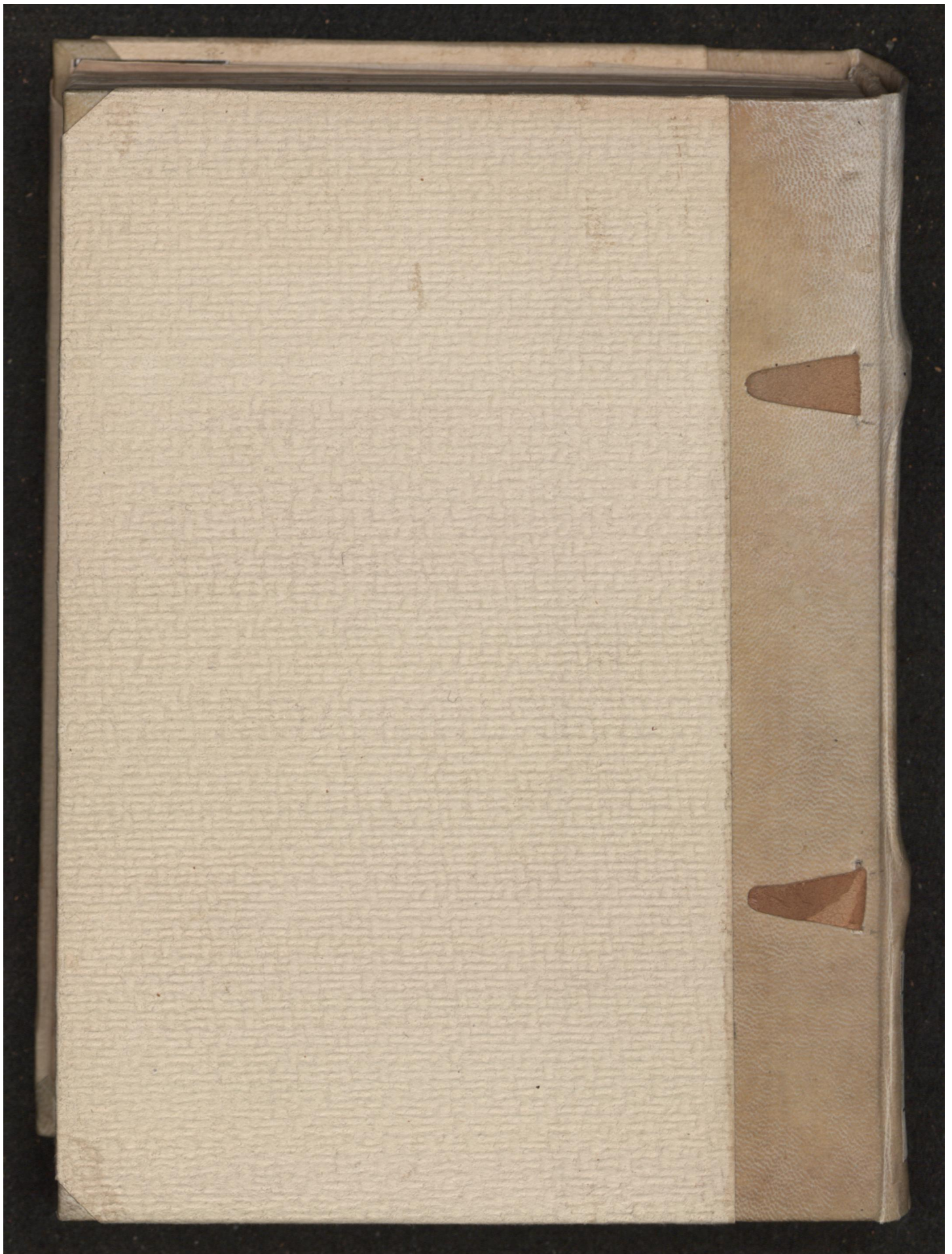

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. F.6.3 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. F.6.3 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. F.6.3 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. F.6.3 (I)

Logica magistri Petri Santuani

Logica magistri Petri Santuani

Logica magistri Petri Santuani

Handwritten text in a medieval script, likely Latin, appearing as a faint watermark or bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in three lines and is difficult to decipher due to its faintness and the script's complexity.

De suppositionibus

¶ Hic preclarissimi ac subtilissimi logici magistri petri mantuani logica incipit feliciter.
De suppositionibus.

Itemus

a primo q^o suppositio est statio termini in oratione conneri p^o supposito vel suppositis pro quo vel pro quibus transit in ip^o vis termini a quo habet ut supponat. ¶ Pro qua diffinitione scire volumus q^o terminus equaliter significat in oratione et extra orationem. sed non supponit nisi in oratione. q^o si a se nullus terminus habet ut supponat. sed a verbo vel participio suppositionem trahit verbum aut vel participium dare non potest suppositionem nisi p^o supposito aut suppositis sui t^o p^o pro quo vel pro quibus transit vis sua in terminum supponentem. Et ideo in ista propositione homo est ubiq^{ue} dat suppositionem illud verbum est p^o suppositis sui t^o p^o non sunt nisi p^ontia. q^o vis illius verbi non transit ultra p^ontia. ¶ Sed in illa propositione. pro mitto tibi denarium supponit ly denarium non solum p^o denariis q^o sunt. sed p^o potestibus esse. q^o vis illius verbi non solum ad p^ontia se extendit. sed etiam ad ea que possunt esse. ¶ Et ideo dicit in ista propositione. tu es intelligens hominem q^o non potest esse. in qua ly hominem supponit non pro re que est. sed p^o re que intelligitur. q^o in illa propositione vis illius participij transit usq^{ue} in ea que intelligunt. ¶ Ita etiam in ista propositione potest esse q^o antip^os sit homo qui est. supponit ly antip^os non pro re que est sed p^o re que potest esse q^ouis capiat suppositionem a verbo p^ontis t^o p^os. q^o vis illius verbi sic coniuncti cu^m illo verbo potest transit usq^{ue} in ea q^o non sunt. nam tota illa oratio q^o antip^os sit homo cum eius p^ontibus sequitur vim illius verbi potest. Et ita dicit de his tu potes videre antip^om. aliud a currere potest currere. ¶ Ex quo patet q^o stat a. et b. esse propositiones sinonimas ex compositione suorum terminorum significantes in quibus una supponit terminum aliquem et in alia non supponit sibi correspondens. ut p^o d^o p^ote huius potest esse q^o antip^os est. et de illa antip^os est. Terminus autem verificat solum p^o his p^o quibus est vera propositio predicati cu^m subo in propositione et oppositione suarum partium significante et ideo patet q^o ly homo in ista propositione aliquis homo est albus. omnem hominem presentem preteritum et futurum significat sicut etiam extra propositionem significabat. solum autem pro omni homine p^ontem supponit. sed t^o p^o pro homine q^o est albus verificat. ¶ Ex quibus sequitur primo q^o non terminus in uno contradictorio supponit et in reliquo supponit. Et conuersim si in uno contradictorio non supponit neq^{ue} etiam in reliquo et ita de contrariis subcontrariis et subalternis dicat. ¶ Itz sequitur q^o si aliquis terminus p^o aliquo verificat affirmatiue p^o eodem supponit. et non contra. et si p^o aliquo supponit terminus aliquis hoc idem talis terminus significat et non contra. ¶ Itz sequitur q^o quilibet propositio in qua nulla est negatio significans ex propositioe suorum terminorum cuius est aliquis terminus categoriaticus non supponens est falsa ¶ Item sequitur q^o subiecta illarum homo est omnis homo est. quilibet homo est. precise p^o eisdem supponunt. q^o signa non auferunt vim verbi. unde illi termini habent suppositiones equales quibus non habent distributiones equales

ante et ideo patet q^o ly homo in ista propositione aliquis homo est albus. omnem hominem presentem preteritum et futurum significat sicut etiam extra propositionem significabat. solum autem pro omni homine p^ontem supponit. sed t^o p^o pro homine q^o est albus verificat. ¶ Ex quibus sequitur primo q^o non terminus in uno contradictorio supponit et in reliquo supponit. Et conuersim si in uno contradictorio non supponit neq^{ue} etiam in reliquo et ita de contrariis subcontrariis et subalternis dicat. ¶ Itz sequitur q^o si aliquis terminus p^o aliquo verificat affirmatiue p^o eodem supponit. et non contra. et si p^o aliquo supponit terminus aliquis hoc idem talis terminus significat et non contra. ¶ Itz sequitur q^o quilibet propositio in qua nulla est negatio significans ex propositioe suorum terminorum cuius est aliquis terminus categoriaticus non supponens est falsa ¶ Item sequitur q^o subiecta illarum homo est omnis homo est. quilibet homo est. precise p^o eisdem supponunt. q^o signa non auferunt vim verbi. unde illi termini habent suppositiones equales quibus non habent distributiones equales

Suppositionum

¶ alia est personalis et alia est materialis quod iterum sit verum determinemus p^osupponentes primo q^o terminus materialiter sumptus non p^ouertitur cu^m sibi simili p^osonaliter sumpto ut quod subiecta horum complexorum homo currit. homo est sp^os. non conuertuntur p^os. q^o aliquid significat ly homo in uno illorum quod non significat in alio. conuertibilium vero saltem categoricorum quicquid significat unum significat aliud. et ideo illa non conuertuntur. ¶ Secunda suppositio est ista. iste terminus homo materialiter sumptus non est species. illud patet. q^o ille terminus materialiter sumptus non p^ouertitur cu^m illo p^osonaliter sumpto q^o est sp^os. neq^{ue} ille materialiter sumptus est aliquid alia species. ille materialiter sumptus de nullo predicat. ¶ Tertia suppositio. nulla propositio est que habeat aliquam partem propinquam que non sit pars orationis grammatice. patet illa. q^o illa non intelligeretur ab aliquo ut propositio. ¶ Ex quibus primo sequitur q^o hec non est propositio homo est species. tento illo quod ponitur pro subiecto materialiter quod sic arguitur q^o non omnis pars propinqua illius compleri est pars orationis grammatice. igitur illud co-

quo in ista
significat
homo
se habet
sub
impro

Tractatus

plexum non est ppositio. tenet pñā per tertiā suppositionē ⁊ arguitur añs. q: illud qd ponitur pro subiecto puta ly homo non est nōmē neq3 verbū. ⁊ sic de aliis partib⁹ oñis igitur ⁊ c. p3 cōsequētia. ⁊ añs totū preter primam partē que sic arguitur. q: ly hō ibi neque est cathegorema. neq3 sincathegorema. neq3 aliū terminus igitur ⁊ c. patet pñā cū secunda ⁊ tertiā parte antecedentis ⁊ prima arguitur. q: non est terminus cōis nec discretus nec aliū termin⁹. ergo ⁊ c. tenet pñā. sñr ⁊ añs p secunda ⁊ tertiā eius parte. ⁊ q non fit terminus cōis arguitur. q: neq3 est genus neq3 spēs neq3 alter terminus. q non sit genus satis p3. q non sit spēs de quo maxie vī p3 p secundā supponē. q etiā nō sit aliū terminus satis p3. ergo ⁊ c. ¶ Itē iste terminus hō materialr sumptus nō cōuertitur cū sibi fili psonalr sumptus. igitur cū psonalr sumptus sibi similis sit spēs iste terminus hō materialr sumptus non erit spēs pro illiusmet indiuiduis pro quibus est spēs ille terminus hō psonaliter sumptus. neq3 est spēs pro aliis indiuiduis. igitur sequitur q ille terminus hō māliter sumptus nō est spēs. ¶ Item nō est pole aliquē terminū māliter sumptū d ali quo predicari. Sed pñe eo mō aliq3 terminus est spēs quo ipse est pdicabilis p eodem. igitur non est possibile q aliquis termin⁹ materialiter sumptus sit spēs. ¶ Item sic. illud qd ponit⁹ p subiecto illi⁹ cōplexi vocalis aut scripti hō ē spēs nō plus significat si mālr sumat⁹ q3 significaret añ ipositōez. s3 añ ipositōē illud non fuisset pars oñis iō neque mō est pars oñis. ¶ Itē illud qd ponitur p subo illius cōplexi ois est signū non est pars oñis. ergo parī rōne nec aliū terminus materialiter sumptus est pars oñis. p3 pñā ⁊ p bas añs. q: demonstrato illo vocali aut scripto omnis qd ponit⁹ p subo dati cōplexi. si illud esset nomen nō esset nisi ppter modū significandi generalem aut speciale ab impositore datum. sed ille terminus materialiter sumptus nō habet aliquē modū generalē neq3 specialem ab impositore datum per quē sit nomen ergo non est nomen. p3 pñā ⁊ minor arguit⁹. q: ab impositore datum est talis termin⁹ ois significet per modum adiacentis aut per modum alterum multiplicatis. s3 nullum talem

modū habet i illo cōplexo. ergo ⁊ c. p3 pñā ⁊ minor. q: in illo cōplexo ille terminus ois nullum talē modū habeat eo q staret significatiue. ⁊ maior arguitur. q: si vltra illos modos dedisset impositor q etiā significaret se. sequitur q omnis terminus prime impositis esset equiuocus. iō illo dato nullus terminus posset māliter supponere. q: semp supponit p eo qd significat ex impositione aut ex nālī significatione. ¶ Itē sequit⁹ q quilibet terminus est scde intentionis vel impositionis.

¶ Sz forte dicat⁹ q ille terminus homo ⁊ ly ois hñt ab impositore q possint stare materialiter ⁊ significant se solū ipsis remanentibus ptibus orationis. ⁊ q sicut ille terminus hoc h3 ab impositore q sit pñomen ⁊ de facto sit pñomen l3 nihil demonstrat⁹. ⁊ similiter relatiua l3 nihil referat ita etiā forte dicat⁹ q illi termini hñt ab impositore q remaneāt noia dū tñ nihil preter se significat. ¶ Sed hec responsio fallax sumit fundamentū qm ly hoc nō est pñomē posito q p ipsum nihil demonstratur. aliter enī sequit⁹ q aliqua ē ppositio quā nullus intelligeret nec itelligere posset nō data alia termini significatione. p3 pñā de tali. hoc est hoc. in qua nihil demonstratur per subm nec p predicatū. Unde inquit ¶ Distingua mus qd relatiua ⁊ pñomina demonstratiua sunt cassa ⁊ vana sine relatione ⁊ demonstratione. q: significationē accipiūt a demonstrante aut a referente. Item in illo complexo. oēs est signus. ly omne nō ē pars oñis. q: si sic illa esset congrua. ⁊ p pñs ly omne ibi ess3 casus recti. q: ly oēm ibi h3 modū significandi nominatiui casus. psequens est falsus. q: hoc nō hab3 ab impositore nec nālīter. ideo ⁊ c. ¶ Ex istis vltra cōcludit⁹ generaliter q nulla est suppositio mālis q: si aliqua esset maxie esset in aliquo illoz complexo homo est species. omne est signus. a est littera. sed vt ostensum est. in nulla tali ē suppositio mālis. q: nullum illoz est congruū nec est ppositio sicut nec aliqd itorum bus est syllaba. bus est vox nō significatiua. ideo ⁊ c. Et psequenter sequitur vltra q nulla est suppositio simplex. q: si aliqua foret sit grana exēpli in aliqua tali menti. hō est species. i qua ille terminus homo supponit p intentione ⁊ arguitur q illa nō ē ppositio. q: subiectū nō ē pars oñis grā

De suppositionibus

matice. Igitur 7c. p3 psequētia p tertiā suppo-
sitionē. anis pōt pbari p antedictas supposi-
tiones. 7 ē p3 totum p nunc cū ideas plato-
nicas p nunc non ponamus. sequit̃ vltra qd
oēs tales sunt falsē. homo est species. aīal est
genus. demonstratio est subiectū in annexi-
cis. si iste sunt ppōnes sic significādo. q: non
sūt ppōnes nisi terminis psonaliter sumptis
qb? terminis psonalr sūptis sē manifeste falsē.

Sed contra illa forte arguit̃ inferē-
do qd nulla ē spēs nec ali-
qd ē gen? q: neq3 iste terminus hō nec iste
terminus aīal est genus. 7 sic de aliis. Igitur
nullus terminus ē species nec aliquis terminus
ē genus. tenet p̃ia a singularibus ad suā uni-
uersalē. 7 anis patet ex dictis. Itē arguit̃ p
regulā thopicā in qua dicit̃ qd talia sunt sub-
iecta qualis premitunt̃ a p̃tis in qua regula
inuit̃ qd p̃dicata scdē intentionis 7 imposi-
tionis p̃nt aliqñ restringere suba p̃ime inten-
tionis vlt̃ impositionis ad supponēdum māli-
ter. p̃do qbus dicit̃ negādo psequētiā cum
insertur ex dictis qd nulla ē species. 7 dicit̃ qd
multi termini sunt spēs sicut subiecta illarum
homo currit aīal mouet̃ 7c. Et ad formā ar-
gumenti dicit̃ negādo illam p̃iam nec ille ter-
minus homo ē spēs nec ille terminus aīal est
genus. 7 sic de aliis. Igitur nullus terminus ē
species nec genus. nec arguit̃ a singularibus
ad suam vlt̃m vnde anis ē verū qd iste ter-
minus homo demonstrādo subm̃ istius pro-
positionis homo currit nō ē species l3 subm̃
eius sit species q: subm̃ istius ppositionis nō
ē iste terminus hō q: nō ē iste terminus exis
homo vñ oēs ille tales sunt falsē ille termin?
homo ē subm̃ iste terminus aīal ē predicatū i
tali ppōne homo ē aīal sicut ille tales sunt fal-
se ille ē homo demonstrādo aīal sed frequē-
ter oēs tales modi loquēdi admittunt̃ cā bre-
uitatis vbi argumēta 7 modus ille loquēdi
nō perit̃ illā difficultates. Unde pp̃ exp̃ime-
re breuius mētis conceptus terminos appel-
lamus noibus rez. Et p hoc dicitur ad scō3
argumētum qd illa regula thopica ē inuenta
solū ppter breuitatē loquēdi nō qd generali-
ter vera sit. Ex qbus vltra cōcluditur qd sola
suppō psonalis ē suppō que sic diffiniri pōt.

Suppositio psonalis ē statio ter-
mini in oīone cōnexi signi-

ficatue sumpti p su pposito aut suppositis p
quo vel p qbus trāsīt vis termini in ipsum a
quo h3 vt supponat. 7 q: nulla est suppositio
nisi psonalis ideo pōt dici p regula qd oīs ter-
minus supponens supponit psonaliter. Sup-
positionē aut̃ psonalit̃ alia cōis alia discreta.

Suppositio discreta est statio termi-
ni discreti aut termini cōis
cū pnomine demōstratiuo discreto p supposito
vel suppositis p quo vel p qbus transit in ip-
suz vis termini a quo h3 vt supponat 7 dico
cū pnoie demōstratiuo discreto pp̃ tales ter-
minos taliter talis cātus 7c. qui nō faciūt p-
positiones singulares. vnde illa est indefinita
demōstrato te albo talis homo currit q̃uis
subiecta cōis cū signo demonstratiuo.

Suppositio psonalis cōis est statio
termini cōis pro supposito
vel suppositis p quo vel p qbus in ipsū trā-
sit vis termini a quo h3 vt supponat. Suppo-
sitionē cōmū psonalit̃ alia cōfusa tñ alia
cōfusa 7 distributua alia determinata.

Suppositio cōfusa tñ est statio ter-
mini cōis p supposito vel
suppositis p quo vlt̃ p qbus in ipsuz transit
vis termini a quo h3 vt supponat sic qd sub il-
lo ṽtute illi? suppositionis l3 descendere cū de
bita cōstantia diffictis aut copulatiū ad sua
singularia si plura supposita h3 7 nō semper
diffictis nec semp copulatiū. vñ nō segtur.
oīs homo differt ab omni hoīe. 7 isti sūt oēs
hoīes. ergo oīs homo differt ab illo vlt̃ ab il-
lo 7c. p̃tis enim est falsū. q: oīs homo est iste
vlt̃ iste. 7 sic de singulis. sed bene cōcludit̃ ex
illo antecedente qd oīs homo differt ab illo 7
ab illo homine 7c.

Suppositio p̃fusa 7 distributua ē
statio termini cōis p suppo-
sito vlt̃ p suppositis p quo vlt̃ p quibus tran-
sit vis termini in ipsuz a quo h3 vt supponat
ille terminus sup̃ quē cadit vis termini ipsuz
habentis distribuere.

Sed dubium incidit vtruz sub
quolibet termi-
no stante distributue 7 plura supposita hñte
liceat descendere copulatiue 7 arguit̃ qd non
qd subm̃ istius ppositionis. necessario omne
ens est. stat distributue 7 tñ sub illo nō l3 de-
scendere copulatiue. ideo 7c. p3 psequētia 7

Tractatus

maior. s. q. subm stat distributivē. q. in illa ne-
cessario ens ē subz stat p̄fise tñ. id advenēte
ly oē stat distributivē. & minor arguit. q. nō
seq̄t necessario oē ens ē for. ē ens. ergo neces-
sario for. ē. vt p3. ¶ Sedō sic. i illa. tu incipis
scire oēm p̄positōez. supponit ly. p̄positiōez
distributivē. & tñ nō l3 descendere copulati-
ue. igit̄ & c. p3 p̄fīa & maior arguit. q. in illa. t
tu incipis scire aliq̄ p̄positiōē. stat ly. p̄posi-
tiōē p̄fise tñ. igit̄ p̄ appositionē illius termi-
ni oēm supponit distributivē. & minor p3. q.
nō seq̄t tu incipis scire oēz p̄positiōē. a est. p̄
positiō. ergo tu incipis scire a. q. añs ē veruz
& p̄fīa falsuz. ponendo q. sint q̄tuor. p̄positi-
ones q̄rū tres scias & quarta puta a sit falsa
tunc nō existentibus pluribus p̄positiōibz
definata a ēē. & seq̄t q. tu incipias scire oēm
p̄positiōē. q. i instanti qd est p̄fīs nō scis
oēm p̄positiōē & immediate post instans qd ē
p̄fīs scies oēz p̄positiōē. igit̄ tu incipis scire
oēz p̄pōez. & tñ nullā p̄pōēz icipis scire. q.
nec icipis scire a nec aliā p̄positōez. id ēē.

Ad dubium quolibet terminio di-
tributivē supponēte l3 descendere copulativē
sicut manifeste p̄bant argumēta. sed vbi ter-
minus distributus habuerit p̄fīa supposita
nō fuerit terminus ipediens vt ē ly incipit
& termini modales & dictio exceptiva. & huius
modi l3 copulativē descendere.

Suppositio determinata ē sta-
tio termini cōis. p
suppositio vel suppositis p quo vel p qbus in
ipm transi vis termini a quo h3 vt suppo-
nat sic q. sub illo termino l3 descendere distri-
butivē ad oīa sua singularia si plura supposita
habuerit & nō aliunde fuerit ipeditus sicut fit
in exceptivis vt for. est homo de quibus sup-
positiōibus sequunt̄ regule & c.

Prima regula. oē signū vlc affirmati-
vum vt ly quilibet ly om-
nis & c. nō equalens oīōni distribuit terminū
sequētē cui immediate additur & eius deter-
minationē nisi impediatur. vt quilibet asinus
hominis currit. tā ly asin? q̄ ly hominis sup-
ponit p̄fise distributivē. s3 terminos media-
te sequētes ab illo termino rectos a quo illud
signū regit̄ p̄fundit p̄fise tñ dūmodo illi ter-
mini sint confundibiles & supponentes.

Secunda regula. dictio exclusiva
p̄verso mō distribuit &
p̄fundit. nā terminū cōem immediate sequētes
p̄fundit p̄fise tñ & immediate sequētē distribuit
regula. signa vlcia equivalētia
Tertia oīōnibz sicut q̄lis l3 infinitus
semp & cetera affirmativa p̄fundit p̄fise tñ
terminos sequētes cōes & supponentes vt p̄us.

Quarta regula. signa negativa di-
tribunt terminos cōes
supponentes rectos a copulis vel terminis
sup qbus cadunt mediate vel immediate. & in-
telligimus illas regulas & sequētes nisi ipedi-
ant̄ & ēt vbi termini supponāt. q. in talibus
oīs chymera ē trage laphus currit. nō sup-
ponit subm distributivē & p̄dicatū p̄fise tñ.
¶ Et quo p3 q. i p̄tradicōis de terminis
simplicibz cōibus nō semp supponit termi-
ni dissimiliter. vt in istis. omnis chymera est
aliqua chymera non est & c.

Quinta regula. vbi infinitū & p̄fici-
piū & gnāl̄ oīs terminus i-
finitus distribuit terminū sequētē ip3 media-
te vel immediate cū icludat negatōem vt tu es
nō hō videns asinū. ly vidēs & ly asinū sup-
ponit distributivē. s̄l̄r i illa Adā nō ē i aliquo
loco. supponit ly loco distributivē capiēdo
istū terminū nō ē infinitū ita q. illa p̄positiō sit
affirmativa & sit sensus q. adā ē nō ens aut n̄
entia i aliquo loco. s̄l̄r supponit ly hō in illa
tu es uon idem homini & sicut dictum est de
termino infinito ita de p̄mativō dicat̄.

Sexta regula. isti termini differunt aliō
careo nescio ignoro nolo & s̄l̄r
distribuit a b̄ptinos vel accusativos rectos
ab eis sequētes vt tu es aliō ab asino. tu igno-
ras aliq̄ p̄positōez. Et scias q. ly aliud & ly
d̄r nō distribuit nisi ablativos. al̄r hec non
ēēt vera. tu es aliud ens ab asino. cui? tñ expo-
nētes sūt v̄c. q. tu es ēs & asin? ē ens. & tu nō
es illō ēs q. ē asin? igit̄ tu es aliō ēs ab asino

Septima regula. vba spectantia
ad actū mētis n̄ icludē
tia negatōez vt placet libz diligo amo cuplo-
pmitto & s̄l̄r p̄fundit p̄fise tñ terminos se-
quētes se vt delector habere pecuniam q̄uis
nullam pecuniam delecter habere.

Octava regula. isti termini icipit &
sinit sit egeo necessario o3

Derelatiuis

mediate eternate prime et dictioes excepti-
ue fundunt puse tri terminos sequentes vt
necessario homo est animal. tam ly ho qz ly
animal stat confuse tri.

Nona regula. isti termini ad pp p co
fundunt puse tri terminos sequen-
tes se vt sum hic pp habere pecunia ly pecu-
nia stat confuse tri.

Decima regula due negationes ali-
qn fundunt puse tri. vt n
qda ho no e aial. ly aial stat puse tri.

Undecima regula. ista nota con-
sequentie si in compa-
ratione ad consequens distribuit subiectu an-
tecedentis. vt si homo currit animal currit ly
ho stat distributue in respectu ad tota pditi-
onale. sed in in respectu ad predicatu stat de-
terminata. Ex quo sequitur qz idem ter-
minus supponit confuse et determinate.

Duodecima regula. comparati-
ui gradus et sup-
latini confundunt ablatiuos et genitiuos re-
ctos ex natura coparationis distributue. Sz
terminos rectos ex natura quantitatit exel-
sus confundunt confuse tri vt tu es maior tua
parte quantitas per aliquid ly parte quan-
titatis stat distributue et ly aliquid confuse
tantu et filr distribuit ly sine et absqz.

Tertiadecima regula. relati-
ua identitatis
sube sepe distribuunt et confundunt confuse
tantu terminu sequentē vt in secunda pte isti
us copulatiue. ois ho viuit. et ille e aial. ly ho
stat distributue et ly aial puse tri. cū. n. re-
latiuu stat distributue bz vim signi vlis as-
firmatiui. nuncqz tri distribuit nisi ams fuerit
vniuersalizati. Et ly sicut ly quantus ly
qlr no distribuunt nisi ponant distributū gra-
tis. io ille cōlter vere. tu es ita magnus sicut
aligs ho. tu es ita magnus quātus e aligs ho
et tu es taliter magnus qlter e aligs ho. qz si
significat talia signa nisi illud qd referūt. et io
si plus distribuūt qz sua aitia sint distributa.

Quartadecima regla. bec
plunctio co-
pulatiua. et fundit puse tri terminu sequē-
tē se qn diuisiue tenet. vt hic et rome e aligs
ho. Ex qz sequitur vltra qz termini coes plu-
ralis numeri includetes ly et tantu diuisiue co-

fundunt puse tri terminu coes sequentē se. vt
isti hoies sunt ho. ly ho stat puse tri. et e sen-
sus qz ille ho est ho et ille homo e ho. ex quo
sequit vltra qz illa est vera. hoies sunt vn ho.
duo hoies sunt vnus ho. tres hoies sūt vn
homo. et sic vltra. Ex quibus sequitur v-
tra qz duabus vicibus fuit homo tribus vi-
cibus fuit homo. et infinities fuit homo. quia
ly ho stat cōfufe tri. imo nō solū duabus vi-
cibus fuit ho. vey etiā tu duabus vicibus fu-
isti ho. et tribus et infinities fuisti homo. qz i
quolibet istati a hore pterite fuisti ho. et qdli-
bet istas a hore fuit vnū sel. ergo infinities vi-
cibz fuisti ho. Et si arguit qz nō. qz pisse se-
mel fuisti ho. ergo nō infinities vel bis fuisti
ho. negat pna. sicut nō sequit vna vice pisse.
ergo nō i infinitis vicibus. Et io quotiescūqz
tu fuisti alicubi toties tu fuisti ho. Ex qbz se-
quit vltra qz ista aduerbia bis ter qter et si-
millia confundunt confuse tri terminu. sequē-
tē eodem. qz illa aduerbia equiualent nomini-
bus pluralibus confundentibus puse tantu.

Sed forte arguit. ptra illam pro-
positione3 concessaz qz
duo homines sunt vnus ho. qz sequit p con-
uerfione simplicē. ergo vnus ho est duo ho-
mines. Itē sequitur qz oia sunt vnū. pns
est falsum. et pna arguitur. qz illa sunt vnum
demonstrando duas res. et illa sunt vnū de-
monstrando tres res. et sic vltra. igitē omnia
sunt vnū. psequentia tenet. a singularibus ad
suā vniuersalē. et ams patet. tenendo suba il-
laz singulariū diuisiue. et qz cōsequens illud
sit falsuz arguit. qz sequitur omnia sunt vnū
ergo nulla sunt que non sint vnus. consequens
est falsum. quia eius contradictoriū est ve-
rum. scilicet aliqua sunt que non sunt vnum
quia demonstratis duobus hominibz ista nō
sunt vnum tenendo ly ista collectiue. et ista
sunt aliqua. igitur aliqua sunt que non sunt
vnum. tenet consequentia. expositorie tenen-
do vtrobzqz ly ista collectiue. Itē sequit qz
alig sunt hoies q differunt ab hominibus.

Sed dicitur ad primum negan-
do illam consequē-
tiam. sed sequitur si conuerti debeat duo ho-
mines sunt vnus homo. ergo vnus duo-
rum hominum est homo. Ad secun-
dum cum insertur qz omnia sunt vnum

Tractatus

di. negando pñam. pro quo est intelligendū q̄ ille terminus pluralis numeri entia inclu- dit ly. et tentū diuisione. et collectivie disunctio modo aut disunctim. ideo adueniente signo vniuersali distribuit copulatiue tā collectivie q̄ diuisione. ita q̄ istius vniuersalis aliq̄ singu- lares habent subiecta tenta diuisione et ali- que habent subiecta tenta collectivie aliter nō sufficienter sumērent sue singulares. et sic ali- que singulares sunt false puta ille in q̄bus te- net ly ista collectivie. ¶ Ad tertiu cū arguit q̄ aliq̄ sunt hoies q̄ differūt ab hoib⁹ dī q̄ i- lid est vey sic q̄ for. et pla. sunt ipsimet et ipsi met differunt a seipsis licet ipsi nō sint diffe- rētes a seipsis. sed differūt diuersimode signi- ficantib⁹ subiectis illarū propositionum.

Sed incidunt duo dubia. ¶ Primum vey pars extremi supponat. Secundū vtrū terminus sequens aliq̄ habeat vim cō- fundendi terminū precedentē. ¶ Ad primum arguit q̄ nō. q̄ eo dato sequit q̄ p̄dicatū il- lius propositionis tu es hō videns for. posito q̄ videas for. nō supponit. q̄ nulla supposi- tiōe supponit. ergo uō supponit. p̄ pñā. et p̄ bat añs. nō. n. supponit determinate. q̄ eadē rōne supponeret discrete cū vna ps suppo- nat determinate. et alia discrete si ps extremi supponat. ¶ Si arguit de predicato istius tu es for. vel pla. ¶ Ad oppositū arguit. q̄ aliter cōparatiuus gradus differt aliud desi- nit in cipit. et sic de alijs terminis nō p̄funde- rent neq̄ distribuerent terminos sequentes se. pñs est falsum. igit̄ et c. ¶ Iō dī p̄ceden- do dubiū. et cū arguit q̄ p̄dicatū istius. tu es hō videns for. nō supponit. negat. et cū dī q̄ nulla suppositione supponit p̄cedit. Ex quo nō seq̄. q̄ nō supponat. supponit. n. etius pre- dicatū aliq̄bus suppositionibus. q̄ supponit discrete. et determinate copulatiu. sed neq̄ discrete neq̄ determinate diuisim. Et ita dī de p̄dicato istius. ois hō ē sortēs vel pla. vel eicēro. et sic vltra q̄ supponit multis supposi- tionibus discretis. sed nulla suppone discre- ta vel p̄fusa tñ. q̄ ly vel n̄ ē ps p̄dicatū. ¶ Et si q̄rat vey id p̄dicatū stet p̄fusa tñ aut discre- te dī discrete. et nō seq̄ discrete supponit er- go aliq̄ suppositiōe discreta supponit. sicut nō seq̄. aliq̄līr isti currūt. q̄ velocit̄ currūt. er- go aliq̄ velocitate isti currūt. q̄ añs ē vey. vt

p̄ et pñs falsū. s̄ seq̄. igit̄ aliq̄ vel aliq̄b⁹ ve- locitatibus isti currūt. et ita seq̄. discrete sup- ponit. igit̄ aliqua vel aliquibus suppositioni- bus discretis supponit.

Quantum ad scdm dubiū q̄ sit vey arguit. q̄ ista p̄- propositio differens ab ente nō ē ens ē vera et nō est vera nisi ly ente stet p̄fusa tñ. igitur oportet q̄ ly ente stet p̄fusa tñ. p̄ pñā et mi- nor. q̄ si statet determinate aut p̄fusa et di- stributiue cū alijs p̄tibus liceret descendere copulatiue aut disunctiue. sed sine sic sue sic ex ea seq̄ falsū. ergo illa ē falsa. igit̄ cū illa sit vera seq̄ q̄ stat p̄fusa tñ ly ente. et hoc nō ē nisi rōne negationis sequētis. ergo negatio se- quēs p̄fundit p̄fusa tñ terminū precedentē. ¶ Itē si nō stat p̄fusa tñ. sed determinate. seq̄ q̄ hec pñā sit bona. dñs ab ente nō est ens. ergo ab ente dñs nō ē ens. q̄ tñ nō va- let. q̄ ab oī ente qdī bet dñs ē ens. ¶ Se- cundo arguit sic. i. illa propositione. aīal cur- rit. si hō currit. supponit ly aīal p̄fusa tñ i or- dine ad totā p̄ditionalē. aut pñam. et hoc nisi rōne note pñe. igit̄ et c. ¶ Tñ sub ly aīal ē de- scendere disuncti cū debita p̄statā et nō copu- lativie neq̄ disunctiue. iō ly aīal supponit con- fuse tñ. et sicut arguit de ty. si. ita de ly ergo. iō et c. ¶ Ad oppositū arguit. q̄ si sic seq̄ q̄ idē terminus supponit determinate et p̄fusa tñ. pñs tñ ē falsum. et pñā arguit de predica- to pñtis illius conditionalis tu es aīal si tu es homo. q̄ ex dubio sequit q̄ stet cōfusa tantū et stat etiā determinate. q̄ sub eo licet descen- dere disunctiue capiēdo istud pñs sine ante- cedente. vt p̄. ¶ Ad qd̄ dubiū rñdet p̄cedē do ipm et dī q̄ i illa p̄positione. differens ab ente nō est ens. non supponit ly ente confuse tñ nō solum ratione illius negationis nō ip̄s sequētis. sed etiam ratione illius terminū dif- ferens precedentis. Et si arguitur per regu- lā supradictā q̄ ly differt et ly differens distri- buunt terminū immediate se sequentem rectus ab eo. dicitur q̄ illud est verum quando nō complicatur secum alter terminus impediēs ¶ Ad secundum argumentum cum arguit q̄ idē terminus supponeret p̄fusa tñ et deter- minate dī concedendo. in ordine. n. ad yppo- theticā totā supponit confuse tñ. sed in ordi- ne ad cathegoica supponit determinate.

De suppositionibus

Quintadecima

mobilitatū immobilitatē mobilitatū. ⁊ capie h
mobilitate pro distribuere ⁊ immobilitate p i
pedis distributōz vt sit sēsus regle q oīs ter
minus q ē apt⁹ distribuere terminū nō distri
butū ē apt⁹ si sup̄a distributōz cadat impidire
vbi gr̄a. in illa nullius hoīs asinus currit sup
ponit ly hoīs distribuitur. ⁊ sū ly asinus. ⁊
si ponat ista negatio nullus sic dicēdo. nullius
hoīs nullus asinus currit. supponit ly asinus
nō distribuitur. ⁊ tūc ille terminus sup̄ quez
cadunt. illa duo signa supponit cōfuse tm̄ p
cedat terminus distributivus aut alia dictio
hōīs ipsuz cōfundere cōfuse tm̄ vt nullius ho
minis nullus asinus currit. oīs homo differt
ab omni hoīe in p̄ma ly asinus. in secūda ly
hoīe supponit cōfuse tantum. qz aliter suppo
neret determinate.

Sed cōtra illā regulā arguē. qz in illa ppositōe tñ homo est omne aīal supponit ly aīal distributue. ⁊ tñ sup eo cadunt duo signa apta distribuerē istuz termīnuz aīal. igitur ⁊c. p3 pñtia ⁊ minor. sed arguē maior. qz sequitur formaliter tñ. homo ē omne aīal. igitur homo est omne aīal. qz arguitur. ab exclusiua ad suā pīacentē que pñtia n̄ esset bona nisi ly aīal faret distributue in aīe cedēte. ¶ Item in illa. glibet asinus cuiuslibet hoīs currit. supponit ly hoīs distributue. ⁊ tñ cadunt duo signa distributua sup ipsum. quoz qdlibet est p se aptum natū illū termīnuz hoīs distribuerē. qz quociūq3 amoro staret distributue. ideo ⁊c. p3 psequētia. ⁊ minor. sed arguē maior. qz bene sequitur glibet asinus cuiuslibet hoīs currit. igitur asinus cuiuslibet hoīs currit. qz ab vniuersali ad suam indefinitā ⁊ nō valeret illa pñtia. nisi ly hoīs i aīe staret distributue. ⁊ tñ super eo cadunt duo signa distributua. s. ly glibet ⁊ ly cuiuslibet. Itē in illa. omne aīal aliud ab asino currit supponit ly asino distributue ⁊ tñ sup ipso cadunt duo signa apta distribuerē. ergo ⁊c. p3 pñtia ⁊ minor. ⁊ maior arguē. qz bene sequitur omne aīal aliud ab asino currit. igitur aīal aliud ab asino currit q̄ tñ nō valeret nisi staret ly aīal in aīe distributue. Itē in ista. tñ homo nō est aīal. supponit ly aīal distributue. ⁊ tñ super eo sunt duo signa distributua

igitur &c. ¶ Ideo dicitur qd dictio exclusiua
nō impedit signū vlē affirmatiuum nec cō-
uerso. vt patet in primo argumēto. Et vlti-
us dicit qd signū vlē affirmatiuum nūq̃ signum
vlē sibi equalens ipsum sequēs impedit. vt
p3 in scōo argumēto. ¶ Ultimo dicit qd si
gnum vlē affirmatiuum nūq̃ impedit aliud si-
gnū sequēs ipsum. sed ipsum bene impeditur
a pcedente. vt p3 in ista. tu differs ab oī hoīe
in alīs aut raro pōt regulis instantia reperiri
¶ Posito etiā qd ille terminus sup quē cadunt
duo signa supponat neq3 dictio exclusiua im-
pedit signū negatiuum sequēs. neq3 impedit
ab eodē supponit talis terminus distributi-
ue. vt tūc hō nō est aīal itaq3 iī aīal distributi-
ue vt pbat argumētum vltimū.

Sextade cuna regla supponēte ter
mino cōi in ppositione su
per quē nō cadit aliq̃s terminus hñs vim cō
fundendi aut distribuedi supponit determi
nate. vt homo currit. ¶ Ex qbus regulis in
fert. qđ alicui? vniuersalis affirmatiue sub
supponit cōfufe tñi. vt p3 de subiecto istius.
infinitus numerus est in isto p̃tinuo. nō enim
supponit subiectū illius distributiue. nō enim
sequit̃. infinitus numerus est in isto cōtinuo
sed. b. est numerus. ergo. b. est in isto p̃tinuo
¶ Et p idem subiectū alicuius vlis negative
supponit cōfufe tñi. vt in illa. infinitus nume
rus nō est in isto cōtinuo. Itē alicuius vlis af
firmatiue subim supponit discrete. vt p3 de il
la. totus sō. est minor sō. Et sequitur vltra qđ
alicuius indefinite ⁊ alicuius p̃ticularis nō ex
clusiue subiectū supponit p̃fufe tñi. vt neces
sario homo est aīal ⁊ intelligit̃ aliqua rosa ali
cuius vero indefinite supponit subim distribu
tiue ⁊ p̃dicatū cōfufe tñi vt de infinita que
est p̃s istius p̃pōnis. oīs hō ē aīal. idē enī ē
sub3 ⁊ idē est p̃dicatū illius infinite ⁊ illi? vlis
ideo cisdem sup̃pōnibus supponunt. ita etiā
alicuius indefinite affirmatiue subim. ⁊ p̃dica
tum supponit distributiue. vt p3 de parte il
lius nullus homo ē aīal. ⁊ sic alicuius indefi
nite subim supponit cōfufe tñi ⁊ p̃dicatum
distributiue vt tñi aīal est homo. De singu
lari etiā sequitur qđ alicuius singularis subie
cti etiā supponit qđ nec supponit cōter nec di
crete vt p3 d subiecto istius. iste asinus hoīs
currit. qđ nulla suppositione supponit.

Tractatus

De relatiuis.

Relatiuis

Relatiuis ^{substantie} ^{segitur p} tractare materia. q: relatiua ac-
cidens supradictis regulis restri-
guntur p supponentes primo pre-
latiuu sube nihil significat nisi qd ab ante suo
recepit. q: relatiuum est ante late rei repitatu-
um ex quo segitur qd nullum est relatiuum
diuersitatis qd etiā ex alio p3. q: isti termini
alius reliquus &c. in talibus pponibus. vn-
homo currit. & reliquus homo morit. vnus
homo currit & alius disputat. nō referit isti
termini vnus homo. & p pns nō sunt relati-
ui. q: p idē isti termini diuersus dñs in istis
pponibus vnus homo currit & diuersus di-
sputat homo currit & differēs disputat forēnt
termini relatiui de quibus nūc intendimus.
pns est falsus. ideo &c. ¶ Itēz dato qd essent
relatiua ly reliquus alius alter & alii huiusmo-
di termini segitur qd supponerēt p eisdē rela-
tiuum diuersitatis substantie. & sūti aīis. qd est
cōtra sic oppinātes. & pns tenet in ista pposi-
tōe. oīs hō currit & alter homo disputat po-
nendo qd oīs homo currat. & qd oīs homo di-
sputat aīis supponit p omni hoīe & vificatur
p omni hoīe. & p eodē supponit relatiuum. s.
ly alius qd ponit p relatiuo sube diuersitatis
¶ Ideo de relatiuis sube idēitatis dñ primo
qd ante affirmato & p nullo verificato relati-
uum p nullo supponit. vt homo est asinus.
& ille currit. supponit tñ interdū relatiui ante
exhite in pposiōe negatiua. & negatiua. & pro
nullo supponēte vt antixps nō est & ille erit.
¶ Item ante vificato determinate p vno so-
lo & nō apto nato verificari p plibus in eadē
ppōne relatiui supponēs supponit discrete
vt i ista hō ē sor. & ille currit supponit ly ille
discrete. Interdū autē cōtingit aīis verificari
affirmatiue & relatiui nō supponēs. vt ehy-
mera itelligit & illa est. ¶ Itē ante verificato
determinate & p plibus apto nato in eadem
ppōne vificari relatiuum supponēs suppo-
nit. determinate. vt aliqs homo currit & ille ē
animal. ¶ Ante vero verificato distributiue
& apto nato verificari in eadem ppōne pro
vno solo relatiuo supponente supponit ipsuz
discrete vt omnis homo est sor. & ille ē aīal.
¶ Sed antecedēte verificato distributiue & p

pluribus apto in eadem ppositione verifica-
ri relatiuum supponens supponit distributi-
ue. vt omnis homo currit & ille disputat.

¶ Antecedente autē verificato cōfūse tñ ap-
to nato verificari in eadem ppositione pro
vno solo relatiui supponens supponit discre-
te vt prius. vt tñ homo est sor. & ille currit.
supponit ly ille discrete. ¶ Si vero verificet
p pluribus & ponat in eadē categorica re-
latiuum supponens supponit sicut sūti antee-
dens. si vero sit in diuersa categorica suppo-
nit determinate. Ex quo p3 qd iste sunt falsē p-
mitto tibi denarium quem ubi pmitto. tu in-
diges oculo ad videndum. quo indiges ad vi-
dendū. qd aītia affirmata p nullo verificatur
ideo relatiua illor p nullo supponunt. ¶ An-
tecedente discrete verificato supponens rela-
tiuum supponit discrete vt sor. currit. & ille di-
sputat. & nō continue. ly ponere antecedens
l'eo relatiui. vbi sit terminus discretus.

¶ Antecedente p aliquo verificato & relati-
uo supponente supponit generaliter relatiui
solum p illo p quo verificat sūti anteedēs
nō tñ in comparatione ad aliud extremū
vt qdam dicit. qd tunc sequeret qd ista esset
falsa. oīs homo est animal qd est rōnale. qd
illa significaret qd oīs homo est aīal qd aīal
qd est omnis homo est rōnale. & tamen pri-
mum cōsequens est falsum. qd tñ aīal quod
est rōnale est homo. igit oīs homo est aīal
qd est rōnale. ¶ Item exponēs istius sunt
vere & etiam eius cōtradictoria est falsa. ideo
illa est vera. ¶ Itē sequit qd ista opinio est ve-
ra si ipsa sit falsa. ¶ Item qd aliquis hō cur-
rit si ipse sedet. & qd aliquis homo est mortu-
us si ipse ē vnus & sic de aliis. ¶ Itēz ex illa
positione sequitur qd tales copulatiue sūt fal-
se. aliquis homo est & quilibet homo est ē ille
qd scda pars significat qd quilibet homo ē ille
homo qd est. & hec significat qd quilibet homo ē
ille homo qui est quilibet homo. ¶ Item se-
quitur qd aliquis homo est suus filius & nul-
lus homo est suus filius. qd nullus homo est
cuius bet hoīs filius. & aliqs homo est suus
filius. qd aliquis homo est alienūis hominis
q est filius. ¶ Ex quibus regulis est vltra cō-
cludēdum qd relatiuum nō supponit distri-
butiue. nisi anteedēs eius sic supponat. neq
cōfūse. nisi anteedens eius sic supponat dū

De relatiuis

modo antecedens eius supponat et p maiori declaratione huius regule ultime est intelligendum qd si in istam propositionem ista propositio aliquis homo currit. si ipse disputat. non significat qd aliquis homo currit. si ipse qd currit disputat. sed significat qd aliquis homo puta sor. vel plato. et sic de aliis. currit si sor. aut plato et sic de aliis disputat. unde relatiuum non connotat inheretiam predicatorum ad subiectum aut subiecti ad predicatum. sed solum supponit. pro illo p quo verificatur predicatorum de subiecto aut e contrario.

Circa istam materiam dubius incidit utrum aliqui copulatiua sit vera cuius altera pars principalis sit falsa. et alii copulatiua sit falsa. cuius quilibet pars principalis sit vera. Et arguitur prima pars sic. hec copulatiua est vera. aliquod animal est. et si tu es illud. tu es asinus. et tunc secunda eius pars principalis est falsa. igitur et c. patet consequentia. et maior arguitur. qd asinus est. et si tu es illud. tu es asinus et omnis asinus est animal ergo aliquod animal est. et si tu es illud. tu es asinus. sed minor arguitur. qd illa conditionalis est falsa. si tu es illud. tu es asinus. qd antecedens est verum et consequens falsum. qd ly illud in antecedente supponit p omni anima li distributiu. qd antecedens p omni anima li verificatur. igitur et c. Ad secundam partem istius dubii sic arguitur. qd illa copulatiua est falsa. alii ps. proportionalis est in hoc continuo. et prima non est illa. et secunda non est illa. et tertia si est illa et sic ultima. et tamen quilibet pars est vera. nulla enim pars est falsa. postquam non est deuenire ad ultimam partem proportionalem. qd autem sit falsa. patet. qd aliter sequeretur qd in hoc continuo est aliqua pars proportionalis et nulla est illa. et est simile argumentum de illa. aliqua pars proportionalis est in hoc continuo et hec non est illa demonstrando primam et secundam et sic ultra. Item hec copulatiua est falsa. aliquis homo currit. et plato non est ille. et cicero non est ille. et tamen nulla eius pars est falsa. quod arguitur ponendo qd solum plato. et cicero currant et sor. dicat istam. et plato non est ille. et cicero eque cito cum plato. proferrat istam. et cicero non est ille. tunc copulatiua facta ex illis tribus est falsa et quilibet eius

pars est vera. qd prima est vera. ut patet. secunda etiam est vera. qd hec copulatiua est vera aliquis homo currit et plato non est ille. et quia ratione secunda pars est vera eadem ratione tertia pars est vera. qd eodem modo se habet prima ad secundam sicut se habet ad tertiam qd tertia eque cito fuit plato sicut secunda. id qua ratione propositio plato a platone fuit vera. Item si plato nihil prefferret propositio plato a cicrone esset vera. sed nunc est eque vera sicut esset tunc. igitur et c. Item aliquis illorum profert verum p se sumptum. sed est ista indifferent copulatio. igitur illa tria et si sunt coniuncta significant tamen sicut ante copulationem significabant. et si sic sequitur propositum. Item in tertia parte istius copulationis supponit ly ille determinate et p illo p quo verificatur suum antecedens et suum ans verificatur disunctiu. igitur et tertia pars est vera. consequentia tenet. intelligenti materiam. et istud argumentum quartum est p prima parte dubii. Item hec copulatiua est falsa. aliquis homo est. et quilibet homo est ille. et nullus homo est ille. et tamen quilibet eius principalis pars est vera igitur et c. patet consequentia et minor arguitur. qd prima pars est vera. et quilibet singularis secunde preteritis est vera cum prima parte. et quilibet suppositio subiecti correspondet vna singularis. igitur illa vniuersalis est vera cum prima parte. p consequentia et ponitur minor sed maior arguitur. qd quilibet singularis istius vniuersalis seorsum capta cum illa preteritari est vera. igitur quilibet singularis est vera. patet consequentia et probatur antecedens qd oes tales copulationes sunt vere. aliquis homo est et sor. est ille. aliquis homo est et plato est ille et sic de aliis. Item hec copulatiua est vera. aliquis homo est. et sor. est ille. et plato est ille. et sic ultra. qd in qualibet singulari relatiuum supponit determinate et non determinate p illo pro quo verificatur suum antecedens. id quod talis copulatiua est vera. Item prima singularis est vera et arguitur et qd secunda sit vera. qd capiatur prima et ponatur sic significando loco secunde et contra. et sequitur qd ipsa remanet vera et est prima est vera referendo id quod referebat in alia. Item relatiuum non supponit p eo p quo verificatur suus antec

Tractatus

dens in comparatione ad aliud extremorum
nec ad aliam propositionem. igitur **¶** Et
per idem argumentum probatur qd hoc est
vera nullus homo est iste cum prima parte
et consequenter concluditur qd duo contraria
sunt simul vera cum prima parte. **¶** Sed for-
te dicitur qd ille non sunt singulares vniuersa-
lis illis nisi sint simul sumpte. **¶** Sed con-
tra sunt duo boies cōs boies. s. for. et plato.
tunc secunde partes ambax istarum copula-
tiuarum aliquis homo est. et plato est ille. ali-
quis homo est. et for. est ille. sunt vere. pona-
tur igitur qd ille sic significando copulatur cū
ista particulari. et tūc sequitur qd quelibet sin-
gularis illius vniuersalis est vera cū illa par-
ticulari. quod fuit probandum.

Ideo dicitur ad dubium quod ipsum
est impossibile pro utraqz sui par-
te loquendo de copulativa affirmativa iuxta
compositionem suorum terminorum signifi-
cante. **¶** Ad secundum argumentum quo p-
batur secunda pars dubij dicitur querendo
que copulativa demonstratur. aut enim de-
monstratur copulativa composita ex parti-
bus solum finitis. et tunc illa est vera. et etia
quelibet eius pars est vera. aut demonstrat
copulativa composita ex partibus infinitis. et
tunc negatur qd illa sit vera aut falsa. quia im-
possibile est illam esse. **¶** Sed forte arguitur
qd illa copulativa potest esse. quia ponatur qd
deus producat vnum lapidem pedalem in
hora sic qd in prima parte proportionali huius
horæ producat primam partem proportiona-
lem huius lapidis. et in secunda secundam. et
sic ultra. et in prima parte proportionali huius
lapis sculpat primam partem huius co-
pulative. et in secunda secundam. et sic ultra
et sequitur qd illa copulativa potest esse. imo
de facto erit. **¶** Ad hoc dicitur vt prius. **¶** Ad
tertiam formam quādo arguitur qd hoc copu-
lativa aliquis homo currit et plato non est ille
et cicero non est ille in casu dato est falsa. et que-
libet eius pars est vera. igitur **¶** cōcessa cō-
sequencia negatur maior. s. qd copulativa illa
sit falsa. et dicitur qd sicut quelibet psumpta solū
cū prima parte est vera. ita etia dū coniungit sic
significando est vera. et cā ē. qd relatiuū in ter-
tia pte istius copulatiue aliquis homo currit. et
plato nō ē ille et cicero nō ē ille. supponit de

terminare solū pro illo p quo verificat. suū
antecedens. vt p3 ex regulis precedentibus.
qd antecedens verificat diuisione pro duobus
relatiuū et supponit et verificat pro duobus
et ideo tertia ps ē vera sicut secunda et eodem
modo verificat. Relatiuū enim substantie ca-
pit significationē. et etiā modū supponēdi ab
antecedente si antecedens supponat et verifi-
cet. et non a verificatione termini positi i alla
propositione a propositione sui antecedentis.
Unde ille due singulares sunt ita vere cū illa
particulari collectivē. sicut et diuisione et seorsum
accepte et eodē modo significant neqz signifi-
care possunt aliter frante primaria signifi-
catione. si bene videat. vnde relatiuū trahat si-
gnificationē. **¶** Et si tunc arguitur. qd aliqz
homo currit. et nullus homo ē ille. qd aliquis
homo currit et cicero non ē ille. et plato non ē
ille. neqz alius homo currit nisi plato. aut cice-
ro. igitur aliquis homo currit et nullus hō ē
ille. p3 psequencia. qd prima ps pntis seqt ex
prima parte antecedētis. et iste singulares cū
illo medio inferunt illam suam vniuersalem
igitur et secunda ps consequentis sequit ex
secunda parte antecedentis. et p pntis totū cō-
sequens sequit ex toto antecedente. Idūc dī
concedendo totum. vsqz ad illam partē. s. qd
secda pars pntis sequit cū illo medio ex secda
parte antecedentis. qd nō ē vniuersaliter verū
qd singulares alicuius vniuersalis simul sum-
pte cū hoc etiā qd cuilibet supposito subiecti
correspondat vna singularis. inferant suam
vniuersalē. et hoc maxime vbi predicatū vni-
uersalis stet determinate sicut posito qd i ista
vniuersali. qlibet homo ē homo. supponat
predicatū determinate nullo alio variato ē il-
la vniuersalis falsa. et tūc. quelibet singularis
eius ē vera. Ita etiā dicitur de secundis par-
tibus istarū copulatiuarū. aliquis homo cur-
rit. et nullus homo ē ille. et aliquis homo cur-
rit et quelibet homo ē ille. qd istarū vniuer-
salū singulares sunt vere et vniuersales ipse
sunt falsē. et non v3 argumen- um a singulari
bus sufficienter enumeratis ad suam vniuer-
salelem cum medio sufficienti. Et hoc non de-
bet videri contra rationem. quia in alijs ter-
minis frequenter reperitur consequentia nō
valere a singularibus ad suā vniuersalē. sicut
nō seqt. n. pmitit ibi iste denari? neqz pmit

De relatiuis

titur tibi iste denarius & sic de singulis. igitur
nō pmitit tibi denarium. antedē. n. est vez
in casu & pñs falsus. Similiter nō sequit. nō
necessario iste homo est animal. & nō necessa
rio iste homo est animal & sic de singulis. igi
tur nō necessario omnis homo est animal.

Et per hoc dicit ad alias cōsimiles copu
latiuas pcedendo ipsas esse falsas. vt grā exē
pli de illa que concedit esse falsa aliquid est. &
quodlibet est illud. & nihil est illud. q. scda ps
est falsa. Similiter & tertia. q. uis cuiuslibet
istaz quelibet singularis sit vera. & p hoc idē
fundamētum rñdendum ad primum illoz
& et aliter pōt rñderi ad scdm & tertiū argu
mētum q. rñsuz fuerit prius. Et ulterius cū
cōcluditur q. duo cōtraria sūt simul vera dī
cit q. psequens est verus. lz nō sequat ex il
lis cōcessis. cū nō sit hoc verum de illis con
cessis. sed cōsequens est verum de talibus cō
tingenter. omne intelligēs est deus. posito q.
solus intelligat. & nō contingenter intelligens
est deus. vtraz enim est vera. similiter cōse
quēs est vez de talibus. incipit oīs homo ēē
sor. & nō incipit homo esse sor. posito q. nūc
primo sor. sit oīs homo. est. n. pñma vera f3
cōem verificationem talium propositionū. q.
in instanti qd est pñs est omnis homo sor. &
nō imēdiate ante istans qd ē pñs fuit oīs ho
mo sor. & scda p3 q. eius cōtradicoria ē falsa
Et si arguit contra pbando q. illa cōtraria
affirmatiua sit falsa. q. sequitur ptingenter om
ne intelligens est deus. igit cōtingenter aliqd
intelligens est deus. q. arguitur ab vniuersa
li ad suam ptiularem. sed psequēs est falsus
ergo &c. Et idē arguit d scda. q. seqt incipit
oīs homo esse sor. igitur incipit homo ēē sor.
psequētia p3 vt prius & psequēs est falsum.
ergo & antedē ex quo sequit. **I**deo dici
tur qd in talibus terminis compositis nō est
in cōueniens duo cōtraria esse simul vera ne
q3 valet argumentū generaliter ab vniuersa
li ad ptiularem aut indefinitam. & ita intelli
gende sunt auctoritates que allegari pñt. & si
cut cōceditur de duobus inuicē cōtrariis q.
ipsa sunt simul vera. ita cōcedendū ē q. duo
subcōtraria sunt simul falsa. vt ptingenter in
telligens est deus & nō cōtingenter omne in
telligens est deus. sñr incipit hō esse sortes. &
nō icipit oīs hō ēē sortes. Sed forte arguit

pcludēdo & pcessis q. duo ptradictoria pñt
in uicē sit stare cū vno tertio. q. illa copulati
ua ē vera. alqs hō ē & tu nō es ille. & tu nō
es ille. & scda pars ptradicit tertiē & vtraz
ē vera. q. vtraz seorsum accepta cum pñma
parte est vera. igit p prius cōcessa vtraz ps
est vera. Itē arguit contra hoc q. dī q. ista
duo ptraria sunt simul falsa. f. scda ps & ter
tia pars istius copulatiue. alqs hō est & gli
bet hō ē ille. & nullus hō ē ille. q. ista sunt cō
traria in materia naturali & i predicatione dī
recta. igit non sunt ambe simul false. p3 pñma
ex cōi regula. **I**ō dī ad pñmū negādo cō
sequentia cū pcludit q. duo ptradictoria sint
simul vera. & stēt in veritate cū vno tertio &
pcedit q. ista copulatiua ē vera. alqs hō est
& tu es ille. & tu nō es ille. q. in vtraz ly ille
stat determinate. & ita verificat vna disūcti
ue. sicut alia. & iō tertia ps nō ptradicit secū
de sic referendo. **U**nde aduertendū est q.
ad dandū contradictoriū in relatiuis. oportet
mutare suppositionem relatiui. vbi relatiui
supponat cōiter & dum fuerit pars principa
lis extremi. & ideo q. in secunda parte istius
aliquis homo est. & tu es ille. supponit ly ille
determinate. ideo in suo cōtradicorio debet
supponere distributiue. & per consequens si
um contradictorium erit secunda pars istius
disiunctiue. nullus homo est vel tu non es il
le. & est sensus secunde partis q. tu nullus ho
mo es. q. ly ille stat distributiue. vnde con
tradictorium illius. tu es ille non potest con
iungi cum ista indefinita dum relatiuum re
fert illud antecedens aliquis homo est. **E**t
ita generaliter aduertendum est in assumen
do contradictoriū copulatiue. q. oportet sup
positiones relatiuorum mutare sicut & ante
cedentium vbi fuerint termini communes.
vt in daudo contradictorium illi. omnis ho
mo est. & tu differs ab illo. detur tale. aliquis
homo non est vel ab illo tu non differs. vbi
ly illo stat determinate. **E**t aliud responde
tur negando consequentiam. scilicet ista sunt
in materia naturali & in predicatione directa
ergo non sunt simul falsa. vnde illa regula
non est vniuersaliter vera. vnde ista sunt talia
contraria. tantum oīs homo est hō & non
tantum omnis homo est homo. Simili
ter ista. quilibet homo de necessitate est ens.

Tractatus

et nullus homo de necessitate est ens.

Aliud dubium est utrum hec sit vera
aliq. ppositio est vera
si sua contradictoria est vera et arguitur qd sic
quia illa est una condicionalis cu non sit cathe-
gorica. ex cuius antecedente sequitur consequens
qd ista aliqua ppositio est vera. bñ sequitur ex
illa. sua contradictoria est vera. que ponitur p
antecedente. igitur illud dubium e condicionalis
vera. ¶ Item contradictorium conditionalis e falsu
igitur et c. Item contradictorium consequentis illius
condicionalis repugnat antecedenti. igitur illa
condicionalis est vera. Item ex contradictorio
pntis illi? condicionalis sequitur contradictorium an-
tecedentis eiusdem. igitur illa condicionalis e ve-
ra. Item hec conuertitur cu illa condicionali. aliq.
ppositio est vera si contradictorium illi? e ve-
ru. et hec est vera. igitur et prima. p. p. p. et mi-
nor. qd quacumq. p. pone data. si contradictori-
um illi? e veru aliqua ppositio e vera. ¶ Item
hec p. est bona. sua contradictoria est vera.
igitur aliqua ppositio est vera. ponendo qd si
nullis relatio seruetur in antecedente illius ra-
tionalis sicut in antecedente illius condicionalis.
manifeste. n. cu antecedens sit ppositio vera
ex ipso inferitur p. et hec rōalis pntis cu
illa condicionali. igitur illa condicionalis est ve-
ra. ¶ Item in ista aliqua ppositio est vera. si
sua contradictoria est vera. ly sua supponit di-
stributue p omni p quo verificatur suti ams
et qd ams verificatur p oi ppositioe vera di-
stributue. id illud relatiu supponit distributi-
ue et verificatur p oi p. pone vera. ideo ante-
cedens istius non pot verificari qn verificet
p. sic significantibus terminis. neque econ-
tra. id sequitur qd hec condicionalis est vera.

Oppositum tamen arguitur. qd
nulla ppositio est
vera. si sua contradictoria est vera. qd nec illa
est vera. si sua contradictoria est vera. neq. illa
est vera. si sua contradictoria e vera. et sic ultra
demonstratis omnibus propōnibus. igitur
nulla p. est vera si sua contradictoria est ve-
ra. ¶ Item quelibet p. est falsa si sua contradi-
ctoria est vera. igitur nulla ppositio est vera
si sua contradictoria est vera. ¶ Id d. ad du-
bium ipm pcedendo. qd est condicionalis neces-
saria ut pbant argumenta et maxime penul-
timum. unde ista ppositio est mere conditio-

nalis. et non habet categorice pbari. Sed si
la rationalis hypothetica habz suo modo pba-
ri. l. quibz dms categorica habeat isto mo p-
bari categorice sicut talis copulativa aliquis
homo est tu non es ille. non habet sic pbari de
forma. sor. est. et tu non es ille et sor. est. aliq.
homo. igitur aliquis homo est. tu non es ille.
sz pbari d. qlibet pars per se. q. n. ista co-
pulativa bñ sequat ex illo antecedente gratia
materie unde non sequitur in alijs terminis
asinus e. et si tu es ille. tu es rudibilis. et ois asi-
nus e aliquod animal. igitur aliquod animal e.
et si tu es illud tu es rudibilis. Ideo inspecta
suppone relatiu et inspecto pro quo relatiu
supponit est ista condicionalis necessaria aliq.
ppositio est vera si sua contradictoria est vera
sicut ista. omnis ppositio est vera si sua contra-
dictoria est vera. et non sequitur. omnis propo-
sio est vera si sua contradictoria est vera. ista.
homo est asinus. est ppositio. igitur ista. ho-
mo est asinus est ppositio vera. si sua contra-
dictoria est vera. neq. maior est vniuersalis.
qd est hypothetica. Et sicut dicitur de ista ita
dicitur de talibus. omne animal si ipsum e ru-
dibile est asinus. qd non sunt categorice sed yp-
othetice vñ non sequitur omne asinus si ipse e ru-
dibile est asinus. sor. est animal si est rudibilis
igitur sor. est asinus. non enim valet consequen-
tia. qd maior nō est vltis. sed est condicionalis
conuertibilis cum illa. omne animal est rudibi-
le. si ipsum est asinus. ideo ille non conuertunt.
omne animal. si ipse est rudibile est asinus. et
omne qd est animal. si ipsum est rudibile est.
asinus. qd secunda est categorica vniuersalis
de conditionato subiecto aliquid ponens pri-
ma ante nihil ponit. Et tunc ad argumentaz
cu arguit. qd nulla ppositio est vera si sua co-
tradictoria est vera. et qd omnis ppositio est
falsa si sua contradictoria est vera. dicit omnes
illas concedendo neq. istarū aliq. repugnat al-
teri sicut neq. ille repugnant. aliud ab homi-
ne est. si tantus homo est. et nihil aliud ab ho-
mine est si tantus homo est. et negat p. cu
ex illis inferitur oppositum dubij.

Item restat dubium vtrū hec sit
vera. ois homo habes
equum equitat illum posito casu. qd omnis
homo habeat duos equos quorum vñ equi-
tet et alius nō. et tunc arguitur dubij. qd se-

De relatiuis

tur iste homo habens equum equitat illum. et iste homo habens equum equitat illum. et sic de singulis. igitur omnis homo habens equum equitat illum. prima pars a singularibus ad vltimam. et ante est verum. ut patet ex casu. igitur et prima. et prima est dubium. igitur dubium est verum.

Propositum habens equum. b. non equitat illum. et fortis habens. b. equum est homo habens equum. igitur homo habens equum non equitat illum. quod est contradictorium dubium. prima pars et antecedens ponatur cum toto casu. Item in ista. omnis homo habens equum. equitat illum supponit. ly equum distribuitur ut ponitur. aliter enim illud dubium non habet difficultatem. et illud relatiuum illum supponit contra. igitur illud relatiuum supponit distribuitur. igitur illud dubium significat quod omnis homo habens equum equitat omnem equum quem habet. quod est contra casum. ideo illud dubium est falsum. Item si omnis homo habens equum equitat illum. igitur nihil est homo habens equum quin equitet illum. prima falsum. quia aliquid est homo habens equum quod non equitat illum.

Ideo dicitur ad dubium ipsum negando positum illis que posita sunt in illo casu. Et ad argumentum quo arguitur illud dubium. scilicet a singularibus. ad suam vniuersalem dicitur quod iste non sunt singulares istius vniuersalis. sed si aliqua vniuersalem inferre debeant inferunt quod omnis homo habens equum equitat equum quem habet. Et si queritur que sunt singulares dubium. dicitur quod sunt iste. iste homo habens equum equitat illum. et iste homo habens equum equitat illum. ubi ly illum eodem modo significat in singulari sicut in vniuersali. Vltimo adiungitur difficultas talium propositionum infinitas partes equales non coincidentes habet fortis. quarum nulla est pars fortis. et ideo dicitur de regeitur et indigeo. etiam queritur pro quibus supponit ly q in illa propositione omnis homo qui est albus currit. et in illa. omnis homo est animal quod est rationale cum pro nullo videatur verificari suum antecedens.

Expiamus primo quod relatiuum est nomen ipsum significat per modum indeterminate apprehensionis. quod nullam rem deter-

minate significat. sed varias et variam generice et specificce secundum quod varium refert ante. Ex quo patet quod relatiuum est ante late rei repositum unum et facit secundam noticiam illius de quo facta est prima per suum antecedens. Ex quo sequitur quod nullum est relatiuum diuersitatis. quod isti termini alius et reliquus in talibus propositionibus. vnus homo currit et alius disputat. vnus homo currit. et reliquus sedet. non sunt relatiui. quod in illa propositione. vnus homo currit. et alius disputat. non refertur. ly alius ad istum terminum. vnus homo. quod per idem isti termini diuersus differens et dissimilis in istis propositionibus. vnus homo currit. et diuersus vel differens vel dissimilis disputat fortis finem relatiui de quibus nunc intrinsecus. prima falsum igitur et c. Item dato quod essent relatiui. ly alius aliter. et c. tunc supponerent per eodem relatiuum diuersitatis sube et suus ante quod est contra sic opinantes et prima pars. in istis. vnus homo currit. et alius disputat ponendo quod omnis homo currit et quod omnis homo disputat. ante. n. supponit per omni homine et verificatur. pro omni homine. et etiam relatiuum. ideo sequitur. quod pro eodem supponit et verificatur. ly homo. et ly alius quod ponit relatiuum diuersitatis. Item ly alius alter et c. non significant per modum habitus et quietis et indeterminate apprehensionis. sed determinate sicut illi termini differens et diuersus. igitur non sunt pronomina. igitur neque relatiua. Sed illorum error oritur ex hoc. quod ly alius alter et c. habent et requirunt relatiuum sequens aut precedens istos. ut vnus homo currit. et alius ab eo disputat. Ex quibus vltimus patet. quod ly idem non est relatiuum nisi quando refert ante latam rem. ideo in illa non tenetur relatiue. idem platonem currit. si currit nec ly simile in illa. simile platonem currit. Sed in illa relatiue tenetur homo currit. et idem disputat. Concluditur vltra generaliter quod relatiuum supponens supponit solum pro illo per quo verificatur suus antecedens in comparatione ad totam categoriam in qua est ipsum. ante patet quod aliter aliquando verificaretur relatiuum non verificato antecedente. neque supponente. ut in illa copulativa chymera est et illa intelligitur. Ex quo patet quod relatiuum non peruertitur cum suo antecedente quo ad significatum et quo ad modum significandi simpliciter. quod tunc non esset relatiuum sicut neque suus ante est relatiuum. igitur et c.

Tractatus

¶ Item q: hic esset nugatio. homo qui est albus currit. q: esset sensus q: hō. homo est albus currit. **¶** Sed cōtra illa forte arguitur. q: sequeatur q: relatiuū aliquādo supponit nō supponente suo ante. p̄is est falsus q: relatiuū capit suppositionē a suppositione sui antecedentis saltim cōmunē. et arguitur cōsequētia in illis suppositionibus antichristus nō est et ille erit. cū inera non est et illa intelligitur. **¶** Itē relatiuū supponit et verificatur in illa. omnis homo qui est albus currit. et tamē nō verificatur antecedens ponēdo. q: omnis homo sit albus. et q: nullus homo currat. **¶** Itē in illa. omnis homo qui est albus currit. h̄y q: habet eundē modū supponendi et significandi. et idē significatum quē et qd habet suū antecedēs. ideo et c. **¶** Itē sequit̄ q: ille esset vere. aliquis homo est suus filius. aliq: homo generat se. patet. q: aliquis homo est alicuius hominis qui est filius. Itē hec esset falsa. hec ppositio. homo est asinus est vera vel eius cōtradictoria est vera immo sequitur q: illa vniuersalis esset falsa. omnis ppositio vel eius cōtradictoria est vera. eo q: quacunque demonstrata quibet talis est falsa. de disiuncto extremo. hec ppositio vel eius cōtradictoria est vera. **¶** Item q: tales cōditionales essent vere. aliquis homo currit. si ipse sedet. aliq: homo est mortuus si ipse est viuus et arguit̄ cōsequētia. q: illius copulatiue. aliq: homo est mortuus. et ille est viuus. secunda pars infert primā. q: ipsa significat q: ipse q: est mortuus est viuus. igitur faciēdo cōditionalē sic ex illis partibus. homo est mortuus. si ipse ē viuus. est bona. **¶** Itē sequitur q: ista est falsa. omnis homo est animal q: est rationale. patet q: significat q: omnis homo est animal qd. animal. qd. est omnis homo ē rationale. cū relatiuū referat suū antecedens in ordine ad totā ppositionē sui antecedētis. **¶** Itē sequitur tales fore veras. pmitto tibi denariū quē tibi non pmitto. et pmitto denariū et illum nō pmitto. infinitus numerus est aliq: numerus et ille est finitus. infinitas partes equales non cōmunicantes habet sor. quartū que libet est pars sor. et illarū quibet est pars sor. **¶** Item sequitur q: valet illa consequentia. omnis homo qui est albus currit. igit̄ omnis homo currit. qui est albus. Similliter sequit̄

q: hec cōsequētia est bona omnis ppositio cuius cōtradictoriū est verum est falsa. igit̄ omnis ppositio est falsa cuius cōtradictoriū est verum. **¶** Itē q: aliqua ppositio est vera. si sua cōtradictoria est vera. et tamē nulla ppositio est vera. si sua cōtradictoria est vera. **¶** Itē sequit̄ q: omnes homines similes currunt et tamen nullus illorū mouetur cuius tamen secunda pars impossibilis est p̄ime parti. q: vel secūda pars significat q: omniū hominum similiū nullus homo mouet̄ vel significat q: illorū omnium hominū similiū qui currunt nullus homo mouet̄ primo modo significare non pōt. q: tunc illa foret falsa omnis homo est animal. et ille uiuit. q: si in illam responsionē illa significaret q: omnis homo est animal. et ille homo q: est omnis homo uiuit. Relinquitur ergo q: significet. secūdo modo in quo sensu satis p̄is. illā esse falsā. ergo sequitur quod illa in quocūque sensu est falsa quare et c.

Sed ad horū primum dicitur qd relatiuū aliquando supponit nō supponente suo antecedente. Sed nunq̄ supponit relatiuū non verificato antecedente. neq: relatiuū capit suppositionē a suppositione sui antecedentis. sed a verificatione eius. Et per hoc dicitur ad fin q: in ista ppositione. omnis homo qui est albus currit. in isto casu nō supponit relatiuū. q: non verificatur suū antecedēs. sed posito casu. q: omnis homo currit. et q: aliqui sint albi. et aliqui nigri dicitur qd relatiuū supponit ibi pro omni homine sicut suū antecedēs nō tamē h̄ descendere copulatiue sub isto termino hō. sicut neq: h̄ infert ex illa q: omnis homo currit. et ille est albus. q: antecedēs istius nō stat mobilis. q: nō est totale extremū et dicitur ultra q: relatiuū positiū i eadē categorica cū suo antecedēte refert simpliciter suū antecedēs. et de per se nō discretius significat q: suū antecedēs. sed relatiuū simul sumptū cū suo antecedēte cōtractius significat q: antecedēs de per se. Et hoc est q: dixerūt grāmatici q: relatiuū est inuētiū ad tollēdā equiuocationē. i. vniuersalitātē. q: nō est intelligēdū q: relatiuū faciat antecedēs specialius significare cū sua determinatōe q: ante significabat. sed intelligēdū est q: relatiuū simul cū suo antecedēte pauciora signifi-

Tractatus

cat et magis limitate quā antecedēs solum. Re-
latiūz autē qd ponitur in diuersa categorica
vel oratione a suo antecedēte bene tractus
de per se et pauciora significat quā suū antece-
dēs. supponit pro illo pro quo verificatur su-
um antecedēs in cōparatōe ad totā cōpositi-
onē suā antecedētis. Et similiter dicitur de illa
omnis homo ē animal qd est rationale. et ne-
gatur hoc argumentū. ois homo est aīal qd
est rōnale igit ois homo est aīal qd aīal qd
est ois homo est rōnale. sicut nō sequitur. ois
homo q est albus currit. igit ois homo qui
ois homo est albus currit. qz relatiuum non
refert nisi suū aīis et nō refert suū aīis cū
signo. sed solum in cōparatione ad residuum
categorice pter signum. Ad aliud dicitur
negando illā. aliqis homo est suus filius. qz il-
lud relatiū suus est reciproci. et si verificat.
verificatur singula singulis referendo diuisi-
ue ut sit sensus qz plato est suus filius aut q
sor. est suus filius et sic de aliis. que oīa sunt i
possibilia nāliter sicut etiā et in illa verificat
relatiuum. ois homo videt se referendo sin-
gula singulis. et sicut nō sequitur. ois homo
videt aliqē hoīem. igit ois homo videt se.
ita etiā nō sequit. aliquis hō est filius alicui?
hoīs q est. igit aliquis hō est suus fili? et ita
pcedit q nullus hō ē suus fili? Ad aliud
dicit pcedendo istā esse falsā. bec ppositio.
hō est asinus. est vā vel eius ptradictoria est
vā. et nō sequitur neqz ista ē vā neqz sua ptra-
dictoria ē vā et illa se demonstrat illis. s. hō
est asinus. et sua ptradictoria. igit duor ptra-
dictoriorū neutrum est verum. Et p hoc etiā
negat illa. ois ppositio vel eius ptradictoria
est vā. qz qlibet talis est falsa. bec ppositio vī
eius cōtradictoria est vera quacūqz ppositi-
one falsa demonstrata. qz ex ista que est de di-
siuncto extremo sequitur disiunctiua falsa. seq-
tur enim bec ppositio vī eius ptradictoria ē
vera demonstrādo illā. homo est asinus. igit
tur ista est vera vel eius ptradictoria est vera
pna patet. qz bene sequit sor. vel asinus cur-
rit. igit sor. currit. vel asinus currit. a ppositi-
tione enim de disiuncto extremo in terminis
simplicibus ad disiunctiua affirmatiua est
bonum argumentum. Ad alias dicitur cō-
cedendo istas cōditionales sicut argumentū

probat. et nullum sequit inēueniens. Ad
aliud dicitur cōcedendo tales fore veras pro
mitto tibi denarium quē tibi nō pmitto. pro
mitto denarium et illū non pmitto. sicut p
mitto denarium et illū nō possūz pmittere.
qz cōtradictoria secūde partis i falsa ergo illa
negatiua est vera. qz illa nihil ponit. et q illa
est falsa pmitto denarium quem possūz p
mittere. patet. qz relatiuum p nullo supponit
qz aīis p nullo verificatur posito q in gene-
rali promittit denariū. Ad istā cōclusionē
et consimiles. infinitus est aliquis numerus
et ille est finitus. dī q pcessa prima pte scda ē
etiā pcedenda. qz ista scda pars nō significat
qz ille numerus q est infinitus sit finitus. qz p
idē scda ps isti? copulatiue esset falsa ois hō
est animal. et ipse viuit. qz ipsa significaret q
iste ois homo viuit. qd tñ non est verūz fin
eos qui ponunt id relatiū stare distributue
et ideo sicut apud eos cōcedit q ois homo
est animal et ipse viuit. ita debent pcedere q
infinitus numerus est aliquis numerus. et il-
le est finitus. qz scda pars istius nō plus signi-
ficat nisi q infinitus est aliqis numerus. et ille
numerus qui est aliquis numerus est finitus
Et similiter illa. oēs homines similes currūt
et nullus illorū mouet significat q oēs homi-
nes similes currūt et hoīum similitūm q cur-
rūt nullus mouetur. qd est falsum in casu po-
sito. Et ita etiā hnt concedere q infinitas
partes equales non cōicātes habet sor. quaz
quelibet est pars sor. et ita etiā hnt cōcede-
re q oīa cōpossibilia istorū sunt demonstra-
tis quattuor cōtradictoriis cōtingentibus. rex
sedet. nullus rex sedet. tu curris. tu nō curris
et ista sunt finita. qz scda pars. s. q ista sunt fi-
nita non plus significat nisi q oīa ppossibi-
lia illorū que sunt sunt finita. et hoc est ve-
rum. qz oīa cōpossibilia illorū sunt duo. Cle-
rum tamē prime partes istarū copulatiuarū
infinitas ē aliquis numerus. et ipse ē finitus
infinitas partes equales non comunicātes
habet sor. et illarū aliqua est pars sor. sūt fal-
se fin veritatem. qz nō plures partes qz due
equales non cōicātes sunt in sor. neqz maior
numerus qz binarius est finitus. neqz maior
est aliquis numerus in rerū natura qz bi-
narius. ut patet infra. Ad aliud dicitur cō-

Tractatus

cedendo consequentia: ois homo qui est albus currit. igitur omnis homo currit qui est albus. q: ly q idem eodem modo refert in utraq: . q: se tenet ex eadem pte extremi in ante et in psequente. ¶ Et si arguitur forte q: ista pñia non valet ponendo q: ois homo albus currat et aliquis homo niger quiescat tunc est añs verum . s. q: ois homo q: est albus currit et in pñis est falsus. q: sequitur ois homo currit. q: est albus igitur ois homo currit. et ille est albus. p: pñia et consequens repugnat casui. igitur et c. ¶ Itz si ois homo currit q: est albus in isto casu. et hō niger est homo. igitur homo niger currit q: est albus. pñia p: in darii et pñis est impossibile. igitur et añs et nō minor. q: minor est vera. igitur maior. ¶ Sed ad primum dī negādo istā pñiam ois homo currit q: est albus. igitur homo currit. et ille est albus. q: añs est de se su composito. et pñis de sensu dīso l: inter añs et relatiuum mediet verbū. q: illud totū q: est albus tenet se ex parte subiecti ad quod refertur. nō . n. pōt referri ad ly currit. q: ly currit nō pōt esse substantiū relatiui. Unde notandum est q: nō semp fit sensus diuisus ex hoc q: verbū mediat inter relatiū et suū añs. q: semp illud relatiuum qui tenet se ex eadem pte eiusdem extremi cū suo ante. id ē refert dicere ois ppositio est vera. cuius cōtradictoriū est falsum et ois ppositio cuius cōtradictoriū est falsum est vera. que vniuersalis est vera in casu in quo quelibet hēat suū cōtradictoriū et ista est falsa aliqua ppositio nō est vera. cuius cōtradictoriū est falsum. et nō sequitur illa ppositio nō est vera cuius cōtradictoriū est falsum. et ista est aliqua ppositio. igitur aliqua ppositio nō est vera cuius cōtradictoriū est falsum neq: est sillogismus expositorius. q: nō bene sumit cōstantia totius extremi. sed d: sic argui. ista nō est vera et ista est aliqua ppositio cuius pcontradictoriū est falsum. igitur aliqua ppositio cuius pcontradictoriū est falsum nō est vera. vel sic. igitur aliqua ppositio nō est vera. cuius pcontradictoriū est falsum. ¶ Et p hoc dī ad scdaz for: mā negādo pñiaz. neq: est sillogismus in darii q: plus subicit i maiori q: sit pdicatū i minori. Sed d: sic argui ois hō currit qui est albus. sed homo niger est hō qui est albus. igitur homo niger currit. sed minor est falsa

ut patet. ¶ Ad aliud dicie illam cōditionale: concedēdo. et similes. aliqua ppositio est vera si sua cōtradictoria est vera. q: illa significat q: aliqua ppositio est vera si cōtradictoria cuius ppositionis vere est vera. et sic negatur illa. nulla ppositio ē vera si sua pcontradictoria est vera. q: añs istius conditionalis est vna indefinita que nō insert illam vniuersalē similiter negat ista. quibet ppositio est falsa si eius pcontradictoria est vera. sicut etiam negatur illa quelibet ppositio est vera si sua pcontradictoria est falsa. Et p pñis p: rñio ad oēs tales. omne aial. si ipsum est rudibile est asinus ois homo si ipse est lapis nō est rōnalis. p: enim q: oēs tales pditionales sunt falsae postq: relatiuum ibi supponit determinatiū q: suū antecedēs. sed si relatiuum supponeret distributiue ceteris pñis foret quelibet talis necessaria. tamen bene pceditur q: aliquod aial ē rudibile si ipsum est asinus. et negatur ista pñia hoc aial si est rudibile est asinus. et hoc aial si ipsum est rudibile est asinus. et sic de singularibus. igitur omne animal si ipsum est rudibile est asinus. sicut nō sequit. hec ppositio nō est vera si sua cōtradictoria est vera. et hec ppositio nō est vera. si sua pcontradictoria est vera. et sic de aliis. igitur omnis ppositio non est vera si sua cōtradictoria ē vera. q: vtriusq: consequentie cōsequens est cōditionalis falsa et tales singulares sunt vere hoc animal si ipsum est rudibile ē asinus. hec ppositio nō ē vera si sua pcontradictoria est vera posito q: ly nō cadat solum supra psequens.

Uomodo supponat relatiuum

q: sit hec regula. Relatiuum supponens cōter super quod cadit negatio. aut terminus habēs cōfundere. aut distribuere supponit sū vim illius termini habētis cōfundere. aut distribuere. p: q: in illa homo currit. et nō ille disputat supponit ly ille distributiue. et in illa aliquis homo currit. et quelibet homo est ille supponit ly ille confuse tñi. adeo et c. p: psequencia et arguitur antecedens. ¶ Ad qd pbandum pñiaz ponitur. primo qd cuiuslibet ppositioni cōtradictoriū pōt dari retenta primaria significatiōe terminorum. ¶ Secundo supponitur q: non ē verius dare cōtradictoriū q: p: ppo

De relatiuis

nere negationem aduerbialem negatiue ten-
tam toti aut prepositam auferre. ¶ Tercio
suppono q in p[er]adictoris terminu[m] suppone-
res p[er] se p[er] eisdem supponit. ¶ Quarto suppo-
no q si terminus in vno contradictoriorum
supponit q etia[m] in reliquo supponit. ¶ Qui-
bus positis arguitur illud antecedens assu-
ptum ponendo q aliquis homo currit et ip-
se idem disputat et aliquis n[on] tunc ista copu-
latiua est vera. aliquis h[om]o currit. et ille dispu-
tat. et cum sec[un]da pars sit vera. p[er] prima[m] sup-
positionem sibi p[ot]est dari c[on]tradictoriu[m] signifi-
cans opposito modo. sed non e[st] verius dare
contradictoriu[m] q[ui] preponere negationem
toti aut prepositam auferre per sec[un]da[m] sup-
positionem. igitur preponendo negationem
habetur eius contradictoriu[m]. et per conse-
quens ista e[st] contradictoria secunde partis il-
lius copulatiue non ille disputat retenta ea-
dem relatione. sed ista non p[ot]est esse c[on]tradi-
ctoria eius. sic significante ipsa ex compositio-
ne suorum terminorum. si ly ille stat determi-
nate. q[ui] tunc ista negatiua esset vera in illo ca-
su. q[ui] disiunctiue verificatur. ideo non suppo-
nit determinate. et cum illud relatiuum sup-
ponat c[om]muniter et non confuse t[ame]n nec deter-
minate. igitur supponit distributiue q[uo]d fuit
probandum. ¶ Sed forte dicitur q in dan-
do contradictoriu[m] secunde parti istius copula-
tiue. oportet etiam contradictoriu[m] prime p[ar]-
tis accipere. vt relatiuum ad antecedens refe-
ratur distributiue supponens. ideo forte dici-
tur q secunda pars illius disiunctiue nullus ho-
mo currit. vel n[on] ille disputat e[st] contradicto-
riu[m] secunde partis copulatiue prius accepte.
¶ Sed contra istam responsionem arguitur
primo. q[ui] ista resp[on]sio variat relatione[m] in da-
do contradictoriu[m]. quo nihil magis vitan-
dum e[st]. q[ui] si variatur relatio cu[m] talis relatio
sit significatio sic variatur significatio q[uo]d vi-
tandus e[st]. q[ui] p[er]adictio d[icitu]r esse eiusde[m] de eod[em]
¶ Item isto dato sequit[ur] q relatiu[m] suppo-
nit cum a[n]s n[on] verificatur. q[uo]d e[st] c[on]tra regu-
lam. et tenet p[ri]ma. q[ui] ly homo in p[ri]ma parte
illius disiunctiue n[on] verificat[ur] cu[m] ip[s]a sit falsa.
¶ Et si forte d[icitu]r q verificat[ur] in ista vniuersali
ly homo p[er] hoib[us] q n[on] curr[un]t in ista. s. nul-
lus homo currit. C[on]tra arguitur. q[ui] tunc seq-
uit[ur] q in c[on]tradictoriis termini supponentes

non supponerent p[er] eisdem. q[ui] in affirmatiua
ly ille supponit p[er] hoie curr[en]te et in negatiua
supponeret p[er] hoie non curr[en]te. Item si re-
ferunt in negatiua ly homo sequitur q[ui] refe-
rat p[er] hoie q non currit et in affirmatiua pro
hominem q currit et sic n[on] supponerent termi-
ni p[er] eisdem in p[er]adictoriis. q[uo]d e[st] p[er]a tertiā
suppositionem. ¶ Et si dicit[ur] forte q verifi-
catur ly homo in illa indefinita vera. s. homo
currit que e[st] p[er] illius v[er]is nullus homo cur-
rit. et hoc sufficit. vt forte dicit[ur]. ¶ Contra ar-
guis. q[ui] t[ame]n hec copulatiua foret impossibilis chy-
mera non est. et illa intelligit[ur]. p[er] p[ri]ma. q[ui] per
responsiones ly ille referret suu[m] a[n]s affirma-
tiue et n[on] negatiue. ergo a simili ly illa i[n] dicta
copulatiua refert suu[m] a[n]s affirmatiue et n[on]
negatiue. et tunc patet q sic referendo q illa
esset impossibilis. q[uo]d in n[on] est verum vt con-
stat. ergo sicut in ista ly illa refert antecedens
negatiue per hoc patet etiam q ly ille non re-
ferat affirmatiue in illa p[ri]ma. sed negatiue si-
cut in illa que ei equialet non aliquis homo
currit. vel n[on] ille disputat in qua cadit solum
p[ri]ma negatio super p[ri]mam partem et hoc
p[ro]ut illa disiunctiua c[on]tradicit copulatiue af-
firmatiue de eisdem terminis. ¶ Item rela-
tiuum supponeret in vno contradictorio. et
non in reliquo. q[uo]d est contra quartā suppo-
sitionem. ¶ Sed forte aliter dicit[ur] q in sec[un]da
parte illius disiunctiue. nullus homo cur-
rit vel n[on] ille disputat. non supponit relatiu[m]
q[ui] antecedens non verificat[ur] p[er] aliquo. q[ui] pro-
positio que est antecedens non est vera.
¶ Sed contra istam responsionem arguis.
quia tunc sequitur q ly ille supponeret in c[on]-
tradictoria affirmatiua et non in negatiua. q[uo]d
est contra tertiā et quartā suppositionem
¶ Sed forte hic aliter dicitur q contradicto-
riu[m] secunde partis copulatiue non est p[re]-
accepta propositio. sed illa est sua contradicto-
ria. nullus homo qui currit disputat. quia il-
la secunda pars significat q ille homo q cur-
rit disputat. ¶ Sed contra tunc sequitur q
suppositio secunda non esset. vera que tamen
manifesta est et clara. quia quodcu[m]q[ue] contin-
git affirmari contingit etia[m] negari. id est qui-
cunq[ue] terminus potest de aliqua affirmari
de illo potest etia[m] negari. ¶ It[em] illa nullus
b 2

De relatiuis

homo qui currit disputat cōtradicti. aliquis homo qui currit disputat. que nō est conuertibilis cum secūda parte illius copulatiue igitur ista nullus homo qui currit disputat non contradicit secunde parti illius copulatiue. tenet consequētia. q: nō ē possibile q: vna simplex propositio contradicat pluribus propositionibus nō cōuertibilibus. aut de terminis non penitus similibus. q: aliter iste due contradicerent. nullū risibile currit. et homo currit. Dicitur igitur q: si antecedens supponit cōiter et relatiuū etiam supponit cōiter. et et relatiuū supponit distributine. aut determinate vel confuse tñ sicut terminus cōis finit terminos precedentes hñtes vñ distribuenti vel confundendi. ¶ Sed forte ptra hoc arguitur. q: hoc dato sequitur q: antecedēs qñ q: determinate staret et relatiuū cōfūse tñ vt in secūda parte illius copulatiue aliquis homo est et quilibet homo est ille pñs est falsum cum relatiuū sit ante late rei repñtatiuum. igitur relatiuū generat secūda noticiam eius de quo est facta prima. sed secūda discretior et determinatior vlt q: prima igit non est confusior. et per pñs relatiuū nō supponit confuse tñ antecedente supponente determinate. ¶ Ad qd respondet fin speculatiuos grāmaticos q: relatiuū significat rez quam significat suum antecedens. sed significat distinctius et contractius istam rem q: significat suum antecedens. verbī gratia. sicut iste terminus homo albus eandem rez significat quam significat iste terminus homo. et p eadem re in illa ppositione supponit etiam tñ iste terminus homo albus distincti et cōtractius eandem rem significat q: significat iste terminus homo. ita relatiuū eandem re si significat q: suum añs. sed contractius significat q: suum añs. vnde scda pars illius copulatiue. aliquis homo currit et ille disputat. si significat q: ille hō currens disputat. et q: ly homo currens. hōies distinctius significat q: iste terminus homo de p se. ideo relatiuū cū illo cōplexo conuertibile hōiem distinctius significat q: iste terminus homo q est suum añs. et hoc est verū. q: ille terminus hō alb⁹ vel homo currens hōiem distinctius significat q: iste terminus homo. siue ly homo albus stet confuse tñ siue determinate. vñ dicē

do. omnis homo est homo albus. predicatū sibi. s. ly homo albus adhuc distinctius significat hōiem q: iste terminus homo q est subiectum in ista. homo est homo. s. illud complexum homo albus supponat confuse tñ. et ly homo determinate et hoc intelligunt grāmatici p relatiuū significare distinctius nō hñtes pñsiderationē ad modū supponendi.

¶ Ponitur vltra q: relatiuū supponēs relatiuū ad suum añs supponens discrete supponit discrete vt for. currit et ille est animal. et alio modo nō supponit relatiuū discrete. vñ in secūda parte istius copulatiue homo ē for. et ille homo est aīal. supponit ly ille cōiter et determinate sicut suum añs. neq: sequitur añs istius relatiui est aptum natum verificari p vno solo in tali ppositione. igitur relatiuū supponit discrete. Ex quibus regulis cōcluditur q: cōtradictorium copulatiue affirmatiue est copulatiua negatiua que cōuertit cum disiunctiua composita ex partibus contradictoriis istius copulatiue affirmatiue retēta eadem relatione ad idē añs in vtroq: cōtradictorium. et sequitur vltra tales copulatiuas fore veras. omnis homo est aīal et illud est rōnale. infinitus numerus est finitus et ille est finitus. Aliquod coloratum est et quodlibet album est illud. et si cōcluditur ex prima omnis homo est animal. et illud est rōnale. igitur omnis homo est animal. et illud animal qd est oīs homo est rōale. negatur argumentum. q: relatiuū illud refert suum añs p illo p quo verificat añs de alio extremo sed extremum nō est ly oīs homo igitur et c.

¶ De ampliationibus.

¶ Anquid sit ampliatio dicemus.

¶ Preponētes primo q: suppositio est statio termini in dōne cōnexi p supposito vel suppositis pro quo vel p qbus transit vis termini in ipso quo hz vt supponat. ¶ Sedo suppono q: ista ppositio et pñmiles categorice de disiuncta copula sunt affirmatiue qdlibet est vñ nō est. chymera est vel nō est. cōuertitur enī ista scda sic qd est vel nō est. est chymera. et cōsimili modo cōuertunt alie cōsimiles. ¶ Item illa nō est negatiua qdlibet est vel nō est. et ē categorica sicut illa oīs homo sedet

De ampliationibus

ut sedebat. igitur illa est affirmativa. p. 3. p. 3. q. 3. aliter ipsa foret affirmativa et negativa. maior etiam p. 3. ex contradictorio eius quod est falsum. et negatiui puta aliquid non est vel non est. si. n. ista alio quo modo affirmatiue significaret cum alijs partibus foret ipsa vera. Ex quo sequitur quod iste co-sequenti sunt bone quodlibet est vel non est. igitur quodlibet est. chymera est vel non est. igitur chyme-
ra est. ¶ Tercio p. fundamento sumit in hac ma-
ma quod nullus terminus ampliat se ipse. ¶ Quar-
to sumit quod quilibet terminus supponens re-
spectu huius verbi est p. se sumptum supponit
solum p. eo quod est. ¶ Ex quibus p. 3. quod tales sunt
impossibiles. Adā est mortuus. aliquid est cor-
ruptum. chymera est intelligibilis. si. etiam iste
antixps est generandus aliquid est futurum di-
stinguendo futurum p. tra. p. 3. q. 3. in ista chyme-
ra est intelligibilis si sit vera. sic significando
supponit ly intelligibilis respectu illius verbi
est. igitur supponit solum p. eo quod est. tenet
p. 3. p. 4. quantum premissum. igitur sequitur
chymera est intelligibilis. igitur chymera est ali-
quod intelligibile quod est. p. 3. est impossibile igitur
et antecedens. ideo et cetera erunt impossibi-
les. ¶ Sed forte dicitur quod iste sunt vere adā
est mortuus. antichristus est generandus. quod il-
lud complexum est generandus et est mortu-
us est unum verbum. unde dicitur quod ly mortuus non
supponit respectu illius verbi est. quod ly est non est
verbum sed pars illius verbi. ¶ Sed contra
nos apud latinos et apud grecos non inueni-
mus verbum esse masculini generis. quod tamē
sequitur ex ista positione. quod illa adā est mortu-
um vel mortua. non est congrua. et hoc non est nisi
quod illud verbum est mortuum vel mortua est al-
teri generis a suo supposito. ¶ Didicimus
consequenter cum prisciano docete quod verba pas-
siva et deponentia carent preteritis. sed sup-
plementum suscipiunt p. verbum substantiuum et
participium. ¶ Item si illud totum sit unum verbum
ad hoc ista esset falsa. Adam est mortuus. quod
p. 3. si illud verbum est mortuus resoluatur in
substantiuum et participium suum. sed horum ver-
borum inuentiones adhuc sibi participia non
inueniunt. Quibus stantibus sequitur quod fru-
stra ponit participium futuri tps et preteri-
ti et etiam nomina in bilis vel in bile termina-
ta ampliare subiecta. propter propositiones ali-
quas reddere veras. quod sue contradictione ad

bue manerent vere. ex supradictis istud pate-
re potest. ¶ Et ultra dicitur quod terminus non
ampliat nisi supponat si ampliari possit. et
ideo in talibus chymera erit. chymera potest
esse. non ampliat ly chymera pro eo quod est vel
potest esse neque pro eo quod est vel erit cum non sup-
ponat pro aliquo. terminus igitur supponens
respectu alicuius verbi vel participij suppo-
nit solum pro supposito vel suppositis p. quo
vel p. quibus in ipso vis illius verbi vel partici-
pij transit. unde in ista. homo fuit. ly homo sup-
ponit solum p. hominem qui fuit. quod ly homo ex se non
habet ut supponat. sed a verbo incipit et a mo-
do significandi istius verbi fuit. sed illud ver-
bum fuit nullo modo significat p. modum presentis. sed
solum p. modum preteriti. igitur vis illius verbi
non transit in istum terminum nisi pro supposito vel
suppositis quod vel quod fuerunt. et hoc totum p. 3.
ex suppositione prima. ¶ Item si ampliat ly
homo in ista propositione aut ampliat copu-
latiue aut disiunctiue aut disiunctum aut co-
pulatum. non copulatiue. quod duo contradictoria
essent sit falsa in datis terminis siue ppositi-
onibus. omne creans de necessitate est deus
et aliquid creans. non de necessitate est deus. neque
disiunctiue. quod duo contradictoria essent simul
vera in datis terminis. neque etiam copulatiue.
quod etiam duo contradictoria essent sit falsa in illis-
met terminis. neque disiunctum. quod si sic tunc
in illa homo fuit. ly homo ampliaret et esset sen-
sus homo quod est vel fuit fuit. et tunc sequitur quod si ista nul-
lus homo esset illa homo fuit. si significando esset fal-
sa. quod sequitur homo fuit igitur homo quod est vel fuit fuit.
p. 3. est falsum. quod sequitur homo qui est vel qui fuit fu-
it. igitur homo fuit. et ille est vel fuit. sed a p. 3. p. 3.
est falsa. quod sequitur ille est vel fuit. igitur ille est p. 3.
p. 3. p. 3. et secundam suppositionem. eo quod
tales sunt de p. 3. antixps est vel erit. adā est vel
fuit. cum sint de disiuncta copula. et non sint de
futuro. quod hec esset falsa. hoc instans est vel erit
demonstrato instati p. 3. neque etiam est de p. 3.
et de futuro. quod p. 3. idem foret aliquid ppositio affir-
mativa quod etiam esset negativa. ¶ Si. aliquid esset
propositio sicut ista. homo est vel potest esse quod esset
de inesse et modalis. quod est falsum. sequitur igitur
quod illa est de presenti. et per consequens est falsa
sicut ista chymera est vel non est. Item si ali-
quo modo terminus ampliaretur. amplia-
ret ex eo quod supponeret p. eo quod est vel erit aut

Tractatus

pro eo qd ē vel fuit. aut ex eo qd supponeret
pro supposito vel suppositis diuersarū dila-
tis vel qd supponeret p aliquo vel p aliqb?
vltra ea q actualiter sunt. nō primo mō neq;
secūdo. qz in ista. hō ē. ly hō ampliaret tā pro
eo qd ē. qz p eo qd erit. et etiā p eo qd ē vel
fuit. neq; tertio mō. qz si terminus ampliaretur
ex eo qd p suppositis diuersorū temporū
supponeret sequit̃ q in ista. hō qui fuit erit
ampliat ly hō. qz supponit p suppositis di-
uersorū temporū. qz pro aliquibus suppositis
que fuerunt et q erunt. pñs tñ ē falsus. et cō-
tra illos q sunt istius opinionis. Sz forte hu-
ic dī q terminus nō ampliatur nisi supponat
pro suppositis q nō simul sunt vel erunt. ver-
bi grā. in ista homo erit vt forte dī ampliatur
ly homo. qz supponit pro for. q iam est. et p
antiq̃o qui non ē. sed erit. et ideo illo modo
ampliatur terminus. qz supponit pro suppo-
sitis diuersorū temporū. ¶ Sed cōtra istā
rationem arguitur facilliter. qz ex ista sequitur
q nullus terminus discretus pōt ampliari.
qz terminus discretus solū supponit p sup-
positis q simul sunt vel fuerunt igit̃ non am-
pliatur. ¶ Item sequitur q i ista deus erit. ly
deus non ampliatur. qz nō supponit pro sup-
positis diuersorū temporū et generaliter sequit̃
q omnis terminus significans solum rem in-
corruptibilem nō pōt sic significando ampli-
ari. pñs tñ est falsum. qz subiecta istarū p-
positionum. aliq̃ intelligentia erit. et aliquis
hō erit. sunt suba eque apta supponere et eti-
am copule a qbus accipiunt suppositionem
sunt sinonime. igitur cōliter supponere faci-
unt. et si in vna est ampliatō. et in vtraq;. et
si in vna non est ampliatō neq; i alia. ¶ Itē
etiā arguitur illo dato q in ista homo qui nō
currit curret. ampliatur ly homo. qz supponit
ly homo pro antiq̃o et etiā pro hōie qui ge-
scit. ¶ Nec quarto modo ampliatur terminus
ex eo. s. q supponit p supposito aut sup-
positis vltra ea que actualiter sunt vel vltra
hoc qd actualiter est. qz tunc in ista hō q non
currit curret ampliaretur ly hō. qz supponit
pro suppositis diuersorum temporū. s. pro
homine qui nō est et pro homine qui ē. et eti-
am verificatur. consequens tñ est falsum. qz
ibi ly hō nō ampliatur apud sic opinantes di-
cunt. n. ampliatōne impediri q relationum.

Dicitur igitur q terminus suppo-
nens respectu verbi de pre-
terito tñ pro eo qd fuit supponit et terminus
supponens respectu huius verbi est solū sup-
ponit pro eo qd est et sic generaliter respectu
aliorū verborū dicendum est. vt q terminus
supponens respectu huius verbi pōt aut cō-
tingit solum pro eo qd pōt aut contingit esse
supponit. ¶ Similiter terminus supponens
respectu huius verbi intelligitur aut significat
solum pro eo qd intelligitur aut significat sup-
ponit. Et generaliter dī q nullus terminus
ampliat terminum alium. vñ in ista hō erit
ly homo non ampliatur sicut neq; in ista ho-
mo est nisi forte dicatur q ampliatur ex eo qd
pro pluribus suppositis supponit. sed plura-
litas suppositorū non arguit ampliationem. qz
tunc in ista aīal erit magis ample supponet
ly animal qz ly hō in illa hō erit. qd tñ ē fal-
sum. ¶ Itē dī generaliter q nullus terminus
ampliat aut contrahit alium terminum.

Sed forte arguitur contra predicta. qz
si terminus supponens respectu
verbi de preterito supponit solū pro eo qd fu-
it et alijs supradictis sequit̃ q iste due eēt ve-
re fil. s. oīs hō fuit et hō nō fuit. ponatur enī
q nunc primo sit for. tūc illa est vera. oīs ho-
mo fuit. qz hō fuit. et nihil fuit hō. quin id fuit
igitur oīs homo fuit. pñs tenet iuxta positio-
nem. qz ista oīs hō fuit. significat solus q oīs
homo qui fuit fuit. alia pars arguitur. qz for.
nō fuit. et for. est homo. igitur homo nō fuit.
¶ Itē arguitur q non oīs homo fuit homo
qz si oīs homo fuit for. est homo. igitur for
fuit. vel sic arguit̃ oīs homo fuit for. est vel
fuit homo. igitur for. fuit pñs est cōtra casus.
¶ Itē si terminus supponens respectu alicuius
termini. sequitur vim istius termini sequit̃
q album significatur p istum terminū nigrū
qz si for. niger qui pōt esse albus tūc for. ni-
ger significat p ly nigrum et for. pōt intelligi
esse albus. igitur albū significat p ly nigrū.
Et pñs sequitur q illa for. albus currit for.
nigrum currere significat. qz for. albū curre-
re ista significat. et for. albū currere intelligit̃
esse for. nigrū currere. igit̃ et. p. pñs. et mi-
nor sequitur ex positione. ¶ Itē sequit̃. qz re-
gez sedere scitur ate et tñ nullus rex sedet po-
natur q nullus rex sedeat. sed q oīs rex cur-

De ampliationibus

rat. tunc p3 secunda pars. et prima arguitur q3 oem regem currere scitur a te et o3 reges currere intelligitur. aut pot esse regem sedere. igitur sequit q3 regem sedere scitur a te. pns. tñ fallum. q3 nihil scitur nisi veruz. Etia sequitur q3 antirpsm esse scitur a te. q3 q3 anti chrisus erit scitur a te. et q3 antirps erit e an tirpsm esse vel pot esse antirpsm esse igitur an tirpsm esse est scitum a te. ¶ Itz sequitur q3 chimeram esse scitur a te. q3 chymera intelli gi scitur a te igitur et.

Ideo ad primu d3 negando pñaz cñ infertur q3 ois homo fuit. et ho mo non fuit. ista eniz copulativa ex nullis ve ris ex ista positione sequitur. pcedit. n. pma pars et secunda negatur. et cñ arguitur q3 for. nō fuit. et for. est homo. igitur homo nō fuit negatur pñaz. neq3 ē syllogismus expositio? sed o3 sumere istam minorem de preterito sub maiori de preterito. Et p eandem cam non v3 ista pñaz hoc erit for. et hoc est sedens vel album. igitur sedens vel albū erit for. q3 terminus supponens respectu huius verbi erit vel fuit. eque pro multis supponit a par te post sicut a parte ante. ideo nō refert dice re hoc erit album. et album erit hoc. ¶ Et p hoc d3 ad secundam formā cñ arguit. q3 nō ois homo fuit. q3 si ois homo fuit. et for. est homo. igitur for. fuit. negatur pñaz. sicut non sequitur. ois hō est. Adā fuit hō. igit adā est et cā est. q3 subiectum maioris non supponit pro for. et in minori sic. vnde oportet cōtinue sub maiori minori capere eiusdē tpiā cñ ipa maiori. ¶ Et ita etiam pñaz rñdetur ad aliā formā cñ arguit. ois homo fuit for. est vel fu it homo. igitur for. fuit. negat. n. pñaz. q3 mi nor est de pñaz. ¶ Ad aliud cñ arguit q3 albū significat p istum terminū nigrum d3 conce dendo. Et pñaz cōceditur q3 ista for. currit for. sedere significat. Et vltra conceditur illa conclusio q3 regē sedere scitur a te et tñ null? rex sedet de virtute sermonis. et cum dicitur q3 nihil scitur nisi verum conceditur q3 tātz verum scitur. q3 tantū illud q3 intelligitur eē verā scitur. verū tamen iste non est cōmunis modus loquendi quāvis sit verus habita ti gnificatione terminorum. sed de hoc est ma gis videndum in tractatu de veritate et falsi tate propōnis. q3 hoc dato multū modi argu

endi propōnes esse veras vel falsas non sunt boni. et ita d3 ad alias cōclusiones ibi illatas.

Sed dubium est verum om ne q3 pot esse. igitur aliquid q3 potest esse non est. et arguit q3 non. q3 antirps nō est et antirps pot esse. igitur aliquid q3 potest esse non est. ¶ Item dato illo dubio sequitur q3 omne q3 potest intelligi esse est. et omne q3 deus po tuit producere produxit. et quicquid ipse po terit producere producet. im mo deus produ cit omne q3 pot producere posito q3 aliquid producat. et similiter sequitur q3 omnes ho mines qui possunt esse sunt. et q3 aliqua sunt omnia q3 possunt esse. ¶ Similiter q3 istans presens est omne. istans q3 potest esse que propositiones arguuntur esse falsæ. q3 si omne q3 pot intelligi est. igit nō pot intelligi qñ illud sit. pñaz tenet. ab exposita ad vñā suā ex ponentē. et pñaz est fallum. igit et. et sic argu itur contra alias. ¶ Itē si omne q3 pot in telligi est sequit q3 omne intelligibile est. et si omne q3 pot esse est sequitur q3 omne possibi le est. et si deus produxit omne q3 potuit p ducere produxit oia producibilia. ¶ Ad tñ dubium sit verum arguitur. quia relatiuz nunq3 supponit pro pluribus q3 sum añs verificetur. et cum in ista propositione. omne ens q3 pot intelligi esse est. ly ens supponat et solū verificetur pro eo q3 est. q3 supponit respectu huius verbi est. ideo relatiuz soluz supponit pro eo q3 est. et iō illa ppositio si gnificat solūmō q3 omne q3 est illud q3 pot intelligi est q3 est necessariū. ¶ Itē tantum ens est illud q3 pot esse. igitur omne q3 pot esse est. tenet pñaz. ab exclusiua ad vñā rñales d terminis trāspōitis cñ alijs requisitis iō et.

Ideo dicitur ad dubiū ip3 concedēdo et cñ arguit q3 nō. q3 antirps si est. et antirps pot esse. illa aliquid q3 pot eē nō est d3 negando pñam. q3 sub ista maiori d3 sumi vna de ly esse. sic arguēdo antichri stus non est et antirps est aliquid q3 potest esse. igitur aliquid q3 pot esse nō est. et tunc añs ē repugnans. ¶ Ad aliud cñ isert q3 oē q3 pot intelligi ē. et oē q3 deus potuit pduce re pduxit et sic de alijs. d3 omnes illas con clusiones concedendo et cñ arguit. q3 sit oē q3 pot intelligi ē. igit nō pot intelligi quā illud sit d3 negando argumētū. sed seqt q3 ni

Tractatus

hūc est qđ pōt intelligi. qđ illud sit. et cū vltra arguit. qđ si cō qđ pōt intelligi ē. oē intelligibile ē. et si deus pduxit omne qđ potuit pducere deus pduxit oē pducibile. dicit oēs istas cōcedendo quaz deductio. satis p3 ex pīncipiis assumptis.

Sed forte arguit. tales fore veras. anti xps ē vel erit. adaz est vel fuit que superius negate sūt. sequitur. n. anti xps erit. igitur anti xps ē vel erit. p istā regulā a pre disiuncti ad totū disiunctū cuius ē ps. val3 pīa affirmatiue siue distributiue. ¶ Itē si anti xps nō est vī erit igitur anti xps nō erit vī ē. pīa tenet. et pīs ē falsuz. qz eius oppositū ē verum. si anti xps erit vel est. ¶ Sed dī vt prius qđ ista ē falsa. anti xps ē vī erit. qz totū qđ sequitur pīmin3 verbū pīncipale se tenet ex pte pīcati et denotat ppo a pīma copula. nō. n. pōt denotari ab vtraq3. qz tūc foret ista de pīti et d futuro. et aliqua foret affirmatiua et negatiua et aliqua ess3 ppo qđ esset modalis et de inesse pīa tenet. qz tales foret huius. qđlibet est vel nō ē fore. ē vī pōt esse. ¶ Sed forte dī qđ denotatio sit a scđa copula. ptra. tunc sequitur qđ ista ess3 falsa. hoc instans ē vī erit. instans pīs demonstrādo. Etia sequit qđ illa foret mere negatiua. qđlibet ē vī nō ē. pīs falsuz. qz sua pīradictoria ē negatiua aliter foret sua pīradictoria vā si affirmatiue significare. Itē si solū denotat a scđa copula tūc tales pīones. oīs homo ē vel fuit. oīs hō ē vī erit. solū significaret qđ oīs hō q fuit fuit. et oīs hō q erit erit. et tūc p3 q termini q ponunt āpliari nō am pliant disiuncti. qđ erat ptra istā positionē. p bādā. ¶ Sed forte dī qđ ista ppo anti xps ē vī erit ē ppo de pīti et d futuro. et cū arguit pariter qđ eadē ppositio esset simul affirmatiua et negatiua. Dicit forte qđ illud ē verū si eut qe adē ppositio ē vīs et indefinita. sicut ē qđ oīs ppo vīs affirmatiua vt talis. oīs homo ē et ipsamet et sua ps. puta ista. hō ē. qre ē vīs. et indefinita copulatur. Ita ē eadē rōne dī qđ eadē ppo ē affirmatiua et negatiua puta ista. nullus deus ē. qz ē istamet et sua ps sicut duo sūt duo et vni. et sicut hō ē hō et nō homo. Sed hec rīssio ad ppositū nō est. inferunt. n. pclusiones iste in sensū diuiso et copulatiue et ista rīssio solū verba capit id relinquit. ¶ Nō enī est dubiū quin eadē ppo sit vā

et falsa. necessaria et impossibilis intelligendo istas pclusiones de ppotheticis extremis. vt p3 de tali ppositione. nullus deus est. nulla chymera ē. et sic de aliis. Et tūc ad argumētū cū arguit qđ hec sit vera anti xps ē vī erit qz anti xps est. igitur et. dī negando pīam. Et ad regulā allegatā dī qđ ista multipliciter fallit. qz fallit cū distributione negatiua in ppo. nibus se falsificatibus et vbi disiunctū nō significaret ex cōpositione suarum pīum. et etia fallit qđ ppositiones sunt de disiunctis copulis nisi capiat ista copula a qua sit denominatio in antecedente. ¶ Ad aliud dicit negādo pīam denotando ppositionē a pīma copula prius. qz totū qđ sequitur pīma copulā tenet se cū pīcato sicut in ista. anti xps ē ens vel erit ens ly ens et quicquid sequitur se tenet ex pte pīcati. qz ly ens qđ pars pīcati nō precedit copulam aut ptem copule pīncipalis. vnde pvertendo istā ppositionē oportet capere ly ens et totum sequens reducere ad subiectum.

De appellationibus.

In materia appellatiōnū cō

ter dicit qđ pīcatuz appellat formā et nō subiectū addentes qđ pīcatū appellare formā est ipsuz esse verificabile de pīomie demonstrāte illud pro quo supponit subm in ppo de pīti. ¶ Sed pīmū dictū nō videt ver. qz subiectū etiā appellat suā formā. vt cū dicit videbat albū a nigro. cognoscit hō. aliquādo fuit albū nigrū. et sic de aliis. Imo in ista a nigro videbat albū. appellat formā subiectuz et nō pīcatū neq3 ps pīcati. Itēq3 fm dictum ver est. qz pīcatū in ista. chymera erit aliqđ albū. eque bene appellat formā cū eque bene supponat et respectu similis verbi sicut in illa. tu eris aliquod albū. et tū in ista pīcatū nō est verificabile de pīomie demonstrāte rem significatā per subm neq3 illi correspondere pōt aliqua de pīti vera sic significando et generaliter sequit qđ in nulla ppo iposibili pīcatū appellat suā formā pīs est falsum cū eque bene supponant termini in multis ppoibus impossibilibus sicut supponit idē terminū aut pīmales in multis ppoibus possibilibus et veris. ¶ Istud ex alio p3. qz

De appellationibus

subiectum nō dat appellationes p̄dicato. igit̄
vel a se h̄z vel a verbo. nō a se. igit̄ a verbo.
et si a verbo. igit̄ sile p̄dicatū respectu si-
milis verbi similiter appellat. ¶ Et cōter sic
putātes regulas ponit et dicit q̄ in p̄pōni-
bus de p̄nti p̄dicata appellāt suā formā sic
q̄ ad v̄itatē istarū requirit̄ p̄dicata verifi-
cari in p̄ria forma de p̄noie dem̄fante illud
pro quo supponit subm. Sedam regulā po-
nit hanc q̄ p̄pōnes de p̄terito requirūt p̄pō-
nes de p̄nti. Ultimo tertiā regulā isti regule
silez ponit. q̄. s. p̄pōnes de futuro requirūt et
ipse p̄pōnes de p̄nti. Sed nullū illorū est ve-
rum. p̄mū. n. non est ver. q̄ in ista p̄pōne
for. nō demonstrat vel for. nō est demonstra-
tus p̄dicatū nō appellat formā sic q̄ ei cor-
respondeat aut cōrespōdere possit aliqua p̄-
positio vera de p̄noie demonstrante. q̄ illa
est falsa. hoc nō demonstrat dem̄fando for. et
tū p̄ma erat vera. ideo veritas talis p̄pōnis
for. nō dem̄fatur. nō erigit aliquam talez sin-
gularem de pronomine dem̄fativo p̄ verita-
te sua. sed potius talis singularis repugnat illi
¶ Item hec indefinita est vera. tū animal ē
homo. et tū quilibet eius singularis de p̄no-
mine dem̄strativo est falsa. ideo hec. tū ani-
mal est homo nō requir̄ ad sui veritatē posse
habere talem p̄positionē veram. tū hoc ani-
mal est homo. ¶ Item tales p̄positiones fo-
rēt false. p̄omittitur denarius. incipit instans
q̄d nō est esse. q̄ sc̄da manifeste est vera. ut
patet p̄ eius causas veritatis. et p̄ma in casu
est vera licet quilibet eius singularis in eodē
casu sit falsa. ¶ Sc̄da regula etiā nō est vera
q̄ hec. tu fuisti maior q̄ tu es. est vera. nūq̄
tamē fuit verū dicere de p̄nti. tu es maior q̄
tu es. Item tu fuisti oīs homo qui est in a. lo-
co. posito q̄ ante hoc fueris alibi. sed nūc sit
p̄mū instans in quo tu es in a. loco. in quo
nō sit alius nec alia homo a te et tū nūq̄ fuit
ita. q̄ tu es oīs homo qui ē in a. loco. ¶ Et
per idēz tertiā regulā. nō est vera. q̄ ista. iste
numerus erit binarius dem̄strando nume-
rum qui erit duo. instantia est vera. et tū nū
q̄ erit ita q̄ iste numerus est binarius. q̄ nū
q̄ erit ita q̄ ista duo instantia sint simul.
¶ Item aliquid erit. et tū nūq̄ erit. ita q̄ il-
lud est. p̄z de vocibus et sonis q̄ erūt qualita-
tes successive generabiles et corruptibiles. si-

cut posito etiā q̄ in ista hora futura genera-
bit̄ aliqua albedo sic q̄ generatis aliquibus
p̄ribus cōspiciantur alique dum alie genera-
ntur et sequitur q̄ tota illa albedo que genera-
bitur p̄ nullo instanti erit. et tū erit qualitas
et aliqd. Ideo aliquid erit et tū nūq̄ erit ita
q̄ ipsum est. q̄ in nullo instanti erit ita q̄ ip̄z
est. ¶ Item aliqua p̄positio erit vera. et tamē
nūq̄ erit ita q̄ ipsa est vera. ut posito q̄ p̄-
feratur aliqua p̄positio. ita q̄ q̄n erit subiectū
nō erit p̄dicatū et cōuerso. et tunc p̄z q̄ il-
la erit vera. et tamē nūq̄ erit ita q̄ ipsa est
vera. ¶ Et ita sequitur etiā q̄ tu scies ali-
quam p̄positionem et tamē nūq̄ erit. ita q̄
tu scis illam. q̄ illa homo est animal. que p̄fe-
ratur erit vera. et p̄ tpe pro quo erit vera il-
luz sciri nō repugnabit. Et sic illa p̄pō erit q̄
neq̄z p̄ tps neq̄z p̄ instās erit v̄a et ipsa nō est
v̄a. et erit v̄a. et tū neq̄z incipit neq̄z incipiet esse
v̄a. ¶ Itē deus vel aliud a deo scit aliquā p̄-
positionem quā neq̄z p̄ tps neq̄z p̄ instās sci-
et et quā nō scit et nec incipit. neq̄z incipiet sci-
re. Ex quibus satis patet istas regulas non
fore veras. Sed forte dicitur q̄ in aliquibus
p̄positionibus de futuro est appellatio forme
in aliquibus aut nō. q̄ forte d̄z q̄ in illis que
sunt vere de futuro quarum cuilibet pōt cor-
respondere vna vera de p̄nti ē appellatio for-
me in illis aut veris quarum cuilibet nō pōt
correspondere aliqua de p̄nti vera nō est appella-
tio forme. ¶ Sed ista r̄sio principium petit
nō enim plus dicit nisiq̄ p̄dicatum appel-
lat formam in p̄positione in qua appellat et
nō appellat in p̄positione in qua nō appel-
lat et nō assignat rōem diuersitatis. ¶ Ideo cō-
cluditur q̄ nō omni p̄positioni de p̄terito
vere cōrespondet aut cōrespondere potest
vna. aut plures de p̄nti vera vel vere. neq̄z
oīs v̄a de p̄nti requirit̄ vna verā de p̄terito.
¶ Sed vbi p̄positiones de p̄nti fuerint vere
et de terminis simplicibus p̄ vna et simplici
re supponentibus que pro aliquo instāti erit
aut fuerit ibi p̄positio de p̄nti vera requi-
rit vnam de p̄terito verā. ¶ Etiam propo-
sitioni de p̄terito cōsimili modo vere cōre-
spondere poterit vna de p̄nti vera. ¶ Et ita
dicitur etiā de illis de futuro suo modo.
¶ Sed adhuc dato q̄ cuilibet p̄positioni de
futuro possit cōrespōdere p̄positio de p̄nti

Tractatus

et datis illis regulis generalibus illi quesitam materiam non determinant. neque sic dicentes tractant de appellatione termini. ¶ Item datis suis regulis sic opinantes non consequenter respondent negantes tales propositiones. deus erit cras. aliquid fuit heri. quia datis regulis illis isti de futuro deus erit cras non oportet correspondere illam hoc est cras demonstrando deum. quia non oportet quod servetur nisi predicatum in propria forma ut ipsius concedunt. sed ly cras non est predicatum neque pars predicationis. ideo non oportet quod servetur ly cras in propria forma in correspondente de presenti. sed sicut mutatur copula. ita debet mutari sua determinatio. et tunc correspondebit. ista illi de futuro hoc est nunc demonstrando deum. ¶ Item arguitur quod si hoc est neganda deus erit cras. etiam ista est neganda. cras erit deus. quia si ista esset concedenda maxime concederetur propter tale argumentum tunc deus erit. et tunc est vel erit cras. igitur cras deus erit. ¶ Sed patet quod minor est falsa apud sic opinantes siue sit de disiunctiva copula. siue capitae simpliciter de futuro. Et ideo dicitur concedendo tales. cras deus erit et deus erit cras. quia ubicumque ponatur ly cras ante. in medio aut post. tenet se cum verbo vel participio. quia adverbium est verbi. aut participii adiectivum. ideo sic opinantes sicut unam concedunt habent utramque concedere. Et si forte arguitur quod iste sunt falsae. quia sequitur tu eris cras igitur tu eris crastina die. tu cras eris. igitur tu crastina die eris. heri fuisti igitur heri crastina die fuisti. negatur quolibet istarum consequenter arduum. quia nec crastina dies erit. neque crastina dies potest esse.

Ideo de appellatione aliter dicimus sentientes quod terminum aliquem appellare formam est ipsius significare suum formale significatum respectu alicuius verbi precedentis vel participii quod denotat illum terminum verificari per materiam significato formali coniuncto per tempore ipsiusmet verbi. unde in ista propositione. tu vidisti album. ly album appellat suam formam. et hoc non habet a se ut appellat. sed verbis facit illum terminum suam formam appellare denotando quod tu vidisti rem quae erat alba per tempore pro quo tu vidisti. unde iste terminus album significat suum formale significatum extra propositionem non tamen ap-

pellat formam extra propositionem. quia appellationis non est simpliciter termini significatio formalis. sed est significatio respectu verbi vel participii denotantis istum terminum verificari pro tempore ipsiusmet vel participii non solum pro significato materiali. simpliciter sed pro materiali coniuncto formali. Ex quibus sequitur quod ista propositio tu vidisti album non significat solum quod tu vidisti aliquid quod fuit album. sed significat quod tu vidisti aliquid quod fuit album pro tempore pro quo tu vidisti ipsum.

Sed dubium incidit utrum subiectum propositionis aliquando appellat formam. et arguitur quod sic. quia in propositione videbatur album. ly album appellat formam. et est subiectum. igitur et c. Secundo sic in ista propositione promittitur denarius ab aliquo ly denarius appellat formam et non solum formam. sed rationem. igitur et c.

¶ Tertio sic subiectum aliquando appellat rationem igitur et formam per consequentia. quia non est appellationis rationis nisi sit appellationis forme et ante patet de talibus cognoscitur forma. intelligitur rosa.

Ideo dicitur quod subiectum aliquando appellat formam. et hoc est quod postpositum verbo vel participio. et ita est aliquando predicatum non appellat formam quod antepositum verbo aut participio saltem respectu istius verbi. aut participii. quia nullus terminus appellat formam respectu verbi. aut participii sequentis. unde in illa. album videbit nigrum. ly nigrum appellat formam respectu illius verbi videbit. quia ista propositio album videbit nigrum. de notat quod album videbit rem cui erit iniuncta nigredo reddens istam rem nigram pro tempore pro quo album videbit istam rem subiectum. aut non appellat formam respectu istius verbi videbit sed respectu verbi substantivi istius temporis cuius est verbum a quo accipit suppositionem. unde illa. album videbit nigrum significat quod illud quod erit album videbit nigrum pro tempore pro quo erit nigrum et ideo illa propositio. album videbit nigrum per pluribus verificari potest ex parte illius termini album quod ex parte illius termini nigrum et causa est quia terminus prece-

De relatiuis *appellatiuis*

ter respectu verbi substantiui de futuro qd patet resoluendo. album erit videns nigrum eandem enim vim habent alia verba adiectiua a parte ante sicut verba substantiua eiusde temporis cuius sunt illa qñis non liceat resolueri omnia i sua participia propter penurias vocabulorum non conuertibiliter significatiu. ly nigrū at supponit respectu verbi adiectiui vel participii adiectiui. ideo illa propositio significat q illud quod erit albu videbit nigrum. non simpliciter quod erit nigrum. sed quod erit nigrum pro tempore pro quo videbitur. ¶ Aliud dubium vtrum sit illave ra in. a. instanti sor. erit aliquod album posito q in. a. instanti sor. erit niger. sed post. a. erit albus. et arguitur q sic. quia in. a. instanti sor. tes. erit aliquid q erit album. igitur sor. in. a. instanti erit aliquod album. ¶ Item in. a. instanti sor. erit hoc demonstrato sor. et hoc erit aliquod album. igitur in. a. instanti sor. erit ali quod album. patet consequentia. q ly album solum supponit pro eo quod erit album.

Oppositum tamē arguitur q in. a. instanti sor. erit aliquod nigrum. igitur pro tunc non erit aliquod album. patet consequentia. quia aliter sequeretur q pro eadez mensura tempo ris adequate et pro eodem instanti. erit sor. ali quod album. et aliquod nigrum.

Ideo dicitur ad dubium ipsum negan do posito illo casu. et causa est q illud verbum erit est determinatus per ly. a. instanti. et ideo non trāsit cum sua determina tione nisi in alba que erunt in. a. instanti. et est sensus q in. a. instanti sor. erit aliquid quod erit album in. a. instanti. Et si forte contra il lud arguitur q per idem illa in. a. instanti tu eris homo significaret q in. a. instanti eris ho mo qui erit homo in. a. instanti. et per idem illa in. a. instanti tu eris omnis homo. signifi caret q in. a. instanti tu eris omnis homo q erit in. a. instanti. et etiam sequitur posito q so lus eris homo per istam horam q illa erit ve ra. per istam horam tu eris omnis homo et tunc sequitur q eris omnis homo. sequitur enim aliquando tu eris omnis homo. igitur tu eris omnis homo. consequens falsum est quia sequitur tu eris omnis homo. antichri stus erit homo. igitur tu eris antichristus co

sequentia patet quia ex opposito sequitur op positum quia si non eris omnis homo. neq3 per tempus. neq3 per instans eris omnis ho mo et per consequens nunq3 erit omnis ho mo. ¶ Et sequitur tunc q per totam istam horam erit ita q tu incipis esse omnis homo et erit ita q tu desinis ēē omnis homo. quia continue erit ita q in dato instanti tu es om nis homo et non immediate ante datum in stans tu fuisti omnis homo et non immedia te post datum instans tu eris omnis homo quia non immediate post illud instans eris omnis homo qui erit neq3 immediate ante instans illud fuisti omnis homo qui fuit.

¶ Item dato isto sequitur q tu differs ab asino quia in. a. hora differs ab asino. igitur differs ab asino consequentia patet vt prius et consequens falsuz. quia sequitur tu differs ab asino. sed brunellus erit asinus. igitur tu differs a brunello. consequens falsum qz iste nunq3 erit simul tecum vt ponitur. ¶ Sed ad illa dicitur negato dubio concedendo q illa in. a. instanti tu eris homo significat q in. a. instanti tu eris homo qui erit in. a. instanti et consequenter conceditur alia ibidem addu cta. scilicet q tu eris oīs homo per totam istā horam et etiam q tu per totam istam horaz eris omnis homo. et hoc supposito casu ibi dem posito. et ulterius etiam conceditur per idem q tu eris omnis homo qui erit vnq3 quia in. a. instanti tu eris omnis homo qui erit vnq3. quoniam illud relatiuum capit suppo sitionem a suo antecedente limitato vel veri ficato pro certa differentia temporis. hoc ta men conceditur posito q. a. sit instans illius hore per quam tu solus eris homo sicut ibi dem in casu quodam positiu est. Et cum arguitur tu eris omnis homo. antichristus e. it homo. igit tu eris antichristus. negatur consequentia. ibi enim non arguitur a supe riori distributo cum debita constantia vnde antecedens habet multas causas veritatis di functiue. puta tales. tunc tu eris omnis ho mo. vel tunc tu eris omnis homo et. demō strando tempus vel instans. et ideo si debeat argui a superiori ad finem inferius oportet ca pere constantiam ill' epis p quo tu eris oīs homo sic arguēdo. tu eris oīs homo et p ea dem mēsurā adequate p qua tu eris oīs hō

Tractatus

antichristus erit homo. igitur tu eris antichristus.
¶ Et quando ulterius inferitur qd per totā istam horam erit ita qd tu incipis esse omnis homo. et erit ita qd dehis esse omnis homo negatur consequentia. et ad probationem euz arguitur qd quocunq; instanti dato istius hore erit ita qd pro tunc tu eris omnis homo. et non immediate ante illud instans fuisti omnis homo. Dicitur negando minorem. quia immediate ante illud instans fuisti omnis homo. posito qd finis in medio instanti hore p quam tu solus eris homo. et etiam immediate post hoc tu eris ois homo demonstrato eodem instanti quia iste nō plus significant nisi qd immediate post hoc tu eris ois homo qui immediate post hoc erit et immediate ante hoc fuisti omnis homo qui immediate ante hoc fuit. Similiter hec. immediate post hoc aliquod album erit sor. significat qd immediate post hoc aliquod album erit sor. qd immediate post hoc erit. Ista etiam. cras album erit nigrum. significat qd album qd erit cras erit nigrum cras. **¶** Semper enim adverbium refertur ad verbum vel participium ubiqueq; in propositione situetur. et cum ulterius inferitur qd tu differs ab asino. dicitur concedendo et respondendo ut prius et. Ex quibus patet non esse differentiam quo ad veritates aut falsitatem inter illas propositiones. nunc necessario deus ē et deus necessario est nunc tunc anima antichristi necessario erit. et anima antichristi necessario erit. tunc in. a. instanti necessario ista anima fuit et ista anima necessario fuit in. a. instanti. et causa ē. qd adverbium ubiqueq; in propositione situetur semper idem determinat et eandem vim habet. Et si arguitur forte qd ista sit vera. nunc necessario deus ē. quia nunc deus ē. et nunc non potest non esse igitur et. negatur consequentia. neq; ista sic exponitur. qd ly nunc debet determinare ly esse in secunda exponente sicut determinat ly ē in antecedente non ly necessario.

¶ Regula

Verba significantia actum mentis ut scio co-

v gnosco intelligo et. denotant cognitionem rerum significatarum

a terminis sequentibus ipsa verba per conceptum vel conceptus sinonimos cum illis

terminis sequentibus ista verba. et hoc in recto vel in obliquo. vñ ista propositio. tu cognosceis sor. significat qd tu cognosceis sor. p hunc conceptum sor. i recto vel in obliquo. sñr tu scis sor. currere. significat qd tu scis sor. currere p conceptum qbus subordinat ista propositio vocalis sor. currit. Ex qbus p3 tales pñtias nō valere. tu scis te esse hoiez igitur tu scis te esse animal. consequens enim significat qd tu scis te esse aial ea rōe qua aial. i. conceptus proprius quo intelligit vel significat aial. nō stat qd nō habeas istum conceptum aial. id nō seqt tu scis te esse hoiez igit tu scis te esse aial. Ex qb etia scdo p3 tales pñtias nō valere. iste terminus homo significat hoiez. igit significat animal. imo ille terminus hō nō significat aliquid h infinitos hoies significet. Sñr nō sequit. hec propositio sor. currit significat sor. currere. et sor. currere ē aliquid. igit hec propositio significat aliquid. nihil. n. significat aliquid nisi iste terminus aliquid. et nulla propositio significat aliquid aliter nisi illa aliquid est neq; aliquid significat aliquid esse nisi ista aliquid ē.

Sed forte contra dicta arguitur. et primo probado qd iste terminus homo significat animal. qd iste terminus hō significat hominem. et omnis homo intelligit esse aial ut pono. igitur significat aial. tenet consequentia. qd ly significat ad omne quod intelligitur se extendit. Secundo sic. qd sequit qd deus non cognosceret hominem. qd p nullum conceptum cognoscat hominem cum ipe deus p nullam intentionem ab eo separata intelligat hominem. Tercio sequitur qd tales consequentie mentales essent bone sor. cognosceis. igitur cognosceis sor. hominem cognosceis igitur cognosceis hoiem. psequens nō ē falsum. et pñtia probatur. qd si ista propositio mentalis sit vera sor. cognosceis. sequitur qd sor. cognosceis per istum conceptum sor. tem vel sortes. sed cum ista non plus significet. tu cognosceis sortem. nisi qd tu cognosceis aliquid per conceptum talem sor. sequitur qd illud consequens nunc est falsum illo antecedente existente vero. **¶** Sed forte dicatur qd iste consequentie mentales sunt bone. Sed contra quia tunc consequentie vocales illis subordinate forent bone. puta iste sortes. cognosceis. igitur. cognosceis sortem

De appellationibus

p̄ez tui cognoscis igitur cognoscis p̄ez tuum. que tñ nō valent. Sed a primū dī negatio p̄ia. iste est terminus hō significat hoīez & oīs hō intelligitur esse aīal. igitur significat animal. quia licz vis istius termini significat vsq; in rē que nō est. transeat. non in transit nisi ex conceptu iam habito. & ista propositio iste terminus hō significat aīal. significat q̄ iste terminus hō rem que pōt intelligi esse aīal dat cognoscere p̄ talē p̄ceptum aīal. qd̄ est falsū. l. 3. n. 17. significat aut l̄ intelligo viz suā extendat quo ad esse rei intellecte p̄ conceptum aliquē. nō tñ extendit se quo ad conceptus p̄ quos denotat rez intelligi. sed istos esse p̄supponit. ¶ Ad aliud cū infertur q̄ deus nō cognoscit hoīem. negatur p̄ia. & cū aī q̄ si deus cognoscit hoīem ip̄e cognoscit hoīem p̄ talē conceptū hō. dī negando p̄sequentiā. dī. n. q̄ illud dictum superius itelligendum est sic q̄ illa p̄positio. deus cognoscit hoīem significat q̄ deus cognoscit hoīez p̄ talem conceptū hō vel p̄ aliqd̄ sibi equiualeus. puta seipm̄. ip̄e. n. est v̄lis intentio omnīū rerum. id̄ ista p̄ia d̄ deo valet. deus for. cognoscit. igitur deus cognoscit for. hoīez deus cognoscit. igitur deus cognoscit hominem. ¶ Ad tertiū cū infert q̄ tales p̄ie mentales essent bone. for. cognoscis. igitur cognoscis for. hoīez cognoscis igitur cognoscis hoīez. dī cōcedendo p̄iam sicut probat argumentū. & sequit̄ etiā ex dictis. ¶ Et cum arguit q̄ nō q̄ etiā tales vocales valerent. hoīem tu cognoscis. igitur cognoscis hoīem. albū cognoscis. igitur cognoscis albū dī negādo p̄iam.

Sed dubium incidit vtrū hec sit vā tu cognoscis for. sic significando posito for. sit coraz te de quo sufficienter aduertat & sufficientez habeas noticiā singulārē hoc excepto q̄ ne scias illū vocari for. & arguitur q̄ sic p̄imq; q̄ si vltra cognitionem quā habes de for. cognosceres q̄ vocaret for. cū alijs p̄ibus ita foret vera tu cognoscis for. sed pp̄ incipere te scire illū vocari for. nō efficit vera hec. tu cognoscis for. igitur sequitur q̄ illa est vera absq; hoc q̄ scias illū vocari for. p̄ p̄ia & minor. q̄ si in dato casu efficeret vera hoc eēt. quia iste terminus for. significaret tñ quantū vocatū for. quod est falsum. q̄ tunc seq̄ q̄ iste

hō cras nō erit for. demonstrato for. posito q̄ cras nō erit vocatus for. & posset tunc for. incipere esse for. & desinere esse for. ip̄o nō desinere esse hoīe. & p̄ p̄is tales termini hō aīalus. significant tñ quantū vocatū hō & vocatū aīalus. & tñc sequitur q̄ nullus termin⁹ foret mere substantialis. q̄ oīa sunt falsa. igitur iste terminus for. nō subordinat illi cōplexo vocatū for. ¶ Secundo ad dubiū arguit sic ponat̄ platonē scire p̄ oīa de for. sicut positū est te scire. & vltra hoc ponat̄ q̄ ip̄e sciat q̄ vocet for. tunc plato scit q̄ iste est for. demonstrando for. rē. & cognoscit for. sed oēs noticiā quā h̄z plato de for. habes tu p̄ter hoc q̄ tu nescis istū vocari for. igitur sequitur q̄ tu scis istum esse for. & cognoscis ip̄m esse for. in dato casu. sicut plato scit cum illa particula non v̄ toller quin scias sicut plato. ¶ Tertio dato opposito dubij sequitur non esse possibile te scire istū esse for. nisi scires istū vocari for.

Oppositum tñ arguitur. q̄ si tu cognoscis for. i dato casu sequit̄ cū alijs positis q̄ tu scis q̄ iste est for. sicut plato scit. Ad partem tñ negatīnam dubij arguit. q̄ tu dubitas hoc eē for. igitur nō scis hoc esse for. p̄ p̄ia & aīus arguit quia in dato casu. hec est tibi dubia hoc est for. quā adequate scis significare hoc esse for. igitur tu dubitas hoc esse for. ¶ Pro hui⁹ dubij solutiōe supponunt aliq̄. ¶ Primo q̄ iste terminus mentalis for. naturaliter significat for. ¶ Secundo premitte q̄ nō pōt esse q̄ iste terminus for. sit in mēte quin significet for. & p̄ consequens quin p̄ ip̄s ap̄prehendatur for. p̄ prima ps. q̄ iste terminus naturaliter significat. & secunda ps. q̄ significare est potētie cognitiue naturaliter operant̄ aliquid vel aliqua vel aliq̄liter representare. ¶ Tertio q̄ oīs intentio alicuius rei in intellectu existens est noticiā incompleta eius de rei patet. q̄ nulla pōt poni rationabiliter noticiā rei incōpleta nisi cōceptus. ¶ Quarto istis adiungit q̄ iste terminus for. vocalis vel scriptus est singulis & nō subordinat hui⁹ complexo vocatū for. q̄ tunc p̄ dem ille terminus homo subordinaretur hui⁹ cōplexo vocatū homo. patet consequentia. & cōsequens est falsum. q̄ tamen nullus termin⁹ vocalis vel scriptus foret mere substantialis

Tractatus

sequitur etiā q̄ talis propositio nō foret im-
possibilis hō est asinus. homo est albedo. q̄
significarent q̄ homo est vocatus asinus. &
q̄ homo est vocatus albedo. quoz quodli-
bet est possibile. Quinto supponitur. q̄ iste
terminus singularis sor. vocalis vel scriptus
non subordinatur huic complexo ille homo
huius coloris & tante quantitatis & in tali si-
tu. & sic de alijs conditionibus patet illud. q̄
aliter sequitur q̄ forte non definente esse ho-
mine ipse definirer esse sor. & q̄ sor. erit ho-
mo q̄ ipse non erit sor. consequens falsum. &
consequentia arguitur. q̄ sor. erit homo q̄
non erit. iste homo huius coloris in hoc situ.
& cum tanta quantitate &c. ideo aliquādo nō
erit sor. q̄ erit homo. tenet consequētia per
responsionem. Et per idem etiā p̄. q̄ iste
terminus homo nō subordinatur tali com-
plexo. tale quale est homo. vel huic simile ho-
mini. patet illud. q̄ tunc talis propositio men-
talis. asinus est hō. aut stānum est argentū
& similes forent possibiles. q̄ iste nō plus si-
gnificarent nisi q̄ asinus est talis qualis ē ho-
mo. & stānum est tale quale est argentum. &
tunc sequitur hoc concessio q̄ iste terminus ho-
mo nō foret species specialissima. q̄ predica-
ret vere & affirmative de pluribus specie dis-
ferentibus. ¶ Per idem etiā. iste terminus
sor. mentalis nō foret singularis. q̄ posset pre-
dicari de sor. & pluribus sibi similibus. Et se-
quitur ultra q̄ nulla propositio mentalis po-
test esse singularis. imo etiā sequit̄ q̄ nulli so-
rent terminus substantiales q̄ oīa in cōueniētia
vident̄. ¶ Iō est concludendū q̄ tales ter-
mini sor. plato mere substantiales sunt & sub-
ordinant̄ pceptibus mere substantialib⁹ nul-
lā similitudinē extraneā & accidentalē cōno-
tantibus sibi iste terminus hō subordinatur
vni conceptui simplici substantiali qui signifi-
cat tantū quantū hoc cōplexū aīal rationale
non tñ subordinatur illi cōplexo. & sic d̄ alijs.
¶ Et p̄ ista d̄ ad dubium ipm concedēdo
q̄ cum iste terminus sor. nō subordinet̄ con-
ceptui cōnotantī vocationem sequitur q̄ pos-
sibile est te cognoscere sor. absq̄ hoc q̄ scias
quis sit vocatus so. q̄ ista propositio tu cogno-
scis sor. non plus significat nisi q̄ tu cognoscis
illum qui est sor. p̄ intentionem seu noticiam
que est iste terminus mentalis sor. vel cui sub

ordinatur talis terminus vocalis aut script⁹
sor. ¶ Et ad argumentum in oppositū cū ar-
guer̄. q̄ illa est tibi dubia in illo casu. hoc est
sor. quā adequate scis significare hoc ēē sor.
igit̄ &c. d̄ negando aīis nō. n. scis illā signifi-
care hoc esse sor. q̄ nō intelligis predicatū ei⁹
positū q̄ iste terminus sit singularis & sub-
stantialis. q̄ nihil scis ipm significare nisi sor-
te caperet̄ ly sor. pro hōie vocato tali noīe si-
cut sepe vīmur terminis eis abutendo cū dī-
cimus q̄ scimus Adā fuisse & antixpm fore.
& sicut dicimus scire senecē fore. & tñ forte nō
habemus pceptum singulare & substantiale
cui talis terminus Adā vel antixps subordi-
natur dī illi termini vocales sunt singulares
& substantiales lz possumus illū habere. sed
frequenter p̄ tales terminos vocales intelli-
gimus res sic vocatas puta p̄ istum terminū
antixps intelligimus hōiem vocatū illo noīe
antixps. p̄ istū terminū senex intelligimus ani-
mal vocatū tali noīe aut aliquid hūmōi. & tñ
sic apprehendenti nō sunt tales termini me-
re substantiales. neq̄ singulares. In dicto igit̄
tur casu ista propositio hoc est sor. nō est intelle-
cta a te habito q̄ iste terminus sit singularis. q̄
iste termin⁹ vocalis sor. nō tibi significat sor.
neq̄ iducit te ī noticiā sor. Ex p̄dictis p̄ istā
p̄nam valere tu scis sor. esse sor. igitur tu co-
gnosces sor. tu scis chymērā posse itelligi. igitur
tu cognoscis chymērā. p̄ p̄nam. q̄ noticia
cōplexa presupponit noticiā icōplexā. ¶ Itē
nō potes scire hoc esse sor. nisi habeas in mē-
te talē propositiōē hoc est sor. & ista nō pōt ēē
in mente nisi sit eius predicatū in mente. & il-
lud predicatū nō pōt esse in mente nisi signifi-
cat sor. vt p̄ ex p̄ma & scda suppositione.

Ultimum Dubium veram pos-
to q̄ cognoscas tullū
& nescias ipm vocari ciceronē vel marcū co-
gnoscas etiā ciceronē existentibus illis nomi-
nibus sinonimis. Ad qd̄ d̄ q̄ tu cognoscas
marcū tullū & ciceronē. q̄ sinonima vocalia
vel scripta eidē conceptui subordinantur. lz
nō sit ita de p̄uertibilibus distinctis a sinoni-
mis. vñ nullus terminus vocalis aut script⁹
significat alicui homini nisi iste terminus sub-
ordinet̄ eidē homini alicui conceptui secū cō-
uertibili & sinonimo & hoc vt terminus est.
& p̄ hoc etiā p̄ q̄ nullus terminus vocalis

De probatione terminorum

vel scriptus ut terminus intelligit ab homine nisi iste subordinet uni termino secū finonimo. ¶ Sed forte contra id qd̄ superius dicitur. qd̄ talis terminus for. nō subordinatur conceptui significanti. tantū quantū hoc cōplexū. simile for. sic arguit. posito qd̄ for. sit corā te de quo habeas cōceptū cui subordinat iste terminus vocalis for. tunc te diuerso ad aliquā partem ponat in eodē situ plato remoto for. te nō percipiente mutationē aliquā. et sequit qd̄ te conuerso ad platonē iste conceptus for. in mente tua vtrūq; istoz si significat. sicut et iste conceptus plato. qd̄ quarūcūq; intentionū oīno similium vel oīno similes res significantiū quicquid significat vna significat alia. sed vna earū significat for. igit et alia significat for. et e contra. Ideo dicitur admissio casu negando maiorē. s. quarūcūq; intentionū oīno oīno similium vel oīno similes res significantiū quicquid significat vna significat alia ad bonum intellectum. sed verū est qd̄ quarūcūq; duarum intentionū oīno oīno similium quicquid significat vna significat alia. ¶ Itē iste terminus for. talē rez significat qualis est plato. non tñ illud significat qd̄ ē plato. quāuis sic appareat. neq; est mirum si decipi mur in illis conceptibus putando qd̄ sint conuertibiles cum finnis decepti in rebus ab illis significatis et nobis sensatis. vnde non est imaginandum qd̄ termini mentales substantiales sua significata significēt propter eorum similitudinem extrinsecam. vnde iste terminus mentalis substantia significat rem diuisibilem et incorpoream que nullam similitudinē extrinsecam adinuicem habent ab aliquo se su perceptibilem. ¶ Ita etiam iste terminus mentalis ens oīa entia vnica intentione significat et non propter omnium entium similitudinē extrinsecā p̄spectā aut a sensu p̄ceptam.

¶ Explicit capitulum de appellatōibus.
¶ Incipit caplm de pbatōe p̄pōnis v̄lis.

Propositio

p firmatiua non exceptiua cuius primus terminus est ly omnis aut secū conuertibilis ex compositiōne primaria suorum terminorum significat habet exponi per copulatiuam cuius prima pars est indefinita vel particularis illius vni

uersalis. et secunda p̄s est vniuersalis negatiua cuius subm̄ ē finonimū cum termino distributo p̄ illud signum vniuersale. predicatū autem est oppositū contradictoriē predicato eiusdem p̄positionis vniuersalis. Et v̄s p̄na ab ista exposita ad istā copulatiuā et ad quālibet eius partem principales. Et econuerso ab ista copulatiua ad illā expositam v̄s argumentū de forma. nō tñ v̄s p̄na a quolibet parte istius copulatiue principali ad illā expositā Et p̄ hoc valet argumentum. aīal currit. et pullū est animal nō currens. igitur omne animal currit. Sed nō omnis vniuersalis h̄z p̄bari p̄ indefinitam vel particulare suā et vniuersalem negatiuā. vt p̄s de istis. incipit oīs hō esse for. in hoc instanti tñ oīs sol lucet. totus for. ē minor for. Et sicut dicitur de ly oīs ita dicitur de ly vterq; quilibet et. vt alter hō currit. et nō est alter hō non currens. igitur vterq; hō currit. Sicut de futuro aliquis hō curret. et nullus erit hō non currens. igitur quilibet hō curret. Et nō dicitur sumi illa minor sic. nullus ē vel erit homo nō currens. vt ante dictū est. Et quibus patet istas esse falsas. vterq; homo currit posito qd̄ duo hoīes currant et alij qui escant. qd̄ eius contradictoria est vera. alter homo non currit. qd̄ alter aliquorum hominum non currit. ideo vna eius exponens est falsa. s. nō est alter homo non currens. ¶ Itē sequitur vterq; homo currit sed quilibet homo est alter homo. igitur quilibet homo currit. et minor ē vera. qd̄ quilibet homo est alter homo aliquorum hominum. Ex quibz patet vterius illā p̄nam esse bonā. vterq; homo currit. igitur quilibet hō currit. sed nō econtra. quia vnico homine existente antecedens est verum. et consequens falsum. qd̄ ex consequente sequitur qd̄ alter homo currit. et sequitur. alter homo currit. igitur duo homines sunt. consequentia p̄s. et p̄sequens est contradictoria. Sequē etiam istam esse impossibilē. vtrūq; oculū habendo tu potes videre. qd̄ eius contradictoria est vera. s. alterum oculum habendo tu non potes videre. quia alterum oculum duorum oculorum pura equi habendo tu non potes videre. et alterum duorum oculorum equi potest esse alter oculis. igitur alterum oculum habendo. tu non potes videre. patet p̄na. ab inferiori ad suū superius cu;

vtrūq; hoīes
currit

Tractatus

debita instantia negat de postposita. Et ideo neq; utriusq; oculū habendo tu potes videre neq; neutrius oculū habendo tu potes videre. sed alterū oculū habendo tu nō potes videre et alter oculū habendo tu potes videre posito q; habeas duos bonos oculos ex quorū quolibet sufficienter videre possis. Et p̄ter pcedendū ē q; uterq; illorū q; est sor. currit. et tñ solus sor. currit. demonstrato sor. et platonē quorū solus sor. currat. q; alter illorū qui est sor. currit. et non est alter illorum qui est sor. non currens. igitur etc.

Sed forte arguit contra istū modū exponendi p̄bado q; nō valet p̄ia ab exposita ad suas exponētes et contra. q; nō legit aliq; ppositio est ppositio vera. et nihil est ppositio. nō ppositio vera. igitur oīs ppositio est ppositio vera. anis enī in casu est ver. et p̄is falsus. posito. s. q; a ppositio q; sit aliqd sit oīs ppositio vera. et sit b. ppositio falsa q; nō sit aliqd. p̄t. n. ēē q; aliq; ppō nō sit aliqd. puta metalis. et q; ali qua sit al qd puta vocalis vel scripta sicut populus nō ē aliqd. q; nō ē substantia nec accis nec est corpus cū nō sit quantitas p̄tina. neq; aīal neq; bō. et nō sint p̄les ppōnes q; a. et b. tunc p̄is anis fore ver. et p̄is falsus. ¶ Itē nō legit p̄plus currit et nihil ē p̄plus nō currens. igitur oīs p̄plus ē currens. posito. n. q; ali qs p̄plus currat et aliqs nō. tūc anis est ver et p̄is falsus. q; aliqs ē populus nō currens. ¶ Itē nō legit aliq; ppō v̄lis affirmativa de tertio adiacente est falsa. et nulla est ppō v̄lis affirmativa de tertio adiacente nō falsa. igitur oīs ppō v̄lis affirmativa de tertio adiacente est falsa. et tñ hic arguit a copulativa exponēte ad expositā. igitur etc. p̄is p̄ia et minor. sed maior arguit. q; posito q; nō sit aliq; ppositio v̄lis de tertio adiacente affirmativa nisi p̄is et anis formale p̄tie est anis ver. et p̄is falsus q; se falsificat sic significando. ¶ Itē illa p̄ia nō valet aīal scis ēē et nihil est aīal qn illud scias ēē. igitur oē aīal scis ēē. et hic arguit p regulā. igitur etc. p̄ia p̄is et minor. sed maior arguit ponēdo q; oē aīal qd ē aīal scias ēē. et q; scias Adā nō ēē tunc est anis istius p̄tie ver. et cō sequens falsus. s. oē aīal scis ēē. q; aliqd aīal scis nō ēē. igitur aliqd aīal nō scis ēē. p̄is p̄ia et arguit anis. q; tu scis hoc nō ēē demfaro

Adā. ut pono. igitur hoc scis non ēē. p̄is p̄ia scis et ultra hoc scis nō ēē. igitur aliqd aīal scis nō ēē. p̄is p̄ia ab inferiori ad suū supius affirmatiue etc. ¶ Itē arguit q; ab exposita ad illā copulativā exponēte nō v̄is p̄ia. q; nō sequitur quilibet bō currit. igitur de aliq; sp̄e q̄litas bō currit. et nulla est sp̄es q̄litas de qua nō bō ē is currat. et hic arguit p regulā. igitur etc. p̄is p̄ia. et maior arguit. q; p̄is istius significat q; de aliquo termino specifico bō b̄is currit. cū oīs sp̄es sit terminus. s. oē ip̄tens est illud p̄is illi antecedenti.

Ideo dī ad primū de virtute sermōnis pcedendo q; ab expositis sit sumptis ad suas exponētes si v̄is p̄ia sic intellegendō q; tales p̄ie nō valent aliqs bō currit. nullus est bō nō currens. igitur quibet bō currit. q; illud qd ponit p̄ ante. neq; est ver neq; falsus. cū nō sit ppō. sed si debeat valere p̄ia o; ponere copulationē sic. q; arguatur a copulativa q; nō est iste exponētes. sed ē iste exponētes cū illa copula. etc. Et p̄ eādē cāz nō valēt tales p̄ie. oīs bō currit. sor. ē bō igitur sor. currit. etc. ¶ Sed ad formā argumēti omīssis verbis dī negādo illā p̄iaz aliq; ppositio est vera. et nihil est ppō nō ppō vera igitur oīs ppō est ppō vera. et dī q; ibi nō arguit a copulativa exponēte ad suā expositā q; ista negatiua exponens nō bene sumit v̄n ad sumendū negatiuā exponēte talīz v̄lis adhibēda est diligentia ut sumant termini p̄cise cōlī supponentes p̄ tot p̄cise p̄ quot supponunt in exposita. et iō s̄m varios terminos pro vna re vel multis supponentes i exposita o; etiā varios terminos accipere in exponēte negatiua. et ideo licet illa p̄ia valeat animal currit. et nihil est aīal nō currens. igitur omne animal currit tanq; a copulativa exponente ad suam expositā tñ ista p̄ia non valet p̄plus currit. et nihil est p̄plus nō currens igitur quibet p̄plus currit. et hoc est propter varia significata illorū terminorū animal et populus. q; ly animal pro re aliqua supponit. sed ly populus pro nulla re supponit. sed p multis rebus simul acceptis supponit. Et iō illa quilibet populus currit. sic exponenda ē populus currit. et nullus est populus nō currens tenendo ly nō currens nō substantiue. Uel sic accipienda est minor nihil nec aliqu-

Propōnis vniuersalis

sunt populus. nō currentia. Tñ l3 bene su-
mat ista negatiua. nullū est aīal nō currens
respectu istius. oē aīal currit. nō tñ bene su-
mit ista. nullus est pplus nō currens. tenen-
do ly currens substantiue. qz pplus neqz est
currens neqz nō currens. Sz bene est curre-
tia vel nō currentia sic ut pplus nō ē homo
neqz nō hō. 7 ita oīo dī de ista. oīs propo-
sitiō ē vera. ¶ Ad aliud differt solū vsqz ad
māz insolubiliū. ¶ Ad aliud dī negando cō-
sequētiā aīal scis eē. 7 nīlīl ē aīal qz nō scias
esse. igit omne aīal scis eē. qz minor nō sumi-
tur sicut d3 sumi eo qz in illa ppositione. om-
ne aīal scis eē. distribuit ly aīal p omni aīali
qd qz pōt intelligere. iō minor d3 sic sumi.
7 nullū ē aīal qd qz pōt intelligere qd nō scias
eē. ¶ Ad aliud cū arguit qz illa pñā nō valet
q̄libet hō currit. igit de q̄libet spē q̄litate
hō hīs currit. igit 7c. dī negādo pñā nec
ille sunt sue exponētes. qz ista q̄lilibz hō cur-
rit. nō significat qz de q̄libet spē q̄litate hō
hīs currit. sed significat qz q̄libet q̄litate ali-
cuius q̄litate data hō q̄līs eadē q̄litate spe-
cifice currit. 7 sic exponatur ista. 7 p3 solutio
argumenti.

Sed occurrit

dubiū qd sit
subiectū in ta-
libus ppositionibz p sit expositione habēda
cuiuslibet hoīs asinus currit. oīs ppositio vel
eius p̄dictoria ē vera. nūqd hoc totū hoīs
asinus sit subiectū in p̄ma. 7 id. ppositio
vel eius cōtradictoria sit subm in scda. aliter
enī sumēde sunt exponētes negatiue si totū
illud sit subiectū qz si solū vna ei9 ps. Et p̄i-
mo arguitur qz subm istius ppositionis scri-
pte. cuiuslibet hominis asinus currit. sit totū
hoc hoīs asinus 7 nō ly hoīs solū vt dici
solet. solet. n. dici qz in hac. cuiuslibet hoīs asi-
nus currit. ly hoīs est subiectū qd p3 reducē
do ad rectū sic q̄libet hō ē cuius asinus cur-
rit. Sz cōtra. qz illius scripte. cuiuslibet hoīs
asinus currit. ē ly hoīs ps ppositiōis 7 non
subz. qz nō pōt reddere suppositū illi verbo
ē. immo nullius vbi pōt ē suppositū. Itaqz
ē pars predicatoris neqz predicatoris. igit euz iste
terminus sit cathegorema est pars subī 7c.
¶ Item ly homo nō est pars istius propo-
sitiōis. cuiuslibet hoīs asinus currit. igit non
est subiectū eius. ¶ Item in illa ppositione

currens est oīs asinus. hoc totū est predica-
tū hoīs asinus. igitur querēdo illud totū qd
est predicatoris efficit subiectū. 7 p pñs istius
propositiōis. hoīs asinus est currens. sub-
iectū est illud. totū hoīs asinus. ¶ Itē in illa.
tñ vep est ppositio vel eius cōtradictoria.
vtraqz pars illius difficti tenet ex parte pre-
dicati ppositio vel eius p̄dictoria. igit in
illa vli. oīs ppositio vel eius cōtradictoria
est vera. vtraqz pars diffuncti se tenet ex par-
te subiecti. ¶ Itē aliter sic. ista pñā valet a cō-
uersa ad conuertentē. scz. est hō vli asinus igit
tur hō vel asinus est scz. 7 in p̄ma vtraqz
ps diffuncti se tenet ex parte predicatoris. igitur
in scda etiā se t3 ex pte subiecti. ¶ Sed forte
dī qz ista nō conuertitur sic. sed d3 sic cōuer-
ti igit qd est homo vel asinus est scz. ¶ Sed
contra. qz ista. hō est chymera vel homo. cō-
uertetur sic. igitur qz est chymera vel homo
est homo. sed pñs est falsus. qz sequit. qd est
chymera vel hō ē hō. igit chymera vel hō
est hō. pñs. falsum. qz sequitur chymera vel
hō est hō. igitur chymera est ens qd vel hō
est hō. pñs falsum. 7 tenet pñā p positionem
q̄ tñ pñā apud veritatem nō valet cū sit illa
vera. chymera vel homo est hō. qz omne qd
est chymera vel homo est hō. ideo chyme-
ra vel homo est homo. 7 etiā qz homo ē hō
igitur chymera vli hō est hō a parte diffun-
cti ad totū sine impedimento. ¶ Item in illa
asinus currit. ly asinus ē subiectū 7 regitur a
parte ante ab illo verbo currit. sed pp appo-
sitionem istius oblig hoīs nō variat depen-
dētia istius verbi currit ad illud nomen asi-
nus. qz ly hominis non regit ab illo verbo
currit. igit sequit qz ly asinus adhuc regitur
a parte ante ab isto verbo currit. Alia argu-
menta pro ista parte adduci possent ex fun-
damētis speculative grāmatice. sed qz illa nō
faciliter intelligerent sine longa digressione
ideo relinquuntur.

Oppositum

tñ arguit. qz dato
qz totum illud sit
subm hominis asinus in ista hoīs asinus cur-
rit sequit qz totū illud possit distribui. 7 tunc
seqz qz aliqua est vniuersalis falsa cuius que-
libet singularis est vera 7 cuiuslibet supposito
subi cōrespondet vna singularis pñs est fal-
sum 7 pñā arguit. qz ista vniuersalis ē falsa.

c

De probatione

ois ppositio vel eius ptradictoria ē vera da
to qd hoc totū disiunctū sit subiectū & dato qd
qūbet ppositio habeat ptradictoriū. & tñ qū
bet eius singularis est vera. ista ppositio
vel eius cōtradictoria est vera. & sic de alijs.

Ad dubium

rñdet ipm cōce/
dendo intelligēdo
q in ista ppositione ois ppositio vel eius
cōtradictoria est vera. vtrqz ps disiuncti se
tenet ex parte subiecti lz illius ppositionis to
tū illud nō sit subiectū ppositio vel eius cō/
tradictoria. q: ly vel nō ē ps extremi. ¶ Ad
argumentū cum arguit. q: sic alicuius vñs
falsē affirmatiue qū singularis foret vera cuz
hoc qd cuiuslibet supposito subī correspondet
vna singularis. dñ cōcedendo illud pñs quā
uis nō seqtur ex dubio vt pz de tali. incipit
vtrūqz illoz esse verū. demonstrando duas p/
positiones qñ vna incipiat & desinat eē ve/
ra & alia incipiat p remotiōē. Sillr de illa in
cipit ois hō esse sor. posito qd sor. incipiat esse
ois hō & sit & fuerit añ sor. & de illa incipit ois
asinus currere posito qd iā sint tres asini &
nō plures q currāt & currerint p horā ime/
diatā huic instanti & desinat esse p remotio/
nē de pñti c. asinus q nō imēdiatē añ hoc cur/
rebat tunc pz q illa vñs est vera incipit ois
asinus currere. & qū singularis est falsa. in il/
lo. n. casu incipit ois asinus currere lz nullus
asinus incipiat currere. sed aliqs desinat cur/
rere. sed tñ ad argumentū dñ negando pñaz
cū inferē illa pclusio cōcessa ex dubio. Et ad
probationē cū arguit qd illa est falsa. ois pro/
positio vel eius ptradictoria est vera. posito
qd ois ppositio habeat cōtradictoriū. dñ cō/
cedendo. sed dñ vñterius q nulla talis est sua
singularis. illa ppositio vel eius cōtradicto/
ria est vera. q: qūbet talis ē indefinita. sed sine
singulares sunt iste. illa q est ppositio vel ei/
ptradictoria est vera demonstrando gñ exē/
pli istā nullus deus est. & pz q illa singularis
est falsa si cut & multe alie discurrendo tā p/
propositiones veras qz falsas. ¶ Sed forte
contra hñc arguit probando adhuc qd aliq
vñs in casu est vera. puta illa cuiuslibet hoīs
asinus currit. in quo casu multe eius singula/
res sunt falsē ponendo qd quilibet asinus qui
est alicuius hoīs currat. Sed sit aliquis hō
qui non habeat asinū puta sor. & sequitur

qd aliqua singularis istius est falsa. cuiuslibet
hoīs asinus currit. q: ista istius hominis ille
asinus currit demonstrando sor. & aliquem
asinum. & tñ ista vñuersalis est vera. q: ipa
conuertitur cum ista. quilibet asinus homi/
nis currit que est vera. vt pz exponendo. igitur
ipā est vera. pz consequentia. & arguitur
anteceēs. q: cōtrarie istarū ppositionum
inūicem conuertuntur. igitur & illa cōuertū/
tur pz pñā & antecēēs. q: iste conuertitur
nullus hominis asinus currit. & nullus asin/
hominis currit. ¶ Item in isto casu ista ē fal/
sa. alicuius hominis asinus non currit. q: seq/
tur alicuius hominis asinus nō currit. igitur
asinus alicuius hominis non currit. psequēs
falsum ex casu. q: quilibet asinus alicuius ho/
minis currit. & consequentia arguitur. q: sub/
secta istarū ppositionum conuertunt. &
pro eisdem precise supponunt. & alia sunt pa/
ria & conuertibilia. igitur & iste ppositiones
conuertunt. sicut & iste asinus hominis cur/
rit. & hominis asinus currit. ¶ Vel presuppo/
nat prius qd non refert dicere hominis asin/
& asinus hominis vbiqz ponat sine di/
stributione. ¶ Item tantum currens est ho/
minis asinus. ponat enim cū toto casu qd ni/
hil currat nisi hominis asinus. tunc tñ cur/
rens est hominis asinus. igitur cuiuslibet ho/
minis asinus est currens. lz consequentia ab/
exclusiua ad vñuersalem de terminis tran/
spositis. & antecēdens est verū. igitur & cōse/
quens. ¶ Item iste exclusiue conuertuntur
tantum currens est hominis asinus. & tan/
tum currens est asinus hominis. & iste sunt
sue vñuersales sic significando. scilicet quili/
bet asinus hominis est currens. & cuiuslibet
hominis asinus est currens. igitur & iste vñ/
uersales conuertuntur. sed vna illarū est ve/
ra in dicto casu. igitur & vtraque. ¶ Item
hominis asinus currit. & nihil est hominis
asinus nō currens. igitur cuiuslibet hominis
asinus currit. pz consequentia p regulam da/
tam de expositione vñuersalis affirmatiue. &
anteceēs est verum. igitur & consequens.
¶ Item quilibet singularis istius vñuersa/
lis. cuiuslibet hominis asinus currit. sequitur
ex aliqua singulari istius. quilibet asinus ho/
minis currit & conuerso. & cuiuslibet supposi/
to subiecti alicuius istorum correspondet aliq

Propōnis vniuersalis

singularis. igitur vna vniuersalis istorum se quitur ad aliam ⁊ e contra. Si conceditur cō sequentia probat antecedens ponendo qd qli bet homo habeat asinum currentem ⁊ nullū quiescentem. tunc p3 qd tot sunt singulares vnius istarum vniuersalium quot alterius se formaliter in p̄stia bona iserētes. qd bñ seqt istius hois iste asinus currit igit istc asinus hois currit. s̄l̄r seqt ecōuerso. vt p3. ¶ Itē indefinite istarum vniuersalium conuertuntur igit istc vniuersales conuertuntur. p3 cōse quentia. ⁊ arguitur antecedens. qd iste cōuer tuntur asinus hominis currit. ⁊ hominis asi nus currit. Ideo forte dicitur. sicut argumen ta petunt qd iste conuertuntur in dato casu. ⁊ vtraqz est vera. Sed contra. alicuius homi nis asinus non currit. igitur nō cuiuslibet ho minis asinus currit. p̄ia p3 ex positōe. ⁊ an tecedens arguitur. qd sortis asinus nō currit ⁊ fortis est aliquis homo. igitur alicuius ho minis asinus non currit. ¶ Item alicuius ho minis nullus asinus est. igitur alicuius homi nis nullus asinus currit. Item si cuiuslibet hominis asinus currit ⁊ for. est homo. igitur sortis asinus currit. Itē iste exclusiue. tantū hominis asinus currit. ⁊ tantum asinus ho minis currit. non sunt conuertibiles. igitur ⁊ iste vniuersales quilibet asinus hominis cur rit. ⁊ cuiuslibet hois asinus currit. non sunt conuertibiles sic significando. p3 p̄ia ex res pōitione. ⁊ arguitur antecedens ponēdo qd solus sortis habeat asinū currētē. sed cū hoc currunt alia aīalia. ⁊ p3 qd illa est falsa. tñ asi nus hominis currit. ⁊ ista est vera. tñ homi nis asinus currit. qd hominis asinus currit. ⁊ nullus non hominis asinus currit. igitur tā tum hominis asinus currit. p3 consequentia ab exponentibus ad expositam. cuius antece dens in casu est verum. ergo ⁊ consequens. Item solus for. asinus currit. igitur tñ for. asinus currit. p3 p̄ia. ⁊ aīis. qd sortis asinus currit. ⁊ nullus non for. asinus currit. igitur solus sortis asinus currit. p3 p̄ia p ex pōnē tes illius termini solus. Sed adhuc dicitur vt prius negando istam conclusionem illataz sequi ex dictis cum casu posito. ⁊ vltēius dī qd iste conuertuntur. cuiuslibet hominis asi nus currit. ⁊ quilibet asinus hois currit. Et termini ita supponunt in vna sicut in alia. Et

vltēius dī qd ista cuiuslibet hominis asinus currit non h3 singularem aliqz. nisi istam i q demonstrat homo habens asinū saltem si sumantur singulares de pronōie demonstra tiuo. vnde sue singulares sunt tales iste qui ē asinus hois currit. aut sic. hoc qd est homi nis asinus currit. id in ista istius hominis ille asinus currit demonstrato homine non ha bente asinū p ly istius. ⁊ aliquo asino p ly iste non est singularis illius. nisi in voce. ⁊ nō in significatione. ideo nō procedit argumen tum. vnde sicut conceditur ista in illo casu cu iuslibet hominis asinus currit. ita concedēdū est in casu aliquo qd cuiuslibet hominis bru nellus currit. ⁊ tñ solus sortis brunellus cur rit. ⁊ cum hoc tñ plato est homo cuius bru nellus non currit. p3 hoc posito qd solus sor. habeat brunellum currentem. ⁊ plato habe at asinū quiescentem tantū. tunc prima p̄s illa. s. cuiuslibet hominis brunellus est asinus currens in dato casu vera est exponendo illā vt p prius. ⁊ cum hoc tñ stat qd solus sortis brunellus sit asinus currens. ¶ Vteruntamē ad probandum qd iste vniuersales conuertā tur fiebat consequentia. qd nō v3 q arguebat illas vniuersales conuerti p hoc qd illaz sin gulares puerterent. dī. n. qd nō v3 p̄ia. l3 tñ iste vles cōuertant. Vnde nō valet illa for ma a. ⁊. b. vniuersales cōuertunt. ⁊ cuiuslibet supposito subi vtriusqz eay. cōrespōdet vna singularis. igit singularis illaz puerunt. vt p3 in dicto casu. neqz seqt ecōtra. singulares a. vniuersalis ⁊. b. vniuersalis conuertunt sic qd qlibet singularis a. seqt ex aliq singulari. b. ⁊ ecōtra. ⁊ vtriusqz vles cuiuslibet supposito subiecti cōrespōdet vna singularis. igitur il le vles cōuertunt. aut ex vna seqt alia. econ tra p3 totū hoc de istis vlibus. cīs hō q est alb⁹ currit. ⁊ oīs hō currit. q ē albus. posito enī q oīs hō sit albus. tūc tot singulares p̄ci se h3 vna. sicut alia. dato qd cuiuslibet supposito subi illaz cōr̄idet vna singularis. p3 tūc p̄ positi. Et tūc ad argumēta qñ aī q nō cu iuslibet hois asinus currit. qd sortis asin⁹ nō currit. ⁊ for. ē aliqz hō. igit alicui⁹ hois asi nus nō currit. negat cōsequentia. Et si dicat qd arguit ab inferiori ad suū superius cū con stātia s. b̄iecti. dī qd nō bene sumit constātia. d3 enim sūmī constātia totalis extremi vt sic

Tractatus

arguendo. *for.* asinus non currit. et *for.* asinus est *hois* asinus. igitur *hois* asinus non currit sed minor est falsa. Ad aliam formam dicitur etiam negando *pham* cuius arguitur sic cuiuslibet *hois* minis asinus currit. et *for.* est *ho.* igitur *for.* asinus currit. negatur *pham*. q: lz arguatur a superiori distributo non tñ sumitur constantia totalis extremi sed debet sumi minor sic. *for.* asinus est alicuius *hois* asinus ad pcludendā illā. *for.* asinus currit cū maiori. Ad aliū negat illud *ans.* alicuius *hois* nullus asinus est in casu dato. q: in dicto casu cuiuslibet *hois* minis glibet asinus est. Ad aliud pceditur q: iste exclusiue cōuertunt. et negat q: illa tñ tñ *hois* asinus currit. sic vera. debz enī sic exponi. nihil q: nō sit hominis asinus currit et qñ arguitur q: tñ hominis asinus currit. q: solus *for.* asinus currit. dicitur negādo *ans* et negatur argumentum illud cōcludens q: nō exponitur illo modo.

De pbatōne propositionis exclusiue.

Propositio exclusiua

p na in singulari numero de subiecto simplici exponitur p copula tuam ex sua placente et vniuer-

falsi negatiua cuius subiectum est terminus i finitus oppositus cōtradictorie subiecto exclusiue vt homo currit. et nihil nō homo currit igitur tñ homo currit. Similiter tñ. b. instans erit instans exponitur sic. b. instans erit instans et nihil nō. b. instans erit instans. igitur tñ. b. instans erit instans. et nondū debet sumi minor sic nihil aliud qz. b. instans erit instans. q: vtrqz exponens esset vera et exposita falsa q: sua vltis de terminis transpositis esset falsa. Sed forte cōtra istū modū exponendi arguitur pbando q: aliquando exclusiua est falsa et vtrqz suarum exponētuz vera vel ecōtra. q: ista consequētia nō valet. veruz est ppositio. et nihil nō verum est ppositio. igitur tñ verum est ppositio. q: *ans* illi^o est verum et pñs falsuz ponendo q: ois ppositio vera sit aliquid et multe sint falsę quaruz nulla sit aliquid tunc est *ans* verum. s. veruz est ppositio et nihil non verum est ppositio et pñs est falsum. s. tñ veruz est ppositio q: nō ois ppositio est vera. Item secūdo sic. nō sequitur tñ currēs currit. igitur currēs cur-

ret. et nihil nō currēs currit. q: *ans* est in casu verū posito q: aliquid currit. q: omne qd currit erit currēs. igitur tñ currēs currit. p3 ab vlti ad exclusiua de terminis transpositis. et q: pñs sit falsuz patet q: cōtradictoriuz scde partis est verū. s. aliquid nō currēs currit q: *for.* currit et *for.* est aliqd nō currēs. igitur aliquid nō currēs currit. patet cōsequentia et ponit *ans*. Item tertio sic. nō sequitur tñ *for.* erit *for.* igitur *for.* erit *for.* et nihil non *for.* erit *for.* q: *ans* est verum ponendo q: *for.* sit et erit homo. q: omne qd erit *for.* erit *for.* igitur tñ *for.* erit *for.* patet consequentia ab vniuersali ad exclusiua de terminis transpositis. et q: psequens illius principalis consequētie sit falsum arguitur q: pcontradictorium secū de partis est veruz. s. aliquid nō *for.* erit *for.* q: hoc erit *for.* demonstrando vnam partem *for.* que aliquādo erit *for.* et hoc ē aliquid nō *for.* igitur aliquid nō *for.* erit *for.* et aliud a *for.* erit *for.* Item quarto sic. dato illo modo. exponendi sequit cū veris q: illa ppositio sit vera. antips est. q: precise sicut est illa significat ideo illa est vera. patet psequentia et antecedens probatur. q: precise taliter qualiter est illa significat igitur et c. patet psequentia satis et arguitur antecedēs q: taliter qualiter est illa significat. et non aliter qz taliter qualiter est illa significat igitur precise taliter qualiter est illa significat. patet consequētia et maior arguitur q: antichristum esse ista significat. et antichristum esse est taliter qualiter est aut saltem intelligitur esse taliter qualiter est. igitur taliter qualiter est illa significat et minor etiaz istius antecedentis arguitur. s. non aliter qz taliter qualiter est illa significat. quia si aliter qz taliter qualiter est illa significat et precise taliter esse qualiter est possibiliter esse illa significat igitur aliter esse qz possibiliter esse illa significat. consequens falsum et psequentia tenet. q: in illa aliter qz taliter aliter est ista significat ly taliter stat distributivē. Item quinto data ista expositione sequit q: tñ ens pōt intelligi capiēdo ly ens transcendentē. et per psequēs precise ens potest significari. Et pñter sequitur ultra q: precise verum pōt significari capiēdo verum p re vera. et psequenter sequitur q: quacūqz ppositione data que aliquid significat ipsa precise verum significat. et per

Proposio exclusiue

consequens nulla propositio falsus significat
capiendo falsum pro termino prime intenti-
onis. et sequitur ultra. quod falsum non potest in-
telligi sicut non ens non potest intelligi. ¶ Item sexto
non sequitur propter quod nihil non potest esse. igitur tamen propter quod est.
quod propter quod claudit contradictionem. et alius non claudit
contradictionem. sed est possibile. quod deus potest antequam
lari esse aliud a deo. ponatur. igitur et sequitur quod pater
est et nihil non potest esse. quod si aliquid non potest esse maxi-
me tunc foret filius in diuinis. sed filius in diuinis non
est aliquid. non potest. sed est illud quod est pater. fili-
us enim non est aliud ens a patre neque alius
sed est alia persona. ¶ Item septimo non se-
quitur. aial album est homo et nihil non ani-
mal album est homo. igitur tantum aial al-
bum est homo. ut patet ponendo quod aliquis homo
sit albus et quilibet homo alter ab eo sit niger.
tunc propter quod est falsum ut patet et alius est verum. pri-
ma pars patet et secunda probatur. quod contradi-
ctionum cuius est falsum. scilicet aliquid non aial. albus
est homo. quod si aliquid non aial albus est homo. igitur
non aial albus est homo. et sequitur. non aial albus est
homo. igitur albus non aial est homo. propter quod est falsum et
propter quod arguitur. quod in ante solus primus terminus
est infinitus et non illud totum. quod partes nois
infinitum non significant separate sicut neque nois
finitum. patet etiam ex alio. quod ex negatione et ex ter-
mino quem dicitur infinitare sit unum nomen com-
positum cuius partes non significant separate. quod
autem est adiectiuum aut substantiuum. sed illius com-
plexum. non aial albus. partes significant separa-
te et neque est nomen adiectiuum neque substantiu-
um. igitur sequitur quod illud complexum non est no-
men infinitum. ¶ Item omnes tales termini infi-
niti conuertuntur non aial. non aial. sed oppositum
huius sequitur ex responsione igitur et. patet propter quod
et minor arguitur quod capiuntur ille due propo-
sitiones non aial albus est homo. et non aial album
est homo. in quantum una subiectum totale infini-
tes ut admittit ista responsio et in illa solum
primus terminus sit infinitus. et sequitur quod si
conuertuntur prime partes illorum subiectorum. quod
vis unus illorum terminorum transit super su-
um adiectiuum et versus alterius non. Quod sequens
tamen est falsum quod oppositi termini finiti. scilicet alias
aial conuertuntur. et sinonimi sunt et quicquid
contradicit uni contradicit alteri. ¶ Item tres oia
uo sic non sequitur tantum intellectum a te et
intellectum a te. igitur nihil non intellectum a

te est intellectum a te. et hic arguitur per regu-
lam igitur et. et quod non sequitur. patet. quod ante-
cedens est verum ut patet et propter quod falsum nam non
intellectum a te est intellectus a te. igitur et.
antecedens probatur quia ille terminus non
intellectum a te est intellectum a te. et ille ade-
quate significat non intellectus a te igitur et.
maior patet quod tu scis quod iste terminus non in-
tellectus a te est cathegorema. ¶ Item argumen-
tum est de tali tantum significatum est significatus
probando quod non significatum sit significatum.

¶ Item istis tandem dicitur concedendo regulam
et dicitur quod illa propositio non valet. verum est
propositio. et nihil non valet. verum est propositio. igitur ta-
tum valet est propositio. et dicitur quod non bene sumitur
ista negatiua exponens. sed dicitur sic sumi. nihil si
valet. neque aliquid non verum sunt propositio. et tunc
patet quod in casu dato secunda pars illarum est falsa.
¶ Unde aduertendum est ad subiectum exclusi-
ue an supponat pro alio quod una re an pro pluribus
et secundum hoc varia sumenda est exponens ne-
gatiua. Item tales propositioes non valent quantitas con-
tinua est quantitas. nihil non quantitas pro-
prietia est quantitas. igitur tantum quantitas conti-
nua est quantitas. et sic non sequitur. a propositio
desinit esse vera. et nihil non a desinit esse valet. igitur
tantum a propositio desinit esse valet. dicitur. n.
minor sic sumi. nihil non a neque aliquid non a des-
nunt esse vera. ¶ Sed ad secundum argumen-
tum dicitur concedendo. et cum arguitur quod illa exponens
negatiua est falsa in casu isto. quod eius oppositum
est valet aliquod non currens curret. dicitur illa affir-
matiuam negando. et ad probationem dicitur negando
argumētum hoc curret. et hoc est non currens igitur
non currens curret. cuius causa est. quod illa cur-
rens curret. significat quod aliquid quod erit currens
curret. et illa non currens curret. significat te-
nendo ly non infinite quod aliquid quod non erit cur-
rens curret. Unde quilibet propositio affirmatiua
in qua subicitur terminus infinitus. et de eodem
predicat sibi oppositus terminus. est impossibi-
lis. siue fuerit de presenti. siue de preterito. siue
de futuro. Et contra etiam quilibet propositio af-
firmatiua. in qua subicitur terminus finitus. et
predicat terminus infinitus. sibi oppositus
est impossibilis. Et quilibet negatiua alicui talium
opposita est necessaria. prima pars illius regu-
le vera est. quoniam opinione data de applica-
tione. Secunda pars etiam est vera. Ex quibus patet

De probatione

etiam quod tantum cui reus potest currere. quod tantum illud quod potest esse currere potest currere. id falsum est quod aliud a corrente potest currere. sicut falsum est quod aliud a vero erit verum immo nihil aliud quod verum erit verum. et etiam nihil non verum erit verum. Et per hoc etiam dicitur ad tertiam formam. concedendo ipsam. et negat quod aliud a for. erit for. admissio illo casu contra argumentum. quod vel illa significat. quod aliud ab illo quod est. vel erit for. erit for. vel solus significat. quod aliud ab illo quod est for. erit for. sed sine sic sine sic illa est impossibilis igitur et. et sic dicitur de tali non for. erit for. quod vel illa significat. quod non illud quod est vel erit for. erit for. vel quod non illud quod est for. erit for. et utroque modo est falsa igitur et. ¶ Ad quartam formam cum arguitur ex illa cum veris assumptis sequitur ista esse vera. antitipus est. negat. et ad probationem cum arguitur. precise sicut est illa propositio. antitipus est. significat. igitur illa est vera. negatur. etiam. quod antitipus est verum. eo quod precise taliter qualiter est illa propositio significat. ut probatum est finem illam probationem. iuxta datam regulam exponendo. immo quicunque propositione data. aliter qualiter esse significat ista precise sicut est si nisi cor. ut ostenditur infra. cum de virtute propositionis agitur. Ad quantum cum inferitur. quod tantum ens potest intelligi. et tantum ens potest significari dicitur negando etiam. sed hoc conceditur quod tantum ens intelligitur. et quod tantum ens potest intellectus intelligi. et quod precise verum potest aliquid propositio significat capiendum verum prout queritur. cum ly aliquid. et ly ens. Sed negat illa quod tantum ens potest intelligi. quod illa significat. quod tantum illud quod potest esse ens potest intelligi eo quod ly ens supponit solum respectu huius ubi potest. a quo accipit supponere et non respectu illius verbi infinitum intelligi. quod si supponeret respectu illius ubi infinitum. et non respectu ubi principalis. foret illa falsa. antitipus potest esse. quod ly antitipus supponeret respectu illius ubi infinitum esse. et per etiam tharet per eo quod est. Et ideo sunt tales false. chimera potest intelligi et aliquid instans quod fuit potest fuisse. ¶ Et si arguitur quod non tantum ens potest intellectus intelligere. quia populum potest intellectus intelligere quod est non aliquid. igitur sequitur quod aliud vel alia ab ente. potest intellectus intelligere. igitur non tantum ens potest intellectus intelligere. dicitur negando primum antitipus. scilicet quod populum potest intellectus intelligere qui est non aliquid. quod populus nec est aliquid nec est

non aliquid. sed est aliquid vel non aliquid. negat etiam ulterius ista etiam. alia ab ente potest intellectus intelligere. igitur non tantum ens. potest intellectus intelligere. sicut non sequitur. duo homines currunt. igitur non precise unus homo currit. ¶ Ad sextum dicitur procedendo ista etiam. scilicet per est. et nihil non per est. igitur tantum per est. et dicitur quod sicut antitipus est possibile. sic et etiam. et non contradictione claudens. Et si arguitur quod illud etiam implicat contradictionem. quod se quod tantum per est. igitur per est. et ultra per est. igitur filius vel filia est. et ultra. igitur aliud a per est negat ultima etiam. sed forte dicitur. quod illa tantum per est hoc sic exponitur. per est. et nihil aliud a per est. neque quod aliquis alius a per est. igitur tantum per est. ¶ Sed ista ratio concedit propositum. quod adhuc in illo casu verum est quod nihil aliud a per est. neque alius a per est. quod filius non est aliud a per est. neque alius a per est. quod si filius esset alius a per est. igitur vel esset alia res a per est. vel esset alius filius a per est vel alius per est a per est quorum quodlibet est falsum et etiam per quod nullum aliud substantiam illius adiectum alius potest ibi rationabiliter intelligi. ¶ Ad aliud dicitur negando ista etiam aial albu est homo. et nihil non aial albu est homo. igitur tantum aial albu est homo. neque ibi arguitur a copulativa exponente ad suam expositam. sed dicitur minor sic sumi. nihil quod non est aial albu est homo. et hoc generaliter. verum est quod negativa dicitur sic sumi quod subiectum exclusivum non potest totaliter infinitari per unicam negationem appositam. scilicet quod subiectum est complexum. Et per hoc non valet etiam. ista tantum verum vel falsum est propositio. igitur verum vel falsum est propositio. et nihil non verum vel falsum est propositio. posito enim quod aliqua propositio falsa sit aliquid est antecedens verum. et etiam falsum quod aliquid non verum vel falsum est propositio. quod non verum puta propositio falsa. que prius posita est esse aliquid. est propositio. et est. non verum igitur non verum vel falsum est propositio consequentia patet. quod negatio infinitas non cadit supra secundam partem illius disuncti. sed exponens negativa illius exclusivum. debet sic sumi nihil quod non est verum vel falsum est propositio. neque aliqua que non sunt verum vel falsum sunt propositio. ¶ Ad octavum dicitur infra. **Sed interea** dubium est. utrum ab universali ter affirmativa. ad exclusivam de terminis transpositis. sit formalis etiam. et arguitur quod non.

Propositi. exclusiue

¶ Primo. q. nō sequit tantū falsum est p. positiō vniuersalis. igitur oīs propositiō vniuersalis est falsa. q. in casu est aīis vey. 7 cōsequens falsum posito q. ista p. sit 7 nulla alia p. positiō ab ista vel ei⁹ parte sit aīis tūc est vey exponenti ipm. 7 cōsequēs falsuz. q. se destruit. **¶** Itē nō sequit. tantū due anime sunt in sor. 7 platone. igitur oīa entia i sor. 7 platone sunt due anime. q. p. nō est falsum. 7 antecedens est vey. q. due anime sunt in sor. 7 platone. 7 nō plures q. due anime sunt in sor. 7 platone. igitur tantū due aīe sunt i sor. 7 platone. Ideo dī forte q. nō valet p. ab exclusiua ad vniuersalem de terminis trāspo sitis in numero plurali. 7 ideo nō valet consequentia ista. q. est in illo numero. **¶** Sed contra arguitur q. ista sit bona. q. antecedēs eius est impossibile. q. sequitur. tantum due anime sunt in sor. 7 in platone. igitur tantuz duo entia indiuisibilia sunt i sor. 7 in platone consequentia patet ab inferiori ad suum superius affirmatiue a parte subī vtriq. subo addita dictione exclusiua sicut sequitur. tantum tres hoies currunt. igitur tantū tria animalia currunt. 7 p. nō est ipossibile. igitur tē. **¶** Item tertio sic. aliqua est exclusiua. cui nō pōt sua ylis cōmīdere. igit tē. p. p. aīis arguit de istis tñ aīal est sor. p. sicut est si gmficat aliq. p. positiō. Et similiter aliqua est vniuersalis cui nō pōt cōrespondere sua exclusiua. vt patet de istis. incipit omnis homo esse sor. promittitur omnis denarius. 7 sic de alijs. quēcunq. enim dētur. aut nō erit vniuersalis. aut erit falsa exclusiua existente vera vel econtra. **¶** Itē quarto nō sequitur omne qd potest ēē filius tuus potest ēē rex. igitur tantum rex potest ēē filius tuus. q. c. u sequēs est falsum. q. nō rex potest ēē filius tuus. q. de facto nō rex erit filius tuus. igit tē nō rex pōt ēē filius tu⁹. **¶** Itē filius tu⁹ p. tē nō rex igit nō rex pōt ēē filius tuus. **¶** Itē q. nō sequit omnis hō ē aīal. igitur tantū omne aīal est hō. 7 hīc arguitur ab vniuersali ad suaz exclusiua. igitur tē. Sed forte dicitur q. illa nō est sua exclusiua de terminis transpositis. Sed contra ista exclusiua habet aliquā vniuersalē 7 nō aliam q. istā. q. si haberet aliam maxime haberet istā oīs homo est omne aīal. Sed cōtra plus ē predicatum

in vniuersali ista q. sit subm in illa exclusiua. igitur illa nō est vniuersalis istius exclusiue. p. p. aīa. 7 arguitur antecedēs. q. in illa vniuersali predicatum ē illud totū omne aīal. 7 i illa exclusiua subm est solū ly animal. **¶** Itē sexto nō sequitur oīs homo preter sor. currit. igitur tantū currēs ē homo preter sor. aīis enim est vey in casu. 7 consequēs falsum. q. ex p. te sequitur q. sor. nō sit homo. quod nō sequit ex ante. **¶** Item septimo nō sequitur tñ hoīs est asinus. igit oīs asinus est hoīs 7 arguit ab exclusiua ad vniuersalē. igit tē. p. p. aīa cū minorī 7 probatur maior. q. ponatur q. nullus sit asinus nisi hoīs. 7 sit aliq. asinus qui nullus sit. tunc est consequēs falsum. 7 antecedens verū. q. hoīs est asinus 7 nullus nō hoīs est asinus. **¶** Sed forte dicitur q. ista consequētia nō valet. q. arguit in obliquis. 7 arguēdo ab exclusiua ad vniuersalem in obliquis nō oportet p. am valere. **¶** Sed contra arguit q. aīis istius p. nē in casu dato sit falsum. q. ly asinus aut ē predicatum. aut se tenet ex parte subiecti. sed si est predicatū. tūc stat distributiue. 7 sequitur tantum hoīs ē asinus. sed. a. est asinus. igitur tñ hoīs est a. p. a p. a superiori distributo cū debita p. tancia ad suum inferius. 7 consequens ē falsuz. ē enim. a. vt pono asinus qui nō est alicuius hoīs. **¶** Itē in illa propositione tñ hoīs ē asinus. ly hoīs nō pōt reddē suppositū illi ybo ē. igitur requirit alter terminus ad reddēdū suppositū sibi. 7 si sic sequitur q. ly asinus. se tē ex parte subī. sed forte dicitur q. in illa. tantū hoīs ē asinus. ly hoīs nō ē totale s. b. sed intelligitur ly ens 7 ē sensus q. tñ ens hoīs ē asinus. **¶** S. p. tra illa ē p. grua 7 p. fecta. igit nō oī plus itelligē ad dādū suppositū illi. **¶** Itē pari rōe si i illa intelligeret ly ens ēt posset intelligi 7 p. cedi illa hoīs ē. q. i ea intelligit ly ens. **¶** Itē dato q. intelligat ly ens. illa ē falsa i casu illo sicut p. n. **¶** Si aut tē se ex parte subī ly asinus. tunc ē falsa. 7 ē sensus q. tantum hominis asinus ē qd est falsum. q. aliquid nō hominis asinus ē. presupponit enim ista responsio q. subiectum adequatum istius sit ly hominis asinus. **¶** Sed adhuc forte dicitur q. totum illud ē subm. sed nō sit exclusio. nisi oppositorum tñ obliqui hominis. s. Sed tūc p. q. ibi nō

De probatōe

arguitur ab exclusiua ad suam vniuersalem
q: antecedens non est exclusiua. ad hoc enim
q sit exclusiua de qua intendimus. et ex qua
d3 inferri vniuersalis de terminis transpositis
requiritur q: fiat exclusio oppositorum totalis
subiecti respectu totalis predicati. vnde i ista
precise in ista domo currens est homo. si fiat
exclusio oppositorum istius obliqui solum nō in
ferretur ex ea illa oīs homo est in illa domo cur-
rens. q: antecedens est verū. et pñs falsus in
casu. exponitur enim asis. sic in ista domo cur-
rens est homo. et nullibi alibi q: in ista do-
mo currens est homo. sed si debet inferri o3
exclusionem cadere super totum subiectum.

¶ Itēz vltimo ad principale. talis omnis ho-
mo preter for. currit et similes nō habent ex-
clusiuas de terminis transpositis. igitur non
generaliter ab exclusiua ad suā vlez valet pñs

Oppositum tamen arguit. q: ab exclusiua ad su-
as exponentes est bonuz argumentū. et ab
illis exponentibus ad suas puerentes est bo-
num argumentum. sed iste cōuertentes sunt
exponentes vniuersalis et ab illis ad vniuersa
valet pñs. igitur ab ista exclusiua ad suā vniuer-
salet. tanq: a primo ad vltimū valet pñs.
verbi gratia. sequit tñ animal currit. igitur
animal currit. et nihil nō animal currit. et seq-
tur cōuertendo vtrāq: ptem pñtis. igitur cur-
rens est aīal. et nullū currens est nō animal
ex quo sequitur q: omne currens ē aīal tāq:
ab exponentibus ad exponentem. igitur a primo
ad vltimū. si tñ aīal currit oē currens est aīal.

Ideo d3 ad dubiū q: arguēdo ab vli-
mere affirmatiua in singulari nu-
mero que est vli p hoc signum omne vli p
sibi equalens nō complicato sibi alio signo vli
termino. vñ ppositio capiat aliam denotati-
onē. aut pbatōē. sicut est exceptiua. aut ex-
clusiua. aut hñdō valet pñs ad suā exclusiuā
et ecōtra tā subo q: pñcato exñtibz terminis
cōsibus. ¶ In numero aut plurari valet pñs
ab vli ad suā exclusiuā intelligendo vt prius et
ecōtra nō. Unde bñ sequit oēs hoīes currūt
igitur tñ currētia sunt hoīes. sed nō econtra
formaliter sequit. q: nō valet iste pñtic. tantū
duodecim sunt apostoli dei. igitur oēs apli dei
sunt duodecim. tñ quinq: sunt vli. igitur oīa
vli sunt qnq: et cā est. q: exclusiua in nume-

ro plurali affirmatiua h3 duas cās veritatis
quarū vna est grā alicuius et alia est grā plu-
ralitatis. vbi grā tñ duodecim sunt apli dei
altero illoz duoz modoz verificari pōt duo
decim sūt apli dei. et nulla nō duodecim sunt
apli dei. vel sic. duodecim sūt apli dei. et non
plura q: duodecim sunt apostoli dei. Tñ talis
pñs exclusiua in numero plurali nō d3 expo-
ni. q: pñs exponibilis copulatiue significat et
nō vificat disunctiue et ab exposita ad quāli-
bet suaz exponentiū est boni argumentū for-
male. sed talis pñs neq: verificat copulati-
ue. ne ab illa exclusiua ad quālibet exponenti-
um valet pñs. cōuertitur enim cū tali disuncti-
ua cuius quilibet ps principalis est vna copu-
latiua. igitur et c. et tñ ad pñmū argumētū di-
cet in tractatu insolubiliū. ¶ Ad scdm ar-
gumētū iaz est dictū q: nō valet numero plu-
rali ab exclusiua ad vlez de terminis transpo-
sitis formaliter. Ulex tñ illa pñs valet de mā-
q: aīas est impole. q: sequit vt ibi dictum est.
tñ due aīe sūt in for. et platone. igitur tñ duo
indiuisibilia sūt i for. et platone. pñs falsū. q: pla-
q: sūt duo indiuisibilia sūt i for. et pla. q: mille
pres sūt i for. et in platone que plura entia q:
duo indiuisibilia. ¶ Sed forte dicat q: nō be-
ne sumit ista minor negatiua. nō plura entia
q: duo indiuisibilia sunt in for. et platone. sed
d3 sumi sic. nō plura indiuisibilia q: duo indi-
uisibilia sunt in for. et platone. Et ita dicat etiā
q: illa. tñ tres hoīes currūt. vificatur p talez
copulatiua tres hoīes currunt verificat p ta-
lem copulatiua tres hoīes currunt et non
plures q: tres hoīes currūt. Sed contra ar-
guitur q: ista copulatiua non est sufficiens
ad veritatē istius exclusiue ponendo q: non
plures hoīes q: tres currant et currant alia
animalia ab aliquibus illoz trium. tñ ista co-
pulatiua est vera. tres homines currūt. et nō
plures q: tres homines currūt. et ista exclusi-
ua est falsa. q: sequit tñ tres homines cur-
rūt. igitur tantū tria animalia currūt. pñs patz
p regulā allegatam. scilicet ab inferiori ad suum su-
perius dictione exclusiua addita subiectis ar-
gumētū bonum et pñs est falsus. q: sequit
p respōsiōē q: nulla alia a tribus animalibz
currūt aut q: nō plura animalia q: tria aīalia
currūt. quoz vtrūq: est falsum. Ideo dicat
q: ista tantū tres homines currūt. sic verifica-

Propōis exclusiue

tur disunctiue. tres homines currunt et non plura q̄ tres homines currunt. vel tres homines currūt. et nulla nō tres homines currūt. Ex q̄bus patet istas fore veras. tñ duo apostoli sūt apostoli dei tñ tres sūt apli dei et tñ tres apli sunt apli dei. et tñ duo apli dei sunt in rex natura. q̄uis duodecim sint apostoli dei. et sicut precise vnus ē apostolus dei. ita mille sūt apostoli dei. l3 nō sint nisi duo decim apostoli dei. ¶ Ad tertium dicē q̄ cōcludit. nūte enī sūt vniuersales que nō possunt habere exclusiua de terminis similibus neq̄ p̄p̄inquis. et ecōtra aliq̄ue exclusiue nō habent v̄les sicut tales. infinitis finita sūt plura. frequenter tñ accidit q̄ l3 vniuersalis non possit habere exclusiua de terminis cōsimilibus tamē aliqua cōuertibiles ex terminis aliis p̄posita pōt h̄re exclusiua. S3 adhuc generaliter nō est hoc verum. sed ad inueniēdum tales vniuersales nō o3 t̄ps terere. p̄pter veritatem regule ampliandaz. vñ regula nō innēta est nisi p̄ vniuersalib⁹ h̄ntibus exponētes que sint cōuerse aut conuertētes exponēduz exclusiuarum. vt supra tactum fuit in p̄batio ne dubii. Verūtamē ista p̄positio precise sicut est significat aliqua p̄positio nō est exclusiua. q̄ nō sit exclusio ab oppositis subiecti vñ in ista precise sicut est aliqua p̄positio significat. ly p̄positio est tenet se a pte subiecti. et si esset exclusiua esset sensus q̄ precise aliqua p̄positio sicut est significat. et tñ manifeste iste pōt habere vniuersalem. sed in hac p̄positio ne. precise sicut est significat aliqua p̄positio. exclusio nō cadit supra subiectum. sed solum supra predicatū. et ideo nō valet p̄ia ista. precise sicut est significat aliqua p̄positio. igitur oīs p̄positio est vera. neq̄ illud argumētum valet precise sicut est significat oīs p̄positio. igitur aliqua p̄positio est vera. p3 ex dictis multiplici rōne supra. ¶ Ad quartū dici tur cōcedendo p̄iam et p̄is. tantū rex pōt esse filius tuus. et negatur istud argumētum nō rex erit filius tuus. igit nō rex pōt ēē filius tuus. ab esse enī ad posse cum termino includente distributionem nō valet p̄ia. et ita etiā negat q̄ filius tuus pōt esse nō rex q̄ sequit q̄ filius tuus pōt esse aliqd qd non potest esse rex. ¶ Ad quintū negat ista p̄sequētia. omnis homo est animal. igitur tan-

tum omne animal est homo. et dicitur q̄ vniuersalis istius p̄sequētis est ista omnis homo est omne animal. et cum arguitur q̄ nō. quia plus predicatur in vniuersali q̄ subiciatur in exclusiua. dicitur illud negādo. q̄ signūz vniuersale vniuersaliter sumptum nō esse pars extremi. ¶ Ad sextū negat p̄ia ista oīs homo preter sortem currit. igitur tñ currēs est homo preter sortē. sed si aliqua exclusiua debet inferri ex ista talis inferenda est. igitur tñ currens preter sortem est homo. et causa est q̄ pars extra capta non regitur a noīe vel a p̄positione. sed a verbo. vnde in ista omnis homo preter sor. currit precise ly homo est subiectū. Sed de isto magis videbit infra. ¶ Ad septimū dicē illā cōsequētiā dubiādo. tñ hominis est asinus. igitur oīs asinus est hoīs. si enim antecēdēs sit p̄positio exclusiua sic significando est antecēdēs impossibilē. si autem exclusio cadat sup partem solum subiecti et non sit p̄positio exclusiua tñ non requirit istam vniuersalem. sed siue vno modo siue alio capiatur ly tantum nō arguitur. ibi ab exclusiua ad suāz vniuersalē de terminis trāsp̄positis. ¶ Ad vltimū dī q̄ pbat vez

Aliud incidit dubiū vtrum ista sit pōssibilis. tantum exclusum est exclusum. Et arguit q̄ sic. q̄ de facto est vera eo q̄ dē exclusū ē exclusū. igitur tñ exclusū est exclusum. consequētia patet. ab vniuersali ad exclusiuam de terminis trāsp̄positis. et aīis est verum posito q̄ aliquid sit exclusum ab aliquo actu vel ab aliquo continente.

¶ Secundo sic exclusum est exclusū et nihil non exclusum est exclusum. igitur tantum exclusum est exclusū p̄ia p3 ab exponentibus ad expositam. ¶ Tercio sic potest esse q̄ tantum exclusum sit exclusū. et illa sic significat igitur illa est pōssibilis. p3 consequētia. et antecēdēs pbat. ita erit q̄ tantum exclusū est exclusum. igitur potest esse q̄ tñ exclusū sit exclusum. patet consequētia. et aīis pbat. tur ponēdo q̄ cras nō erit alia exclusiua alia ab ista vel eius parte. tñ homo currit. et q̄ illa erit cras sic significando. et ponitur q̄ solum illud dicatur exclusum qd est exclusum per dictionem exclusiuam tunc patet q̄ cras erit ita q̄ tantum exclusum est exclusum. q̄ cras erit ita q̄ solum illud est exclusū quod erit

De probatione

exclusum per illam exclusivam. q: hec exclusiva non erit. tunc tñ exclusum est exclusum. igitur tunc erit ita q: tantum exclusum est exclusum. patet consequentia ⁊ antecedēs ex causa ergo ⁊c.

Oppositum tamē arguitur ponendo q: solum id sit exclusum quod est exclusum per dictiones exclusivā sic q: omne qd nō pñet sub subiecto exclusivē sit exclusus. ⁊ o: qd cōtinet sit inclusum. ⁊ sit illa sic significando. tñ exclusū est exclusum. isto posito sequit qd quocunq: dato ipsū est exclusus ⁊ nō exclusum. de sorte. enī arguit q: ipse sit exclusus ⁊ nō exclusus si enim sor. dicit esse exclusus in illo casu sequitur. tñc sortes est exclusus. igit nō cōtinetur sub subiecto exclusivē. arguit tñc sic sor. non cōtinet sub subiecto exclusivē. igitur subiectū exclusivē nō predicatur de sorte. ⁊ si sic igitur sor. nō est exclusus. Si dicit q: sor. nō est exclusus arguit p: b: do q: sortes sit exclusus q: omne qd nō cōtinetur sub subiecto exclusivē exclusum. sortes est aliquid qd non pñet sub subiecto exclusivē. igitur sor. est exclusus. Vel brevis arguit sic. in isto casu vel sor. est exclusus aut nō est exclusus. si nō ē exclusus. igitur nō cōtinet sub subiecto exclusivē isti? sed omne qd nō cōtinetur sub subiecto exclusivē est exclusum. igitur sortes est exclusus. Ideo si cōceditur q: sortes sit exclusus arguitur q: sortes cōtinet sub subiecto istius exclusivē ⁊ per pñis nō est exclusus.

Ideo dicit ad dubium concedendo istā esse possibilem. imo necessariū de virtute sermonis. q: necessario multa ⁊ multa sunt exclusiva. h: nulla exclusiva sit. capiēdo istū terminum exclusum solum p: illo qd excludit p: dictionem exclusivā dicit q: ipsa est possibilis. sed non pōt esse vera sic significando ipsa omni exclusiva exite. Un forte cras erit ita q: tñ exclusus est exclusum sicut ponebatur in argumento. Et ad casū posuit contra dubium d: ipsum negando vnde potest esse q: ista sic significando sit ⁊ nō alia ab ista exclusiva vel eius parte. sed nō est possibile q: per illā aliquid excludat vel includatur. vnde possibile est q: tñ exclusum est exclusum p: exclusivā que nō est ista. sed q: tñ exclusum sit exclusum per istā exclusivā

existentem solum in mundo tñ exclusum est exclusum. sic precise significantem cōtradictio sequitur. ⁊ ideo ⁊c. In illo aut casu non est verum q: omne qd nō pñet sub subiecto exclusivē est exclusum. neq: est admittendū enim alius ibi positus. Nam ad hoc q: aliq sit exclusiva nō oportet in illa aliquid includi sicut in ista. tñ chimera est chimera. neq: aliquid excludi sicut in ista. tñ ens est ens. neq: oportet aliquid includi vel excludi sicut in ista. tñ exclusum est exclusus. Et h: ista sit possibilis tñ ista nō potest esse vera sic significando. Unde nō valet hoc argumentum a ⁊ b. propositiones convertuntur. ⁊ a ppositio potest esse vera sic significando. igitur b. potest esse verū sic significando. sicut patet de istis sor. nō demonstrat ⁊ hoc nō demonstrat demonstrato forte. Sed forte adhuc arguitur q: ista sit impossibilis. q: sequit tñ exclusum est exclusum. igitur exclusum est. ⁊ sequitur. exclusum est. igit nō pñent in exclusiva est. ⁊ cōtra aliquid nō contentum in exclusiva est. igitur aliquid exclusus est. ⁊ quocunq: dato in isto casu sequitur cōtradictio. Item ponatur q: cum ista exclusiva sit etiam ista. tñ asinus currit. ⁊ sequit. q: aliquid est exclusum ab illa. tñ asinus currit consequēs est falsum. q: quocunq: dato sequit q: ipsum nō sit exclusum. Ad primū dicit negando istā pñam. nō pñent sub ista exclusiva est igit exclusum est. I cet bene valeat cōtra. Ad scdm d: q: in isto casu nihil est exclusum. q: nō possibile liquid esse exclusus ista exclusiva existente sic significando. tñ exclusū est exclusum. h: bene sit possibile aliquid esse exclusus in alia exclusiva ab ista ⁊c.

Occurrit dubium an ista pñā valeat. tñ substantia nō est accidens. ⁊ substantia est aliquid. igit tñ aliqd non est accis. ⁊ arguit q: sic. q: ibi arguitur ab inferiori ad suum superius negatione postposita cum debita constantia. ideo consequentia est bona. Secundo sic contradictoriū consequentis istius consequentiē repugnat antecedenti eiusdem. igitur illa consequentia est bona. probatur antecedens. q: ista repugnat tñ substantia nō est accis. ⁊ substantia est aliquid. ⁊ nō tñ aliquid non est accis. q: sequitur nō tantum aliquid non est accis. igit tñ

Propōnis exclusiue

tum omne aliquid est accidens. pñs est impos-
sibile. et pñs patet. q: negatio pposita et post
posita egpollent subalterno suo. ¶ Tertio si
ista cōsequentia nō valet similiter nō valet il-
la. tñ substantia nō est accidens. et omnis sub-
stantia est aliquid. igit tantū aliquid non est
accidens. cōsequens est falsum. q: est syllogi-
smus in quinto] tertie. ¶ Quarto sic añs isti-
us consequentie est impossibile. et ista psequē-
tia est dēdōata a ly si vñ igit significans ex cō-
positione suoy terminoy. igitur est bona.
patet cōsequentia. et antecedens pbat. q: cō-
tradictoriū añtis istius pñe est necessarius
s. nō tñ substantia nō est accis. q: chymera
nō est accis. et chymera nō est substantia. igit
qd nō ē scā nō ē accis. pñs pñs et añs ē neces-
sariū igit et pñs. et sequitur vltra. qd non est
substantia non est accidens. igitur non tantū
substantia non est accidens. patet consequen-
tia. et antecedens est necessarium igitur et cō-
sequens est necessarium. qd est oppositū pri-
me partis antecedentis principalis pñie.

Oppositum

¶ tñ arguit. q: isti pñe añs est verū
et pñs falsum et impossibile igit ista pñs non
valet q: enī antecedēs isti s psequētie sit ve-
rum pñs q: substantia nō est accidens. et oē nō
substantia est accidens. igit tñ substantia nō
est accis et psequens est impossibile. q: sequi-
tur tantum aliquid non est accidens. igit om-
ne nō aliquid est accidens. cōsequentia patet.
q: consequens cōuertitur cum exponēte vna
istius antecedentis.

Ad dubium

igitur dico ipsū ne-
gando. q: antecē-
dens ipsius est verum et psequens falsus. vt
argumentum probat. antecedens enī et con-
sequens istius consequentie exponuntur per
copulatiuas quarū due partes sunt affirma-
tiue. q: tām antecedens q: consequēs sunt ex-
clusiue non mere negative. ¶ Et ad primum
argumentum cum arguitur. q: ista sit bona
consequentia. q: arguitur ab inferiori ad suū
superius cum cōstātia subiecti et c. dicitur q:
ista reglā nō plus dicit nisi q: ab inferiori sim-
pliciter sumpto ad suū superius simpliciter
sumptum valet consequentia. Unde licet se-
quatur. substantia non est accidens. et omnis

substantia est aliquid. igit aliquid non ē acci-
dens. simplr sumpto inferiori et superiori. nō o:
valere consequentiam ab inferiori ad suū su-
perius sibi coniungendo dictionem exclusi-
uam sicut etiam non sequitur. tu incipis esse
albus. igitur tu incipis ēē coloratus. Et sic ē
dicitur istam non esse in quinto tertie. tantū
substantia non est accidens. et omnis substan-
tia est aliquid. igitur tantum aliquid non ē
accidens. sed ad concludendum in isto modo
oportet deponere dictionem exclusiuam.

¶ Ad secundum cum arguitur q: oppositū
consequentis istius repugnat antecēdēt eius-
dem. dicitur illud negando. vnde illa est ne-
cessaria et stans cum isto antecedente. non tā-
tum aliquid non est accidens. Et dicitur vlti-
mus negando consequentiam cum arguitur
non tantum aliquid non est accidens. igitur
tantum omne aliquid vel tantum omne ens
est accidens. ¶ Et ad regulam allegatam di-
citur istaz non tenere generalr in exclusiuis.
neq: generāter tenet in exceptiuis. vnde nō
sequitur. non nullus homo preter for. est asi-
nus. igitur aliquis homo. preter for. est asin-
us. fallit etiam ista in insolubilibus. ¶ Ad quar-
tum dicitur negando q: antecēdēs istius du-
bū sit impossibile et dicitur q: contradictoriū
eius est falsum. s. non tantum substantia non
est accidens. et cū arguitur. quod non est sub-
stantia nō est accidens. igitur non tantū sub-
stantia non est accidens. negatur antecedens
et negatur ista consequentia. chymera non ē
accis. et chymera non est suba. igitur qd nō
est substantia non est accis. antecedens enī
est verū. et pñs falsum. q: omne q: nō est sub-
stantia est accidens.

Queritur inde an exclusiua sit q:
ta et arguitur q: nō. q:
tūc sequitur q: contraria forent simul vera et
subcontraria falsa. vt tantum homo est aīal.
et tantū homo nō est animal. iste subcontra-
rie sunt simul false et su: subalterne simul ve-
re que sunt contrarie. scilicet non tantum ho-
mo est animal. et non tantum homo non est
animal. igitur contrarie vere. ¶ Secundo si
sunt quante sequitur q: est aliq: indefinita va-
cuius quibet singularis est falsa vt tñ aīal est
homo. ¶ Tertio sequit q: a singularib: suffi-

De probatōe

clenter enumeratis ad suam vniuersalem nō valet consequentia. vnde non sequitur. non tñ hoc animal est homo. neq; tantum hoc aīal est hō. & sic d' alijs. igitur non tantū aīal est homo. Quarto isto dato seqt q' duo cōtraria sunt mere negatiua. & duo subcontra-ria aliqd ponere & neutq; eē mere negatiuū. Quinto q' p idē exceptiue cēt q̄te. & tunc se quif' duoz p̄trarioz qdlibet aliqd ponere & duo subcōtraria eē mere negatiua. p̄ p̄ma p̄ia. de istis. q̄libet hō. p̄ter sor. currit. nul- lus hō p̄ter sor. currit. & p̄ secunda de istis nō q̄libet hō. p̄ter sor. currit. nō nullus hō p̄ter sor. currit. **O**ppositus arguit. q' ista est indefinita. tantū aīal est homo. q' in ea su- biecti terminus cois tē. **I**te ista p̄ia est i- darij. oīs hō currit. tñ risibile est hō. igitur risibile currit. igit' vtrazq; p̄missaz est q̄ta. **A**d dubium dicitur ipsum concedendo & concedunt conclusiones ibi illare.

De p̄batione p̄positiōis exceptiue.

Am excepti ^{nas ex}

i mus p̄mittentes p̄mo q' ex- ceptiua affirmatiua est extra ca- p̄to p̄tis subiectiue aut partis in modo a suo toto. Ex qua suppositione vlt- rius p̄. q' ad hoc q' exceptiua sit yā ōz par- tem extra captā verificari de subiecto exce- ptiue & e contra. Ex qbus p̄ q' ista p̄ia va- let omne aīal. aliud a lapide currit. & lapis si currit. igit' omne aīal p̄ter lapidē currit. Si- cut neq; ista. nullus hō differēs ab asino cur- rit & asinus currit. igitur nullus hō p̄ter asi- nū currit. aīis. n. est vex. & p̄is falsum. q' p̄ p̄is p̄ime p̄ie denotat esse exceptionem la- pidis ab aīali que nō est. ideo p̄is est falsum. Ideo forte dicitur q' ista. omne aīal p̄ter lapidē currit. sic exponit. omne aīal aliud a lapide currit. & lapis nō currit. & lapis est aīal. igitur omne animal p̄ter lapidē cur- rit. Sed contra. q' non sequitur. omnis ho- mo p̄ter sor. currit. igit' omnis hō differēs a sor. currit. & sor. non currit. & sor. erit ho- mo. igit' ista copulatiua que est p̄is non suf- ficienter exponit illud antecedens. Et q' ista p̄ia non valeat arguitur ponendo q' sor. non currit. & sor. erit aliqñ quando nō erit alter hō ab eo. & oīs hō nō sor. currit. tunc est an-

tecedens vex. s. oīs hō p̄ter sor. currit. q' tantū sor. erit hō nō currens. & pars p̄ima p̄is est falsa. q' nullus erit hō alius a sor. Similiter non sequitur. nullus homo alius a sor. currit. & sor. currit. & sor. erit homo. igitur nullus homo p̄ter sor. currit. ponat- ur enim q' sor. currit. quando non erit alter homo ab eo. & postq' sor. erit corruptus cur- rent hoīes multi. & patet q' antecedens est verum & consequens falsus. q' sequitur nul- lus homo p̄ter sor. currit. igitur tantū sor. erit homo qui currit. seu aliquis homo cur- rens. Ideo dicitur q' exceptiua p̄positio vt talis quilibet homo p̄ter sor. currit. ex- ponitur sic. quilibet homo non sor. currit. & sor. non currit. & sor. erit homo. igitur quili- bet homo p̄ter sor. currit. Similiter d' p̄e- senti. & de p̄terito. tener consequentia. Ex quo & ex p̄cedentibus patet q' vniuersalis affirmatiua de ly omnis infert exclusiuam d' terminis transpositis & exclusiuam infert exce- ptiuam negatiuam. vnde bene sequitur. om- ne animal currit. igitur tantum currens est aīal. & sequitur vltra. tantum currens est ani- mal. igitur nihil p̄ter currens est animal & e contra.

Sed contra arguitur. isto mo- do exponendi da- to sequitur q' in casu ista foret vera. quilibet homo p̄ter sor. currit. ponatur enī q' sint multi homines quorum quilibet alius a sor. currat. & nullus homo quiescat nisi sor. tunc sequitur cum alijs veris. q' ista est vera qui- libet homo p̄ter sor. currit. S3 arguitur q' non. quia quilibet singularis istius vniuersa- lis est falsa. puta quilibet talis. iste homo p̄- ter sor. currit. igitur sor. est iste homo. con- sequens falsum demonstraretur enim pla- to. per ly. iste. & patet consequentia ista per suppositionem positam supra. sed forte dici- tur q' tales iste homo p̄ter sor. currit. non est p̄positio vel forte dicitur q' non est ex- ceptiua. Sed p̄imum illorum est falsum. q' est oratio perfecta indicatiua perfectum ge- nerans sensum in animo auditoris. igitur est p̄positio. **I**tem ista habet subiectus p̄e- dicatū & copulā. & alia ad p̄positiōē cathe- gorizē requisita. igit' tē. hīeq; secundū est ve- rū. q' in ista p̄positiōe. iste hō p̄ter sor. currit.

De relatiuis *ppa usapthue*

ly preter tam bene tenet exceptiue q̄ in ista
ois homo pter sor. currit cū vniuoce ⁊ eodē
modo significet dictio in illa vli ⁊ in illa singu
lari. ideo sequit̄ q̄ tam exceptiua est ista sin
gularis q̄ ista vli ⁊ tam ppria licet nō tam
vera. ¶ Item si ois homo pter sor. currit ⁊
plato est homo. igit̄ plato pter sor. currit. cō
sequēs est impossibile. q̄ p modū exponēdi su
perius positū ⁊ per suppositiōes supius po
sitas sequit̄ q̄ plato sit sor. Sed forte huic dī
q̄ iste nō est bonus syllogismus. q̄ plus sub
ficiē in maiori q̄ pred catur in minori. Sed
contra. q̄ in ista aliqs homo preter sor. cur
rit. ly. sor. nō tenet se ex parte subiecti. q̄ non
pōt regi ab illa p̄positione preter. neq̄ ab illo
termino homo. vt patz exercitato in materia
grāmaticē. ideo regitur ab isto verbo currit
ex parte post. igit̄ ⁊. ¶ Item si ois homo
pter sor. currit. igit̄ homo pter sor. currit ⁊
nihil est homo. pter sor. nō currēs. tenet p̄ia
ab exponētibus ad suā expōitā. sic enī ista
debet exponi. q̄ p̄batio debet fieri a primo
termino. p̄babili aut saltem aliqua diuersita
tis ratio foret quare in illa. ois homo currit.
⁊ nō i ista. ois homo preter sor. currit q̄ ratio
nō videt̄. ista igit̄ p̄ia p̄ ab expōita ad suas
exponētes ⁊ scda pars p̄ntis est falsa. q̄ ali
qd est homo qd nō pter sor. est currēs puta
plato. ¶ Itē neq̄ iste homo preter sor. currit
in dato casu. neq̄ iste ⁊ sic de aliis. igitur nul
lus homo preter sor. currit p̄ p̄ia a singula
ribus sufficiēter enumeratis ad suā vlem ⁊
aīis est verū. igit̄ ⁊ p̄is. igit̄ alia est falsa. s. q̄
libet homo pter sor. currit. ¶ Item dato isto
modo exponēdi valeret hoc argumētuz
nullus homo non aīal currit. ⁊ aīal currit. ⁊
aīal est homo. igit̄ nullus homo preter aīal
currit. Similiter valeret id nullus homo nō
albus currit ⁊ album currit. ⁊ album est ho
mo. igitur nullus homo preter aliqd album
currit. sed p̄sequēs est falsum q̄ aliqua talīz
consequētiarum valer. istud enim p̄sequēs ē
impossibile. p̄ ipsum enim denotat̄ excepti
uē esse superioris de inferiori que esse nō pōt
¶ Item sic isto modo exponēdi dato cum
aliis veris sequit̄ q̄ hec est falsa. omnis ho
mo preter asinum currit. posito q̄ q̄libet ho
mo currat. sed p̄sequēs est falsum. q̄ contra
dicto: ium istius est falsum. s. nō omnis hō p̄

ter asinum currit. q̄ sequitur nō omnis ho
mo pter asinum currit. igitur homo pter asi
num nō currit. ab vna eq̄pollente ad aliam
p̄sequens est falsum. q̄ sequit̄ homo pter asi
num nō currit. igit̄ homo nō asinus nō cur
rit. ⁊ asinus est homo. Sed ad primūz illoz
dicti cōcedendo q̄ in dato casu ista est vera
ois homo pter sor. currit. Et cū arguit̄ q̄ q̄
libet eius singularis est falsa. sic significando.
igit̄ ista nō est vera. negatur argumētuz. Et
si forte arguit̄ q̄ sub aliquo termino stāte dī
tributine nō l̄ descendere. q̄ ista vli ē ve
ra. ⁊ q̄libet eius singularis est falsa. dī cōce
dendo totūz. Et si tūc arguit̄ sic. ois homo
preter sor. currit. igit̄ homo preter. sor. currit
tenet p̄ia. ab vli ad suam indefinitam ⁊ seq
uit̄ ultra homo pter sor. currit. igit̄ plato pre
ter sor. currit. vel cicero pter sor. currit. ⁊ sic
de aliis. p̄sequēs est falsum vt prius. ⁊ tenet
p̄sequētia. q̄ sub termino stāte determinate li
cet distīctiue descendere. igit̄ a p̄mo silois ho
mo pter sor. currit. igit̄ plato preter sor. cur
rit vel cicero preter sor. currit. ⁊ sic ultra. Dī
cit̄ concedendo totūz vsq̄ ad illam consequē
tiam homo preter sor. currit. igit̄ plato pter
sor. currit. vl̄ cicero preter sor. currit. ad quā
dicti negando. ⁊ ad regulā dī q̄ ipsa nō est
generaliter vera. vnde sicut sub subiecto isti
vniuersalis ois homo preter sor. currit. nō l̄
descendere ad aliqd p̄ticulare aliquā singula
rem veram assignando. sic neq̄ sub isto ter
mino homo in ista indefinita homo pter sor.
currit. Et p̄ hoc r̄idet̄ ad aliud negādo istaz
p̄iam ois homo preter sor. currit. plato est
homo. igit̄ plato preter sor. currit. q̄ excepti
ua nō pōt esse maior in parī ad cōcedēdum
suaz singularē formalit̄. q̄ subiectū istius nō
stat mobiliter sic q̄ sub isto liceat descendere
inferendo suā singularē. Ad aliud dicti negā
do istaz p̄sequentia. ois homo preter sor. cur
rit. igit̄ nihil est homo qd nō preter sor. cur
rat. neq̄ ista est exponēs eius. q̄ nō est ex
poniblis a primo termino ⁊ cā est. q̄ subie
ctuz istius exceptiue nō stat mobiliter sic q̄ li
ceat aliquā eius singularē inferre. vñ sub eo
nullo modo licet descendere. q̄ nō licet descen
dere. igit̄ iste homo currit. si est aliud a sor. ⁊
sic ultra. q̄ conditionales in cōsequente po
sue sunt impossibile. neq̄ sic licet descendere

De probatione

sub subiecto istius omnis homo pter sor. currit & iste est alius a sor. igitur iste currit. & sic de aliis descendendo ad omnes homines alios a sor. qz descendere sub subiecto vltis est suas singulares cu debito medio inferre. neqz licet inferre singulares istius vltis ex ista vniuersali. igitur &c. ¶ Ad aliud dicit. negando istam consequentiam. neqz iste homo pter sor. currit. neqz iste. & sic de aliis. igitur nullus homo pter sor. currit. Et ad regulam dicit q in exceptionis no valet. & ulterius cu arguit q isto modo exponendi dato esset ista falsa. ois ho pter asinum currit. pceditur. Et eni arguitur q no. qz eius oppositum est falsum. s. non ois homo pter asinum currit. dicit q no & negat ista consequentiam. no omnis ho pter asinum currit. igitur homo pter asinum no currit. & regula allegata no valet in exceptionis vt supra dicebat. Unde aduertendum est ad dandum contradictorium in exceptionis q oportet pponere negationem aduerbialem negantes vt preposita auferre. Unde iste no contradicunt ois homo pter asinum currit. & homo pter asinum no currit. neqz iste nullus homo pter asinum currit. & alius homo pter asinum currit. Et arguit. adhuc q ista sit falsa in isto casu. no ois homo pter asinum currit. qz sequitur ex ista q ex ista q no ois homo no asinus currit & asinus est homo & asinus currit ab exposta ad exponetes d. negando pnam qz exceptiua mere negatiua no habet exponi. Sed hz casus veritatis disiunctive & regula superius data de expone exceptiua vera est de exceptionis no mere negatiuis pp quod tales sunt dubitande no homo pter asinum currit no tu vides aliquem hoies pter sor. posito q nullum hoiem videas. si eni negationes cadunt super totu sic q in vtraqz negat exceptio sunt iste mere negatiue & ambe vere. Si aut negatio no cadat sup totum sic no ptheadit iste tu vides aliquem hoiem pter sor. & no tu vides aliquem hoiem pter sor. sed sunt ambe false. Sed vtriusqz ptheaditiorum est pponendo negationem negat exceptiorem. ¶ Ad vltimum pot probabiliter dici q ista nullus homo pter animal currit. debet sic exponi nullus homo no aial currit. & aial no curres est homo. & si aliquid est animal illud est. ¶ Sed forte arguitur. q ista esset vera,

nullus homo pter hominem est homo. Similiter ista. nullum ens pter ens est ens consequens falsum quoniam in qualibet illarum denotatur esse exceptio. & in nulla illarum igitur quelibet illarum est falsa. mino: arguitur. quia equale ab equali excipi non potest. quia excipere aliqd denotat remanere de eo a quo fit exceptio. sed huic dicitur postea.

Sed incidit dubium in ista materia an ista sit possibilis ois homo pter sor. excipit. & arguitur q no. qz sequit ois homo pter sor. excipit igitur sor. est homo & sor. no excipit & patet pna. & pns est impossibile. igitur & asis. qd e dubium. & qd pns sit impossibile arguit. qz necesse est q ipse sit a multis rebus exceptus & b. multis locis.

Oppositum tamen arguitur. qz cras erit ita q omnis homo pter sor. excipitur. igitur potest esse. ita q omnis homo pter sor. excipitur & ultra potest esse ita q omnis homo pter sor. excipitur. & ista est sic significando. igitur est possibilis. patet consequentia & arguitur primum antecedens ponendo q cras erit. ita q nullus homo est nisi sor. vel plato. & q ista. ois homo pter platonem currit. erit sic significando. tunc no existente alia exceptiua ab ista vel eius parte & solum illud sit exceptum vel appelletur exceptum quod excipitur p dictionem exceptiuam. sequit tunc q cras erit ita q ois homo pter sor. excipit. qz cras erit ita q tui plato p dictionem exceptiuam excipitur.

Ad quod dubium respondet ipm negando capiendum istuz terminum excipi. put significat rem extra capia quacumqz re extra capiatur seu extra capta sit dato q iste terminus excipitur no distribuat. isto eni modo sequitur. si sor. est ipse e exceptus. io ista est penitus impossibilis. omnis homo pter sor. excipitur siue est exceptus sic significantibus terminis. Sed si ponitur q iste terminus exceptiua vel excipitur significet rem exceptam solum p exceptiuam dictionem dicitur q illa est possibilis. sed no est possibile istam esse veram vt probat argumentum. ¶ Sed contra predicta iterum sor.

proposi. exceptiue

te arguitur probando istum modum expo-
nendi non fore bonum. quia cum veris isto da-
to sequitur quod hec impossibilis. sic significando
omnis homo preter nos currit. demonstran-
do me. et te per ly nos. Et idem arguitur de
ista omnis homo preter sor. et platonem cur-
rit consequens tamen est falsum. ponatur enim quod
nullus homo nisi nos sit non currens. vel nisi
sor. et plato. ¶ Item sequitur. fore possibile quod
tu incipis scire omnem propositionem preter
a. et tamen tu incipis scire. a. consequens est
falsum. quia exceptiua repugnat sue preiacen-
ti. similiter quod tu differas ab omni homine pre-
ter a te. consequens est falsum. quia tunc se-
quitur quod omnis homo preter te sit. et probatur
consequentia. quod tu differas ab omni homine
non te et non differas a te et si aliquid est tu id
est homo. consequens tamen est falsum. ¶ Item
sequitur quod tu non differas ab alio preterquam ab asi-
no. consequens est falsum. quod tunc a nullo alio
ab asino differes. et cum capra sit et tu sis. se-
quitur quod tu es capra. Item sequitur quod possi-
bile foret quod tu vides omnes homines albos
preter sor. et tamen non vides aliquem ho-
minem album neque aliquos homines albos.
¶ Item hec consequentia non valet. omnis pro-
positio non exceptiua est vera et propositio ex-
ceptiua non est vera propositio. et si aliqua est
propositio exceptiua illa est propositio. igitur
omnis propositio preter exceptiuam est vera
in casu enim antecedens est verum et conse-
quens falsus. posito quod nulla sit exceptiua. alia
a consequente vel eius parte. et sit ista conse-
quentia tota cum ista deus est. vel fiat argu-
mentum de ista omnis propositio categori-
ca preter exceptiuam est vera. et ponatur ca-
sus de illa. ¶ Item ista tantum omnis homo
preter sor. currit. non exponitur illo modo. igitur
et c. ¶ Ad primum dicitur concedendo quod
tales sunt impossibiles. omnis homo preter
nos currit. omnis homo preter sor. et cicero-
nem currit. quia ex utraque sequitur quod omnis
homo currit. et etiam quod homo non currit.
nec admittitur casus ibi positus. ¶ Et si sor-
te arguitur quod illa sit vera. aut possibilis. om-
nis homo preter sor. et platonem currit. quia
ponatur quod omnis homo differat a sor. vel pla-
tone. currat. et non currat sor. neque plato. tunc
ista propositio est prius falsa et prius vera omnis ho-

mo currit. igitur per dictionem exceptiuam
potest verificari. et tenet consequentia per an-
tiquam regulam. scilicet quod omnis proposi-
tio vniuersalis partim vera et partim falsa.
potest per dictionem exceptiuam verificari.
sed ista non potest aliter verificari. quam sic om-
nis homo preter sor. et platonem currit. igitur
et c. Sed huic dicitur admissio casu quod
ista omnis homo currit. non est partim ve-
ra et partim falsa. sed simpliciter falsa. neque ve-
rificatur per dictionem exceptiuam. immo si
exceptiua est vera vniuersalis sibi correspon-
dens est falsa. Et ulterius dicitur quod illa regu-
la antiqua intelligitur sic quod propositio vniuer-
salis cuius aliquae singulares sunt vere et ali-
que false potest habere exceptiuam veram si
ibi correspondentem in qua excipiantur sin-
gularia pro quibus ista vniuersalis est fal-
sa que regula verificatur in terminis simpli-
cibus. et de vniuersali et exceptiua quarum
nulla se falsificat. et tunc ulterius dicitur quod hu-
ic vniuersali false. omnis homo currit. in casu
dato correspondet ista exceptiua omnis ho-
mo preter sor. vel platonem currit. Ad secu-
dum dicitur concedendo istam tamen possi-
bilem. tu incipis scire omnem propositionem
preter. a. et tamen tu incipis scire. a. sicut po-
sito quod due propositiones sint vere et non plu-
res quas modo incipias scire per positionem
de presenti et sit solum. a. propositio falsa que
incipiat esse vera per remotionem de presen-
ti et quam incipias scire. et patet conclusio.
Et ad argumentum contra quia tunc ex-
ceptiua et sua preiacens non repugnant. dicitur quod
in talibus terminis propositis frequent non re-
pugnant. Et si arguitur. si tu incipis scire om-
nem propositionem preter. a. igitur tu non in-
cipis scire. a. ab exposita ad exponentem. ne-
gatur consequentia. quia ista non est exponi-
bilis ratione istius dictionis preter. sed ratio-
ne de ly incipis eo quod est primus terminus p-
babilis in ista. Et per hoc etiam dicitur ne-
gando istam tu differas ab omni homine pre-
terquam a te et etiam consequentiam istam tu
differas ab omni homine non te et non differas
a te et es homo igitur tu differas ab omni ho-
mine preterquam a te. si ista. tu differas ab
omni homine preterquam a te. habet sic ex-
poni tu es. et omnis homo preter te est. et tu non es

Tractatus

homo preter te. sed in hoc est falsa. igitur et.
¶ Ad aliud dicitur concedendo quod tu non differens ab alio preterquam ab asino neque differens ab alio ab asino sicut non differens a non asino. sed per illud non sequitur quod non differens a capra. neque sequitur quod a nullo alio ab asino differens. Et cōsimiliter dicitur ad illam. tu non differens nisi ab asino. quod sensus eius est quod non differas ab alio quo nisi ab asino. **¶** Ad aliud dicitur negando conclusionem ibi illatam. quod sequitur. tu vides oves homines albos preter sor. igitur omnes homines albi preter sor. videntur a te. tenet prima. ab actina ad passivam. et ultra sequitur. igitur aliqui homines albi differentes a sor. videntur a te igitur aliqui homines albi videntur a te. quod repugnat secunde parti conclusionis. Ista enim est falsa. tu vides istos homines alios a sor. demonstrando mulieres. neque masculinum genus cōcipit femininum in numero plurali nisi illud adiectivum superponat per utraque. **¶** Ad aliud dicitur in insolubilibus. **¶** Et aliud dicitur quod probat verum. quod alius terminus probabilis preedit. Et regula superioris data intelligitur quod exponenda est. primo modo dicto quoniam talis dictio exceptiva est primo terminus exponibilis in ea. **¶** Verum est advertendum quod ista prepositio vel cōiunctio preter aliqui tenet exceptivam et aliqui mere negativam. et ideo secundo modo exponet sic. omnis homo preter sor. currit omnis homo non sor. currit. et sor. non currit igitur omnis homo preter sor. currit. et isto modo ista est vera. iste homo preter platone currit. posito quod plato non currat. et sor. currat et ista sit sic significando. Sicut iste sunt vere omnis homo preter chymera est omnis homo preter adam est rationale animal. omnis homo preter asinum est disciplina susceptivus. et omne animal preter lapidem est suba sensitiva. Et sicut ista est vera. nullus homo preter animal currit. quod non plus significat nisi si quod nullus homo non animal currit. et animal currit. quod possibile est. ideo ponatur et sequitur propositum. sed sic non significat ly preter dum tenetur exceptivam. sed significat modo quo exposte sunt propositiones supra. Aliqui autem tenet ly preter subtractivam. Aliqui additivam ut tres homines preter sor. currunt. Si ly preter tenet additivam significat quod tres homines ultra sor. currunt. Si vero ly preter tenetur subtractivam significat quod tres homines remoto sorte currunt neque hoc respondendum est. quod nihil vtilius

in aliqua scia homines laborant quod quod cuiuslibet vocabuli vim et proprietatem cognoscant. et c.

De expositione reduplicative.

¶ Actione dictionis reduplicative recte affirmativam sufficit ad propositionem exponendam copulativa cum

prima pars est categorica in qua affirmatur dictio reduplicata de subiecto exponende reduplicative. et secunda pars est propositio conditionalis cōposita ex dictione reduplicata et predicato reduplicative. ubi gratia sor. inquantum homo est animal. sic exponitur. sor. est homo. et si aliquid est homo illud est animal. igitur sor. inquantum homo est animal. Contra quem modum exponendi forte arguitur. quod isto dato sequitur quod ista sit falsa. sor. inquantum sor. currit posito quod sor. currat. et sit ista sic significando. quod ex ista secundum istum modum exponendi sequitur quod si aliquid sit sor. illud currit. que est conditio nalis falsa. sed tamen quod illa reduplicativa sit vera arguitur. quod sor. currit in isto casu et sor. est sor. inquantum sor. igitur sor. inquantum sor. currit. prima pars expositio. **¶** Item secundo sequitur quod quaecumque differunt inquantum differunt ipsa conveniunt. quod datus. a. et b. ipsa differunt. et si aliqua differunt ipsa conveniunt. quod non potest esse quod aliqua sint que non aliter conveniant. Et aliquid enim inquantum conveniunt differunt quod tamen falsum est. quod si aliquid inquantum conveniunt differunt et inquantum aliquid differunt disconveniunt. igitur aliquid inquantum conveniunt disconveniunt. sed in quocumque aliquo disconveniunt in illo non conveniunt. igitur aliqua inquantum conveniunt non conveniunt. **¶** Item isto dato sequitur quod precise tanta est convenientia inter aliqua quanta disconvenientia. prima est impossibile. **¶** Item sequitur quod quantitas continua inquantum continua est discreta. consequens falsum. quod quantitas continua prout continua differt a discreta. et arguitur prima. quod quatenus quantitate continua data illa est discreta. et si aliquid est quantitas continua illa est discreta. **¶** Sed forte dicitur quod hec propositio quantitas continua inquantum continua differt a discreta. est vera tenendo ly inquantum specificativam. Sed ista eadem non est vera tenendo ly inquantum reduplicativam. **¶** Sed contra istam responsionem sic arguitur. quod si quantitas continua differt a di-

De ly infinitum

secreta inquantum est quantitas continua sequitur q^d quantitas continua inquantum continua differt a se ipsa. p³ consequentia. et p³ns est impossibile. ¶ Item si ista sit vera. quantitas continua inquantum quantitas continua differt a discreta specificatiue tenendo ly inquantum sequitur q^d solum propter hoc quantitas continua differt a discreta. q^d quantitas continua s^m rōnez. siue conceptū suūz propatiū differt a discreta. ¶ Sed contra. tūc sequit^r q^d nulla diffōne existente. aut conceptū non differt quantitas continua a discreta aliquo modo inquantum continua. ¶ Item hec nō est de s^m q^d ipm. homo est animal. ut patet p³mo posteriorum. idco non ē veruz q^d homo s^m q^d homo ē animal sicut videt^r dicere ipsemet Aristoteles eodem loco. Ideo forte dicit^r q^d p³ioristice exponenda est dictio reduplicatiua. sicut iam exposita ē. Sed posterioristice exponēda ē sic for. inquantū hō ē aīal for. est homo. et si aliqd ē homo illud ē aīal et contra si aliqd ē aīal illud ē homo. ¶ S³ contra istā responsionē sic arguit^r. q^d isto dato sequit^r q^d homo inquantū homo sit homo coloratus posterioristice exponēdo. p³ns ē falsum. q^d nulla talis est d³ s^m q^d ipm. hō est homo coloratus. ¶ Itē seq^ret^r q^d duo p³tradictoria eēnt s^m vera. q^d illa ē vera. for. inquantū hō ē aīal. ut p³ exponēdo p³mo mō. et ē falsa exponēdo. s³do mō. igit^r sua p³tradictoria ē vera. ¶ Itē illi modi exponendi repugnāt. igit^r vnicus cor³ ē verus. aut nullus eorum est verus. S³ pro expositione illius termini s^m q^d ipm et illius termini p³ se. aduer³te ad multiplicatē ist³ note cālis q^d. et quot modis cālis reddat^r vera.

¶ De expositione illius termini infinitū.

Expositione

¶ Istius termini infinitus def³ p³ma suppositio q^d iste terminus infinitus cathegorematicè sumptus epponit^r p³matue isti termino finitus. Secūda suppositio q^d ly infinitum cathegorematicè sumptū significat tantū quantū non terminatū. vel non habēs terminum vel terminos p³ illa supposito. q^d bene sequit^r hoc est infinitum. igit^r hoc est nō finitū. et vltra igit^r hoc nō est habēs finem vel terminum

et tenet p³ma ista p³ma. q^d ē ab affirmatiua d³ predicato p³uato ad affirmatiua de p³dicato infinito. Tercio accipit^r q^d propositio exponibilis rōne istius termini infinitū sine cathegorematicè sumptū epponit^r sic. infinitus numerus est finitus. aliquantus numerus est finitus. et nō tantus qⁿ in duplo maior. et in quaduplo et sic vltra. igit^r infinitus numerus ē finitus. Infinitū pondus for. pōt portare ali quantū pōdus for. pōt portare. et nō tū pōt portare qⁿ in duplo maius. et in quaduplo. et sic vltra. igit^r infinitū pōdus for. pōt portare. ¶ Presupponatur vlt³erius ex modo loquēdi q^d cū ly infinitū ponit^r a p³te subiecti nō p³cedente termino secum cōstructo capitur sine cathegorematicè. sed enim ponitur a p³te p³dicati q^d solū accidit vocalibus vel scriptis capitur cathegorematicè. Ex quibus sequitur p³mo q^d nō infinita sunt finita. sed aliq^d sunt in re³ natura que sunt quantitas infinita. p³z p³ma p³s. q^d aliqua sunt finita et nō plura datis sunt finita. q^d due p³s istius p³tinui sunt in re³ natura. et nō plura q^d iste due p³tes sunt in re³ natura. q^d iste due partes sunt tot p³tes vel nō pauciores q^d mille. vel decem milia. et sic de alijs. q^d nulla p³s quantitatiua continuit h³ pauciores partes q^d ipm continuit. Et secūda pars istius p³clusionis vera est q^d aliq^d sunt quantitas infinita. q^d aliqua sunt instantia in. a. t³pe. aut puncta in a linea q^d sunt quantitas et multitudo infinita. q^d omnia puncta in. a. linea nō sunt finita quantitas. ¶ S³ forte dicitur q^d nulla sunt omnia instantia. aut omnes partes proportionales impares istius continui. q^d neq³ duo instantia. neq³ tria neq³ mille. et sic vltra. et si sic ergo nulla erūt omnia instantia que sunt vel erunt in hora.

¶ Sed contra istud arguit^r q^d per idē nulla sunt omnia que sunt. consequens falsū. q^d vniuersum est omnia que sunt. q^d vniuersū est vniuersum. ¶ Item hoc continuum est omnia que sunt hoc continuum. et hoc continuum est aliqua. igit^r aliqua sunt omnia q^d sunt hoc continuum. et per consequens aliq^d sunt omnes partes que sunt hoc continuum et ita aliqua s^m aliquem ordinem sunt omnes partes proportionales pares que sunt hoc continuo. et sic etiam s^m aliquem ordinem aliqua sunt omnes p³tes proportionales

De ly infinitum

impares que sunt in hoc continuo. ¶ Et si arguitur consimili modo. sicut prius quod non. quia neque due neque mille sunt omnes partes impares que sunt in hoc continuo. et sic ultra. idem nulle sunt omnes partes impares que sunt in hoc continuo. de negando autem sic intelligendo quod nec due partes nec mille. et sic de singulis sunt omnes partes que sunt in hoc continuo tam finitas quam infinitas numerando. quod de illis verificatur tam numerus finitus quam infinitus. et hoc per nullum numerum finitus signari possint distincte. tamen per numerum infinitum signari possunt. ¶ Ideo concluditur ultra quod non infinitus numerus est finitus. hoc alia qua sunt numerus infinitus. ut patet de partibus imparibus dati continui. Et quod non infinite partes proportionales sunt in illo continuo. quod non plures partes quam sunt partes que sunt due medietates sunt in dato continuo. Et ulterius patet quod aliquis est numerus cuius aliqua pars est numerus. qui non est minor quam iste numerus. cuius est pars. Et quod non omnis numerus est maior sua parte. Et aliquis numerus est equalis sue parti. quod numerus binarius quod est a continuo non est maior numerus quam numerus qui est eius medietas. neque minor. et cum uterque illorum sit finitus simpliciter sequitur quod uterque illorum est alteri equalis.

Sed contra hoc forte arguitur. quod istis datis sequitur quod finitus numerus est infinitus. omnis est impossibile ut patet ex prima suppositione. quod sequitur quod numerus finitus est non finitus. et prima prima arguitur. quod a continuo est numerus infinitus et a continuo est numerus finitus. quod a continuo est due medietates que sunt numerus finitus puta binarius. igitur et sic. sed maior arguitur. quod aliquis numerus infinitus est in a. sicut partes in toto. idem sequitur a fortiori quod a numerus sit infinitus. patet prima. et autem arguitur quod numerus quod est omnes partes impares a continuo est infinitus. et iste continetur in a. igitur et sic. ¶ Item nullus numerus potest esse maior numerus quam sit et a est numerus. igitur a est numerus infinitus. ¶ Item aliqua pars a est numerus infinitus. igitur a fortiori a est numerus infinitus. ¶ Item a numerus infinita proportionem habet ad aliquod datum numerum finitum. igitur a non est numerus finitus patet prima. et antecedens arguitur. quod infinitam proportionem habet

numerus ad istum numerum binarium qui est due intelligentie. ¶ Item sequitur quod finitum aliquid infinitum excedit excessu soluti finito. ¶ Item sequitur quod aliquis est maximus numerus puta binarius qui est in hoc continuo. et idem est minimus qui est in eodem. quod nullus numerus in hoc continuo est maior vel minor illo quod si conceditur arguitur quod illa copulativa sit falsa virtute superlativi gradus. ¶ Item in infinitum continuo quodlibet est divisibile ut ponit Aristoteles in primo et tertio et sexto physicorum. ¶ Item sequitur ista conclusio quod a numerus finitus est minor. b. numero finito. et augetur in finitum. successive. b. numero stante. et tamen a nunquam erit equale. b. prius est impossibile. et consequentia arguitur posito quod a sit numerus minor finitus qui non sit quantitas continua et crescat a successive per totam istam horam discere sic quod in primo non esse hore erit a numerus infinitus et sit. b. numerus finitus qui est aliquid continuum. tunc patet tota conclusio de ducenti vel ponatur quod a stante diminuitur b. ad non quantum successive. et sequitur contra conclusio. ¶ Item dato illo sequitur quod a est finitum et non augetur. neque diminuitur. et tamen in primo non esse hore erit infinitum. omnis impossibile. et probatur consequentia ponatur quod a sit unum corpus longum in infinitum versus orientalem plagam et finite longum versus nos pedalter latum et profundum. tunc patet quod hoc corpus est finitum. quod est terminatum tam secundum latitudinem quam secundum profunditatem. et finitum versus nos. igitur a est corpus finitum. ¶ Item a corpus est figuratum igitur terminum vel terminis clausum. consequentia patet ex primo euclidis. quod figura est que terminum vel terminis clauditur. ideo a corpus est finitum. ¶ Item ponatur igitur quod sine maioratione. aut diminutione auferatur primum pedale et fiat figura sperica. deinde auferatur secundum pedale et exten datur circa primum sine augmentatione et diminutione eius. et sic ultra de omnibus pedibus. et tunc sequitur quod in fine erit a simpliciter infinitum. quod ex nulla parte terminatum. ideo sequitur tota conclusio. ¶ Item arguitur in eodem casu quod a est finite longum. quia habet ultimum versus orientem. quod habet aliquam partem qua nulla est ulterius secundum istam directionem. quod capiat totum preter primum pe-

De expositione

dale istius et sequitur quod ista est pars que nulla est ulterius: scilicet ista differentia positionis.

Sed

ad horum primum dicitur negatio istam consequentiam cum inferat quod numerus finitus est infinitus. et cum arguitur quod sic. quia numerus qui est hoc cōtinuum est infinitus. negatur hoc et negatur hec consequentia numerus infinitus est hoc tanquam sue partes. igitur a est numerus infinitus. Ad secundum negatur ista consequentia. nullus numerus potest esse maior quam est a et a est numerus. igitur a est numerus infinitus. Ad tertium negatur antecedens. scilicet quod aliqua pars est numerus infinitus et ulterius dicitur quod numerus qui est omnes partes impares finem istam divisionem non est pars. a. scilicet est partes a. Ad quartum negatur ista consequentia infinitam proportionem habet a. ad aliquem numerum finitum. igitur est numerus infinitus. Et si forte arguitur contra istam responsionem. quia tunc sequitur quod a numerus est maior b. numero. et a. diminuetur uniformiter ad non quantum stante b. et tunc a nunquam erit equalis. b. per consequentiam quod diminuitur a continuum versus ad non quantum stante. b. numero qui est due intelligentie. Item a numerus infinite distat a non quantum. igitur numerus est infinite numerus. Ad primum dicitur quod de virtute sermonis non diminuetur a numerus. quia nec hoc primum. neque aliqua eius pars unquam erit minor numerus quam est hoc continuum. scilicet illud continuum diminuetur. aut condempnabitur ad non quantum et causa est. quia nullus numerus potest esse maior numerus quam ipse est. Et generaliter nulla quantitas discreta potest esse maior quantitas discreta quam ipsa vel sit minor. et generaliter nulla quantitas potest esse maior quantitas continua quam ipsa sit. Ad aliam formam negat auctor istius consequentie a numerus infinite distat a non quantum igitur a numerus est infinitus. Et si forte arguitur quod sic quia a distat a non quantum. per numerum infinitum. igitur a. distat infinite. a. non quantum negat prima. Ad aliud principale argumentum dicitur quod per tales propositiones primum infinitum est divisibile intellexit Aristoteles. quod primum est divisibile in semper divisibilia. sicut ipsemet dicit primo celi Ad aliud dicitur ut prius negando quod a numerus

fiet maior numerus et negat casus. ibi positus ad intellectum argumentum et si admittat casus gratia disputationis procedit conclusio. sicut prius. Ad aliud dicitur de virtute sermonis procedendo conclusionem illatam. Et si contra forte arguitur quod illud corpus in principio est infinitum. quia infinite distat a non quantum. igitur ipse est infinitum. Item hoc corpus non potest augeri. igitur ipse est infinitum. Item sequitur si hoc corpus est finitum quod hoc corpus est maius sua pre quantitate. Item si hoc corpus est finitum alicui corpori esset eque. prius falsum. Sed ad omnes istas formas dicitur quod libet istarum negando preter primam cuius negat auctor dicit simpliciter tamen finitus tenet iste forme. Ad ultimum argumentum quo arguitur quod a est finitum longum. quia hoc ultimum versus parte infinitum. dicitur negando auctor et dicitur ultra quod quicquid parte data aliquid est ulterius neque hoc totum. est eque ultra sicut aliquid eius prius. imo nulla est prima pars neque ultima alicuius continui.

De expositione de libro tertio tota totum.

Sicut

ly infinitum aliquod sumitur cathegorematicum et aliquod sincathegorematicum sic iste terminus totus versus cum sumitur sincathegorematicum equaliter habet complexum quibus prius cum versus sumitur cathegorematicum equaliter habet complexum perfectum ex suis partibus capiendum prope totum. putat dicitur relative ad partes. Et cum ponit a parte subiecti ly totus non determinatum sinecathegorematicum capi a parte vero predicati cathegorematicum. quod totum est ad beneplacitum accipientis. Et quibus prius primo quod deus fecit totum quod ipse potuit facere quod produxit for. et omne quantum est totum quod ipse fecit in mundo.

Sed forte contra id arguitur. quia isto dato procedendum est quod tota a. materia est minor a. materia. quia quibus prius a materie est minor. a. materia. prius tamen est falsum quia illa propositio tota. a. materia est minor. a. materia est affirmativa significans iuxta compositiones suorum terminorum cuius predicatum non verificatur de subiecto. id sequitur quod ipsa est falsa. per priam cum asite. quia hoc predicatum minor a materia non verificatur de hoc subiecto a materia. quia tunc idem esset seipso minus. Item ex quo ista est affirmativa significans iuxta compositionem suorum terminorum. et est vera per rationem huius subiecti et pre

De ly totus

dicatum distincta. ergo predicatum et subie-
ctum supponit per eodem. prima patet. et prima est
falsus. igitur et alius. et non nisi per ultima parte il-
la. scilicet quod hec est vera. igitur et c. Item sequitur
cum aliis veris quod totus hoc quadratus est mi-
nus a quadrato demonstrato certo quadra-
to. quod quibet pars istius quadrati est minor
isto quadrato presequens tamen est falsum. quod illa
propositio totum hoc quadratus est minus hoc qua-
drato significat quod totum hoc quadratus est mi-
nus quadratus quod hoc quadratus sumendo ly
minus adiective ad suum substantivum. scilicet qua-
dratus. sicut illa homo est albus significat quod
homo est homo albus. per totum ex gram-
matica. sed hec secunda est falsa. ut patet. igitur et illa pri-
ma est falsa. Item isto dato sequitur. quod illa est
falsa. totum quod est in mundo esse in oculo tuo. quod
ipsa significat ut dicit positio quod quilibet pars
alicuius quod est in mundo est in oculo tuo. prima tamen
est falsum. quod in ista. totum quod est in mundo est in
oculo tuo. ly quod relative refertur ad ly totum. quod
esse non potest nisi ly totum sumat substantivum et ca-
thegorematicum. igitur illa significat quod aliquod
totum quod est in mundo est in oculo tuo quod est ve-
rum. quod aliqua pars oculi tui est unum totum quod
est in mundo.

Sed ad horum primum dicitur forte nega-
do presequentiam cum inferitur quod to-
ta a materia est minor a materia. quod illa pro-
positio significat quod tota a materia est minor
a materia ipsamet. a materia. sicut ista. totum
for. est minor for. significat quod totus for. est mi-
nor for. ipso for. et sicut illa totum aial est minus
aial. significat quod totum aial est minus aial
per n. adiectiva adiacent suis substantivis posi-
tis in ordine et non subintellectis. unde illa mona-
chus est albus non significat quod monachus est
homo albus. sicut ista homo est albus. non signi-
ficat quod homo est albus canis vel bos vel homini
Sed hec responsio in se vera sit adhuc vi-
detur stare argumentum. quod capiatur hec propositio
tota a materia est pars a materie que est ve-
ra. ut sequitur ex pone. cuius predicatum non ve-
rificat de subiecto. Ideo ad illud dicitur co-
cedendo istam conclusionem. quod illa est propositio
vera significans iuxta compositionem suorum
terminorum et predicatum non verificat de subie-
cto. Et per hoc dicitur ad aliud negando istam
presequentiam. illa est propositio affirmativa et

vera significans iuxta compositionem suorum
terminorum. igitur subiectum et predicatum pro eo-
dem supponit neque neque ex hoc sequitur ipsa
sit falsa. Ad aliam formam patet etiam per iam
dicta quod illa est falsa totum a quadratum est
minus a quadrato. sed hec est vera quod totus
a quadratum est minor pars a quadrato.

Ad aliud dicitur concedendo illud totum quod
est in mundo est in oculo tuo. eo quod ly quod de-
terminat et perhibet ly totum ad standum cathe-
gorematicum. Sed adhuc forte contra positionem
arguitur. quod illa data posito quod illa totus for. est
minor for. sit sic significando sequitur quod ipsa est
universalis consequens falsus. quod tunc aliqua
posset signari eius indefinita vel singularis.
prima est falsus. Item sequitur quod illa sit con-
grua et perfecta totus est in mundo. quod ille ter-
minus totus valet tantum quantum quilibet pars
igitur valet illa consequentia. quilibet pars est
in mundo. igitur totus est in mundo. prima falsus
quod illud quod ponitur pro consequente non est con-
gruum et perfectum. igitur et c. Sed per primo
dicitur concedendo quod aliqua est universalis
que non est apta nata habere indefinitam
vel singularem sic significando. Et pro
secundo dicitur quod iste terminus totus sit cathe-
gorematicum et per se sumptus nulli complevo
equale. sed tamen iste terminus cum substanti-
vo sibi coniuncto equale unum complevo. sicut
hoc complexum totus for. equale huic. quilibet
pars for. Sed contra forte arguitur. quod hoc
complexum significat ex compositione suarum
partium. sed nulla pars significans istius co-
plexi significat oblique. igitur illud comple-
rum totus for. significat solum recte et non ob-
lique. et per consequens non significat tantum
quantum hoc complexum quilibet pars for. eo
quod id complexum quilibet pars for. significat re-
cte et oblique eo quod aliqua pars eius est recta et
aliqua obliqua. alterius autem. scilicet huius com-
plexi totus for. nulla pars est obliqua. igitur
et c. Hunc dicitur quod illud complexum totus
for. non significat penitus iuxta compositionem
suorum terminorum.

Sed adhuc arguitur quod illud co-
plexum totus non
valet tantum quantum hoc complexum que-
libet pars. quod tunc sequeretur quod ista comple-
xa equalerent totus homo. et quilibet pars

De ly eternaliter

hō pñs falsum. & pbatur pñs. q: ly totū va-
let tñi quantū hoc cōplexū q̄libet ps & ex ad-
ditione istius termini hō nō variat illius cō-
plexi nec etiam illius termini hō significatio.
igit̄ totū hoc cōplexū totus hō. valz tñi quā-
tū hoc cōplexū q̄libet ps hō. Et tūc ista ppo-
sitiō totus hō currit. valet tñi q̄tū hoc. q̄libz
ps hō. vel existens hō currit. ¶ Itē nulla p-
fūctiō cōplexi totus hō significat hōez obliq̄
& illud cōplexū significat ex cōpositione suaz
partiū. igit̄ hoc cōplexū totus hō nō signifi-
cat tñi q̄tū hoc cōplexū q̄libz ps hominis.

Ideo dicitur aliter in hac materia q̄
iste terminus totus cathegore-
maticæ sumptus valet tñi quantū hoc cōple-
xū s̄m oēs partes collectivē sumptas. sic in-
telligendo for. est totus albus. i. for. s̄m oēs
ptes suas collectivē sumptas est albus. qd̄
possibile est. sed ista totus for. est albus sinca
thegorematicæ sūmēdo ly totus significat q̄
for. s̄m oēs suas ptes divisim & s̄m q̄libet
partē suā est albus qd̄ nō est possibile. Ex q̄
bus seq̄r q̄ ista esset impossibilis tota a linea ē
minor: a linea. & tota a materia ē minor: a ma-
teria. & s̄m ista est falsa. & pñs tota a linea
est ps a lineā. q: ista significat q̄ a linea est p-
a lineā s̄m se & q̄libet eius partē. Et ex illa
rāsiōne nō sequitur illa inconuenientia. s. q̄
aliq̄ est propositiō vera & affirmatiua signifi-
cans ex cōpositione terminorū habens subie-
ctū & predicatū expressē cuius predicatū nō
verificatur de subiecto. neqz sequit̄ s̄m incō-
ueniens illatū cōtra aliā rāsiōnē. s. q̄ aliq̄ est
propositiō affirmatiua significans ex cōposi-
tione terminorū habēs subiectū & predicatū
expressē cuius subiectū nō supponit p̄ illo p̄
quod supponit predicatū. nec sequit̄ q̄ ista sit
pfecta totus currit. & sic de alijs. Ex quo seq̄-
tur tales pñs valere tu vides for. igitur tu
vides totū for. tu tangis for. ergo tu tangis
totum for. tu comedis panem igitur tu come-
dis totum panem &c.

¶ De expositione illius termini eterna-
liter. ab eterno & semp.

¶ Ste terminus

eternaliter sic exponit̄. a. eterna-
liter fuit. a. fuit. & nō incepit esse
neqz desinit ēē. igit̄. a. eternaliter fuit. S; ista

ppetuo. a. erit exponit̄ sic. a. erit. & nō incipit
ēē. neqz desinit ēē. igitur ppetuo. a. erit. Sed
ista sem p. a. fuit. sic exponit̄. a. fuit & nūqz fu-
it. qn tunc. a. fuit. igitur semp. a. fuit. Et intel-
ligitur ista scda exponēs. s. nūqz fuit qn tūc
a. fuit sic nullū fuit tps vel instās. quin in illo
a. fuit. Ex qbus pz. q̄ s̄m veritatē semp ce-
lū fuit & nō eternaliter fuit. q: nullū fuit tps
vel instans in quo celū nō fuit. & tñ celū ince-
pit ēē. pz etiā q̄ aliqd fuit pñm creatū a dō
& tñ semp fuit aliqd creatū a deo. ¶ Itē pz
q̄ aliquid semp erit qd̄ nō p̄ maius tps q̄ p̄
horā erit posito q̄ desinat esse tempus hinc
ad horam.

Sed contra

illud arguit̄ pba
do q̄ celū eterna-
liter fuit. q: celū fuit ab eterno. igitur eterna-
liter fuit. ¶ Itē arguit̄ q̄ celū n̄ semp fuit. q:
celū aliqñ n̄ fuit. q: nullū celū nūc fuit demo-
strando instās pñs. & tunc est vel nunc ē ali-
qñ. igit̄ aliqñ nullū celū fuit. Silt̄ arguit̄ q̄
aliqñ nihil erit. & aliqñ nihil fuit. q: in instātū
qd̄ est pñs nihil erit. neqz aliqd fuit & oē in-
stās qd̄ ē pñs ē vel fuit aliqñ. igit̄ aliqñ nihil
erit. & aliqñ nihil fuit. ¶ Itē pducet̄ cras aīa
antixpi q̄ ppetuo erit & incipiet ēē. igit̄ aliqd
perpetuo erit qd̄ incipiet esse.

Sed ad pñm dī. negādo pñam istā. ab
eterno celū fuit. igit̄ eternalr celū
fuit. q: qcgq̄ fuit pductū a deo fuit pductū
ab eterno. q: a re eterna. & ēt oē qd̄ fuit pdu-
ctū vnqz ab eterno fuit pductū. q: ly eterno
qn notat̄ stat nō ēt terminus exponibilis. &
iō ista i eternū tu fuisti significat q̄ i re eternā
tu fuisti. sed ly eterno & eternū aduerbialiter
sumpta pvertunt̄ cū ly eternalr. ¶ Ad aliud
cū arguit̄ q̄ nō semp celū fuit. & q̄ aliqñ ni-
hil fuit. q: in hoc instātū nihil fuit. & hoc instās
est vel fuit aliqñ. igit̄ aliqñ nihil fuit. dī negā-
do pñas. sed minor: d; sic sumi. hoc instās fuit
aliqñ. si tñ terminus supponēs respectū hui⁹
verbi fuit supponeret p eo q̄ ē neganda so-
ret ista ppositiō. semp deus fuit. Sed adhuc
terminis modicū variatis expōne data inse-
runt̄ siles pclusiones. q: arguit̄ adhuc forte
illo dato q̄ semp hoc instās ē demonstrādo i
stās pñs. & qcgq̄ ē in hoc instātū semp ē. quia
hoc instās ē in instātū pñti. & i tpe pñti. & nul-
lū est tps vel instās in quo nō sit hoc instans

De differt

lō rē. Et sūlt arguit alia cōclusio. Et iō pce
dit vtrūq; pñs. dato q nullū sit tps nisi cui?
hoc instās est instās intrinsecū. ¶ Ad aliud
dī q ista aīa ppetuo erit. postq; inceperit eē
ex quo nō sequitur q ipsa ppetuo erit aut
continuo erit.

¶ De expositione illius termini differt al/
ud. r d ly nō idē r d terminis positius.

Resupponatur

p in hac materia q nulla est ouent
entia sititudo vel eq̄litas inter ali
qua nisi qdlibet illor sit euz alio.

Et sūlt de preterito nihil fuit sile aīent aut
ei dissimile nisi vnū fuerit cū alio. sic etiā de
futuro dicat. Ex quibus pz tales pñas non
valere. for. fuit talis q̄lis fuit plato. igitur for.
fuit similis platoni. sed bñ cōtra sequit. for.
fuit similis platoni. igit for. fuit talis q̄lis fuit
plato. sic etiā nō sequit. for. fuit tantus quan
tus fuit plato. posito q vterq; fuerit pedalis
igit for. fuit eq̄lis platoni. Sūlt nō sequit. tu
eris r for. erit r tu nō eris for. igit tu differēs
a for. q; posito q for. nō erit tecum. esset aīis
vez. r pñs falsum. ¶ Resupponat vltra q
pñt sine cōtradictiōe esse aliq differentia licet
nullū tps sit vel instans aut etiā mensura ex
trinseca. pz hoc. q; nullo tpe existente adhuc
differt deus ab angelo secū existente r sic de
alijs. Ex quo pz illā pñam nō valere for. dif
fert a platone. igitur for. erit qñ plato erit. q;
posito q nullū tps esset sicut pōt prima causa
facere esset antecedens vez in casu. r pñs fal
sum. pz etiam istā pñam nō valere. tu eris r
aliquis asinus erit tecū. r tu nō eris asinus.
igit tu differēs ab asino. q; in consequente ly
asino supponit distributue pro omni asino q
vnq; erit. Ideo dī q ista tu differēs ab asino
sic exponenda est. tu eris. r oīs asinus q erit
erit tecū. r tu nō eris asinus. igitur tu differēs
ab asino. Sed ly aliud exponit sic. tu es aliū
a platone. tu es aliqd r plato est aliqd tecū
r tu nō es illud qd est plato. igitur tu es ali
ud a platone. Ex quo pz istā pñam nō valē
a. differt a for. igitur. a. est aliud a for. pz. po
sito q a. sit nomen singulare alicuius aggre
gati qd nō sit aliqd.

Sed forte contra istū modū ex
ponēdi arguitur. q; n

sequitur. for. differt ab. a. igitur omne qd erit
a. erit est for. r for. non erit. a. q; posito q a.
rit aggregatum qd nō erit aliqd. r erit for.
cum illo aggregato est antecedens verum. r
consequens falsum. ¶ Itē superflue ponitur
cor. erit. q; sufficiunt iste due oīs asinus qui
frit asinus. erit cum for. r for. nō erit asinus.
eritur for. differt ab asino. ille enim due inclu
dunt tertiam. C. for. erit. igitur ista tertia sup
flue ponitur. ¶ Item nō sequit. tu differēs
ab asino. igitur omnis asinus qui erit. erit te/
cum. r tu non eris asinus. q; antecedens est
verum. r consequens falsum. q; antecedens
sit verum. arguitur q; aliquando tu differēs
ab asino. igit differēs ab asino. r antecedens
arguitur. q; demonstrato. a. instanti. in quo
tu eris cum aliquo asino. patet q tunc diffe
res ab asino. r tunc erit aliqd. igitur aliquan
do differēs ab asino. r q tunc differēs ab as
no demonstrato. a. instanti patet. q; nō plus
significat nisi q tu differēs ab asino. qui erit i
a. instanti. sicut ista in. a. instanti tu eris aliqd
album. significat q tu eris aliqd qd erit al
bum in. a. instanti. r non simpliciter signifi
cat q eris aliquod album qd erit. q; tunc sta
ret q in. a. instanti. tu eris aliquod album r
q pro tunc tu eris aliquod nigrum. Simi
liter ista in. a. instanti. tu fuisti homo. signifi
cat q in. a. instanti tu fuisti homo qui fuit i. a
instanti. r ista in. a. instanti. tu eris omnis ho
mo. significat q in. a. instanti tu eris omnis
homo qui erit tunc. quia determinatiōes ad
uerbiales referuntur ad verba. ¶ Item nō
sequitur tu es aliqd r omnis qui est aliq
asinus. est aliqd tecum. r tu non es ille qui
est asinus. igitur tu es alius ab asino. q; con
sequens est impossibile. quia sequitur tu es
alius ab asino. igitur tu es alius asinus ab as
no. vel tu es alius homo ab asino. vel tu es
alius tu quorum duo prima sunt falsa. neq;
tertium est bene dictum sicut. neq; illud for.
est alius for. ab asino. ¶ Item non sequitur
for. est aliud a chymera. igitur omnis chyme
ra est cum for. r for. nō est chymera. quia cō
sequens istius consequentie est falsum. r an
tecedens verum. qd arguitur sic. q; for. est
non idem chymere. igitur for. est aliud a chy
mera. tenet consequentia. a conuertibili ad cō
uertibile. r arguitur antecedens. q; for. non

De differt

est idem chymere & for. est. ergo for. est non idem chymere. patet consequentia. a negatiua de predicato finito ad affirmatiua de predicato infinito cum debita constantia. ¶ S3 forte dicitur ad illud negando istam consequentiam. tu es non idem chymere. ergo tu es aliud a chymera. Sed contra. arguitur. qd antecedens sit impossibile. quia sequitur for. est. non idem chymere. ergo chymere. for. ē non idem. ex quo sequitur vltra qd chymera est. & iste consequentie sic probantur. qz bene sequitur. tu es non videns chymeram. igitur tu non vides chymeras. tenendo ly nō vtrobiqz infinite. & sequitur. tu non vides chymeram. ergo chymera non videtur a te. tenendo ly non vtrobiqz infinite. tenet consequentia ab actiua ad passiuam. & consequens est falsum. qz sequitur chymera non videtur a te. ergo chymera est non visa a te. patet consequentia. quia antecedens est propositio affirmatiua in qua ly non videtur est verbum infinitum affirmatiuum passiuum istius verbi non video non vides non videt. igitur a pmo ad vltimum. si tu es non videns chymeram chymera est non visa a te. ex quo sequitur qd chymera est. ¶ Item non sequitur. es & omnis homo est tecum. & tu nō es omnis homo igitur a te differt omnis homo. in qua sequitur. a te differt omnis homo. igitur a te est differens omnis homo. consequentia patet. & consequens est falsum. qz sequitur a te est differens omnis homo. sed qdlibet a te differens est aliquid. igitur aliquid ē omnis homo. consequens est falsum &c. ¶ Itē nō sequitur. for. differt ab omni homine. igitur omnis homo g erit. bō erit cuz for. & for. nō erit omnis homo. ¶ Item dato isto modo exponendi sequitur qd for. est aliud qd plato & nihil aliud qd plato. consequens est falsum & arguitur consequentia. qz for. est aliquid & plato. & nihil aliud qd plato est aliquid cum for. & for. non est plato. & nihil aliud qd plato igitur for. est aliud quam plato. & nihil aliud qd plato. & arguitur minor. s. qz plato & nihil aliud qd plato est aliquid cum for. qz plato est cum for. vt pono. ponatur enim sic. & pla. ē pla. & nihil aliud qd pla. igit pla. & nihil aliud qd pla. est cū for. & qd illud consequens sit falsum arguitur. qz si illud est verum maxime

esset qz pla. est pla. & nihil aliud qd pla. sed arguit qd nō. qz pla. est pla. & aliquid aliud qd pla. igitur pla. nō est pla. & nihil aliud qd pla. p3 pna & arguit ams. qz pla. est. a. b. c. & a. b. c. sunt pla. & aliquid aliud qd pla. igit pla. est pla. & aliquid aliud qd pla. p3 pna & ams posito qd. a. b. sint due medietates que sunt pla. & c. sit caput platonis. tunc p3 qd pla. est. a. b. c. & a. b. c. sunt pla. & aliquid aliud qd pla. qz ista tria sunt pla. & caput platonis sicut concedendū est qd tria indiuisibilia sunt tria. & duo indiuisibilia. ¶ Itē dato isto modo exponendi concedendum esset qd for. esset aliud qd homo & aliud qd risibile. & qd for. differret a for. & ab alio a for. & qd for. differret a se & ab alio a se. consequentia arguitur. qz for. ē. & homo & aliud qd risibile est. & for. si est homo & aliud qd risibile. igitur for. est aliud qd homo. & aliud qd risibile. patet consequentia. & minor probatur. qz si for. est homo & aliud qd risibile for. est homo. & aliud qd ipsemet. Ideo for te dicitur cecedendo quālibet istarū. ¶ S3 contra. qz si for. est homo & aliud qd risibile igitur for. non est aliud qd homo & aliud qd risibile patet consequentia. & probatur antecedens. qz for. est homo. & aliqua pars sua. qd probatur vt prius. qz for. est ista tria. s. a. b. c. qz est prima medietas sui & secunda & caput suum. igitur &c. ¶ Ad primum igitur dicitur negando istam consequentiam tu differes ab. a. igitur omne qd erit. a. erit tecum & tu non eris. a. nec iste sunt exponentes isti? sed sequitur tu differes ab. a. igitur omne qd erit. a. vel omnia q erunt. a. erunt tecū. & tu non eris. a. vnde aduertendum est in expositione talium propositionum vtrum isti termini sint collectiui vel non collectiui cōes vt distincti & s'm istoz exigentiā sumēda est exponēs expositē cōueniens. ¶ Ad scdm dī qd probat vez. qz copulatiua ex duab' categoricis debite sumptis cōposita sufficienter exponit ppositionē exponibile rōne alicui? isto rū terminoz. differt & aliud. Ad punctū alterius rationis dicitur negando istam consequentiam. aliqui tu differes ab asino. igitur tu differes ab asino. qz consequens est falsum & antecedens est vez. eo qd in. a. instanti. tu differes ab asino quia sicut probatum est ista nō plus significat nisi qd tu differes ab asino.

De differt

qui erit in .a. instanti. sicut ista. in .a. instanti. tu eris aliquod album. significat qd tu eris aliquod album qd erit in .a. instanti. qd determinatio verbi sine ponatur ante sine post idē facit. qd adverbium semp determinat verbū vel eius p̄cipium. et ideo quo ad veritatem vel falsitatem nō refert dicere. tu eris ois homo tunc. et tunc tu eris ois homo. qd ly tunc nō determinat nisi verbum. cū ibi nō sit aliquod p̄cipium. ¶ Sed contra illud forte arguitur pbando qd hec est falsa in .a. instanti tu eris ois homo. posito qd in .a. instanti nullus erit homo p̄ter te et post erit multi homines. tūc arguit sic. si i .a. instanti. tu eris ois homo. et antips erit homo. igitur in .a. instanti tu eris antips. tenet p̄ia a superiori distributo p̄ omni hoīe qui vnq̄ erit. Item sequitur qd hic tu es ois homo. demonstrādo locum per ly hic in quo tū es et nō alter homo a te. qd tu es ois homo hic. igitur hic tu es ois homo. tenet p̄ia. ex respōsione. qd nō refert preponere et postponere adverbū et pbatur antecedens. qd tu es homo. hic et nihil est homo hic quin tu sis illud. igitur et. Item seq̄ qd aliquo modo tū tu es hō. et aliquo modo p̄ter te nihil est homo. qd aliquo modo tu es ois homo. qd illo modo tu es ois hō. demonstrando modum p̄ quem tu es homo. et quo nihil aliud a te homo. quia tu es ois homo isto modo. igitur isto modo tu es ois homo. tenet p̄ia. vt p̄us. ergo aliquo modo tu es ois homo. p̄ia patet. ab inferiori ad superius. qd tamen p̄ia sit falsum arguit qd sequitur aliquo modo. tu es ois homo. igitur tu es ois homo aliquo modo p̄ia falsus. qd sequitur tu es ois homo. aliquo modo. igitur tu es homo. aliquo modo et nihil est hō aliquo modo. quin tu sis illud consequens ē falsus. et consequentia tenet. qd sic habz ista p̄bati a primo termino mediato. ¶ Item non ois homo es tu. igitur nullo modo ois homo es tu. igitur tu nullo modo es omnis homo. ¶ Pro istis est advertendum qd cū nullum sit verbū singulare frequēter addimus terminationem adverbialē verbo. vt vis istius verbi cū determinatione istius adverbii transeat et supponere faciat terminuz pro paucioribus suppositis. qd potest contingere p̄sertim a parte predicati. et causa est. qd determinatio

adverbialis cū resoluit i nomē si resolut pōt semper se tenet a parte predicati. ideo restrictio quo ad suppositionem sit ex parte predicati et nō ex parte subiecti. verbi gratia ois homo erit aliqd albū tūc demonstrādo p̄ ly tunc vnq̄ instans futurū in illa ly albus supponit solum p̄ albo qd erit in .a. instanti. et significat ista p̄positio. qd ois homo erit tūc aliquid qd erit albus tunc. i. in .a. instanti. restrictio. n. adverbii ex parte predicati. qd illud adverbium resolut in p̄tem rōales q̄ t̄z se ex parte predicati verbi gr̄a. ois homo erit tūc aliqd albū. i. ois hō i illo instanti erit aliqd albū dmo strando. a. instans. et p̄z qd ista pars in isto instanti tenet se a parte predicati. Ulterius nota qd si aliqua determinatio adverbialis determinet verbū expositē debet alia cōsimilis determinare verbū exponentis. Et per hoc dicit ad argumentum p̄cedendo qd hic tu es ois homo. qd tu hic es homo. et nihil est hic homo. quin sis illud. igitur hic tu es ois homo per hoc etiā cōceditur qd aliquo modo tu es ois homo. et negat qd tu es ois homo aliquo modo p̄ diuersos modos pbandi istas p̄positiones. et ita p̄ceditur qd aliquo modo tū tu es homo. et aliquo modo nihil p̄ter te. ē homo. sed negatur qd tū tu es homo aliquo modo. et nihil p̄ter te est homo aliquo modo. ¶ Der hoc etiā dicitur ad tertiz negando istam p̄iam. nō tu es ois homo. igitur nullo modo tu es ois homo. sicut nō sequit. nō tu es ois homo. igitur nullibi tu es ois hō. Et p̄ hoc et negat illa p̄ia. in .a. instanti tu eris ois homo. et antips erit homo. igitur in .a. instanti tu eris antips. et ad pbationem qm dicit in antecedente ly hoīe distribuit p̄ omni homine q erit. vnq̄. negat illud. sed distribuit solū pro omni hoīe q erit in .a. instanti. ¶ Pro alio dicit qd ista est impossibilis. homo est alius ab asino. et cā est. qd semp adiectiuz positi ex parte predicati sine substantiuz adiacet substantiuz posito a parte subiecti. Unde est sensus istius. homo est alius ab asino. qd homo est alius homo ab asino. et ista for. est alius ab asino. significat qd for. ē alius for. ab asino et ideo ista exponitur sic ois asinus q ē cū for. ē for. et for. nō est iste for. qui est asinus igitur for. est alius ab asino. Est igitur concedendum qd for. est aliud ab asino. sed for. nō

De gradu

est alius ab asino. ¶ Et si forte arguitur, quod homo est alius ab asino, quod forte est aliud ab asino et forte est homo. igitur homo est alius ab asino. dicitur negando per se. sed de hoc sic concluditur maiore extremitas de minori. igitur homo est aliud ab asino. Et sic patet tales sophisticationes fuitiles esse. iste monachus est albus. sed non est albus monachus. iste nasus est tuus sed non est tuus nasus. demonstrando nasum bonis tui. neque valde hoc argumentum. iste homo est albus. et iste homo est monachus. igitur iste monachus est albus. demonstrando monachum nigrum. sed solum sequitur. quod iste monachus est albus. ¶ Ad aliud dicitur negando asinus istius per se forte est non idem chymere. igitur forte est aliud a chymere. et negatur ista per se forte. non est idem chymere. et forte est. igitur forte est non idem chymere. nec ibi arguitur per regulam allegatam. quod predictum consequens non est infinitum. sed solum eius per se est ista per se falsa forte. est non idem chymere. quod ly chymere per nullo supponit. modo generaliter ois per se significans iuxta compositionem suorum terminorum cuius nulla copula est negativa in qua est aliquis terminus categorizatus non supponens est falsa. et ideo nulla illarum est vera. tu es non idem chymere. et tu chymere es non ideo sicut neque illa est vera. tu es non videtur chymere. et ly non idem non est terminus exponibilis sicut neque iste terminus non videtur. et sicut per bar argumentum ista est impossibilis. tu es non videtur chymere. sicut etiam ista. tu es non ideo chymere. ¶ Ad aliud negatur ista per se. tu es et ois homo est tecum. et tu non es ois homo. igitur a te differt ois homo. sed debet sic exponi tu es et ois homo est tecum. et nihil quod est homo tecum est tu. igitur a te differt ois homo. sed tamen conceditur quod a forte differt quilibet asinus. quod quilibet asinus est cum forte. et forte non est asinus. igitur a forte differt quilibet asinus. Et si forte arguitur quod non. quod si a forte dicitur quilibet asinus. igitur a forte est differens quilibet asinus. sed quod libet a forte. differens est aliquid. igitur aliquid est quilibet asinus. Dicitur negando per se quod etiam per se sicut non sequitur. incipit instans quod non est esse. igitur est incipiens instans quod non est esse. ¶ Sed contra per idem non valeret hoc argumentum. hic currit ois homo. igitur hic est currens ois homo. consequens est falsum. sed ista consequentia non valeat. quod pro

batio debet fieri a primo termino probabilis. sed ly currit. est primus terminus probabilis et solum resolvable. ¶ Ad istud dicitur quod ista est falsa. hic currit ois homo. posito quod omnis homo currat hic. quod primus terminus probabilis est ly currit. qui est resolvable et non exponibilis. Sed ista a te differt ois asinus. habet duas causas veritatis. quod primus terminus. in ea mediatum est resolvable et exponibilis. ideo ista significat disunctive. sic a te differt quilibet asinus. id est a te differens est quilibet asinus resolvable vel exponendo sic. omnis qui est asinus est tecum. et nullus asinus es tu. igitur a te differt quilibet asinus. et hoc est verum et ideo illa est vera. a te differt quilibet asinus. Sed ista a te differt omnis homo non verificatur neque exponendo neque resolvable. nec in ista. hic currit omnis homo verificatur ly currit resolvable. ideo et.

¶ Ad aliud dicitur quod ista forte differt a quolibet homine. sic exponitur aliquis erit homo cum forte. qui non erit forte. et forte non erit quilibet homo igitur forte. differt a quolibet homine. Similiter a forte differt homo. sic exponitur. homo est cum forte. et forte homo non est igitur a forte differt homo. Et si forte arguitur quod non quod iste exponentes sunt vere. et tamen ista exponitur est falsa a forte differt homo. quia sequitur a forte differt homo. igitur forte est non idem homo. et sequitur forte est non idem homo. igitur forte non est idem homo consequens est falsum. et antecedens verum. posito quod forte sit cum multis hominibus. et tenet consequentia ab affirmativa de predicato infinito ad negativam de predicato finito.

¶ Item arguitur quod ista sit falsa. forte homo non est. quia sequitur forte homo non est. igitur forte homo non est existens. ex quo ulterius sequitur quod forte homo non est hoc existens. demonstrando forte consequens est falsum. et consequentia patet a superiori distributo ad sumum inferius. ¶ Item si forte homo non est pari ratione est concedendum quod forte homo non currit. posito quod forte currat existere aliquo homine alio ab eo qui non currat. consequens est falsum. quia forte homo currit. Sed ad primum istorum dicitur procedendo quod a forte differt homo. et quod forte est non ideo homo. quia ly homo stat determinate. et non infinitatur nisi ly idem ut est ostensum supra. et negatur ista eo

Tractatus

sequentia. forte est non idem homo. Igitur forte non est idem homo. nec ibi arguitur per regulam. quia non est ibi predicatum infinitum. sed solum per predicatum. quia subiectum est ly homo et ly forte. tunc ex parte predicati. Ad aliam vero formam dicitur concedendo totum. scilicet quod forte homo non sit existens. et quod forte homo non est hoc existens demonstrando forte. quia contradictorium est falsum. scilicet forte. omnis homo est hoc existens. Et per hoc etiam proceditur quod forte. homo non currit. posito quod sit aliquis homo non currens. quia sicut ista est congrua et vera forte. homo currit appositum. ita etiam ista est vera. forte. homo non currit. tenendo ly homo a parte predicati. quia sua contradictoria est falsa. scilicet forte. omnis homo currit. quia significat quod forte. currit existens homo.

Ad alias rationes cum arguitur concedendum esse dato isto modo exponendi quod forte. est aliud quam plato. et nihil aliud quam plato. negat ista. quia illa est impossibilis ut probat argumentum. quia forte. est aliud quam plato. et aliud quam plato. quod manifeste probari potest dato quod tria indivisibilia sint duo et tria et quod generaliter omnia tria sunt duo et tria. quod secundum diametrum est verum. neque huius fundamentum reputatur grammatica. quia nec secundum grammaticam est hec incongrua. deus est deus et deus. Et si forte arguitur contra hoc fundamentum. quia ex eo sequitur aliquid esse numerum in quo sunt tot trinarum quot unitates et tamen numerus non est nisi quattuor indivisibilia vel quinque. per totum de numero quaternario quod est quattuor indivisibilia. Et ex isto sequitur quod aliquis est numerus in quo sunt plures binarii quam unitates. quod est impossibile. et ista arguitur capiendum numerum quod est quattuor indivisibilia in quo sunt sex binarii. quod tamen videtur esse inconueniens. ideo tunc. Sed ad illud dicitur concedendo totum preter ultimum. negat enim quod numerus quod est quattuor intelligentie est plures binarii quam unitates. quia iste numerus non est plures binarii quam quattuor vel duo sed si duo vel quattuor sint sex binarii. Quamuis autem concessum sit quod forte. non est aliud quam plato et nihil aliud quam plato. tamen forte. est aliud quam deus. et nihil aliud quam deus. Et per hoc dicitur et ad aliud negando conclusiones omnes ibi illatas preter ultimam. Unde forte. differt a forte et a quo sed alio a forte. sicut differt a te et a me. sed si possumus differre a te vel a me. Et si iterum forte arguitur. quia non bene exponit ista forte. differt ab asino. quia non sequitur. omnis asinus est cum forte. et forte.

non est asinus. Igitur forte. differt ab asino. quia consequens est falsum. quia forte. non differt ab asino specie neque genere. igitur forte. non differt ab asino probatur aliis. quia si forte. differt ab asino specie vel genere. et omnes species vel genus est terminus. igitur forte. differt ab asino per terminum. Sed hunc dicitur quod differt ab asino. sed non possumus differre ab asino. Et ulterius dicitur quod quecumque differunt seipsis differunt et non per aliquid existens secum. Et ideo forte. non differt ab asino per aliquam speciem vel genus. dato quod species non sit nisi terminus ut peripatetici posuerunt.

Et si ultra iterum arguitur contra. quia si tu differas ab asino. et si potes differre ab asino. et per idem non differas nec distulisti ab asino et ultra tunc sequitur quod continue erit ita quod tu incipis differre ab asino. et desinis differre ab asino. quia tu differas ab asino et non differas ab asino. igitur desinis differre ab asino. Sed hunc dicitur concedendo conclusionem. quia ista tu incipis differre ab asino habet plures causas veritatis ut quod instanti quod est presens tu differas ab asino et non immediate ante et c. vel tu differas ab asino. et non ante immediate tu differabas ab asino quod est idem.

De expositione comparationum.

Pro comparatio

rum maius. Primo accipit quod comparationis gradus affirmatus per supponit suum positum in ambobus extremis. id bene sequitur forte. est albus plato. igitur forte. est albus. et plato est albus ideo ista est falsa mixta est albus como. Item accipit quod maius et minus relative dicitur sic. quod sequitur. forte. est maior platone. igitur plato est minor forte patet ista suppositio. quia non est minus nisi respectu maius. et non est maius nisi respectu minoris. Ex quo patet quod unum infinitum non est maius quam aliud. quia si. a. infinitum sit maius. b. infinito. sequitur. quod. b. infinitum est minus. a. per secundam suppositionem. et sequitur. b. est minus. a. igitur tam. a. quam. b. est parum tenet consequentia ex primo accepto. et consequens est falsum. quia nullum infinitum est parum. ut infra probabitur. Sequitur etiam per eandem rationem quod nullum infinitum aliquo

De expositione

finito est maius. q: tunc vtrumq; esset parum
¶ Item sequitur hanc consequentia non va-
lere. a. est magnum. et b. est magnus. et b. non
est eque magnus cu. a. igitur. a. est maius. b.
patet posito q. a. sit vnum infinitum. et b.
vnum finitum vel infinitum. tunc est asis ve-
rum. et asis falsum. Sequitur etiam q. deus
non est pfectior aut scientior te. q. ipse non est
parum sciens aut parum perfectus. ¶ Item
accipitur tertio q. vbiq; p aliquo pposi-
tionem aliqua ppositio vel comparatio deno-
tatur esse que non est. est talis propositio falsa
Quibus positis dicitur q. propositio ratione
boni parati gradus sic exponit. sor. est ma-
ior q. est pla. sor. est magnus et pla. est ma-
gnus. et pla. non est tam magnus q. est sor. s3
minor sor. igitur et c.

Contra quem modum exponendi sor-
te arguitur sic. q. ista pntia
non valet sor. erit maior q. erit pla. igitur sor.
erit magnus. et pla. erit magnus. et pla. non
erit tam magnus q. erit sor. sed erit minor q.
erit sor. q. posito q. sor. et plato. sint equales.
et manente pla. non aucto per tps per qd erit
nec diminuto. augeatur sor. ad duplum post fi-
nem hore future instante ipso eque magno cu3
pla. in ista hora presenti. tunc est antecedens
verum. q. sor. erit quadripedalis ponatur ita
et pla. non erit quadripedalis. sed minor q.
quadripedalis sed consequens est falsum p
ultima parte. quia fortes erit tam parvus q.
vnuquam erit plat. per totam istam presen-
tem horam scilicet. vt patet per casum. ¶ Itē
secundo non sequitur sor. erit maior pla. igit
fortes erit magnus et pla. erit magnus. et pla.
non erit tam magnus q. sor. sed erit minor
sor. q. posito q. per totam istam horam sor.
erit maior q. pla. per eundem horam. et post
istam horam augeatur plato ad equalitatem
sor. quo aucto maneat vterq; istorum nec au-
ctus nec diminutus. tunc est antecedens ver-
hoc scilicet. sor. erit maior pla. quia per totam
istam horam erit gratia argumenti sor. du-
plus ad plat. et sequitur. sor. erit duplus ad
pla. igitur sor. erit maior platone. et cōsequēs
est falsum pro tertia parte. quia sor. erit eque
magnus cum platone et sor. erit tantus et eq
magnus quantus erit pla. ¶ Sed forte huic
dicitur quod ista sor. erit maior platone. non

habet sic exponi. sed sic sor. in aliquo instanti
erit magnus. et pro eodem instanti erit ma-
gnus et pro tunc non erit pla. et magnus q.
sor. sed minor. ¶ Sed cōtra arguitur. q. ista
consequentia non est bona. sor. erit maior pla.
igitur in aliquo instanti sor. erit magnus. et p
eodem plato erit magnus et c. quia stat quod
sor. erit maior platone quamvis nullum erit
tempus vel instans vel alia mensura extrin-
seca sor. sicut existente maiore platone. ¶ Itē
tertio non sequitur sor. erit maior q. a. posito
q. a. sit sua medietas igitur. a. medietas non
est ita magna sicut ē sor. quia. a. medietas est
ita magna sicut est sor. quia taliter magna
sicut est sor. quia ipsa est possibiliter magna
et si ite magna qualiter et quante est sor. cu-
am ipsa est tanta quantus est sor. quia ipsa
est aliquanta. et tantus est sor. igitur ipsa est
tanta quantus est sor. consequentia patet. si-
cut sequitur. ego sum aliqualis et talis tu es.
igitur ego sum talis qualis tu es. tales enim
consequentie tenent sine confusione vel distri-
butione. et probatur antecedens. quia sor. est
tantus quanta est sua medietas. licet non sit
equalis sue medietati. sicut sor. ē talis qualis
est pla. in albedine licet non sit eque intense
albus et bipedale est tantum quantum est pe-
dale licet bipedale non sit eque magnum cu3
pedali. Similiter sequitur. a. medietas est fi-
nita quantus est sor. igitur. a. medietas est
tanta quantus est sor. consequentia patet. ab
inferiori ad suum superius sine impedimen-
to. ¶ Item quarto. vna illarum quattuor ex-
ponentium infert expositam. et econtra. igit
tur alie sunt superflue. consequentia patet. et
arguitur antecedens. quia sequitur plato. erit
minor q. erit sor. igitur fortes erit maior q.
erit plato. et econtra per suppositionem se-
cundam. ¶ Item quinto sic. ex ista sor. est
maior platone per pedale non sequitur quod
sor. erit magnus per pedale. quia forte pla-
to est minor q. pedale. ¶ Item sexto non se-
quitur sor. est albus et pla. incipit esse albus
et pla. non incipit esse ita albus sicut est sor. s3
incipit esse minus albus. igitur sor. est albius
q. pla. incipit esse albus. quia ponatur q. sor.
sit albus et pla. incipiat esse albus et albe fieri
per remotionem de presenti. tunc est totum
antecedens verum. et consequens falsum. q.

De comparatiuo

p^{ri}us aliqua proportio denotat esse inter sor-
tes et platonem fin albedine q^u proportio no est
igitur illud p^{ri}us est falsum. t^{er}cia per tertiaz
in ppositione. et aⁿis probatur. q^u si sor. in ali
qua proportione esset albius q^u pla. incipit e^{ss}e
albus. ista proportio esset extremi maioris ad
minus. sed nullu extremu minus est ibi. igit^{ur}
et. Et p idē arguit in eodē casu q^u no in infi
nita sor. est albius. q^u pla. incipit e^{ss}e albus. Et
etiā sequitur q^u nihil velocius incipit moueri
q^u ipmet incipit moueri incipiente ipso a no
gradu moueri nec sor. incipit e^{ss}e albius q^u pla.
incipit e^{ss}e albus. posito q^u uterq^{ue} incipiat a no
gradu e^{ss}e albus. et eque velociter intendatur
eū alio. ¶ Itē septimo no sequitur. a. cito t^{an}get
b. et cito t^{an}get. c. et no eque cito t^{an}get. c. sicut
t^{an}get. b. sed tardius. igit^{ur}. a. citius t^{an}get. b. q^u
c. Et t^u hic arguit p modū exponēdi iā po
siti. igitur ille modus no est bonus. p^{ri}us p^{ri}a
et probat aⁿis ponendo q^u. a. sit spericuz q^u
d^u moueri sup plano incipiendo a partibus
minorib^{us} et ponatur q^u. b. sit nomē cōmune
partibus paribus plani. et c. nomen cōmu
ne partibus imparibus eiusdem plani. tunc
est illud aⁿis v^{er}o pro tribus p^{ri}mis partib^{us}
et pro vltima parte etiam p^{ri}us. ponatur enim
cum toto casu q^u. a. vltimo remanebit super
p^{ri}ma parte proportionali. et tunc p^{ri}us q^u tar
dius t^{an}get. c. q^u. b. consequens t^u illius p^{ri}mi
e consequentie est impossibile. q^u immediate
post hoc t^{an}get. c. et etiam t^{an}get. b. si enim
p^{ri}us t^{an}get. b. q^u. c. tunc aliq^ud esset p^{ri}mu^{us}
c. tactum consequens impossibile. q^u t^uc aliq^u
foret vltima p^{ri}us proportionalis plani sic diuisi.

Ad primum igitur

istom
dicitur admissio casu negando q^u sortes. erit
maior q^u erit plato. et negatur illud argumē
tum sortes. erit quadripedalis. et plato nun
q^u erit quadrupedalis. sed solum pedalis vl
bipedalis. igitur sortes erit maior q^u erit pla.
q^u tunc sequitur q^u pla. erit minor q^u erit sor.
quod repugnat casui ibidē posito. igitur et.
¶ Ad secundum dicitur concedendo istā cō
sequentiam. sor. erit maior pla. igitur sor. erit
magnus. et pla. erit magnus. et pla. non erit
eque magnus sicut erit sor. sed minor. Et ad
mittatur casus ille. et negatur ista consequen
tia sor. erit duplus ad pla. igitur sor. erit ma

ior plato. si cut etia non sequitur. sor. erit du
plus ad pla. igitur sor. erit maior q^u erit pla.
q^u ille conuertuntur. sor. erit maior pla. et sor.
erit maior q^u erit pla. q^u in istis terminis l^{et} re
soluere ablatiuū in nominatiuum cum q^u vt
patet ex grammatica. immo comparatiuus
gradus non distribuit nisi quia includit ad
uerbiu comparandi. puta ly q^u. adeo ponēs
differentiam inter istas quo ad veritatem vl
falsitatem videtur fundamēto carere. ¶ Ad
tertiam formam dicitur illaz. negando. neq^{ue}
sic exponitur ista sor. est maior q^u. a. sicut ibi
infertur. sed debet capi tertia exponens sic. a
non est taz magnuz q^u magnus est sor. quod
v^{er}o est in tali casu. quolibet enim pars quan
titatiua sor. est ita magna sicut sor. licet no sit
tam magna q^u sor. ¶ Ad quartaz dicitur q^u
licet ista se inferant sor. est maior pla. et pla. ē
minor sor. tamen pro maiori declaratione gra
dus comparatiui ille alie exponentes addun
tur. neq^{ue} est inconueniens q^u in terminis rela
tiuis vnus terminus per alium exponatur.
et declaratur vt species declaratur per gen^{us}
et genus per speciem. cum dicant antiqui q^u
species est que supponitur generi. et genus ē
cui supponitur species. ¶ Ad quintam dicitur
q^u ista. sortes est maior pla. per pedale et
confinilis sufficienter exponi potest per vnā
talem sor. excedit platonem per pedale. igit^{ur}
tur sor. est maior plato. per pedale. neq^{ue} opor
tet addere istas sortes est magnus et plato ē
magnus propter maiorem declarationez ha
bendam. cum ista sit satis clara de se. Sed d
futuro sic exponi debet. sor. erit maior plato.
per pedale sor. quolibet quantitatem quam
habebit plato erit aptus excedere per peda
le fin quantitatem quam habebit ipse sortes
absq^{ue} aliq^u augmentatiōe sortis. ¶ Ad sextū
dicitur negando istam consequentiam sortes
est albus. et plato incipit esse albus et plato.
non incipit esse tam albus q^u est sortes. s^{ed} mi
nus albus. igitur sor. est albius quam plato.
incipit esse albus. quia ex consequente sequi
tur q^u in aliqua proportione sor. est albius q^u
pla. incipit esse albus. quod falsum est in isto
casu. et sicut negatur ista. ita generaliter dici
tur. q^u si aliquid incipit moueri a non gra
du intendendo motum suum quod ipsum
non incipit velocius moueri quam ipsum

De superlatiuo

Incipit moueri. q. nullum tale aliquantulum velocius. nec tarde incipit moueri. et ita dicitur si aliquid incipiat esse album a non gradu esse albi vel calidi vel fieri. et sic de aliis. Ad seipsum dicitur q. ista est resolutibilis. a. prius tanget. b. q. c. et non exponibilis ratione istius termini prius. sic arguendo. tunc. a. tanget b. et tunc erit prius q. tanget. c. igitur et c. sed minor est falsa. siue demonstraretur instans siue ipsi. Item contra illum modum exponendi positum arguitur q. non sequitur for. currit velociter. et nullus asinus currit velociter et nullus asinus currit ita velociter q. velocius currit for. sed aliquis asinus currit minus velociter q. for. igitur for. currit velocius asino. antecedens est verum et consequens falsum posito q. for. currat. et asinus currat. et asinus currat non ita velociter currit for. et quiescat aliquis asinus. puta. b. et patet q. antecedens istius consequentie est verum. et prius falsum. q. sequitur. for. currit velocius asino et b. est asinus. igitur for. currit velocius b. consequens est falsum. et tenet consequentia a superiori distributo cum debita constantia ad suum inferius. Ideo forte dicitur concedendo q. petit argumentum. s. q. ista est falsa. Sed contra per idem tales forent falsae for. erit maior q. aliquando erit pla. posito q. for. erit tripedalis et pla. pedalis solum et non maior. q. si for. erit maior q. aliunde erit pla. et tunc erit aliunde demonstrando instans. in quo neuter eorum erit. igitur for. erit maior q. plato erit tunc consequens est falsum et consequentia tenet ex repositione. q. tunc ista sit vera for. erit maior q. aliunde erit plato. patet per modum exponendi superius positum. Item non sequitur. a. est minus. b. igitur. b. est minus. a. patet. sit enim a. vniuersus. et b. sit medietas. et patet q. a sit maior. b. et tamen. b. non est minus. a. q. non est paruum. q. paruum dicitur respectu maioris. sed nihil est minus q. a. igitur. a. non est paruum. Ideo forte dicitur negando ista consequentiam. a. est maior. b. igitur. b. est minus. a. q. nihil est minus. a. Sed contra ab. a. ad. b. est proportio maioris inequalitatis. sed omnis proportio maioris inequalitatis est habiundo maioris ad minus. ut patet ex diffinitione proportionis maioris inequalitatis. igitur b. est minus. a. Item. a. est simpliciter finitum

et omne simpliciter finitum est magnum et paruum. igitur et c. Ideo dicitur ad primum q. propositio in qua ponitur comparatiuus gradus ratione talis comparatiui gradus. ut gratia exempli ista for. erit maior q. erit pla. generaliter sic habet exponi for. erit magnus. et plato. erit magnus et pla. non erit ita magnus q. erit for. sed plato. erit minor. q. erit for. ita q. in tertia exponente sumantur aduerbia comparandi. et non similitudinis qualitatis vel quantitatis. potest etiam quarta exponens aliter sumi sic for. et plato. erunt comparabiles secundum quantitatem. Ad aliud argumentum dicitur negando istam consequentiam for. currit velocius asino. sed. b. est asinus. igitur currit fortes velocius. b. sed debet sumi constantia sic b. est asinus currens. et causa est. quia ibi de notatur esse comparisonem currens ad currens. Ad aliud dicitur negando istas consequentias. a. est maior. b. igitur. b. est minus a. et conceditur q. a. est paruum. et non dicitur paruum respectu maioris. sed dicitur paruum respectu minus parui. aut magis parui. quousque finem veritatem. iste terminus paruum non opponatur relative. isti termino magnum. sed priuative. sicut intensum et remissum. et stat in tensum esse absque hoc q. remissum sit. q. nihil est intensum nisi subiectum et c.

De expositione gradus superlatiuo.

Incipiatur

a Superlatiuus gradus significat paruum ut quorum est aliquid

Ex quo patet q. ista est impossibilis. fortes est fortissimus illorum demonstrando platonem et ciceronem. quia ista significat q. for. est aliquis istorum. et est fortissimus eorum. Datet ultra istam consequentiam non valere. fortes est fortis. et isti sunt fortes demonstrato platone et cicerone. et nullus istorum est tam fortis sicut for. seu nullus istorum est fortior forte. sed minus fortis. q. for. igitur fortes est fortissimus istorum. quia ex consequente sequitur q. for. est aliquis istorum.

Item secundo accipitur q. omnis propositio per quam denotatur esse superlatio que non est falsa. Ex quo patet q. ista est falsa for. est fortissimus illorum. demonstratis forte et platone eque fortibus. quia per istam deno-

Tractatus

tur esse superlatio. siue excessus inter forte et
platonē q̄ nō est ideo ista ppositio falsa. Un
fm veritatē ex pponē de superlatio sequit̄
aliqua de comparatio. vt sic. arguendo. for
tes est fortissimus illorum. igit̄ aliquo illorum
for. est fortior. sed non sequit̄. igitur quolibet
illorum est fortior. Ex eodem pz istam con
sequentiam non valere. for. est fortissimus il
lorum. igitur nullus illorū est eque fortis cum
for. sed sequitur oppositum. igitur aliquis il
lorū est tam fortis q̄ est for. qz omnium quo
rum for. est fortissimus for. est vnus. Patet
vterius ex secunda suppositione hoc argu
mentum nō valere. for. qui est aliquis istorū
est fortis. et isti fortes demonstratis pla. et for.
eque fortibus et cicerone minus forti. et null⁹
istorum est fortior for. sed aliquis minus for
tis. igitur for. est fortissimus istorū. Ideo di
citur q̄ ista. fortes. est fortissimus istorum. sic
exponitur. fortes qui est aliquis istorū. est for
tis. et isti sunt fortes et quilibet istorū nō fortis
est minus fortis q̄ fortes. igitur for. est fortissi
mus istorū. Ex quo sequitur q̄ ista p̄a nō
valet. for. est fortissimus hominum et for. est ho
mo. igitur fortes. est fortior forte. neqz etiā se
quitur fortes est fortissimus hominum. et isti
sunt homines fortes demonstratis platone et
cicerone. igit̄ fortes est fortissimus istorū q̄
nis ibi arguatur a superiori distributo ad su
um inferius. qz si debet valere p̄a. o3 sume
re constantiam sic. isti sunt hoies fortes. quo
rum aliquis est for. pz vltra tales non fore cō
gruas. s3 impossibiles. for. est fortissimus asi
norum. leo est fortissimus lincum. sicut et hec
for. est fortissimus cice. et plato. seu for. est for
tissimus istorū. demonstratis platōe et cicerōe
Sed forte arguitur contra illum modū
exponendi. qz isto dato sequitur q̄
for. est primus istorū et tñ for. est vltimus isto
rum demonstratis eisdem. p̄is est falsum et
arguit̄ p̄a. ponat̄ enī qz for. currat et plato
post eum currat. et cicerō post eum currat. et
sequitur tūc q̄ for. est primus istorum. Et q̄
sit vltimus istorū arguitur sic. qz for. istorū est
vltra. et isti sunt vltra. et nullus istorum p̄ter
fortem est tam vltra q̄ for. sed aliquis cicerō
or. igitur for. est vltimus illorum. tenet p̄a p
modum exponendi positum. p̄is tamen est
falsum. qz sequitur. for. est vltimus istorū igit̄

tur for. est postremus illorum p̄is est falsum
et repugnat casui. Ex isto sequitur vltra q̄
for. est vltimus qui currit añ que3 nullus cur
rit. Item scdo sequitur q̄. a. est maximū istorū
quod nō est maximum istorū demonstratis
tribus inequalibus in q̄titate quorū. a. sit me
dium. qz. a. est magnum istorū q̄ nō est ma
ximum istorū. et ista sunt magna et nullus illo
rum p̄ter. a. est tam magnus q̄. a. qd nō est
maximū istorū. sed aliquod est minus. igitur
et c. Sed q̄ illud p̄is sit falsus arguit̄. qz i
illa. a. est maximum illorum. q̄ nō est maxi
mū illorū. vel ly qd refert̄ ad ly a tam in ex
ponere q̄ in exposita. et pz q̄ illa est falsa sic
referendo. vel refert̄ ad ly maximū in exposita.
et in exponente ad ly magnus et sic adhuc
illa est falsa. qz nō sufficiunt ille tres exponen
tes. sed o3 addere quartam vltim. aliter foret
verum q̄ for. foret maximus illorū demonstra
tis for. et platone et vno infinito posito q̄ sit
for. maior platone. qz for. istorū est magnus et
isti sunt magni. et nullus istorū p̄ter for. est
tam magnus q̄ for. sed aliquis minor. igitur
et c. p̄is tñ est impossibile. qz sequit̄ for. ē ma
ximus illorum. igitur for. quolibet illorū alio
a se est maior. Item tertio sequitur q̄ nō est
possibile aliquod esse primū instans esse for.
aut platonis. nec q̄ alicui rei possit esse pri
mum instans. aut vltimum. qz sequit̄ hoc est
primū instans. igitur hoc est primus instans
aliquorū instantium. sicut sequitur. iste est p̄mus
homo. igitur iste est primus homo aliquorū
hominum. Item sequit̄. hoc est primū instans
igitur. aliqd instans est posterius isto p̄a pz
qz ly primus est terminus relatiuus. Item
quarto isto dato sequitur q̄ potentia portatiua
for. in aliquo casu. nō est terminata per maxi
mum qd sic. nec per minimum qd nō. p̄is
est falsum et pbat̄ p̄a. qz si potentia fortis
sit terminata ponat̄ ḡra argumētū q̄ aliquod
sit minimum pondus q̄ for. nō sufficit portare
et q̄ multa sint equalia sibi sicut sequit̄. qz bñ
sequitur. a. est minimum pondus q̄ for. nō suf
ficit portare. igit̄. a. est minimum eorundē pon
derum que for. nō sufficit portare. et sequitur
vltra q̄ multa sunt equalia a quorum nullus
sufficit portare. Ex quo sequit̄ q̄. a. nō ē mi
nimū illorū que for. nō sufficit portare. qz ex il
lo sequitur q̄. a. est p̄imum illorū. que for. non

De incipit *Cyprianus*

sufficit portare. et ista q̄ for. nō sufficit portare
sūt parua et nullū illorū q̄ for. nō sufficit porta
re. preter. a. est tam p̄mū q̄. a. sed quodlibz
illorū aliud ab. a. est maius q̄. a. sed p̄s p
tertia pte est falsum. ¶ Item sequit̄. a. est mi
nimum quod for. non sufficit portare. igitur
a. est minimum illorū que for. nō sufficit portare
p̄s est falsum posito q̄ nō sit aliqd̄ pondus
maius. neqz equale. a. nisi. a. ¶ Itē q̄nto seg
tur q̄ nullum est genus generalissimum. qz
si ille terminus suba est genus generalissi
mum segtur q̄ quodlibet genus aliud ab illo
sit minus generale q̄ iste terminus suba p̄s
est falsum. ¶ Itē illo dato segtur sexto q̄ pōt
esse q̄ for. sit fortissimus hoīum existentibus
multis hoībus quoz vnus sit for. p̄s falsus.
qz segtur for. est fortissimus hoīum. igit̄ quo
rūlibet hoīus for. est fortissimus. p̄s p̄ia et se
guit̄ vltra. quozūlibet hoīum for. est fortissi
mus. sed isti sunt hoīes demonstrato platone
et cicerone. igit̄ istoz for. est fortissimus. p̄s
falsum et impossibile. igit̄ et. ¶ Itē septimo
ista expōne data segtur. qz hoc argumentū
esset bonum. b. erit p̄mū instans esse for. q̄
erit p̄mū instans esse platonis. igit̄ in. b. in
stanti for. et plato. incipiet esse. p̄s p̄ia. et ar
guitur q̄ p̄s sit falsum. qz in casu añs illius
p̄ie est verus. et p̄s falsus ponat̄. n. q̄ for.
iam sit et erit cū platone. cui⁹ platonis. b. erit
p̄mū istas et p̄s q̄. b. erit p̄mū instas cē for.
q̄ erit p̄mū instans esse platonis. qz. b. erit
instans esse for. qd̄ erit primum instans esse
platonis. et nullum erit instans prius. b. qd̄
erit instans esse for. q̄ erit p̄mū instans esse
platonis. igitur. b. erit p̄mū instans esse for.
q̄ erit primum instans esse platonis. et p̄s
illius prime p̄tie est falsus. s. q̄ in eodē instā
ti in quo for. incipiet esse plato. incipiet esse te
nendo q̄ indiuisue. vt pono.

Sed ad p̄mū illorū dic̄ q̄ accipiendo
istos terminos p̄mū et vltimū
p̄nt denotare ordinē. nihil est primum nec
vltimum. nisi in relatione ad aliquē ordinem
vñ for. fm vnū ordinē in casu posito est p̄i
mus. et fm aliū ordinē ipse nō est primus. s̄
in casu illo dicitur q̄ for. est primus fm illū
ordinē. et etiā vltimus fm eundē ordinē. et
non valet p̄ia ista. for. est vltimus fm illum
ordinē. igit̄ est postremus fm istū ordinem

qz ista for. est vltimus il l̄rū fm istum ordi
nē. nō plus significat. nisi q̄ for. ē maxime vñ
tra inter istos versus istam dīfīaz positionis
versus quā mouetur. sed nihil est p̄mū aut
vltimū simpliciter. sed in relatiōe ad aliquē
ordinē. neqz valet p̄sequentia. ista for. est p̄i
mus fm illū ordinem. igitur for. est primus
illorū. aliter sequitur q̄ quilibet illorū est p̄
mus et vltimus illorū et sic eēt plura quoz
quodlibet esset p̄mū illorū. Et per hoc
etiā dicitur concedendo istam propositionem
q̄ for. est vltimus qui currit. ante quē nul
lus currit. ex illa autē non sequitur q̄ for. est
simpliciter vltimus illorū. ¶ Ad secundaz
formam dicitur concedendo q̄ hec est impo
sibilis. a. est max. mū illorū qn ed non est ma
ximū illorū. qz si. a. est maximū illorū qd̄ nō
est maximū illorū. vel hoc eēt. qz. a. esset ma
ximū illorū q̄ maximū illorū non est maxi
mū illorū. et hoc non quia cū nullū illorū
est maximū illorū nisi. b. igitur. a. est. b.

¶ Item vna exponens illius est falsa sic ex
ponendo et referendo. ideo illa est falsa. Vel
si illa esset vera. hoc esset sic referendo. a. est
maximū illorū q̄. a. non est maximum illo
rum. quod est impossibile. Et per hoc respō
detur ad aliam propositionem sibi confimi
lem cū assumitur. b. erit primū instans esse
for. quod erit primū instans esse platonis.
qualitercūqz. enim referat ly q̄ vna eius ex
ponens est falsa. ideo illa p̄ia est bona. aliqd̄
erit p̄mū instans esse for. quod erit primū
instans esse platonis. igitur quando plato in
cipiet esse for. incipiet esse. Et similiter dicitur
ad tales propositiones hoc est primum in
stans esse for. quod est vltimum instans esse
platonis. quia de virtute sermonis omnes
tales sunt impossibiles. quia in omnibus ta
libus est supplendus genitiuis. quia si hoc
est primum instans. hoc est aliquorum instā
tū primum instans philosophi tamen nō
tantam habentes sollicitudinem. de vocalib⁹
p̄nunt tales propositiones. hoc est primum
instans esse sortes. pro talibus copulatiuis
hoc est instans esse sortes. et non immediate
ante hoc instans fuit for. in instāti priori. que
copulatiua fm veritatem nō conuertit̄ cū
illa. Unde apud eos ad hoc q̄ hoc sit p̄mū
instans esse sortes. sufficit q̄ in hoc instāti

Beincipit

for. incipiat se. sed fm rei veritatem illa copulativa nō convertit cū illa. hoc est p̄mūz instans esse for. ¶ Et similiter dī ad tales ppositiones. hoc est minimū qd for. nō sufficit portare. qz quilibet talis significat. hoc est minimū qd for. nō sufficit portare qz hoc est minimum illorum ponderum. que for. non sufficit portare. Et ex illo sequitur qz multa sunt pondera equalia huic. quod ponitur eē minimum quod for. non sufficit portare quorum tñ ponderum nullum for. sufficit portare. Id fm veritatē nullum est minimū p̄dus. qd for. nō sufficit portare i casu illo. Et illo tñ non sequitur qz potentia for. non terminet. qz uis eius terminatio nō sit exprimēda p tales terminos maximū. et minimum philosophi. tñ magis rebus qz terminis incedentes. qz sunt artifices reales. exprimunt terminos potentiaz inclusivos vel exclusivos p tales terminos maximū et minimū. intelligētes p tales propositiones. hoc est minimū qz for. nō sufficit portare tantū quantum per illam copulativā. hoc est magnū qd for. non sufficit portare. nec aliqd maius. s̄z quocūqz minori dato dat maius qd for. sufficit portare. sed fm veritatē illa copulativa nō convertitur cū illa exponenda. imo illa exponenda nō potuit for. esse. qd tñ sequitur ex illa copulativa. sicut ista. hoc est minimū qd chymera nō pōt portare. nō potuit chymera esse. Sed tractantes possessiones terminoz et p̄prietates. sicut fecerunt rōnales philosophi habēt exquisitē terminoz p̄prietates demōstrare. frequenter tñ ad aliud intendētes ipi ponunt terminos improprie. vbi argumēta aut materia de qua est sermo nō petant illaz difficultatē. Et p hoc dicitur ad aliud qz illa est falsa de v̄tute sermonis. ille terminus substantia est genus generalissimū existentibus decē generibus decem predicamentoz. sed per tales propositiones decē sunt generalissima intelligunt qz decē sunt genera quorum quodlibet est generalissimū in sua coordinacione predicamentali. qd etiā utrū sit verum infra videbitur. ¶ Ad aliud dī qz stat for. eē fortissimū hoīum multis alijs hoībus ab existentibus. et negat illa p̄na for. est fortissimū hoīum. igitur quodlibet hoīum for. ē fortissimus. imo neqz de cōparatio valet ta-

lis p̄na. qz non sequit for. currit velocius asino. igitur quodlibet asino for. currit velocius neqz segtur. for. erit maior qz erit plato. in alio quo tpe. igitur for. in quolibet tpe erit maior qz erit plato. igitur et.

De probatione illius termini incipit.

Incipit for. in instanti qd est p̄ns est. et nō immediate ante instans qd est p̄ns fuit. vel for. in instanti qd est p̄ns nō est

et immediate post instans qd est p̄ns erit. igit for. incipit esse. sed hec p̄na nō valet. qz in p̄mo esse mundi sunt vera vel saltē fuisset vera illa disunctiva. ille deus est in instanti qd est p̄ns. et nō immediate aī instans qd est p̄ns ille deus fuit vel in instanti qd est p̄ns ille deus nō est. et immediate post instans qd ē p̄ns deus erit. et ex illo nō sequebat vel nō secutum fuisset hoc impossibile. hoc. s. deus incipit esse. et qz illa disunctiva sit vera. patz. qz eius prima copulativa est vera in illo case. qd p3 qz prima pars de se manifesta est. et contradictoriū secunde partis illius copulativae est falsum. s. immediate aī instans qd est p̄ns ille deus fuit. qz sequit immediate ante instans qd est p̄ns. ille deus fuit. igitur aliqd ante instans qd est p̄ns ille deus fuit. ex quo sequit vltra qz ante instans qd est p̄ns in aliquo instanti vlt tpe deus fuit. p̄na p3. qz ibi ille terminus ali qñ est adverbii tps. Ex quo p3 vltra istam p̄nam nō valere. in hoc instanti tu nō curris et immediate post hoc instans tu curres. vel in hoc instanti tu curris. et nō immediate aī hoc instans curresbas. igitur in hoc instanti tu incipis currere. p3 qz demonstrādo instans i quo tu curres et nō incipis. et post qd curres aut demonstrādo diversa instantia. sequitur qz aī ē v̄p. et p̄ns falsum. Ideo dicitur qz ille dictiones incipit et desinit. et huiusmodi nō hnt exponi. sed habent casū veritatis. ille tātū casū veritatis iā dicte nō sufficiunt. sed ad inferendū illā for. incipit esse. o3 sic arguere. in instanti qd est p̄ns for. est. et nō immediate ante instans qd est p̄ns for. in aliquo instanti fuit et immediate ante instans qd ē p̄ns tps fuit. igitur for. incipit ē. vel sic in instanti qd est p̄ns for. nō est. et immediate post. instans qd ē p̄ns in aliquo instanti for. erit et immediate post in

De incipit

stans qđ est pñs tps erit. igit̃. & c. ¶ Dicit̃. et illa sor. incipit esse habere alia cam veritatis qđ sit aliqua istaz. vnde bene sequitur sor. est & nō fuit. igit̃ sor. incipit esse sed nō valet cō sequētia e contra ab illa ad aliquā illaz. caruz & ideo ly incipit nō est dictio exponibilis. qā ab exposita ad quālibet suaz exponentiuz. & etiā ab exposita ad oēs suas exponentes simul sumptas d3 esse formale argumentū. quorū nullū est verum de ly incipit. & de illa disium ctiva sā dicta. vnde nō valet illud argumētū. sor. incipit esse igit̃ i instāti qđ est pñs sor. est & nō immediate ante instās qđ est pñs sor. in aliquo instāti fuit. & immediate ante instās quod est pñs fuit tps. Acc etiā sequitur. sor. incipit esse. ergo in instāti qđ est pñs sor. est & nō immediate ante instās qđ est pñs sor. in aliquo instāti fuit. & immediate ante instās qđ est pñs fuit tps vel sor. in instāti qđ est pñs uō est. & immediate post instās qđ est pñs erit in aliquo instāti. & immediate post instans qđ est pñs tps erit. stat enim rem ali quā incipere esse & nō eē tps. vel instans. & etiā stat ymaginari re aliquāz incipere esse & pro tunc nō esse enim vel tps. aut etiā eter nitatē. nec immediate ante hoc fuisse. neq3 ine diate post hoc fore de ymaginatione igit̃ ista consequentia nō est formalis. & p consequēs ille non sunt sufficientes exponentes illius p positionis. sor. incipit eē. q3 ab exposita ad ex ponentes simul vel partialiter sumptas ē sor male argumētū. Aliquādo autē ly incipit nō bz illas cās veritatis per positionem de pre senti & remotionem de pterito. vel per re motionem de presenti. & positionem de fu turo. sed aliqñ bz easdē causas veritatis quas ly definit. q3 ille conuertunt sor. incipit nō eē & sor. definit esse. Similiter hec. sor. incipit fu isse habet causas veritatis per negationem d pñti & positionem de pterito vel d futuro.

Sed contra

illum modum ar guendi forte argū tur. q3 illo dato sequitur qđ non esset possibi le qđ sor. inciperet ptransire aliquam partem alicuius spacij. vel desineret ptransire. qā nō immediate post datū instans ptransibit ali quam partem alicuius spacij in aliquo instā ti nec ptransire pōt. Similiter de pteri to suo modo probetur. qñs tñ est. falsum. q3

per idem sequeretur qđ non esset possibile qđ sor. inciperet moueri aut desineret moueri. Igitur illo dato sequitur qđ vniuersum inci peret eē. & desineret esse. q3 demonstrato vni uerso vey est dicere qđ hoc est. & non imme diate ante instans qđ est pñs. hoc fuit in aliquo instāti. & sic de alijs. igitur hoc inci pit esse demonstrato vniuerso. & arguit an tecedens. i. qđ nō immediate ante hoc fuit. q3 instans qđ est pñs & multa alia qđ incipi unt esse non prius fuerant. & consimiliter eti am suo modo deducit qđ vniuersum desinit esse. & semp fuit ita qđ vniuersum incipit esse & desinit esse. ¶ Itē tertio sequitur qđ nullū successuum pōt incipere esse. & qđ aliquid incipit esse in seipso. & desinit esse in seipso.

Ideo ad primam formā dicitur ipas negando. & dicitur qđ illa & simi les sor. incipit ptransire aliqd spacij. hñt causas veritatis superius positas. & vltra il las habēt istas. sor. & in instāti qđ est pñs si ptransit aliquod spacij. & immediate post instans qđ est pñs ptransibit aliquod spacij. & immediate post instans qđ est pñs tps erit. & sic etiā dicendum est suo modo de hnc verbo desinit. ¶ Ad secundū dicitur cō cedendo qđ vniuersum desinit esse. capiēdo vniuersum pro aggregato ex oibus que sunt in rerum natura. & ita capiēdo vniuersuz cō ceditur etiam qđ vniuersum incipit esse. & at quis mundus desinit esse mūdus. n. illo mo do non est substantia nec accis. sed aggrega tū ex his. ¶ Ad vltimū d3 pcedēdo virtūz licet. n. nullū successuum pōt incipere esse. pōt tñ incipere esse aliqd successuum vt infra pa tebit. Secundum etiā conceditur qđ aliquid in seipso incipit esse. puta quodlibz instans & desinit esse in ipso. ¶ Itē sequitur qđ sor. inci piet esse homo post primū instans esse sui. & desinet esse hō ante primū nō eē sui. ¶ Item qđ sor. desinit eē hō ante primū nō esse sui qđ nō desinet esse. ¶ Itē qđ sor. incipiet esse qñ nō erit possibile ipsum incipere eē. & sor. desinet eē aliqd qñ nō erit possibile ipm desinere eē aliqd & qñ ipse nō poterit desinere eē. & qñ nō erit possibile aliqd desinere eē. Et si aliqd incipiet moueri ipm incipiet moueri postq3 mouebitur. & si aliqd incipiet moueri qñ mouebitur. & etiā si aliqd

De incipit

incipiet moueri ipſi incipiet moueri qñ nō mouebit. Et ita etiā ſi aliqd deſinet moueri ipſi deſinet moueri ateq; deſinet moueri. ⁊ ſi ali quod deſinet moueri nō ipſi deſinet moueri qñ deſinet moueri. ſed deſinet moueri qñ nō deſinet moueri. Et ille regule generales ſunt reſpectu terminorū reſpectu quorū verifican tur illa verba per negationē de pñti. ⁊ etiā dato qd oēs tales ſint cathegoice. ſor. deſinet currere anteq; deſinet currere. qd vñ eſt qd aduerbia tps vel loci non faciunt propoſi tiones ypotheticas. ſicut infra pbat̃ur.

Sed in hac materia incidit dubium vtrū aliqd ſucceſſiue produ cēdū ant pducibile poſſit incipere ⁊c. ¶ Et arguitur qd nō. qd ſi ſic ponat̃ igitur qd a. ſit quātitas pedalis ſucceſſiue pducenda adeq; te in b. hora vñformiter qd grā argumētū in cipiet eſſe in. c. inſtanti. Et arguit̃ qd a. quātitas nō incipiet eſſe in. c. inſtāti. qd ante c. inſtās a. quātitas erit. qd ante c. inſtans hec quanti tas pducet̃. ⁊ nō prius pducet̃ qd erit pduc ta. ſed qd cito erit pducta tācito erit. igit̃ ante c. inſtās erit p3 conſequētia. ⁊ illud añs pbat̃ ſ. qd nō prius pducet̃ qd erit producta. qd ſe quiſ illa quātitas pducitur ante. c. igit̃ qd pducet̃ ante. c. erit hec quātitas tenet pñā a cōuerſa ad ſuā puerſentē. ſed illa quātitas nō erit in. c. inſtāti. nec aliq; ei⁹ vt pono. igit̃ tur illa quātitas erit ante. c. p3 pñā. ⁊ ponat̃ minor. ponat̃. n. cū toto caſu qd in. c. inſtāti ſi erit illa quātitas. nec aliqd ei⁹. vt qd de⁹ anī bilabit̃ illā ⁊ p3 totū. ¶ S3 forte huic dī qd il lud repugnat caſui. ſ. qd ipā producet̃ ante. c. inſtans requiritur enim vt ſone dī ad hoc qd illa quātitas producet̃. qd illa erit aliqñ pduc ta poſtq; deſuerit eſſe iſte motus p quē pducetur. ¶ Sed contra illam reſponſionem arguitur ſic. qd ponat̃ cū illo pmo caſu qd qñ erit generata medietas illius quātitaris gene rande. cōſūpat̃ in tpe in quo generabit̃ ade quate ſecunda. Et p3 qd a. quātitas pducet̃ ante. c. inſtans. ⁊ tñ ipā nō manebit in ſine. igit̃ nō requiritur quātitatē remanere in ſi ne qñuis ipā acqrat̃. ¶ Itē ponatur qd qñ ge nerabitur ſecūda p3 proportionaliter cōſūpat̃ pñā prima. ⁊ qñ generabitur tertia cōſūpat̃ ſecūda. ⁊ ſic vltra. Et p3 qd a. quātitas pducet̃ in. b. hora ante. c. inſtās ⁊ p3 pñā a. quātita

tas erit ⁊ nō erit in. c. inſtanti. nec aliqñ ei⁹ erit in. c. inſtanti. igit̃ a. quātitas erit ante c. inſtans. ¶ Itē ponatur qd ſor. ⁊ plato ſint eq̃les. ſ. bipedalis quātitaris. ⁊ augeat̃ vter qd vñformiter in illa hora ita qd vterq; ſi ma neret in ſine illius hore etiā vterq; tripeda lis quātitaris. ſed cōrumpatur ſor. i ſine ho re remanente platone ⁊ arguitur qd ſor. erit tripedalis quātitaris ante. c. inſtans qd illa to talis quātitas quam acquireret erit ante. c. in ſtans. qd illa augmentatio demonſtrando to lem motū quo augebitur ſor. adeq; i illa ho ra erit ante. c. inſtās. ⁊ illa augmentatio erit illa quātitas. igit̃ illa quātitas erit ante c. inſtans. p3 conſequētia ⁊ arguitur antee dens pro pñā parte. qd ſor. ⁊ plato p equa le tempus augebuntur equē velociter ⁊ vñ formiter ⁊ aliqñ erit maximus motus quo augebitur plato. igit̃ aliqñ erit iſayim⁹ motus quo augebit̃ ſor. ¶ Itē contradic tio eſt qd ſor. augebitur continue vñformiter p b. horā. ⁊ qd b. hora nō erit equalis exēſiue motui quo augebitur ſor. ¶ S3 forte dī ne gando illāz minore ibi aſſūmprā. ſ. qd iſta aug mentatio erit illa quātitas. ¶ Sed contra iſta quātitas erit illud p qd formaliter ſor. augebitur. igit̃ iſta quātitas erit augmēta tio. p3 pñā ſicut ſequitur. hec albedo erit illā p quod formaliter alterabitur ſor. igit̃ hec albedo erit alteratio qd ſor. alterabit̃. pñā p3 qd alteratio ē actus alterabilis ſim qd altera bile eſt. ſicut augmentatio eſt actus augmen tabilis ſim qd augmentabile eſt. ¶ Itē ſi aug mentatio nō erit illa quātitas. ſed aliqñ accidens diſpoſitiū. ſequitur qd illa augmē tatio erit ante. a. qd augmētatō illa nō pducetur niſi ante. a. igit̃ illa augmētatō tācito erit producta qd cito ipā producet̃. ⁊ qd rati one de. a. quātitate ſine augmentatione ſuc ceſſiue pducenda hoc eſt vñ eadē rōne hoc eſt vñ de quolibet ſucceſſiue produciendo. ¶ Itē ad pñcipale arguitur ſic. qd ſi aliqd ſucceſſiue pducendū pōt incipere eē. ponat̃ igit̃ qd in. a. inſtanti antipſi incipiet eē. ⁊ ar guitur qd non. qd ante. a. inſtans antipſi erit igit̃ in. a. inſtanti antipſi nō incipiet eē. pa tet pñā ⁊ arguitur añs. qd tunc antipſi erit demonſtrando ipſi incipiens ad hoc inſtanti ⁊ terminatū ad pñmū nō eē antipſi. ⁊ tunc

Et definit

erit ante. a. instans igitur ante. a. instans anti-
christus erit. p. p. a. et maior. etia. q. a. in hoc
tpe antixps erit. demonstrando illud tempus
igitur tunc antixps erit. et minor. nota est scilicet
et q. tunc erit ante. a. instans q. hoc tps erit
ante. a. instans. nam omne tempus erit ita
cito sicut erit aliq. eius ps vel instans eius in
crinsecu ideo et. Et omne tps ita cito fuit
sicut aliqua eius ps et ta tarde. Quod si con-
ceditur arguitur tunc q. in quolibet instanti
illius hore tu incepisti ee q. a. in medio instanti
hore qd fuit. c. tu incepisti ee. ponat q. p. to-
tam illam horam fueris. arguit tamen q. in
c. instanti tu incepisti ee. q. a. in c. instanti fuisti
et no immediate ante. c. instans fuisti. igitur in
c. instanti incepisti ee. p. consequentia ista sa-
tis et maior. sed minor arguitur. q. a. tu no fui
ist ante. c. igitur no immediate ante. c. fuisti an-
tecedens probatur q. a. c. fuit ita cito sicut tu
fuisti. igitur tu non fuisti anteq. c. fuit pars co-
sequentia. et arguitur antecedens q. a. tunc. c.
fuit demonstrando totum tps terminatu ad
instans presens et incepit ab aliquo instati
preterito anteq. tu incepisti ee. et tunc fuit ita
cito sicut tu fuisti. igitur ita cito sicut tu fuisti
c. fuit p. consequentia satis. et sicut arguitur
q. in c. instanti tu incepisti esse ita arguitur
de quolibet instanti illius hore q. in eo tu in-
cepisti ee. et. Itz illo dato q. o. tps tadim
erit qd diu erit aliq. eius ps vel instas intrinsecu
et p. h. de p. terito sequit q. q. quid erit vnq.
immediate post hoc erit. et quicqd vnq. fuit
immediate ante hoc fuit. et no solu illud. s. quo
ctiq. dato qd vnq. post hoc erit. sequit q.
imed ate post hoc erit. Itz sequit q. ime-
diate post hoc in aliquo instati erit antixps et
tu in nullo instanti hore incipientis ab hoc in-
stanti erit antixps. p. ba. p. a. ps. q. a. nullus
erit instas post hoc q. n. inter illud et hoc in ali-
quo instanti erit antixps q. a. quociq. instanti
dato inter hoc et illud erit antixps arguendo
vt prius. Itz dato q. qd diu aliqua ps ali-
cuius tps erit ta cito illud tps erit. seq. q. p.
infinitu tps tu fuisti. et p. infinitu tps tu eris q.
p. aliquantum tps tu eris et no per tantum
qn per in duplo maius et sic vltra. q. a. p. om-
ne tempus terminatu ad p. a. no ee tui tu
fuisti. Itz sequit q. aliquid est copositu ex
aliquibus quoz nullum est. qd si conceditur ea-

de ratione concedendum est q. isti sunt colle-
ctiue demonstrando te Aldam. et ti ada non
est. consequentia p. intelligenti et consequens est
vanum. Et ex illo vltra sequit q. nihil fuit p.
malus tps q. aliud. et nihil fuit prius q. ali-
ud. et sic sequit q. tempus no est numerus
motus sin prius et posterius. Sed forte
ad hec argumenta dicitur negando illud as-
sumptum cum arguitur q. ante. a. antixps
erit. Et ad probatione cum arguit tunc anti-
christus erit demonstrando tempus incipi-
ens ab hoc instanti. et terminatum vsq. ad
primum no esse antichristi dicitur negando
illam. q. a. dicitur q. antichristus no erit nisi in
tempore intercepto inter primum esse anti-
christi et primum no ee eius. Et etiam nega-
tur minor cu arguitur. tunc erit ante. a. dem-
strando idem tempus. dicitur enim q. hoc
tempus no erit nisi in equali mensura sibi. et
negatur q. motus diurnus erit in medietate
te diei. sed erit in tota die. et similiter negatur
q. motus horalis erit in medietate hore. sed
erit in tota hora et sic de alijs mensurabilib.
Et conceditur vltra sin istam responsionez
q. motus horalis est et q. nulla pars eius fu-
it que no sit nec aliqua erit que non sit. Sed
contra istam responsionem sic arguitur. q. a.
ex illo sequitur q. si aliquid fuit illud est. q. a. si
cut medietas hore que corrumpebatur est. et
etiam quelibet eius pars est. vt concedit illa
positio. et vt sequitur ex eadem ita sequitur
q. dies que corrumpebatur est. et quelibet
eius pars est. etia de anno et mille annis et q.
libet eoz parte. quo dato sequitur etiam q.
ea que fuerunt in illis annis sunt et sic etia seq-
tur q. si aliquid erit illud est. et tunc sequitur
qd nihil pot incipere esse. et qd nulla sit. p. po-
sio contingent. Itz seq. q. ada perpetuo
erit. et q. antixps ptinue fuit q. ptinue fuit ita
qd antixps est vt sequit ex illa positione. sed
probatur prima p. a. s. q. nihil pot incipere
ee. q. si aliquid pot incipere ee sit antichristus
et arguitur q. antixps no incipit ee. q. conti-
nue ante hoc fuit ita qd antichristus est. igit
continue ante hoc antichristus fuit. Sed
ad hec omnia dicitur concedendo exceptis
tribus conclusionibus vltimis. dicitur enim
q. aliquid potest incipere ee. et qd aliqua est
propositio ptiges. et q. no ptinue antixps in a

Et definit

et non continue adam erit. Et ad probatio-
nem admittitur qd antixps incipiat esse. et cu
arguit qd no. qz antixps ptinue ante hoc fuit
Dicitur negando illud. et cu arguitur qd sic
qz continue ante hoc fuit ita qd antixps est igr
continue ante hoc antixps fuit. dicitur negan-
do pnam. unde lect adam sit no tn adam e
in hoc instanti. neqz in aliqua parte hui? dici
sed est in tempore in quo fuit et non alio.

¶ Ad aliam formā dicit qd aliqua est ppo
cōtingens sicut illa antixps est. qz adhuc anti
xps nō fuit et aliqñ erit. et p hoc negatur qd p
petuo adaz erit et qd continue antixps fuit. Sz
contra illam responsionē adhuc arguitur. qz
ex illa sequitur qd nulla pars alicuius tps erit
et qd nulla pars successini fuit. qz nulluz suc
cessinuz fuit qñ fuit solum aliqua eius pars
sed soluz qñ fuerunt oia que fuerūt ipsum.
Sed nunqz fuerūt oia que fuerūt ipsum nisi
qñ illa simul fuerunt. sed nunqz illa oia simul
fuerunt. sicut for. nō erit equalis platonē nisi
for. sit simul cum platonē et c. ¶ Item ex ista
rñsione sequitur. qd propositio simpliciter cō
tingens est necessaria. qz fm istam responsio
nem valet hoc argumentum hoc aliqñ erit ta
le vel tale. igitur hoc est tale vel tale. Et p idē
sequitur qd hec ppo antixps est. aliqñ erit ne
cessaria sic significando que iam est. igitur ē
necessaria etiam tamen ipsa est cōtingens igr
tur et c. Et ex illo sequitur qd necessarium cō
tradicit contingentē. qz hec antixps nō est. cō
tradicit illi. necessarie antixps est. vel si forte
dicitur qd ista est impossibilis. antixps nō est
tūc segtur qd ipossibile ptradicit pñgeti pñs
ē falsū. qz si vnū ptradictorioz est cōtingēs.
ad vtrūlibz reliquū ē pñgēs. ¶ Itē nullo tpe
exñte nō esset cōcedendum qd adaz est. neqz
qd adam erit. posito qd nullum tps erit et qd
antichristus erit. nō est concedendum qd anti
christus est. sed ppter tempus esse vel nō ēē
nō fit aliqua illarū vera vel falsa. igitur uon
est pcedendum qd antixps est. ¶ Ideo forte
aliter dicitur ad principale negando qd anti
christus non pōt incipere esse et admissio casu
negatur qd ante. c. instans antixps erit. Et ad
pbatōnem demonstrando tempus incipēs
ab hoc instanti et terminatum ad primūz nō
esse antichristi negatur qd hoc tempus erit an
te. c. instans. quia hoc tempus nō erit nisi in

mensura sibi equali. et ita dicitur de quolibet
motu qd nullus motus erit nisi in mensura si
bi equali. Sed vltra tamen dicitur negando
qd adam est. et qd antichristus est et negatur qd
tempus in quo antichristus erit est. Sed cō
tra illam responsionem arguitur deducendo
eadem incōuenientia que prius. quia si tem
pus est. sit a gratia argumenti vna hora in cu
ius medio instanti simus et fuerit medietas
elapsa. b. et medietas futura. c. et arguit tunc
sic. a. hora est. et a. hora est. b. c. igitur. b. et c.
sunt et vltra. b. et c. sunt igitur. b. est. et c. est.
Si conceditur argumentum arguitur qd si
aliquid fuit illud est. et si aliquid erit illud est
vt prius. et sequitur tunc iuxta istam respon
sionem qd nihil potest incipere esse et qd ni
hil fuit prius alio nec aliquid erit prius alio.

Si negatur psequencia sequit tūc qd aliquid
componit ex aliquib? quoz nullū ē. igr et c.
¶ Item arguitur sic. aliqua per se alteratio
est. que non est nisi qualitas que acquiritur
igitur aliqua qualitas acquiritur. vel igr ac
quiritur qualitas acquisita vel acquirenda
aut aggregatu 3 ex his. et siue sic siue sequi
tur qd pars alterationis producta est. et etiam
pars producēda est. quo dato sequitur vt pri
us qd si aliquid erit illud est. sequitur enīz hoc
acquiritur. igitur quod acquiritur est hoc. igr
tur si hoc acquiritur hoc est. Sed forte hūc
dicitur negando quod alteratio sit qualitas q
acquiritur. dicitur enī qd nihil acquiritur nec
aliquid est in acquiri. quia tunc illud esset. et
dicitur vltra secundum illam responsionem
qd tu pertransis et nihil pertransis. nec ē pos
sibile te pertransire aliquid. ¶ Sed contra il
lam responsionem sic arguitur. quia si n. or?
localis est ponatur quod motus horalis pu
ta. a sit in cuius medio instanti simus. et fuerit
b. medietas lapsa. et c. medietas futura et se
quitur vt prius. vel quod aliquid componit
ex aliquibus quorum nullum est. et tunc etiā
sequuntur iam dicta incōuenientia ptra istā
responsionem. vel sequitur quod. b. est et qd
. c. est et quod si for. fuit for. est et qd si antichri
stus erit antichristus est. igitur contradictio ē
quod tu pertransis et nihil pertransis. ¶ Itē
ista responsione data sequitur quod nulla ps
alicuius temporis erit nec aliqua pars alicu
ius successini erit nec fuit. quod deducitur vt

De incipit

pius contra secundam responsionem.

Oppositum tamē dubij ē manifestum q: si nihil preter deum esset posset aliquod successiue producendum incipere esse. sed iam eque bene pōt aliquod successiue producendum a deo incipere esse sicut posset si nihil preter deum esset. igitur iam pōt aliquod successiue producendum aut producibile incipere esse.

Ideo ad dubij dicitur illud concedendo et ultra dicitur p materia q: nihil de successiue habemus nisi terminum ad bonū intellectū puta instans vel mutatus esse et hoc est qd dixerūt antiqui philosophi q: de tēpore nō habemus nisi instans. ¶ Secundo premititur q: si moueri est moueri ē p tēpus et c. Et per hoc respondetur ad argumentum cōtra illam responsionem q: arguitur q: Adam est. et q: antichristus est negando. et negatur q: tempus sit aut q: aliqua hora vel motus sit. sed conceditur q: omne successiuum erit. et qd omne successiuum fuerit. sic intelligendo dubium q: a. successiue. p ductus incipit esse. q: a. est in instanti. qd est presens et nō immediate ante instans qd est presens fuit in aliquo instanti. ita q: illa ppositio de ly immediate sumatur cū instāti de preterito vel de futuro. Unde dicit q: quocūq: dato successiue producto aut producendo qd in aliquo instanti erit. ipsum erit anteq: in aliquo instanti erit. et ipsum erit ante primum esse sui. et negatur q: si aliqd spācium pertransibitur ipsum prius pertransibitur q: erit pertransitum. nec oportet ad hoc quod ipsum erit pertransitum qd ipsum erit postquam ipsum mobile pertransuerit. et si sortes acquireret aliquam quantitatem ipse tūc eam habebit q: cito acquireret eam. et si aliquam acquireret ipsa erit tam cito acquisita quāto ipsa acquireret.

Sed contra istam responsionem forte arguitur q: ex illa sequit q: for. erit equalis platoni et nunq: erit ita q: for. est equalis platoni. et q: for. erit equalis platoni. et nec per tēpus nec per instans erit equalis platoni. ¶ Item q: for. nō est equalis platoni et erit equalis platoni. et nec incipit neq: incipiet ē equalis platoni. ¶ Item q: for. erit tripedalis et in nullo

instanti erit tripedalis. ¶ Item q: a. distat a. b. per pedalem distantiam. et tanget. b. et tñ nec per tempus neq: per instans tāget. b. et nō incipit nec incipiet tangere. b. ¶ Item q: sortes incipit esse pedalis et definit esse pedalis. et tñ immediate ante instans quod est presens fuit pedalis et immediate post instans quod est presens erit pedalis. ¶ Item q: for. non est taz albus q: albus est plato. et erit tā albus q: albus est plato. et tñ non incipit neq: incipiet esse tam albus q: albus est plato. Et q: ille conclusiones sequantur sic arguitur ponatur q: for. sit pedalis quātitatis et plato bi-pedalis. et angeatur vterq: illo: vniformiter in illa hora. ita q: si maneret vterq: eo: in fine esset vterq: in fine hore tripedalis quātitatis. sed ponatur q: vterq: eo: desinat esse cum sua quantitate. et sequitur q: sortes erit equalis platoni ex responsione data. q: vterq: eo: erit tripedalis precise. et tñ nunquā erit ita q: sortes est equalis platoni. q: neq: in fine hore neq: ante finez hore. Et si sortes distat ab. a. puncto per pedalem distantiam. et angeatur in hora acquirendo pedalem quātitatem versus. a. punctum sequitur q: ante finem hore acquireret illam tripedalem quātitatem et illam habebit. sed quācito habebit illam tripedalem quātitatem tūc cito tanget a. punctum. igitur ante finem tanget. a. punctum. et si ponatur q: in fine maneat. a. punctus et sortes cum illa quantitate tanget. a. punctum anteq: incipiat tangere. a. punctum. Et si ponat cū toto casu q: ille punctus non sit in fine hore. sed cōtinue ante finē. concedēdū est q: for. nō tanget a punctum et tanget. a. punctum et non incipit nec incipiet tangere. a. punctum et per eundem modum sequuntur conclusiones sibi illate.

Ideo generaliter teneatur q: de nullo successiue producendo valet cōsequentia de forma arguendo ex copulatiua cuius vna pars est negatiua d: presenti et alia affirmatiua de futuro inferendo propositiōnem de incipit de presenti vel de futuro. unde nō sequitur. a. quantitas erit. et nō est. igitur incipit vel suscipiet esse. ponatur enim q: a. ignis generabitur per partem ante partē et qñ erit generata vna pars corumpat alia successiue sicut generantur alie. et sequitur q:

De incipit

a. ignis erit. alter enim nullū successivū erit. et tñ. a. ignis generabitur nō incipit neq; incipit et esse. ¶ Itē ponat q. a. ignis generabitur et nulla pars desinet esse ante finē hore. sed in fine hore ille ignis finē se et qdlibet fuit desinet esse p. remotionem de pñti. et patet pñas nō valere. ¶ Ideo p. q. nō si for. erit aliqua lis qualis iā non est ipse incipit vel incipiet cē talis. et nō si for. erit aliquantus quantus iāz nō est ipse incipit vel incipiet esse tātus. ¶ Itē q. nō si aliquid erit qd nō est ipm incipit vel incipiet esse. Silt nō si aliqd erit aliquale qle ipm postea nō erit. ipm desinit vel desinet cē tale. et nō si aliqd erit a'quantū quātū postea nō erit ipm desinit aut desinet esse tantū parent illa oia de igne pedali successivue generādo et successivue corrupēdo. ille enim ignis erit adequate in hora et in nulla eius parte. alter ut est ostensum pro parte nullū successivum erit. ¶ Ex predictis ultra patet tales pñas nō valere. a. propositio nō est vera et a. propositio erit vera igitur. a. propositio incipit vel incipiet esse vera. Similiter tu nō scis. a. propositiōē. et scies a propositiōē. igitur icpis vel incipies scire a propositiōē. p. de illa p. positione for. fuit equalis platonī. posito cum casu illo pñus supposito de sorte et pla. augmentandis in hora q. illa p. positio accepta erit adequate in hora p. quā illi augmentabuntur. et in cuius fine uterq; eorū desinet esse. ut ibidē positū est. quā propositiōē tu p. totam illā horā credas sine hesitatione vel ponatur casus de preterito. facta. s. augmentatione illorum et eorūdem corruptione. et p. totū propositū. ¶ Ad formā igitur argumenti principalis. negatur illa pñia. hec quantitas erit ante. a. igitur in. a. hec quantitas nō incipiet cē et ex dictis patet pñiam non valere. ¶ Ad secundum principale cum arguit q. nullū successivue pductū aut producendum pōt incipere esse. negatur et ad casum ibi positū admititur casus. s. antixps in instanti. c. incipiet esse et cum arguitur q. nō. q. ante. c. instans antichristus erit dicitur illud negando. et cum arguitur q. tunc erit demonstrādo tps ab hoc instanti. incipiens et terminatū ad primū nō esse antixpi. et tunc erit ante. a. igitur ante. a. antixps erit. dicitur concessa pñia. negādo minorē. dicit. n. q. hoc tempus nō erit ante. c.

instans. sed hoc tempus erit ab hoc instanti adequate vsq; ad primū nō esse antichristi. et ita generaliter dicit q. nullū successivū erit nisi in mensura sibi equali. ¶ Et tunc qñ arguit cōtra illā responsionem q. antixps est. et q. adam est. et si aliquid fuit illud est. dicit negādo illas pñias sic illas intellegendō q. si for. fuit for. est. et si antixps erit. antichristus est. et sic de alijs. et cum arguitur q. sic. q. tps est. igitur utraq; eius medietas est. puta. b. c. ut ibi arguebatur. negatur assumptū. dicitur enim q. nullum tps est. neq; aliquis motus est. q. de tpe non habemus nisi instans vel nunc ad intellectū. Et si auctoritates aliquę allegentur. dicitur q. omnes ille intelligende sunt de preterito vel de futuro.

Sed forte arguitur contra illā positionem. q. ex illa sequitur q. for. per totam illam horā movebitur. et tamen in quolibet instanti illius hore incipiet moveri. et in quolibet instanti illius hore desinet moveri. ¶ Item sequitur q. nullū successivum pōt incipere esse vel desinere esse. ¶ Item ex illo fundamento arguitur q. multe conclusiones superius posite sunt falsę. for. erit tripedalis et nec per tempus. neq; per instans erit tripedalis. q. per idem for. erit tripedalis. et in nullo tempore neq; in aliquo instanti. q. si immediate ante finem hore date for. erit tripedalis et etiam in illa hora sequitur q. illa hora erit immediate ante finem hore. quod dictis repugnant. ¶ Itē si aliquid erit in aliquo tpe hoc erit. q. mensurabitur illo tpe igitur repugnans est q. aliqd erit in. a. hora et non erit per. a. horam neq; per aliquā eius partem. ¶ Item sequitur q. aliqua quantitas continua erit. et nulla eius pars erit. ut p. de tempore. ¶ Item sequitur q. nullum instans alicuius temporis erit neq; aliquod instans erit in aliquo tempore quia nullum instans aliquo tempore potest mensurari. et etiam quia si aliquod instans erit in aliquo tempore. sequitur q. illud tempus erit quando illud instans erit. ¶ Item sequitur q. aliquod tempus terminatur ad aliquod instans. que s. tempus et instans data non simul erunt. s. qñ instans erit non erit tempus. qd ponitur ad id instans terminari. ¶ Sed huic forte dicitur q. hoc instans erit quādo illa hora erit

Et definit

et quod illa hora erit. quoniam sua pars erit. **Sed** contra si ista hora erit quandocumque sua pars erit et quolibet sua pars erit quando illa hora erit. sed immediate ante finem erit aliqua pars illius hore. igitur immediate ante finem illius hore illa hora erit. **Item** illo dato sequitur quod brunellus differt a sor. et tamen brunellus definit esse antequam sor. erit. et quod sortes erit equalis platoni et quandocumque sor. erit non erit plato. et conclusiones iste false sunt. igitur etc. **Item** arguitur quod nulla hora. a. dici erit quoniam. a. dies erit. quod si sic ponatur. igitur quod prima hora. a. dici erit quando. a. dies erit. et per idem ultima hora. a. dici erit quando. a. dies erit. et tunc arguitur sic. prima hora. a. dici erit quando. a. erit. et etiam ultima hora. a. dici erit quando. a. erit. et a. hora non erit nisi in uno quando. igitur prima hora. a. erit quando ultima eius hora erit.

Sed ad hoc primum dicitur concedendo quod per totam illam horam sortes movebitur. et tamen sortes pro quolibet instanti illius hore incipiet moveri. quia usquam erit ita de presenti quod hoc moveatur. Et cum inferatur quod sor. erit tripedalis. et nec per tempus neque per instans erit tripedalis. dicitur concedendo illam sicut contingentem. Et cum ulterius inferatur quod sor. erit tripedalis. et non in aliquo tempore neque in aliquo instanti. Dicitur quod hoc est satis imaginabile ut posito quod nullum tempus erit. sed posito quod quicumque sort. erit ipse erit in aliquo tempore vel instanti. **¶** In secundo casu secundo dicitur quod sortes erit tripedalis. quod in illa hora. et quod illa quantitas erit tripedalis. quod illa quantitas erit ipsa met. et erit aliquanta et non minor quam tripedalis. ideo etc. **¶** Uterumque habita significatione huius complexi fore in tempore et mensurandum fore in tempore est concedendum ad imaginationem quod aliquid incipit esse quod non est et erit. et tamen non erit in aliquo tempore neque in aliquo instanti. et tamen continue tempus erit. ut posito per imaginationem quod simplex grane incipiat mutari in vacuo. et ponatur gratia argumenti quod mutatio qua mutabitur illud mobile erit. et tamen nec per tempus neque per instans. et continue tempus erit. et non solum de isto est verum. sed de deo. et de his que non possunt in

cipere esse verum est. nam eternis neque in tempore sunt nec durant per tempus. quia durare per tempus vel in tempore est cum resistencia permanere. **¶** Et cum ultra arguitur quod in aliqua quantitas erit cuius nulla pars erit. et quod nullus successivus aliqua pars erit neque aliquid instans alicuius temporis erit. dicitur de virtute sermonis omnes illas conclusiones concedendo. ad hoc enim quod illa quantitas successiva erit continua sufficit quod illa quantitas erit multa collectine. que erunt sine intermissione unus ad alterum. de omni tamen quantitate continua que est verum est quod nullius partes copulantur ad aliquem terminum communem. et ita etiam dicitur quod nulla pars alicuius successivus erit. tamen quodlibet successivum erit multa. quorum nullum erit. et ita etiam illa hora erit finita. licet nullum instans erit finis eius. quia ipsa non erit quando erit aliquid instans. sed multa horum opposita ex communi modo loquendi concedimus propter breuiloquium presertim. ubi sermo aliam exigit difficultatem.

Sed adhuc alia videtur incidere difficultas. utrum aliquid incipiat esse. **¶** Pro quo dubio dicitur primo quod si aliquid erit ens in aliquo instanti quod iam non est ens. illud incipit vel incipiet esse ens. Et si aliquid erit aliquantum puta pedale vel bipedale. in aliquo instanti. quod iam non est pedale vel bipedale in dato instanti. incipit vel incipiet esse pedale vel bipedale. et sic de alijs. Et si aliquid erit aliquale in aliquo instanti. puta album vel nigrum etc. et iam non est album etc. ipsum incipiet vel incipiet esse album vel nigrum etc. **¶** Similiter si aliquid erit alicubi in aliquo instanti ubi iam non est ipsum incipit etc. et sic discurrendo per alia predicamenta. sic quoque de desitione regule subsequitur. ut quod si aliquid sit ens vel erit ens in aliquo instanti quod postea non erit ens ipse de finit vel desinet esse ens. et sic de quantitate qualitate et ubi etc. per alia etiam casus sunt inferri propter idem ly incipit vel de ly immediate. non aliquid propositio de ly incipit vel immediate est vera. non existentibus veris illis causis veritatis. quia stat aliquid non esse et incipere esse non existere mensura aliquid extrinseca neque incipere esse vel desinere esse etc.

¶ De causis veritatis de ly immediate.

Bely immediate

Eddely immediate dici

S gumētum nō valet. in hoc instā
ti for. non ē. ⁊ nullū erit instans
post hoc quā ante illud for. erit
igitur immediate post hoc for. erit. patet. qz de
monstrādo instans pteritū est aīis veruz. ⁊
pīs falsuz. ¶ Et p idē nō valet. hoc argumē
tuz. in hoc instāti for. non est. ⁊ nulluz erit in
stās post hoc qn iter illud. ⁊ hoc for. erit igit
immediate post hoc for. erit pz enīz qz aīis est
veruz. posito qz for. sit demonstrato instāti p
terito. neutra. n. illartuz est vera. immediate aī
hoc tu fuisti demonstrato instāti futuro ⁊ i
mediate post hoc tu eris demīrato instāti p
terito. ¶ Item illa pīa nō valet immediate p
hoc for. erit. igitur ante qdlibet instans futu
ruz post hoc for. erit. lz sequatur econtra. qz
illa est impossibilis. ante qdlibet instans futu
rum post hoc. tu eris pz qz nunqz erit aī qd
libz istās futurū p hoc. qz neqz i tpe neqz i
istati. Dicī igit qz illa. immediate post hoc for.
erit duas lz cās veritatis. post hoc for. erit. ⁊
nullū erit instās post hoc qn inter illud ⁊ hoc
for. erit in aliquo tempore vel in aliquo instāti
⁊ hoc instans est vel hoc instans. erit. igitur
for. immediate p hoc erit. lz nō valz econtra ad
quālibet illaz ppositionuz de per se neqz est
ppositio exponibilis rōne illius termini ime
diate. sed lz cām aut causas veritatis sicut lz
ppositio rōne illoz verboruz incipit aut desi
nit. sed nō valet pīa illa. in hoc instāti for.
nō est ⁊ nulluz erit instans post hoc qn inter
hoc ⁊ illud for. erit ⁊ hoc instans est vel erit
igitur immediate post hoc for. erit. pz posito qz
iam antichristus nō sit. sed i medio instāti isti
us hore incipiet esse tunc p imaginationē si il
la hora nō erit ⁊ antixps incipiet esse. vt posi
tum est. est aīis verū. ⁊ pīs falsuz. qz ex pse
quēte cū aliis veris. sequitur qz antixps nūc in
cipiat esse psequens falsum. qz ipse incipiet eē
igitur iam nō incipiet esse ⁊c.

¶ De veritate propositionis.

Remittamus

P qz omne ens est quale. qnā om
ne ens est perfectum. ideo est.
cūale pīa pz. qz si omne ens est pfectuz ipsū
est pfectū quale ipsuz. qz omne ens est tale

quale ipsum est. ¶ Et adhuc dato per possi
bile qz prima materia a qlibet forma accīdali
⁊ subali esset denudata ipsa esset qlis. qz figu
rata tenet pīa a specie ad genus. Ex quo se
quitur qz nō oē qd est quale est quale p aliquā
qualitatem ab eo distinctā. est enīz qlibet qua
litas qualis cū ipsa sit intensa vl remīssa. Ad
huc pmittamus qz omne ens est cūlibet enti
simile aliquo modo. ⁊ cūlibz enti aliquo mo
do similiter se hīs. qz quodlibz ens ē possibi
le. ⁊ qdlibet ens est possibiliter ens qualr est
quodcūqz aliud ens qd det. igit. omne ens
est cūlibet enti simile. ⁊ cūlibet enti similiter
se habens. ¶ Item quocūqz ente dato ip
suz est ens qd nō cūlibet enti fīn oēm suum
modum agēdi vel essēdi est infinite dissimi
le. igitur quocūqz ente dato ipsuz est cūlibet
enti simile ⁊ similiter se hīs. pz psequētia illa
qz sicut omne finite magnuz ē paruz. ⁊ oē fi
nite difficile est facile. sic omne finite dissimile
est simile. ¶ Sed forte contra primū illoz ar
guī. qz illo dato sequit qz isti termini sunt eā
cōes quale ⁊ ens. qz oē ens est quale ⁊ oē qle
est ens. ⁊ etiā p pbatōne illius cōclusionis se
quitur qz si aliquid potest esse ens illud pōt
esse qle ⁊ econtra. ⁊ illi termini sunt sic signifi
cando. igitur illi termini sunt eque cōes. pīs
falsum. qz tunc ille terminus quale esset supe
rius ad illū terminū substantia sicut ly ens qd
est falsum. qz illa decē genera nō se invicēz ex
cedūt. ¶ Itē cōtra aliud sic arguī. qz deus
nullū alteri a se est similis. igit ⁊c. pz pīa ⁊ an
tecedens arguī. qz deus est pfectio nō finita
sed infinita. sed nullū infinitum est alteri simi
le aut dissimile. qz nullum infinituz est alteri
cōparabile. igit deus nō est alteri rei similis
¶ Sed ad primū illoz negat illa pīa si aliqd
sit vel possit esse ens ipsuz est vel pōt esse qle
⁊ econtra. ⁊ illi termini sunt sic significādo. igit
tur illi termini sunt eque cōes. sicut nō sequit
ois qstias ē qstias discreta ⁊ eē. ⁊ si pī cē qz
sit aliqua qstias que nō sit discreta ⁊ econtra
⁊ illi termini sūt sic significādo. igitur illi ter
mini sunt eque cōes aut generales. qz genera
litas termini nō attendit penes multitudīnez
significatōis soluz. sed penes prior tatē cum
aliis requisitis alibi dictis. vnde prior est ille
terminus qstias qz ille termin⁹ qstias discre
ta. Unde quādo duo termini sunt de eodem

De veritate

predicamento adinuicem predicabiles quibus habent eque multa significata tunc terminus unus connotans potest poni per genere alius vero per specie. sicut est de illo termino qualitas ois enim qualitas est dispositio et e contra. quia ois qualitas est aliquo modo a suo subiecto facilius mobilis. Ad aliud negatur primum assertum. unde dicitur quod deus secundum quod infinite perfectus nulli est similis verum est tamen secundum quod est ens possibile. aut ens produciens. aut ens finite velocitatis mouens. sic est tale et taliter se habens quia et quod se habet sunt multa entia ab eo producta. et ita dicitur quod unus infinitus est alteri comparabile non secundum quod infinitum. Ex quibus sequitur quod quodlibet aliquo qualiter esse est cuilibet aliquo qualiter esse simile ens. per hoc quod ois ens est cuilibet enti simile et quodlibet aliqualiter est cuilibet aliqualiter simile igitur quodlibet taliter esse et quodlibet aliqualiter esse est cuilibet taliter esse. et cuilibet aliqualiter esse simile. Quod dato sequitur quod quodlibet ens aliquo qualiter est. et taliter ipsius non est. et taliter ipsius non potest esse. celum enim est aliquo qualiter et taliter ipsum non est. per hoc sicut celum est aliqualiter et tale ipsum non est. ita celum est aliqualiter et taliter ipsius non est. Ita fit procedendum quod deus est aliquo qualiter et taliter ipsius non potest esse. et de omni alio ente simili negandum tamen est quod aliquo qualiter deus est. et non taliter potest esse. Et si arguitur quod sic quod contingenter deus est in hoc instanti. et non contingenter potest esse. igitur deus est aliquo qualiter et non taliter potest esse. Sed huic dicitur de virtute sermonis negando assertum. deus enim est contingenter in hoc instanti. et contingenter potest esse quod uis non contingenter ad utrumlibet deus possit esse. quia necessario deus potest esse. verum tamen contingenter deus non potest esse. quia modo contingenti quo tu vel hoc instans est deus non potest esse. Ex quibus concluditur quod qualitercunque deus est taliter hoc corruptibile est. quodcunque demonstrato. quia aliquo qualiter qualiter deus est hoc corruptibile est quodcunque demonstrato. et non est aliquo qualiter deus quin taliter sit hoc corruptibile. igitur et cetera. per maiorem. quia possibiliter hoc corruptibile est et precise taliter deus est. non enim est aliquo modo deus qui non sit possibilis. Unde idem est minor nota est quod non aliquo qualiter deus est quin taliter hoc corruptibile sit. quia quilibet modus possibilis cuilibet modo possibilis habet possibilitatem similem. Et si forte arguitur

sic. qualitercunque deus est taliter hoc corruptibile est. sed necessario deus est. igitur necessario hoc corruptibile est. Item aliquis est modus possibilis qui nulli modo possibili in possibilitate est similis. quia est aliquis modus qui est infinite possibilis. et qui est possibilitas infinita ut modus quo deus est. in infinitum enim possibilis est illa propositio deus est quod illa hoc corruptibile est. et hoc non est nisi quia in infinitum magis possibiliter est deus esse quam hoc corruptibile esse. igitur. et cetera. Sed ad primum negatur illa propositio. sed solus sequitur ex illo assertum quod taliter qualiter necessario deus est taliter illud corruptibile est. sicut et non sequitur qualitercunque deus est in hoc instanti taliter ipse est. sed contingenter deus est in hoc instanti. igitur contingenter ipse est. Similiter non sequitur qualitercunque deus creat taliter potest creare. sed contingenter deus creat. igitur contingenter deus potest creare. capto ly contingenter put est medium inter ly possibiliter et ly necessario. sic et non sequitur. quod qualitercunque ly hoc significat hominem taliter istum hominem significat. sed principaliter significat hominem. igitur principaliter illum hominem significat. maior enim nota est. quia quodcunque modo iste terminus homo significat hominem eodem modo unumquemque hominem significat. ita est quodcunque significatione ista propositio. homo est quod homo est significat eadem significatione et tamen principali quod forte est ista significat non tamen ista quod forte est principaliter significat. In omnibus etiam non sequitur qualitercunque homo currit. talis disputat sed homo albus currit. igitur homo albus disputat. nam posito quod duo homines currant quorum unus sit ita intensus albus sicut alius est intensus niger. et nullus homo albus disputet tunc illi sunt similiter intensi et albus est similis nigro. non tamen secundum albedinem. sed secundum intensiorem. Sed ad aliud dicitur quod sicut recto nihil est rectius. et nihil est intensius. vel remissius rectum ita nihil est intensius aut remissius possibile. Sed contra. accepta forte arguitur. quia illis datis sequitur quod quilibet pars quantitativa tui est ita magna sicut tu es. propositio est falsum. quia tu es maior quam aliqua pars quantitativa tui. et propositio ista arguitur. quia quilibet pars quantitativa tui est taliter magna qualiter tu es. igitur quilibet pars quantitativa tui est ita magna sicut tu es. per propositio et arguitur assertum. quia quilibet pars quantitativa tui est eodem

De veritate

gēter magna qualiter tu es. igitur quilibet ps
 titutiva tui est taliter magna qualiter tu es.
 tenet pñā ex scōo accepto. ¶ Item ex illo ar
 guitur sequi qd aliquo qualiter qditer deus est ipse
 nō est. pñā falsū. et arguit pñā. qd isto modo
 deus nō ē demonstrando modū quo celū est. et
 alle est aliquo qualiter qualiter deus est. igitur ali
 qualiter qualiter deus est ipse nō est. ¶ Itēz
 deus est aliquo qualiter qualiter ipse nō est. igitur
 aliquo qualiter qualiter deus est ipse nō est. sicut
 arguit de deo. ita arguitur de quolibet ente.
 qd ipse est aliquo qualiter qualiter ipse nō est.
 ¶ Item sequitur qd qualitercūqz deus est ip
 se nō est. pñā falsū. qd qualitercūqz deus est
 ipse est. et arguitur pñā qd qualitercūqz modo
 deus est ipse aliquo tali modo nō est. ¶ Itēz
 fm illa arguitur qd duo pñā contradictoria sunt si
 mul vera. qd hoc est verū. qualitercūqz tu es
 tu es. et hoc ē est verū. aliquo qualiter qualiter
 tu es tu nō es. qd arguit. qd isto modo tu nō
 es demonstrando modū pñāre quo hoc li
 gnū est. et iste modus est aliquo qualiter qualiter
 tu es. igitur aliquo qualiter qualiter tu es tu nō es.
 ¶ Sed ad pñāz dicit cōcessio illis supradi
 ctis cōcedendo qd quilibet pars qñtitativa tui
 est ita magna sicut tu es. et cū arguit qd non
 qd tu es maior qñ aliqua pars qñtitativa tui.
 igitur nulla ps qñtitativa tui est ita magna sic
 tu es. Dicit negādo pñā. Et si arguit istā
 pñā consequentia tenere ab exposita ad alterā expo
 nētem. dicitur qd illa pñā nō hz exponi
 per aduerbia similitudinis qualitatis vel quā
 titatis sed p aduerbia cōparādī. ¶ Et si con
 tra illud forte arguit. qd si quilibet pars qñti
 tativa tui est ita magna sicut tu es p idē queli
 bet pars quātitativa tui est itāre quātitatis si
 cut tu es. qd est aliquāta et tantus tu es. igitur
 est aliquāta quātus tu es. iste modus arguē
 di ē sine pñāre et distributōe. ¶ Itē p idēz
 seqt qd quilibet ps qñtitativa tui ē itāre magna
 qñte magn⁹ tu es. qd ē finite magna qñte ma
 gn⁹ tu es. igitur ē aliquo mō itāre magna qñtus
 tu es. ¶ Itē qñlibz ps qñtitativa tui ē finita qñ
 tus tu es. igitur quilibet pars qñtitativa tui est
 magna quātus tu es. ¶ Itēz sequit p idē
 qd tu es magn⁹ quātus tu nō es. ¶ Itēz
 qd qñtuscūqz tu es tantus tu nō es. pñā falsū
 qd qñtuscūqz tu es pñāre tantus tu es. Sed
 ad istā dicit cōcedendo cēs istas cōclusiones

illi enīz termini tantus et quantus nō deno
 tant pñāre equāritatem sicut illi termini tale
 et quale nō dicit penitus spālem similitudi
 nem et sūmā. ¶ Ad scōm dicitur cōcedendo
 istā cōclusionē sicut et istā aliqñter deus ē
 qñter nescit se esse. Siles ē sūt pñāre. aliqñ
 liter qñter scis ē nullus hō scit ēē. qd demonstra
 to modo ignoto hōi tunc ille modus est aliqñ
 liter qñter scis esse et ille modus ē aliqñter qñter
 null⁹ hō scit ēē. igitur et. et sic d multis aliis dici
 potest. Similiter concedi debet qd aliquo qualiter
 qualiter scis esse taliter dubitas esse. et qñter
 cūqz aliquis homo scit esse. taliter ipse dubi
 tat esse. posito qd aliquam pñāre sciat
 aliquis homo et aliquam dubitet qñtercūqz
 scit aliquis homo taliter ipse nō pñā scire.
 ¶ Ad aliam formā dicit cōcedendo qd qñ
 tercūqz deus est taliter ipse non est sicut etiaz
 verum est de quolibet ente qd qualitercūqz
 ipsum est taliter ipsum non est. ¶ Ad quartā
 formā dicitur cōcedendo illas duas. et ne
 gando qd sint contradictoria. sed ille contradi
 cunt qñtercūqz tu es tu es et aliqñter non qñ
 liter tu es. tu es inducta negatione super toto
 ¶ Quarto adhuc accipit qd similitudo et cō
 uenientia nō est nisi inter ea que sunt. sicut ne
 qz dissimilitudo et disconuenientia aut ineqñli
 tas nisi inter actualiter existentia. Ex quo se
 quitur. qd non est ita qd adam fuit. neqz est ita
 qd antichristus erit. qd qd antichristus erit nō
 est aliqñter. igitur non est ita seu taliter qd an
 tichristus erit. et ideo non est verum qd anti
 christus erit neqz est ita qd eius aīa contingen
 ter erit. posito qd ipse contingenter erit. Ex
 quo vltimus sequitur qd ista consequentia est
 bona ita erit qd for. erit tantus qñtus est pla.
 igitur for. erit tantus qñtus est pla. quia seq
 tur. ita erit qd for. erit tantus qñtus est pla. igitur
 taliter erit qd for. erit tātus qñtus est pla.
 tenet pñāre a conuertibili ad conuertibi
 le. et sequitur taliter erit qd for. erit tantus qñ
 tus est pla. igitur aliquo qualiter erit qd for. erit tā
 tus qñtus est pla. Ex quo sequitur qd aliqua
 liter erit forem esse tantum quantus est pla.
 vel aliquo qualiter erit qd for. erit tantus qñtus ē
 pla. ex quo sequitur qd for. erit tantus quan
 tus est plato. igitur a primo sequitur qd for.
 erit tantus quantus est pla. ¶ Itēz in ista ita
 erit qd for. erit tant⁹ quantus est pla. aut ly

Propositionis

ita est subiectum aut predicatum . aut totum illud . ita qd for . erit tantus q̄tus est pla . est subiectum vel predicatum . Si primo modo sensus est qd ita sine taliter demonstrando ali quod aliquantiter esse . erit qd for . erit tantus q̄tus erit pla . qd non potest aliter teneri nisi de monstrative . Si ponatur ly ita subm aut pre dicatum . Si autem totū illud sit subm ita qd for . erit tantus sicut est plato . tunc est sensus qd aliquod taliter qualiter est . s . qd for . erit q̄tus est pla . erit seu tale quale est . s . forte m for re tantum q̄tus est plato erit . Ex quo sequi tur qd illa cōsequētia est bona . ita erit qd for . erit tantus quantus est plato . igitur fortes . erit tantus quantus est plato . ¶ Item si ita erit qd for . erit tantus quantus est plato . igitur vere erit qd for . erit tantus q̄tus est pla . ¶ Item ly ita non potest infinitari nisi per ly qd igitur sensus est . ita erit qd for . erit tantus q̄tus est plato . qd ita seu taliter qualiter erit qd for . erit tantus q̄tus est plato erit . taliter enim ista foret incongrua . ita erit qd for . erit tantus quantus est plato . qd dictio infinitans ⁊ dictio infinitata non redderent supposi tionem eadem verbo . ¶ Et per idem argui tur qd non est ita nec fuit ita nec unq̄s erit ita qd anima antichristi contingenter erit loquen do de contingenti ad vtrunlibet ⁊ naturali . ¶ Sequitur preterea qd nulla istarum conse quētiarū valet . nulla chimera est . igitur verū est qd nulla chimera est . adam fuit . igitur ve rum est adam fuisse . aut qd adam fuit . nam tenendo ly qd infinite iste p̄ntie sunt falsæ . rela tiue autem tenendo ille consequētie sunt ve re sicut talis propositio est vera . verū est qd nullus deus ēvl potest esse . ⁊ quod nullus deus ē scit a deo . qd aliqd verū scitur a deo quod verum deus non potest esse . ¶ Conse quenter ulterius concluditur qd h̄s omnis ho mo sit animal non tamen verum est . nec est ista ita qd omnis homo sit animal . qd non . ali qualiter ē qd omnis homo sit animal . ¶ Ad huc sequitur qd nullus homo est ita magnus sicut est omnis homo . q̄tus omnis homo ē ita sicut est aliquis homo . patet qd nullus ho mo est tali modo magnus sicut est omnis ho mo . quia nullus est talis modus quo omnis homo est magnus nisi sit modus vniuersa lis quo deus est ⁊ quo omnia sunt . de quo

non est ad propositum . sequitur enim . tu es ita magnus sicut est omnis homo . igitur tu es taliter magnus qualiter est omnis homo . cō sequentia patet ab inferiori ad suum superi us distributione postposita siue a conuertibi li ad conuertibile . nunquam enim distribui tur relatiuum antecedente non distributo .

¶ Secunda etiam pars conclusionis patet . quia quilibet homo est ita contingenter ma gnus sicut est aliquis homo . igitur ⁊ c .

¶ Et si arguitur qd aliquo modo particulari omnis homo est magnus . qd necessario om nis homo est magnus . igitur vere aliquantiter ⁊ aliquis modo omnis homo est magnus . Dicitur tenendo ly necessario in anteceden te exponibiliter negando consequentiam .

¶ Itēz aduertatur istos terminos . taliter sic aliquando teneri demonstratiue . aliquando infinite . aliquādo redditue . vt satis patet ex grammatica . veruntamē isti termini nunq̄s sūt singulares . Un̄ bec p̄pō est indefinita . talis hō currit demonstrando hoīem albus . nec valet consequentia ista . in ista propositione subicitur terminus communis signo demō stratiuo determinatus . igitur ipsa est singula ris . vnde ista itāt simul . talis homo currit . ⁊ talis homo non currit . eodem demonstrato sicut illa . sic tu curris . ⁊ sic tu non curris . Ex quo sequitur tales formas non valere . sic de us est . ⁊ sic est contingenter . igitur contingen ter deus est . demonstrando modum p̄ quez deus est . minor est vera . qualitercunqz deus est sic vel taliter est contingenter . ¶ Sed ad concludendum huiusmodi propositiones . cō tingenter deus est . capiendi sunt termini no minales si termini probandi itēz resoluibi liter . vt illo modo deus est . ⁊ ille modus est aliquantiter contingenter igitur contingenter deus est . Ex quo patet qd contingenter nul lus deus est . immo necessario nullus deus est . quauis falsē ⁊ impossibilitē . nullus de us sit . sed non contingenter neqz possibiliter antichristus est . cum nullo modo sit . ¶ Sed con tra arguitur . forte probando qd contingenter antichristus est . quia hec est contingens anti christus est adequate significans antichristū ēē igitur contingenter antichristus est . Et sit argui tur . qd possibiliter antichristus est . ⁊ qd aliqua liter antichristus est . ¶ Sed huic dicit negā

De veritate

do consequentia. neq; illa est officiabilis. cōtingenter antichristus est. sed resolvable aut exponibilis et alie due tantū resolvable sunt. ¶ Item presupponatur qd nihil potest intelligere intellectus humanus qd nō possit intelligere esse ens. patet. qā ens est primum obiectum intellectus. ideo tantum ens seu aliqd potest intellectus humanus apprehendere aut intelligere. ¶ Et adhuc accipiat qd significare est virtuti cognitive aliquid vel aliq vel aliquid representare. ¶ Ex quo sequitur qd nihil potest aliquid significare qd nō possit intellectus intelligere. p3. q2. bene sequitur hoc significatur. igitur hoc intelligit. ¶ Ultimo accipitur qd ex additione sine theorematibus aut termini nihil significantis termino aliquid significanti nō resultat completum qd significet et aliud quā significet ille terminus cathegorematicus cui additur id sine theorema seu terminus nihil significat verbi gratia signo huiusmodi complexi omnis hō aut aliquis hō si aliquid sit eius significatum nō est aliud qd significatur istius termini hō. p3. hec supponit intelligenti materia.

Sed forte

contra suppositum arguitur. q2. nō ens potest intellectus intelligere. igitur nō tñ ens potest intellectus intelligere. p3. pñ. et arguitur antecedens. q2. intellectus fortis siue fortis intelligit illum terminum cathegorematicū nō ens et nō aliquid ut pono. igitur intelligit quid ille terminus significat. sed solum nō ens iste terminus significat. igitur nō ens fortis intelligit. Sed primum antecedens arguitur. q2. aliter fortis non haberet concedere vel negare istam. nō ens est. q2. istam nō intelligit cum eius subiectum non sit ab eo intellectum. ¶ Sed forte dicit negando illam propositionem qd iste terminus nō ens significet nō ens. dicitur. n. forte qd terminus infinitus significat illud quod suum contradictorium. et ideo ille terminus nō ens solum ens significat. sed privative seu in fine. ¶ Sed contra illud arguitur. ille terminus nō ens vocalis aut scriptus non significat ex impositione ens neq; naturaliter. igitur nō significat ens. p3. pñ. cū assumpto. quia nullus terminus vocalis aut scriptus significat naturaliter. ¶ Item si iste terminus non ens significaret ens privative hoc nō esset nisi

si q2. una eius pars significat ens et alia privationem significat entis. ¶ Sed contra tunc sequitur qd partes illas significant separate. pñ. falsum. qā est nomen compositum cuius partes nō significant separate nec aliquod nomen compositum vocale aut scriptum subordinat alicui conceptui composito. qā ois conceptus est simplex ut infra probabitur. nā figura composita aut decomposita solum in vocalibus aut scriptis reperitur sicut coniunctio aut declinatio et multe alie passionis. ¶ Itē si ita foret sequitur qd ille terminus non hō solū boies significaret. pñ. p3. et arguitur consequens esse falsum. qā ille terminus non hō pro asino supponit et vere et affirmative pro asino verificatur. igitur asinus per illum terminum significatur. ¶ Item contra definitionem illius qd est significare arguitur. quia ille terminus non intellectum significat non intellectum. et tamen non intellectum non intelligitur. igitur et. patet consequentia et arguitur ans. q2. ille terminus nō intellectum intelligitur. igitur ille terminus significat. et ille terminus nō significat. nisi si intellectus. igitur ille terminus significat nō intellectum qd non intellectum non intelligitur probatur. q2. tantum intellectus est intellectus. ¶ Itē hec propositio. buba est vox nō significativa. significat qd buba ē vox nō significativa. et tñ nō intelligit qd buba ē vox nō significativa. nō. n. intelligit hec propositio buba ē vox nō significativa. q2. illud qd ponitur p subiecto nō intelligit put terminus ē. ¶ Itē hec propositio tu si es. significat te nō esse. et hec tu differre a te. significat te differre a te. et hec nō intelligibile ē. significat nō intelligibile esse. et tamen non potest intelligi non intelligibile esse ens. nec te differre a te esse ens nec te non esse ens.

Sed ad primum

bonum dicitur negando qd non ens potest fortis intelligere et ad probationem negat ista pñ. fortis intelligit istum terminum nō ens prout terminus est. igitur intelligit qd ille terminus nō ens significat. sufficit. n. qd intelligat qd aut q aut per quem modum significat. Unde ad hoc qd ille terminus nō ens intelligat nō requirit qd intelligatur qd aut q significet. s3. sufficit qd intelligat p quem modum significet. aliquis ē in ter

De veritate

in finis qui sic intelligitur qd non solum quali-
ter significet. sed quid significet intelligitur vt
est terminus p aliquo supponens. ¶ De ter-
minis aut p nullo supponere potentibus re-
spectu alicuius verbi illud nō requiritur. cuius
modi sunt tales termini. nō intellectus. nō in-
telligibile. non imaginabile. non ens falsum
¶ Per hoc etiam dicit qd ille terminus nō
intellectum nō significat nō intellectum put
est vnus nomen ppositum cuius partes non
significat separte. nec ista non intellectum est in-
tellectum significat nō intellectum esse intel-
lectum. qd illud nō potest intelligi qdvis illa in-
telligatur. ¶ Et ad aliam formā qñ arguit
qd bec ppositio buba est vor nō significatiua ꝛc.
dicit qd illa nō est ppositio. qd id qd ponitur
pro subiecto non est pars oñis. ois aut pro
positio d3 cōstare ex nomine ꝛ verbo vel eq-
ualente. ¶ Ad vltimā formā dicitur qd hāc
ppositio tu nō es. significare te nō ēē pōt itelli-
gi duplr. vno mō qd bec tu nō es significet
te non esse. i. qd bec te esse priuatiue significet
señ negatiue significet. ꝛ isto modo qd satis est
improprie cōceditur qd bec. tu nō es. signi-
ficat te nō esse. qd ista. tu nō es te esse priuati-
ue significat aut te esse priuatiue dat intelligen-
re ꝛ ita concedit. Alio modo pōt intelligi qd
bec tu nō es. significet te nō esse. i. rem que in-
telligitur esse te nō esse bec. ppositio. tu nō es
significat. ꝛ ille modus est impossibilis. frequē-
ter tñ cōcedimus qd bec. tu nō es. significat te
nō esse vbi argumēta pñtem difficultateꝝ nō
exigant vel ad primū sensū p improprio de-
relictū. ꝛ ita negat qd bec non intelligibile ē
significet nō intelligibile ēē ꝛ bec tu differat a te
significet te differre a te ꝛc. ¶ Ex istis iaz ac-
ceptis inferamus qd quacūqꝫ ppositione da-
ta affirmatiua siue vera siue falsa que aliqua-
liter esse significet precise sicut ē illa significat
qd sic arguit. qd bec ppositio antirps est pre-
cise sicut est significat. qd sicut est illa significat
ꝛ nō aliter qd sicut est illa significat. igitur ꝛc.
p3 pñia ꝛ maior añtis arguitur. qd antirpñm
esse illa significat ꝛ antirp3 esse est sicut est vt
erit vel saltem intelligitur esse sicut est igitur
sicut est illa significat. pat3 pñia expositorie. sic
eniz debet sumi minor. qd hoc verbū signifi-
cat extendit se ex pte postvses ad ea que intel-
liguntur. que minor sic pbat. qd antirpñm ēē

erit possibiliter esse ꝛ vere esse sicut est vel in-
telligitur esse vere esse vel possibiliter ēē sicut
est. igitur ꝛc. Sed minor principalis argumē-
ti arguitur. i. qd nō aliter qd sicut est illa signi-
ficat. qd nō aliter qd taliter qualiter est illa si-
gnificat. qd pñse politer esse p illā itelligit aut
significat. ꝛ precise possibiliter esse est. igitur
nō aliter qd sicut est illa significat. sequit igit
qd precise sicut est illa. antirps est significat. ꝛ
sicut arguit de illa itā etiā arguit de ista. adā
fuit. ꝛ de quacūqꝫ alia affirmatiua que aliq-
liter esse significat. ¶ Item gñaliter arguitur
pro cōclusionē non aliquāliter esse pōt p ali-
quā ppositionē significari quin aliquod talit
esse sit vt sequitur ex pñis acceptis. igitur pñse
taliter esse qditer esse est. seu precise ita esse si-
cut est aliqua ppositio significat qdūqꝫ def
q aliqūliter esse significet. Ex qua cōclusionē
sequitur istaz pñiam non valere. precise sicut est
ista ppositio significat. igitur bec ppositio est
vera p3 etiā istam non valere. bec ppositio si-
cut est principaliter significat. igit ista est vera
p3 qd ista. antirps est. ꝛ ista adam est. pñci-
paliter sicut est significat. qd adaz esse illa pñ-
cipaliter significat. ꝛ adam esse fuit taliter ēē
qualiter ēē est. seu ita esse qditer esse fuit qdvis
nō fuit illud qd est. igitur ꝛc. Et p idem no-
scitur istā pñiam nō valere ita est totaliter si-
cut ista ppositio significat. adam est. igit bec
ppositio est vera. qd añs ē. ver eo qd te esse ē
taliter esse qualiter esse significat per illā ꝛ si-
cut verus est qd tu es talis homo qñs homo
p3t esse antirps. qd tu es aliqualis homo ꝛ ta-
lis pōt esse antirps. ita verū est qd tu es talis
hō qualis homo fuit adaz. qd tu es aliqualis
homo ꝛ talis homo fuit adam. Segitur pre-
terea istam pñiam nō valere qualitercūqꝫ
ista ppositio significat ita ē. igit bec ppositio
est vera. patet. qd ista ppositio. cōymera est
vel quēvis alia que aliqūliter esse significat qñ
tercūqꝫ significat ita est. patet qd aliqūliter q-
liter illa significat est. ꝛ nō est aliquāliter qñ-
liter illa significat. quin taliter sit. igitur ꝛc. p3
pñia ista ꝛ prima pars antecedētis. qd chyme-
ram esse illa significat ꝛ chymērā esse potest
intelligi possibiliter esse. ꝛ vere esse. qualiter
esse est. igitur sequitur qd taliter est qualiter esse
ista significat. ꝛ p idē p3 minor. ¶ Itē ista cō-
clusio vera est de virtute sermonis ꝛ nō solū

De veritate

de virtute intentionis. eo qd nullus terminus in ea ampliatur. sicut ista est vera qd quid bec homo est asinus. significat est. et omne qd bec homo est asinus significat est. qm antecedens illius relatiui qd supponit nō ampliatur. qz nunq supponit relatiui magis ample qz suum asis supponat. sicut ostensum est cum de relatiuis grāmaticalibus ageretur. ideo supponunt illi termini soluz p eo vel p his qd que est vel sunt. Et licet omne significatur alius ppositionis sit. tamen aliquid qd non est significatur p aliquā ppositionez et aliqū terminuz. Ex quo pz istam formam nō valere. bec ppositio adequate sicut est significat igitur bec ppositio est vera. patz qz illa. antixps est. adequate sicut est significat sicut patz ex dictis. ¶ Sed forte arguit pbandu qd ista ppositio chymera est nō precise possibiliter esse significet. qz impossibiliter esse illa significat et enā impossibile esse illa significat. igitur nō precise possibiliter esse et possibile esse illa significat. arguit antecedens qz chymera ē illa significat. et chymera esse potest intelligi i possibile esse igitur et c. ¶ Sed huic dicit qd p se pole esse illa significat. et precise possibiliter esse illa significat. qz tñ id qd potest intelligi esse possibiliter esse et possibile esse illa significat. igitur precise politer esse et pole esse illa significat. tenet pñā sicut sequit. pñā qd potest esse currens. potest currere. igitur precise currens potest currere. ¶ Ad formam igitur negatur assumptum qd imple esse potest intelligi. et negatur pñā illud cōcludens. ¶ Item cōcluditur ex his dictis istam pñā non valere. possibile est ita esse sicut bec ppositio pñā principaliter significat. igitur bec ppositio est possibilis. et sicut bec ppositio pñā principaliter significat possibile est esse. igitur bec ppositio ē possibilis. vtriusqz enim consequentie anteceditur est verum de ista ppositione hoc instans est demonstrato instanti preterito. taliter enī esse qualiter per illā principaliter significatur hoc instans est. nō soluz est possibile esse. sed est verum esse. Quia omne ens esse est taliter ēē qualiter ēē significatur per illam vt patz p predicta. et ideo de nulla ppositioe est veruz qd impossibile est ita ēē sicut significatur per illam. aut sicut significatur per illam impossibile est ēē. quia quacumqz ppositione data

que aliquid esse significat solum taliter ēē sicut possibile est ēē significat. Et sicut iste forme nō valent ita nō valēt iste sicut bec ppositio significat necesse ē ēē. igitur bec ppositio ē necessaria qz ita sic h ppositio significat antixps ē necesse ē ēē quia deum esse necesse est ēē. et deuz ēē est ita seu taliter ēē sicut illa significat. igitur et c. nec sequitur necesse est ita ēē sicut bec ppositio significat. igitur ista ppositio est necessaria. Adverbaliter tñ capiēdo terminum modalem et exponibiliter. bene sequitur necesse ē ita ēē sicut bec ppositio significat. igitur bec ppositio est necessaria. antecedens enī est iposibile. qz quacumqz ppositione data que aliquid ēē significat contingenter ita est sicut illa significat. Et sicut ille forme non valent sic non valent iste. sicut bec ppositio principaliter significat contingens est ēē. igitur bec ppositio est contingens distinguēdo contingens contra possibile. ¶ Item principaliter sequitur ex dictis qd quacumqz ppositione data nō aliter qz taliter qualiter ē illa significat. istud patet ex prima conclusione. et ex hoc qd non aliter ēē potest intelligi qz taliter ēē qd ēē igitur nec potest significari aliter qz taliter qd liter est. et ideo nō aliter qz sicut est potest aliqua ppositio significare. Et ex illo patz istā consequentiam non valere. ista ppositio ē falsa. igitur aliter qz sicut est illa significat. Advertendum tamen qd quāvis nulla ppositio aliter qz sicut est significet. aliqua tamen ppositio aliter qz est significat. qz illa antixps ē aliter esse qz esse qd est significat. qz antixps ē illa significat. et antixps ēē est aliter. ēē qz ēē quod est. igitur et c. Unde sicut differunt ille ppositiones. alius homo qz homo qui est erit. et alius homo qz talis homo qualis homo est erit. ita differunt iste. aliud qz sicut est bec ppositio significat et aliud qz est bec ppositio significat. et ita etiam differunt sue cōtradictorie. Unde illa negatiua. non aliter qz sicut est bec ppositio significat. sequens est ex illa vera precise sicut est bec ppositio significat. et illa non sequens ex illa. non aliter qz est illa ppositio significat. Et causa est qz in vna negatur soluz alietas sube et in alia negatur alietas similitudinis et talitatis. Quod autem ppositiones ille differant. alius homo qz homo qd erit. et alius homo qz talis

Propositionis

homo qualis homo est erit. patet. q. vna est vera & alia impossibilis. antichristus enim erit alius homo q. homo qui est. ponatur enim q. antichristus simul erit cuz quolibet homi- ne qui est & q. ipse differet ab homine qui e. q. tñ homo sit. & q. antichristus erit homo & non erit ipse talis homo qualis homo est peradictio est. ¶ Et si forte arguitur q. ista propositio. dens est. aliter q. est significet. q. aliter est q. illa significat. igitur aliter q. e. ista significat. & sicut arguitur de ista ita arguitur de omni vera de presenti affirmatiua sine ter- mino ampliativo. consequens falsum. & pro- batur assumptum. quia celum moueri est aliter q. illa significat. ¶ Sed huic dicitur ne- gando illam consequentiam. aliter est q. illa significat. igitur aliter q. e. illa significat. Adhuc concluditur q. nulla propositio sicut non est significat aut significare potest. patet. q. bene sequit. precise. sicut est hoc propositio signifi- cat. quocumq. datur. igitur non sicut non est hoc propositio significat. p. pñ satis cuz ante. ¶ Contra quā pelusienz forte arguit. q. an- tixpm eē hoc antixps est. significat. & antixps esse pōt esse sicut nō est igitur sicut nō est illa significat. Sed huic dicit q. antixpm esse nō pōt esse sicut nō est. neq. pōt esse q. antixps esse sit sicut nō est. si enim antixpm esse pōt esse aliquatiter qualiter nō est. tñc antixps eē pōt esse eē aliquatiter. & taliter nō est pñ illa i istis terminis p. sicut sequitur antixps pōt eē aliquatilis homo qualis homo non est. igitur antixps pōt esse aliquatilis homo & talis ho- mo nō est. sed illud ē pñ falsuz pro scda par- te. scda enim est falsa talis hō nō est. q. omne taliter eē q. taliter eē pōt esse eē aliquatiter & ta- liter est. ¶ Itē illa est vera antixpm esse pōt esse aliquatiter & taliter est. Sed ex illa parte illius copulatiue segtur cōtradictoriū scde p- tis pñc copulatiue. s. huius taliter nō ē igitur illa est falsa. p. pñ. & mior arguit q. bñ segtur antixps esse pōt esse aliquatiter & talit- est. igitur antixpm eē pōt eē aliquatiter & oē ta- liter est. tence pñ illa. & pñ pars pñtis se- gtur ex pñma pte pñtis. & scda ex scda. igit- totū pñtis segtur ex toto ante. patz pñ & ma- ior & minor ē p istam regulā. q. libet ppō in definita de scdo adiacente de pñti sine termi- no ampliativo infert suā vlez. sicut segtur ali-

quis homo est. igit q. libet homo est. aliquis homo nō est igit nullus homo est. ¶ Et si arguitur q. antixps pōt esse aliquis homo q. lis homo nō est. q. antixps pōt esse homo q. nō est. igitur antixps pōt esse aliquis homo qualis homo nō est. negatur pñ. q. in ante ly q. nō supponit. & in pñte ly qualis suppo- nit. q. nō solū supponit ly q. lis. p. illo pro quo supponit sūi antecedens sed etiā p. tal. sed p. negatiuis. ¶ Preterea segtur q. omne signi- ficatum vnius contradictoriū est signifi- catum alterius. & q. qd significat per vnum sig- nificatur p. aliud. p. illud ex vltima & pe- nultima suppositione. q. si aliqd eē significa- tū vnius qd nō esset significatū alterius hoc esset propter sincathegoremā qd est in vna positiū & nō in alia. sed sincathegoremā nō va- riat significatū. q. nihil significat. sed soluz va- riat modum significandi ppositionis. igitur &c. & añs p. capitis istis duobus cōtradicto- ris tu es. tu nō es. quorum pñmi significatū est te esse & idem etiam est significatum secu- di. q. ly nō qd ponit. r. in secūda nihil addit super significato terminorum pñmi contra- dictoriū. dīuersimode tñ te esse significatur p. pñm cōtradictoriū & per secundum. Ex quo sequit q. si veruz p. vñ cōtradictoriū significatur illudmet verū p. aliud significat & ideo nō valet pñ ista. precise verū ista p- positio significat. igit ista ppositio est vera. illa enim propositio. tu non es. precise veruz significat. que tamen falsa est. false tamen ve- rum significat. quia negatiue. Amplius con- cluditur q. si vnum contradictoriū pre- cise sicut est significat aliud precise sicut est si- gnificat. patet q. illa tu nō es. precise te esse si- gnificat. & nō aliter q. taliter q. taliter est illa si- gnificat. igitur &c. ¶ Et si forte arguitur q. vnum illorum contradictoriū aliter signi- ficat q. aliud. dicitur q. ly aliter tenendo ab- latine illud est verum. q. alio modo. q. non de omni ppositione veruz est q. precise sicut est illa significat. tenendo ly sicut ablatine. s. illud non est ad ppositum materie. sed tenē do accusatiue sicut in precedētibz itelligi vo- lum? falsū ē q. aliter significet hoc ppō affir- matiua q. ista negatiua. & aliter esse signifi- cat illa q. alia. q. precise idē ē & pñse talit eē significat vna sic alia. ¶ Et adhuc p. huius

Propōnis

modi formas non valere significatū huius propositionis est necessarium. igitur ista est necessaria. p. de illa. nullus deus est. omne enim significatū istius est significatū illius deus est. et e contra. sicut etiam non sequitur omne significatū illius est possibile. igitur illa est possibilis omne significatū illius est verū. igitur hec est vera. omne significatū illius est contingens. igitur hec est contingens. q. omne significatū illius omne contingens est omne corruptibile est contingens. est contingens. et tñ illa est necessaria.

Sed incidit

dubitū vtrū sit aliqua p. p. q. q. sic. q. ista p. p. si antip. est albus antichristus est coloratus est p. p. cuius nullum p. assignari si significatū. nullus enim posset intelligere qd foret q. si antichristus est albus antichristus est coloratus si foret. ¶ Itē ista est p. p. tio homo est non homo. et tñ non aliquid esse illa significat. quia si aliquid esse illa si significaret maxime hominem esse nō hoīem sed hoc est falsum. q. hoīem esse nō hoīem nō pōt itelligi. sed quod nō pōt itelligi significari nō pōt. igitur illa hoīem. esse nō hoīez nō significat. patet p. et minor arguitur. q. hoīem esse non hominē nō pōt itelligi esse verum et ens. igitur et. quicquid enim pōt itelligi. pōt itelligi esse verum. sed quicqd pōt significari pōt itelligi esse ens et verum igitur quicquid pōt significari pōt itelligi esse ens et verum. sed hominē esse nō hominem pōt significari. igitur pōt itelligi p. p. nam responsionē p. est falsus igit. ¶ Itē tertio sic hec copulativa tu es et tu non es. est p. p. tio que non aliquid esse significat igit et. arguitur antecedens. q. te esse et te nō esse nō pōt intellectus cōcipere s. nec aliud significatū illa significat. igitur non aliquid esse illa significat. p. consequentia et probatur antecedens. q. si te esse et te nō esse intellectus possit simul comprehendere pōt per idem cuiuslibet consequentie cōtradictoriam consequentis itelligere cum antecedente quod falsum est igitur et.

Oppositum

tamen arguitur. q. p. p. tio est o. a.

tio verum vel falsum significat. vel vere vel false significans. igitur omnis p. p. tio aliquid esse vere vel false significat.

Ad quod dubium

dicē cōcedendo q. non quolibet p. p. tio aliquid esse significat. q. ista et illa et multe alie. homo est asinus differens ab hoīe est homo. et p. p. tio que non aliquid esse significat sicut etiam nullum est significatū illius hō ē asinus. q. nec hoīem esse asinus ē significatū illorum trium terminorū qui sunt ista p. p. tio. hō est asinus. neq. hominem esse est significatū istius. homo est asinus. q. si hominem esse esset significatū illorum trium terminorū. homo est asinus. per idem etiam esset significatū quorūlibet trium terminorū quorum nullus esset ly homo. et sic isti termini ly homo. ly est. et ly chymera. hominem esse haberent p. significatū. p. sequē falsum. q. solum duorū illud est significatū. s. istius termini homo. et istius termini est.

¶ Sed contra illud fore arguitur probādo q. illa homo est asinus aliquid esse significat. et hominem esse significat. q. ista. homo est asinus hominem esse asinus significat. igitur hominem esse significat. patet consequentia. q. si intellectus pōt hominē esse asinum apprehendere pōt hoīem esse asinum. itelligere et hominem esse et e contra. ¶ Itē hec p. p. tio. homo est asinus. quicquid ad illā sequitur significat. sed hoīem esse ad eam sequitur. igitur hominem esse significat. ¶ Sz ad primū d. negando antecedens huius consequentie. hominem esse asinus ista homo est asinus. significat. igitur hominem esse ista significat. d. enim q. intellectus non pōt vere itelligere aliquam rem esse aliam ab illa re. q. iā est. et iō non hominē esse asinum illa homo est asinus significat. capere enim volumus illos terminos mere substantialiter. ¶ Et si arguitur q. hoīem esse asinum illa significat q. intellectus illam itelligit igit quicqd ista significat intellectus itelligit. d. negando consequentiam. ista enim nihil significat q. nō ista multa significet que non sunt nec esse possunt unum significatū. ¶ Ad aliam formā d. negando antecedens. s. q. ois p. p. tio significat quicquid ad eam sequitur. nō enim est il

De veritate

fuisse que nō fuit vel rem non fore que non
erit ⁊ ita de alijs sicut enī res habet esse vñ
fuisse vel forte ita h3 cognosci affirmatine aut
negatiue. ¶ **R**editur autem non rectus in
intellectus cum nō responderet compositioni
ex parte rei aut nō correspondebat aut nō cor
respondebit aliquid extra secundum termi
nos propositionis. ¶ **S**ed contra illas ppo
sitiones forte arguitur q illis datis sequitur
q nulla propositio vera est ppositio falsa. qz
nulla est ppositio p quā reddat intellectus ve
rus. ⁊ p quā nō reddat intellect⁹ verus pñs tñ
est falsus. qz ponat q ista hō est asinus. sit in
pariete scripta principaliter significet deū eē.
platonī vero pñcipaliter significet chyme
ram esse. ⁊ sequitur q ista propositio est ve
ra. qz est vera forti. ⁊ quia forti reddit intel
lectum verum eo q forti subordinatur vñ p
positioni vere. ⁊ ista eadem est propositio fal
sa quia platonī reddit intellectum nqñ verū
aut non rectum. quia subordinatur vñ p
positioni false. ¶ **A**d quod dicitur q illa ora
tio in casu isto non est propositio. sed est pro
positio plures significans inconiuncte deum
⁊ chymiram esse. si enim significaret copula
tine tunc nō foret possibilis. si disiunctue es
set necessaria. sed positis q significet inconiū
cte est ppositio plures ⁊ non est propositio
vera aut falsa. ¶ **A**d quod probandum pre
supponitur primo q a qualibet ppositione
habente conuertibile. aut equiualeus ad ipm
equiualeus est bonum argumentum. p3 hoc
satis. Ex qua suppositione sequitur secunda
suppositio q nihil conuertitur cum propo
sitione nisi propositio. Quibus acceptis se
quitur q nulla propositio plures est propo
sitiō. quod sic arguitur. quia si aliqua propo
sitiō plures sit propositio sit gratia argumen
ti illa canis est. ⁊ tunc arguitur. q illa consequē
tia esset bona canis est. igitur canis latrabilis
est. canis marinus est. canis celestis est. ex pri
ma suppositione. consequens est falsus. s. q ista
consequentia sit bona. quia illius consequen
tie nullum est consequens. qa consequens ali
cuius consequentie est propositio verum vel
falsum significans. sed illud aggregatum nō
est propositio vera vñ falsa. igitur illud aggre
gatum non est consequens illius consequen
tie nec illa est consequentia. ¶ **I**tem nulla p

De veritate

positio equivalet nisi propositioni. sed hec bo-
ratio. canis ē. equivalet illi aggregato. quod
non est propositio. igitur illa oratio non est p-
positio. consequentia patet ⁊ minor ponitur
⁊ maior patet ex suppositione secunda. ¶ Sed
forte dicitur negando secundam suppositio-
nem. quia dicitur qd est falsa. vt potest argui
capiendo tres tales propositiones deus est.
quartū prima sit. a. secunda. b. tertia. c. ⁊ cō-
sideret for. de prima solum. plato de secun-
da. cicero de tertia. ⁊ arguit primo qd. c. nō
est propositio. quia equivalet aggregatio ex
a. ⁊. b. quod aggregatum non est propositio.
igitur ipsa equivalet nō propositioni. quo
dato sequitur qd illa non est propositio. con-
sequens est falsum. ⁊ consequentia patet p
secundam suppositionem. ¶ Item. c. signifi-
cat sicut aggregatus ex. a. ⁊. b. ⁊ illud aggre-
gatum significat inconiuncte. qd illud aggre-
gatum non est copulativa nec disiunctiva nec
conditionalis ex eis facta. neq; illa propositio
coniunctione vna sit vt ponitur. igitur. c. si-
gnificat inconiuncte. igitur est propositio plu-
res. ¶ Sed ad primam formam dicitur ne-
gando maiores. s. q. c. equivalet aggregato
ex. a. ⁊. b. licet bene equivalet. a. per se. ⁊ eti-
am. b. sicut iste terminus homo non equiva-
let huic aggregato homo homo. sed cuilibet
illorum per se equivalet. aliter nulla foret ra-
tio quare hoc argumentum non valeret ho-
mo currit. igitur homo homo currit. quod
tamen non valet. neq; est consequentia. quia
illud quod ponitur pro consequente est com-
plexum negatorium. ¶ Ad secundum dici-
tur negando maiorem. ad hunc sensum. s. q.
c. significat inconiuncte eodem modo sicut id
aggregatum. tamen de virtute sermonis in-
coniuncte. significat. ⁊ non coniuncte. sed sim-
pliciter omne id significat quod id cōplexus
significat. Ex quo sequitur qd iste nō sunt ppo-
sitiones perarie oīs canis est nullus canis est
nec iste contradicit canis nō est canis. ⁊ om-
nis canis est canis. quia non sunt propositi-
ones. ¶ Item sequitur qd non valet hoc ar-
guementum. hec est oratio perfecta finita ve-
rum vel falsum determinate significans. vel
sicut verum est esse aut sicut falsum est esse.
igitur hec est propositio. patet quia posito qd
hec oratio. deus est. significet sorti deum esse

platonem hominem esse. ⁊ credat vterq; mo-
rum qd ista nō significat alicui alteri aliqua-
liter esse qd sibi. tunc illa nō est propositio. qd
illa oratio significat inconiuncte tantum quan-
tum hoc aggregatus homo est. deus est. qd
non est propositio tamen est oratio finita per-
fecta determinate verum vel falsum signifi-
cans. ⁊ sicut etiam verum est esse aut sicut fal-
sum est esse significans. quia significat sorti de-
um esse. platonem vero hominem esse. igitur ⁊c.
¶ Item sequitur qd nō valet hec forma om-
nis canis est. fidus celeste est canis. igitur ce-
leste fidus est. patet quia illud quod ponitur
pro antecedente non est propositio. ¶ Item
sequitur qd subiectus illius. omnis canis est.
non supponit distributive. quia tunc signifi-
cet ista oratio copulative ⁊ coniuncte. nec sub-
iectum illius. canis est. supponit determina-
te. quia tunc significaret disiunctive ⁊ coniu-
ctive. ⁊ causa est. quia termino equiuoco non
contracto nulla debetur suppositio sed plu-
res. ¶ Item sequitur istam formam non va-
lere. a. oratio habet subiectum ⁊ predicatum
⁊ copulam principales partes sui. igitur est
propositio categorica. a. est oratio finita ve-
re vel false significans. igitur. a. est propositio
¶ Sed forte contra hoc arguitur quia hec
oratio. canis est. est concedenda vel dubitan-
da vel neganda ⁊ nulla oratio est conceden-
da dubitanda aut neganda nisi sit propositio
igitur illa est propositio. ¶ Sed huic dicitur
negando maiorem. quia aliqua est propositio
plures que est concedenda. a. aliqua negan-
da ⁊ aliqua dubitanda. ⁊ aliqua que non est
concedenda neganda nec dubitanda. sed ad
illam propositam est pluribus responsionib;
respondendum. patet primo de ista oratione
canis est. que equivalet pluribus propositi-
onibus que vnica propositio de propositis sunt
vnica responsione concedende patet secundo
de ista oratione. non canis est. que per eandē
responsionem est neganda. ⁊ per eandē cau-
sam ⁊ modum aliqua est dubitanda. ⁊ ali-
qua est propositio plures ad quam pluri-
bus responsionibus est respondendum. qd
quando propositio plures equivalet aggre-
gato ex pluribus propositionibus quarum
vna est vera reliqua falsa ⁊ reliqua dubia sei-
tis esse talibus. tunc oportet plures esse respo-

Propōnis

fiones. sicut posito q̄ ista deus est significet in
coniuncte vni deum esse. alteri te non esse. al
teri regem sedere proposita ista tibi deus est
tu debes respondere concedendo deum esse
negando te nō esse. dubitando regem sedere
q̄n̄ vero propositio plures equivalet vni ag
gregato ex pluribus propositionibus quarū
quolibet est falsa vel vera aut dubia vna re
spōsio videtur sufficere gratia breuitatis. Ex
quibus vltra sequitur q̄ nulla propositio ve
ra est propositio falsa. q̄a si sit aliqua. sit illa.
chymera est. que significet sorti solum q̄ hō
est et nō plus. platonī autē solū q̄ chymera
sit. q̄ vel ista significat sua significata coniuncte
aut inconiuncte si inconiuncte. tunc est ppo
sio plures. per hoc enim dicitur propositio
plures quia significat plura significata diuer
sa inconiuncte. et ideo quia equivalet illi aggre
gato homo est. chymera est. qd̄ non est ppo
sio. ideo non est propositio. Si vero signifi
cat sua significata coniuncte. vel igitur copu
latiue aut disiunctiue. si disiunctiue. cum alte
ra pars istius disiunctiue cui equivalet sit ve
ra simpliciter et non falsa. ita etiam ista oratio
est vera. et non falsa. si autem equivalet copu
latiue sequitur istam fore falsam. quia copu
latiue simpliciter false equivalet. ¶ Sed for
te dicitur q̄ in isto casu ista. homo est. signifi
cat sua significata inconiuncte. nec sequitur ex
isto q̄ ista sit propositio plures quia ad hoc
q̄ ista foret propositio plures oportet vt forte
dicitur q̄ ista sua significata respectu eiusde
inconiuncte significaret. sed istius propositio
nis homo est i casu dato nullus intelligit sua
significata inconiuncte nec etiam coniuncte.

¶ Contra quam responsionem arguitur pri
mo qui vel illa homo est. equivalet illis dua
bus simul inconiuncte aut cuilibet istarū de
per se. Si aggregato simul ex illis duabus.
tunc nō est ista propositio vt superius ē ostē
sum. quia tunc ex vero sequitur nō verum
et non verum conuerteretur cum vero. nec
cuilibet istarum de per se. quia si ista homo
est. a. b. ista chymera est. c. iterum illa homo
est. tunc ab. a. ad. b. valet consequentia tanq̄
a conuertibili ad conuertibile. et etiam ex. b.
sequitur. c. et per consequens illa consequen
tia est bona homo est seu risibile est igitur
chymera est. sit enim. b. ista risibile est. et erit

argumentum clarum. consequens est falsū
quoniam illud consequens est impertinens
illi antecedenti aut saltem repugnans. Item
contradictio est q̄. a. equivalet. b. et a. plus
valet q̄. b. qd̄ tantum ex ista responsione se
quitur. ¶ Item ponatur q̄ sor. per istaz ho
mo est asinus apprehendat deum esse. plato
vero apprehendat per illam inconiuncte ef
se hominem esse. et sequitur ex ista responsi
one q̄ ista propositio est propositio sorti. pla
toni autem non. sed est propositio plures. sed
patet q̄ ista homo est asinus non equivalet il
li deus est q̄ tunc deus est equivalet illi ag
gregato tu es homo est. quia quecumq̄ due
propositiones diuisiue equivalet vni tertie
equivalent inter se. ¶ Item de simpliciter
equivalentibus idem est indicium quo ad ve
rum vel falsum. igitur si penitus conuertibi
le cum. a. nō est verum. neq̄. a. est verū ali
ter simpliciter non equivalet. a. et b. inice.

Sed forte contra istam positionem ar
guitur quia ponatur q̄ ista hō ē
asinus. que sit. a. sit scripta in pariete. q̄ sorti
significet chymeram esse. platonī vero deus
esse. et patet tunc istam propositionem fore ve
ram et falsam homo est asinus. quoniam sor
ti principaliter significat chymeram esse. igitur
sorti est impossibilis. et ista eadem est pro
positio vera et necessaria. quia platonī signi
ficat deum esse. igitur platonī est vera et ne
cessaria. quo dato concluditur q̄ propositio
vera est propositio falsa et propositio plures
est propositio. ¶ Item sequitur ex illa respō
sione q̄ ex solo visu posses facere q̄ vna p
positio desineret esse propositio. et quāuis vi
derent mille homines vnā propositionem
posses tu solo visu facere q̄ illi non viderent
illam propositionem. nec aliquam propositi
onem. nec illa remaneret propositio. conse
quens falsum et arguitur consequentia. po
sito q̄ ista deus est videatur a mille homini
bus que illis significet deum esse solum. et tu
de nouo veniens per illam visam apprehea
das hominem esse. et patet istam fore propo
sitionem plures. et per consequens ista non
manet propositio qd̄ fuit probandum. ¶ Itē
frustra foret reperta fallacia amphibologie. et
equivocationis. quia nullum argumentum
peccaret secundū aliquā istaz. q̄ nullū ē ar
gumentum clarum. consequens est falsū
quoniam illud consequens est impertinens
illi antecedenti aut saltem repugnans. Item
contradictio est q̄. a. equivalet. b. et a. plus
valet q̄. b. qd̄ tantum ex ista responsione se
quitur. ¶ Item ponatur q̄ sor. per istaz ho
mo est asinus apprehendat deum esse. plato
vero apprehendat per illam inconiuncte ef
se hominem esse. et sequitur ex ista responsi
one q̄ ista propositio est propositio sorti. pla
toni autem non. sed est propositio plures. sed
patet q̄ ista homo est asinus non equivalet il
li deus est q̄ tunc deus est equivalet illi ag
gregato tu es homo est. quia quecumq̄ due
propositiones diuisiue equivalet vni tertie
equivalent inter se. ¶ Item de simpliciter
equivalentibus idem est indicium quo ad ve
rum vel falsum. igitur si penitus conuertibi
le cum. a. nō est verum. neq̄. a. est verū ali
ter simpliciter non equivalet. a. et b. inice.

Tractatus

gumētum cuius aīis sine pīs sit de terminis equocis. qz nullū tale esset propositio. Amplius sequitur qz quicūqz ppositione proposita foret dubitandū an sit ista propositio. qz dubitandū est an ista significaret alicui alteri aliter qz illi cui ponitur. pīs tñ est falsum. qz p idēz isto modo periret oīs disputatio inter arguentes et rudentem. Adhuc sequitur qz possum face re solūmodo te concedētem ppositionēz ne cessariam male rñdere. et qz nō scias vnāz p positionem necessariam adhuc possum face re te nescire illam. imo deus scit vnā ppositi onem necessariam et ipsa conseruata possum face qz de nesciat illā. iste pñe patet ex dictis

Predictis intelligatur qz impossibi le est qz vna ppositio habeat plu ra significata principalia sic intellēdo qz im possibile est qz vna ppositio principaliter si gnificet vni deūz esse alteri principaliter signi ficet hoīem esse. et principaliter significet tota lem significationē distinguendo totalem ptra partialē. et ideo si vni pñcipaliter significat de um esse. et alteri hoīem esse data ppositio neu tri significat principaliter. tñ ambobus simul significat principaliter deūz esse hoīem esse i coniuncte. Et tunc ad argumētum primum dicitur nō admittendo casum. qz antecedens finit qz multis modis diuersis ista propo sio principaliter significat. et diuersa. qd non admittit. qz nō est possibile qz aliqua propo sitio habeat diuersa significata et plura signifi cata principalia. Sed forte contra illam rñsio nem arguit. probando qz illa homo est asin⁹ principaliter significat deum esse. in isto casu qz plato principaliter apprehendit deum esse sed qualitercūqz apprehendit taliter ei ista si gnificat. igitur principaliter ista significat pla toni deum esse. et non aliter qz deum esse igitur significat principaliter platoni deum esse.

Item ex principali significatione illa signifi cat deum igitur esse. illa principl^r significat deū esse. **D**icitur simul quālibet istarum cōse quētiarum negando. vltima enīz nō valet ba bita significatōe illius termini principaliter pau lo ante expressa. et scito quid sit principalis si gnificatio. **A**d scdā dicit illam negando non enīz per solūm vñm efficiē illa nō pro positio. sed qz incipit aliter significare qz ante qz non ē ppter solū vñm. sed ppter intel

lectum. qz nullus sensus exterior pñpit termi num. aut propositionē vt terminus. aut vt p positio est. et ideo bene sequitur qz p intellectūz discurretes visu pñpiente potes facere qz vna ppositio designat esse ppositio. qz potes face re qz ista sit propositio plures. **A**d aliaz for mam dī negādo cū infertur qz nullūz est ar gumētum peccans sīm fallaciam equocatio nis vel amphibologie. negat. n. aīis qz nulla est ppositio. aut aīis de terminis equocis. vñ ista est ppositio de terminis equocis canis cur rit. lz nō equoce significet. tenendo qz predica tum cōtrahit subm p illam regulā thopicā talia sunt suba qūa premittuntur ab eorum p dicatis ad supponēdum solūm p cane latrabī li. cui naturaliter cursus debetur. sicut etiam termini sūnt ab auctoribz constituti sic etiaz est dare argumētum vocale. aut scriptūz pec cans sīm fallaciam equiuocationis. sicut illud oīs canis currit. aliquis canis celestis ē canis igitur aliqz canis celestis currit pp hoc. n. nō va let argumētū. qz ly canis capī equoce in pre missis. i. mētalibz tñ terminis nō cadit hec di uersitas. qz nullū equiuocū equiuocans est in mente. propter hoc enīz differūt partis ora tionis vocalis. aut scripte vñuoce ab equiuo cis equiuocantibus. qz quelibet pars vñuoc ca subordinatur alicui mentali secum finoni ne. equiuoca enī dico vocalia aut scripta que nulli parti orationis subordinantur. aut termi no. sed pluribus simul. et si non concedam ta les terminos equiuocos posse contrahi et vñ uoce sumi tunc non esset aliqua istarum ora tionum propositio. canis celestis currit. canis latrabilis currit. qz inconiuncte vnaqueqz il larum significaret. **I**tem illa canis est. nō equiualeat pluribus propositionibus. neqz ad ipsam posset dari aliqua vna rñsio. neqz aliq istarum foret propositio. canis marinus est. canis celestis est. canis latrabilis est. cuius op positum sensit Aristoteles. **I**tem omnino concluderet argumentum factum. qz frustra forent reperte iste fallacie. Est igitur cōcludē dum qz intellectus et voluntas deducto impe dimento alio potest equiuocum terminū vñ uoce sumere. **S**ed contra istam responsio nem forte arguitur qz ista est vera. omne ani mal est homo per illam regulam superius al legatam quia per illam regulam predicatur

De terminis

d3 cōtrahere subm ad supponendū solū pro
 illis aialibus q̄ sunt hoies. ¶ Item sequitur q̄
 nō valet p̄na ista. canis est currens. igitur ca
 nis est. et t3 p̄na. cōsequēs tñ est falsum. quia
 ibi arguitur a tertio adiacente ad scdm adia
 cens affirmatiue tē. Adhuc nō valeret ista
 canis est currens. igitur currens est canis. qd̄
 falsum est. q̄ ibi arguitur a cōuersa ad cōuer
 tentē. Sed ad primū negatur p̄na cū insert
 illam fore verā. omne aial est hō p̄ regulam
 allegatā. q̄ ista nō plus ponit nisi q̄ intelle
 ctus. aut voluntas cōprehendere d3 subm p
 significatis p̄ q̄bus conuenit predicatū cum
 subm fuerit terminus equiuocus. predicatū
 vero terminus vniuocus. et fm multos istd̄
 etiā d3 facere cū subm fuerit terminus prime
 intentionis nō determinatus. predicatū ve
 ro terminus secunde intentionis vel imposi
 tionis. qd̄ vtrū sit vez ante est discussum. sed
 in illa omne aial est hō. nō sunt termini hui⁹
 modi vere. id̄ intellectus illud non facere d3
 de talibus p̄positionibus q̄uis possit illud
 facere. ¶ Ad aliam formā negatur q̄ illa cō
 sequentia sit bona canis est currens. igitur ca
 nis est. sed solum sequitur. igitur canis latra
 bilis est. Et ad regulā d3 q̄ illa si est vniu
 salis. fallit. n. in terminis negatiuis et equi
 uocis cū dictione includente vnu negationis. si
 cut in exclusiuis non sequitur tñ aial est ho
 mo. igitur tantum aial est. ¶ Ad aliam nega
 tur q̄ ibi arguitur a cōuersa ad conuertē
 tem. neq̄ potest illa conuerti in proprijs ter
 minis. et sicut iam dictum est de fallacia equi
 uocationis. ita dicendum est de illa amphibo
 logie. quo nō differt a fallacia equiuocationis
 quo ad modum respondendi. sed in hoc q̄
 argumentū peccans fm fallaciā equiuocari
 omis peccat pp̄ termini multiplicatē. argu
 mentū aut̄ peccans fm fallaciā amphibolo
 gie peccat fm multiplicatē cōstructionis. q̄
 pōt vnus terminus p̄strui a pte añ. aut a pte
 post sicut in ista ois hō albus est pōt cōstrui
 ly albus a pte subiecti. vel a pte predicati. et
 si simul teneat a pte subi. vel a pte p̄dicati. ita
 q̄ habeat significata incōiungere. tunc nō est
 illa ois p̄positio. et sic dicendū est de ista ois
 hō est hō. et sic de alijs. posito q̄ significet or
 dīne recto et nō ordine retrogrado. ¶ Ad ali
 am formā cōcedit q̄ multis p̄positionibus

vocalibus aut scriptis positīs dubitandū est
 an sint p̄positiones fm rei veritatē. an p̄po
 sitiones plures. et ita accipiendū est vt in plu
 ribus. veritē disputātes de alia materia nō
 stāt in terminis. p̄ hac materia aliā ingre
 tes frequēter tñ grā breuitatis p̄ multa falsa trā
 simus vt ad dubiū p̄positum ptingamus.
 ¶ Ad vltimā d3 q̄ insertur etiā de deo dato
 q̄ deus sciat aliquā p̄positionē.
 ¶ Explicit tractatus de veritate et falsitate si
 ne de taliter et qualiter.

De terminis p̄uatiuis.

Scamus

incipiētes p̄
 mo q̄ si pro
 aliquo vere et affirmatiue veri
 ficatur aliquis terminus ille ter
 minus illud significat p̄ quo verificatur. vt
 in illa sor. est hō. ly hō affirmatiue verificat
 de ly sor. p̄ re q̄ est sor. si hō sortē significat
 p3 hoc. ¶ Itē accipitur q̄ terminus menta
 lis aliquā rē vel aliquas res significans natu
 raliter nō plura significat vno tpe q̄ alio nec
 plura significat in mente vnus q̄ in mente
 alterius. sic intelligendo q̄ p̄ illum terminū
 homo in intellectu sor. existentē nō plura cō
 prehendit sor. aut plura comprehendere po
 test q̄ plato. per illum terminum hō in suo
 intellectu existentem. patet q̄ aliter non con
 uerterentur iste due. homo currit. hō currit
 quātum vna esset in mente sortis. et alia in
 mente platonis. Ex quibus potest patere q̄
 talis terminus homo significat hoies. et quē
 libet hominem significat. patet prima pars
 et secunda arguitur. q̄ pro quolibet homīe
 verificatur ly homo affirmatiue i ista homo
 intelligitur. igitur quēlibet hominē signifi
 cat. consequentia patet ex prima suppositōe
 Ex quo sequit̄ q̄ iste terminus homo infini
 tos homines significat. quia pro infinitis ve
 rificatur in ista homo intelligitur. Et ex isto
 vltimo concluditur. q̄ nō plura significat ge
 nus q̄ species. sic q̄ iste terminus animal nō
 plura significat q̄ ille terminus homo quo
 niam vterq̄ infinita significat. Et si forte ar
 guitur contra ponendo q̄ sor. habeat in suo
 conceptu istum terminum homo. et non cō
 sideret ipse de platone. aut cicerone. et sequi
 tur q̄ iste terminus homo non quēlibet ho
 mines sorti significat. quia nō quēlibet hoies

privatiuis

per illū terminū hō apprehendit for. eo qd nō de quolibet hōe considerat. ¶ Sed hūc dī negando qd nō quilibet hōes p illū terminū hō apprehendit. sed p illam terminūz hōmo quemlibet hominēz apprehendit et cognoscit. et de quolibet homine considerat. qd uis non consideret de for. aut de pla. sed de for. et de pla. considerat. sicut per illū terminū transcendentē ens in intellectu habet quodlibet ens cognoscit noticiā cōi. et non pōt iste terminus ens haberi in mente qn ab illo habēte de quolibet ente cōsideretur. Sz qñs iste terminus hō significet hōiem principaliter. nullum tñ est principale significatū istius termini hō. nisi ponamus hōiem cōez siue separatū. aut insensibile positum. qui est spēs specialissima. qz speciem ad extra. nunc nō sequimur p logica. qz ad altam metaphisicam spectat. sed spēs ponimus in intellectu voce aut scripto. sicut etiā putauit Aristoteles. ¶ Et ultra aduertendum qd iste terminus hō non significat risibile. nec aīal. nec ali quid de virtute sermonis. qñs multa aīalia significet. p3 hoc ex appellatione. frequenter tñ oppositū concedimus. vbi nō erigitur difficultas de appellatione rōnis. Et sicut inuestigatum est de significato huius cathegorematis hō. ita de quodlibet alio cathegoremate substantiali vel accidentali requirendum. Utrū autem omne significatū alicuius termini sit substantia. aut qualitas ita qd cuiuslibet termini de aliquo predicamento significatū sit significatū alicuius termini de predicamento qñtatis. aut substantie. vel quodlibet predicamenti sic sū significatū habeat qd ipm nō sit significatū alicuius alterius predicamenti saltem fm abstracta vel cōcreta. non intendimus in presenti inuestigare. qz nimis prolixum esset et alibi inuestigabit. Sz signoruz q sunt sine cathegoremata nulla sunt significata vt illius termini dīs nullus rē. et sicut sunt propositiones coniunctiones et multa ad uerbia q nihil significat. ¶ Et si arguitur qd ipa sunt signa. igitur hnt significata. vel aliqd significat. vel aliquid est significabile p ipa aut aliquod ipoz siue nona inpositione. negatur pñ. sed bene sequitur hoc est signum igitur aliquid vel aliquāter vel p aliquē modū significat. puta p se stantis. aut adiacentis

vel coniungentis. aut actū casualē inspectus ad casuale redncentem. hoc totū p3 de intentione grammatice.

Sed incidit dubiū utrū terminus privatiuis vel finitus precise idē significet qd terminus sibi oppositus. ¶ Pro quo dubio sit prima suppositio. ¶ Terminus vocalis aut scriptus est cōplexus sicut talis terminus nō hō. p3 hoc qd nō aliter posuisset Arist. in diffōne nois illā pticulā finita. cū dixit nomē est vox significatua ad placitū finita rē. cū supflua fuisset illa particula cū partes eius significent separate. ¶ Itē de nullo verificaret. aut pdicaretur terminus infinitus. cū negatio non sit p extremi. pñs falsum. qd de quolibet dī alter p contradictorior. igit rē. ¶ Itē hec nō foret congrua tu es nō hō. qz ibi foret aduerbiū nō debēs negare verbū vel participiū ad qd dependet. iō foret ibi terminus dependēs sine suo termino a quo dependet. nullus. n. nomē determinat aduerbiū. et iō hoc aduerbiū nō tantū infinite. aut negatiue nullā oīonem facit cōiunctū cum isto termino hō. qz oīo est cōgeries dictionū aptissime ordinatar. ille autē due dictiones inuicē nullā aptitudinem hnt nec fm modos propositionis. nec fm modū similitudinis. Itē accipit qd terminus infinitus vocalis quilibet subordinat alicui termini no simplici mentali. qz si subordinaret alicui oīoni. aut alicui cōplexo. et sū quodlibet illorum de per se puta hoc cōplexum vocale nō homo. et hoc incomplezum non homo. si enī iste terminus vocalis nō hō incomplezus alicui termino cōplexo subordinet nō vī cui nisi hūc cōplexo nō hō. ¶ Itē quibet ps orationis vocalis. aut scripta saltē vninoca subordinat alicui pti oīonismētalis. p3 hoc. qd voces sunt note ear. q sunt in aīa passionuz. Et ex hoc p3 q voces. aut scripta nō sunt partes oīonis nisi ex modis suis significadi. q modi accipit. nē ex modis suis intelligendi. vt p3 ex grammatice. iō quibz ps oīonis vocal. aut scripte subordinat alicui pti orationis mentali. ¶ Quarto accipit qd quibet cōceptus mentalis est simplex. ita q nulla est ps oīonis in re. q sit cōposita. qz tunc pres oīonis significaret separate. si. n. sit aliqd cōceptus cōpositus ex. a. et b. cōceptibus. tūc. a. et b. pcept

De terminis

etiam sunt mentales nātr significātes aliqd. cū nō possint cadere a suis significatiōibus ipīs manentibus significatiuis. s. q. significāt in cōpositiōe illud q. ante cōpositiōē significabāt sequitur q. illius cōpositi ptes significāt separe pns falsum. Et iō concludit q. figura cōposita vel decōposita nō pmet in mentalibus. sed solū in vocalib. vel scriptis sicut sunt alie multe passiones grāmaticales. puta cōiunctiōes et declinatiōes et genus deponens. et huius solū cōueniūt i vocalibus aut scriptis.

¶ Ultimo adiungit q. ois intentio mentalis aliquā vel aliquas res significat quā vel q. nātr significat. et hoc est q. antiqui dixerūt q. ois intentio simplex est vera. et verā rem vel veras res significat. aliter. n. nō eēt intētio silitudo nātr qd dictū d. intelligi de intētionē simplici cathegorēmatica. eo q. multe sunt ptes orōnis nātr significantes. Ex q. b. ita acceptis concludit. q. si ille terminus vocalis aut scriptus infinitus nō ens subordinat alicui intentioni subordinat simplici intētionē. p. hoc. q. iste terminus vocalis nō ens est incōplexus si sit terminus infinitus ex prima suppositione. et q. b. talis subordinatur alicui simplici intentioni. et iō si subordinatur alicui mentali subordinatur alicui intentioni simplici. et tūc vltra pcludit q. nulla est intētio cui subordinat iste terminus nō ens. q. a si aliq. foret illa foret intentio simplex q. foret naturalis similitudo aliquā verā rē representans p. tertiā suppositionem. sed nulla est res ad extra cuius iste terminus nō ens sit naturalis similitudo. nec aliquā rē naturaliter representat. igit. et. q. a si aliquā rem repñtaret pro aliqua tali respectu illius verbi tunc posset supponere cū sit cathegorēma.

¶ S. forte pro isto d. q. iste terminus nō ens. omne ens priuatiue significat. Sed p. tra sequit q. illud cōplexū nō ens in quo ly nō tenet negatiue. cū isto cōplexo nō ens infinito cōuerteretur. q. a de directo omne ens priuatiue significat. q. ly nō negatiue significat. pns est falsus. q. iste terminus et ista o. nō cōuertitur. et t. p. sequētia. q. idē codē mō significāt.

¶ Itē p. illud iste terminus. nō for. solū for. significat. pns falsus. q. ly nō for. asinū significat. igitur nō solū forte significat. p. p. a. arguitur as. q. in illa propositiōe asinus nō

est for. pro asino supponit iste terminus non for. et affirmatiue verificat d. asino. igitur asini significat. p. consequentia. q. nō supponit terminus p. aliquo qd nō significet.

¶ S. forte d. negādo illam consequentiā iste terminus non for. asinum significat igitur nō solum fortem significat. dicitur enī forte q. iste terminus nō for. nō significat non fortes. nec non fortem significat. imo tantum fortem significat. quāuis asinum significet. eo q. forte dicitur q. asinus potest intelligi esse non fortes.

¶ Sed ista responsio non est ad propositum. quia ista ampliatiōe deposita perit illa responsio. et ad hanc reprobendam requiritur q. homo potest intelligi esse asinus. sic intelligendo q. illa res que iam sit homo potest esse illa res que iam differt ab homine qd difficile esset probare. cum nihil possit intelligi esse aliud q. ipsum sit.

¶ Item ista propositio asinus est non for. principaliter significat asinum esse non fortem. igitur predicatum eius principaliter significat non fortem. q. uis in istam responsionem adhuc non sit verū q. iste terminus non for. non fortem significet.

¶ Item asinus est significatum istius termini non for. igitur non tantum fortes. Uel sic. asinus est significatum istius termini nō chymera. igitur non tantum chymera. Ideo loquitur illa responsio tanquam non faciens ad propositum. et arguitur q. iste terminus non fortes non fortem significat. quia rem q. est non for. ille terminus nō for. significat. unde de iste terminus non for. de pluribus predicatur q. iste terminus non homo. et iste terminus non homo de pluribus q. iste terminus non animal. et sic de alijs per ordinem in significando sit arbor. enerfa. igitur non solum fortes est significatum illius termini nō for. Ideo concluditur q. solum non for. est si significatum illius termini non for. et solum non homo est significatum illius termini nō homo. et solum non substantia est significatum illius termini non substantia. sed ly non ens nullum apprehendit significatum. nec potest comprehendere non data noua significatione illius. ideo iste terminus vocalis aut scriptus non ens. nullū termino mentali subordinari pōt. nisi facta noua ipositione. et ex illis seq. q. ly si ens nō ē terminus. q. nō ē

Tractatus

pars orationis: tenet ista per tertiam suppo-
 sitionem. Ex quibus adhuc concluditur qd
 ista complexa vocalia aut scripta non ens pot in-
 telligi. non ens. est non sunt propositiones. qd nul-
 lis propositionibus subordinari possunt. non da-
 ta noua impositione. Et sicut est de illis ita ve-
 rum est de talibus non imaginabile est. non intel-
 ligibile est. non intellectum est. eo qd ista qd ponit
 p subiectis non sunt partes orationis. Et si contra
 arguit. qd sequitur tunc intellectum est intellectus.
 igit intellectum est intellectum et nihil non intelle-
 ctum est intellectum. tunc ista ab exposita ad sua co-
 pulatiua exponentes. et igit ista illius est. pro
 et p istis subiectis he partis partis est. pro. et ita ar-
 guitur. de ista nihil non ens est ens. qd exponens
 illius. tunc ens est ens. ¶ Item cuiuslibet propositi
 pot assignari contradictorium. qd quicquid contingit
 affirmari contingit negari et e contra. igit cuius-
 libet termino incompleto pot assignari contradic-
 torium. qd de quolibet de alterum contradictorium
 et de nullo simul. igit illi termini sunt contradic-
 torii ens et non ens. qd non videtur qd alter terminus
 contradicat illi termino ens qd iste terminus non
 ens. Sed ad primum de qd iste due exponentes
 aliter. propositus duarum debet capi p negationes
 sic. nihil qd non est ens est ens. nihil qd non est
 intellectum est intellectum p casus dicta. ¶ Ad secundum de
 negando istam qd non valet vt sequitur ex dictis
 et accedit qd de quolibet de alterum contradic-
 toriorum sed illa non sunt contradictoria ens et non
 ens. et sicut iam dictum est de isto vocali aut scri-
 pto non ens ita dicendum est de talibus malum est
 falsum est. si illud vocale falsum ponatur p op-
 posito illius termini verum qd capitur p ter-
 mino prime intentionis vt. scilicet terminus tra-
 scedens. et ly malum. vt opponitur illi termino bo-
 num. qd sic accipiendo non sunt iste propositiones
 falsum est. malum est. verum est tunc qd modus loque-
 di admittit tales fore propositiones p breuiloquum
 et exprimere multa que cum breuibz vocibz
 non tam facilliter exprimerentur. vnde p tales. non
 ens est. intelligimus quodammodo p illa qd non est ens
 est. p istam. falsum est. intelligimus taliter qua-
 liter p istam qd non est verum. aut vera res est
 sed in veritate modus loquendi non est verus.
 neqz agruus. Ex quibus concluditur vltra qd
 hoc complexum vocale. non est. non subordinatur
 alicui simplici actui. qd quilibet pars orationis vo-
 calis. aut scripte subordinatur mentali sibi suo

nime. nam si sit in mente hec negatio. non. et po-
 stea ponatur secum verbum substantiuum puta ac-
 tus componendi ex illis duobus non sit vnus ac-
 tus. ¶ Item nulle due partes vnquam subordinantur
 vni sole. qd tunc vnauer pars orationis habe-
 ret duos modos generales significandi duarum
 partium orationis et sic qua ratione foret in vna
 parte orationis foret in duabus. Et sicut iam su-
 mus locuti de infinitis terminis. ita dicendum
 et de priuatiuis. qd illi termini vacuus. inus-
 tencia et c. subordinatur simplicibus terminis
 eorum sicut eorum opposita aliter nullius partis ora-
 tionis sunt si subordinantur complexis. ¶ Sed
 contra. qd ille terminus iniustus priuatiue suus
 habitum significat. similiter ille terminus vacuus
 significat locum non repletum corpore. et iste ter-
 minus tencia re priuata luce. aut lumine si-
 gnificat. igit et c. Dicunt negando duas vltimas
 consequentias sic. n. arguitur. qd illi termini ple-
 num album longum terminis complexis subordi-
 natur. nam iste terminus plenum locum ple-
 num corpore significat. et iste terminus album re
 habitem albedinem significat. ea denominare
 sufficientem. istis tamen est falsum. qd ille terminus
 album sine longum sunt termini simplices. al-
 ter nullus terminus connotatiuis vocalis. aut
 scriptus subordinaret mentali simplici. anis ta-
 men prime partis est falsum qd iste terminus i-
 ustus sine iniustitia priuatiue suum habitum
 significat qd iste terminus iniustus positue si-
 gnificat vnum qd est iniustitia. Tamen p ve priua-
 tiuis est aduertendum qd lz hec prepositio. in. intret
 compositionem. tamen in compositione nihil significat. nec
 modum significandi addit vocabulo cuius efficitur
 pars. qd tunc partes significaret in compositione vna
 queqz sicut aff. Ceterum. qd istud. scire qd
 vocabulum significaret extra propositiones cum venisset
 duo vocabula in compositione vocabulum illud resul-
 tas dicimus significare. aut notare illud qd
 iste due dictiones significant p se sumpte antequam
 iteraretur propositiones. ¶ Et cum isto modo loquendi p-
 cesserunt multi grammatici postuini. et procedit
 modus loquendi communis. qd sepe caput vocabulum
 compositum p orationem. sed tunc non est vnus voca-
 bulum. sed oratio sicut p exquire inquirere. vnde
 partes illius compositi respublica non significat
 in compositione vnaqueqz pars sicut ante. sicut
 neqz partes nois infiniti hec remanet aliquid
 de significatione aut de significationibus pri-

De priuatiuis

ut sunt partes illius. qz tunc subordinaret illud vocabulum oioni cuius partes significat separte et sic non esset nomen. Sed in hoc differt nomen compositum vocale aut scriptum a simplici. qz ptes nois compositi significant ante compositionem. sed in ppone nullo modo significant. nois vero simplicis nec significant intus nec extra. Contrarioz aut termini nois et relatiuorum significata et significationes satis patent.

Sed iam pro significatione propositionis aliquid videatur per supponendo primo qd signum vlt nubil significat. neqz particulare sicut ly ois nullus et ly aliquis. Item hoc verbum e nubil principaliter significat. nec significat esse. qz si principaliter significaret esse. et hoc infinitum esse principaliter significat esse sequitur qd ly est et ly esse conuerterentur. Item si ly est principaliter significaret esse. tunc ly est posset intelligi sine extremis oppositum tunc pntis ponit Aristo. primo per yermenias. Item iste oiones foret intelligibiles et pgrue sic intelligendo et significando currit est bonum. e est aliquid. qz iste solam significant tunc qstum currere est bonum aliquid est esse. Ex qbus concluditur qd nullum est significatum huius complexi ois homo. sicut nec illius nullus homo. p3 qz illius termini ois nullus est significatum. igitur illius termini ois et illius termini homo. nullum est significatum. si enis aliqd ponat significatus huius totius complexi ois homo pp hoc qd illud est significatum partis. p idem aliqd est significatum huius complexi homo asinus. pns falsus qz nec homo. nec asinus. nec aggregatum ex his. et p idem concludit qd nullum est significatum talis complexi aliquis homo. Quibus datis sequitur qd nullus affirmatiue. vlt aliqd est principale significatum. p3 qz istius ois ho est aial. nullum est significatum. p3 qz illius finca thegozematis. ois. nullum est significatum. et sic de vlti negatiua. qd illius nullum est significatum. Et ex pnti fundameto ponit qd nullus pticularis affirmatiue aut negatiue e aliqd significatum. De indefinita etiam et singulari affirmatiua vel negatiua pbabiliter ponimus. qd nullum est significatum vt istius ho est aial. aut illius. for. est aial. qz ly est nubil significat ex scda suppone. igitur nullum est signifi-

catu illoz trinu terminoy. ho est aial. p3 sicut sequitur. nullum est significatum illius termini chymera. igitur nullum est significatum illius termini chymera. et illius termini ho sicut etia sequitur nullum est significatum illius termini adam. igitur nullum est significatum istius termini ada et isti termini e fil puctoy. sicut ille pnt valeret ex eode fundameto. s. nullum e significatum istius termini est. igitur nullum est significatum istius termini e et illius termini ho. cb ly est non plus significet in vna ppone qz in alia nec aliquid significet in vna qd non significet. i alia si aliqd significet et sicut arguit. de illa indefinita sic arguit. de qlibet indefinita vl singulari. Sed forte ptra ista positione arguit. qz illa data sequit qd aliqd est pp affirmatiua vera sine termino ampliatio cuius subm p nullo supponit pns falsum. et arguit pna de tali ppone. qd deus est e vez. qz ista oio qd de est. q est subm in ista ppone nubil significat. igitur p nullo supponit. p3 pna et ans sequitur ex suppone. Item illa positione data sequit qd non sicut est aliqd ppositio significat. qz non aliquat esse aliqd pp significat. Item illo dato sequitur qd nullius verbi est aliqd significatum. et p pns forte esse. no est significatum illius oionis for. est. Sed ad primu di pbabiliter concededo qd inferitur nec est inconueniens illd vbi assumat oio p subiecto oionis. q oio nubil significat. Sed quis ista positio sit pbabilis tunc in multis e inutilis ad exprimenduz metis conceptu. nec est ipsa pns ad prius dicta. et ideo poneda est ista positio de significato pponis facili et vltis apud eodem modu loquedi eentim nimis difficile fm illa positione et loqui et viuere. Et de primo qd nullius pponis falsum est aliquod significatum. intelligedo sic qd tales ppones false. tu es asinus. tu non es ho. no est aliqd significatum. puta hoies esse asinu te no esse. qd exprimat p orationem infinitaz data isti correspondet. Nullus etia negatiue est p illum modu aliqd significatum. sicut nec illius negatiue puta te no esse asinum. no est significatum illius. tu no es asinus. qz te no esse asinum. no est neqz potest esse in re p na. Et si arguit. qd tu no existens asinus es. igitur te no existentem asinu es. negat pna. qz i ante te nec infinite. et in pnte negatiue. sed no minus negat ans. qz ly. no existens est adiectiuum.

De fillogisimis

ad ly asinus. et idem est dicere tu non existes asinus es. et tu asinus non existens es. quod est imple. Nullius affirmatiue de preterito vere cuius subim supponit per re quod non est solus. aut de futuro. aut de posse est aliquid tale significatur ad modum dictum. ut si adā fuit et antipater erit non tamen est adā fuisse. nec antipater fore. sed ubi aliquid talium significatum fuerit aut erit. ut adā fuisse fuit. sed non cuiuslibet talium significatum sit vel fuerit ut huius hoc instans fuit demonstrato instans tamen preteritum. nullum est nec fuit significatum. quod hoc instans fuisse non est neque fuit sicut nullum instans fuisse fuit. Sed cuiuslibet propositionis vere affirmatiue categorice de preterito cuius subim supponit sine termino ampliativo significatis ex compositione suorum terminorum significatum est in rebus natura. ut quod hec est vera homo est sic significatio cado. ideo bohem esse est eius significatum. et sic de aliis. Verum ubi dicitur quod nullius propositionis est aliquid significatum principale. sicut huius homo est. quod istius termini homo non est aliquid significatum principale sicut nec alicuius termini cōis est aliquid significatum principale. nec istius fore. est. quod nullum est significatum principale huius verbi est igitur nec aliquid est significatum principale illorum duorum terminorum est. et fore. Et si arguitur quod alicuius negatiue significatum est. ad intellectum datum. quod nullam chimeram esse est. et nullam chimeram esse est significatum illius negatiue. nulla chimera est. igitur significatum alicuius negatiue est. per se prima. et maior et minor arguitur. quod verum quod contradictorium est falsum. scilicet aliquam chimeram esse est et aliquam chimeram esse est significatum. Item contradictoria idem significant ut supra preceps. sed non eodem modo. quod perdictio est eiusdem de eodem. sed significatum illi tu non es est. igitur et significatum illi tu si es est. Ad primum dicitur tenendo utrumque premissarum per vel negatiua concedendo assensum. et negando premissas. sicut et ille si ve nullam chimeram esse est verum et nullam chimeram esse est omne ens. et non valet prima. quod arguitur ex puris negatiuis. Si tamen iuste negatio non cadat nisi super infinitum medium negatiui assensum. sicut negat illa chimera non esse est. non cadere negatio nisi supra ly esse. Ad aliam formam dicitur quod alicuius negatiue significatum est sicut superius concessus est. ad intellectum tamen expressum non est significatum negatiue per hunc. scilicet modum. quod te non esse non est significatum huius negatiue tu non es.

Adhuc videamus si significabile complexe si idem quod significabile le incomplexo. per quo premissis quod significabile incomplexo. ex eo dicitur significabile incomplexo quod ipsum est aptum significari incomplexo. id est per unum terminum. Significabile vero complexe est quod est aptum natum significari complexe. id est per orationem. Ex quibus patet quod omne ens est significabile incomplexo. quod omne ens est aptum natum significari et significatur per ipsum terminum ens incomplexum. et quod est omne aptum significari per orationem. ideo omne ens est complexe significabile. assensum patet. quod per istam orationem exis aliquid. omne ens est significabile. Ex quibus potest concludi quod omne incomplexo si significabile est complexe significabile. et e contra. Verum ubi ista sunt vera antiqui per illud dubium voluerunt intelligere utrum significatum propositionis vere sit significatum alicuius suorum terminorum. puta subiecti aut predicati. utrum. scilicet subiectum. illius deus est. significet idem omnino quod hec tota propositio. deus est. et sic de quibus alia propositione vera significatum habite. Ad dubium est respondendum quod alicuius propositionis significatum est significatum sui subiecti ut illius modus est aliquid est. et huius aliquid aliquando est. et sic de aliis. Sed nunquid sic sit de quolibet propositione habite significatum est dubium. est. nam magna difficultas scire utrum esse distinguatur ab essentia. et utrum deum esse quod ponitur significatum huius deus est. sit ipsa essentia que est deus.

Explicit tractatus de terminis prelatius.

Incipit tractatus fillogisimorum.

Planus ois argumentatio sit propositio

q sitio hypothetica. tamen solum de rationabilibus et conditionalibus hypotheticis. nunc principaliter intendimus

Et dicemus primo quod in quattuor figuris contingit fillogismos ordinari. quod multiplicitas figurarum attendit penes multiplicitem ordinis termini medium. sed quadrupliciter terminus medium ordinatur. igitur quattuor sunt figure. Quarum prima continet quidem formulas subiaciendo et predicando medium.

Prima constituitur ex tribus propositionibus affirmatiuis. ut omne animal rationale est risibile. ois homo est animal rationale. igitur ois homo est risibilis. que formula solet designari per dictiones istam barbaram. Secunda for-

De'fillogismis

mula h3 premissas modo dicto or: dñatas cō
cludens pticularem affirmatiuā pñtis vel in
finitam prime formale quas posuimus ⁊ hāc
barbari solemus notare. ¶ Dñt ē vtraq3 for/
mula premissa pclusionem cōcludere de in
cōsuetō mō loquēdi. ¶ Tertia formula pñt
ex maiori vli negatiua ⁊ minori vli affirmati
na pcludētibz vñem negatiuā. vt nullus hō
est irrationalis omne risibile est hō. igit⁹ nullus
risibile est irrational. ⁊ illaz solemus appellare
Celarēt. pñt ē ex predictis pcludi pticularis
negatiua illi⁹ pñtis pñcte formulē quā formu
lā posuimus appellare Celarēt. ⁊ pcludit cō
clusionem suā de incōsuetō modo loquēdi.
¶ Quinta vero formula p hanc dictionē. da
rū designatur pcludens cōclusionem de con
suetō ⁊ incōsuetō modo loquēdi. ¶ Sexta
formula p istam dictionē. ferio. habet vtro
q3 modo dicto cōcludēs. ⁊ supradicti modī
directe cōcludūt. ¶ Septima pcludit ex eis
dem pñtibus indirecte ⁊ tñi dñt a ferio qñt3
dapitis a dñri. ⁊ volo istaz appellare ferios
¶ Octaua forma q baralipton appellat seqt⁹
ex barbari pñtendo eius pclusionem eā. s.
indirecte pcludens. ¶ Nonā formula celan
tes appellat que sequit ex celarent indirecte
cōcludens. ¶ Ex qua sequit decia q celātos
appellat pcludendo pticularem. aut indefini
tam cōclusionis istius. ¶ Undecia p istaz di
ctionem dapitis signat. ⁊ sequit ex formula
dñri indirecte cōcludēdo. ¶ Duodecīa for
mula ex vli negatiua ⁊ vli negatiua cōcludēdo
idirecte pticulārē negatiuā hñ. q sapiesmo dici
solet. ¶ Ex qua sequit tertiadecima formula
que dicit sapiesmos cōcludendo cōclusiones
dicte forme indirecte. ⁊ de incōsuetō modo
loquēdi. vt sic arguēdo oīs homo est aīal. ⁊
nulla arbor ē hō. igit⁹ quedā arbor aīal nō est
¶ Quattadecia formula designat p tres pri
mas syllabas huius dictionis triseformorum
¶ Ex qua sequit qñtadecia cōcludens dire
cte cōclusionem de incōsuetō modo loquēdi.
vt quoddā animal est substantia. nullū accēs ē
aīal. igitur quoddā accēdens substantia nō est
aīal. igitur quoddā accēdens substantia nō est
Sed forte cōtra arguit pbandō q pri
ma formula nō sit bona. qñ nō seq
tur. omne aīal pñt hominem est irrationalē.
oīs homo est aīal. igitur oīs hō pñt ho
minē est irrationalis. pñs. n. est supole ante

existente vero. ¶ Item non sequitur oē. a. incipit
esse verum. et omne. b. est. a. igitur omne. b.
incipit esse verum. ut posito q. a. cōuertatē cū
illo complexo ppō affirmatiua. incipiente oī
ppōne affirmatiua esse vera. et. b. cū hoc cō
plexo proposito affirmatiua de scōo adiacen
te et sit omnis propositio de secundo adiacen
te affirmatiua. sed incipiat. c. per imaginatio
nem ppositio affirmatiua de scōo adiacen
te esse. p remotionē de pñti. et nō incipiat eē ve
ra. et p3 tūc q. aliqd. b. nō incipit esse verum
¶ Item nō sequitur omne. a. est falsū. et oē. b.
est. a. igit. omne. b. est falsum. posito enim q.
a. et. b. sint nomina istius pñtis huius fillogi
sini facti. est asinus verus et pñs falsum. pñs. n.
se falsificat. et nō antecedens. sit. n. illa psequē
tia in mente sic significans et patet propositū
¶ Item non sequitur. omne quod est. a. esse
ta est pater. omnis filius est aliquid qd est. a
essentia. igit. oīs filius est pater. as. n. est ve
rum p hoc q. nūll. pter patres est filius fal
rem in diuinis. q. pater nō est aliud a filio. cō
sequens autem est hereticum. ¶ Item argū
tur q. illa formula que dicitur darii nō sit bo
na. q. iste fillogismus non est bonus. quicqd
predicatur in antecedente. a. consequente pre
dicatur in pñte eiusdem. sed idem de seipso
aut cōuertibile de conuertibili predicat in an
tecedente. a. consequente igitur idem de se ip
so. aut conuertibile de conuertibili predicatur
in pñte eiusdem. et iste fillogismus est in darii
igitur et. c. patet pñs et minor. et arguitur ma
ior. quia antecedens dicti fillogismi est verus
et consequens falsum. sit enī. a. ista consequē
tia asinus est asinus. igitur tu es asinus te de
monstrato. et p3 tūc q. quicquid predicatur
in ante. a. pñte predicatur in pñte eiusdem aut
conuertibile. etiam p3 q. idem predicatur de
se ipso. aut conuertibile de conuertibili in an
tecedente ipsius. a. pñs. pñs tñ dati fillogi
sini est falsus. f. q. idem de se ipso. aut conuertibi
le de conuertibili predicatur in consequente
eiusdem. et sic valeret. tunc. a. consequentia. et
consequens foret verum sicut antecedens. q.
conuerteretur cum eo. ¶ Item non sequitur
omnis homo pter sor. currit. sor. vel plato
est homo. igitur sor. pter sorē. currit. ut
cōcludatur q. plato pter sor. currit. igit. et.
¶ Item nō sequitur incipit oīs hō eē sor. s3 sor.

Tractatus

est hō. igitur incipit sor. esse sor. q: posito q: iaz nō sit nisi sor. q ante fuerit. et etiā immediate ante instās qd est pñs fuerit alijs boies cū forte est añs fillogisimū verum. et pñs falsum. et iste fillogisimus est in darij. q: maior est vñs affirmatiua. et minor etiā. ita qñs et quāta sicut oīs denarius tibi. sed. a. est denarius. igitur promittit. a. tibi. q: añs vt pz in casu est verum. et pñs falsum. igitur et c. ¶ Itē non sequitur contingenter omne intelligens est deus sed deus est intelligens. igitur. cōtingēter deus est deus. ¶ Itē nō sequit oīs hō est aīal solus sor. est hō. igitur solus sor. est aīal.

Ad primum

dī q: illud argumentū factū ex illis exceptivis nō est in barbara. q: maior nō est simplex affirmatiua. nec pñs. qd tñ requiritur. ¶ Ad secundū dicitur q: ad hoc q: aliquis fillogisimus sit bonus in aliqua figura requiritur q: termini nō stent magis ample in pñssis q: in cōclusionē. neq: ecōtra. qd nō est ibi. ¶ Ad tertiu dicitur i insolubilib? ¶ Ad quartū dicitur q: de forma solū sequitur q: omne qd est filius est pz. et hoc est verum in diuinis. ¶ Ad reliquū dī negādo istum fillogisimū esse in darij. s. quicquid predicatur in antecedente. a. consequentie predicatur in consequentie eiusdem. sed idē de se ipso predicatur in ante ipius. aut conuertibile de conuertibili. igitur idē de seipso aut conuertibile de conuertibili predicatur in consequentie eiusdē. q: plus predicatur in mino: i q: subijciatur in maio: i. q: iste terminus. de seipso. nō pōt tenere se a parte subiecti illius mino: is. cum regatur a parte post. ¶ Ad alias formas simul. dicitur q: ad hoc q: valeat fillogisimus in darij o: q: subiectum maioris stet mobiliter distributivē. aliter nō valet cōsequentia. sicut neq: in alijs fillogisimis in quibus maior est vniuersalis affirmatiua. ¶ Et si forte arguitur q: istoz fillogisimoz nō reperiuntur antecedentia vera consequētibz existentibus falsis. q: tunc esset dare vniuersales veras quaz oēs singulares essent falsae. dī cōcedendo cōclusionē. Ad aliā formā cū arguit q: iste fillogisimus nō valet oīs hō est aīal. solus sor. est hō. igitur solus sor. est aīal. Dicet q: iste fillogisimus nō est fillogisimus nec con-

sequentia. q: cuiuslibet cōsequētie antecedēs est verum vel falsum. Unde ad hoc q: aliquis sit fillogisimus. requiritur q: antecedēs sit cōpulariua et consequens sit propositio cathegorica. si habuerit expressos terminos. et principalis nota totus orationis sit ly ergo. vel igitur. nā si principalis nota in hac ypothetica oīs hō currit. et tu es hō. igitur tu curris sit ly et tunc ista ypothetica nō est pñs. sed vna cōpulariua. cuius prima ps est vna cathegorica. et scda est ypothetica q nō est bona pñs. puta ista tu es hō. igitur tu curris. Verū tñ licet ponat ly. et sic arguendo. oīs hō currit et solus sor. est hō igitur solus sor. currit. adhuc nō est bonus fillogisimus. q: in darij si mino: sit exclusiua o: exclusiōne demere i cōclusionē. iō bene sequit oīs hō est aīal et solus sor. est homo. igitur sor. est aīal. Et predictis. igitur potest patere q: prima figura non fillogizat ex puris negatiuis s: in aliquā formularū. nec ex puris particularibus. aut indefinitis. ac singularibus. pz etiā q: octo modos hz directe et septē indirecte cōcludentes. ¶ Item pz q: prima figura cōcludit oē genus problematicū affirmatiuum. et negatiuum vniuersale particulare. et indefinitum et c.

¶ Secunda figura.

Secunda figura hz sexdecim mōs. i quozum quodlibet medius predicatur in vtraq: ipsarum premissarum. quozum primus signari solet per istam dictionem. cesare. iteget ex maio: vniuersali negatiua mino: vniuersali affirmatiua et cōclusionē. vniuersali negatiua. directe conclusa. vt nullus homo ē lapis. omne marmo: est lapis. igitur nullum marmo: est homo. Secundus modus haberi potest ex dictis pñssis concludendo particularem cōsequentis qui per istam dictionem. cesaro. signatur. Tertius modus habetur si ex datis pñssis concluderem vniuersalem negatiuam indirecte. quem volumus per istaz dictionem cesares signare. Et quartus modus sequitur ex cesares qui scilicet concludit indirecte particularem consequētis eius. quē per istaz dictionē cesaros assignamus. et preter formale medū arguendū concludit vtraq:

De fillogismus

illarum conclusiones de inconfueto modo loquendi. sicut et in aliis multis accidit. Sequens forma ex maiori vniuersali affirmatiua et minori vli negatiua directe concludit vlem negatiua q̄ solet. Camestres appellari. Alia est forma sequens ex illa qua Camestro dicem. Et ex vtraq; illarum sequitur vna alia formula. qz ex prima sequitur Camestre. concludendo. s. vlez negatiua indirecte de inconfueto modo loquendi. et eodem modo ex camestro sequitur camestros. et hēmus ogo. Item alia forma dici solet festino. q̄ concludit particularem negatiua indirecte. et si indirecte concludimus aliam formam acquirimus. qua festinos appellam. potest quadoq; fillogizari ex maiori particulari affirmatiua et minori vli negatiua concludendo directe vt hō est aīal et nullus lapis est aīal. igitur lapis hō nō est quē modū sisteno dicemus. Et si indirecte concluderimus aliu modū faciemus ex datis premissis. quē sistenos appellamus. Reliquus modus qui Baroco dicitur stat ex maiori vli affirmatiua et minori particulari. aut singulari. aut indefinita negatiua. nō enī refert in his modis accipere particularem vel singularem. concludendo particularem. seu singularem negatiua. Ex quo iueniri potest alter modus indirecte concludens de inconfueto modo loquendi quē Barocos appellamus. Item potest ex maiori particulari. aut singulari negatiua et minori vli affirmatiua. directe concludi particularis. aut singularis negatiua i hac figura quē modū possumus nominare Baroco. Ex isto sequit barocos indirecte concludēs. Iste habet igitur secunda figura modos octo directe concludentes. et octo indirecte concludentes. Ex quibus patet qd ista figura multum differt a prima cuius hec figura nō concludat nisi duo genera propositionum. s. vlez et particularem negatiua igitur fm ista figurā nō pōt fieri optima demonstratio cū omnis talis sit affirmatiua et c.

Tertia figura.

Figura sequens formas hz. xx. in vnaqua qz pmissay mediū terminū subiciendo. Prima ex duabus vli-bus affirmatiuis particularem. aut singularem affirmatiua directe concludit. effici. quā solem nominare darapti. vt ois

hō est aīal. et ois hō est risibilis. igitur risibile ē aīal. Secundus modus nascit ex primo indirecte concludēs quē daraptis appello. vt ois hō est risibilis. et ois hō est aīal. igitur risibile ē aīal. in odu indirecte concludit. Alius modus ē quē selapto dicitur perfectus maiori vli negatiua. et minori vli affirmatiua particulari negatiua. aut indefinita directe concludentibus vt nullus homo ē asinus. et ois hō ē animal. igitur quoddā aīal nō est asinus. Ex quo sequitur alter qui selaptos ēē pōt. qui indirecte concludit de inconfueto modo loquendi. Ex selapton vero aliū modū probat. quem dicimus sampleto. sic ois homo ē aīal. et nullus hō ē asinus. igitur asinus aīal nō est. concludere de inconfueto modo loquendi. Ex quo alius sequitur quem sampletos appello. de inconfueto modo loquendi indirecte concludens. et reducitur sampletos. ad sampleto inuertendo simpliciter conclusionem. salt de inconfueto modo loquendi. sicut sampleto ad selapto p premissarum transpositione sicut selapton ad serio reducitur modo suo. et ita de aliis modis inuentis. Sequens modus ē disamis pfectus ex maiori particulari affirmatiua. et minori vli affirmatiua concludens directe particularem affirmatiua vt homo est animal. et ois homo est substantia igitur substantia ē animal. Alius modus fit ex eisdem premissis concludens indirecte concludēs. s. aīal est substantia q̄ disami appellari potest. Sequens forma est datisi. Ex qua sequit datisis indirecte concludens. Alia forma est pfecta ex maiori indefinita. aut particulari negatiua. et minori vli affirmatiua. particularem negatiua concludens directe. vt quoddā aīal nō est lapis. et oī aīal est substantia. igitur quoddā substantia nō est lapis. q̄ brocardo notatur. Alius modus est ex eisdem premissis indirecte concludens. quem brocardos. appello de inconfueto modo loquendi. et intelligit iste inconfuetus modus predicandi in formis in quibus est necessitas qz in oibus cauēduz est ne arguat a nō distributo ad distributu. qz nō erit de forma argumenti. Sequens forma est brocardo pfecta ex maiori vli affirmatiua et minori particulari vel indefinita negatiua. concludens directe particularem. aut indefinitam negatiua. vt ois hō est aīal. et hō nō est lapis. igitur lapis aīal nō ē. Sequens modus ex eisdem premissis indire-

De sillogismis

cte cōcludens pōt appellari brācordos. Alius
modus cōstat ex maiori vli negatiua. ⁊ mi-
nori p̄ticulari affirmatiua. cōcludens directe
p̄ticularē. aut indefinitā negatiuā. vt nullus
homo est accidens ⁊ qdam hō est substantia
igie substantia nō est accis. quē ferison appel-
lamus. Sequēs forma haberi pōt. si ex eisdē
p̄missis cōcluserimus indirecte. quāz ferison
appello. Alia forma est ex maiori indefinita.
aut p̄ticulari affirmatiua. ⁊ minori vli nega-
tiua. cōcludens directe p̄ticularē negatiuā
vt qdam hō est substantia ⁊ nullus hō est ac-
cidens. igie quoddā accis substantia nō est.
quā formā volo appellā frimeson. Ex q̄ for-
ma possum? aliā vēdicare si ex eisdē p̄missis
indirecte cōcluserimus. vt qdam hō est suba
nullus hō est accis. igie quoddā accis suba
nō est. quā formā dico frimesos. Quib? intel-
lectis p̄z q̄ ista figura nouē h̄z modos dire-
cte cōcludētes. ⁊ xi. indirecte cōcludētes.
p̄z ē q̄ ista multū differt a prima. q̄ nō. p̄clu-
dit vlr affirmatiue. nec vniuersaliē negatiue.

Quarta figura.

Figura

q̄rta cōtinet. xv.
mōs subdīcētes
⁊ p̄dicātes mediūz in p̄missis vt
ois hō est aīal. ⁊ oē aīal est suba
igie ois hō est suba. ⁊ cōcludit
indirecte. ⁊ iste modus barbara nōiatur. Ex
quo sequitur alter cōcludēs p̄ticularē. aut inde-
finitā affirmatiuā. ex eisdē p̄missis quē barba-
ri nōiamus indirecte cōcludens. Terti? mo-
dus est Clamarent p̄stans ex vli affirmatiua
⁊ vli negatiua p̄cludētibz indirecte vlez ne-
gatiuā. vt ois hō est aīal. ⁊ nullum animal
est lapis. igitur nībil quod est homo est lapis
Ex quo sequitur alter modus quē clamazō ap-
pello. cōcludens ex eisdē p̄missis p̄ticularē
aut indefinitā negatiuā indirecte p̄stis istius
sillogisimi vocati clamarēt. Sequēs modus
dirami nōiatur. indirecte cōcludens ex maio-
ri p̄ticulari affirmatiua ⁊ minori vli affirma-
tiua p̄ticularē affirmatiuā. vt tu es hō. ⁊ ois
hō currit. igitur tu curris. Sequēs forma ē
frimeo ex p̄ticulari affirmatiua ⁊ vniuersali
negatiua indirecte cōcludens p̄ticularē nega-
tiuā. vt tu es homo ⁊ null. s homo currit. igi-
tur tu nō curris. Alia forma est quā designa-
bimus p̄ tres primas sillabas huius dictiōis

Baralip̄tō cōstans ex duabus vniuersalib?
affirmatiuis. cōcludens p̄ticularē affirma-
tiuā. ⁊ sequit illa forma ex barbari p̄ cōuer-
sionē cōclusionis ⁊ econtra. Alius modus est
clāmētes directe cōcludens cōclusionē sillo-
gisimi vocati clamarēt. Ex quo sequitur alius q̄
clāmētos appellatur. directe cōcludēs. Item
alius modus est quē volumus frimeos ap-
pellari p̄fectus ex maiori p̄ticulari affirma-
tiua. ⁊ minori vniuersali negatiua cōcludēs
directe p̄ticularē negatiuā. Sequēs d̄ri-
masis adpelleitur. cōcludens ex maiori parti-
culari affirmatiua. ⁊ minori vniuersali affir-
matiua p̄ticularē affirmatiuā. Sequēs
sempasino dicitur ex maiori vniuersali negati-
ua. ⁊ minori vniuersali affirmatiua cōcludēs
indirecte p̄ticularē negatiuā. Itē alius
modus dicitur sempasinos. ex eisdē p̄mis-
sis p̄ticularē negatiuā directe conclu-
dens. Denultimus modus frensison appel-
latur. ex maiori vli negatiua. ⁊ minori p̄tici-
lari affirmatiua indirecte p̄ticularē negatiuā
cōcludens. Ultimus modus frensisos ap-
pellatur. ex consimilibz p̄missis particu-
larem negatiuā directe cōcludens. Habz
igitur figura quarta modos. xv. viii. directe
⁊ septem indirecte cōcludētes. Ex pre-
dictis patet quomodo figura quarta potest
omne genus problematis cōcludere sicut ⁊
prima. Differt autem hec figura a prima in
modo faciēdi scire. eo qd̄ q̄ttuor primi modi
prime figure ex naturali aptitudine intellect?
ab eo facilius apprehendunt. ⁊ ideo figura
maxime faciēs scire est prima. Quibus acce-
ptis patere pōt q̄ si aliqua p̄missarū fuerit
p̄ticularis aut negatiua. conclusio etiā erit ta-
lis ⁊ tanta.

Sed iam

incidit dubium vtrūz qui
libet modus alterius fi-
gure alter ab vno quattuor primorū prime fi-
gure possit reduci ad aliquē illoz quattuor. ⁊
arguitur q̄ nō. q̄ aliquis sillogismus in serio
non pōt reduci ad festino. igitur aliquis in se-
stino nō potest reduci ad serio. tenet p̄sequen-
tia hīc p̄pter hoc q̄ si aliquis sillogismus po-
test reduci ab aliquo modo ad aliquem mo-
dum. potest etiā ab eodem ad priorem re-
duci. ⁊ arguitur antecedens. q̄ iste sillogismus
omnis homo asinum non videt. ⁊ for. est ho

De fillogismis

mo. igitur for. asinū non videt. est fillogismus in serio. et iste fillogismus non potest reduci ad festino. et per consequens aliquis fillogismus in serio non potest reduci ad festino. per prima et arguitur asis. quia iste non potest reduci ad festino nisi maior conuertatur simpliciter. sed maior non potest simpliciter conuertere sic significando igitur iste fillogismus non potest reduci ad festino. et arguitur antecedens. quia si ista conuertatur simpliciter omnis homo asinum non videt. conuerteretur in alteram illarum. aut conuertibilem. omnem asinum videns non est homo. aut in istam omnem asinum videns homo non est. sed in nullam illarum conuertitur. quia illa in casu est vera. et quilibet illarum est falsa. quia ponatur quod quilibet homo aliquem asinum videat et aliquem etiam non videat. et nihil videat asinum nisi homo. tunc ista est vera. omnis homo asinum non videt. et ista est falsa. omnem asinum videns non est homo. quia eius contradictoria est vera. nec in istam potest conuertere. omnem asinum videns homo non est. quia in conuersione simpliciter partes principales extremorum debet supponere eodem modo. et etiam si sic puerteret illa simpliciter. tunc e contra valeret argumentum. per hoc est falsum. quia non sequitur. omnem asinum videns homo non est. igitur omnis homo asinum non videt. igitur et c. Item aliquis fillogismus in baroco non potest reduci ad barbara. igitur et c. per prima et asis arguitur. quia iste fillogismus non potest reduci ad barbara. omnis lapis est maius. for. non est in maius. igitur for. non est lapis. et iste fillogismus est in baroco. igitur et c. per prima et maior arguitur quia non potest iste fillogismus reduci ad barbara nisi contradictoriam conclusionis stat premissa in barbara. sed contradictoriam conclusionis non potest esse premissa in barbara cum sit singularis igitur et c. Item aliquis fillogismus in brocardo non potest reduci ad barbara. igitur et c. per prima et asis arguitur. quia iste fillogismus non potest reduci ad barbara. tunc suba non est accidens. et omnis substantia est aliquis. igitur tunc aliquid non est accidens. Ideo forte dicitur concedendo quod potest reduci. Sed contra iste fillogismus non est bonus in brocardo. igitur nec reductus ad barbara erit bonus. probatur antecedens. quia per hoc fillogismus est falsum et asis verum. nec. n. est falsa tunc aliquid non est accidens. quia ex ea sequitur quod omne non aliquid sit accidens. Item si du-

blum sit verum sequitur quod omnis modus alius a primo prime figure possit reduci ad istum per impossibile. per hoc falsum. quia per idem quilibet modus ad quilibet modum posset reduci. quia si celaret posset reduci ad barbara. tunc et barbara posset reduci ad celaret. quia eadem est via redire et recessus. sed probatur prima consequentia. quia celaret potest reduci ad cesare. et cesare potest reduci ad disamis. et disamis ad daris. et daris ad barbara. igitur et c. et sicut arguitur de hoc. ita arguitur de aliis. Item aliquis est fillogismus bonus in festino quod non conuertitur cum fillogismo in serio. igitur non omnis fillogismus in festino potest reduci ad serio. per prima et probatur antecedens. quia iste fillogismus nullum verum est conclusio conclusa in serio. et b. est conclusio conclusa in serio. igitur b. non est verum est fillogismus factus in festino. et iste non conuertitur cum fillogismo facto in serio. ex eisde terminis. igitur et c. per prima et probatur asis. quia non conuertitur cum isto nulla conclusio conclusa in serio. est aliquid verum. et b. est conclusio conclusa in serio. igitur b. non est verum. et iste est fillogismus factus in serio. igitur et c. et quod non conuertatur probatur. posito quod non sit aliqua alia propositio a propositio que est altera fillogismorum istorum vel eius parte. et sit uterque illorum fillogismorum mentalis. et per quod illi fillogismi non conuertuntur. quia premissa in festino sunt vere. sicut conclusio. sed in serio conclusio est falsa. quia se destruit. ideo sequitur quod illi fillogismi non conuertuntur. quia si aliqui fillogismi. aut conclusiones conuertuntur oportet premissas et conclusiones inuicem conuertere. Item aliquis fillogismus in celare non potest reduci ad celarent. igitur et c. patet prima et probatur asis. quia iste fillogismus omne animal aliquod animal non est et omnis homo aliquod animal est igitur omnis homo aliquid animal non est. non potest reduci ad celarent. quia maior non potest conuertere simpliciter. quia aueretur in conuersione simpliciter a non distributo extremum ad distributum extremum. Ideo forte dicitur quod iste fillogismus est in celare. et non potest reduci ad celarent. Sed contra. quia ista non est formalis consequentia. quia non sequitur omnis senex aliquod animal non est. et omnis senex aliquod animal est. igitur omnis senex senex non est.

De fillogismo

Ideo dicitur qd ois fillogismus in se-
cūda tertia ⁊ quarta figura qui
lit de terminis cōibus. ⁊ de propositionibus
nō se falsificantibus. reducit ad aliquem il-
lorum quattuor. sed nō oī qd cōtra. ⁊ iō ces-
sat primū argumentum ⁊ secundū. ¶ Ad
tertiū cū arguitur. qd iste fillogismus est bo-
nus tantum substantia nō est accūs. ⁊ ois sub-
stantia est aliquid. igitur tantū aliqd non est
accūs. dī qd nō pōt reduci. qd nō est bonus ī
aliquo mō. qā vt dictum est si aliqua premis-
sarū fuerit exclusiua pp formalitatem conse-
quētie oī demere exclusionē pōt. ¶ Ad aliā
dī qd qlibet modus fin aliquaz oppositionē
pōt reduci ad primū modū pūe scōz dictūz
nō tñ arguendo fin omne genus oppositio-
nis. vt pīz volēti fillogismos formare. ¶ Ad
aliud dictum est. ¶ Ad vltimū negat qd iste
fillogismus sit in cessare vt pbat argumētū.

Stendemus

o propositiones cōcludere possint
expōitorij fillogismi. ⁊ premiti-
mus qd nullus terminus pōt cē-
prius in mente alicuius qd talis terminus de-
monstratiuus simplex. hoc. qd si nō. procede-
retur in infinitum in cōceptibus. Accipit se-
cundo qd nullū verbū pōt esse in mente alicui-
us prius qd verbum substantiū est. Ex qui-
bus sequitur qd nulla propositio pōt esse prius ī
mente qd talis ppositio. hoc est. Ex his quo-
qz sequitur qd qd est aliquis terminus menta-
lis q per aliū terminū mentālē precedentem
declarari nō pōt. tñ aliqua propositio men-
talis q per nullam aliā in intellectu declarari
aut generari pōt. qd aliter esset processus ī in-
finitū in eidentijs. Ex quibus vltra sequitur
qd conceptū cōem precedit aliq propositio in
mente. pīz etiā qd prius est in mente propositio
affirmatiua qd negatiua. ⁊ de secundo ad
iacente qd de tertio. ⁊ categorica qd ypothe-
tica. ⁊ gnālī incōplexū. qd cōplexū. ⁊ quī p-
bare aliquā ppositionē est ipsaz declarare. nō
est aliqua propositio q nō est probabilis. ⁊ ē
illa cuius nullus terminus est per alium ter-
minū in intellectu precedentē generabilis. Et
qā aliqui sunt termini ⁊ propositiones decla-
rabiles seu mediati. ideo concludit qd termi-
nōz fin quos. aut p quos propositiones sūt

probabi es. aut nō probabiles quidam sunt
declarabiles seu mediati. ⁊ qdam imediati
⁊ nō probabiles. ⁊ terminū hic appello par-
tē propinquā grāmāte oīonis puta nomen
vel verbū. aut aliquā oīonis partem cathe-
gorematicā. aut sine categorematicā. ois aut
terminus est mediatus. aut imediatus. qre
etiā propositiones ⁊ alie partes oīonis inde-
clinabiles sunt mediate. vel immediate qz
nullum terminum habeant interiorē. aut su-
periorē. qd describi possunt. Terminum aut
imediātum voco simplicē terminū demon-
stratiū. aut subiū verbū quonō cōtingit ī
suo genere notiozem reperi. Ex quo seqt
qd nō ois terminus demonstratiuus simplex
est imediatus sicut sunt tales termini. talis
taliter. tantus demonstratiue tenendo.

¶ De fillogismo expōitorio.

Uperest

s cum sit osten-
sum qualiter
ordinentur forme facientes sci-
re a priori oīdamus regulas ge-
nerantes sciam a posteriori. fin
quas format fillogismi. quos expōitorios
vocat. Et est hec suppositio generalis ī qtu-
or figuris. qd in quolibet fillogismo expōito-
rio terminus q est medius est terminus di-
seretus. aut aggregatus ex termino cōi ⁊ di-
sereto. ⁊ in omni figura sit fillogismus bonus
expōitorius affirmatiue. vt ī prima figura
hoc currit ⁊ hō est hoc. igitur hō currit. In
secunda currens est hoc. hō est hoc. igitur hō
est currens. In tertia hoc currit ⁊ hoc est hō
igitur homo currit. In quarta etiam. vt hō est
hoc. ⁊ hoc currit. igitur hō currit. directe aut ī
directe concludēs. Sillogismi aut negatiui
maiori existente negatiua in prima secunda ⁊
tertia figura sequitur cōclusio negatiua dire-
cte cōclusa. vt hoc nō currit hō est hoc. igitur
hō nō currit. maiori aut existente negatiua ī
quarta figura. minori exite affirmatiua seqt
cōclusio directe vel indirecte d incōsuetū mo-
do loquēdi. Sed ī ea de figura minori exite
te negatiua ⁊ maiori existente affirmatiua se-
quitur cōclusio indirecte de consueto vl de
inconueto modo. minori autē existente nega-
tiua in prima secunda ⁊ tertia figura nō seqt
aliquid. nisi concludatur indirecte de incōsue-
to modo. vt nō sequitur hoc currit ⁊ homo

Expositorio

nō est hoc. igit̃ hō nō currit. Ex qbus pōt
patere q in nulla figura ex oībus vlib². aut
ex oībus indefinitis sillogizari pōt. nisi in se-
cunda. in secunda aut̃ bene pūgit. vt currens
est hoc. et hō est hoc. igit̃ hō est currens. sili
sequit̃ omne currens est hoc. et oīs hō ē hoc
igitur oīs hō est currens.

Sed contra forte arguitur pro
bando q sillogis-
mus expostorius affirmatiuus nō est bona
consequentia. vt hoc currit et hoc est for. in-
quantum for. igitur for. inquantum for. cur-
rit psequens. n. ē impossibile et aīis cōtingēs.
¶ Itē nō sequit̃ hoc currit. et tñ hoc est for.
igit̃ tñ for. currit. ¶ Itē nō sequit̃ hoc falsi-
ficat se. et hoc est. a. igit̃. a. falsificat se pñs. n.
est falsum. et aīis vey demonstrando pñs per
aīis. et fit. a. nomen singulare consequentis.
¶ Itē nō sequitur hoc corpus est maius. b.
et hoc corpus est. a. numerus. igit̃. a. nume-
rus est maior. b. ponat. n. q. b. sit medietas
a. corporis. et ponamus gra argumēti quan-
titatē nō distingui a re quanta. et sequitur q an-
tecedens est vey. et pñs falsum. falsum est. n.
q ite numerus sit maior. b. q. nō est maior
numerus. neq. maior quātitas. q. nō maior
numerus ē. a. q. b. imo nec maior quātitas
lz sit maior quātitas cōtinua. ¶ Itē nō seg-
tur. hoc ē pī et hoc est filius. igit̃ filius ē pī.

Sed ad primū et secundū dī q minori
existente exclusiua. aut reduplica-
tiua nō segtur cōclusio cū dictione exclusiua
aut reduplicatiua. sed bene sequit̃ dēpta di-
ctione exclusiua. aut reduplicatiua. ¶ Ad ter-
tiū dicet̃ in insolubilibus. ¶ Ad aliud dī ne-
gando istā pñam. hoc corpus est maius. b. et
hoc corpus est. a. numerus. igit̃. a. numerus
est maior. b. sed solū segtur cōcludendo ma-
iorē extremitatē de minori q. a. numerus est
maius corpus. b. q. maior extremitas dī ē
ly maius. cū suo substantiū. et ita generaliter
dī in sillogismis expostorius. q maior extre-
mitas dī concludi de minori. et iō frustra cō-
cedit̃. q ille numerus est maior. b. et nō ma-
ior numerus. b. ista intensio est maior. b. in in-
fione. et tñ nō est maior intensio. b. intensio
lz forte sit maior quātitas. ¶ Ita etiā frustra
dī q illa rarefactio erit vniformis p totā. a.
hora. et nō erit vniformis rarefactio. ga adie-

ctiū positiū a parte predicati illo mō semper
adiacet suo substantiū posito a parte subie-
cti sicut in silibus for. est albus. et hō hōie est
maior. significant. n. ille q for. est albus for. et
q hō hōie est maior hō. et sic de alijs. Sed si
contra forte arguitur q ista foret impossibi-
lis for. est maior platone. et sili ista for. est dis-
ferens a platone. Dicet̃ concedendo vtrūq.
Unde for. nō est alius a platone. licet sit aliud
vel alius hō. ¶ Ad aliud dī forte q nō valz
iste sillogismus. ga oportet q maior et minor
regulentur p dīa de omni. vt sic omne quod
est hoc est pī. et omne quod est hoc est filius
igitur filius est pī. tunc. n. valet pñā. sed an-
tecedens est falsum vt forte dī. ¶ Sed cōtra
istā responsionē arguit̃. ga aliqd qd est pater
est filius. et nihil est pater qd non sit filius. ni-
hil. n. est pī nisi essentia diuina. igit̃ omne qd
est pī est filius. ¶ Itē nihil preter patrē est fi-
lius in diuinis pñis. igit̃ et c. ¶ Ideo aliter
dicitur q nō est formalis pñā sillogismus ex-
positorius nisi concludat conclusio p talē ter-
minū qd est. vt hoc est pater et hoc est filius
igitur quod ē pater est filius. quāq. illud nō
oporteret ponere nisi vbi vna res vlys ē plu-
ra singularia. In alijs autez nō erat argumē-
tum. sed idē de forma argumēti. ¶ Itē pro-
babilit̃ dicitur q hec pater est filius signifi-
cat disiunctiue sic q psona pñs est psona filij
vel res q est pater est res que est filius. et hoc
est verum. sed de hoc nō plus nunc. ¶ Itē
nō sequitur hoc pōt esse iustū et hoc est non
iustum. igit̃ nō iustū pōt esse iustum. antece-
dens enim est contingens et pñs impossibile
ga tantum iustum pōt esse iustū. ga iustū pōt
esse iustum. et nihil nō iustū pōt esse iustum.
¶ Itē nō sequitur hoc p totā istam horā au-
gebitur. et hoc est vel erit for. igitur for. p to-
tam illam horā augebit̃. ga in casu aīis est ve-
rum et pñs falsum. ponendo q for. sit bipe-
dalis quātitas. et vñū eius pedale sit. a. qd
augebitur vniformiter in ista hora ad sexgal-
terum. et q for. residuū quātitatis deperdat
vniformiter adequate in hora illa. ita q solū
a. remanebit for. et segtur si illud argumen-
tū valet q for. p totam istā horā augebitur.
ga. a. p totam istam horā augebitur. et a. erit
for. igit̃ for. p totā illā horā augebit̃. tener cō-
sequētia p regulā. ¶ Sed arguitur. q nō. qz

De fillogismo

for. p totā illā horā dīminuet. qz for. p totam illā horā plus depdet qz ipse acqret vt sequitur ex casu. igitur p totā illā horā ipse dīminuetur. igit nō augebit. p3 pñā. qz ipse nō sinit dīminuet & augebitur. ¶ Itē qz si ipse pcepte tñ acqretet in illa hora q̄tum depderet ipse nō augetetur. igitur si ipse plus depderet qz acqretet ipse nō augebitur. ¶ Itē arguit in eodē casu qz for. erit minor. for. p magnum tēpus. qz. a. p magnum tps. erit minor. for. & a. est vel erit for. igitur for. p magnū tps erit minor. forte. pñs falsum. qz for. p̄tinue erit eq̄lis sorti. sed qñcunqz ipse erit eq̄lis for. nō erit minor. ideo tē. minor arguitur. qz sequitur for. in. a. instanti ḡra exēpli erit minor. for. ergo pro tūc nō erit eque magnus cum for. t3 pñā ab expōita ad alterā expōnētem. ¶ Itē ponatur qz sumus in fine hore in instāti i quo incipit esse. ita qz. a. est for. & sequitur qz in illo instanti for. incipit esse for. & definit esse for. & tñ for. imēdiate ante hoc instans qd ē pñs fuit for. & imēdiate post instans qd est pñs erit for. ponēdo cōtinue qz for. sit terminus discretus. pñs est impossibile. & arguitur cōsequētia. qz. a. incipit esse for. & a. est vel incipit esse for. igitur for. incipit esse for. p3 pñā. & maior arguitur. qz in instāti qd est pñs. a. est for. & nō imēdiate ante instās qd est pñs. a. fuit for. qz p̄tinue ante instās qd est pñs. a. erat ps sortis. qñ erat. sed iā altera ps arguitur. f. qz for. definit esse for. qz ponat cū toto casu qz. b. fuit vna de partibus sortis. & iā sit p̄mū instās in quo nō est ps for. tñc arguit qz for. definit esse for. qz hoc definit esse for. demonstrato. a. & b. & hoc est vel definit esse for. igit for. definit esse for. p3 pñā p regulas & maior arguit. qz hoc in instāti qd est pñs nō est for. & imēdiate ante instās qd est pñs hoc fuit for. igit hoc definit esse for. p3 pñā. qz istas cās veritatis h3 ty definit. & si sic sequitur tota conclusio. f. qz for. definit esse for. & qz for. incipit esse sortis qd fuit probādū. ¶ Itē data ista regula seqz qz nullus hō vnqz definit esse. & qz qlibet hō est eternus. & qz nullus hō vnqz indiet. & arguit pñā. qz iste binarius demonstrādo materiam sortis & eius formam nunqz definit esse. & iste binarius est vel erit sortis. igitur sortis nunquam definit esse. Ideo forte conceditur qz for. nun-

quam definit esse. propter id qz iste binarius nunqz definit esse. ¶ Sed contra. non cōtinue erit ista materia nec continue erit ista forma sine ista anima. igitur nec p̄tinue erit iste binarius. igit nō pp hoc est concedēdū qz for. nūqz definit esse. qz iste binarius nūqz definit esse. p3 pñā. & pbatur añs. qz ista materia nō continue erit substantia. nec continue erit corpus. igit ista materia nō p̄tinue erit materia. p3 pñā & pbat añs. qz ponatur qz illa materia aliqui dīuidet in duas vel in tres p̄tes disīunctas. seu disēdīnuas sicut de factō aliqui erit. & sequitur tūc. qz hec materia nō erit materia. qz nō erit corpus. qz omne corpus est p̄tinuū. nec erit substantia. sicut nec vniuersum est substantia nec corpus. ¶ Item arguit qz nō p̄tinue erit ista aīa. qz nō p̄tinue erit illa aīa actus. i. forma substantialis prima corporis phisici organici in potētia vitā habētis. iō nō p̄tinue erit ista aīa. t3 pñā a diffinitione ad finitū. nō est. n. aīa nisi animet. cū ab aīando dicat. Ita etiā arguit qz iste binarius nō p̄tinue erit iste binarius. qz separata materia i tres vel plures p̄tes disēdīnuas. iste qz i est binarius nō erit binarius. qz erit trinarius aut q̄ternarius sic qz non binarius. ¶ Itē for. est materia & aīa intellectiua ab eo distincta. & a vegetatiua. & sensitiua. igit for. nō eternaliter erit. pñā p3. & añs est dubitādū. igit pñs nō est negādū. ¶ Sed ad p̄mū dī negādo pñā. nec arguit p regulā. qz semper hec duo seruāda sunt p regulis generalibus. p̄mū qz in fillogismis nūqz est arguendū a nō distributo ad distributū pp formā pñe. s̄m qz in fillogismis termini nō debēt p pluribus supponere in antecedente qz in consequēte de forma. & aliter nō sunt fillogismi. Ex qbus duobus patet. qz iste nō est bonus quia iste terminus non iustus distributionē includens non sumitur eque ample in p̄mīs. sicut in conclusionē. Sed deberet sic sumi minor. & hoc pōt esse nō iustū. & hec cēt falsa qz significat qz hoc pōt esse aliqd qd nō pōt eē iustū. sicut declaratū est. vbi tractatū est dē terminis infinitis. & sicut ista nō valet. sic nec ista. hoc erit verū. & hoc est aliud a vero. igit aliud a vero erit verū. hoc pōt currere. & hoc est aliud a corrente. igitur aliud a currēte potest currere. Et per hoc soluitur argumen-

Expositorio

tum per quod arguitur. q. bec consequentia non valet. a. incipit esse verum. et nullus dixerens ab. a. aut non. a. incipit esse verum. igitur tantum. a. incipit esse verum. Et si arguitur q. nigrum potest esse album. et iniustum potest esse iustum. igitur non album potest esse album. et non iustum potest esse iustum. ne gat consequentia prima. et ans secunde. quia terminus infinitus est superior ad terminum primatum. ¶ Ad secundum cum arguit ista conclusio. q. for. augebitur per totam istam horam. et per eadem horam diminuetur. dicitur q. conclusio est impossibilis. sicut probat argumentum. et ad casum ibi factum. dicitur ipsum negando. ex illo. non sequitur illa conclusio. ut per intelligenti materiam. admissum tamen q. for. idem numero possit augeri et diminui. et hic alias presens q. habeat. procedendum est q. a. non augebitur cum residuo casus. q. for. non augebitur. et for. est vel erit. a. igitur. a. non augebitur. Et cum inferatur ultra in eodem casu q. for. per magni tempus erit minor for. negat illa prima. q. continue erit eque for. unde concedendum est prout q. 13. a. sit minor for. et continue erit ita q. a. est minus for. ante finem hore. tamen. a. nunquam erit minus for. q. continue. a. erit eque for. q. continue for. erit eque for. ¶ Ad aliud cum inferat q. for. incipit esse for. et for. definit esse for. ponendo cum toto casu q. for. fuit. et immediate post hoc erit. dicitur negando conclusionem per utraque parte in dato casu. Et ad argumentum cum dicitur. hoc incipit esse for. et hoc est. vel incipit esse for. igitur for. incipit esse for. processa prima. negatur maior. Et cum arguitur pro maiori in hoc instanti quod est prima. a. est for. et non immediate ante instantem. quod est prima. a. fuit for. igitur et. negat minor. q. immediate ante instantem. quod est prima for. fuit for. et for. est vel fuit a. igitur immediate ante instantem. quod est prima. a. fuit for. et negat etiam in eodem casu q. for. definit esse for. et negat ista prima. in instanti quod est prima hoc non est for. demonstrato. a. et b. et immediate ante instantem. quod est prima hoc fuit for. igitur hoc definit esse for. q. ista non est sufficiens causa propositionis verificande per istum terminum definit. sed ideo sic arguetur. hoc non est for. nec aliquid quod est for. immediate ante hoc fuit hoc. et hoc immediate ante hoc fuit for. igitur hoc definit esse for. Sicut etiam non sequitur in terminis divinis. Posito q. ista sit primus instantem. in quo verbum non sit vultu nature humane. servata ipsa natura

humana. tunc hoc non est deus demonstrando deum et naturam humanam. et immediate ante hoc fuit deus. igitur hoc definit esse deus. consequens est falsum. q. si hoc definit esse deus et nihil potest definire esse deus nisi deus. igitur deus definit esse deus. Sed ideo addere per illo antecedente. nec aliquid q. est deus. immediate ante hoc fuit hoc. si prima dicitur esse formalis. quibus e contra non sit prima bona de forma. Sed hec responsio non videtur esse necessaria. q. ex ea sequuntur multe conclusiones. que aut sunt impossibiles. aut non multum distantes ab impossibili. sequitur enim q. a. et b. iam sunt eque illa. et a. immediate post hoc erit duplum ad b. et a. nihil acquireret. sed deperderet. et b. nihil deperderet. sed acquireret deducta rarefactione et condensatione. ¶ Item sequitur q. non si ab equalibus equalia auferantur remanentia erunt equalia. ¶ Item q. b. augebitur et a. diminuetur. et nunquam post hoc. a. vel b. augebitur aut diminuetur. ¶ Item q. a. distat. a. b. per pedalem distantiam. et sine motu locali. a. versus b. aut e contra. a. tanget b. ¶ Item q. per totam istam horam. a. erit album. et per totam istam horam idem. a. erit nigrum. et per totam istam horam. a. movebitur uniformiter. quo ad tempus. et per eandem horam movebitur difformiter quo ad tempus. ¶ Item sequitur contra istam positionem q. a. et b. propositiones in. c. instanti convergentur significando omnino sicut significabant ante. c. et continue manebunt secundum ordines iam datos una existente vera. et alia falsa ante. c. consequens impossibile. quia si iste convergentur. in. c. instanti. et modo sunt omnino sic significantes sicut significabunt in. c. et illos ordines quos iam habent habebunt in. c. et e contra iam ipse pervertuntur. ¶ Sed arguitur consequentia retento casu priori. quia capiantur iste due propositiones. hoc est for. demonstrato. a. et hoc est for. demonstrato sorte totali in principio. et sequitur q. bec est falsa hoc est for. demonstrando. a. et erit falsa per totam illam horam. et ista est vera. hoc est for. demonstrato for. et manebit vera continue demonstrando for. usque in finem hore. et tunc sequitur tota conclusio. scilicet q. a. et b. sit. a. prima. b. secunda convergentur in instanti. c. quia subiecta et predicata convertentur cum alijs

Resolutorio

partibus. igitur et c. eū idēz precise demōstre-
tur. sint enim iste mētales sic significādo. et p-
cise eodē demōstrato. ideo sequitur conclusio tota
pbanda ponendo qd p totā istam horā erūt
a. et b. pponēs sic significantes sicut itaz signi-
ficant et vna erit vera pntue. et alia falsa p eā
dem horam. et tñ in fine pueritē vtrāqz exi-
stente vera. ¶ Itēz sequitur qd per nūbil differt
a capite. ¶ Item sequitur qd idem pōt seipsum
generare. ¶ Itē qd iste termin⁹ for. ē termin⁹
accidentalis. qd affirmatiue et negatiue de eo
dem predicat preter sui corruptionē. Et etia
sequitur de istis terminis homo. et alia. qd fm
istos auctores pars hoīs nō est homo. ¶ Itē
sicut concedūt de sorte ita possunt cōcedere d
hūitibus aliam extensāz sensitiuā aut vegetati-
uā. Et per idem eque bene pnt et per eundē
modūz rñdēdi concedere de igne. et aqua. et
aliis cōpositis naturalibus. nec cōtra mouet
argumētus de verbo. qd vna res est plura in
diuidua. et nō sic est in istis singularibus nec
cōtra eos valet Arist. qd ptra eū dicit. ¶ Sz
si forte negat qd subiecta simpliciter pueritātē
nunc arguit istaz copulatiuā eē possibilez hoc
est for. et hoc nō est for. in quāz vtrāqz signifi-
cat subiectum solū for. et solū p forte suppo-
nit. Ideo alī rñdet ad casum prius positū
negando. et dicit qd for. nō pōt hōe aliā ptem
quā ipse hō. et breuiter ita rñdet de for. sicut
rñdet de plāta aut igne vel aq negando qd ali-
quis istoz possit augmētari per acquisitionem
suarū partū. Solemnus tñ tales casus admit-
tere vbi argumēta nō petant difficultates ta-
lem. s. vtrūz res que est in principio sit eadez
q remanet in fine vñ nō. ¶ Et si cōtra argui-
tur p Arist. in primo de generatione ponētes
animata pprie augeri. dī qd modus loquēdi
Arist. ē ita ptra pcedentē locutionē seu rñso-
nez sicut ptra istam. qd pcedens opīnō ponit
vnica aiām in hōie indiuisibile fm cuius re-
manētiam ponit remanere eūdez hōiem q
auget aut diminiuit. Arist. aut preter sensiti-
uā posuisset intellectū appropriatū sicut syllo-
gizari pōt ex variis textibus eius et deducet
infra eū arguet de inceptiōe et desitiōe rez
vbi rñdet modo loquendi. Arist. et variis
cōclusionibus que apparēt false q tñ fm rei
veritatē speculantibus sunt vere. ¶ Negādū
it aut fm istā opīnionē qd homo non possit

alterari. et qd homo nō possit localiter moue-
ri. et qd uō possit rarefieri. et pdeplari. Quis
ipse nō possit augeri nec diminiui vñ aliquis
homo fuit q nec dānabitur nec saluabitur.
¶ Itēz aliqd fuit baptizātū qd adhuc nō est
qd nō desinit esse homo. nec desinet esse hō
et tñ illud nūc est homo. ¶ Itēz aliqd qd nō
est deus fuit deus. ¶ Itēz aliquid erit homo
qd iam nō est homo. et tñ nō incipit nec inci-
piet esse homo. et erit homo p tps et qd aliq
pars for. sine motu ad quātitatem sit quadru-
pla ad for. igitur et c. ¶ Ad aliā formā cum ar-
guit qd homo est eternus. et qd homo morie-
tur. et qd homo nūc desinet esse. dī negan-
do qd homo sit eternus. aut ppetuus. nec va-
let illa pñ. iste binarius est eternus et iste bi-
narius est iste homo. igitur iste homo est eter-
nus. sed sequit qd iste homo est eternus nu-
merus. nō est igitur homo ppetuus lz ipse p
petuo aut ppetualiter erit. ¶ Secūda cōclu-
sio pōt ptabiliter cōcedi. s. qd nullus hō mo-
rietur intelligēdo p illam qd nullus homo de-
sinet esse per se pationem aīe a materia. si tñ
intelligitur qd nullus homo moriet. s. qd nul-
lus aīa separabitur a materia illud negādū
est. ¶ Tertia vero conclusio cōcedit qd nullus
homo desinet esse. qd iste binarius nūc de-
sinet esse quīs desinet esse illa anima et desi-
net esse illa materia. qd nulla materia corpore
aut cōpositi necessario est materia. et ē nō
ppter hoc sequitur qd iste binarius desinet
esse. igitur et c.

¶ De eodem syllogismo resolutorio.

Stendimus

nunc
quas
o ppositiones etiā concludere pos-
sint expositiōi sylli. et premita-
mus qd terminorum fm quos
et per quos pbari possunt ppositiones qui-
dam sunt mediati. et quidāz immediati. et vo-
co hic terminum partem ppinquam oīnis
grāmatice. s. nomen vel verbum et c. Termi-
norum vero imediatorum quidam sunt ime-
diati a priori et quidam a posteriori. Imme-
diati a priori sunt termini cōmissi transcēde-
ntes. vel verbum substantiuum. vel verbum
a implatiuum. pōt. non distinguendo poten-
tiam contra actum. ex quibus cōstituitur pñ-
cipium notissimū a priori sicut qdlibet ens

De sillogismo

est vel non est. et ideo ista est immediata a priori ens est. Terminus vero immediatus a posteriori est terminus singularis demonstrativus quo non contingit notio: est huius. Ex quibus patet quod in solo propositio. verbo et adverbio contingit immediatos terminos a posteriori reperiri. In omnibus autem partibus orationis mediatos terminos reperire contingit. quibus non quilibet terminus sit mediatos vel immediatus. Terminorum mediatos quidam sunt resolvables quidam exponibiles de quibus dictum est. et si aliqui sunt officia biles dicemus de modalibus dicemus. Terminus resolvables est terminus compositus. aut discretus non demonstrativus. quo contingit aliquem terminum immediatum notio: reperire. eadem res significante. per quem conclusio potest referri tamen in resolutione verba et alias partes orationis. quod in resolutione alias partes orationis a verbo capitis terminus quod est notio: a posteriori. in resolutione vero verba capitis terminus quod est notio: a priori. scilicet verbum substantivum. huius. non. resolutione hoc currit. resolvable est hoc. hoc est currens. ideo bene sequitur tanquam a priori. hoc est currens. igitur hoc currit. et ideo a resoluente ad resoluenda vel composita in verbis valet argumentum de forma et non e contra. In alijs autem partibus orationis non valet de forma a resoluenda vel composita ad resoluente nec e contra. sed de forma bene valet a resolutibus ad resoluendam. Conuenit autem inter verba resoluenda et alias partes orationis. quod semper a resolutibus ad resoluta arguitur componendo. et versus contra. et non e contra de forma. Ex predictis potest patere primo quod hec est immediata a posteriori. hoc est. et quod hec est immediata a priori. ens est. et ad hoc quod aliqua sit immediata a priori oportet quod verbum et subiectum verbi et predicatum si predicatum hoc sint immediata a priori. non tamen requiritur quod quilibet terminus in propositione immediata a priori sit per se notus. In propositione vero immediata a posteriori. quod si non potest a posteriori probari requiritur quod quilibet terminus immediatus esse a priori aut a posteriori. Ex quibus patet quod denominatio propositionis immediate a posteriori vel a priori capitur ab extremo vel extremis. et non a verbo substantiuo. Item patet quod non quilibet terminus discretus est immediatus. nec quilibet terminus demonstrativus est immediatus. quod isti termini taliter talis et talis non sunt immediati

quod iste sunt de indefinitis. talis hoc currit. tantus hoc currit for. demonstrato. Ex predictis quoque hec regula colligenda est. quod quilibet propositio. cuius primus terminus est resolvable resolvable tentus non verbalis. probabitur de duo demonstrativa nisi fuerit exceptiva. quod dicitur per tales propositiones aial preteritum est irrationale. quod semper probat propositionis. probabilis aliquo termino de ideo incipit a primo termino finem quem ipse est. probabilis illo modo quo iste terminus est in propositione probabili. Ex quibus patet quod non quilibet propositio in definita est. probabilis per duo demonstrativa. quod talis propositio. tamen aial est hoc non est per duo demonstrativa probabilis. sed exponenda est.

Item ista indefinita non est per duo demonstrativa concludenda incipit hoc esse. quod non sequitur incipit hoc esse. et hoc est homo. igitur incipit hoc esse. Item non sequitur. promittitur hoc. et hoc est denarius. igitur promittitur denarius. Cum premissis tamen aduertatur quod non valet hoc argumentum. primus terminus huius propositionis simplicis categorice est resolvable. igitur hec propositio est resolvable. quod ista propositio non est resolvable for. in quantum hoc est aial et primus terminus est resolvable. Item non versus hoc argumentum. primus terminus huius propositionis categorice simplicis est exponibilis. igitur hec est exponibilis. quia neutra istarum est exponibilis. aliud a for. currit. differens a platone disputat. quauis primus terminus sit exponibilis. quod illi termini. aliud differens sunt resolvable in illis propositionibus et non sunt exponibiles in illis.

Sed iam incidit dubium. vtrum quodlibet verbum adiectiuum sit resolvable in verbum substantiuum et suum participium. et arguitur quod non. primo quod hoc verbum incipit in ista propositione. incipit aliquid instans quod non est esse. non est resolvable in sum es est et suus participium et illud est verbum adiectiuum. igitur et. patet contra et arguitur maior. quoniam ista est falsa. incipiens esse est aliquid instans quod non est. Secundo. hoc verbum promittit in ista propositione. promittit denarius. non resoluit in et suum participium. quod si sic maxime resolveret in ista. promissus denarius est. sed non est sic. quod stat quod promittat denarius cum hoc quod nullus denarius sit promissus. quod inducendo casus patet. Tercio quod non sequitur hoc. le-

De fillogismo

Sed igitur hoc est lecturum vel hoc erit legens. p3
q3 in casu est assensum verum. et p3 falsum. q3 sicut
est supra in ista propositione et in ostensibus. an-
te p3 est lecturus. et in consensibus si illa propositio
sit vera sic significando ex compositione suorum
terminorum supponit se lecturus respectu huius
verbi est. et non amplius a se neque ab illo ver-
bo est. igitur supponit per eo quod est. et si sic. tunc se-
quitur quod si antequam est lecturus antequam est le-
cturum quod est. secunda propositio p3 est falsa in casu eodem.
quia si iste terminus legens sit principium p3ntis t3pis
solum per modum p3ntis significans legens quod est signi-
ficat. et per p3ntis sensus est quod si antequam est le-
gens quod antequam est legens quod est. quod est contra casum.
¶ Quarto. multa sunt verba adiectiva quae ca-
rent participijs requisitis ad horum resolutionem. et
ideo nulla horum propositionum. forte tederet leges for-
meminit lectionis. potest resolui in modo dicto.
¶ Quinto si verbum adiectivum resolveretur
aut resolveretur in terminum magis eodem. aut
in terminum minus eodem. et suum participium. s3
in nullum horum resolveretur. igitur non resolveretur in ali-
quod verbum. p3 p3ntia et maior et minor arguitur.
quod nullum verbum est terminus eodem. igitur nullum in
verbum resolveretur in terminum eodem et suum parti-
cipium. p3 p3ntia et assensum arguitur. quod omnis terminus
eodem est predicabilis de pluribus. sed nullum ver-
bum est predicabile de pluribus. igitur nullum verbum
est terminus eodem. p3 p3ntia et minor arguitur.
quod nullum verbum est predicabile. igitur nullum verbum
est predicabile. de pluribus. p3 p3ntia et assensum ar-
guitur. quod in talibus. tu curris. tu es. verbum non
est predicatum. quod nihil predicatur quod non de ali-
quo affirmetur aut negetur. Sed verbum non affir-
mat aut negat. quod si affirmaret aut negaret
hoc esset mediare verbo. ¶ Itē nihil potest predica-
ri quod non potest subijci. sed verbum non potest subij-
ci. igitur etc. ¶ Itē quod nullum verbum sit terminus
eodem arguitur. quod si sic. tunc posset habere aliquem ter-
minum verbum sub se iteriore singulare. s3 nul-
lum verbum est singulare vel esse potest. igitur etc. quod
si sic. sit igitur quod istud verbum est. habeat termi-
num singulare verbum sub se quod sit. c. et sequitur
quod ista est vera. tu. c. es omne ens. quod in ista pro-
positione non est suppositio nisi ubi singularis
pro te dantis supponit et non per alio. igitur etc.

Sed pro huius dubij solutione est acci-
piendum quod resolvere verbum aliquid est
omnis verbum exprimere. s. substantivum et ei3 co-

respondens participium. ut hoc verbum currit sic re-
soluitur. hoc currit. i. hoc est currens. Et quod
sequitur quod verbum substantivum est. non est resolvable
quod in nullum verbum notius potest resolui. ¶ Itē
sequitur quod omne verbum adiectivum resolvable est.
et si non habeat participium singulare est. quod omnis
verborum adiectivorum radix est verbum substantivum
ex eodem sequitur quod hoc verbum potest est verbum reso-
lubile. quod illud verbum est. est nobis notius quo
ad nos. ¶ Itē accipiedum est quod terminus eodem
est terminus simplex quod in ista habita signifi-
catione in totum vel parte potest habere terminum
aut terminos sub se in recta linea. Termi-
nus discretus est simplex predicabilis in to-
tum vel parte quod ex ista habita significatione si non
ultra ista habita significationem non potest habere ter-
minum aut terminos sub se in recta linea.
¶ Ex quibus p3 quod non omnis terminus simplex
est terminus eodem aut discretus. quod tales ter-
mini. et. vel. ad. non sunt eodem neque discreti. p3
etiam quod nullum verbum est terminus eodem aut sin-
gularis genus vel species. quod omne genus vel
species est predicabile affirmabile aut nega-
bile ab aliquo. sed nullum verbum est huiusmo-
di. igitur etc. ¶ Et si forte contra hoc arguitur
quod agere et pati non essent genera generalissi-
ma. que tamen posita sunt ab antiquis pro generi-
bus. Dicatur quod frequenter antiqui posuerunt
unum verbum esse superius ad aliud. quod partici-
pium est superius ad participium. et abstractum
ad abstractum sicut agens et calefactio aut actio
et calefactio. sed in veritate verba non sunt
genera nec species. ¶ Patet ultra quod non omnis
terminus est cathegorematicus vel syncathe-
gorematicus. quod hoc compleretur. omnis homo est
terminus et non est cathegorema neque syncathe-
gorema. p3 etiam de verbo. quod verbum sub
syncathegoremate vel cathegoremate non po-
no. quod syncathegorema significativum superius
non possit esse extremum nec per extremum. potest tamen
esse determinatio aut dispositio extremi. ut sic
verbum est syncathegorema. verbum quoque non
est cathegorema. quod p3 ex derivatione hu-
ius vocabuli cathegorema a cathegorezo. as.
verbo greco. quod est idem quod predicare. unde ca-
thegorema quod predicatur. aut predicabile. et in
de syncathegorema quod sit cum predicato vel pre-
dicabili. cum addat per determinationem vel dispo-
sitionem eius. p3 quoque quod isti in eodem modum

Resolutorio

loquendi accepti non sunt termini discreti. Roma. Bononia. Uterbius et siles. quod isti termini sunt huius sub se terminus vel terminos sed recta linea. nam iste terminus roma. aut superponit per ambus et toto aggregato verbis. aut pro hoc altero. sed sine sic sine sic. per quod multa aggregata sunt quorum quodlibet sunt roma et ita de fluminum nominibus. Unde nullus istorum terminorum est discretus nisi imponat ad significandum unam rem. et nullam aliam. puta. b. et per quod roma cras non erit roma. nec roma huius fuit roma. instantibus autem eorum impositi omnibus ambe iste probant esse vere. roma huius fuit. et roma huius non fuit. Idem preterea quod non valet prima ista. ex. a. sequitur. b. et non e contra. igitur. b. est superius ad. a. quod si sequitur hoc alium currit. ideo for. currit. et non e contra for. currit. igitur hoc alium currit. non tamen sequitur quod iste terminus for. sit terminus superior ad illum terminum hoc alium. quod ad hoc quod aliquis terminus sit superior ad alium oportet quod sub se habeat illum secundum rectam lineam sui predicamenti. igitur et ita intelligendus est Aristo. cum de modo subsistendi loquitur.

Sed tunc ad dubium respondendum est concedendo ipsum. quod quodlibet verbum adiectum est resolvable sed tamen non valet argumentum de forma a composita ad resolvable. sed bene e contra a resolvabletibus ad composita. ita in verbis quod in alijs. unde de his formaliter sequatur hoc est incipiens per transire aliquam partem. a. spacij. igitur hoc incipit pertransire aliquam partem. a. spacij. non tamen sequitur e contra. ita si sequatur hoc est incipiens esse igitur hoc incipit esse. non tamen sequitur e contra. Et per istam per rationem ad argumenta. quod dubium non ponit quod valeat argumentum a composita ad resolvable. Sed nota quod primum et secundum argumentum probatur verum sicut et tertium. quod verum istarum est falsa hoc est lecturum et hoc erit leges. d. prima probatur est satis supra. sed etiam est falsa tenendo participialiter. sicut hoc. antiphras erit ens participialiter tenendo. et non est iste terminus ens transcendens participialiter sumptus. quod non sequitur antiphras erit hoc. igitur antiphras erit ens. nec sequitur antiphras erit aliquid. igitur antiphras erit ens. et ita etiam de primo non sequitur. populus est ens igitur populus est aliquid ita et sumendo istum terminum primum principaliter. pro irregulari tamen

participio huius verbi presum. concedendum est quod nihil fuit in instanti presenti. sed si nomina liter sumat procedendum est quod omnis homo qui fuit fuit in instanti presenti. et omnis homo erit in instanti presenti. Ex quibus colligi potest quod non quilibet perpositio categorica habet aut huius potest predicatum aut propositionem secunda convertibile de participio sui verbi. quod ista est huiusmodi definit in stans. quod non est esse. Item per quod verbum adiectivum vocale aut scriptum non subordinatur aggregato ex verbo substantivo et suo participio. quod sic ista incipit instans quod non est esse subordinaretur uni talis. scilicet huius. est incipiens instans quod non est esse. ita de illa promittitur denarius qui non est. et sic de alijs.

Sed contra regulam istam. scilicet quod valet prima a resolvabletibus ad resolutam forte arguitur. presupponendo duo vera et necessaria. primo quod hec forma arguendi valet. scilicet aliquis homo currit qui non disputat. igitur aliquis homo currit et ille non disputat ista supposito patet. quod ubi non sit distributio aut confusio impediens valet consequentia talis. Secundo presuppono quod impossibile est quod idem predicatum affirmetur et negetur de eodem subiecto seu termino discreto discrete supponente. Quibus datis arguitur cum ista regula quod for. est for. et quod for. non est for. quod ponatur sicut primum ponatur quod for. sit bipedalis quantitas. cuius unum pedale sit. a. et diminuat for. unum for. miter deperdendo adequate totam istam quantitatem preter. a. in tota hora futura. et arguitur quod aliquod quod non est for. erit for. quod hoc erit for. demonstrato. a. et hoc est vel erit aliquid quod non est for. igitur aliquid quod non est for. erit for. vel sic. a. erit for. et a. est aliquid quod non est for. igitur aliquid quod non est for. erit for. et nullum animal nisi homo. igitur homo qui non est for. erit for. et nullus homo nisi for. quod nullus alius a for. potest esse for. et si sic. igitur for. erit for. qui non est for. et ultra. igitur for. erit for. et iste non est for. tenet consequentia per primam suppositionem. et for. etiam erit for. et iste est for. ut notum est. quia non est for. nisi for. igitur due partes istarum copulatarum stant simul. scilicet quod for. erit for. et iste erit for. et for. erit for. et iste non erit for. et sic sequitur quod idem terminus affirmatur et negatur vere de eodem

De fillogismo

termino discrete supponente. puta de ly iste. qz in vtracqz istaz ly iste supponit discrete qd repugnat supponi sede. et tunc et patz sequi qz sor. est sor. et qz sor. non est sor. ¶ Itē ista regula data arguit. qz iste hō albus incipit currere sor. demonstrato. et iste hō albus nō incipit currere ponēdo qz sor. niger currat. et currat p totā istam hōrā. qz sor. aliqui erit albus. et p3 scda ps. qz iste homo albus nō incipit currere. qz iste nec est albus. nec incipit currere vlt eise albus vt ponit. et qz iste homo albus incipit currere arguit qz iste homo albus in instanti qd est pns nō currit. et immediate post instans qd est pns iste homo albus currit. qz sor. immediate post instans qd est pns currit. et sor. est vel erit iste homo albus. igitur iste homo albus immediate post instans qd est pns currit. p3 pna p illā regulā a resoluētibz ad resolutam leu cōpositam. ¶ Itē data ista regula segtur qz aliquatē nībil est et taliter qdlibet est. pns est falsum et impossibile. qz qualiter cūqz qdlibet est taliter quodlibet est. ¶ Item sequit qz aliqua causa qdlibet ens est. et aliq cā deus nō est. et qz vez et necessarium est qz deus nō pōt esse et qz verū est qz nullū ens ē seu pōt esse. et data regula arguitur iste pclusiones. pma. n. segtur qz aliquibz modis nībil est. vt p3 pbando p regulā. igitur aliquatē nībil est. p3 pna. qz hoc aduerbiū aliquatē tā notat in odos plures qz vnū. sicut alii termini aduerbiales taliter. velociter. tarde. et sic d aliis. Et ita nō sequit de forma velociter isti currūt. igitur aliqua velocitate isti currūt. h3 cōsequens sit vez. qz celi velocitate isti currūt eficienter et nō formaliter. et scda ē ps prime cōclusionis nota est. ¶ Itē arguit qz p aliquā cām quodlibz ens est. qz p deū qdlibet ens ē et deus est aliqua cā. igitur et c. t3 pna. deus. n. p aliquā cām est. qz p seipsum est. et ē aliqua cā est deus qz seipso est deus. aliqua ē cā nō est. qz p nullā cām aliā ab ipso ipse est. Alia ē cōclusio segtur qz aliqua est ppositio vera et necessaria. vt pono. qz deus nō pōt esse. patz arguēdo p regulā. ¶ Itē aliqua ppositio vera est que nībil est. ideo verū ē qd nullū ens pōt esse. tenendo ly qd relative ad ly verum vel necessarium et ly verū nōialiter. ponatur nns et sequit pns. ¶ Itē sequit qz aliqua ppositio nō est vera q nō differt a necessaria. et

aligs homo nō pōt moueri q infinita velocitate currit. et aligs homo nō est homo q necessario est aīal rōnale. oīa ista patent fm regulam. sicut qz antipps nō poterit esse qui necessario erit homo.

Sed ad pūm dī negādo casū qz ex eo se gtur cōclusio illa. ¶ Ad scdm dicit illo admisso negādo pūm ā prem copulative huius. s. qz iste homo albus incipit currere. et negat illa pna in instanti qd est pns iste hō albus nō currit. et immediate post instans qd ē pns iste homo albus currit. igitur iste hō albus incipit currere. qz pbatio huius nō d3 sumi a scdo termino mediato. sed a pūmo. s. ab isto cōplexo iste homo albus. qd expositioe probabile ē. et tūc p3 qz ista nō pcludit nisi ex falsis si p regulā arguit. et ita aduertendū est d aliis terminis cōplexis sicut sunt isti termini iste homo. hoc currēs. hoc sedens. qz expositioe sunt pbandi. qz oēs isti sunt termini mediati. ¶ Ad aliā dī cōcedendo illas pclusiones sicut sequūtur ex regula. ¶ Ad aliā cū inferit qz aliqua ppositio nō est vera q nō differt a necessaria. dicit cōcedendo cōclusiones illas ¶ Iterum aduertendū est qz frequēter ppositio negatiua vera nō pōt pbari per duo demonstratiua vera. qz forsā subiectum p nullo verificat. vnde ista nō pōt pbari p duo demonstratiua vera. hō nō currit q velocitate infinita mouetur. qz eius subiectū p nullo verificat. qz relatiuum ibi se tenet ex pte subiecti. qz nō pōt referri illud verbū currit vñ hoc relatiuum. qz semp se tenet ex eadem pte extremi principalis ex qua sūt antecēdes. et iō ista est in sensu cōposito. et est sensus qz aligs homo q velocitate infinita currit nō pōt moueri. ideo subiectū eius p nullo supponit et si cut p3 infra hoc relatiuum. qui nūqz facit sensum diuisum. et ideo nō refert dicere oīs hō currit qui est albus. et oīs homo qui est albus currit. Et si contra arguit pbando qz in casu est vna vera et alia falsa. ponēdo qz qlibet hō albus currat. et qlibet niger qescat. qz tūc ista est vera. omnis homo qui est albus currit. et ista falsa. oīs homo currit qui est albus. quia arguitur. sic oīs homo currit qui est albus. et oīs homo niger est homo. igitur oīs homo niger currit qui est albus. negatur pna. quia plus subicitur in maiori qz predicatur in mi

Resolutorio

non. Et sicut fallit hoc argumētū. ita et fallit argumētum resoluēdo. nisi caperet cōstantia totius extremi qd̄ resoluētur. vnde nō sequit̄ iste homo nō currit q̄ est albus demonstrando hominē nigrum. et iste homo est aliquis homo. igit̄ aliq̄s homo nō currit q̄ est albus. Pro oibus igit̄ p̄pōnibus negatiuis veris resoluēter pbandis dicat̄. q̄ si termini rōne quorū pbande sunt supposita habeāt sūt resoluēter pbande. sed si suppositis careāt capiēde sunt cōtradictorie concludendo istas esse veras indirecte eo q̄ p̄radictorie sunt false. et ita pceduntur cōclusiones sibi illate sū istam regulā pbande. Cum predictis memoratē sunt alque regule. p̄ quas pbari p̄nt fer p̄blemātū genera. sed q̄ de vli affirmatiua superius satis dictū. de vli negatiua nūc dī q̄ ipsa pbari h̄z p̄ sū p̄radictoriū et ita d̄ qualibet alia negatiua. q̄ q̄qd̄ cōtingit affirmare cōtingit negare. vt q̄ v̄z est q̄ alterum oculū h̄ndo tu potes videre. igit̄ hec est falsa. neutriū oculū h̄ndo tu potes videre. tenet p̄ia p̄posita. ¶ De indefinita autem siue p̄ticulari et singulari teneat̄ q̄ ipsa est pbanda a primo termino a quo in ea pōt sumi pbario. ¶ Ex quo sequit̄ q̄ est diligēter aduertēdum. q̄ nō quelz indefinita siue p̄ticularis pbari pōt p̄ duo demonstratiua. q̄ cum pbari sit declarare verū. falsū de p̄ se nō probat verū. et ideo illa tñ aīal est homo. p̄ duo demonstratiua nō h̄z pbari q̄ sumeret falsum. ¶ Item frequēter accidit q̄ ista duo demonstratiua sunt vera. et indefinita falsa. vt nō sequitur. incipit hoc esse. et hoc est hō. igit̄ incipit hō esse. Et ppter has cās iste nō h̄nt pbari p̄ duo demonstratiua. necessārio hō est aīal. p̄mittit̄ denariū. homo p̄ter sor. currit. q̄ in talibus reperitur q̄ indefinita est vera. et quelibet singularis est falsa. ¶ Itē p̄ p̄dictis addatur ista regula. q̄ vbi oēs termini sunt ī mediā. vel qlibet. vno excepto. nō refert p̄ponere aut postponere terminos. manētē eadez qlitate vbi nō sunt spectātes ad actū mētis. et siue termino ampliatiuo. et vbi nō sit dictio exceptiua vel exclusiua. et ideo nō refert inter tales p̄positiones homo est hoc. et hoc est homo. quo ad veritatē vel falsitatē. sed refert. hoc homo non est. et hoc nō est homo. hoc tñ est et iū est hoc. hoc cognoscis et co-

gnoscis hoc. hoc istius scis esse. et scis hoc istius esse. ita etiam refert. album tūc erit hoc et hoc tūc erit album. quia p̄ pluribus supponit ly album a parte subiecti q̄ a pte p̄dicatī. q̄ nūc stet solū p̄ bis que erūt. sed nō refert. nūc tu curris. et tu curris nūc. hic tu eris et tu eris hic. nūc necessārio tu es. et tu es necessārio nūc. q̄ aduerbiū semper refertur ad verbum vel participiū qualitercūq̄ transponatur.

Sed incidit dubiū vtrū idē problema possit pluribus modis concludi.

¶ Ad qd̄ dubiū sine verbis rñdeo q̄ p̄ticularis affirmatiua et vli negatiua de subiectis nō trāscendētibz ad mīnus quadripliciter pbari p̄nt. a priori a posteriori. eque et indirecte. vt ista p̄pō homo currit a posteriori pōt pbari sic. hoc currit. et hoc est homo. igit̄ hō currit. A priori sic. oēs aīal currit homo est aīal. igit̄ homo currit. ab eā sic rñsibile vli aīal rōnale currit. igit̄ homo currit. indirecte sic. q̄ p̄radictoria istius significat̄ p̄ncipaliter q̄ homo currit est falsa. igit̄ ista est vera hō currit. Et sicut dictum est de infinita vel p̄ticulari sic dicēdum est de vli affirmatiua. q̄ a posteriori pōt pbari p̄ sua singularia. a priori capiēdo terminos nāliter notiores. Et ita et est dicēdū de vniuersali negatiua et p̄ticulari negatiua. verūtū iste regule nō sunt vles. q̄ frequēter interuenit impedimētū. q̄ multoties a singularibus ad vlez nō valet p̄ia. vt dictū est. et dicef. sed p̄ hoc tñ nō tollitur dubiū. q̄ ipsū nō ponit nisi q̄ aliqua p̄pō pōt pluribus modis p̄cludi qd̄ verum est de multis et de maiorī pte.

Sed q̄ frequēter ponit̄ indefinita p̄ticulari posset queri dubiū vtrū cōtinue si indefinita sit vera p̄ticularis sibi cōrñdens sit vera. ¶ Ad qd̄ dubiū dī q̄ ī oibus p̄terq̄z in p̄pōnibus se destruentibus si indefinita sit vera et p̄ticularis sibi cōrñdens est vera et ecōtra. In p̄pōnibz tñ se destruentibus nō sic est. q̄ existentibus solum bis p̄positionibus. p̄positio p̄ticularis est falsa. et aliq̄ p̄positio p̄ticularis est falsa. vna se falsificat. s. ista p̄ticularis. et alia nō. s. indefinita. et iō vna est vera. et alia ē falsa. igit̄ et c.

Sed adhuc forte petitur nūqd̄ oīs p̄positio sit probabilis. et arguit̄ q̄

Tractatus

nō. q: ista ppositio. hoc est demonstrato ali quo ente. nō est pbabilis. q: ipsa nō est certifi cabilis p aliquā euidētiā cū ea nulla ppositio possit esse notior. ¶ Oppositū arguit. q: ois ppō pōt in p̄ia bona cōcludi. igit ois ppō pōt h̄c aīa ad illam. sed omne aīa ad ali quam ppositionem pbat illam. igit &c.

Ideo dī q: vno modo pbabile idē est qd declarabile v̄l certificabile. & isto modo nūq̄ pbat nisi verū. & hoc modo sepe sumus v̄l. nō tū oē verū est pbabile vt p̄dictū est. Alio modo pbabile idē est qd per suasibile. sū quē modū loquit̄ rhetorice? sū quē modū oē p̄suasibile est pbabile. sed non ois ppō est p̄suasibilis q̄uis multe false sint p̄suasibiles auditoribus. Alio mō pbabile ē qd dicit̄ Aristo. i thopetis qd v̄ pluribus & sapientibus & maxime notis &c. sū quē mo dū adhuc nō ois ppositio est pbabilis. Itēz pbabile idē est qd p̄clusibile. sū quē modū solemus dicere hec ppō. ois hō est asinus. ē mediata a primo termino pbabilis. q: ipsa ē exponibilis & ois ppō exponibilis est pbabi lis. s; de hoc nō amplius. q: voces & scripta sūt ad placitū significātia. ¶ Aduertat itaqz diligēter sū aureā regulā a r̄ndēte. & videat aīqz r̄ndeat ad aliquā ppōnez ppositā q̄lis quāta & que fuerit ppō pposita. & sū quēz modū ipsa pbari possit. ad quā r̄ndendū est sū q: ipsa poterit vel nō poterit ex veris cō cludi si ipsa nō fuerit p se nota. magnā. n. i re spōdentibus imprudentiā reperi qui ante re spondent q̄z p̄noscat quid fuerint r̄nsuri. ¶ De officialibus & officiatis. & de descripti bilibus.

Terminum

terminus nō exponibilē. h̄ntem officiū cadendi sup cō. lexū. per ipsuz determinabile. sicut potest cōtingi. scio. dubito. p̄mitto. & silia. & gene rally ois terminus cōcernens actū mentis. & multi ē terminoz possunt super comple xum cadere. vt p̄mitto. a. i. imaginor. b. & c. & hec dictio si officiabilis est & valet p̄ia de forma ab officiatis ad officiata. sed nō cōtra. vñ bñ seq̄ pōt ē ita sicut hec adeq̄ te significat sor. currit. & hec adequate signifi cat q: sor. currit. igit pōt esse q: sor. currat.

Sed isti termini pole impole. necessariū con tingēs verū & falsuz nō sūt termini officiabiles nec modales. vñ nō sequit̄ hec ē polis chy mera nō est. adequate significās chymeram nō esse. igit pole est chymerā nō ēē. p̄ns. n. est falsum tenēdo terminos p̄sonaliter aīte vero exīte. q: nec pole signū nec polis res ē chymerā nō esse. ¶ Itē in ista pole est chy merā nō esse ex gr̄amatica verbū principale est illud verbū est. cū supponit ly pole. igit sensus est. qd aliqd pole est chymerā nō esse qd est manifeste falsuz. ¶ Sed hūc forte dī q: hoc totū sumit̄ loco de ly pōt. ¶ Cōtra q: adhuc ly pole est ibi nomē & ly est ē ibi ver bū. cū supponit adhuc ibi ly pole. & ly pole ibi p nullo verificat̄ respectu illius predicati ¶ Itē si hoc cōplexū. pole est. sumit̄ loco de ly pōt. tūc huius ppōnis pole est chymerā nō esse. est sensus q: pōt chymerā nō esse. & p̄ p̄ns chymerā nō esse pōt. qd est falsuz. q: est affirmatiua cuius subim p nullo supponit nō. n. ista pōt intelligi nisi illa oratio sumatur loco sub illius verbi pōt vel falsum eius p̄ vel p̄tes. ¶ Sed forte alī dī q: in ista pole ē chymerā nō esse ly pole capie loco illius ver bi pōt. & ly est loco illius infiniti esse. & est sen sus pole est chymerā nō esse. i. q: pōt esse q: chymerā nō sit. ¶ Sed cōtra. q: tūc illa ē af firmatiua. pōt esse q: chymera nō sit. q: mo dus & dictū sunt affirmatiui. & iō sensus eius non pōt esse nisi ille q: nulla chymera sit pōt ēē. siue chymerā nō ēē pōt ēē. q: ista oīo m̄si nita est subim huius verbi pōt. p̄cludit̄ itaqz q: isti termini. pole. impole. cōtingēs. & ne cessariū. &c. nō sunt termini officiabiles. nec modales. sicut nec isti. bonū & malū in istis p pōnibus. bonū est sor. currere. malū est ipm sedere. Et sic. i dictū est de illo termino pōt ita dicēdū de illis terminis intelligo cognosco &c. Sed caute p̄cedēdū est in officiādo istos vñ ista cognosco sor. currere sic officiari dī. cognosco ita esse sicut illa significat sor. currit quā adequate scio significare sor. currere. & nō decipior in terminis illius ppōnis. igitur cognosco sor. currere. Qñ aut̄ terminus offi ciabilis cadit sup īcōplexuz vt p̄mitto. a. co gnosco. b. & huiūdi officiandus est terminus ipsuz describēdo. vt hec tu scis. a. sic officiāf u credis firmiter absqz hesitatione. a. & nont

De officialibus

deciperis in credendo. a. et non repugnat te scire
a. igitur tu scis. a. si non potest sciri propter aliquid id nec
est sciri. a. propter quod forte. a. propter sciat. Si
obligo me tibi volenti ad dandum tibi denarium
permitto tibi denarium. et qui terminus officialibus
describitur vix per se ab officialibus ad officium
et contra. ¶ Sed forte arguitur perbando quod non
valet per se ista. potest esse ita naturaliter sicut ista per
positio adequate significat deus est deus. ade-
quate significans quod deus est deus. quod autem est
verum. et per se falsum. quia ita est sicut ista adequa-
te significat. deus est deus adequate signifi-
cans quod deus est deus. igitur potest esse naturali-
ter ita sicut ista edequate significat. per se per se. et
arguitur autem. quia ista deus esse deum adequate si-
gnificat et ita est. igitur ita est sicut ista adequate
significat. per se per se et minor. si maior arguitur
quia deus esse deum ex principali et adequate si-
gnificatione illa significat. igitur deus esse deum
adequate significat. per se per se et arguitur autem.
quia eadem significatione qua ista significat quod deus
est deus eadem significatione deus esse deum
ista significat. sed ex principali et adequate si-
gnificatione significat quod deus est deus igitur
ista ex adequate et principali significatione
ne deum esse deum significat. Quod si procedit
arguitur quod ista est vera. quia est sicut ista adequa-
te et principaliter significat. quod falsum est. igitur
et c. ¶ Sed huic forte dicitur quod ille deus est deus
non aliquatenus esse principaliter significat. et cum
arguitur quod ista deus esse deum. adequate et prin-
cipaliter significat. quia deus esse deum ex adeq-
ta sua significatione ista significat. negat per se
¶ Sed pro ista rationem arguitur. quia tunc nul-
la propter de terminis eorum ista modo posset
ex veris concludi. quia semper assumere falsum. ve-
re sic arguendo potest esse sicut hec adequate signifi-
cat omnis homo currit. adequate significans quod
omnis homo currit. igitur omnis homo currit. ¶ Item
ista ratione data sequitur quod non potest sciri chy-
mera non esse. quia non potest vel concludi te scire chy-
mera non esse. nisi per hoc quod tu scis ita esse sicut
ista adequate significat chymera non esse. quam
scis adequate significare chymeram non esse
sed hoc est falsum. quia nec scis nec potes
scire sicut ista adequate significat cum non
possit ita esse quod chymera non est. igitur et c.
¶ Ideo adhuc dicitur quod ista per se est bona. potest

ita esse sicut hec adequate significat omnis homo
currit. adequate significans quod omnis homo cur-
rit. igitur potest esse quod omnis homo currat. Et cum
arguitur quod non. quia tunc posset esse naturaliter quod deus
est deus. dicitur negando per se. et negat autem
istius. si quod ita sit sicut ista principaliter signifi-
cat. et negat illa per se ista. deus est deus deus
esse deum ex principali et adequate signifi-
catione significat. igitur ista deus esse deum prin-
cipaliter et adequate significat. sicut non sequi-
tur modo necessario iste homo est. igitur necessario
iste homo est. tenendo ly necessario in prece expo-
nibiliter autem est verum. quia quolibet modo quo
aliqua per se huius hominis est. iste homo est. et tunc per se
est falsum. igitur et c. ¶ Et si per se arguitur. quia si
deus esse deum principaliter illa significat deus
est deus. tunc nullum deum esse deum illa propter prin-
cipaliter significat. et per idem nullam chyme-
ra esse si a significat principaliter. et si sic. igitur
aliquem deum non esse ista principaliter significat
et aliquam chymera non esse illa principaliter si-
gnificat. ¶ Sed huic forte dicitur procedendo ista
negativa. nullum deum esse. ista principaliter signi-
ficat. et est illa nulla chymera esse ista principaliter si-
gnificat. quia omnes tales negative sunt vere nulla
chymera esse quolibet propter principaliter signi-
ficat. nullum animal esse omnis propter necessaria prin-
cipaliter significat. et similes non tamen ex illis se-
quuntur affirmative tales aliquam chymera non
esse quolibet propter principaliter significat. et ali-
quod animal non esse omnis propositio necessaria
significat principaliter. Et ita generaliter procedendum
est de omnibus terminis eorum. quia nihil principaliter aliis
terminis eorum significat. nisi forte ponat quod
homo eorum esset suum principale significatus
de quo non nunc. sed posterius tractabitur.
Sed ad aliud eorum arguitur quod ista. tu scis chy-
meram non esse non possit concludi ex veris
sicut nec ita potest naturaliter esse quod omnis
homo currat. Sed huic forte dicitur quod offi-
ciando modo dicto est argumentum bonum
ab illa officiante ad illam officiatam. et ex fal-
so ibi sequitur verum. ¶ Sed pro particula-
ri regula ad officium vera ex veris tene-
ri potest officiendo terminos cadentes super
dicta affirmativa tantum ut potest esse. quod
omnis homo currat. quod sic officiatur hec
est possibilis. omnis homo currit adequa-
te significans quod omnis homo currit.

Tractatus

igitur potest esse quod omnis homo currit. sed respectu di-
ctorum negationum non valet iste modus arguen-
di. unde non sequitur. illa propositio est falsa. chy-
mera non est. adeoque significans quod chymera non
est. igitur potest esse quod chymera non est. quod prius est
impossibile. et antecedens verum ad modum superi-
us expressum. ¶ Sed forte contra regulam argu-
itur. quod ea data cum veris. sequitur quod tu dubitas
te esse. si tu scis te esse. et quod tu dubitas te esse. si
tu non dubitas te esse. et quod credis hominem esse
asinum. quoniam non decipis. et quod tu scis antichristum esse
et deum. non esse. Item quod impossibile est te esse. si po-
tes legem. quod omnia sunt impossibilia. quod ex prima se-
quitur quod idem est scire a te. et tibi dubium. quod se-
quitur quod tu dubitas te esse. si tu scis te esse. sed si tu
scis te esse ut suppono. igitur tu dubitas te esse
et ita contra alias arguitur. ¶ Sed per his de coe-
dendo omnes istas conclusiones. putat categori-
ce tamen significat. preter ultimam. quod ly impossi-
bile non est terminus officialis. ut probatur
est. et negat illa prius. tu dubitas te esse. si tu
scis te esse. sed tu scis te esse. igitur et cetera. quod ma-
ior est mere categorica secundum istam ultimam re-
gulam perbanda. Et idem dicitur ad istam. tu scis
chymera non esse. secundum hoc. et superius dicta.
Ex predictis patet quod non si. a. est scitum a te qua-
litercunque. a. significat scis. a. significare. quia
forte. a. est scitum a te. et non significat esse. sed
non esse ad modum dictum. et etiam licet. a. sit scitum
non quicquid. a. significat est a te consideratus
an illud significet.

De equipollentijs.

Accipiamus

primo quod di-
uerse partes orationis grammaticae
vocales vel scriptae diuersis par-
tibus orationis mentalis subordinantur. sic quod
aduerbijs aduerbis. et participijs participio.
et sic de alijs. quod patet ex hoc. quod modi signifi-
candi vocalium. aut scriptorum per quos ipsa voca-
lia aut scripta distinguuntur ad inuicem generi-
ce. aut specificae. accepti sunt a modis intelligendi
di specificae. aut generice distinctis. Duo acce-
pto sequitur quod in ista propositione homo non est animal.
vocali aut scripta ista negatio non. et illud verbum
est. non subordinantur uni actui diuidendi. sed
illud verbum est subordinatum verbo substantiuo. et
ista negatio non subordinatur actui negatiui ad-
uerbiali. ¶ Item si subordinaret aggregatum

ex illa negatione. non. et verbo substantiuo uni
actui diuidendi. iste actus diuidendi nullius
partis orationis esset. quod nec esset verbum substantiuum.
nec adiectiuum. nec aduerbiu. Sequitur vi-
tra quod ista de secundo adiacente vocalis. aut scri-
pta homo est. non subordinatur alicui de tertio ad-
iacente. puta tali homo est ens. quod cum ly homo non
subordinetur nisi tali termino homo. secum sinonim-
mo. tunc ly est subordinaret duabus primis orationi-
nis. scilicet participio et verbo. quod est contra acceptum.
¶ Item si ista subordinaret tali mentali. scilicet homo est
ens. tunc ly est in ista vocali homo est. et in ista alia
vocali homo est ens. non essent termini sinonimi.
quod in una ly est subordinatur simpliciter verbo sub-
stantiuo. et in alia verbo et participio. ¶ Item
ly est in ista homo est. non esset verbum. quod haberet
omnes in omnes significandi participij. vel quod ratione fo-
ret verbum foret etiam participiu. Quibus datis
sequitur quod nullum verbum adiectiuum subordinatur
alicui. nisi verbo adiectiuo secum sinonimo. unde
in ista. te detestor virum. non subordinatur ly te
detestor huic aggregato est detestor. Sicut in illa incipit
initias quod non est esse. non subordinatur ly incipit
huic aggregato est incipies. quod ista subordina-
ret falso. Et ita generaliter dicitur quod nullum vocale aut
scriptum subordinatur alicui. nisi secum sinonim-
mo. et rectus nisi recto. et obliquus nisi obli-
quo. et complexus. nisi complexo. et sic de alijs. si
tamen omnia conuertibilia ad inuicem vocalia vel scri-
pta subordinantur eidem mentali. sed solum sino-
nima adinuicem unde propositiones equipol-
lentes ad inuicem non eidem mentali subor-
dinantur. Et si interrogatur fuerit nunquid
illa homo non est animal. ly est. sit actus componen-
di. aut diuidendi. de quod in illa propositione non
est actus componendi. id est affirmandi. quo. scilicet affir-
metur predicatum de subiecto. sed est actus co-
ponendi. quod cum isto. vel secum conuertibili pos-
sumus affirmare aliquid predicatum de suo sub-
iecto. sed in illa propositione nullus est actus
negatiuus. nisi illa negatio aduerbialis. sed ibi
est verum actus verius predicatum cum subiecto. unde me-
diante ista negatione negatur predicatum a sub-
iecto cum ista copula verbalis unire predicatum cum sub-
iecto. Accipiamus adhuc quod quicquid dicitur affirmare
potest negare. et contra. sic quod nulla potest esse propositio
affirmatiua cui non possit praedicari negatiua af-
firmari. Item accipiamus quod equipollentia est propositio
inuicem equalentia vi negationis. aut negatiui

De equipollentiis

adducta. Et quibus sequitur quod in una propositione equipollentium non supponit aliquis terminus aliter quam in alia. quod sit principalis pars extremi. Quibus acceptis per regulam. ubi quod negatio preposita subiecto contrarietatem proponit facit equipollere contraditorio. ipsius propositionis quod est remota negatione ut ista. non aliquis homo currit. equipollent hic nullus homo currit. Postposita vero per hunc modum nullus homo non currit. suo contrario equipollent ut isti. quilibet homo currit. Preposita vero et postposita suo subalterno. ut non nullus homo non currit equale hic omnis homo currit. siue quilibet homo currit. Et valet propositio ab uno equipollenti ad aliud equipollens. que regule vere sunt in non exceptis. non exclusis non reduplicatis. non equivoce propositionibus immediate postposita negatione totali subiecto. propositio non se destruit. et ubi preceat subiectum principale deducta alia negatione. aut si gno impediunt. et respectu hominum signorum. omnis nullus. aliter. neuter. uterque. quilibet. et cetera. Non sequitur. non tamen. non est animal. igitur tamen omnis homo est animal. nec sequitur non nullus homo propter sororem. est asinus. igitur aliquis homo propter sororem. est asinus. nec sequitur. nullus homo in quantum animal est risibile. igitur quilibet homo in quantum animal non est risibilis. nec sequitur nullus canis non est. igitur quilibet canis est. quia asinus non est verum. nec falsum. cum non sit propositio. ideo non est ista bona propositio nec antecedens est propositio equipollens propositio. nec sequitur. quilibet homo animal non est. igitur nullus homo animal est. Et ita non sequitur. omnis homo si qui currit disputat. vel omnis homo qui non currit disputat. igitur nullus homo qui currit disputat. et non valet hoc. nullum hominem creans non est deus. igitur quilibet hominem creans est deus nec sequitur omnis propositio in se habens negationem est falsa. igitur nulla propositio in se habens negationem non est falsa. nec sequitur non promittitur aliquis denarius. igitur promittitur nullus denarius. seu nullus denarius promittitur. nec sequitur non nullus homo non currit. igitur quilibet homo currit quod prima negatio impedit secundam postpositam.

Sed forte contra arguitur. quod non valet propositio ista. nulla chimera potest non esse. igitur quilibet chimera necesse est esse. et hic arguitur ab uno equipollenti ad aliud. igitur non est vera illa particula regule in qua dicitur quod valet

propositio ab uno equipollenti ad aliud. patet propositio et minor. et arguitur maior. quod propositio est imposita et asinus verum. quod contradictorium asinus est falsum. scilicet. aliquid chimera potest non esse. quod sequitur aliquid chimera potest non esse. igitur aliquid chimera potest esse quod in ista propositione aliquid chimera potest non esse illa negatio non. non negat ante se. ideo verbum principale istius propositionis. in. manet affirmativum seu non negatum. igitur ista est affirmativa ponens chimera potest esse. igitur et cetera. Item si aliquid chimera potest non esse. igitur potest esse quod chimera non sit. propositio per se. et propositio est falsum. quod propositio est propositio pure affirmativa. cuius modus et verbum infinitum sunt affirmati. cuius subiectum. ista omnia quod chimera non sit per nullo supponit. Secundo quod non sequitur quilibet oculum non habido tu potes videre. igitur nullum oculum habido tu potes videre. et hic arguitur per regulam istam negatio postposita. igitur et cetera. per propositio. et asinus arguitur inducendo sic. istum oculum non habido tu potes videre. et istum et cetera. posito quod tu habes duos bonos oculos. Item quilibet oculum non habes. tu potes videre. igitur quilibet oculum non habendo tu potes videre. per propositio et antecedens inducitur ex veris. Tercio ponatur quod sit intellectus infinite potentie intellective. et in qualibet parte illius hore future proponatur et post ponatur negationem subiectum istius propositionis homo currit. et in fine remaneant omnes negationes. et sequitur quod in fine ista propositio nulli propositioni equipollent. quod sit negatio proposita et postposita subiecto. et sequitur ultra quod illa non est propositio affirmativa nec negativa. quod si foret affirmativa. tunc forent negationes pares si negativa. tunc forent impares. Item auferendo unam negationem remaneret sua contradictoria adhuc habens negationes infinitas. et idem esset iudicium de ea et sua contradictoria. Quarto capiat ista propositio mentalis nullus homo non currit. et arguitur quod illa non equipollent aliquid affirmativum. quod illi duo actus negandi naturaliter negativum significant. et non se impediunt. quod a propositione equalitatis non sit actio. igitur non affirmativum et si sic ista propositio est negativa et non affirmativa. Quinto isto dato ex negativa sequitur affirmativa. sic arguendo non homo est asinus vel soror. est plato. igitur nullus homo est asinus et soror. non est plato. tenet propositio per regulam. et asinus est affirmativum et

Tractatus

phs negatiuū. igitur &c. Ideo forte dī q ex
negatiua sequitur affirmatiua i ypothetis
Sed contra. qz ahs nō est ppositio negatiua
qz ly non est aduerbiū. igit nō pōt determi-
nare istam coniunctionem vel quia aduerbiū
non potest determinare nisi verbus. aut par-
ticipiū.

Sed ad prīmū dī negando istam phāz
nulla chymera pōt nō esse. igitur
quālibet chymera necesse est esse. qz ahs est
negatiuum vt pbat argumētum. eo qd ne-
gatio nūq negat aut diffribuit ante se. & si ibi
debet fieri p equipollētia oīz q negatio ime-
diatē feratur post subm. & tunc nō sequit ista
quālibet chymera necesse est esse. ex ista nul-
la chymera nō pōt nō cē. sed sequit illa. oīs
chymera pōt esse. ¶ Et si contra allegatur
Aristo. pūmo pperuenias dī q oppositum
huius recitauit. sed nō pbat. ¶ Ad scdū dī
pcedendo phāz qz nō arguat p regulāz
& negat ista quēlibz oculū nō hīdo. tu potes
videre. qz falsum est q istū oculū non hīdo
tu potes videre demīrato tuo oculo. sicut ista
est falsa istum oculū. tu nō hīs potes vide-
re tenendo istū terminū nō hīs in recto. qz
ex ea sequit q aliqd istum oculū nō hīs pōt
esse tu. qd est falsum. qz tū istū oculū habēs
pōt esse tu. ¶ Ad tertū dī q si preponantur
& postponant infinite negatiōes subo istius
ppōis. hō currit. aggregatum ex istis duo-
bus terminis. & ex istis oībus negationibus
nō est ppō. qz est negatio infinita. sicut ista si
est ppositio. nō nō nō for. nō non nō currit.
qz ibi sunt negationes nō potētes determina-
re verbiū tam determinatū. qz vnus depen-
dētie vnus dī esse terminus pīcipalis & cō-
tra. vñ & ista nō est ppō. oīs oīs homo cur-
rit. nullus nullus hō currit. ¶ Ad quartū cū
arguit q ista est negatiua nullus hō nō cur-
rit. qz in ea sunt duo actus mere negatiui nā
liter significantes negatiue. & nō affirmatiue
igit ista est mere negatiua. dī negādo phāz.
qz lz negatiue significant tū impedīt se qz tūz
ad vim negādi verbum. & tūc cum dī a pro-
porzione equalitatis fieret actio. dī q illd nō
est multū ad ppositūz. sed tū in naturalibus
verum est q a pporzione eqūlitas frequenter
fit impedimētū. qz eqūle pīuarium ceteris pa-
ribus. nō. n. dīcedū est q ista mētalis. nul-

lus homo nō currit. sit mera negatiua. qz nō
possit assignari. cui affirmatiue contradiceret
¶ Ad quintū pōt p̄babiliter dici q ille nō eq-
pollent & q nulla ypothetica est affirmatiua
vel negatiua. ¶ Et si dicat q nō ē verius cō-
tradicare qz preponere negationem toti quic-
qd sit de hoc dī q regula sane intellecta ē ve-
ra in cathegoricis. Et vterius dī q illa. non
hō ē asinus. vñ for. ē plato eqpollēt diffūctiue
ex pīb⁹ p̄radictoriis ppositis. vt huic nullus
hō ē asinus vñ for. nō ē plato & tota cā ē qz ad-
uerbiū nō pōt determinare nisi vbi vñ pīci-
piū. sed pīctiōne nō pōt determinare. vt p̄z
ex grāmatica intiendo modos significādi ip-
sius aduerbiū. Et si arguit contra qz tūc nō
posset dari p̄radictoriū in conditionali. quia
iste nō contradiceret si for. currit currit for.
mouet. & non si fortes currit fortes mouetur
qz negatio nō pōt negare istam notam. si ex-
rīsiōne data. ¶ Item in ista ppositione non
si for. currit for. mouetur ly nō est aduerbiū
negandi nō impedītū. igitur exerceat suū
officiū. & non nisi super istam conditionē
igitur ista conditionalis est negatiua. & p phs
ypoethetica est qualis qualitate logica. ¶ Ad
prīmū cōceditur q ista nō est contradictoriū
date conditionalis. nō si for. currit ipse moue-
tur. qz ista si for. non currit ipse non moue-
tur. qz negatio negat solūz verba vel partici-
pia. nec est conueniens q aliqua sit propo-
sitiō cui non possit assignari contradictoriū.
Ad aliā formam dī q illa negatio nō exerceat
suū officium sup partes illius cōditionalis
reddendo illas negatiuas. & nō reddit condi-
tionalē negatiuā quīs exerceat suū officiū
super ea qz quicquid sit super parte sit super
toto.

De cōuersionibus.

Conuersio est ordi-
natio
transpositiua extremorum duarū
ppositionum consimilis qualita-
tis vtroqz extremo cōicantiū

sic se habentium q si a conuersa ad conuer-
tētem formetur argumentum sic significan-
do est formulē. Ex qua diffinitione sequitur
q nulla ppositio que nō hz extremum seu p-
dicatū est p̄uertibilis. qz nulla talis p̄cipat
vtrōqz extremo cū aliq alia cū nō habeat vñ

De conuersionibus

hec nō est conuertibilis homo est. q: si conuerteretur talis esset sua conuertens homo ens ē homo. vel talis aliquid seu ens est homo. s; nulla talis est sua conuertens. q: conuertens et conuersa debent picipare vtroq; extremo. et ista caret. igitur et. Et quibus sequit q: nulla ppositio cuius verbi principale est adiectiuum est conuertibilis. cū nulla talis habeat predicatum. Unde ista homo currit non est conuertibilis in istam currēs est homo. q: i prima predicatum nō est ly currēs. et nō valet pñā ista. homo currit conuertitur cum vna. s. cū ista homo est currēs que est conuertibilis igit illa ē conuertibilis. sicut nō sequit illa ppositio homo est conuertitur cū vna de tertio adiacente. igitur est de tertio adiacēte. Et quā sillogismi aliarum figurarum a prima ipsam primam frequenter p conuersionem reducitur. ideo ppter reductionem illoꝝ inuenta est conuersio. ¶ Et si arguit contra q: ista habet predicatum homo currit. q: est cathegórica ppositio. igitur h; subiectū predicatū et copulam principales partes sui. aut subordinatur vni tali. tenet pñā p distinctionē cathegorice. ¶ Itē si sic sequit q: multi sillogismi scēde figure nō possent reduci ad modos prime. q: eoꝝ pmissē nō sunt conuertibiles vt esset iste sillogismus in festino. nullus homo currit. aliquid risibile est currēs. igitur aliquid risibile nō est homo. ¶ Ad primum dicit negando istam pñā. ista est ppositio cathegórica. igitur habet subiectū predicatū et. aut subordinatur vni tali. Et cum dicitur q: illa ē diffinitio cathegorice. dicitur illud negando. sed ppositio cathegorica est oratio simplex. vna indicatiua. finite significans. et determinate. perfecti sensus ostensiuā. et ideo illa non est ppositio quis currit. nec illa oratio deū ē. Et si arguit q: aliqua est ppositio que nō est oratio. q: forte vna talis simplex vox. a. est ppositio. et tū nō est oratio. q: ptes eius non si significant separe. Dicit negādo pñā. q: ad hoc q: aliqd sit oīo sufficit q: ptes eius significant separe. aut subordinent vni oīoni cui ptes separe significant. ¶ Ad sūm dī q: multi sunt sillogismi q: per istum modū reduci nō pñt. sed p illis sufficiat q: aliqui secū conuertibiles reduci possint. Scōdo accipit pro forma pñte a conuersa ad conuertentē. q: nullus ter

minus est in conuertēte distributus q: vel saltem sibi similis. nō sit distributus in conuersa ideo non sequit tanq; a conuersa ad conuertentem animal nō est homo. igit homo non est aīal et. Tertio accipit q: in puerfa nō debent terminī p pluribus supponere. vel magis ample q; in conuertente. nec ecōtra. ideo non sequitur album tunc erit hoc. igitur hoc vel quod erit hoc. tunc erit albus. demonstrādo p ly tunc. instans futurum.

Sed dici solet q: tribus modis cōtingit ppositiones conuerti. q: simpliciter. per accidens. et per contrapositionem. et dicitur q: puer tere per contrapositionem est facere de subiecto predicatum mutatis terminis finitis in terminos infinitos. manente con simili estitate et qualitate. et sūm istum modū dñt conuertendam vniuersalem affirmatiuam et particularem negatiuā. vt homo nō est quoddam album. igitur quoddam nō album non est homo. ¶ Sed iste modus conuertendi nullus est primo. q: non sit de subo predicatum. nec de conuertibili. q: in prima subm est ly homo. et in scōda predicatum est ly non homo. in exemplo dato. ¶ Itē in casu est illud antecedens verum. et consequens falsum. ponatur enim q: nullum albus sit nec q: homo sit. et pater tunc q: homo non est albus. et consequens est falsum. s. quoddā nō album non est non homo. cum contradictorium eius sit verum. s. omne non album est non homo. ¶ Item vniuersalis affirmatiua per istum modum conuerti non potest. quia non sequitur omnis homo est presens. igitur omne non presens est non homo. quia consequens est affirmatiua cuius subm p nullo supponit.

Pro conuersione simpliciter dicamus q: ipsa est ordinatio transpositiua extre morum duarum propositionum consimilis qualitatis vtroq; extremo communicantiū manente consimili qualitate sic se habentium q: si a conuersa ad conuertentem formetur consequentia ipsa esset bona formalis et ecōtra. Ex qua diffinitione cum secunda suppositione. sequitur q: in conuersione simplici nō supponit aliquis terminus aliter in conuersa quā in conuertente nec econtra. ¶ Pro qua conuersione ponitur primo hec regula quod

q: pñā. uē.

Tractatus

quolibet ppositio vniuersalis negatiua d' ver
bo principali substantiuo. hñs predicatū termi
nū cōem distributū. de terminis simplicibus
est cōuertibilis simpliciter. manente eadē quā
titate ⁊ qualitate. sed vbi predicatū fuerit ter
minus singularis nō oportet manere similes
quantitatem. vnde illa nullus hō est for. con
uertitur in istā singularē for. nō est aliq's hō.
Et si p'dicatū nō fuerit distributū ⁊ fuerit ter
minus cōis nō cōuertit simplr. q' nō seqt.
ois senix aial nō ē. igit' oē aial senix ē. sed talis
puertit. p' accis in p'positionē de inconsueto
mō loquendi. sicut ⁊ termini tales. omne ani
mal aliqd' risibile nō est. ¶ Singularis nega
tiua cuius predicatū fuerit distributū cū alijs
circumstantijs in vniuersale negatiua conuer
titur. ⁊ si predicatū sit terminus discretus in
singularē. Et si indefinite. aut singularis pre
dicatū fuerit nō distributū. in eā cuius predi
catū etiā est nō distributum cōuertit. vt hō
aial nō est. igitur aial hō nō est. ⁊ ecōtra. Ex
his sequit'. q' singularis formaliter infert vni
uersalē. Et intelliguntur iste regulē nō prece
dente dictione exclusiua. exceptiua aut redup
licatiua. vt tantū hō non est ⁊c. Ad nūc tñ
sunt p'positiones de verbo adiectiuo nega
tiue q' non possunt conuerti simplr. nec per
accis. sicut tales. non p'dicitur tibi dona
rius. non incipit esse homo. q' t' ex illis cathe
gorice vere inferri possint non tñ valet p'na
econtra de forma. Ita etiā tales nō sunt con
uertibiles simpliciter tñ nullus homo p'ter
for. currit. tantum nullus hō inquātū plato
disputat. ga iste nec simplices sunt. nec fillo
gizabiles. iō tales non oportet conuerti.

Secunda

regula. quibet p'posi
tio pticularis. aut indefi
nita affirmatiua de terminis simplicibus. de
verbo substantiuo principali hñs predicatus
terminū cōem. conuertibilis est simpliciter i
pticularē aut indefinitā affirmatiua. ⁊ si pre
dicatū fuerit terminus discretus in singularē
puertit. ⁊ ita de singulari affirmatiua ē dicē
dū. fin q' p'dicatū fuerit cōe aut discretum.
¶ Contra primā regulā. ga hec infi
nitus numerus non est finitus. est
vñs negatiua q' simplr puertit nō pōt. q' nō
pōt puertit in istā nullus finitus numerus est
finitus nūerus. nec in aliā. igit' ⁊c. ¶ Scdo

hec est vñs negatiua quilibet hō nō est cur
rens q' nō puertitur p' modū dictū. ga ex ipā
non segtur q' nullū currens est aliqualis hō.
¶ Tertio q' nō segtur nulla p'positio puer
tens est vera. igit' nullū vez est p'positio cō
uertēs. ga posita ista p'na in mente. nulla alia
p'positione exite ab ea vel eius pte. est ante
cedens vez. ⁊ psequēs falsus. ga se destruit.
¶ Quarto. ga nō segtur ad videndū regre
oculus. igit' qd' requiritur ad videndū ē ocu
lus. ¶ Quinto. ga ista nō h'z simplr cōuertit
ois chymera pōt nō ēē. ¶ Sexto. nō segtur
ois hō aīnū nō videt. igit' oē videns aīnū
nō est hō. q' in casu aīis est vez. ⁊ p'is falsū.
¶ Septimo. ad egtandū requiritur equus.
igitur qd' requiritur ad egtandū est equus.
Ad primum ⁊ scdm d' q' ista

Ad primum

argumēta nō sunt
p'ra regulā. q' iste p'positiones non sunt fil
logizabiles. nec i eis sunt s'ba distributa. Ad
tertiū dicet' in insolubilibus. ¶ Ad qntum di
citur q' ista est affirmatiua ois chymera pōt
nō ēē. cui' cā ē. q' ista ē affirmatiua. ois chy
mera pōt esse. sed negatio sequens nō negat
verbū p'cedens. igitur ista ponit aliqd' igit'
nō est negatiua. ¶ Ad sextā formaz d' negā
do istam esse conuertibilez. q' nec est de ver
bo substantiuo. nec negatio distribuit quēli
bet terminū cōem distribuibile rectū ex pte
post. qd' requiritur. igit' ⁊c. ¶ Ad alias dicē
q' ille nō sunt p'ueritibiles. nūqd' tñ iste pos
sint habere aliquas p'positiones sibi equi
uantes. de p'similib' terminis. q' possunt cō
uerti. dicitur q' sic. ga tales videre est ens ad
qd' requiritur. oculus. equitare est ens ad qd'
requiritur equus. sed tñ quicqd' sit de isto tā
impossibilis est ista. ad videndū requiritur
oculus. q' est ista que datur p' conuertiēte. s.
qd' requiritur ad videndum est oculus. sequi
tur enim si ad videndum requiritur oculus
q' ad videndum oportet habere oculum. ⁊
ex isto sequitur ad videndum necesse est habe
re oculū. ⁊ vltra. igitur necesse ē habere ocu
lum. consequens falsum. ⁊ ita etiā alia est fal
sa. s. ad equitandum requiritur equus. ga nō
oportet ad equitandum. nec necesse est habere
equum. cum nō necesse sit equitare nec equū
habere. Et iō nō indiges oculo ad videndum
quo indiges ad videndum nec oculo quo nō

De cōuersione

indiges ad vidēdum. sicut nec nō idiges ad equitādum aīal. quo indiges ad equitādūz. nec quo nō indiges ad equitādū. ¶ Propositio indefinita affirmatiua exclusiua habēs predicatū terminūz cōez. pōt simpliciter conuer- ti in propositionē sibi cōrespōdētē vniuer- salē de terminis trāspōsitis. vt tū hō est cur- rens. igit omne currens est hō. ⁊ ecōtra vni- uersalis affirmatiua in indefinitā. ⁊ intelligit̃ ista regula modo nunc dicto. ⁊ modo etiam dicto ante vbi de exclusiuis actum est.

Particularis aut indefinita ne- gatiua de ver- bo substantiuo in terminis simplicibus. ha- bens predicatū ⁊ ē. de incōsuetō mō loquēdi cōuertitur indefinitā particularē vel singula- rē affirmatiuā de mō incōsuetō loquendi. vt hō currens nō est igit currens hō nō est. ⁊ hec de cōuersione simplici sufficiant.

Conuersione p accūs est trāspōsi- tina ordinatio extre- morū duarū propositionum vtroq; extremo ordine cōuerso cōciantium. manētē similit̃ q̃ litate sic se habentiū q̃ si a cōuersa ad cōuer- tentē formēt̃ p̃ia illa esse formalis ⁊ nō ecō- tra. vt oīs hō est aīal. igitur quoddā n aīal est homo.

Pro qua conclusione est p̃ima regula q̃ quelibet propositio vniuersalis negatiua de verbo substantiuo de terminis simplicibus intelligēdo vt prius. habēs pre- dicatū sine distributū. sine nō. pōt cōuerti in particularē aut in indefinitā vel singularē ne- gatiuam. de consuetō modo. vt oīs hō aīal non est. igitur quoddā aīal hō non est. Et si subm ⁊ predicatū fuerint distributa. pueri pōt in p̃positionē ⁊ predicato distributo.

Propositio particularis. aut in- definita vel singu- laris negatiua de verbo substantiuo habens predicatū intelligendo vt prius. conueri pōt in particularē indefinitā vel singularē negati- uā de incōsuetō modo loquendi. ⁊ nō de cō- suetō. vnde licet sequatur aliquis homo nō ē risibilis. igitur aliq̃ risibile hō nō est. nō tñ seq̃ ecōtra. aliq̃ risibile hō nō est igit̃ ali- quis hō nō est risibilis. ¶ Itē seq̃ sequatur hō nō est currens. igit currens hō nō est. tñ seq̃ currens hō nō est. igit hō nō est currens.

Uniuerſalis affirmatiua hōs predicatū vt su- pra cōuertit̃ in indefinitā. aut particularē vel singularē affirmatiuā. vt oīs hō est sor. igitur sor. est hō. Exclusiua affirmatiua d ter- minis vt prius cōuertitur in indefinitā singu- larē. aut particularē affirmatiuā. vt tantū aut mal est hō. igitur hō est aīal. q̃ sequit̃ bene tantū aīal est hō. igitur oīs hō est aīal. ⁊ vl- tra oīs hō est aīal. igitur hō est aīal. igit a p̃i- mo ad vltimum si tñ aīal est homo. omnis homo est animal.

Sed incidit dubiū vtrū quelibet ppo- sitio de verbo adiectiuo carēs pre- dicato. q̃uis nō possit cōuerti. possit tñ habe- re aliquā secū conuertibilē. q̃ conueri possit ⁊ arguitur q̃ nō de multis. sicut ista nō con- uertitur nec hōz aliquā secū conuertibilē que possit pueri. p̃mittit̃ denarius incipit inīās qd nō ē cō intelligit̃ rosa ⁊ sic de multis alijs.

Ideo dī ad dubiū q̃ multe sunt ppo- sitiones cathegōrice q̃ nō pueri possunt nec hōit aliquas q̃ cōuerti possunt. de verbo adiectiuo q̃ de substantiuo. q̃ cō cō- uersiones inuente sunt vt sillogismi alia; figu- rarū reduci possunt ad quattuor p̃imē non sunt inuente nisi pp cōuertere propositiones sillogizabiles. sed multe sunt propositiones de verbo substantiuo vel adiectiuo cathegō- rice que nō sunt sillogizabiles. vt tales tantū oīs hō currit. tñ oīs hō p̃ter forte excipit̃ Infinitū pondus sor. nō pōt portare. multe igitur sunt propositiones cathegōrice de ver- bo substantiuo. vel adiectiuo q̃ nō requirunt conuersiones. vnde q̃ nō oportet in reducti- onē sillogismi; dato; ab Aristo. conuertere particularē negatiuā possit illā si puerit̃ bilē.

In ppositiōibus tñ simplicibus de ver- bis adiectiuis vel substantiuis q̃ sunt de subie- ctis particularizatis aut vniuersalizatis p ta- les terminos oīs. nullus. aliquis. alter ⁊ ē. q̃ sūt sine termino āpliatuō ipōnātē p̃fusionē. aut cōpositionē incōueniēs vt q̃ tpe nō pueri tan- tur. nec hōe possint aliq̃s sibi cōsidentes. q̃ pueri possint. q̃ hō nō possit pueri hō- mo est tñ vna secū puerit̃ de tertio adia- cente pōt pueri. Et ita hō nō possit con- uerti. te redet vni. tñ hōe pōt vna secū cōuer- tibilē q̃ pueri pōt. vt ista aut talē. tu es ens

Tractatus

qđ tedet vñij. Taliū aut ppositiōnū. īmedi
ate post hoc erit instans. tñ nullus hō pter
sor. currit. oīs hō pter platonē inqñtū rñ
bile nō est currens. nō oīz regere cōuerten
tes. qz talis requisitio plus ageret sollicitudinē
qz pfectiōnis rē.

¶ Incipit tractatus cōsequētiar.

Consequentia

denotata a ly si vel ergo est ne
cessaria habitudo duar ppositi
onū. qñ scđe nō pōt stradicto
rūm stare cū prima. sine noua ipositione vñ
pōt esse pueritiblis cū vna tali sine sua noua
ipositione. Qua diffinitione habita. p3 q nō
v3 pñā ista. hec pñā est bona. igitur cōtradi
ctōiā pñtis repugnat añti. qz forte stradicto
riū pñtis nō est. aut qz forte ista pñtia nō h3
añs neqz pñs. aut forte si h3 añs nō h3 pñs
aut econtra. vt cū dicimus forte corrente ipe
mouet. qz si iste ablatius tenet in pñtia. tñc
puertitur cū pñā. qz equalit hūc pñtie. s. si
sor. currit ipe mouet. ¶ Itē etia q ista forma
nō valet. nō pōt esse q añs huius pñtie sit
vex qñ eius pñs sit vex. sic significando. igit
ista pñtia est bona. qz nō valet pñā ista. nul
la ppositio est vera. igit nullus deus est. r
nō pōt añs esse vex fm cōez opñionē quin
pñs sit vex. eo q nō pōt añs esse vex sic si
gnificando. oppositū tñ istius pñie pōt stare
cū añte eiusdē iō nō valet. ¶ Itē p3 istā pñti
am nō valere. hec pñā ē bona denotata a ly
si vel ergo. igit si ita est sicut significat p eius
añs. ita est sicut significat p eius pñs. qz ista
pñā est bona tantū hō currit. igit chymera. si
currit. r nō oīz q si ita sit sicut significat per
añs ita sit sicut significat p pñs. nunqz. n. est
ita aut pōt esse. ita sicut significat p pñs. sic. s.
q nunqz est ita q chymera non currit. qz si
ita est q chymera nō currit. igit ita est ens
vel entia vel aliquatiter esse q chymera non
currit qđ nō contingit. ideo rē.

Consequentia

bonar alia
simplici
ter alia vt nunc. r ponitur pñā bona vt nūc
presupposito q nō sit potentia ad pñteritū
sic q nihil qđ iā fuit pōt deus facere nō fuit
se. r q deus nō pōt verificare istā adā nō fu
it sic significando. Quo habito dī q pñā bo

na vt nunc est necessaria habitudo duar pro
positionū qñ pñtis cōtradietōnū pōt sic si
gnificando repugnare añti aut saltē pōt esse
conuertibilis cū vna tali qñis aīal nō potue
rit nō repugnare sic significando. Ex qbus
segtur q aliqua pñā mala est possibilis r cō
tingens. qz hec est talis. antipps nō fuit. igit
deus nō est. oīs tñ bona pñā ē necessaria. qz
quecūqz ppositio modo est necessaria ipsa
nō erit cōtingēs aut falsa sic significādo qñis
falsa erit necessaria sic significās. ¶ Apud eūz
vero q poneret potentā esse ad pñteritū. r
q deus posset verificare istā ppositionē. adā
nō fuit. nulla foret pñā vt nūc. sed oīs pñā fo
ret vt semp. De qua pñā vt nunc ponitur
ista regula q quelibet ppositio impossibilis
nunc seu p accidens est apta inferre quālibet
aliā ppositionē vnde bene segtur adā nō fuit
igit chymera est. qz p nullā pñteriam posset
oppositū pñtis stare cū antecedere. Ex quo
sequitur q ista pñā nō valet huius pñtie cō
sequens est simplr impossibile. igitur r añs
est simplr impossibile. ¶ Dicitur secundo q
qlibet ppositio nunc seu p accidens necessa
ria. est apta sequi ad quālibet ppositionē. vñ
bene segtur deus est. igitur adā fuit. Ex quo
sequit q nō valet pñā ista. a. pñā est bona. r
eius añs est simplr necessariū. igitur r pñs
est simplr necessariū. Alie quozqz pñt eē pñe
vt nunc. qz tā añtia qz pñtia sunt vera r ea
rū veritas dependet ex fundamento posito.
vt tales. hoc instans est. igit tu nō disputas.
demonstrato instāti presenti te nō disputare.

Consequentia

autē semp
alia forma
lis alia materialis. mālīs semp est necessaria
habitudo duar ppositionū qñ secunde cō
tradietōnū nō pōt nec poterit nec potuit sta
re cū prima sine noua ipositione vel pōt esse
cōuertibilis cū vna tali cui non pñt qñbz filis
in forma valere sic significādo. ¶ De q dā
pñmo hec regula q qñ ppositio impossibilis
cōtradietōnē nō includens formaliter ē apta
inferre quālibet ppositionē vnde bene sequit
nullus deus est. igitur tu disputas r ex ea etiā
sequitur q tu nō disputas. Ex q. sequitur q
ista nullus deus est includit cōtradietōnē. qz
ex ea sequit pñteritio. qz ex ea sequit qñbz
ps cōtradietōns. Itē nō v3 pñā ista. hec pñā

Consequentia

est bona et eius pñs est formaliter impossibile. Igitur eius añs est formaliter impossibile. Dicitur scđo qđ qđs ppositio necessaria est ad quālibet aliā ppositionē apta seq. vñ bene sequitur tu curris. igitur deus est. Adulter tñ sunt pñe materiales simplices bone quarum nec añtia nec pñia sunt impossibilia vel necessaria sicut iste sor. credit qđ ois hō decipitur. igitur sor. decipitur.

Consequentia formalis boni na denotata a ly si vel ergo est necessaria habitudo duarum propositionū qđ secunde cōtradictoriū non pōt stare cū prima sine nona ipositione vel pōt esse cōuertibilis cū vñ tali sine sui ipositione. cui qđs filis in forma pōt valē sic significando. ¶ Et qđ diffinitione seqđ qđ ista pñia nō vñ. hec pñia est bona et formalis. igitur si intelligitur ita est. et sic significat pñs. intelligitur ita esse sicut significat per consequens. qđ hec consequentia est bona et formalis hō currit. igitur risibile currit. et non si intelligis hominem currere. intelligis risibile currere. igitur. et c.

Sed forte cōtra arguit. qđ ista pñia est bona et formalis si sor. curreret ipse moneget. et tñ cōtradictoriū pñtis non est aptū natū repugnare añti. qđ iste non repugnat sor. curreret. et sor. non moneretur. qđ neutra istarū est vera vel falsa. et nihil repugnat nisi verū falso. et e contra. aut falsum falso igitur. et c. ¶ Itē ista pñia ē formalis. tu differs a te. igitur baculus stat in angulo. et tñ qlibet filis nō vñ. qđ sit formalis pbat. qđ formaliter sequitur. tu differs a te. igitur tu es et tu nō es tu. qđ si qlibet duarū ppositionū p se sequitur ex alia formaliter iste cōiuncte ex illa etiā formaliter sequitur. sed qlibet istarū tu es tu. tu nō es tu. formaliter sequit ex illa. igitur iste due formaliter sequitur ex illa. p3 cōsequentia. et arguitur minor. qđ n. secunda formaliter sequatur satis p3. qđ est exponēs illius. et qđ prima formaliter sequitur arguit. qđ formaliter sequitur tu differs a te. igitur tu es. et bene sequit formaliter tu es. igitur tu es tu. igitur a primo ad vltimū seqđ qđ si tu differs a te tu es tu. et formaliter. et si sic tunc seqđ formaliter. tu differs a te. igitur tu es tu. et tu nō es tu. et vltra forma iter seqđ tu es tu et nō es tu. igitur tu es tu vel

baculus stat in angulo et tu nō es tu. p3 cōsequentia. qđ prima pñtis seqđ ex prima pñtis añtis. qđ bñ seqđ tu es tu. igitur tu es tu. vel baculus stat in angulo. et scđa pñtis seqđ ex scđa añtis tāqđ ab eodē ad idē. igitur tota ista copulatiua seqđ formaliter ex illa copulatiua qđ est añs. et tñc vltra seqđ formaliter tu es tu vel baculus stat in angulo. sed tu nō es tu. igitur baculus stat in angulo. qđ arguit a diffinitione cū destructione vñtis pñtis sup aliā partē. igitur a primo formaliter seqđ. tu differs a te. igitur baculus stat in angulo. qđ oēs pñtie iter merdie sunt bone et formales nō variate. qđ aut aliqđ sibi filis in forma nō valeat pbat. qđ hec nō valet hoc differt ab hoc. igitur hoc ē hoc. et hoc nō ē hoc. demonstrādo in añte sorē et platonē in pñte. et tñ ibi ē filis forma. qđ est filis terminorū discretio in vna sicut in alia. filis quantitas et qñtas et suppo. et qñtūqđ pñtetas vñtis termini ē in vna etiā et in alia cōsiliis. et ē cōsiliis modus significādi. igitur iste sunt filii vñtis formarū. et pñia apđ eos qđ ponūt formā pñtie attēdi solū penes ista tā notata qđ dicūt istas pñias ē filii formarū. hō currit. igitur aīal currit. hō currit. igitur lignū currit. ¶ Itē ista pñia ē bona. hō currit. igitur risibile currit et hec nō ē bona. hō currit. igitur rudibile currit. et iste sunt filii formarū. igitur. et c. ¶ Item hec pñia nō ē bona et formalis nō si hō currit. risibile currit. nec ista. nō si animal currit suba currit. qđ oppositē cōtradictorie sūt. et he bone et formales. et tñ istarū pñiarū cōtradictoria pñtis nō pñt stare cum añte. igitur. et c. ¶ Itē ista pñia ē bona. hō ē nō hō. igitur capra disputat. et tñ nulla est habitudo inter añs et consequens. qđ ois habitudo qđ est cōsequentia ē cōsecutio. sed nulla est cōsecutio illius ppositionis cū sit de terminis ipñtētib⁹ ad istā aliā. hō nō ē hō. igitur istius ad illā nulla ē cōsecutio nec pñtētia. ¶ Itē he sūt pñe. bō ē nullus hō ē nisi aīal ē. et cōtradictoriū pñtis non repugnat añti nec pōt repugnare sic significādo. filii dicat de ista. qđ de? est tu es. ¶ Sz pro solutiōe istorū accipiatur primo qđ formalitas consequētie attēditur penes terminorū pertinentiam adinuicem consequentis et antecedentis et proprietatem et ordinem. Ex quo p3 qđ iste pñtie nō sunt filies forme. hō currit. igitur risibile currit. homo currit. igitur

Tractatus

lignū currit. q: nō est filis terminorū p̄mētia
nec iste tu es. igit̄ tu es tu. tu eris. igit̄ tu eris
tu. q: copule nō h̄nt p̄similes p̄prietates pe-
nitus. Accipiat̄ sc̄do q: formalitas p̄s̄e h̄z i se
latitudine & vna p̄s̄a ē altera magis formal̄.

¶ Regule generales p̄sequentiarum.

De consequentiis

igit̄ ponitur iste regule. Prima
si p̄s̄a est bona affirmatiua deno-
minata a ly vl̄ si ergo vel igit̄ si
significans ex cōpositione suorū terminorū. h̄ns
& p̄s̄a expressa quorū nullū est multiplex. &
aīis est v̄x p̄s̄a eius est verum.

Secunda regula. si p̄s̄a est bona
affirmatiua denotata a
ly si vel ergo vel igit̄ significans ex p̄positiōe
suorū terminorū & p̄s̄a eius est falsum aīis
etiam est falsum.

Sed forte arguit̄ p̄tra. q: sit. a. vna p̄s̄a
bona cuius aīis sit scitū a te & p̄s̄a
nō sit ab aliquo scitū. sed tibi dubiū. dubites
enī an ex vero seq̄tur falsum in p̄s̄a bona &
formali. & p̄z q: ista p̄s̄a est bona vt pono. sci-
ta a te eē bona. q: firmiter credis q: sit bona
& nō decipis in credēdo & istius aīis est v̄x
cū aliis p̄ditionibus. & tū p̄s̄a nō est verū. q:
p̄s̄a nulli vere significat sicut nec suū p̄radi-
ctoriū. iō nō est v̄x illud p̄s̄a. ¶ Item p̄ illō
p̄s̄a nullus intellectus rectificat. iō nō est v̄x

¶ Sc̄do arguit̄ sic. ista p̄s̄a est bona for. non
demonstrat. igit̄ hoc nō demonstrat. & aīis il-
lius est v̄x in casu. & p̄s̄a nō pōt esse verum
sic significādo. igit̄ &c. ¶ Jō forte dī q: nō ē
pōtē q: aīis illius p̄s̄e sit v̄x. q: tunc ē p̄s̄a
esset v̄x sic significādo. qd̄ tū nō pōt esse ve-
rū sic significādo. vt forte dicitur. ¶ Sed cō-
tra tūc seq̄tur q: a. & b. p̄pōnes cōuertuntur
sic significādo. q: iste cōuertitur vt pono. &
a. pōt esse verū & pōt sciri. & b. nō pōt esse
verū nec pōt sciri sic significādo. q: si dicitur
ponatur q: vna istarū sciat̄ & alia nō. ista p̄s̄a
statē sic significādo. & tūc seq̄tur q: istius p̄s̄e
aīis est v̄x & p̄s̄a falsum. ¶ Tertio sic. q:
seq̄tur hoc est falsū. igit̄ hoc est falsum. pōnen-
do q: illa sit p̄s̄a mentalis. & demonstretur p̄s̄a
v̄trobīq: & p̄z q: aīis est v̄x. q: significat p̄n-
cipaliter q: hoc est falsū cū sit p̄pō mentalis
& hoc est falsum. q: se falsificat. adeo est antee-

dens verum. & cōsequēs falsus. vt p̄z igit̄ &c.

¶ Et arguitur q: cōradictoriū p̄s̄is re-
pugnat aīti eiusdē. q: ista repugnat hoc ē fal-
sum & nō hoc est falsus. q: ex sc̄da seq̄tur q:
nullū falsum est hoc. ¶ Vel in eodē casu arguit̄
q: illa p̄s̄a est bona & eius p̄s̄a nō est verum
nec falsus & aīis verū. q: enim p̄s̄a nō sit ve-
rū p̄z. & q: nō sit falsum arguitur. q: eius cō-
radictoriū est falsum. q: seq̄tur nō hoc est
falsum. igit̄ nullus falsum est hoc. tenet p̄s̄a a
cōuersa ad cōuertentē. & cōsequēs est falsum
q: aliqd̄ falsum est hoc. ¶ Quarto arguitur
sic. q: frustra additur in regulis q: aīis & p̄se-
quēs sint simplici. & nō equoca. q: p̄pō equi-
uoca nō est vera nec falsa. igit̄ nulla p̄s̄a ē
cuius aīis aut p̄s̄a sit multiplex. ¶ S̄z ad p̄m-
um dī q: nō dī p̄positio vera ex eo q: ve-
re vel false significet. nec ista est diffō. p̄pōnis
p̄positio est oīo vere vel false significans. ¶ S̄z
p̄pō est oīo vna. indicatiua. & p̄fecte & deter-
minare verū vel falsū sensus demonstratiua. si-
gnificando sic. data enī cōi diffōne. iōz cōce-
dere q: aliqua disjunctiua affirmatiua in casu
est vera. cuius tū v̄traq: p̄s̄a nō est vera. vt ta-
lis rex sedet vel nullus rex sedet. nec v̄z p̄s̄a
ista hec est tibi p̄positio. igit̄ est vera vel falsa
tibi vel dubia tibi. nec seq̄tur. igit̄ ē v̄e vl̄ false
vel dubie tibi significās. q: forte ista rex sedet
est falsa & est firmiter credita absq: hesitatiōe
aīis enī est verū in casu ad intellectū positū
p̄ descriptione p̄pōis vere. & p̄s̄a suata sua
significatione est falsus. Et dī ad sam formu-
lā q: illa nō est descriptio p̄pōis vere. ¶ Ad
sam dī cōcedendo illā p̄nam & dī q: aīis p̄-
eē v̄x. sed p̄s̄a si pōt esse v̄x. sic significādo
& cōceditur cōclusiōes ibi illate. s. q: a. & b.
p̄pōnes cōuertuntur. & a. pōt esse v̄x & sci-
ri. & b. nec pōt esse v̄x nec sciri. sic significās
sicut sepe accidit q: multe sunt p̄pōnes pos-
sibiles q: nō p̄nt esse vere. sicut hec copulatiua
solus for. q: est demonstrat. & hoc est for. &
hoc nō est for. q: ista seq̄tur ex ista. solus for.
q: demonstratur est for. & plato nō est for. &
ita cōceditur q: hec v̄lis pōt esse vera nihil
demonstratur q: uis eius nulla singularis pos-
sit esse v̄a sic significādo. sed ista nūq: ē ve-
ra aliqua eius singulari existente. ¶ Item all-
que sunt p̄positiones vere que non possunt
esse false sic significādo. vt puta hoc demon-

Consequentiaꝝ

stratur demonstrato aliquo. hoc intelligitur
 ut si qd tñ ē cōcedendū in aliquo casu q. a. sit
 verū. b. existēte. nec est concedendū q. antecē-
 dēs illius pñe. sō. non demonstrat. igit̃ hoc
 nō demonstrat. sit verū q. pñs falsus. iō nō ad-
 mittat q. a. scit. q. nō. b. existēte. b. sic signi-
 ficādo. ¶ Ad tertium dicit̃ in insolubilibus.
 ¶ Ad quartū dī q. apud illū q. poneret q. p
 positio plures nō ēēt ppositio sicut posuim⁹
 supra nō oꝝ illud ponere. apd vero cōez opi-
 nionē opinatū illud. requirit̃ illud. q. ita etiā
 apud ponētes. ppositionē ppothetica nō ēē
 ēlē q̃litate logica nō oꝝ ponere in regula ly
 affirmatiua. sed d̃ hoc in fine dicit̃. ¶ Tñ
 de p̃terito regula poni non pōt nec de futu-
 ro. sicut nec sequētes. vnde nō sequitur ista con-
 sequētia est bona q. añs eius fuit verū. igit̃ cō-
 sequens eius fuit verū. nec sequē ista consequē-
 tia est bona q. antecēdens eius erit verū. igit̃
 consequens eius erit verū. q. nō sequitur ista
 consequentia est bona. igitur qñ erit aut fuit
 eius antecēdens verū eius consequēs erit aut
 fuit verū. q. forte neutrū vel non vtrūq. erit
 aut fuit verū. etiā non sequitur ista pñā est bo-
 na q. añs eius fuit verū. igit̃ pñs eius fuit ve-
 rū. si eius cōsequēs fuit qñ eius antecēdēs fu-
 it verū. q. consequēs est vna conditionalis fal-
 sa. ¶ Ex p̃dictis patere potest q. possibile
 est q. aliq. consequentia sit bona cuius ante-
 cedens sit necessariū q. consequēs impossibi-
 le. vt si hoc deus est. igit̃ hō est asinus. signi-
 ficet adeq̃te q. si deus est aliqd est manente
 pñis significatione prima. q. ita p3 q. aliq. pñā
 est impossibilis ex cuius añte sequitur pñs eius
 dē. Ex p̃dictis quoq. cōcludi pōt q. nō d3. p
 regula sustineri q. si aliq. pñā est bona q. ita ē
 sicut significat p añs est ita sic significat. per
 pñs eiusdē. p3 q. ista pñā est bona. si deus ē
 nulla chymera est. q. ita sicut q. significatur
 p añs q. nō est ita sicut significat p pñs. sic i-
 telligendo q. nō est ita q. chymera nō sit si-
 cut supra oñsum est. Et p hūc modū nō se-
 quit̃. añs illius pñte est verū. igitur ita est si-
 cut significat p ip3. p3 i ista pñā. chymera nō
 est. igit̃ chymera nō ē hō. q. nō ē ita q. chy-
 mera nō ē. Et p idē p3 nō seg. ista pñā ē bo-
 na. q. nō est ita sicut significat p pñs. igit̃ nō
 est ita sicut significat p añs. p3 i ista pñā. de-
 us est. igit̃ chymera nō est. Et sicut nō sequi-

tur de presenti sic nō sequitur d̃ p̃terito aut
 de futuro.

Alia regula est q. si pñā est bo-
 na affirmatiua de-
 nominata q̃c. significans q̃c. hñs añs q. pñs ex-
 pressa. quoz nullū est multiplex scita esse for-
 malis. q. añs est cōcedendū ab aliquo. q. cō-
 sequens ē intellectū ppositū. q. cū his bñ scit̃
 q. ex concedendo nō segt nisi cōcedendū tñc
 pñs ab eodē est pcedendū. Sed nō segt hec
 pñā est bona scita esse talis. q. añs est ab ali-
 quo concedendū q. pñs est intellectū. igit̃ pñs
 est cōcedendū. q. forte creditū est q. añs sit
 falsum. ant forte creditū est q. ex cōcedendo
 segtur nō cōcedendū. Et etiā posita ista. hoc
 instans nō fuit q. admissa. deinde durāte tpe
 obligationis. pposita ista hoc instās fuit negā-
 da est. q. ita est facta. tunc hoc instans fuit. tñ
 adhuc ista est neganda hoc instans fuit. qua-
 re cedat tps obligationis. q. tunc patet q. ista
 forma nō valet. hoc erat sequens exposito. q.
 bene admissio q. antecēdēs fuit concedendū.
 igitur q. cōsequēs. imo antecēdens fuit cōce-
 dendū q. pñs nō tā enim hec cōsequentia est
 bona. hoc instās fuit. igitur hoc instans fuit.
 q. p nullā potentia posset oppositū pñtis ita
 re cum añte cōpossibilit̃. Et accipiat in di-
 cta regula cōcedendū nōsaliter. q. nō partici-
 pialiter q. accipiēdo p̃cipialiter multa ne-
 cessaria simpliciter sunt neganda. q. multa i-
 possibilīa simplr sunt pcedēda bene rīdēdo.

Ex qua regula sequit̃ alia. s. q. si sit
 aliqua cōsequētia bona de-
 nominata q̃c. significans q̃c. habēs añs q̃c.
 quoz nullū est multiplex. scita esse formalis
 q. antecēdēs est cōcedendū q. cōsequens in-
 tellectū ppositū. q. cū his bene scitū est q. ex
 cōcedendo nō segtur nisi concedendū. q. q. ex
 vero non sequitur falsum cōsequēs nō ē du-
 bitandū nec negandū.

Alia regula est q. si pñā ē bona de-
 nominata q̃c. significans q̃c. hñs
 añs q̃c. quoz nullū q̃c. scita esse formalis. q.
 pñs ē negādū ab aliquo q. añs intellectū ppo-
 sitū. q. cū his bñ scitū ē q. negādū nō segt ni-
 si ex negādo. tñc ē añs ab eodē negandū.

Ex qua sequitur alia q. si conse-
 quentia est bona affir-
 mativa denominata q̃c. significans q. cetera.

Tractatus

hñs antecedēs tē. quoz nullū tē. scita esse formalis t pñs ē intellectū ppositū t cū hñs bene scitū q ex vero nō seqt falsū. t ē pñs negandū. tūc añs nō est ab eodē dubitandū nec cōcedendū t caput hñc dubitandū pro eo cui d3 dubie respondi ab aliquo.

Alia regula est q si pñs bona tē. significans tē. hñs tē. quoz nullū tē. scita esse formalis. t añs est dubitandū. t pñs intellectū ppositū. t cū hñs scitū est q ex nullo vero seqtur falsū. tūc pñs nō est negandū.

Alia regula est q si pñs est bona tē. significans tē. hñs tē. quoz tē. scita esse formalis. t pñs est dubitandū. t añs est intellectū ppositū. t cū hñs bene scitū est q ex nullo vero sequit falsū. tūc antecedēs est negandū vel dubitandū.

Sed contra forte arguit q ponatur q añs istius pñe bone hō currit. igitur risibile currit. sit tibi positū. scitū esse tale. t a te bene admissū t pñs tibi depositū. tūc ista pñs est bona t añs est concedendū. t tñ pñs est negandū. Secundo q ponat q ista hō est asinus principaliter significet deū ē. tūc ista pñs est bona deus ē. igit hō est asinus t añs est pcedendū t pñs nō. S3 ad primū d3 q stāte illo casu añs illius pñe est cōcedendū qz positū t bene admissū. t pñs est cōcedendū t nō negandū. qz nō seqtur est deponitū t admissū. igit est negandū. sed o3 plus assumere ad cōcludendū q pñs sit negandū. f. q sit bene admissū scitū esse tale tē. sed hoc ipsi posito repugnant. quia nunq ē eadē ppositio cōcedenda t neganda respectu eiusdē rñdētis t respectu eiusdē obligationis t sensus. Ex qbus p3 nō seq añs istius pñe scite esse bone tē. cū alijs pticulis. ibi positus ē cōcessū. igit pñs ē cōcedendū. sed o3 q sit bñ cōcessū. ¶ Ad scdm d3 q apd eos q eodē mō rñdēdū dicunt infra tñs t extra ad ppositionē quā ponimus suā significatio nē variare. t dicunt istā esse negandā hō est asinus qñs sit necessaria. qz ex cōi mō negaret. addendū fore in regula q pñs nō cēt bona. pp aliā ppositionē a priori factā. S3 apd eos q rñdēt ad ppositiones fin eay qñta tē sicut infra dicit. añs illius pñtie est cōcedendū t pñs. qz f3 istū modū oē simplr necessariū est cōcedendū. vtz aut cōcedat qñ

proponit aut nō. infra dicendū est. Ex qbus p3 istas formas nō valere. ista pñs est bona affirmatiua denotata tē. significans tē. hñs tē. quoz nullū tē. cuius añs est scitū. t pñs est intellectū a te. igit pñs est scitū a te. qz forte creditū esset a te q ex vero seqtur falsū. t pñs q nō esset alia. ppō ab ista pñs vel ci? pte. ois ppositio scita a te est affirmatiua. igitur nulla scita a te ē negatiua scires añs t bene scires istā pñam ē bonā cū alijs pticulis t tñ nō seqtur pñs ē scitū. qz repugnat pñs sciri apud eos q ponunt pte supponere ppositione cuius est ps. ¶ Itē nō seqt ista pñs ē bona cū pticulis positis scita ē talis. cui? añs est scitū a te vel scitū ē vez. t bene scis q ex nullo vero seqt falsū. igit pñs est scitū a te esse vez. qz forte repugnat pñs sciri. vt ī ista pñs hec ppositio nō est scita a te ē vera igit hec ppō nō ē scita a te esse vera demonstado vtrubiq pñs. pñs aut nō est ppositio falsa. qz eius cōtradictoriū est falsū. t nō p illud cōsequens sciri a te esse vez. Ex qbus p3 q est aliq ppositio q nō pōt ab aliquo sciri esse vera sic significans.

Sed pro regula teneat q si ē aliq pñs bona tē. denotata tē. significans tē. hñs tē. quoz tē. scita ē bona. t añs est scitū. t pñs est intellectū. t nō repugnat ipm sciri. t scitur bene q ex nullo vero sequitur falsum. t cōsideratur sufficienter d cōsequēte. tūc pñs est scitū. t ita dicatur. si añs est scitū esse vez cū illis pticulis datis q pñs est scitū esse vez. Ex quibus p3 illū nō esse bonū modū arguendi. f. hec cōsequētia ē bona denotata tē. significans tē. habens tē. quoz tē. t eius añs est intellectū a te. igit eius pñs est intellectū a te. qz si fieret pñs cui? antecedens ēēt latinū. t pñs grecū. q sciret ēē bona añs in casu est intellectū. t pñs. nō potes. n. credere tu p verā relationē cui firmiter assentires q illa pñs ēē bona vt ista. hō currit. igit antepos trechl. Cōsiderās ēē su pradē videbit q hec pñs nō v3. a. ppō scit a te. igit tu scis sic esse sicut. a. ppō significat a. ppō et sicut. significat scis. a. ppōne significare. nec ecōtra seqtur. tu scis sic esse sicut. a. ppositio principaliter significat. t sicut. a. ppositio principaliter significat scis. a. significare. igit a ppositio scitur a te. forte. n. re-

Consequentiarum

pugnat a. propositione scilicet. et quoniam non repugnat adhuc tamen non sequitur quod sicut a. principalius significat scilicet esse. quod forte ista propositio non significat esse. sed non esse.

Item pro regula teneat. quod si propositio est bona et denominata et significans et habens et quorum et scita esse bona et propositio est intellectus et nescitum. et non repugnat ipsi nesciri. et scitur bene quod ex nullo vero sequitur falsum. et consideratur sufficienter de antecedente et propositio. etiam animus est nescitum. Sed bene forme modo valent. ista propositio est bona et scita esse talis et. et animus est dubium. igitur propositio non est negandum. nec sequitur ista consequentia est bona scita a te esse bona et. et utraque pars antecedentis est a te dubitanda. igitur propositio non est a te negandum. pro de antecedente talis consequentia tu curris. vel nullus rex sedet. sed rex sedet. igitur tu curris. et tunc non valet iste modus arguendi. ista consequentia est bona et. et maior est a te bene concessa. et minor est dubitanda. igitur propositio non est a te negandum.

Si consequentia et denominata et habens et significans et. et animus eius est possibile propositio scilicet est possibile. hoc tamen non sequitur in propositis a ly nisi denotatis. quod in illis reperitur animus possibile et propositio impossibile ut nihil est nisi deus est. nunquam tamen sequitur quod ex possibili sequitur impossibile. quod consequens illius non sequitur ex antecedente.

Alia regula. si consequentia est bona cum alijs particulis. et antecedens est necessarium propositio scilicet est scilicet necessarium.

Alia regula. si consequentia est bona cum alijs particulis. et consequens est impossibile antecedens est impossibile.

Alia regula. si consequentia est bona et. et consequens est contingens animus est contingens vel impossibile.

Alia regula si consequentia est bona cum illis quinque particulis et aliquid sequitur ad consequens illud idem est aptum natum sequi ad antecedens eiusdem.

Alia regula est. quod si consequentia est bona cum illis quinque particulis. et aliquid antecedit ad antecedens illud est aptum antecedere ad consequens eiusdem. Ex quibus regulis sequitur correlarie quod arguendo a primo antecedente ad ultimum consequens in co-

sequentijs affirmatiuis denominatis a ly si vel ergo et. consequentia est bona et formalis dummodo consequentia intermedie sunt bone materiales vel formales. Sed forte arguitur contra. quod hec consequentia est bona. tu curris. igitur tu curris vel homo est asinus. et tu non curris. quod arguitur a parte totius disiective affirmatiue significantis ex compositione suorum terminorum ad ipsam disiectiuam. et ultra sequitur tu curris vel homo est asinus. et tu non curris. igitur homo est asinus. a disiectiua cum de constructione vnius partis super alteram partem et tamen non sequitur de primo ad ultimum quod si tu curris homo est asinus. Secunde sic. quod ista consequentia est bona. pater est. igitur filius vel filia est. et sequitur filius vel filia est. igitur suus pater est. aut sua mater est. et tamen non sequitur a primo ad ultimum. quod si pater est suus pater aut sua mater est. Tertio. quod sequitur tu curris. igitur tu curris vel tu es asinus et etiam sequitur tu curris vel tu es asinus. sed tu non curris. igitur tu es asinus. et tamen non sequitur a primo. quod si tu curris tu es asinus. Sed pro his dicitur quod arguendo a primo antecedente ad ultimum consequens sic arguendum est quod consequens precedentis consequentie eodem modo significet prout est consequens prioris consequentie quomodo significat prout est antecedens subsequentis. et idem termini significant in vna sicut in alia. et ideo primis argumentum non procedit secundum. quod variatur relatio. et si eadem stet relatio vbiq. et omnes consequentie intermedie sunt bone. et antecedens eius est verum propositio eius est verum. et requiritur etiam quod precise illud quod est consequens precedentis consequentie sit antecedens sequentis. et per consequens patet responsio ad tertium argumentum etiam.

Alia regula est quod si aliqua consequentia est bona propositio stat cum antecedente illa eadem stare potest cum consequente eius.

Alia est quod si aliqua propositio est bona et. et aliqua propositio repugnat consequenti illa est apta nata repugnare antecedenti. Sed forte contra arguitur. quod aliquid est propositio bona et. cum propositio repugnat aliquid propositio que non repugnat antecedenti. ut ista propositio que propositio huius propositio est necessaria simpliciter. igitur homo

Tractatus

est asinus. demonstrato eius pñte p subm añ
cedētis. q: si nō sit bona tñc cōtradictōiū cō
sequētis pōt stare cū añte sic significādo. 7 tē
stābūt ista sñ sine noua ipositiōe terminōiū
hec est nēcia que est pñs huius pñe 7 nullus
hō est asinus. quo dato p3 q cōtradictōiū
pñtis stat cū añte eiusdē 7 tñ ista pñtia est bo
na. 7 nō stat cū pñte eius cum cōtradictōia
nō stent simul. ¶ Itē hec pñia est bona adeq
te significans fñ cōpositiōē suoz terminoz
igif tu es asinus. 7 pñadictōiū pñtis stat cū
añte 7 nō cū pñte. igif 7c. ¶ Sed ad hec si
mul respondebitur infra.

Alia regula si pñia est bona 7c. 7 argui
tur a cōtradictōio pñtis ad cōtra
rīū añtis illa pñia est bona.

Alia regula si pñia est bona 7c. 7 argui
tur ex cōtradictōio pñtis cū alte
ra pñmissarū ad cōtradictōiū alterius pñisse
pñcipalis pñtia est bona.

Alia regula si pñadictōiū pñtis alicui
pñtie repñgnat añti cū illis pñicul
illa pñtia est bona 7c.

¶ Regule pñculares penes supius 7 inferi⁹

Scamus nūc q inferi⁹
est illud q su

d pñia se pōt hñe ex significatiōe q
h3 terminū aut terminos fñ re
ctā lineā pñdicamētālē. ¶ Supe

rius est illud qd ex significatiōe quā h3 pōt
hñe terminū aut terminos sub se fñ suā line
am rectā pñdicamētālē. ¶ Alterius accipit q
de quocūq pñdicat aut pñdicabile est inferius
de eodē sñr est pñdicabile superius.

Ex quibus seqt ista reglā. ab ite
riori ad suū supi⁹ as
firmatiue sine distributiōe vñ cōfusiōe. sic q to
tale extremū añtis sit sñ totāl extremo pñtis
7 hoc p se. pñia est bona. sed nō seqt. tu vidī
st istuz. 7 iste fuit papa. igif tu vidisti papaz.
nec seqtur. pōt esse q iste hō sit albus. 7 iste
hō est niger. igif pōt eē q hō albus sit niger
q: nō est iste terminus iste vel istā sub isto ter
mino papā nec sub isto termino hō. nec sunt
in eadē lineā pñdicamētālē vñ nō inferius per
se. 7 hoc sufficit. nec seqtur sor. incipit esse al
bus. igitur sor. incipit esse coloratus. deus inci
pit esse hō. igitur deus incipit esse suba. nec se
qetur. sor. in quātum homo est risibile. igif sor.

in quātum aīal est risibile. nec sequt. oīs hō
pñter sor. currit. igitur oīs hō pñter hoīez cur
rit. Itē nō sequt. si tu es hoc aīal demñrato
asino. tu es asinus. igif si tu es aīal tu es asi
nus. nec seqtur tu cognosceis hoīez. igif tu co
gnosceis aīal. nec seqtur. sor. ē terminus discre
tus. igitur homo est terminus discretus. q: i
nulla istaz totale extremū est sub totali extre
mo. Item nō seqtur tu es dñs platonis. igif
tu es aliqd platonis. nec sequt. tu es scolaris
bononiensis. igif tu es hō bononiensis. ita ē
nō valet pñcludēti tibi 7 cuilibet cōcludenti ti
bi tu es idē. igif alicui 7 cuilibet cōcludenti ti
bi tu es idem. Itē nō seqtur aliquo maiori te
7 quolibet minori te tu es minor. igif aliquo
7 quolibet minori te tu es minor. ita ē nō se
quit aliquo minori te 7 quolibet maiori te tu
es maior. igif aliquo 7 quolibet minori te tu
es maior.

Secunda regula est q arguendo
ab inferiori ad suū supe
rius affirmatiua addita dictione exclusiua a p
te subiecti v3 pñia. vt tñ hō currit. igif tñ ani
mal currit. s3 nō a pte pñdicati. copulis vñ ver
bis cū pñdicatis. nō aliōde cōfusiōe existentib⁹
synonimis subiectis. subiectis vero addito si
gno vñ affirmatiua arguendo ab inferiori ad
suū superius cū istis pñiculis in prima regula
positis v3 pñia. vt oīs hō est aīal. igif oīs ho
mo est substantia.

Affirmatiue aut arguēdo a su
periori distributo
cū illis pñiculis. 7c. cū cōstantia subī ad suū i
ferius est pñia bona. sed nō v3 nisi cū cōstātia
addit subis eiusdē tñis. vñ nō sequt. oē aīal
currit. igif oīs hō currit. nec seqtur. xps non
incipit eē suba. igif xps nō incipit esse hō. 7 nō
seqtur. in. a. instanti tu eris oīs hō. 7 pla. erit
hō. igitur tu eris plato. q: d3 addit cōstātia
eiusdē tñis cū determinatiōe ad idēz tñs pño
quo verificat maior. 7 nō sequt. 7 oē vidēs
hoīez est homo. igif oē vidēs platonē ē hō
nec seqt q3 asin⁹ hoīs currit. sed pla. est hō.
igif quilibet asinus pñonis currit. nec seqtur
oīs hō albus currit. pla. est hō. igif pla. cur
rit. sed tñ cū cōstātia totalis extremi sub tota
li extremo concludit.

Negatiue aut arguēdo ab infe
riori ad suū superius ne

Consequentiaꝝ

gatione postposita nō pcedente dictione im-
pediente. cū constantia totius extremi vt pri-
us intelligendo. valet pñā. sed nō sequitur hoc
creās platōnē nō est deus. ⁊ plato est hō. igitur
hoc creās hoīem nō est deus. ita. et nō se-
quit. vidēs sor. nō est homo ⁊ sor. est hō.
igitur vidēs hoīem nō est hō. qz forte nullus
vidēs sor. est hō ⁊ tñ oē vidēs hoīez est hō.
¶ Itē nō sequitur tñ suba nō ē accidēs. ⁊ oīs
suba est aliquid. igit tñ aliquid nō ē accēs.

Arguēdo a superiori distribu-
to negatiue ad suū infe-
rius intelligendo vt prius cū constantia ⁊ sine
constantia vꝝ pñā. vt nullū aīal currit. igitur
nullus homo currit. sed nō sequit xps nō in-
cipit esse suba igitur xps nō incipit esse hō.

Arguēdo a superiori ad suū inferius
a pte subiecti subiectis
addita dictione exclusiua negatione pꝑosita
valet pñā vt nō tñ aīal currit. igitur nō tñ
homo currit. ⁊ a pte predicat. subis addito
signo vli vt nō oīs homo est coloratus. igit
nō oīs homo est albus. ⁊ intelligitur vt pri-
us ista regula.

Sed cōtra primā regulam forte
arguit. qz nō sequitur
sor. est aīal. igit sor. est corpus. ⁊ arguit ab i-
feriori p se ad suū supius. igit ⁊ c. pꝝ pñā ⁊
pbatuꝝ aīis. qz in casu est aīis verum. ⁊ pñs
falsus sic significando. ponat enī gratia argu-
mētī qñtitatē cōtinuā distigui a re quāta quo
dato. ponamus qz non implicet contradictio
nē quantitatem sortis separari ab eo ⁊ tunc
arguitur qz sor. est animal. qz est aīal rationa-
le cum sit homo ⁊ tñ non est corpus. qz sor.
non est longus nec latus nec profundus. aīis
arguitur qz non est quātus. igitur ⁊ c. ¶ Iō
forte negat ista cōsequētia. sor. nō est longus
nec latus nec pfundus. igitur nō est corpus.
qz dī forte. qz sor. est corpus substantiale. ⁊ nō
est corpus quantitatuū. nec in illo casu cōce-
ditur qz sor. non sit quātus. qz est quātus qñ-
titate discreta. ¶ Sed contra qz tñc sequitur
qz sor. nō sit aliqd vñū. sed sor. est numerus
infinitus separatꝝ actu qz si pcedit. arguitur
tñc contra regulā qz nō si sor. est aīal sor. est
substantia. Itē si in illo casu sor. est corpus per
idē sequit qz ego ⁊ tu sumus vñū corpus sub-
stantiale ⁊ vna substantia. ⁊ qz oēs spere cele-

stes simul sumpte sūt vñū corpus. ¶ Secōdo
illa pñā nō est bona. sor. est homo. igit sor. ē
aīal. qz si esset bona hoc maxime esset qz iste
terminus aīal est magis cōis qz iste termin⁹
hō. sit igit gñā argumētū i duplo cōlor qz iste
tmius hō. ¶ Sꝝ cōtra qz iste tmius aīal aut
est in duplo cōlor qz in duplo plura aīalia si-
gnificat qz iste terminus hō. aut qz iste termi-
nus aīal aīalia duaz speciez significat ⁊ iste
terminus homo aīalia vñius speciei. non pri-
mo modo qz infinita animalia significat ly ho-
mo. qz p infinitis aīalib⁹ supponit ly homo
in ista homo intelligit. nec etiam est in duplo
cōmuniꝝ. qz aīalia duaz spērum significat.
qz tunc si plures spēs generarēt animalū iste
terminus fieret magis cōis. aut si infinitas spe-
cies significaret infinite cōis erit. sed cū infini-
tas significet spēs animalū ymaginabiles. igit
tur sequit qz sit in infinitū cōis ⁊ consequen-
ter sequit qz iste terminus suba nō est magis
cōis qz iste terminus animal cū vterqz illorū
sit infinite cōis. ¶ Tercio arguit sic. hec pñā
non valet hec est quātitas discreta. igit hec
est quantitas. ⁊ hic arguitur ab inferiori ⁊ c.
igitur ⁊ c. pꝝ pñā. ⁊ pbatuꝝ aīis. qz si ista va-
leret maxime cēt ppter regulam istaz dictā
sed arguitur qz non. qz iste terminus quāti-
tas non est terminus superior ad istū termi-
nū quātitas discreta. qz ponatur quātitatē nō
distigui a re quāta ⁊ sequit qz oīs qñtitas ē
quātitas discreta. ⁊ e contra. oīs quātitas di-
creta est quātitas. igit non de pluribus spē-
bus est pñcabilis. iste terminus quātitas qz
iste terminus quātitas discreta. igit iste termi-
nus non est superior ad illū. ⁊ si sic igitur illa
pñā non tꝝ p regulā illā. ¶ Quarto sic nō se-
quit iste est binarius. igit iste est quātus vel
quātitas. ⁊ arguitur p regulā. igit ⁊ c. pꝝ pñā
cū minori ⁊ arguitur qz maior ē vꝝ de mō
strato binario qui est. b. c. intelligētie indiuisi-
biles. ⁊ tñc patet qz totū aīis est vꝝ ⁊ pñs
falsus. qz si iste binarius est qñtus vñ quātitas.
igit iste binarius ē magnus pñs falsus ⁊ pñā
pꝝ. qz si iste binarius est quātus vel quātitas
iste binarius est magnus aut magna quan-
titas. pñs falsum. qz non est magnus respe-
ctu minoris quantitatis cum nulla sit minoꝝ.
nec respectu maioris quantitatis. qz precise ē
magnus respectu minoris quantitatis. aliter

Tractatus

sequitur qd idem est magnum et parum respectu eiusdem. ¶ Item iste binarius non distat a nō quāto. igitur iste binarius nō est magnus nec quātus. q: si distat a nō quāto sequitur qd distat p indiuisibile a nō quāto et distantia i diuisibile. q: est ipole. v: si distat a nō quāto distat a diuisibili. q: p binariū distat a nō quāto. sequitur tūc q: p indiuisibile plus distat a nō quāto iste binarius q: ab unitate. et q: aliq quātitas distat ab alia minori distat a diuisibili pns est falsum. q: binarius minus distat ab vno cuius dimidio q: ab unitate alr sequeretur q: aliq pportio dupla eēt indiuisibil. q: ē ipole. ¶ Item infinite pua ē aliq quātitas. et nulla ē minor illa. igitur illa est infinite pua v: nō magna demonstrata quātitate huius binariū. v: q: ē iste binarius. p: pna cū minori et arguit maior binarius pua est aliqua quātitas in hoc cōtinuo. ¶ Item si ista quātitas sit magna et ipsa infinita ipsa est dupla ad sui medietatē. et si sic ipsa ē i duplo maior q: sit ei medietas pns falsū. q: neutra medietas est magna nec aliq est medietas istius binariū. q: nulla intelligentia ē medietas ista: duarū intelligētiarū. ¶ Item si ille binarius ē quātus sequitur q: ille binarius sit aliqd. t: pna p regulā q: terminus trāscēdēs est supior ad decē generalissimā. ¶ Qui to sic. q: nō sequitur hoc est infinitū. igitur hoc ē quātū. q: dato vno infinito si ipsū est quātus ipsū est magnū. pns falsū. igitur et ahs. et q: pns sit falsū arguit. q: si hoc infinitū sit magnū. igitur magnū respectu minoris v: maioris vel cōlus. t: pna. q: pūū et magnū sē termini relatiui. sed nō respectu minoris. q: ipz esset pūū. qd nō est verū. q: latitudo puitatis terminat a nō gradu ad gradū infinitum magnitudis. et p idē nō ē h: infinitū magnū respectu maioris. q: tūc eēt minus isto maioris. nec respectu cōlus est hoc infinitū magnū q: si ab eo auferat tūc aliqd et ab alio sibi cōli minus erit tūc illud infinitū aliquo alio minus. qd nō cōtingit. et t: pna. q: si ab cōlib: pntis sequētia cōtinua demas remanētia sē in cōlia et vnu altero minus. tō et. ¶ Sexto si sequitur. a. ē pmitas. igitur. a. ē relatio. et arguit p regulā. igitur reglā falsa t: pna et minor. q: relatio est genus generalissimū in pdicamento relatiōis. et arguit maior. q: sit. a. vna pmitas et ponamus q: nullus referat illā pmitatē ad

aliquā filiationē. q: nō cōsideret. tūc ē ahs verū et pns falsū. q: sequitur. a. ē relatio. igitur aliqd refert. et mediatē. a. relatiōe. q: relatio est actus finē quē referēs v: referibile ē. et valet pna ista sicut hec. a. ē actio. igitur aliqd agitur. ¶ Septio nō sequitur. a. ē duplū ad. b. igitur. a. est relatiū ad. b. et arguit p regulā. igitur et. p: pna et minor. q: bñ sequitur. a. ē duplū ad. b. igitur. a. b: duplū pportione. ad. b. et vltra. igitur. a. est pportio ad. b. igitur a pmo si. a. ē duplū ad. b. a. ē relatiū ad. b. sed arguit maior. q: posito q: nullus referat. a. ad. b. aut nullus cōsideret et sit. a. bipedale et b. pedale est ahs verū et pns falsū. ¶ Octauo nō sequitur iste erit p: igitur iste erit relatiū. aut p: aliquid. q: ponat q: for. iaceat semē in locū gharōis. de inde statim moriat. et insudat aia tpe debito i māz semis iacti. et tūc seqt q: iā verū ē q: for. erit p: et tūc nō erit p: aliquid. nec relatiū ad aliqd. q: tūc si for. erit p: aliquid ipse erit p: sui ipsius q: erit ipemet hō generat q: generat q: eadē erit forma penes quā vt dicunt attēdit idēitas numerālis. pns falsū. ē. q: tē staret q: tantum pater eēt et q: idem esset referēs et relatiū respectu eiusdem. ¶ Nonno arguitur sic. q: nō sequitur hoc est figura. igitur hoc ē q: litas. et arguit p regulā. igitur et. p: pna et minor. q: figura est in q:ta spē quātatis. et arguitur maior. et ponat q: figura sit res figurata qd verū ē. q: figura est q: termino v: terminis claudis. primo geometrie. et tūc est ahs verū h: ē figura demifato hōie. et pns falsū. s. h: ē quātus q: hoc ē sba. igitur nō ē quātus. ¶ Sz huic forte d: q: nō sequitur hoc est figura. igitur ē quātus sed solū sequitur. igitur hoc ē q: litas. ¶ Sz cōtra q: demonstrata albedine pedalis lōga eēt ahs verū et pns falsū. q: albedo nō ē quātus q: nō est alba. ¶ Vel forte alr af. pna. q: ly q: litas nō est gen? p se ad ly figura. q: p: dicitio gnis d: sua spē est cōtialis. sed illa nō est cōtialis. figura est quātus. q: cōtētū connotat vltra abstractū. et p idē hoc distictū q: litas v: quātus nō ē superi? ad istū terminū quātus. q: nō p se. et cōtialiter p: dicit de illo. ¶ Decimo sic. q: nō sequitur. hoc est raritas. igitur hoc ē quātus. arguit tūc p regulā. q: raritas et dēfinitas sūt de fa spē quātatis. igitur et. p: pna et pbat ahs ponatur. n. q: vna raritas sit vna res rara vt placet multis tūc ahs est verū demonstrata vna sba

Consequentiaz

et pñs falsus. ¶ Undecimo nō sequitur hoc ē forma. igitur hoc ē q̄litas. et af p regulā q̄ forma siue figura ponit p quarta spē q̄litas. et arguitur añs. q̄ demonstrata forma substantiāli est añs verus et pñs falsus. ¶ Itē ois q̄litas est forma et nō ois forma est q̄litas igitur ista pñs nō t3. ¶ Duodecimo nō sequitur hoc ē scia. igitur hoc ē q̄litas. q̄ demonstrato deo ē añs verus et pñs falsus. et tñ scia ē in pma spē q̄litas. igitur et c. ¶ Decotertio nō sequitur h' ē q̄le. igitur hoc est accñs. et nō arguitur p regulā. q̄ ens diuiditur in substantiā et accñs. et accñs in nouē pdi camēta. id accñs est supius ad ly q̄le. ¶ Decimoq̄rto nō sequitur hoc ē corruptio. igitur hoc est actio. q̄ dato lumine qd consipat p absē tiaz cōseruātis. p3 q̄ ibi est corruptio et tñ nō est actio q̄ illd lumē corrupat. q̄ nūq̄ agit ad corruptionē illi luminis. ¶ Decioq̄nto nō sequitur. a. cansat. igitur. a. agit q̄ mā datū cōpo siti causat mātr suū cōpositū et nō agit. cum ipsa nō sit actiua. sed passiua tñ. ¶ Itē decio sexto nō sequitur. a. intelligit. igitur. a. agit et af p regulā q̄ ista sē vba actiua q̄ sē de pdicamē to actōis canso. s. et intelligo. ¶ Decioseptio nō sequitur hoc frigeſcit. igitur hoc alterabit. q̄ in casu est añs verus et pñs falsus. ponēdo q̄. a. iā sint tres q̄rte calide p totū vt duo. et vltia ē q̄rta sit frigida vt duo. et cōdescēſt iste tres q̄rte calide ad quātitatē vnus q̄rte. et rare fiat ista q̄rta frigida vsq̄ ad quātitatē trīum q̄rtaz. sine acquisitione vl' depditione caliditatis vel frigiditatis. et patet q̄ antecedens est verum. quia hoc tam non est frigidum et alii quando fiet frigidum. igitur hoc frigeſcit et tñ pñs est falsus. q̄ sequit' alterabitur. igitur aliq̄ velocitate alteratōis alterabitur. pñs falsus. q̄ velocitas alteratōis attēditur penes la titudinē q̄litas vl' ipsaz q̄litate acq̄sitā aut d' pditā in tāto vl' tāto tpe. sed hoc nō acgret ali quā q̄litate in tāto vl' tāto tpe nec aliquā lari tudinē qualitatis. igitur nō alterabitur. ¶ Decio octauo nō sequitur hoc pducit. igitur hoc patitur et arguitur p regulā. igitur et c. p3 pñs euz minor et af maior. q̄ demonstrata aia q̄ crea tur gratia argumenti ista aia pducitur et tñ nō patitur. q̄ nulla passione patitur. igitur ipsa nō patitur. igitur et c. ¶ Itē sic nō sequitur. a. cōseruat. igitur. a. agit. sic nō sequitur. a. cōseruatur. igitur. a. agitur vl' patitur. p3 hoc da

to vno cōseru. s. e. et vno ab illo cōseruato.

¶ Decimonono nō sequitur nunc nihil fuit et nūc ē vl' fuit aliqñ. igitur aliqñ nihil fuit. q̄ de monstrato instāti pñti est añs verum et pñs falsus. q̄ semp aliqd fuit. ¶ Vigesimo sic. q̄ nō sequitur. a. celū est in hoc. vbi igitur a celū est alicubi. q̄ demonstrato vbi qd p pñti istā ti h3 vltima spera est añs verus et pñs falsus. q̄ si. a. celū est alicubi. igitur a celū est in aliquo loco pñs falsum. q̄ ipera vltima nō est in lo co q̄ nihil eam circūdat. ¶ Vigesimoprimo nō sequitur. a. est in aliquo vbi. igitur. a. est in si tu. q̄ aia tua est in vbi in quo tu es. et tñ nō est in situ in quo tu es. q̄ situs est adiacentia pñum. sed aia tua nō h3 ptem. igitur ipsa nō pōt h3e sitū. ¶ Itē nō sequitur. a. est vestis. igitur. a. est habitus. q̄ forte nullus est hitus.

¶ Item nō sequitur. a. est intelligibile. igitur. a. est ens. et tamē arguitur p regulam igitur et c. p3 pñs. et q̄ ille terminus ens est tenuius transcendens vt volo. igitur ly intelligibile nō est supra ipm. sed infra. et af maior. q̄ chy mera est intelligibilis et tñ chymera non est ens. quod si cōceditur arguitur tūc q̄ aliquis terminus est cōmuniōr q̄ terminus tranſcē dens. q̄ aliqd est intelligibile qd non est ens.

¶ Item nō sequitur. hec essentia indiuisi bilis est trīnarius. igitur hec essentia indini sibilis est quantitas. et arguitur per regulam igitur et c. patet cōsequētia et minor. et argui tur maior. q̄ hec essentia est indiuisibilis. et istamet essentia est tres pñone. et tamen ista essentia non est quantitas continua nec discre ta. quia tunc essent alique partes alicuius in diuisibilis et sic indiuisibile esset diuisibile. Et ita potest argui ponendo q̄ homo commu nis sit multi homines particulares. vt hoc est plato demonstrato homine commu ni et hoc est sor. igitur sor. est pñs. sed tenendo ista vltia in re d3 sic argui. igitur sor. est illud quod est plato.

Sed ad primā dicē pbabiliter ne gando istā cōsequētiā sor. ē aīal. igitur sor. est corpus. et dicitur vltra q̄ ly corpus non est de predicamento substantie sed antiq̄ illū terminū in illa arbore pposue rūt. pp vocabuloy sopiā. s3 ille terminus cor pus ē de pdicamēto quātitatis. s3 sub substantia possumus imēdiatē ponere hoc cōplexū

Tractatus

abstracta diuisibilis. aut hñs ptes. qñis hoc
cōplexū sit cōnotatiū. sed illud cōplexū po-
nitur cū aptiori vocabulo careamus. Uerū-
tū cū ponit q quantitas distingat a re quā-
ta admittat. sed nō admittit q sor. stet sine
quātitate. q: remota vna quātitate succedit
alia. et admissio sine cōtradictione q quanti-
tas separet a sor. et nō succedat alia saltz cō-
tinua. q: de illa sit argumētū. cōcedit q sor.
sit aliqd. et q sor. est substantia. quāuis nō sit
substantia cōtinua. et ex isto nō sequit a fini-
li q tu et ego sumus vnū corpus. et q vnus
corpus sit oēs spere celestes. sed q: argumē-
tū petit difficultatē altiorē. id ipsum in mate-
ria naturali reqratur. Ad secundū dī q iste
terminus aīal nō est magis cōis qz iste ter-
minus hō. nec sunt cōparabiles fīm cōitatez
et si reperiantur auctoritates significantes cō-
munitatis cōparationē. iste sunt fīm modum
loquendi cōez. et nō oīno vere. q: qlibet ter-
minus generalis infinita specie distincta signi-
ficat. ¶ Ad teritiū dī q ille terminus quanti-
tas est genus ad illū terminū quantitas di-
sereta. admissio q quantitas cōtinua sit quā-
titas discreta. quāuis de tot predicatur iste
terminus quantitas discreta de quot iste ter-
minus quantitas predicatur. et non sequitur
qz iste terminus quantitas nō sit genus ad ly
discreta. q: ly quantitas nō est terminus taz
cōtractus. nec tā cōnotatiū sicut ille termi-
nus cōplexus quantitas discreta. Et etiā est
posterior illo termino quātitas. ¶ Ad quar-
tū dī istā formā cōcedendo. iste est binarius
Istē iste est quātus vel quātitas. Et cū argui-
tur q pñs illius sit falsus. q: si ille binari⁹ sit
quātus vel quātitas ille binarius est magn⁹
dī cōcedendo pñs qeqd sit de pñā. Et cū dī
si iste binarius est magnus. aut est magnus
respectu maioris vel minoris. et c. dī q iste
binarius est magnus respectu magis magni
et ineq̄lis. Et cū arguit q idē esset magnus
et paru⁹ respectu eiusdē cōcedit q idē ē ma-
gnū et paru⁹ respectu eiusdē qd ē minus ma-
gnū. et magis paru⁹ qz certū datum. puta
qd ē maius eo. Et cū vltra arguit q iste nu-
merus nō ē quātus. q: nō distat a nō quāto
negat aīis. q: iste numerus p binariū distat
a nō quāto. et cū arguit seq q p indiuisibile
plus distat a nō quāto qz distet ab vnitae. dī

q excessu indiuisibili plus distat a nō quan-
to. qz ab vnitae ad bonū intellectū. et sic ter-
narius numerus q est tres intelligētie p idi-
uisibile distat magis a nō quāto qz binarius
iste. ¶ Iñ iste ternarius distat. i. excedit istū bi-
nariū indiuisibili distātia sine excessu. Et cum
arguit et q iste binarius nō sit magnus nec
paru⁹. q: infinite parua ē aliq quantitas et
nulla ē minor ista. igit ista ē infinite parua. ne-
gat maior. et cū arguit q infinite parua ē aliq
quātitas cōtinua illud cōcedit. sed ex illo nō
seq q infinite parua sit aliq quātitas. imo nul-
la quātitas cōtinua ē maior vel minor alia vt
pdictū ē. ¶ Pro alia forma negat ista. i. iste bi-
narius ē quātus. igit iste binarius ē aliquid
nec terminus trāscēdēs de quolibet genere
generalissimo vlr sumpto vere pdicat disti-
guēdo plurale cōtra singulare et vnū contra
multa. ¶ Ad qntā formā negat ista pñā hoc
infinītū ē quātū. igit hoc infinitū ē magnū. et
hoc ver⁹ ē apud eos q posuerūt qd magnus
et paru⁹ sunt termini relatiui et nō termini p-
uatiue et positue oppositi. Sz apud illos q
posuerūt q opponunt positue et priuatiue
et nō relatiue. cōcedēdū ē q oē quātū ē ma-
gnū. et negat pñā. igit si id infinitū ē magnū ip-
sū ē magnū respectu maioris aut minoris
aut cōlis. q: ad hoc q aliqd sit magnū suffi-
cit q id hēat partē vel partes. ¶ Ad serū dī
q iste terminus relatiō pōt accipi vbalr pnt
deriuat a refero refers. et p tūc dicit actualē
relationē. et nō ē genus generalissimū i pdi-
camēto relationis quo ad abstracta. Sz alio
mō relatiō ē idē qd respectus nō cōnotādo
aliqz actōez. sz purā bitudiez respectuā ali-
cui⁹ ad aliqd et illo mō ē genus gnāissimū et
ē sicut d istis termis ppō. cōstructio. oīo. vñ
sicut ē ppō lz nullus pponat. et cōstructio lz
nullus cōstruat. et oīo lz nullus oretic ē rela-
tio lz nullus referat. et sz istū modū cōcedit
consequētia. i. a. est paternitas. igitur. a est
relatiō et negatur illa. a. ē relatiō igit aliquis
refert aliqd. ¶ Ad. vij. negat ista pñā. a. est
duplū ad. b. igit. a. ē relatiō ad. b. capiēdo ly
relatiō passiue. et ita etiā negatur illa. a. lz du-
plum proportionem ad. b. igitur. a. est rela-
tum ad. b. sed si ly relatum idem esse q hñs
respectū in se posset id concedi. ¶ Ad. viij.
dicatur q de virtute sermonis non est verus

consequentiaz

q̄ aliquis homo generauit aliquem hominē
nec aliquē hoīem generauit. aut produxit. q̄
forte q̄ p̄ducebatur for. nō agebat aliq̄s hō
eius p̄ductionem. s. q̄ infundebat aīa in ma
teriam nec ēt homo generauit hoīem q̄ fa
ciebat semen. q̄ sequitur i. a. die generauit ho
mīnē. igit̄ in. a. die generauit hoīem q̄ fuit in
a. die aut in eius fine. q̄ terminus sequens
verbi sequitur nām verbi. et adhuc cōcesso q̄
for. generabit illū hoīez generādū aut p̄ducat
illūm hoīem generandum. nō sequitur q̄ for.
generabit scipm. q̄ varietas materie variat
identitatem cōpositi nālis. ¶ Ad. ix. concedi
tur illa p̄sa. hoc est figura. igit̄ hoc est qua
litas. et nō admittit suppositoꝝ eucludis pri
mo geometrie q̄ ponit abstractū p̄ cōcreto
¶ Alter admissio illo supposito cōcedendum
esset q̄ homo esset qualitas vel q̄ ista spe
cies figura et id quod ponitur p̄ genere gene
ralissimo p̄dicamēti qualitatis nō sunt inuicē
bene ordinata qd̄ credendū et verum est.
¶ Et si p̄ r̄sio ad decimū cum arguitur
ista p̄sa nō est bona hoc est raritas. igit̄ hoc
est qualitas. sed admissio supposito d̄i vt pri
us vel q̄ homo est qualitas vt multi inuicē
cōsenserūt. aut q̄ illa ordinatio generū et spe
cierū nō est bene ordinata vel p̄portionata.
¶ Ad undecimū d̄i q̄ iste terminus forma ē
multū equiuocū. ¶ Ad. xii. d̄i q̄ illi termini
scia bonitas. p̄fectio et. equiuoce d̄r de deo
et de nobis. et ideo vt sic nō sunt in illo predi
camento. ¶ Ad. xiii. d̄i q̄ ens diuidi in sub
stantiaz et accidens pōt duobus modis intel
ligi vno modo sic q̄ oēs termini de quibus
predicatur iste terminus ens sunt substantia
les vel accidentales. et per hūc modū accidēs
diuidit̄ in. ix. p̄dicamenta. i. terminus accidē
talis in. xi. genera terminoꝝ s̄m diuersos mo
dos p̄dicandi distinctos. ¶ Et capitur hic ac
cidens seu terminus accidentalis p̄ oī termin
nō p̄dicabili. nō in quid nec in quale essentia
le qui nō est de obliq̄ nec recta linea substantie
et s̄m istū modū p̄ q̄ ly q̄le nō est terminus
inferior ad ly accidēs. q̄ vt sic ly accēs ē ter
minus scēe intētiōis vel p̄p̄ns. et ita dicerēt
doctores signoz. Alio mō ens diuidi in sub
stantiā et accēs pōt itelligi q̄ ens p̄dicat in
differēter d̄ oī termino accēsali et de oī termino
substantiali. et ita accēs diuidit̄ in. ix. p̄dicamē

ta. q̄ de oībus. s̄r. p̄dicamētis p̄dicatur in cō
creto aut in abstracto. et isto modo cōceditur
q̄ oē albz est accidēs. capto ly accēs p̄ ter
mino prime intentionis vel impositionis. sed
s̄m istū modū iste terminus accēs est termi
nus p̄dicabil̄ de oī termino q̄ ē i. aliquo nouez
p̄dicamētoꝝ accidētū. ¶ Et si tūc ar. q̄ albz
ē q̄litas. q̄ ē accēs. negat̄ p̄sa. q̄ iste terminus
accidēs. s̄r. genera rerū genericē distinctay si
gnificat. q̄ rex m̄grī tot grā rerū ponit ge
neralissime distincta. quot s̄ p̄dicamēta. vñ s̄z
istū modū nulla suba est q̄litas nec relatio
est q̄litas. nec aliqua actio vel passio est q̄litas
et sic de aliis abstractis terminis vnus p̄di
camēti de abstracto alterius p̄dicamēti nō p̄
dicat̄. ¶ Ad. xiiii. d̄i q̄ iste terminus coru
ptio et iste terminus remissio et p̄fectio aliq̄
sunt noīa verbalia denotantia actuales actio
nes. et isto mō s̄m in p̄dicamēto actiōis. et s̄z
istū modū hoc argumētū r̄z. hoc est remissio
igit̄ hoc est actio. et hoc est p̄fectio. igit̄ hoc ē
actio. et p̄cedit̄ q̄ illud totū lumē in isto casu
nō corūpitur. ita nec est ibi aliqua alteratio
q̄ sit actio. q̄ sequitur. hoc alterat̄. igit̄ aliquid
alterat. p̄ p̄sa a passua ad actiū. nisi dicat̄
q̄ ista alteratio est q̄daz desitio. et ecōtra alio
modo illi termini intensio et remissio sunt ter
mini noīales entia nō de p̄dicamēto actionis
sed de p̄dicamento habitus vl̄ relationis si
gnificātia. vl̄ s̄m alios de p̄dicamēto q̄litis
et isto modo nō sequitur hoc est remissio. igit̄
hoc est actio. ¶ Ad. xv. et. xvi. d̄i q̄ isti termi
ni cāre intelligē desinere impedire nō s̄m d̄
p̄dicamēto actionis. q̄uis sint vba actiua s̄z
grāmaticos. q̄ imposuerūt illa verba actiua
p̄pter modū primo cis occurrētem in p̄side
rādo eoz significata. sed s̄m veritatē nō seq
uitur. hoc intelligit̄. igit̄ hoc agit vl̄ patit̄. nec se
quitur. a. videt. b. igit̄. a. agit vl̄ patit̄. q̄ deus
intelligendo nō agit aut tu vidēdo nō pateris
frequēter nec agis. nec p̄ quolibz instanti ces
sante visibili cessat in organo visio cāra. sed p̄
t̄ps plernat̄. Sed isti termini intelligere desi
nere. videre et. pp̄rie s̄m de aliquo p̄dicamē
to iam inuento vel inueniēdo. sed nullū p̄dica
mētūz iā innētūz facit p̄dicationē eēntialez de
illis terminis pp̄riissime sumptis. ideo et.
¶ Ad. xvii. p̄cedit̄ ista p̄sa. hoc frigesiet. igit̄
hoc alterabit̄. et p̄cedit̄ q̄ illud magna velo

Tractatus

clitate alterabitur. Et ultra dicitur qd velocitas motus alterationis qd nō est de p se alteratio sed p accis nō attendit penes latitudinē vel forme multitudinē acq̃sitā. aut dep̃ditā. s; penes determinationē i nro ca su ē attēdēda velocitas fm se. sed infra de hoc dicef. ¶ Ad .xviii. dī qd anima patitur terminatiue ⁊ nō pprie sicut ēt cōseruās ponit p cā efficiēte q̃ uis nō ēt. efficiat. ⁊ ita aliqd cōseruat ⁊ nō agit. ⁊ cōseruat aliqd ⁊ nō patitur. ¶ Ad .xix. patebit itatiz. ¶ Ad .xx. ⁊ .xxi. dī qd refert inter vbi locū ⁊ scitū. q; loc⁹ est sup̃ficialis circūdans. ⁊ vbi est respectus immobilis qd mouetur ad aliqd fixū verū vī imaginatū. si tūc āt est adiacētia vī pp̃inquitās p̃tūz. Ex qbus p; qd vltima spera nō h; locū q̃uis habet vbi. ⁊ nō mouetur motu locali s; motu vbi. Ex quo p; qd si v; p̃ia ista. s. hec spera ē alicubi. igit̃ est in aliquo loco. Et p hoc p; qd nō sequitur. a. h; aliqd vbi. igit̃. a. h; aliqd si tūc et p; ēt qd tu nō es in tuo situ. q; tu nō es i tua p̃tūz adiacētia. Et sicut dēū ē de vbi ⁊ de loco. ita dicēdū est de q̃n ⁊ de tpe. Et iō cōceditur qd aliq̃n nō fuit. q; in aliquo nūc nō fuit. puta in instāti p̃tū. si tamē termin⁹ supponēs respectu verbi de p̃terito solū pro eo qd fuit supponat. qd credimus ēē ver. ne gat qd aliq̃n nō fuit. s; sp̃ aliqd fuit. ¶ Ad aliud dī qd iste termin⁹ intelligibile supponit solū p eo qd est si cut pbatū ē supra et nō est magis cōis. s; eq̃ ⁊ multi s; termini q s; eq̃ cōes cūz terminis trāscēdētibz. sicut s; isti termini. p̃fectū intelligibile. imaginabile. et g̃nāliter oē dīfīctum ex cōtradictōis cōplexis ē eq̃ cōe vī saltem eius p̃res de tot sūt p̃dicabiles vt q̃qd ē ens est hō vī nō hō. ⁊ sic de aliis. ¶ Ad vltimū cū dī qd hec cōtētia ē numerus. igit̃ hec cōtētia est q̃ntitas pōt p̃babiliter negari p̃ia. q; numerus equoce dī de deo et creaturis sic scia equoce dicit̃ de deo et qualitate ⁊c.

¶ Regule circa yppotheticas veras ⁊ appa rentes.

Accipiamus

primo qd con ditionalis bona est cōsequētia de notata a ly nisi vel a ly qn. qd ali qn sumit p nisi. cuius cōtradi ctozū p̃tis pōt repugnare aīti aut pōt esse

synonima cū vna tali sine nona impositione dū fuit de terminis exp̃ressis. ¶ Secō acci p̃iat qd oīs cōditionalis bona est ppō necia qd p; ex p̃imo accepto. ¶ Ex quibus seq̃ tertū qd quelz cōditionalis infert cōditionalē cū nota necitatis p̃ie de filiis terminis. vt sequitur. si tu curris tu disputas. igitur necio si tu curris disputas. q; non pōt esse qd aīti sit verū sic significās ⁊ nō sit necessariū cūz oīs cōditionalis vera sit necessaria p p̃imā sup positionē. ¶ Itē qd oīs simpliciter mala est i polis. q; ppō necessaria nunq; pōt esse falsa sic significādo. ppō tñ falsa pōt incipe esse ne cessaria sic significādo. iō aliq; p̃ia falsa si sim pliciter pōt ēē vā sic significādo. Ex qbus se qtur qd bi casus nō sūt pōtes. cū ponit qd si rex sedet scias regē sedere. ⁊ si nullus rex se det scias nullū regē sedere. s; nō est pōle qd for. erit liber si obutabit sermo ⁊ qd for. erit ser uis si obutabit libero. q; oēs iste conditiona les sūt implēs. ¶ Itē nō est pōle qd si for. p fert. ppōnē vlez qd oē currēs est asinus. ⁊ si p̃fert singularē qd ipe erit currēs ⁊ hēd aliis

Quibus

bitis sit p̃ima regula qd a co pulatiua cuius p̃ima ps est cōditionalis denotata a ly si significans ex cōpōne suoz terminoz ⁊ scda ē aīti illi? cō ditionalis aut cōuertibile cūz illo ad p̃tis aut ad cōuertibile cū p̃ite v; p̃ia. vt si hō currit hō mouet. sed hō currit. igit̃ hō mouet. s; i ter si hō currit. hō mouet. sed risibile currit. igit̃ hō mouetur aut risibile mouetur.

Secunda

regula a copulatiua cuius p̃ima ps ē cōditio nalis denotata a ly si significās ex ppōne suo rū terminoz. ⁊ scda ps ē cōtradictōiū p̃tis aut cōuertibile cū ed. ad cōtradictōiū aītiis aut ad ouertibile cū illo v; p̃ia. vt si aliq; hō currit aliq; homo mouet. sed nullus hō mo uet. igit̃ nullus hō currit. Si r si asinus cur rit. asinus mouetur. sed nullū rudibile currit igitur nullum rudibile mouetur.

Alia regula

a cōditionali denota ta a ly si significāre ex cōpōne suoz terminoz cui? p̃tis ē ppō co pulatiua cōposita ex p̃ite ⁊ cōtradictōio aī cedētis ad cōtradictōiū p̃tis v; p̃ia. vt si tu curris tu moueris. ⁊ tu nō curris. igit̃ tu nō moueris. q; aīti cōditionalis cuius nō p̃t

Consequentiar

verificari ahs sine pñte. sic significando. hñc
ast illo ante. p copulativa nō v3 cōsequētia.

Item a cōditionali denotata vt pñt ad
disiunctiua cōposita ex cōtradictio
rio ahs t pñte illius cōditionalis v3 pñta. vt
si tu curris tu moueris. igit tu nō curris vel
tu moueris. t cōtra a disiunctiua cōposita ex
cōtradictorio ahs t pñte date cōditionalis
ad cōditionalē v3 pñta. qz sic sp pñs talis pñte
est necessariū sicut t illa disiunctiua. aut saltem
cōtradictoriū illare disiunctiue repugnat cōdi
tionali. Ex quo p3 qz aliq est disiunctiua neces
saria. cuius vtraqz ps est cōtingens. t vna al
teri impñtes sicut ista. tu nō curris vñ tu mo
ueris. qz ipsa sequitur ex simpliciter necessario.

Item a cōditionali vt prius cui? ahs ē
mere negatiuū t pñs affirmati
uū ad cōditionalē cōpositā ex eodē ante t
cōtradictorio pñtis pñtis cōditionalis v3 pñta
vt si tu nō curris tu disputas. igitur si tu non
curris tu non disputas. patet hec regnla. qz
ex negatiua non sequitur affirmatiua qñ pari
rōe sequitur negatiua sibi cōtradictēs. Ex quo
p3 qz cōditionalis ponit aliqd. qz cōditionalis
implis ponit sicut ad eam sequitur.

Item quelibet cōditionalis simpliciter
falsa denotata vt prius cui? ahs
est mere negatiuū. t pñs mere negatiuū in
fert cōditionalē cōpositā ex eodē ante t con
tradictorio pñtis vt si hō nō currit. hō nō di
sputat. igit si hō nō currit. oīs hō disputat.
qz nūqz posset p aliquā potētiā verificari ahs
isto pñte exñte falso.

Item quelibet condi
tionalis falsa simplr cñ ahs est ipertinēs pñti
infert cōditionalē cōpositā ex eodē ante t cō
tradictorio cōsequētia.

Sed incidit dubium

vtrū cōditionalis aliqd ponat in eē. cui dñ pri
mo qz nulla cōditionalis necessaria ponit ali
qd. p3 qz ista. si antirps est albus antirps est
coloratus. est necia nihil ponēs. t ita est de q
libet alia. igit tē. p3 pñta t minor. sed arguit
maior. qz nec ad istā formalit sequitur albedinē
esse nec antirpim esse. nec colorē aliqñ cē igit
ista nō ponit aliqd. ¶ Itē si nihil nec aliqliter
esset adhuc si antirps esset albus antirps esset

coloratus. igit cōditionalis necessaria nihil po
nit in esse. ¶ Et si forte arguit. qz ista est ne
cessaria. si antirps est albus antirps est colo
ratus. adequare significās qz si antirps est al
bus antirps est coloratus. igit necessariū est
qz si antirps est albus antirps est coloratus.
¶ Itē ad aliā si antirps est albus est colorat?
sequit illa. deus est t pñt ponit qeqd ad eā
sequit. igit tē.

Ad primum negatur

cōsequētia. t p scdo negat qz pñt ponit qz
qd ad illā seqt. s3 pñt ponit qeqd eā sequitur
vñ t forma suoz terminoz. Et vñtra dñ qz nul
la cōditionalis cōtingēs ponit aliqd vt si hoc
nō fuit tu curres. qz aliqñ erit necessaria sic si
gnificādo. Et dñ vñtra qz aliq cōditional sim
pliciter falsa ponit aliqd. t tñ qz tñz vna ca
thegorica sicut hec si tu nō differs a te tu dif
fers a te. qz seqt si tu nō differs a te tu differ
a te. igit tu differs a te. vel tu differs a te. t vñ
tra tu differs a te vel tu differs a te. igit tu dif
fers a te. tenet qz cōsequēs sequitur ex vtraqz p
te disiunctiue antecedētis. igit a primo. si tu nō
differs a te tu differs a te. igit tu differs a te.

¶ Silr hec ponit contradictionē. si tu non es
homo tu es asinus. qz sequitur si tu non es ho
mo tu es asinus. igit tu es homo vñ tu es asi
nus. ex qua disiunctiua sequitur qz tu es hō. qz
generalit ex qñbz disiunctiua cuius vna ps est
impolis sequitur alia ps pñcipalis siue illa siue
rit polis siue ipolis. igit a pmo sequitur. si tu
nō es homo. tu es asinus. igit tu es hō seqt
et si tu non es homo tu es asinus. igit si tu nō
es asinus tu es homo. t3 cōsequētia. qz ex op
posito sequitur oppositū. t vñtra seqt si tu non
es asin? tu es hō. igit si tu nō es asin? tu nō es
hō t3 cōsequētia p penultimā regālā. t ex il
lo consequēte sequitur ista disiunctiua. tu es asi
nus vel tu non es homo. ex qua disiunctiua se
quit vt prius qz tu non es homo. igitur a pri
mo si tu non es homo tu es asinus. igitur tu
non es homo. ¶ Et potest etiam argui qz
quelibet conditionalis simpliciter falsa ponit
aliquid. quia ista si homo currit. fort. dispu
tat. t sicut hec. ita quelibet ponit aliqd. quia
sequitur. si homo currit. fort. disputat. igitur
si homo currit. fort. disputat. t se
quitur. si homo currit. fort. disputat. igitur

Tractatus

si hō currit sor. disputat. & sor. nō disputat. & ex isto pñte segtur q nullus hō currit. vñ sor. nō disputat. & sor. disputat. ex q sequitur q nullus hō currit. q: vna pars disunctiue est vna copulatiua impossibilis. segtur etiā si hō currit. sor. nō disputat. & sor. disputat. igitur si sortes disputat vel sortes nō dispuat. aliq: hō currit. ex quo segtur q sortes nō disputat. & sortes disputat. vel aliq: hō currit. ex q disunctiua sequit. q aliquis hō currit. q: altera pars eius est impossibilis. igit a primo sequitur. si hō currit. sortes disputat. igitur sortes disputat. & sor. nō disputat. ¶ Itē arguitur q ista conditionalis sit impossibilis simplr q: bñ sequitur si hō currit sortes disputat. igitur necessario si hō currit. sortes disputat. & ex pñte sequitur q necessario nullus hō currit. vel sortes disputat. qd est impossibile. q: ista disunctiua nō pōt esse necessaria sic significando. nec eius contradictoria impossibilis significando sic. Et sicut iā dictū est de cōditionali denotata a ly si ita est dicendū de denotata a ly nisi. vel quin. q: quilibet simplici ter falsa contradictionē includit. ita etiā rōnalis ypothetica simplr falsa aliquid ponit. q: contradictionē includit sicut hec. tu nō differ a te. igitur tu differ a te. & deducit eodē mō cōtradictio inferendo disunctiua cōpositā ex cōtradictorio pñtis & antecedente illius rationalis. q: regule que sunt vere de rationali sunt vere de cōditionali denotata a ly si quo ad cōsequentia. De cōditionalibus aut denotatis a ly nisi vel quin nō tenent simplr dicte regule. de talibus. n. verū est q pñs cōditionalis denotata a ly nisi vñ quin nō segtur ex antecedente. q: huius conditionalis. nullus hō currit. nisi aīal currit. pñs nō segtur ex antecedente. sed ista propositio q ponitur p pñte sequitur ex contradictorio propositionis que ponitur pro antecedente. ¶ Et hoc sufficit ad hoc q ista sit vera. Ex quo p illam pñam nō valere. iste sunt due pñe q: rñ pñam cōinteriuntur & pñā. & iste significat iuxta cōpositionē terminor. igitur iste conuertuntur paret de illis. nullus hō currit. nisi aīal currit. & nullus hō currit si aīal currit. Et nunc nō enatur vtrum propositio rationalis falsa vel cōditionalis sit pñā aut habens aīas & cōsequens fin veritatē. Sed pp breuitatē sepe

voco illā ppositionē q immediate precedit notā conditionalis seu rōnalis aīas & reliquū pñs.

Copulatiua

ex compositio
ne suor terminor significatē ad
alterā eius partē principales vñ
pñā. Contra quā forte arguitur
q: nō sequitur bipedale videt sor. & tñ plato videt. ergo tñ pla. videt. q: ex pñte segtur. q: nihil nō pla. videt. qd repugnat aīm. alter. n. pñs nō esset intelligibile. ¶ Itē. nō sequitur sor. currit. & iste nō disputat. ergo ille nō disputat. q: relatiuū nō est intelligibile. sine suo aīte. Sed p his dī q vtraq: pñā p3 tenēdo ly tñ & ly iste relatiue. q: ita intelligibile ē cōsequens sicut scda pars aītis tenendo eādē relationē. ¶ Et si itē cōtra arguit. q: non sequitur. homo currit. & hoc pñs est falsum demonstrando vtrōq: pñs. ergo hoc pñs est falsum. Idūc infra dicet. ¶ Itē aliqua ē copulatiua necessaria significans ex cōpositione suor terminor cuius vtraq: pars est impossibilis. ergo ab ista ad neutra istaz vñ pñā p3 pñā & arguitur aīis. nō tu differ a te. & hō est capra. sed huic statim dicitur a pte principi impossibili copulatiue significantis & ē. cuius vtraq: ps est impossibilis vel vna est possibilis & alia impossibilis ad illā copulatiua vñ pñā. vt hō est asinus. ergo hō est asinus. & hō est capra. Sili sequitur hō est asinus. ergo hō est asinus & tu curris. Et generaliter qñ vna pars antecedit ad aliā arguēdo a pte aīte ad totā copulatiua vñ pñā. vt rex sedet. igit rex sedet & rex sedet. Qñ etiā vtraq: pars copulatiue conuertit eū alia ab vtraq: parte ad ipam copulatiua vñ pñā.

Item a copulatiua ad disunctiua facta ex eisdem partibus valz pñā vnde sequitur rex sedet. & nullus rex sedet. ergo rex sedet vel nullus rex sedet. q: minus requiritur ad veritatē disunctiue qñ ad veritatē copulatiue. q: ibi requiritur vtriusq: partis veritatis. hic aut sufficit veritas alterius. Omnis. n. copulatiua ex cōtradictorijs facta est impossibilis. & oīs disunctiua ex contradictorijs facta est necessaria.

A parte disunctiue significantis ex cōpositione suor terminor ad ipam disunctiua vñ pñā. vt tu curris

Consequentiaꝝ

ergo tu curris vel tu disputas. **¶** Et si forte arguitur cōtra. q: nō sequitur hec disiunctiua est falsa. ergo hō est asinus vel hec disiunctiua est falsa. vtrōq; demonstrando cōsequēs huic infra dicitur.

¶ Itē a disiunctiua cuius vtraq; p̄s ē sūp̄ possibilis inferēdo altā. siue illa fuerit possibilis siue impossibilis v3 p̄s. vt tu differs a te vel hō est asinus. ergo hō est asinus. ⁊ vltra. hō est asinus vlt tu differs a te. igit̄ tu differs a te. sicut tu differs a te vel baculus stat i angulo. ergo baculus stat in angulo. et cā est. q: in talibus semp̄ oppositū consequentis repugnat antecedenti.

¶ A disiunctiua cuius p̄tes p̄n cipales cōuer tūnt inuicē ad quālibet eius p̄tē v3 p̄s. vt hō currit vel risibile currit. ergo risibile currit. et cū vna p̄s disiunctiue antecedit ad altā ab illa disiunctiua ad p̄tē cōsequētē v3 p̄s. vt tu curris vel tu es. ergo tu es.

¶ Itē a disiunctiua cū destructione vnius partis super alterā p̄tem valet p̄s.

¶ A causalī cuius vtraq; p̄s est affirmatiua ad alterā ei⁹ p̄tē v3 p̄s. vt q: tu es aīal rōnale tu es hō. ergo tu es aīal rōnale. ⁊ etiā tu es hō. Ex quo sequit̄ q: a cālī cuius vtraq; p̄s est affirmatiua ad copulatiuā ⁊ disiunctiua cōpositā ex cōsilibus p̄tibus v3 p̄s. s3 nō seq̄t nisi vtraq; p̄s sit affirmatiua. vt nō seq̄t. tu curris nō q: tu disputas. ergo tu curris ⁊ tu disputas. q̄s v3 seq̄t. ergo tu curris. q: negatio nō negat ante se ⁊ nō est oīs cālīs bona p̄s. ⁊ nō sufficit ad veritatē talis q: vtraq; pars sit vera. sed vltra requirit̄ q: significatū antecēdētis sit cā significatū p̄s. s3 finī aliqd̄ quattuor generū causāz aut q: termini propositionis immediate sequētis ly. q: importent cāz significatū termini aut terminorū alterius propositionis. ⁊ s3 hunc modū procedunt demonstrationes pp̄ quid ⁊ nō primo modo. q: in optima demonstratione idē est significatū antecedentis ⁊ p̄s. vel requiritur q: termini propositionis immediate sequētis ly. q: sint naturaliter p̄iores vel saltē vnus respectu cuius arguet̄ si prior. ⁊ nō superior. vt q: a. p̄ dicit. b. b. p̄ducit ab. a. ⁊ q: tu es aīal rōnale tu es hō. sicut negatiue. q: piscis caret pul-

mone piscis nō respīrat. Itē q: tu nō es hō tu nō es risibilis. **¶** Et si forte arguit̄ cōtra q: illa est vera. q: tu es risibilis tu es risibilis ⁊ nō est vera s3 in aliquē istorū trium modorū ergo ⁊ c. patet cōsequentia ⁊ maior arguit̄ q: sequitur q: tu es homo tu es risibilis. ergo q: tu es risibilis tu es risibilis. negatur cōsequentia. pp̄ significationem causalitatis illius termini. q: etiā nō valet cōsequentia ab inferiori ad suū superius cū ly. q: sicut nec cū ly si. q: non sequitur. q: tu es homo tu es risibilis. ergo quia tu es suba tu es risibilis.

¶ Ad possibilitatem cuius vtraq; p̄s requiritur q: quelibet pars sit cōpossibilis alteri. ⁊ q: oīs collectivē sint cōpossibiles.

¶ Ad necessitatem cuius vtraq; pars sit necessaria.

¶ Ad necessitatem cuius vtraq; pars sit necessaria vel vna alteri repugnet.

¶ Ex temporali cuius vtraq; p̄s est affirmatiua sequitur vtraq; pars. vnde sequitur. tu moueris quando tu curris. ergo tu curris ⁊ tu moueris. Ex illa regula sequitur q: omnes tales casus nō sunt possibiles. quibus ponitur q: quādo rex sedet scias regē. ⁊ q: nūlus rex sedet scias nullum regē sedere. q: ex illo casu sequitur q: rex sedet. ⁊ q: nullus rex sedet. ⁊ ita non est possibile q: quādcūq; p̄fert vniuersalis p̄positio. omne currēs sit asinus. ⁊ quando proferit singularis tu sis. currens. Ex quo sequitur q: a temporali cuius vtraq; pars est affirmatiua ad copulatiuam ⁊ disiunctiuam cōpositā ex cōsimilibus partibus v3 p̄sequētia. vt tu cucurristi quādo tu disputasti. ergo tu cucurristi ⁊ disputasti. ⁊ nō sufficit q: i tali tēporali vtraq; pars sit vera. sed requiritur plus q: vtraq; pars verifict̄ pro tempore vel mēsurā ⁊ ordine s3 p̄per suā notā denotatur. sed non v3 econtra vt patet a copulatiua vel disiunctiua ad tēporalē. q: stat nullum quādo esse quādo. aut tēporalis vna pars esset negatiua nō inferretur vtraq; eius pars. q: in talibus contingit q: tēporalis est vera cuius altera pars est fal-

Tractatus

sa. ut tu es qñ nō fuisti. A locali cuius vtraq; pars est affirmatiua sequitur vtraq; eius pars s copulatiua ⁊ disiunctiua. ⁊ nō eōuerso eodem modo quo dictū est prius d temporali. ut tu es ibi vbi ē plato. ergo tu es ⁊ plato est ⁊ nō eōuerso.

Sed a locali cuius altera pars est negatiua nō sequit̃ vtraq; pars. q; i talibus cōtingit q; localis est vera. ⁊ tñ vna ei⁹ pars ē falsa. ideo nō sequitur tu es ibi vbi pla. nō est. ergo pla. nō est.

A comparatiua cui⁹ vtraq; pars ē affirmatiua ad vtraq; eius partem. ⁊ ad copulatiua ⁊ disiunctiua compositam ex similibus partibus v3 consequentia ⁊ nō eōtra. ut tu es albus ita sicut plato. est albus. ergo tu es albus. ⁊ pla. est albus. tu ita curris sicut asinus volat. ergo asinus volat. sed non valet altera parte existente negatiua aut vtraq; ut pla. nō est albus sicut tu es albus. ergo pla. non est albus. q; forte tu nō es albus. Et ita dicendū est q; ab aduersatiua ⁊ expletiva ad vtraq; partem. valet consequentia. ut tu non curris ⁊ disputas. ergo tu non curris ⁊ disputas. q; uis tu non curris sedes. ergo tu non curris ⁊ sedes.

Sed incidit dubium vtrum localis ⁊ temporalis ⁊ comparatiua sint categorice vel ypothetice pro quo accipitur q; illud aduerbiū. quando tantū tempus vel instans significat. ⁊ q; aduerbiū loci ut ibi vel vbi tantum pro loco potest stare. aut p alio vbi in propositione sic significando. ⁊ sic etiam aduerbia similitudinis ut ita. ⁊ sicut tantum modum aut qualitatem significant. Ex quibus sequitur q; iste propositiones cōuertuntur tu es quando pla. est. ⁊ tu es in tēpore vel in instāti. in quo pla. est. ⁊ illa. tu nō es. qñ plato est significat q; tu nō es in tpe vñ in instanti in quo plato est. Ex quo sequit̃ vtra q; ille repugnant. tu es qñ plato est. ⁊ tu nō es in tempore vel in instanti in quo plato est. q; vna contradicit cōuertibili alterius. Ex quibus sequitur istas contradicere. tu es qñ pla. est. ⁊ tu nō es qñ pla. est. Ex quo sequitur vtra q; illa est categorica. tu non es qñ plato ē. q; si foret ypothetica tēporalis sic significando. apsa aliquid poneret. sed ipa ni

hil ponit. ideo tē. q; probatur. q; sua cōuertibilis nihil potuit puta illa. tu nō es in tpe vñ in instanti in quo plato est. tē. Item hec qñ pla. est tu nō es nihil ponit. ergo ipa non est ypothetica tēporalis. patet cōsequentia ⁊ añs arguit. q; pueribilis eius nil ponit in eā puta hec. in tpe vel in instanti. in quo pla. est tu nō es. Et ita dī de cōparatiua ⁊ locali q; ipse sunt categorice. ⁊ nō ypothetice. ⁊ generaliter p nullas aduerbiū sit ypothetica. ⁊ ly qñ est aduerbiū ⁊ nō cōiunctio. Item pma pars principalis illius for. est ibi vbi ē pla. nō est propositio. nec secunda. igitur illa nō ē ypothetica. p3 pñā. ⁊ antecedēs arguitur. q; prima pars principalis est hoc cōplexus for. est ibi. ⁊ secunda. s. pars est illud aliud vbi est pla. ⁊ hōy neutrum est propositio. ergo tē. p3 cōsequentia ⁊ minor. sed arguitur maior. q; illi termini. ibi ⁊ vbi sunt aduerbia. ergo tenetur in suis propositionibus cū suis verbis. q; aduerbiū non pōt stare in propositione nisi determinans verbū vel participiū. Item p idē hec d3 poni ypothetica. tu es in loco in quo pla. est. ⁊ ponit illud nomen cū suo relatione pro nota istius ypothetice. sicut ponunt illa duo aduerbia. s. ibi ⁊ vbi. ⁊ si dī negādo consequentiā. q; ille terminus loco. t3 se cum prior. q; determinat id verbū. est. Sed illud nihil ē. q; etiā cū verbo prior tenetur ly vbi ut probatū est. Sed forte dī concedēdo q; illa est ypothetica tu es in loco in quo pla. est. Sz cōtra q; oēs tales sunt sillogizabiles quāte ⁊ conuertibiles. oīs homo currit in loco i quo tu disputas. omnis hō est ita albus sicut plato est albus. sed nulla ypothetica est quāta sillogizabilis ⁊ conuertibilis. igit̃ iste non sunt ypothetice. Et si tunc contra arguit̃ q; tunc sequitur istas conclusiones cū veris esse possibiles. qñ quilibet hō infinite velociter currit nullū al' monetur. dum aliquis hō mo disputat nullus homo pōt loqui. du3 asinus volat ipse nō pōt volare. sicut homo est irrationalis ita nullus est irrationale. vbi chymera est nihil est. Item iste sunt ypothetice omnis homo currit qui est albus for. qui est albus nō est coloratus. q; immediate ex eis sequuntur copulatiue secū conuertibiles. s. omnis homo currit. ⁊ ille est albus for. est albus ⁊ ille non est coloratus. q; illud relati

Consequentiaꝝ

unum qui est resolvable in et. et ille illud. ex
cōi regula. ¶ Sed pro his dicitur conceden
do illas conclusiones esse veras aut possibi
les. q: ipse sunt mere negativæ. ideo nullo ho
mine disputante concedendū est q: vñ quilibet
homo disputat nullus homo pōt loqui.
q: in tempore in quo quilibet homo dispu
tat nullus hō pōt loqui et causa est q: quelibet
propositio mere categorica que non est
negativa cuius verbū principale nō est nega
tiuū. ponit aliquid. et ideo iste sunt vere. Et
p: hec dī ad secundū negando q: iste sint ypo
thetice oīs homo currit qui est albus for. q
non est albus est coloratus. ¶ Et cum argui
tur. iste valēt ypoteticis. ergo iste sunt ypo
thetice negatur consequētia. q: oīs categori
ca foret ypotetica si ista forma valeret sic si
gnificans. Dicitur autē q: iste non equivalet
ypotheticis. q: ly qui nō habet resolui in ly et
et ille illud. q: nō vñ forma. oīs hō currit
q: est albus. ergo oīs hō currit et ille ē albus.
q: ly q: se tenet ex parte subiecti. vñ non refert
inter has oīs homo currit q: est albus. et om
nis homo qui est albus currit. vt probatum
est supra. Similiter non refert inter has aliqd
differt ab aliā qd nō differt ab hōie. et aliqd
qd non differt ab hōie differt ab ali. referen
do ly qd in vtrāq: ad ly aliquid. q: ly qd in
vtrāq: se tenet ex parte subiecti. et etiaꝝ sicut
vna est probanda vel improbanda ita et alia.
¶ Pro quo est notandum q: illa regula que
ponit q: ly. qui habet resolui in ly. et. et ille il
la illud per modū cōsequētie. hñ intelligi vbi
nō fuerit confusio et distributio aut negatio
reddens propositionē negativā. et iō ly q: ali
qn habet resolui in ly vel et ly ille vt for. qui ē
albus nō est coloratus. ergo for. nō est albus
vel ille nō est coloratus. et cā est q: contradi
ctoriū huius for. qui est albus nō est color
atus puta illud for. q: est albus est coloratus. eg
ualet vni copulatiue cuius vtrāq: pars est af
firmatiua. et iō ista for. qui est albus nō est co
loratus. equivalet vni disunctiue cuius vtrāq:
pars est negatiua. Sed talis propositio for. q
nō est albus nō est coloratus. in qua sunt due
negationes sūm duo verba equivalet vni dis
iunctiue. cuius prima pars est affirmatiua. et
secunda negatiua huius. for. est albus vñ for.

nō est coloratus. Et cā est q: contradictoriū
huius for. qui non est albus non est colorat
est hoc for. qui nō est albus est coloratus. et
hoc equivalet vni copulatiue cuius prima ps
est negatiua. et secunda affirmatiua huius. s. for.
nō est albus et for. est coloratus. ideo illa for.
qui nō est albus nō est coloratus equalet dis
iunctiue cuius prima pars est affirmatiua et
secunda negatiua. huius. s. for. nō est albus vel
for. est coloratus. Ex quib⁹ sequitur istas cō
cedendas antip⁹ qui necessario sunt nō po
tuit esse chymera q: necessario erit non pote
rit moueri for. qui ē vbiq: nō est alicubi for.
qui est rome non est substantia nec accis. q:
ponatur q: for. non sit. et sunt conclusiones
vere.

Sed aliud dubium incidit vtrū
disiunctiua composi
ta ex contradictorijs contingentibus sit ma
gis possibilis vel vera q: aliqua eius pars. et
ita de alijs propositionibus generaliter que
rit an vna sit altera magis possibilis vel ma
gis vera. Et arguitur q: vna propositio sit al
tera magis possibilis. vel q: vna latitudo pos
sibilitatis subito deperdatur vel veritatis. q:
signata latitudine possibilitatis vel veritatis
sub aliquo gradu intensiōis latitudinis est
hec possibilis et vera. hoc instans est demon
strato instanti presenti. et nō immediate post
hoc erit illa vera. vel possibilis. ergo subito
deperdetur ista latitudo possibilitatis vel ve
ritatis sub aliquo gradu sub quo iam illa est
vera et possibilis vsq: ad non gradum. Sed
huius forte dicitur q: in instanti presenti sub in
finite modico seu remisso gradu possibilita
tis vel veritatis est illa possibilis et vera. Sz
tunc arguitur sic. illa iam infinite remisse est
possibilis. et ante hoc non infinite remisse pos
sibilis erat. ergo ante hoc fuit vna proposi
tio alia magis possibilis aut saltim poterat ef
se sic significando qd fuit secundum proban
dum. ¶ Sed huius forte dicitur q: ipsa conti
nue erat infinite remisse possibilis. ¶ Sed cō
tra. quia pari ratione quelibet propositio con
tingens ad vtrumlibet infinite remisse possi
bilis est. consequens est falsum. quia signata
ista disiunctiua. hoc instans non est. vel ista.
rex sedet. vel nullus rex sedet. tam possi

Tractatus

bilis est ista q̄ est vna eius pars. cū ipsa non sit possibilis nisi ppter ptem. ⁊ pp qd vnu qd̄q tale ⁊ illud magis vl' eque. ¶ Itē sic tā polis est illa ppō. rex sedet. q̄ politer ipsa p̄t verificari. ⁊ tā polis est ista ppō. rex est for. tūlmus hoīuz q̄ ipsa pōt verificari. s̄ magis ⁊ facilius pōt illa. rex sedet verificari q̄ illa alia ergo est magis possibilis.

Sed pro his dicitur

la ppō est magis vel minus possibilis. aut vera alia nec aliqua est latitudo veritatis aut possibilitatis fm intētionem accidentales. vñ l3 potentia distinguere a re potente ⁊ veritas a re vera qd̄ nūc nō pono. adhuc illa accidentia nō sunt intēfabilia nec remissibilia. q̄ nō ē ppriū relationis suscipere magis aut minus fm q̄ est relatio. ¶ Et si dī vltimus q̄ veritas est ipsa res vera vel signū ver. Et falsitas est ipsa res falsa vel signum falsum. Ex quibus sequitur q̄ veritas est pars falsitatis ⁊ necessitatis est pars contingentie ⁊ impossibilitas est pars necessitatis ⁊ necessitas est pars impossibilitatis.

Restat adhuc vt vi

an a singularib⁹ sufficiēter enumeratis ad suam vlem valeat p̄na. Et arguitur q̄ nō. q̄ nō valet hoc argumētuz for. nō est hō. ⁊ pla. nō est hō. ⁊ cicero nō est hō. ergo nullus hōmō nō est hō. ⁊ hīc arguit a singularibus sufficiēter enumeratis. igit̄ ⁊c. ponat. n. q̄ nō sint plēs hoīes q̄ illi tres p̄ tūc q̄ arguit a singularibus sufficiēter enumeratis ad suā vlem iō ⁊c. ⁊ illa p̄na nō v3 q̄ forte eras erit aīis ver ⁊ p̄is falsū sic significando. ¶ Sed huic dī q̄ nō valet p̄na a singularibus sufficiēter enumeratis ⁊c. nisi ponatur. ⁊ sic de singulis. ¶ Sed contra. q̄ non valet p̄na iuncta illa particula ⁊ sic de singulis. q̄ nō sequitur for. currit. ⁊ pla. currit. ⁊ cicero currit. ⁊ sic de singulis. ergo quilibet hōmō currit. q̄ posito q̄ viginti hōmīes currant de quorū numero sint for. plato cicero. ⁊ decem quiescant. tunc illud aīis est verum. ⁊ p̄is falsū q̄ for. currit. pla. currit. cicero currit. ⁊ sic de aliquibus singulis hōmīibus ergo for. currit. plato currit. cicero currit. ⁊ sic de singulis. patet p̄na. quia hoc nomen singulis non

est signum vniuersale. cū hec nō sit vniuersalis. singuli hōmīes currunt. sicut nec illa bini hōmīes currunt. aut trini mouentur.

¶ Sed huic forte dicitur q̄ illa p̄na nō valet sed in aīte est addendum ⁊ sic de oībus singulis. ¶ Sed contra. q̄ aut iste terminus. ⁊ sic de oībus singulis significat solummodo oēs illas singulares. aut oēs istos hoīes singulares q̄ s̄. aut p̄ hūc modū significat for. currit pla. currit. cicero currit. ⁊ sic de oībus singularis. i. q̄ oēs hōmīes currant. si primo modo p̄ q̄ illa p̄na nō valet. vt pbatum est in prima forma. sedō aut modo semp assumit falsum in aīte. ⁊ assumit semp plusq̄ sit p̄bandum. nec arguitur a singularibus. sed a singularibus ab vna ppōne que se sola infert p̄is. ¶ Sed huic forte dicit q̄ in illis singularibus debet assumi in aīte talis ppō. ⁊ isti sunt oēs hoīes. Sed cōtra. q̄ nō sequit non p̄mittitur denarius iste. nec p̄mittit iste denarius. ⁊ isti sunt oēs denari. ergo nō p̄mittitur denarius. q̄ in casu aīis est verus. ⁊ cōsequē falsum. Item nō sequitur contingenter hoc contingens ad vtrūlibet est. et contingenter hoc contingens ad vtrūlibet est et ista sunt oīa contingentia ad vtrūlibet. ergo contingenter omne contingens ad vtrūlibet est. aīis. n. est verum. et p̄is falsū demonstratis omnibus contingentibus ad vtrūlibet. q̄ necessario omne cōtingens est ad vtrūlibet. Itē nō sequitur cōtingēter iste hōmō est et contingenter iste hōmō est. et isti sunt oēs hoīes ergo cōtingēter oīs hōmō est. Item nō sequitur ista ppō vniuersalis est falsa. ⁊ ista ppō vlis est falsa. et iste sunt oēs ppōnes vies. ergo oīs propositio vniuersalis est falsa posito q̄ non sint alie propositiones vniuersales q̄ iste. omnis propositio vniuersalis est falsa et omnis chymera est. Item ponatur q̄ predicatum istius. omnis hōmō est animal supponat determinate. remanente significatione suorum terminorū sic saltim q̄ ly omnis dīstribuat subiectum ⁊ non confundat predicatuz. tunc patet non sequi. iste hōmō est animal. ⁊ iste hōmō est animal. ⁊ isti sunt omnes hōmīes. ergo omnis hōmō est animal quia aīcedens est verum. ⁊ consequens est falsum. cū ly animal stat determinate. ¶ S3 forte arguitur q̄ illa sit vera quilibet hōmō

Consequentiaꝝ

est animal. dato qd ly animal supponat deter-
minate. quia aliquis homo est animal. et ni-
hil est homo qm illud sit animal. ergo omnis
homo est animal. tenet consequentia ab expo-
nētibz ad expositam. Itē caplatur vna sibi
similis in voce puta hec. quilibet hō est aīal
in qua ly aīal stat confuſe tñ. et sit pñma. se-
cunda. b. et arguitur sic. b. propositio est vera
et ex. b. sequitur. a. ergo. a. propositio est vera
p3 pñā et minor et maior arguitur. qz quel-
bet singularis. a. sequitur ex singulari. b. et cui-
libet supposito tam. a. q3. b. correspondet sua
singularis. ergo. a. sequitur ex. b. p3 pñā et mi-
nor ponitur et maior arguitur. qz eēdes oīno
sunt singulares vtrūq3. Item nō sequitur in-
cipit hoc instans esse. et hoc instans est omne
instans. ergo incipit omne instans esse. qz de-
monstrato instanti. pñā est antecedens verū
et pñā falsum. Item nō sequitur. nec iste hō
est oīs hō. nec iste hō est omnis homo. et isti
sunt omnes homines. ergo nullus homo est
omnis homo. qz ponatur qd subm istius. ali-
quis homo est omnis homo. supponat cōsu-
se tñ. et remaneat aliorum terminorum signi-
ficatio. et sequitur qd aliquis homo est omnis
homo. sicut illa. omnis homo est aliquis hō.
qz subiecta et predicata et copule conuertun-
tur. et similis suppressio terminorum. et pro-
cisdem. ergo et. ¶ Itē non sequitur ista. non
tantum hoc aīal est homo. nec tantū hoc aīal
est homo. et sunt oīa animalia. ergo nō tantū
animal est homo. qz antecedens est verum et
pñā falsum. ¶ Item nō sequitur nec iste hō
preter sor. est aīal. nec iste hō preter sortē. est
aīal. et isti sunt oēs hoīes. ergo nullus hō pre-
ter sor. est aīal. qz antecedens est necessarium
et pñā contingens. aut impossibile. sicut est oīe
sum. vbi de exclusiuis est actū. Item non se-
quitur cognoscitur iste hō. et cognoscitur. iste
homo. et isti sunt omnes homines. ergo cogno-
scitur omnis homo. qz antecedens est verū
et consequens falsum in casu. vbi non habea-
tur signum vniuersale in mente qd stat cū to-
to antecedente.

Et ideo ad dubium dicitur qd a sin-
gularibus sufficienter enu-
meratis non adducitur sua vniuersalis d for-
ma. nec a singularibus sufficienter enumera-
tis cum sic de omnibus singulis. vel cum ta-

li constantia. et isti sunt oēs hoīes. vel oīa aīa-
lia. qz fallit in exclusiuis. in exceptiuis in de-
struentibus se. in propositionibus. cum ter-
minis ad actum mentis pertinentibus. prece-
dentibus. vt promittitur. cognoscitur. et ē. et
modalibus. et non valet. et nō valet genera-
liter precedente termino cōpositionē impo-
tante. vt sunt tales incipit et definit. nec valet
de forma vbi fuerit propositio vniuersalis in
q predicatum supponat nō cōfufe tñ. In ali-
is autē terminis arguendo a singularibus suf-
ficienter enumeratis ad suā vniuersalē cum
debito medio valet argumentum vnde bene
sequitur. iste homo non currit. et iste homo
non currit. et isti sunt omnes homines. ergo
nullus homo currit. demonstrando p subm
ipsius minoris hoīes pro quibus supponūt
subiecta singularium acceptarum. Verūta-
men nō valent iste. isti hoīes nō currūt. et isti
homines non currūt. et isti homines sunt om-
nes homines. ergo nulli homines currunt
qz posito qd sint quattuor homines quorū duo
currant. et duo quiescant. et per vtrūq3 sub3
demonstratur vnus homo currens et vnus
homo non currens. est antecedens verum et
consequens falsum. nec sequitur iste homo
non currit. et iste homo non currit. et nō sunt
plures hoīes. q3 isti. ergo nullus homo cur-
rit. qz nō existentibus istis. antecedens est ve-
rum. et consequens falsum. Et sicut nō valet
cōsequentia generaliter a singularibus suffi-
cienter enumeratis ad suā vniuersalē. mō
tam dicto. ita non valet generaliter oīa. cum
medijs ab vniuersali ad suā singularē. in ca-
sibus et terminis supra nominatis. et in simi-
libus. vnde nō sequitur. incipit oīs hō esse sor.
sed sor. est hō. ergo incipit sor. esse sor. nec seq-
uitur. incipit oīs asinus currere. sed brunellus ē
asinus. ergo incipit brunellus currere. qz stat
qd incipiat oīs asinus currere et nihil incipiat
currere. sicut etiam nō sequitur promittitur
omnis denarius. iste est denarius. ergo. pñā
titur iste denarius. nec sequitur. nulla propo-
sitiō singularis est vera. ista est propositio sin-
gularis. ergo ista nō est vera. demonstrando
pñā vtrūq3. nec sequitur. oīs hō preter sor.
currit. sor. est hō. ergo sor. preter sor. currit.
nec sequitur. contingenter omne intelligens est
deus. hoc est intelligens. ergo cōtingēter hoc

Tractatus

est deus. & sic de alijs. Ex quibus sequitur quod aliqua universalis est vera. cuius quilibet singularis est falsa. & cuilibet supposito subiecto correspondet sua singularis. Et aliquid est universale necessaria cuius quilibet singularis est impossibile. ut ista. tunc omne ens est ens. **A**dvertendum tamen quod multe sunt universales quibus non possunt assignari multe singulares voce & significatione. quia subiecta non habent supposita sicut hec. omnis sol est sol. aut quia forte non habent singulares ex toto correspondentes. sicut iste quilibet homo currit. infinitus numerus est finitus. Aliqua sunt universales quibus non possunt inficere numerus assignari sicut ista. omnis chymera est. omne ens intelligitur. & hoc stat cum predictis. Indefinita quoque predicto modo ex suis singularibus inducitur disunctive cum debito medio tam affirmative quam negative. ut iste homo non currit. vel iste homo non currit. & isti sunt omnes homines. ergo homo non currit. sed sine medio non sequitur negative arguendo sic. Iste homo non currit. vel iste homo non currit. & sic de omnibus alijs. ergo homo non currit. nec ex supposito finitis sequitur oppositum antecedentis. ut sic arguendo omnis homo currit. ergo iste homo currit. & sic de singulis aut de omnibus alijs. Sed in descendendo vel ascendendo ab indefinita ad singulares disunctive intelligendo ut prius cum debito medio valet consequentia. Ab universali ad suam particularem aut indefinitam. nisi argumentum fuerit cum terminis spectantibus ad actum mentis. aut cum terminis importantibus compositionem. quales sunt illi termini incipit & desinit precedentibus & quales sunt termini modales. & non fuerint propositiones destruentes se valet prima. sicut sequitur omnis homo currit. ergo homo currit sed non sequitur. cognoscitur omnis homo. ergo cognoscitur aliquis homo. aut aliqua homo. nec sequitur. incipit omnis homo esse forte. ergo incipit homo esse forte. Item non sequitur. continenter omne intelligens est deus. ergo continenter intelligens est deus. nec sequitur omnis propositio particularis de tertio adiacente est falsa. ergo aliqua propositio particularis de tertio adiacente est falsa. posito quod non sit aliqua propositio particularis. nisi consequens. aut aliqua eius pars. sed de hoc infra dicendum est. Ex quibus sequitur quod duo contraria in certo casu sunt si-

va. sicut iste. incipit omnis homo esse forte. non incipit homo esse forte. cognoscit omnis homo. si cognoscit aliquis homo vel aliqua homo. contingenter omne intelligens est deus. & non contingenter aliquod intelligens est deus. Sequitur ultra quod duo subcontraria sunt simul falsa in casu. ut illa incipit homo esse forte. & incipit homo non esse forte. Ex quibus sequitur ultra quod maior est oppositio contradictoria quam contraria. quia contraria possunt coniectare in veritate & in falsitate. contradictoria autem nec in veritate. nec in falsitate convenire possunt. Arguendo autem a simili vel exemplo. cum sufficiens capta fuerit similitudo ex ea parte quod dicitur argumentum valere valet prima. ut si hec consequentia sit bona forte. currit. & pla. currit. & forte. & pla. sunt omnes homines. ergo quilibet homo currit. tunc hec prima non erit mala sic significando. brunellus currit. & fauellus currit. & brunellus & fauellus sunt omnes asini. ergo quilibet asinus currit. quia a simili est penitus idem modus arguendi. Errat autem frequenter cum creditur modos arguendi similes esse qui tamen sunt dissimiles. Et iste modus arguendi est maxime utilis apud intelligentem. quia rerum comparatio plurimum redit hominem advertentem.

ExPLICIT tractatus consequentiarum.

Incipit tractatus de scire & dubitare.

Incipiamus

primo quod quilibet res cognosci potest conceptu seu noticia communi. & conceptu seu noticia distincta. per quod conceptus generalis cuiuslibet sui significati est noticia communis. & conceptus discretus sui significati est noticia distincta. sed cuiuslibet rei potest haberi conceptus communis & cuiuscumque rei potest haberi conceptus discretus. quia saltem potest istud ad sensum vel ad intellectum demonstrari. **I**tem accipiamus quod quilibet res cognosci potest noticia incompleta & noticia completa. & hoc per primam partem per ex primo accepto pro secunda etiam notum est. quia sicut cognoscitur forte. incompleta per istum conceptum forte. ita etiam potest cognosci complere per complexum quod est talis propositio forte. est. neque res aliqua scitur ab homine. nisi per propositionem. & cum res cognoscitur complere per propositionem veram dico istam rem sciri. siue ista propositio per quam cognoscitur sit scientia qua illa res scitur siue

De scire et dubitare

assenfus sit ista scientia. sine illa duo simul. Ac
cipitur ultra quod nunquam est talis intentio ens in
intellectu actualiter considerante. de ente. aut
de for. vel talis conceptus for. quin illi intelle-
ctui principaliter significet ens. vel for. et ita ge-
neraliter de quolibet conceptu cōi. aut discre-
to. ¶ Item premittitur quod conceptus menta-
lis nunquam aliquid uno tempore naturaliter si-
gnificat quod non semper significet. quicunque signi-
ficat. et quod non plura. aut pauciora nunc signifi-
cat quod significavit. vel significabit naturaliter
nec in mente unius plura significat quod consi-
milis in mente alterius. aliter enim non cōuer-
teretur iste due propositiones. oīs hō currit.
oīs hō currit. quod una sit in mente for. alia in me-
te platonis. quod stare quod pro tribus hōib⁹ sup-
poneret et tria significaret in mente platonis
et pro tribus alijs diversis supponeret et illa
tria significaret in mente for. quod est falsum. Ex
quo sequitur quod iste terminus homo signifi-
cat hōiem. et hōiez significat. et non stat quod iste
terminus hō significet hōiem et nullū homi-
nem significet. quod accipitur ille terminus hō
positus in ista propositione mentali. tu es ho-
mo que est vera et arguitur. quod iste terminus
hō hōiez significat. quod iste terminus homo in
ista propositione pro aliquo homine suppo-
nit. et pro aliquo homine affirmative verifi-
catur. scilicet pro te. igitur aliquē hōiem significat. sed
nunquam aliquid vel aliquāter in le terminus hō
significat. quoniam talis. et illud cōtinue significet. ut
per ex nunc premissis. igitur si ista hominē signi-
ficat ipse nunquam significabit hōiem quoniam hōiem
significabit. et ita dicitur de quolibet termino in
quocunque casu. Ex quibus sequitur. quod si hec pro-
positio. oīs hō currit. significat oēm hōiez cur-
rere etiam oēs homines currere significat. Ex
quibus sequitur ultra. quod si tu per istum termi-
num hō apprehendis hōiem etiam per eun-
dem hōiez apprehendis. quod si tu apprehēdis
hōiez per istum terminum homo. iste termin⁹
homo significat tibi hominem. et si ille termi-
nus hō significat tibi hōiem. hōiez tibi signi-
ficat. ut probatur est. et si hōiez tibi significat
hōiem tibi representat. quod significare est potē-
tie cognitivē aliquid vel aliqua vel aliquāter
representare. igitur equaliter hōiez per istū ter-
minū hō apprehendis. igitur a primo si per istū
terminum hō apprehendis hōiez. hōiez per

istū terminū apprehendis. Et ita arguitur quod
si per ista propositionē. oīs hō currit. appre-
hendis oēs hōiez currere. per eandē etiā oēm
hōiez apprehendis currere. Et cā est. quod ter-
minus cōis indifferenter quodlibet suum si-
gnificatū significat. et non magis unum indi-
viduum quod reliquum. unde non est possibile
quod iste terminus ens sit in mente for. quin for.
quodlibet ens significet. et unica intellectione
for. quodlibet ens apprehendat. et per istis de
quolibet homine consideret consideratione cōi
¶ Item volumus accipere quod intellectio ve-
ra et simplex est noticia. sicut dicitur tertio d
aia. ¶ Itē accipit quod oīs noticia cōplexa incō-
plexa presupponit. Ex quo sequitur. quod si tu co-
gnosceis for. esse tu cognosceis for. et si tu dubi-
tas for. esse tu cognosceis for. quod tu non potes
dubitare for. esse. nisi per talē intentionē. et actū
for. est in intellectu habitū. et non potes intelle-
ctu hōe talē terminū for. quoniam tibi significet for.
et per istis apprehendas for. per istū conceptum
for. et sic noticiā incōplexā de sorte habeas per
conceptū cui subordinat iste terminus for. in
voce vel in scripto. et per istis tu cognosceis for.
quod cognoscere sortē non est nisi sortē appren-
dere per conceptū cui subordinat. aut saltem sub-
ordinari pot talis terminus for. in voce vel in
scripto sicut prius. ¶ Itē accipit quod nulla res
cognoscat incōplexa ab hōie. nisi dicitur illa cōfide-
ret ab eodē. et habeat cōceptus istā incō-
plexa significans. neque alij res cōplexa cogno-
scitur ab homine. nisi de ipsa consideretur. et
de ipsa noticiā complexa habeat. ¶ Ex quo
sequitur quod stat te scire deum esse absque hoc
quod aliqua propositio sciatur a te. probatur. quod
ponatur quod tu credas firmiter absque hesita-
tione non deceptus deum esse et nullam inten-
tionem habeas in mente complexam. aut in
complexam aliquam propositionem signifi-
cantem. quod manifeste pot esse. et sequitur tūc
te scire deum esse. et nullam propositionē sci-
re. quod de nulla propositione consideras. Itē
capiatur hec propositio per se nota. hoc est. quod
sit in mente tua et nulla alia demonstrato uno
ente. et sequitur quod tu scis hoc esse illo ente d
monstrato. et tamen ista propositio non sci-
tur a te demonstrata ista. hoc est. quia nul-
lus conceptus est in mente qui illam tibi re-
presenter ut pono. Item sequitur dato oppo

De scire

sito q^d a propositio scitur a te. et de a. propositio non consideras. q^d sit. a. propositio p se nota ut prius. et p³ q^d de illa nō consideras. q^d si de illa cōsideras. igitur de illa per aliquē conceptum complere. vel incomplere eaz si significantem consideras q^d repugnat dictis sequitur igitur q^d de ista ppositione non cōsideras. et istam scis. ut conceditur. et enī omne scire est cognoscere. et omne aliquid scire est aliquid cognoscere. seq^r q^d ista cognoscis et sequitur. istam cognoscis. igitur istam consideras. q^d erat oppositū secunde partis copulatione. igit^r et c. Et qbus seq^r q^d tū res significata ut significata est scit. q^d nunq^m aliq^d res scitur aut cognoscit. nisi per conceptum aut conceptus istam significantem. aut significantes. q^d sicut res ad extra cognoscitur complete per propositionem veram que est scientia vel saltem cum scia ppositionis. cuius terminus vel termini istam rem significant. ita ppositio nō potest sciri. nisi mediante noticia. aut mediantibus noticiis istam ppositionem significantibus. et ideo si ppositio scitur ipsa scitur ut significatum. et nō ut signum. unde sicut sensus exterior nō sentit qualitatem que ē sensatio. q^d formaliter est sentiens. puta q^d visus nō videt visionem. neq^s tactus tangit tactationem. prout tangere est sentire. neq^s auditus audit auditionem. et ita de aliis sensibus exterioribus. sic nō oportet q^d si intellectus aliquid quam rem cognoscat noticia incompleta. ut etiam complere. que etiam sit scia q^d ipse ista scientiam. aut noticiā mediante qua ista rem cognoscat cognoscat vel comprehendat. Uterū tamē sepe vulgariter dicimus ppositionē. sciri cum per ipsam cōsideramus et per ipsam rem aliquam vel rem esse ad extra cognoscimus complere. Uterum autē esse rei differat a re hic nō ē cura. sed ē sufficienter dictū. ubi argumēta hāc difficultatē requirūt. ¶ Item accipiamus q^d nullus terminus vocalis. aut scriptus ab aliquo intelligitur. ut terminus. nisi in eius intellectu generet^r. aut generatus sit conceptus aliquis. vel actus aliquis naturaliter idem vel eodez modo significans. q^d vel qualiter significat. ad placitum ille terminus vocalis. aut scriptus. ideo audita ista voce bus. vel bas. que ad placitum nihil significat nō intelligitur illa put terminus sit. q^d ad

hic nō est pars grāmāte orationis. ¶ Ex quo seq^r q^d hoc nō est intelligibile. bus est syllaba. nō habita aliqua istarum partium si gnificatione. Et quo seq^r q^d stat te cognoscere for. et nō intelligere istum terminū for. ut posito q^d for. sit coram te. de quo habeas oēm pceptū tibi polēz. preter hoc q^d nescias istum terminū for. significare istum. et sequit^r q^d tu cognoscis for. sint enī isti termini synonymi vocales. aut scripti for. et plato. et scias istum esse platonem. et seq^r q^d scias istum esse for. et cā est. q^d termini synonymi vocales aut scripti eidem cōceptui subordināt. et in casu isto nō intelligis istum terminū for. ut terminus est. q^d per istum terminū for. auditui nō generat. aut generatus est aliquis actus. neq^s aliqua intentio naturaliter significans. q^d iste terminus ad placitum significat. neq^s obstat q^d iam sit generata aliqua intentio per aliquē terminum secum synonymū. Itē volo accipe q^d nō est ad aliquā pponēz rēndendum. nisi ipsa fuerit intellecta. quia est cum aliquo disputādū. nisi prehabita terminoz cōventionē. Item premittamus q^d verba p³ nentia ad actum mentis faciūt sensum. cōpositum. et sensum diuisum. faciūt autē sensum compositū cū totaliter precedunt dictum ppositionis. ut scio hoīem currere. sensum aut diuisum faciūt cū inter ptes dicti mediāt. aut totaliter sequitur. ideo hec est in sensu diuiso hominē scio currere. aut hoīem currere scio. Et cā est. q^d ista verba ad actum mentis p³ nentia nō pfundit terminum ante se neq^s appellare faciūt. ideo ista. hoīez currere scio. habet pbā sicut hec hoīem scio currere. cū ly hoīem determinate supponat. et ideo nō valet ista p³ a. esse verū scio. igit^r scio. a. esse verum. hoīem scio currere. igit^r scio hoīez currere. sicut nō seq^r. oīs homo est aīal ptingēter. igit^r ptingēter hīs homo est aīal dictū est supra ubi de modalibus actus est. iō hoc currere scio l³ dubit^r hoc currere. Et qbus acceptis ponit^r p regula q^d affirmative arguēdo a sensu pposito ad diuisū. mediantibus hīs terminis actū mentis significantibus generaliter valz p³ a. ut dubitas hoc currere. sicut tu hoc dubitas currere scis hoīez currere. igit^r hoīez scis currere. q^d seq^r tu scis hoīez currere. igit^r ye apphēdis hoīez currere. et seq^r

Et dubitare

vere apprehendis hominem currere. igitur vere tibi significat omnem hominem currere. Et causa est quod non potest esse scientia aut noticia eorum quoniam ipsa sit cuiuslibet individui. Ex quo sequitur quod omnes hominem vere significat tibi currere. quod quicquid significat hominem. hominem significat. ut in suppositionibus dictum est. et ultra sequitur quod homines tibi vere significat currere. et quod hominem vere apprehendis currere. et ultra sequitur. igitur hominem scis currere. et prima ultima per satis intelligenti. igitur a primo ad ultimum sequitur tu scis hominem currere. igitur hominem scis currere. et sicut in his terminis affertur. ita in aliis arguitur per igitur et c. illegatue tamen arguendo. non videtur prima. quod non sequitur. tu non scis hominem currere. igitur non scis currere. tu non scis fortiter currere. igitur hominem fortiter currere. sic. intelligendo. tu non scis illud quod est fortiter currere. igitur illud quod est fortiter currere. Sed mediis illis arguendo a sensu diuiso ad sensum compositum non valet argumentum affirmatiue in terminis compositis. aut discretis. unde non sequitur hoc scis currere. igitur scis hoc currere. neque sequitur hoc albi scis esse albi. igitur scis hoc albi esse albi. neque sequitur hoc albi scis esse coloratum. igitur scis hoc albi esse coloratum. Item non sequitur hoc risibile scis esse hominem. igitur scis hoc risibile esse hominem. Et tota causa est quod ad hoc quod scias hoc currere requiritur quod per hoc complexum. hoc currit. scias hoc currere. propter appellationem rationis. sed ad hoc quod hoc scias currere sufficit quod illud scias per istam omne animal currit. aut per istam. omnis homo currit. quod appellare rationem est rei cognitionem significare per conceptum sequentem terminum verbalem. aut participalem. ideo si cognoscis hoc per tale perceptum hoc. tu cognoscis hoc. et non est appellare rationem cognitionem rei demonstrare per distinctionem. quod tu non posses cognoscere ens et esset processus in infinitum in distinctionibus. et si cognosceres homines infinitos conceptus haberes in intellectu non conuertibiles. Ex quo patet quod non sequitur ens scis currere igitur scis ens currere. Arguendo autem mediante hoc verbo scio affirmatiue. ex maiori et minori et conclusione de eodem verbo scio in sensu composito. non valet consequentia. ut tu scis hoc currere. et scis bene quod tantum hoc est homo. igitur scis hominem currere. quod non se-

quitur tu scis deum esse. et quod tantum deum esse est deus. igitur tu scis deum. ponatur in nos gratia argumenti. forte negatur. neque ens esse impossibile. Contra quod consequens significat ex appellatione. quod tu scis deum per istum conceptum deum. quod non contingit. quia scientia non est sine composita. aut diuisione saltem actualis. de qua loquimur. habitualis autem per multas actuales generata est.

Et in sensu diuiso sumendo maiorem de sensu diuiso cum minori de inesse concludendo conclusionem de sensu diuiso valet consequentia. de eodem verbo scio. ut hoc scis currere et hoc est fortiter. igitur fortiter scis currere. In sensu autem composito sumendo maiorem cum minori de inesse. concludendo illam de sensu composito non valet consequentia. sed sequitur illa de sensu diuiso mediante eodem verbo scio. ut non sequitur tu scis omnem dualitatem esse pariter. et hec est dualitas. igitur tu scis hanc dualitatem esse pariter. Arguendo vero ex maiori de sensu composito affirmatiue mediante isto verbo scio. cum de minori sensu composito. de altero verbo cum dictione exceptiua. aut contra concludendo conclusionem de eodem verbo in sensu composito. non valet conclusio. unde non sequitur volo percutere istum et scio quod tamen iste est sacerdos. igitur volo percutere sacerdotem.

Sed forte contra pri-

mam regulam arguitur. quod ex illa sequitur quod aliquam propositionem scis esse veram quam dubitas esse veram. quod tu scis alterum istorum esse verum demonstratis istis que scis esse contra dictoria. rex sedet. nullus rex sedet. igitur alteram istarum scis esse veram. tenet consequentia per regulam datam. ¶ Sed arguitur modo. quod utranque istarum dubitas esse veram. quia utraque istarum est tibi dubia. ut pono. igitur utranque istarum dubitas esse veram. igitur aliquam propositionem scis esse veram. quod tu dubitas esse veram. ¶ Item non sequitur tu scis aliquam propositionem esse veram quam non scis esse veram. igitur aliquam propositionem scis esse veram. quam non scis esse veram. quia consequens est impossibile et antecedens verum. aut saltem possibile in casu. ponatur enim quod scias quod altera istarum est vera. rex sedet. et nul-

Tractatus

ius rex sedet. et quod qualibet istarum dubites esse veram. et per hoc quod tu scis istam propositionem. aliqua propositio est vera quam non scis esse veram. et ista scis adequate significat quod aliquod propositio est vera quam non scis esse veram. igitur tu scis aliquam propositionem esse veram quam non scis esse veram. Item sequitur tu scis aliquam propositionem esse veram et illam non scis esse veram. igitur aliquam propositionem scis esse veram quam nescis esse veram. per hanc quod oppositum ostendit cum ante repugnat regule. Et per simile argumentum arguitur. quod tu scis aliquem hominem currere quem nullus homo scit currere. et quod tu scis aliquem currere quod nullus homo scit currere. et quod tu scis aliquem currere quod nullus homo scit currere. et quod oia repugnant regule. Item data illa regula sequitur quod aliquid scis esse ens de quo non consideras. quod tu scis quod omne ens est ens ut pono. ponat enim quod ista propositio sit in mente tua per quam scis quod omne ens est ens. et non sit alia propositio ab ista aut eius parte in mente tua gratia argumenti. neque sit aliquis preceptus in mente qui non sit in ista propositio. et sequitur data regula quod quodlibet ens scis esse ens et tamen non de quolibet ente consideras. quia de rege non consideras. ut pono. Item de nullo tibi ignoto consideras. sed aliquid est tibi ignotum. igitur de aliquo ente non consideras. et quodlibet ens scis esse. igitur aliquid scis esse de quo non consideras. Item sequitur quod aliquid credis esse asinum. et idem credis non esse asinum. quia ponatur quod aliquis homo appareat tibi asinus. et bene scias tu quod nullus homo est asinus. Et arguitur sic. tu scis quod quilibet homo non est asinus. igitur quilibet hominem scis non esse asinum. ex quo patet sequitur quod quemlibet hominem credis non esse asinum et tamen aliquem hominem credis esse asinum. quod sit for. igitur aliquem hominem credis esse asinum et eundem credis non esse asinum. Item arguitur contra illud quod dicitur rex esse vel rem scire. et non propositionem ut propositio est. quod sequitur quod tam propositio falsa scitur quam propositio vera. quia propositio falsa tam cognoscitur autem cognoscitur potest per complexa que sunt propositiones quam propositio vera. patet falsum. quod nihil scitur nisi verum. Et tunc etiam sequitur quod non valet hoc argumentum hanc propositionem. homo est asinus scis. quia scis significare quod homo est asinus. igitur scis quod homo est asinus. Item sequitur quod aliquid est scitum ab ali-

quo quod etiam est eidem dubium. quod eadem res ab aliquo scitur per aliquam propositionem que res per aliam propositionem ab eodem dubitatur. Item contra illud quod dicitur de appellatione. sequitur quod non possit sciri deum esse. neque hominem currere. neque aliquem currere. et quod ista propositio tu curris principaliter significat te currere. quod est falsum. et arguitur per hanc. quod si tu scis deum esse tu scis deum esse per talem complexum mentalem deum esse. per hanc per illud quod dictum est de appellatione. consequens est falsum. quia nihil scitur ab homine nisi per propositionem et ita arguitur alia sequi.

Sed ad horum principium dicendum concedendo regulam. et conceditur quod concluditur. scilicet quod alteram istarum scis esse veram notitia communis. quod per istam propositionem veram altera istarum est vera que gratia argumenti sit. a. et conceditur quod a. scio esse verum sed non per istam. a. est verum. et a. dubito esse verum per istam hoc est verum. dem ostendit. a. igitur notitia communis aliquam propositionem scio esse veram et eadem notitia discreta dubito esse veram. Ideo conceditur quod hoc scio esse verum et hoc dubito esse verum diverso conceptu seu respectu diversorum eodem demonstrato. Pro secundo dicitur admissio casu quod de quolibet ente consideras conceptu communis et de rege. Et dicitur ultra quod nullum est ens tibi ignotum. sed quodlibet ens est tibi notum. in isto casu notitia communis. quod sequitur. aliquid ens est tibi ignotum. igitur aliquid ens est tibi non notum. consequens est falsum quod quodlibet ens est tibi notum per istum conceptum ens notitia incompleta et communis. sed non notitia distincta. Per hoc etiam ad aliam formam conceditur quod idem credis esse asinum et non esse asinum respectu diversorum. quia per istam quilibet homo non est asinus for. credis esse non asinum. et quemlibet hominem credis esse non asinum communis notitia. singulari tamen notitia hoc credis esse asinum demonstrato for. qui gratia exempli appareat tibi asinus. Et si forte arguitur quod non singulari notitia credis hoc esse asinum. quia tu notitia singulari hoc credis non esse asinum. quod tu scis fortem non esse asinum. igitur for. scis non esse

Nescire et dubitare

asinum. p[ro]p[ter] p[ri]ma ex regula. et ponatur asinus in casu isto. et ideo sor. credis esse asinum. quia hoc credis esse asinum demonstrato sor. igitur et c. Sed huic dicitur quod noticia singulari scilicet fitina sor. in casu isto credis esse asinum. aut saltem sor. asinum credis esse. et noticia singulari intellectiva sor. non credis esse asinum. et hoc concludit argumentum. sed de hoc infra dicetur. Pro alia forma conceditur quod tamen propositio affirmativa falsa scilicet quod vera. quod propositio non scilicet ex eo quod ipsa significat. et negat hec consequentia hanc. proponem. homo est asinus scis quod adequate scis significare hominem esse asinum. igitur scis hominem esse asinum. Et per hoc dicitur quod eadem res scit et dubitatur. ab eodem non tamen per eandem conceptum. sicut homo scit inquantum cognoscitur quod homo est homo. et dubitatur inquantum dubitat quod homo disputat. Sed ad ultimum conceditur quod de virtute sermonis non scitur homo. neque propositio. neque scitur aliquid. neque deum esse ab homine. quod non scitur deum esse per talem conceptum deum esse. verumtamen quia non alter possumus exprimere congrue quid scimus aut principalem significationem propositionis nisi per orationem infinitam sequentem illa verba actus mentis concernentia. ideo tolleramus istos modos loquendi. propter exprimere intentiones ubi argumenta non omnino petant difficultatem. Et isto modo dicebatur quod ista propositio. homo est asinus. significat hominem esse asinum adequate. Deinde concedendum est. quod hec propositio. deus est. deum esse significat et deum esse est scitum. et quod aliquid est scitum seu scitur. et quod iste terminus homo hominem significat et sic de aliis.

Primum aliquid

fit scilicet
v tamen ab aliquo quod eodem eodem respectu sit dubium. Et arguitur quod sic primo. quod tu scis sor. currere. et dubitas sor. currere. igitur et c. patet consequentia et antecedens arguitur. quia ponatur quod coram te currat homo quem bene scias currere. et nescias quod sit sor. et sit hec consequentia in mente tua. gratia argumenti sor. scis currere. igitur tu scis sortem currere. hec conse-

quentia est bona et asinus est verus. igitur et asinus et quod hec propositio sit bona arguitur sic. quod non potest esse quod asinus illius sit verus quin asinus sit verus et non pugnat illud asinus et illud asinus esse verum. igitur illa propositio est bona. Item non potest esse quod asinus istius propositio sit verus quin tu scias sor. currere. igitur oppositum istius propositio mentalis non stat cum antecedente eiusdem. igitur illa propositio est bona. et tunc arguitur. quod propositio vocalis sibi subordinata sit bona. scilicet sor. scis currere. igitur scis sor. currere. Et quod asinus istius sit verus in isto casu arguitur. quod hoc scis currere et hoc est sor. igitur sor. scis currere. et quod dubites sor. currere ponitur in casu. et sequitur tunc quod tu dubitas. sor. currere et scis sor. currere. quod fuit probandum.

Secundo sic. tu scis

hoc esse
sor. et dubitas hoc esse sor. eodem demonstrato. igitur scitum est dubium. patet consequentia et arguitur antecedens posito quod sor. et placito sint coram te. et scias bene quod alter istorum est sor. et quod alter istorum est pla. sed nescias quod istorum sit sortem. nec scias quis istorum sit pla. et tunc demonstrato in rei veritate sor. dubitas quod hoc est sor. quia quocumque demonstrato istorum dubitas an hoc sit sor. ut sequitur ex casu. et quod tu scias quod hoc est sor. arguitur. quia tu cognoscis sor. et consideras sufficienter an hoc sit sor. aut non. igitur tu scis quod hoc est sor. patet consequentia. et ponitur minor et maior arguitur. quia tu bene cognoscis sor. esse alterum istorum. igitur tu cognoscis sor. patet consequentia. quia noticia complexa presupponit incomplexam. et non potest cognoscere alterum istorum esse sor. nisi per talem conceptum mentalem alterum istorum est sor. et non potest esse illud complexum mentale in mente tua. nisi iste terminus sor. sit in mente tua. sed quod diu iste terminus sor. est in mente tua. tu cognoscis sor. noticia incomplexa ut argutum est supra. igitur et c.

Item et tertio argui

fic.
ponatur quod sor. sit coram te de quo habeas omnem conceptum tibi possibilem gratia argumenti preter hoc quod nescias ipsum vocari sor. et consideres sufficienter utrum iste sit sor. scias. n. quod sor. est aliquis homo. sed nescias

Tractatus

quis hō sit for. & arguitur. q tu scis hoc esse for. & dubitas hoc esse for. igit scitū est dubi-
um. p3 pñā & minor. s. q tu dubitas hoc esse for. q3 consideras sufficienter an hoc sit for. & non credis firmiter. neq3 oppinaris hoc esse for. vt pono. neq3 credis sine oppinaris. hoc nō esse for. igitur dubitas hoc esse for. sed ar-
guitur. maior. s. q scis hoc esse for. q3 dato ca-
su q tu scias istū vocari for. cū alijs partibus
caus sequitur q tu scis hoc esse for. sed non
pp hoc tu scis. aut incipis scire hoc esse for. q3
scis hunc vocari for. igit scis hoc esse for. in il-
lo casu absq3 hoc q scias hunc vocari for. p3
pñā. & minor arguitur. q3 si pp hoc scis hūc
esse for. q3 scis hunc vocari for. sequitur q
talis propositio hoc est for. significat hunc vo-
cari for. & tunc sequit q for. non sit termi-
nus substantialis. & vltra segtur q for. pōt i-
cipere esse for. & desinere esse for. ipō nō inci-
piente. neq3 desinente esse hō. & p idē. q3 hō
pōt esse asinus. q3 hō pōt esse vocatus asin⁹.
pñā. q3 ea rōne q tñ valet for. qstū voca-
tū for. eadē rōne tñ valet asinus quantū vo-
catū asinus. & isto dato segtur q bec nō ē im-
possibilis. hō est lapis. hō est capra. & q nul-
la ppositio categorica est necessaria. qua om-
nia sunt inconuenientia. nō in isto casu tu scis
hoc esse for. & sic scitū est dubiū.

Item & quarto ponat gĩa argumenti
q propositio sciat. vt signū sicut
vulgariter admittit. & sit ista ppō. hoc est ve-
rū in mēte tua demonstrato vero illoz cōtra-
dictioz tibi dubioz. rex sedet. nullus rex se-
det que bene scias esse contradictoria. suffici-
enter cōsideres de ista in mēte tua. hoc ē ve-
rum. p cuius subm scias demonstrari verū
illoz. Et arguit q tu dubitas hoc esse verū
& q tu scis hoc esse verum demonstrato ve-
ro illorum igitur scitum est dubium. p3 con-
sequencia & arguitur. antecedens. q3 vtraz
illarum est tibi dubia. hoc est verū quocunq3
illoz demonstrato. Et arguitur tunc sic. bec
est tibi dubia. hoc est vex. quocunq3 illorum
demonstrato. quam adequate scis significa-
re hoc esse verum. igitur dubitas hoc ē ve-
rum. & arguitur q tu scis q hoc est verum
q tu scis q hoc verum est verum. igitur tu
scis hoc esse verum. p3 consequentia & ante-
cedens sequitur ex casu. ¶ Itē sit. a. nomen

singulare verū illorum duorum. s. rex sedet. nul-
lus rex sedet. Et arguitur sic. bec pñā est bo-
na. a. est vex. igitur hoc est verum. scita a te
esse bona. & antecedens est scitum a te. & con-
sequens est intellectum a te. & non repugnat
te scire illud consequens. & bene scis q ex
nullo vero sequitur falsum. igitur illud conse-
quens est scitum a te. Et sic arguitur sic. bec
est scita a te. hoc est verum. quam adequate
scis significare. hoc esse verum vt posuiz est.
igitur tu scis hoc esse verū. & dubitas. vt pñ
us hoc esse verum. igitur dubium est scitū.
¶ Sed forte dicitur q ista consequentia nō
est scita a te esse bona in casu isto. q3 illud re-
pugnat. Contra. q3 cum casu stat q scias con-
tradictorium consequentis repugnare antece-
denti istius consequentis. & scias bene q hoc
sufficit ad hoc. vt ista consequentia sit bona.
Item ex hoc q consequentia sit bona scita ē
bona. & eius antecedens sit scitum non sequi-
tur q eius consequens sit scitum. q3 forte an-
tecedens est latinum. & consequens grecum.
¶ Sed forte in casu isto aliter dicitur negan-
do q consequens illius consequentie. a. ē ve-
rum. igitur hoc est verum. sic intellectus a te.
Sed contra. q3 vtraz istarū est intellecta a
te. hoc est verum. & hoc est verum. illis duo-
bus contradictorijs demonstratis. rex sedet
nullus rex sedet. sed pñ illius pñē est altera
illarum. igitur consequens est intellectus a te.
Itē illa est mentalis. hoc est vex q est pñ istius
pñtie. igitur illa tibi significat aliquid. ant
aliq vt propositio est. igitur ipa est a te intelle-
cta. vt ipa est propositio.

Item quinto sic bec disunctina est scita
a te. rex sedet. vel bec disunctina
est tibi dubia. demonstrando istā disunctinā
p subm secunde partis. & bec est tibi dubia.
igitur scitum est tibi dubiū. p3 pñā & arguit
pñs. q3 ista est vna propositio intellecta a te d
qua tu consideras q nō est scita a te esse vera
neq3 scita a te esse falsa. dubitas. n. an rex se-
deat. neq3 credita firmiter. neq3 discredita.
neq3 oppinata. q3 dubitas vtrū rex sedeat. &
scis istā sic significare. igit ista est tibi dubia.
¶ Sed hunc forte dī q ista disunctina est sci-
ta. q3 scda eius ps ē scita. s. ista disunctina ē tibi
dubia demonstrando istā disunctinā. S3 cō-
tra. si bec est scita. bec est tibi dubia. vt pposi-

De scire et dubitare

tio est. ut ponit. et hec adequate significat qd
hec est tibi dubia. igitur et. et ex dato est scita
igitur scitum est dubium qd fuit pbandum.

¶ Sed huic forte dicat qd hec non est ppositio.
rex sedet. vel hec distinctiva est ubi dubia
q: pars non supponit p toto cuius est pars
neq: p convertibili. ut forte dicat. **¶** Sed co
tra. hec pna est bona. tu differs a te. igitur hec
est falsa. tu differs a te et subin pntis suppo
nit p ante. igitur ps pponis pot supponere. p
ptinente pponi illi cuius est pars.

¶ Item sexto sic. hec est scita a te hoc est
sor. demonstrato sor. et hec est ti
bi dubia. igitur scitum a te est tibi dubium. patet
pna et af anis ponendo qd sor. sit coram te. et
scias tu hoc esse sortem. eo demonstrato per
stam pponem mentalem hoc est sor. que sit
a. et pono qd a. remanente scita a te in intel
ctu tuo recedat sor. qd esse pot. q: aliter non
posses scire istas. hoc fuit. demonstrato ada
ut ppositio est. qd falsum est. q: per ly hoc i
n intellectu pot demonstrari qecquid placet de
monstrare. maneat igitur hec ppositio sic scita
in intellectu per hore. deinde ponat qd in me
dio instanti hore obiciatur tibi sor. variatus
quem credas esse pla. quo posito arguit. qd
scis hoc esse sor. et non scis hoc esse sor. p eode
instanti medio hore. aut qd hec e a te scita hoc
est sor. et qd hec non est scita a te. hoc est sor. q:
hec non est scita a te. hoc est sor. demonstrando
istum qui p medio instanti hore tibi obicit
q: credis qd iste sit pla. ideo hec non est scita
a te. hoc est sor. si enim ista est scita a te. hoc e
sor. quam adequate scis significare. hoc esse
sor. tunc tu scis. hoc esse sor. pns est falsum. q:
tu non credis hoc esse sor. et qd tu scias hoc ee
sor. patz qz a. ppositionem scis. ut scivisti in
principio hore. q: credis eam firmiter. sicut
credidisti a principio hore. et oino te habes re
spectu a. sicut te habuisti circa principiu hore
et a. est vera ppositio sicut an fuit. et an a sci
visti. igitur adhuc a scis. et a scis significare
hoc ee sor. demtrato sor. igitur scis qd hoc e sor.
igitur scis hoc esse sor. demonstrato sor. et non
scis hoc esse sortem. et p pns idem est scitum
et dubium. q: scitum ex impossibili sequitur
¶ Item in illo casu tu scis qd sor. est sor. et scis
bene intellectu tuo istas mentales couerti sic
significando sor. est sor. et iste homo est sor.

igitur tu scis qd iste homo est sor. demonstra
to sor. ut prius ad intellectum. et anis ponitur
cui casu. et dubitas istu hoiem esse sor. p eode
medio instanti. igitur et.

¶ Item septimo sic. ponat qd plato sit co
ram te que scias currere. et cre
das qd ipse sit sor. sic qd credas firmiter sor.
currere. sed currat sor. rome te nesciente. tunc
tu scis sor. currere. et non scis sor. currere. igitur
p idem scitum est tibi dubium. p3 pna et ma
sor. q: tu credis firmiter absq: hesitatione qd
sor. currat. et sor. currit. igitur tu scis sor. cur
rere. p3 pna ex diffinitione eius qd est scire. et
tunc non scis sor. currere. q: nulla est euidetia p
qua scis sor. currere. igitur non scis sor. currere.
¶ Item si scis sor. currere. igitur sor. scis cur
rere. pns falsum. et pna patz p regula vnam
ante positam.

¶ Item octavo sic. tu dubitas te scire sor.
currere. igitur et. p3 pna et argui
tur anis. ponendo qd scias sor. currere. p. a. b.
c. euidetias. et dubites tu an iste tres euidet
tie sufficiant ad cōcludendum te scire sor. cur
rere. credas. n. aut dubites an requirant q:
tuor: que tamen non requirantur. quo dato ar
guitur. qd tu dubitas te scire sor. currere. q:
tu scis sor. currere. et consideras sufficienter
an scias sor. currere. et non scis te scire sor. cur
rere. q: non credis firmiter te scire sor. curre
re. igitur tu dubitas te scire sor. currere. p3
pna. q: sequitur tu consideras vtrum scias
sor. currere. et non credis te non scire. igitur du
bitas te scire sor. currere. Qd etiam in eode
casu. tu scis te scire sor. currere. af. q: cōside
ras sufficienter an scias sor. currere. et scis sor.
currere. igitur pcpis certitudinaliter te scire
sortez currere. igitur tu scis te scire sor. curre
re. t3 pntia p hoc. q: si p aliquas euidetias
scis sor. currere p illas scis te scire sor. curre
re. Et p cōsimile arguit. qd tu dubitas te du
bitare sic esse vel sic. et sic arguitur qd scis te
credere sic esse vel sic. et dubitas te credere
sic esse vel sic. ex quibus sequitur qd scituz est
dubium.

¶ Item nono sic ponatur qd scias qd a.
sit vnum nomen singulare alteri
us istarum. deus est. chymera est. quaz vna
scias esse necessariam. scitum deus est. et ali
am impossibile. scitum. chymera est. et non sit alia

Tractatus

propositio ab altera istarum vel eius pre. et cum hoc ponat quod propositio dubia vel est propositio est intellecta ab eodem. vel propositio est. et non credita nec credita esse vera. neque credita est falsa. Quibus positus arguitur quod quilibet istarum est tibi dubia non consideret aliquis de aliqua istarum nisi tu. et aliqua istarum est scita a te. igitur scitum est tibi dubium. per propositum. et minor. aut. quod ista deus est. est scita a te. et ista est aliqua istarum. igitur aliqua istarum est scita a te. et arguitur maior. id est quod quilibet istarum sit tibi dubia. quod aliqua istarum est tibi dubia. et quia ratione una eadem ratio ne alia est tibi dubia. igitur quilibet est tibi dubia. et arguitur maior. scilicet quod aliqua istarum est tibi dubia. quod aliqua propositio istarum est alicui dubia et non nisi tibi. quod nullus considerat tibi de illis vel de aliqua istarum nisi tu. igitur aliqua istarum est tibi dubia. per propositum. et maior. arguitur. quod. a. propositio est alicui dubia. et. a. est aliqua propositio istarum. igitur aliqua propositio istarum est alicui dubia. patet propositum. et maior. sequitur de descriptione ne propositio dubia. et minor. sequitur ex casu. Ideo forte dicitur quod ista particula. scilicet quod non sit aliquid alia propositio ab illis vel istarum probus est impositibilis. cum aliis probus casus. amoveatur igitur illa particula. et cum aliis probus disputetur aliquid et proponitur tibi ista. a. est alterum illorum quod est concedendum. quod sequens ex casu. deinde proponitur. a. si dubitas. arguitur sic. tu dubitas. a. et bene respondes. igitur dubium est. a. patet propositum. et propositum est falsum. quod nullum dubium est. a. Item si dubium est. a. igitur. a. est dubium. propositum est falsum. et propositum per a contraria ad convertentem. ¶ Item cum dubitas. a. proponitur deus est. quo concessio proponitur chymera est. quo negatio arguitur quod conceditur. aut negatur. a. quod bene sequitur. conceditur ista. deus est. a te. et negatur ista a te. chymera est. et nulla propositio est. a. nisi altera istarum. igitur a te concedis vel negatur. a. igitur non dubitatur a te. a. Item si dubitas. a. et scis bene quod tibi altera istarum est. a. igitur tu dubitas alteram istarum. propositum est falsum vel sequitur quod tu dubitas alteram istarum et nullam istarum dubitas. propositum illi casui est impossibile. ¶ Item si dubitas. a. put est signum igitur intelligis. a. put est terminus. propositum est falsum. quod per istum terminum vocales vel scriptum a non generatur. neque generatus est aliquis conceptus in mente tua discretus naturaliter aliquid si

significans quod ad placitum significat iste terminus vocalis vel scriptus. a. illi conceptui sub ordinatus. igitur tu non es intelligens. a. vel signum est. patet propositum ex una suppositione preassumpta. ¶ Sed forte aliter respondetur dum proponitur. a. dicendo non intelligo. a. vel non respondeo ad. a. ¶ Sed contra. quod tu intelligis ista propositio est concessam. a. est alterum illorum. igitur intelligis istam et predicatum. igitur intelligis. a. quod noticia complexa supponit incomplexam. ¶ Item in isto casu proponitur. deus est. quia concessio proponitur chymera est. quia negata a te. per quod ad quodlibet illorum tu respondes. a. est aliquod illorum. igitur ad. a. respondes. et respondes ad. a. quod concedis vel negas. a. ¶ Sed forte aliter respondetur a principio non admittendo casum. quod non intelligit casum. quod non intelligit hoc. qui dicitur. a. est nomen singulare alteri istarum. quod forte dicitur quod ista non est propositio. a. est nomen singulare alteri istarum si cut ista non est propositio. bus est syllaba. non habita aliqua istarum vocum significatione. ¶ Sed contra istam rationem arguitur. quod ex illa sequitur quod non potest fieri bona impositio alius vocis. quod cum dicitur pono quod bus sit nomen singulare solum. aut platonis. et sic de aliis diceretur ex ratione quod illud non est intelligibile. et sic erit confusio in lingua. quod unus non poterit alium intelligere. quod per idem nullum incomplexum est nomen alius vocis. quod iste terminus homo non est nomen. quod non potuit ab impositore fieri quod ista propositio esset propositio intelligibilis. hoc est nomen cōe hominis.

¶ Item decimo sic eadem propositio est procedenda a te. et dubitanda in eodem casu et non est dubitanda a te et procedenda. nisi quod eadem est scita et dubia. igitur scitum est dubium. per propositum. et probatur alius. ponendo quod rex sedeat. et tu dubites regem sedere. tunc per quod hec. rex sedet. est procedenda a te. quod sequens ex casu. quod bene sequitur. rex sedet et dubitas regem sedere. igitur rex sedet. et quod ista sit a te dubitanda rex sedet. probatur. quod ista est tibi dubia. et dubitatur a te. et solum bene respondes. igitur ista est a te dubitanda. ¶ Item in eodem casu arguitur sic. eandem propositionem concedis et dubitas bene respondendo. et non concedis et dubitas eandem propositionem nisi quia eadem est scita et dubia. igitur scitum est dubium. patet consequentia et probatur an-

De scire et dubitare

tecedens proponendo istam. rex sedet. quia eo
cessa quia sequens proponitur tu concedis q
rex sedet. et patet q ista est concedenda. quia
vera et non repugnans. Ista enim stant simul
tu concedis q rex sedet et est tibi dubium q
rex sedet. igitur stat q tu concedas q rex se
det. et dubites regem sedere. quia quicquid
stat cum antecedente bone consequentie a ly
si vel ergo denominare stat cum consequen
te eiusdem. sed ista consequentia est bona.
est tibi dubium an rex sedet. igitur dubi
tas regem sedere et cum antecedente stat q
tu concedas q rex sedet. igitur cum conse
quente eiusdem stat q tu concedas q rex se
det. et dubitas q rex sedet qd ponatur et seg
tur ans probandum probatum.

Item undecimo sic. alij p
positio est
tibi dubia que est scita a te esse vera. igitur p
idem scitum est dubium. patet consequentia
quia contradictorius consequentis repugnat
antecedenti. ex eo q propositio alicui dubia
est propositio ab eo intellecta ut propositio e.
non credita esse vera nec credita esse falsa. igi
tur si propositio est dubia alicui ipsa non est
scita ab eodem esse vera neq esse falsa. sed ar
guitur. antecedens ponendo q. a. sit nomen
singulare alicuius istarum puta vere. scilicet
rex sedet vel nullus rex sedet. deinde fiant he
due consequentie. a. est verum. igitur hec propo
sicio est vera. a. est verum. igitur hec propo
sicio est vera. in consequente vnius demonstra
ta illa rex sedet. et i pnte alterius demonstra
ta illa nullus rex sedet p3 q vna illaruz coseque
tiarum est bona et sit prima gratia argumen
ti que sit. c. et arguitur sic. consequens. c. est sci
tum a te esse verum. quia scis q arguitur a
convertibili ad convertibile. et scis bene q ex
vero non sequitur falsum. et scis bene q an
tecedens est verum. igitur scis q consequens
est verum. et ideoz consequens met est tibi du
bium. quia utraqz istarum est tibi dubia. hec
propositio est vera. et hec propositio est ve
ra demonstrando istas duas propositiones
contradictorias. rex sedet. nullus rex sedet.

Item duodecimo sic ponatur q sci
as quid per subiectum istius demonstratur

hoc homo. et sufficienter consideres verum
demonstratum per illud subiectum sit homo
vel non homo. et non decipiaris. et cum hoc
q aliquid credas esse hominem. et aliquid cre
das non esse hominem. et scias bene q hoc
est homo precise significat q hoc est homo.
deinde pponitur tibi. hec est tibi dubia. hoc
est homo. patet q ista est vera non repugnans
et ista est scita esse vera. vel saltem scita est fal
sa igitur scitum est dubium. patet consequen
tia et arguitur minor. quia tu scis bene quid
demonstratur per subiectum istius. hoc est
homo. quam tu scis adequate significare q
hoc est homo. et sufficienter consideras et non
deciperis an illud demonstratum sit homo
vel non homo. igitur scis istam esse veram.
vel scis istam esse falsam. tenet consequentia.
quia si hoc demonstratum sit homo cum aliis
partibus. ibi positus sequitur q tu scias istas esse
veram. et si hoc sit non homo cum illis parti
bus sequitur q scias ipsam esse falsam. Itz
proponatur hec. hoc est homo. posito q be
ne scias istam significare. ut prius q hoc est
homo. et patet q hec est tibi dubia. Et ar
guitur tunc sic. tu dubitas istam. hoc est ho
mo. quam adequate scis significare hoc esse
hominem. igitur tu dubitas hoc esse homi
nem. et tamen tu scis hoc esse hominem. quia
in rei veritate tu scis te esse hominem. igitur
tu scis. hoc esse hominem te demonstrato p
ly hoc. Uel arguit sic. hoc q tu scias hoc
esse hominem stat cum antecedente. hec est tibi
dubia. hoc est ho qua adequate scis significa
re. hoc esse hominem. igitur ista stat cum suo
consequente. scilicet cum hoc tu dubitas hoc
esse hominem. te demonstrato per ly hoc. et
lateat te demonstrari per ly hoc in consequen
te. igitur ista stant simul. tu scis hoc esse homi
nem et dubitas hoc esse hominem. quod fuit
probandum.

Item tertiodecimo sic alij
qua p
positio est scita ab aliquo que ab eodem non
est scita. igitur per idem aliqua propositio est
scita ab aliquo que eidem est dubia. patet co
sequentia. et antecedens arguitur ponendo
q hec sit. a. nullum concessum a for. est scituz
a te. qua concedat for. et nullam aliam. et sci

De scire

as bene q*uod* ista est. a. et fit illa. b. a. est scituz a te. quā scis adequate significare q*uod* a. est scitū a te. tunc p*ro* q*uod* b. est scitū a te. et idē. b. nō est scitū a te. igitur et cetera arguit antece- dens sic. q*uod* tu scis bene q*uod* nullū concessū a for. est scitū a te. et scis q*uod* ista. nullū concessū a for. est scitū a te. adequate significat q*uod* nul- lū concessū a for. est scitū a te. igitur tu scis istā. nullū concessū a for. est scitū a te. et etiā illa nō est scita a te. q*uod* si tu scis q*uod* nullū cōces- sum a for. est scitū a te. igitur nullū concessū a for. est scitū a te. et vltra. nullū concessū a for. est scitū a te. et nihil est p*re*cessū a sorte nisi ista nullū concessū a for. est scitū a te. igitur ista nō est scita a te. ¶ Alter etiā arguitur ponendo q*uod* for. cōcedat. b. et nullā aliā propositionem nisi. b. tunc propono. a. est scitū a te. si cōcedi- tur sicut est cōcedenda cū ista sit. b. cōceditur b. tunc arguitur sic. tu concedis. b. sine obliga- tione. et ponatur cū toto casu q*uod* tu nō sis obli- gatus. igitur. b. est scitū a te. Et arguitur q*uod* b. nō est scitū a te. q*uod* si. b. est scitū a te. et b. ade- quate significat q*uod* a. est scitū a te. igitur. a. est scitū a te. et a. adequate significat q*uod* nullum concessū a for. est scitū a te. igitur nullū con- cessū a for. est scitū a te. sed. b. est concessū a sorte illa. b. non est scitum a te.

Sed p*ro* h*uius* solutione habenda p*re*- mittitur q*uod* hec consequentia est bona si credis firmiter for. currere non dece- ptus in significatione alicuius istoz terminoz for. et currit. et for. currit. tu scis sortē currere et contra si tu scis for. currere. credis firmi- ter sortē currere nō deceptus in significatione illoz terminoz for. et currit. et for. currit. Et ita generaliter sequitur in alijs terminis. sed non segitur. tu credis firmiter for. currere. et for. currit. igitur tu scis for. currere. vt argu- tū est supra. neq*ue* sequitur tu scis for. nō esse igitur credis firmiter for. nō esse. et ita est q*uod* for. nō est. q*uod* nihil est. neq*ue* esse p*ot*est q*uod* for. nō est. Ex qua suppositione sequit*ur* q*uod* ois fides actualis est scientia. et quodlibet fideliter cre- ditū est scitū. Accipiamus adhuc q*uod* si cōfide- ras for. currere et nō credis firmiter sortem currere. neq*ue* credis firmiter sortē nō curre- re tu dubitas sortē currere. et cōtra. si dubi- tas sortē currere. igitur consideras sortē cur- rere. et nō credis for. em currere. neq*ue* credis

sortem nō currere. sed si credis nō firmiter sortē currere. nō deceptus in significatione ali- cuius istoz terminoz sortes. et currit. tu op- pinaris sortes currere et cōtra. Ex q*uod* bus se- quitur q*uod* p*ot*est esse q*uod* sortes sciat se errare et se decipi. q*uod* p*ot*est esse q*uod* sortes credat firmiter q*uod* ipse errat. licet nesciat. in quo singulariter er- rat. aut decipiatur. Itē est aduertendū nō ēē incōuenientes. q*uod* aliquid sit scituz p*ro* p*ro*positio- nē de terminis cōibus. quod sit dubiū p*ro* p*ro*positionē de terminis singularibus. sicut per istā ois rex est rex. quēlibet regē est scitum a te esse regē. sed p*ro* istā. hoc est rex. hoc dubi- tandū est esse regē demonstrato. b. regē. id. b. regem est scitū a te esse regē. et b. regē est du- bitatū a te esse regē. s*ed* in diuersas p*ro*positio- nes. vnā de terminis cōibus. aliā de termi- nis discretis. ¶ Itē sciamus q*uod* eadē res est scita et dubia ab eodē s*ed* in desperatos termi- nos. vt dubitatū est a te hoc esse regē demon- strato vno quē dubites ēē regē. et scitū ē a te hoc esse istū hoīez. ¶ Itē s*ed* in conceptus sin- gulares nō desperatos. sed sicut cōuertibiles eadē res est scita et dubitata ab eodē s*ed* in di- uersas noticias. vt posito q*uod* ista sit in mente tua. iste homo est for. per cuius subiectuz be- ne scias ad intellectū demonstrari for. tunc p*ro* q*uod* tu scis istum esse for. ad intellectū for. de- monstrato per ly istū. q*uod* scis bene subiectuz et predicatū istius propositionis conuerti vt pono. et scis bene for. esse in rerum natura. et ista est tibi dubia iste hō est for. demonstan- do ad oculū hominē venientē a remotis qui in veritate est for. ideo noticia intellectiua scis hoc esse sortē. et noticia sensitua dubitas hoc esse for. vt supra arguebatur. Et s*ed* in hoc est aduertendum diligentius. q*uod* duplices sunt cōceptus in hoīe de eadē re. qui videntur ēē eque cōes. quoz vnus p*ri*ncet. q*uod* solū ad no- ticiā sensituiā reliquis ad intellectuiā. vñ iste terminus vocalis for. duobus cōceptib*us* cō- siderari p*ot*est nō cōueruibilib*us* quoz vnus est mere substantialis in intellectu. et nō cōno- tat vocationē seu notationē aliquā extrinse- cam. neq*ue* similitudinem aliquā extrinsecam et isto modo stat q*uod* cognoscas for. s*ed* nescias ipm vocari for. aut intelligas istam vocē for. imo stat q*uod* p*ri*us sciueris istū hoīem ēē for. q*uod* ipse vocetur for. neq*ue* hoc repugnat dictis

Et dubitare

bene intellectis. Et sicut dicitur de isto ter-
mino sor. ita de quolibet alio de predicamento
substantie. nani nō est imaginādū qd termi-
nus mere substantialis imponet similitudines
extrinsecas. q: nulla est similitudo extrinseca in
ter subas que est homo. et inter substantiam q
est eius aīa intellectiva indivisibilis. iste tñ ter-
minus substantia vtrūqz istorū vniūce et me-
re substantialiter importat. Alteri etiā conce-
ptui subordinari pōt iste terminus vocalis vī
scriptus sor. qui cōceptus est cōnotatiuus no-
minis. et similitudinis extrinsece. et sic tantū
apprehendit intellectus p istum terminū. si-
cut per hoc cōplexū. hoc vocatū sor. vel tan-
tū quantū per hoc cōplexū aliquid simi-
le tante quantitatis. vel talis qualitatis. nec in
omnibus de eodem sunt isti termini similes
vel cōuertibiles termini cōnotatiui. sed vt fre-
quentius alter de eodem. et similiter cōcipit
alius. Et hoc modo cōceditur qd sor. pōt de-
finere esse sor. ipō nō desinente esse homine.
Et qd hec est vera. homo est asinus. argētū
est stannū. neqz hoc modo illi sunt termini
de predicamento sube. sed sunt termini acci-
dentales. et iste est modus vulgaris. et ad sen-
sum interiozem pūens a sensibilibus muta-
tū illoz sensibilibus ymagines recipientē. In-
tellectus autem vlt a accidentia extrinseca in-
telligit substantiam rei. et q: nō ita facili-
ter intelligimus. sicut sentimus. neqz tācito. ideo nō
tācito habemus in intellectu cōceptus substā-
tiales cōmunes vel singulares determinatos
sicut habemus cōceptus cōes vel singulares
vagos. ¶ Sed forte cōtra illud arguitur. q:
seqz ex illo dato qd omnes tales termini hō
sial sint termini equiuoci. et per psequens nō
sunt termini substantiales de predicamento
substantie. p3 cōsequētia per iā regulam. ad
cognoscendū terminum equiuocū equiuocā-
tem. s. qd qñ ipē nō subordinatur alicui cōce-
ptui secum cōuertibili. sed pluribus dissimili-
bus nō inuicem cōuertibilibus. sicut iste ter-
minus vocalis canis nō subordinatur alicui
conceptui secum cōuertibili. sed tribus cōce-
ptibus desperatis. s. cōceptui canem celestes
significanti. et cōceptui canem latrabile. et cō-
ceptui canes marini significanti. ¶ Sed
huic dicitur qd stat bene istas sor. currit. ho-
mo currit et c. esse propositiones plēs. et istos

terminos vocales vī scriptos. s. sor. et homo eē
equiuocos. et istum terminū sor. nō esse sin-
gularē terminum. dū n tñ vniūce sumeren-
tur illi termini nō minus iste sunt cōcedende
homo est sor. aīa est pla. vbi argumenta istā
difficultatem nō petant. nimis enim vanum
est in verbis laborare proposito alium exigē-
te finem. sepe enim loquentes incidenter per
verba falsa transimus. Ideo transeamus nō
curantes gratia breuitatis.

His quidem habitis dicimus qd nūqz eadem
res per eandem propositionem scitur et du-
bitatur. l3 per diuersas simul sciri et dubitari
possit ab eodē. Ex quibz dicimus ad primū
negādo istā pñaz mētalē sor. scis currere. igitur
scis sor. currere. sicut vocalis sibi subordi-
nata est neganda respectu tñ dei ista est cōse-
quentia bona. sor. deus scit currere. ergo de-
us sit sor. currere. Et cum arguitur. qd ista cō-
sequētia in mente tua sit bona. q: nō pōt an-
tecedens istius cōsequētie esse verum quin
cōsequens sit verum. et nō repugnat antecē-
dens et consequēs esse simul vera. igitur hec
consequētia est bona. Dicitur qd non valet
cōsequētia sicut hec consequētia mentalis
nō est bona. talis propositio mentalis homo
est asinus demonstrata illa hō est asinus est
necessaria. igit hō ē asinus. Quis nō possit eē
qd asis sit verū quin pñs sit verum. et nō re-
pugnat antecedens. et consequens esse simul
vera. ita etiam in vocalibus nō sequitur. non
pōt esse qd antecedens istius consequētie. hec
est vera homo est asinus. igitur homo est asi-
nus. sic significando sit verū. quin cōsequēs
sit verum. et nō repugnat antecedens et con-
sequens esse vera simul. igitur hec cōsequen-
tia est bona. hec est vera homo est asinus. igitur
homo est asinus. Et cum vltius argui-
tur. qd illa consequētia sit bona. q: non pōt
esse qd antecedens istius pñe sit verum quin
scias sor. currere. igitur oppositū consequen-
tis nō stat cum antecedente in cōpossibilitate
q: ad istum intellectum procedit argumentū
negatur consequētia.

Ad secundum argumentum
dicitur nō ad-
mittēdo casū. q: ex casu seqz qd tu cognosceas
sor. et nō cognosceas sor. seqz. n. tu cognosceas
l3

Tractatus

for. si scis qd alter istoz est for. q: nō potes sci re qd alter istoz est for. nisi p tale propositio nē mētale in alterum istoz est for. sed noticia complexa presupponit incomplexā. igitur si cognoscis aut scis alterum istoz esse for. tu co gnoscis for.

Ad tertium dicitur admissio ca/ su concedēdo qd tu scis hoc esse for. q: hec est vera in mente tua hoc est for. capiēdo istum terminū for. sub/ stantialiter. et negatur qd dubitas hoc esse for. si tñ capiatur iste terminus for. accidentaliter prout idē significat qd hoc cōplexum homo vocatus for. concedit qd dubitas hoc esse for. cū quo bene stat qd tu cognoscis for. et scias hoc esse for. capiēdo istū terminū for. inere substantialiter. et qñs nō intelligatur iste ter minus for. captus inere substantialiter adhuc verum est qd tu scis hoc esse for. hz ista voca/ lis vel scripta non sit concedenda a te. tu scis hoc esse for. q: ipsa non est intellecta a te. put est propositio.

Ad quartum argumentum di/ citur non admittē do casum propter istam particulā qd propo sitio scilatur vt signum. q: illud repugnat pre acceptis. nihilominus in residuo casus conce ditur qd tu scis hoc esse verum. demonstran do ad intellectum veruz illorum. sicut tu scis qd hoc fuit demonstrando adam ad intelle ctum. et scis qd hoc demonstratur demonstra ta chymera. igitur et c. Et ulterius conce ditur qd tu dubitas hoc esse verum ad ocu lum siue ad sensum quacūqz istarum demō strata. neqz hoc repugnat dictis. In argumē to tamen negande sunt iste consequentie. hec est scita a te. hoc est verum. quam adequate scis significare hoc esse verum. igitur tu dubitas hoc esse verum. hec est tibi dubia hoc est ve rum quam adequate scis significare hoc esse verum. igitur tu dubitas hoc esse verum. qñs utriusqz consequentie consequens sit conce dendum in casu isto propter variā elusdez rei demonstrationem. neqz valet consequen tia. ista consequentia est bona scita a te esse bo na. cum particulis sibi positis. et antecedēs est scitum a te. igitur consequens non est tibi du bium. qñs tamen admittatur iste casus de ista consequentia. a. est verum. igitur hoc est

verū pp ridere ad illud argumentum.

Ad quintum dicitur qd pars nō pōt supponer pro positione tota cuius est pars. Et ad argu mentum ibi factum non procedit. De hoc ta men magis infra dicitur.

Ad sextum dicitur vt dicebatur non admittendo qd ista p positio vt ppositio est sit scita a te hoc est for. vel tibi dubia. Terfūti cōceditur cū residuo casus qd scis hoc esse for. ad intellectū demō strādo ipm fm sensum. tñ dubitas hoc esse for. qd nō est impossibile. ideo et c.

Ad septimum dictum est negā do illam psequē tiam tu credis firmiter for. currere et for. cur rit. igitur tu scis for. currere.

Ad octauum conceditur qd in ca su tu dubitas te sci re for. currere. et negatur ista consequentia tu scis for. currere. et consideras sufficienter an for. currat. igitur pcpis certitudinaliter te scire for. currere. Sicut nō sequitur. tu dubi tas for. currere. et consideras sufficienter vtz dubites for. currere. igitur pcpis certitudi nalter te dubitare for. currere. nec per easdē euidēcias omnino dubitas an scis for. curre re. et scis vel dubitas te dubitare. vel scire for. currere.

Ad nonum argumentum. forte di citur qd casus est im possibilis vt probat argumentum admissio casu. q: alijs partibus casus repugnat qd ali qua sit propositio dubia. et qñs illa nō repu gnaret non est illa bona descriptio propo sitionis dubie. q: sicut nulla propositio est sci ta vt propositio ita nulla est dubia vt propo sitio. Sed ista responsio non sufficit. q: sequē tia in residuo casus difficultatem petunt istā an hec sit propositio que ponitur in parte ca sus. a. est nomen singulare alterius istorum. ideo fm reiveritatem dicitur non admitten do casum. q: non intelligitur nulla facta noua impositione precedente istius vocis que po nitur pro subiecto istius particule casus. a. est nomen singulare et c. vnde sicut illa non est p positio. bus est syllaba. vel vox nulla precedē te impositione istius syllabe que ponitur pro subiecto. ita etiam illa non est propositio. a. et

Descire et dubitare

nomen singulare alicuius illarum non prece-
dente alia impositione istius termini. a. q. si
cut vox est q. prim a syllaba sub huius ppo-
sitionis maro currit. non est pars orationis. et p
hoc non est hec propositio. ma. est nomen. ita
prima littera prime syllabe subiecti istius p-
positionis. maro currit. nō est pars orationis
et propter hoc hec non est propositio. ni. no-
men est. ita etiam hec non est propositio. a. est
nomen singulare alterius illarum. neq. hoc
q. pfero. s. but pōt reddere suppositū huic
verbo est. cum non habeat modos similitu-
dinis et propositionis ab ipositorē datos. Ali-
ter enim nulla esset vox litterata. immo etia
neq. litterata que etiam non esset pars ora-
tionis grammaticæ. postq. quilibet syllaba
vocalis pōt esse pars orationis. dato q.
tales essent congrue. ba est syllaba. pe est syl-
laba huius dictionis vel illius et. S. d. hoc
satis dictum est in primis. Ueruntamen ubi
argumenta non petunt similem difficultatem
illi quam petebant argumēta facta. q. illa ar-
gumenta solum intendebant probare q. non
debet responderi ad. a. nisi intelligerem. a. ad
mittimus tales modos loquendi in alio pro-
cessu. et verba inuicem relinquuntur. Et sim-
ilitū modum loquendi concedimus q. a. sit
nomen singulare huius vel illius ppositionis
vel for. et q. a. sit si. ba sit syllaba. but ē vox
nō significans ex impositione. et q. for. est no-
men et frequenter accipimus noia rex p. no-
minibus nominū ipaz rex. sicut illud nomē
for. dicimus esse nomen for. qui tñ terminus
vel nomen nō vocat for. Sed hoc dicimus
pp breuitatem. q. nō cuius nomini possumus
nomen pprium assignare. et ut facilius vnus
alter intelligat. et q. esset pcessus in infinitū
in nominibus proprijs. Et p hoc d. ad illud q.
arguebat q. primus impositor nō potuit p-
mo iponere noia. d. q. potuit imponere sim-
modū iā dictū g. breuitatis. et sine dubio
presupponit falsū vel saltē non pgruū. Sed
de isto nō sit cura. q. ad aliud intēdebat. s. tñ
libenter in casu isto disputare sine ista difficul-
tate quā petit opponens de. a. et pcedere in
casu isto q. a. est aliter istoz. et dubitare an. a
sit vox. et an. a. sit falsū. et cōcedere q. a. scio
esse ppositionē cathegoricā. sed negare q. a.
scio esse idē sibi ipi. a. q. uis. a. scire esse idē vel

eadē alicuius vel alicui. Et si in casu poneret
a. tunc esse nomen singulare istius deus est.
et lateat me tunc pcedere q. a. est vox. et ne-
garē q. ego scio q. a. est vox tāq. repugnās.

Ad decimus dē propositio est
pcedenda et dubitanda a te. et non est conce-
dēda et dubitanda a te. nisi q. est scita et du-
bia. igit. et. D. negando iniorē ad intelle-
ctū ante dictū. et pcedit maior q. eadē propo-
sicio est pcedenda et dubitanda. q. ista propo-
sicio in isto casu. rex sedet. est pcedēda a te. q.
sequens. et etiam est dubitanda. i. digna dubi-
tari. q. illa est tibi dubia. igitur dubitas eā. et
nō repugnāt illa. tu pcedis a ppositionē et du-
bitas eā nō male rīdendo. capiēdo dubita-
re p eo q. est dubiū. capiēdo aut dubitare
pro eo q. est dubie rīdere ad ppositionem
prout distinguit ptra cōcedere vel negare ne-
gat q. eadē ppō est cōcedēda et negāda. vel
dubitāda p eadē mēsurā. Sed melius pōt il-
lud argumentū fortificari q. prius fuerit for-
tificatū arguendo q. dubitas regē sedere et cō-
cedis regē sedere. et nō pcedis sed dubitas re-
gē sedere. nisi q. scis reges sedere et dubitas
regē sedere. igit. et. Sed huic d. q. qd sit de
maiori vel minori q. satis pōt esse q. scias re-
gē sedere et dubites regē sedere. q. pōt ēē q.
scias regē sedere. et dubie rīdeas ad regē se-
dere. S. d. admissō casu pcedēdū ē q. rex sedet
tāq. sequēs ex casu. et negādū ē q. scias regē
sedere. cū lateat te regē sedere i illo casu.

Ad vndecimū pcedit illud asis q. aliq. p-
positio ē dubia q. tñ est scita ēē vā ne-
q. hoc repugnat. s. seq. ad pdicta. q. tñ aliq.
propō sit dubia ppō vel dubiū signū et si du-
biū significatū vel dubia p significato nō co-
cluderet argumētū aliqd. neq. descriptio ibi
posita d. ppōne dubia ē admittēda. q. nihil
pōt sciri nisi tāq. significatū neq. ē dubitari.
et si aliq. ppō sciat vt ppō ipa scit vt pposi-
tio significata. et nō vt ppositio significans. et
ita d. in predictis intelligi et eodem respectu.
S. d. ad alias duas formas d. nō rīdendo ad
aliquā talē. hoc ē hō. neq. ad aliquā talem tu
scis hoc ēē hoīez. priusq. sciatur que res de-
monstretur per istum terminum hoc. et ita
dicitur generaliter de omni pronome de-
monstratiuo. q. nulla propositio intelligit vt

Tractatus

propositio est nisi quilibet eius terminus intelligatur ut terminus est. Ad ulte enim forme si ibi facte que non valent. Et per hec dicta et prius potest patere solutio ad argumentum quod facere solent ad probandum quod idem sit scitum et dubium. ponendo quod a. b. c. sint iste tres propositiones. deus est. rex sedet. chimera est. quarum a. sit scita a te. b. sit dubia. c. scita esse impolis. et remanentibus a. scita. et b. dubia. et c. scita esse impolis moveantur iste et taliter disponantur quod tu nescias que sit. a. neque que. b. neque que. c. quo posito sequitur quod a. est scitum a te. et a. est tibi dubium. quod sequitur tu dubitas an hoc sit tibi dubium demonstrato. a. quod tu nescis an sit b. igitur hoc est tibi dubium. Sed huic dicitur ut prius quod a. non est scitum ut significans est. si cut neque aliqua alia propositio. et si argumentum fieret de rebus non plus concluderet nisi tu scis hoc esse scitum a te demonstrando ipsum ad intellectum. et dubitas hoc esse scitum a te demonstrando ipsum ad sensum. quod est coniungens

Ad ultimum dicitur non admittendo quod illa sciatur ut significans est. quod presupponit argumentum. Verumtamen admissio isto gratia disputationis non plus probat argumentum. nisi quod aliqua est propositio vera que non potest sciri sic significando. quod est concedendum dato isto modo loquendi. imo concedendum est quod est aliqua propositio vera que a nullo potest sciri sic significans. sicut hec. hec non scitur ipsamet demonstrata. Et contra quod a. et b. propositiones convertuntur et utraque est a te intellecta ut propositio est. et una est scita a te. et alia non potest sciri. quod sequitur de istis. hec propositio non scitur a te. et hec propositio non scitur a te demonstrando utrobique per ly hoc secundum istam. sed quod non sequitur illud modum loquendi. sed priore a principio posito. ideo istas conclusiones non concedimus sed concedimus quod omnis res de mundo est scita vel scibilis noticia singulari vel generali. multum tamen propositiones sciuntur que non possunt sciri esse vere.

Ed aliud incidit dubium. utrum

possit esse quod homo appareat asinum?

Et arguitur quod non. primo. quod si homo appareat asinus sit gratia ex-

pli. sor. Et arguitur. quod sor. non appareat asinum? quod si sor. appareat asinus et non appareat nisi illud quod est. igitur sor. est asinus. **Secundo** si

sor. appareat asinum? et de quod appareat est illud quod appareat sequitur quod sor. sit asinus. **Tertio** si sor. appareat asinus. igitur per aliquam propositionem appareat tibi sor. asinus. Sit igitur quod per istam habet uno est asinus vel per istam hoc est asinus quare credis esse verum in rei veritate demonstrando sor. Sed arguitur quod non. quod si per istam sor. appareat asinus tibi quare credis esse verum. igitur sor. appareat tibi per predicatum significari. sed quicquid appareat tibi per aliquem terminum significari per illum tibi significat. quod istum per illum terminum apprehendis. igitur sor. per istum terminum asinus significatur. sed signum de quocumque suo significato ex parte vere et affirmative predicatur et cum sor. sit significatum eius. igitur de sorte vere et affirmative predicatur iste terminus asinus? et per istas hec est vera. sor. est asinus. **Quarto** si sor. possit apparere asinus. per idem habet in casu quod idem appareat tibi pedale. et semipedale. summe album et minus album summe albo. prius est falsum. et arguitur prius. ponendo quod a. et b. pedalia distent equaliter a te. que tibi appareant pedalia et equalia deinde incipiat remoueri. b. per magnam distantiam. et remouetur quousque apparet tibi solum semipedale. te bene sciente quod est pedale. et sit iam medius instans hore in quo. b. appareat semipedale. et arguitur quod b. appareat tibi pedale. et quod appareat semipedale. quod enim. b. appareat tibi semipedale. apparet ex casu. b. enim appareat sub duplo minori angulo quam ante apparebat. et cetera sunt paria. igitur. b. appareat tibi minus quam ante apparebat. sed quod b. appareat tibi bipedale asinus. quod tu scis. b. esse pedale. quod scis. a. et b. esse equalia. igitur credis. b. esse pedale. et quilibet credis taliter appareat tibi esse. igitur appareat tibi. b. esse pedale. **Item** est sequitur alia conclusio quod b. appareat tibi summe album et minus album summe albo. quod sint. a. et b. summe alba. que appareant tibi summe alba et remoueat. b. ipso remanente summe albo quousque apparebit remissius album quam iam appareat. Scias tamen quod b. continue remanet summe album. quo posito appareat quod b. appareat remissius album quam summe album quod enim appareat remissius quam ante. sed ante appareat summe album. igitur iam appareat minus album quam summe album. et tamen. b. appareat summe album. quod scis. b. esse summe

Descre et dubitare

igitur credis. b. esse suum me albu[m] et qualiter
cunq[ue] credis esse taliter apparet tibi esse. igitur
b. apparet tibi suum albu[m]. ¶ Si arguitur pri-
mū asinus. q. a. et b. scis eē e[ss]e alba. igitur appa-
rēt tibi e[ss]e alba. q[ui]bus concessis sequit[ur] q[uo]d suum
me albu[m] apparet albius suum me albo. ¶ Itē
isto dato sequitur q[uo]d aliqua noticia est error.
et q[uo]d aliquid apparet tibi indiuisibile quom[od]o
vtrūq[ue] est falsum. ¶ Item si fortes apparet
tibi asinus. igitur fortes apparet tibi asinus
sub aliquo conceptu. et non nisi per istum ter-
minum asinus. igitur iste terminus asinus si
gnificat fortes. consequens falsum. igitur et c.

Pro solutione

¶ Dubiū intelligendū est
primo q[uo]d sicut est duplex noticia interior i ho-
mine tam complexa q[uam] incomplexa sensitua
et intellectua. ita in homine potest eē duplex
apparentia vna ad sensum. et alia ad intel-
lectum. vnde eadem res ad sensum apparet co-
lorata. sicut celū apparet azurri coloris ad sen-
sum. ad intellectum tamen scitur q[uo]d celū non
est coloratum. q[uo]d bene scitur ex principijs na-
turalibus q[uo]d nihil est coloratum nisi sit mixtū
substantialiter aut qualitatiue. Secundo acci-
piamus q[uo]d omnis intentio simplex cathego-
rematica aliquid significat. aliter non esset in-
tentio quoniam ens est obiectum intellectus. et ni-
hil intelligitur nisi sub ratione entis. ideo om-
nis intentio simplex siue conceptus est verus
sicut dixerūt antiqui. veram res significat.
Tertio intelligatur q[uo]d nihil significat aliquis
terminus nisi suum significatū vnde fortes. nō
est significatum istius termini asinus vniu[er]-
sae et substantialiter capti. Et sicut dicitur de
illo termino asinus ita de alijs. Ex quibus se-
quitur primo q[uo]d per nullum conceptum inco-
plexum potest aliquis decipi. ¶ Secundo se-
quitur q[uo]d omnis error est circa complexum.
q[uo]d sensus exterior nō cōponit et nō diuidit. q[uo]d
nō pōt habere copulā. cū non innitetur nisi
sensibili effectiue concurrente. et nullum sensi-
bile pōt in eo generare copulā. aut cōcurrere
ad generationem copulæ. ideo sensus exterior
nō decipitur. sed tū interior et sensus et intel-
lectus cōplexione distante. Ex q[uo]b[us] acceptis
p[er] sōlo ad argumēta. ¶ Ad primū d[icitu]r negā-
do istā p[ro]p[ositi]ōem fortes apparet asinus. et nihil appa-
ret asinus nisi illud q[uo]d est igitur fortes. est asinus.

Et cū arguitur si fortes apparet asinus. igitur
fortes apparet ipemet asinus vel alius asinus ab
eo. Dicitur concedendo q[uo]d fortes. ipemet appa-
ret asinus. sed nō apparet ipemet asinus qui
est. sed ipse ipemet apparet asinus qui ipse nō
est. et forte fortes apparet asinus. et nō apparet
asinus qui apparet. q[uo]d forte nullus asinus ap-
paret. ideo neq[ue] ex isto sequitur q[uo]d aliquis asi-
nus sit. neq[ue] q[uo]d fortes. sit sicut fortes. forte videt[ur]. Itē
nō sit in re natura. q[uo]d videre nō est nisi ali-
quā rem visione cōprehendere. sed stat visi-
onem per quā aliq[ui] res cōprehenditur esse.
q[uo]uis ista res nō sit sed modicū ante fuit. cū
visio sit q[ui]tas intensa. igitur et c. ¶ Itē nō se-
q[ui]t[ur]. hoc sentit[ur] et hoc auditur. igitur hoc ē. Et
tunc ad scōm cū arguit[ur]. oē q[uo]d apparet. ē ista
res q[uo]d apparet. D[icitu]r p[ro]cedendo. sed ex illo non
seq[ui]t[ur] q[uo]d fortes. sit asinus. sed solū seq[ui]t[ur] q[uo]d fortes. ē il-
lud q[uo]d apparet. et hoc est ver[um]. q[uo]d fortes nō ap-
paret nisi hoc dēmonstrato forte. et ista est ver-
ra oē q[uo]d apparet ē illud q[uo]d apparet. q[uo]d tū il-
lud q[uo]d apparet ē illud q[uo]d apparet. igitur oē q[uo]d
apparet ē illud q[uo]d apparet. Itē p[ro]p[ositi]ō ab exclusi-
ua ad suā vlem de terminis trāspōsitis. et p[er]
eādē modū p[ro]cedit q[uo]d oē q[uo]d apparet ē tantū
quātū apparet. q[uo]uis aliq[ui]d sit pedale et illud
appareat semipedale. et ita oē q[uo]d apparet est
exis ibi vbi apparet. q[uo]uis aliq[ui]d appareat in
vno loco et quo ip[s]e nō est. et tō oē q[uo]d appar[et]
ē tale q[uo]le appareat l[oc]o viride appareat puniceū
vel azur[um]. ¶ Ad tertiā formā postea dicitur.
¶ Ad q[ui]rtū d[icitu]r q[uo]d stat idē apparere pedale et
semipedale. sūm diuersas apparētiās. negat[ur]
tū i casu illo q[uo]d b. appareat minus q[uam] pedale
et nō v[er]o hoc argumētū. c. d. et b. apparēt e[ss]e
illa. sed c. appareat minus q[uam] pedale. igitur b. ap-
paret m[in]us q[uam] pedale. et posito q[uo]d c. eēt vni[us]
minus q[uam] pedale. q[uo]d eēt iter. a. et b. in tanta
distātia q[uo]d appareat semipedale. asinus est ver[um]
et p[ro]p[ositi]ō falsum. neq[ue] seq[ui]t[ur] de p[ro]p[ositi]ō. a. et b. appa-
rent pedalia. igitur a. et b. apparent e[ss]e illa ad
sensum vel intellectum. neq[ue] de p[re]terito. v[er]o
p[ro]p[ositi]ō. a. et b. apparuerūt pedalia ad sensum vel
ad intellectū. et aduertit bene. vtrū. a. et b.
essent equalia. igitur a. et b. apparuerūt tibi e[ss]e
illa. Et ita dicendū est q[uo]d b[on]i stat q[uo]d fortes appa-
reat. a. albu[m] vt octo. et eadē fortes appareat al-
bu[m] vt q[ui]tuor. nūq[ui]d tū stat q[uo]d aliq[ui]d appareat
albu[m] vt octo et minus albu[m] q[uam] albu[m] vt octo. si

Tractatus

cut nō stat qd aliqd appareat albius sūme al
bo. tñ in casu aliqd apparet albius q̄ prius
apparuit vt sequit̄ ex dictis &c.

ExPLICIT tracta. de scire & dubitare.

Incipit tractatus obligationū.

O prius accipere qd ob

ligatio logica est actus

obligantis sūm quē ipse est obli

gans. Ex quo sequitur primo qd

si obligatio logica est obligās est. & si obligās

est aliquis obligatur. igitur a primo ad vlti

mū si obligatio est aliquis obligatur. p̄ p̄na

q̄ sequitur. calefactio est. igitur calefaciens ē.

& visio est. igitur videns est. Secundo accipi

amus qd obligatio logica habet istas species

s. positionem & depositionē. & si plures vidē

dū erit. Ex quo sequitur qd omnis positio in

hac arte logica est obligatio. & p̄ter qd om

ne ponere est obligare. Ex qbus sequit̄ istas

p̄nas valere. ego pono tibi istā. igit̄ ego obli

go te ad istā. etiā v̄ istā. ego bene pono tibi

istā. igitur tu obligaris ad istā. & iō bene seq̄

ego bene posui tibi istam. igitur tu fuisti obli

gatus ad istā. **T**ertio vltra accipitur qd se

quitur. tu bene admittis. a. propositionē. igitur

obligaris ad. a. propositionē. & de prete

rito. tu bene admisisti. a. propositionē. igitur

tu fuisti obligatus ad. a. propositionem. q̄ ad

mittere. a. propositionē nō est nisi promittere

se responsurum ad istam sūm exigentiam ei?

cui promittitur. sed promittere aliquid est ob

ligare se ad illud. igitur &c. **S**z cōtra ista

forte arguitur. qd aliqua ē obligatio qua nul

lus obligatur. q̄ scribatur ista oratio. pono tibi

istā tñ curris vel aliqua talis nullo admi

tente. & p̄ qd est obligatio. q̄ illa est oratio cō

posita ex signis obligatōis & obligato. **I**te

possuz ponere tibi istam. tu curris te inuito.

& nō admittente. igitur pōt esse qd ponatur

tibi ista absqz hoc qd obligem te ad istam. p̄

p̄na & antecedens arguitur qd possum pro

ferre tibi istam sic significantes. pono tibi istā

tu curris te nō admittente. igitur pōt esse qd

ponam tibi illam. **I**tem etiam tu potes ad

mittere istam absqz hoc qd obligeris. q̄ tu po

tes proferre istam sic significādo. ego admit

to istam. igitur pōt esse qd tu admittas istam

absqz hoc qd obligeris ad istam. **I**tem si po

nerē est obligare. igitur poni est obligari. igitur

tur solum qd ponitur obligatur. sed soluz p

positio ponitur. igitur solum propositio obli

gantur. p̄ns est falsum igitur &c. **S**z huic

dicatur qd equiuoce possunt sumi illi termini

Et ad primuz illoz dicitur qd illi termini ora

tio. propositio pro maiori parte apud logicū

capuntur prout non sunt nomina verbalia

& ita conceditur qd propositio est absqz pro

ponente. & oratio est absqz orante. sed capien

do ista nomina prout verbalia sunt. valz hoc

argumentum propositio est. igitur proponēs

est. oratio est. igitur orans est. & ita sequitur.

obligatio est. igitur obligans est. & hoc modo

in diffinitione locuti sumus. vnde isto modo

obligatio est illud per qd responsus obliga

tur. & sic iste terminus obligatio est. de predi

camento actionis & sūm istum modum. patz

responsio ad p̄num. Sumptio autem isto

termino obligatio primo modo. sūm quē mo

dum non accipimus. non valet consequentia

neqz illo modo est de predicamento actionis

sicut neqz iste terminus oratio vel cōstructio

nec tamen hoc modo sumptio termino est il

la diffinitio bona. obligatio est oratio compo

sita ex signis obligatōis & obligato. q̄ diffi

nitum ponitur in diffinitione. neqz obligatio

est illud aggregatum. **A**d secundaz formā

dicatur negando assumptum illud. s. potest es

se qd ponam tibi istam tu curris absqz hoc qd

obligem te ad istam. q̄ ponere est obligare.

Et negatur ista consequentia. potest esse qd

ego proferam istam propositionem. pono tibi

istam tu curris absqz hoc qd obligez te. igitur

potest esse qd ponam tibi istas absqz hoc

qd obligem te. q̄ non sequitur profero istam

pono tibi istas. tu curris. igitur pono tibi istā

tu curris. sicut non sequitur profero istas. po

no tibi istam tu curris. igitur obligo te ad istā

tu curris. q̄ nunq̄ est ponere nisi sit ad mite

re. Et si arguitur quia prius ponitur propo

sitio q̄z admittatur. Dicitur qd non lz prius

proferantur illi termini pono tibi istas. tu cur

ris vel aliam quia non est positio nisi quan

do obligatur respondens. **E**t si arguitur

qd nunq̄ sunt simul positio. & admissio. & per

consequens nunq̄ est obligatio. quia vt fre

quentius prius est corrupta ista prolatio talis

orationis pono tibi istam. tu curris q̄z respō

dens dicat admissio illam. **C**huic dicitur qd

De obligationibus

In hac arte presupponimus gratia agumenti eandem propositionem remanere vel vna sic significantem sicut significavit illa quas intendebat ponere ponens. Non enim posset bene de vocabulis disputari quia ut frequenter quod ponebatur non est quando respondens concedit vel negat illud. Quarto volo ponere quod extra tempus obligationis rei veritas est fatenda. Et per istam responderetur ad ultimam formam negando istam consequentiam tu proferas istam propositionem ego admitto istam tu curris igitur tu admitte istam tu curris quia cum admittere sit promittere et non sit promissio sine utriusque partis consensu non est admissio sine obligante igitur et c. Quinto postea accipiendum est quod illi termini concedendum et negandum idem significant in sequentibus quod dignum concedi et dignum negari et non participialiter scilicet quod significet concedendum quod concedetur et negandum quod negabitur quia isto modo necessarium simpliciter bene respondendo est negandum et impossibile simpliciter concedendum. Sexto ulterius dicitur quod positio est obligatio per quam respondens obligatur ad concedendum positam propositionem cum sibi vel posita fuerit.

Quibus positio pro regula teneat quod omnis propositio intel lecta scita esse possibilis et non repugnans ali cui bene admissio vel bene concessio que peti tur per signa positionis admitti est admittenda ut si ponatur quod nulla propositio sit aut quod nullus locatur vel quod nulla obligatio fiat aut quod tu non sis admittendus est casus.

Secunda regula omne bene admissum propositum eodem modo significans est concedendum et omne sequens ex eo et propositum est concedendum et omne sibi repugnans est negandum.

Tertia regula omne sequens ex bene admissio cum bene concessio vel bene concessio et bene admissio et opposito bene negati vel bene negatorum est concedendum propositum et quod si repugnans est negandum.

Quarto pro regula teneat quod omnes propositiones concessio et contradictorie negato debent facere copu

lativam possibiles et hoc est quod aliqui voluerunt dicere cum dixerunt quod omnes rationes in arte obligatoria sunt retorquende ad idem instans.

Quinta regula ad omnem propositum neminem prementem concessio vel concessis respondendum est secundum suam qualitatem scilicet si sit vera concedenda si sit falsa neganda. Et istam regulam ego extendo ad impositionem secundum opinionem hic sustinendam.

Sed contra istam regulam forte arguitur quod ex illa sequitur quod non omnis positio est obligatio neque de ponere est obligare et ista falsum et prima pars quod regula ista innuit quod obligat respondens solum ad bene admissum igitur si ponatur ista hoc est asinus et admittatur adhuc non est obligatus respondens ad istam quod non tenet eam precedere quam non bene admissit. Et isto sequitur quod non est possibile quod aliquis obligetur ad proponendum simpliciter impossibile sed positio est quod si tenet respondens ut innuit regula nisi ad licite promissum seu admissum sed non licite admittitur impossibile simpliciter secundum positionem igitur et c.

Item data ista regula sequitur quod positio et admissio sunt scitu esse tale est negandum et contradictorium concedendum respectu eiusdem. Item sequitur quod si aliquid prima bona et formali denotata a ly si et significante ex compositione suorum terminorum et c. ante est concessum et prima negandum et tunc sequitur quod non omne sequens ex concessio vel concessis est concedendum. Item sequitur ultra quod non omne repugnans concessio vel concessis est negandum.

Sed pro istis advertatur quod admittit proponere aliquam est promittere se respondere ad eadem secundum exigentiam arguentis et cum non omne promissum sit servandum sed solum licite promissum id non ad omne admissum respondendum est sed quod est promissum quod forte est non licite admissum vel promissum. Et quod pars quod non omnis positio obligat sed solum licita positio neque de ponere est obligare et non sequitur ego pono tibi istam et tu admittis istam igitur tu obligaris ad istam. Et tunc ultra proceditur quod non est possibile quod aliquis obligetur ad proponendum simpliciter impossibile per positiones. Et per idem proceditur quod positio et admissio est negandum ut si pars fuerit impossibile simpliciter et ita proceditur quod frequenter ante est concessum et prima non est concedendum et prima denotata a ly si significante et c. sicut si posita fuerit propositio impossibile sequens ex

Tractatus

ea est neganda quous illa ppositio posita et admissa fuerit concessa. Et ea tota istius est. quod si inordinata est ppositio multiplicare. sed solvere. Ex quo patet ratio ad ultimum quod oppositum male concessum et admissum est concedendum negandum tamen est quod contra dictum concedendum sit concedendum aut repugnans pcedendo sit concedendum respectu eiusdem.

Ad pro dictorum

argumentorum praxi huiusmodi ex parte plariter dispentimus. Obligo te ad ista tu curris posito quod demum si te quod sedes. quod admissa pponatur eadem. quod concessa negata vel dubitata cedat tempus obligationis. et arguitur quod ista non fuit concedenda si concessa fuerit. quod ista fuit falsa et non fuit obligatus. igitur et per ista et alia ista quod in nulla specie obligationis fuisti obligatus a me. igitur et per ista et alia ista quod neque per positionem neque per depositionem et sic de aliis. quod qua ratione tu fuisti obligatus per unam speciem eadem ratione quilibet. igitur per nullam si dubitas vel negetur. Arguitur tunc sic ista tu curris fuit tibi posita et a te bene admissa igitur non fuit a te dubitanda neque neganda. ista posita est bona denotate et. et alia est a te dubitandum saltem si pcedis te fuisse obligatum. igitur ista non est a te negandum. Sed per ista intellegendum est quod non obligatur aliquis nisi per terminos específicos obligationis. et cum obligatio sit circa certum officium exercendum. puta circa negare. concedere. aut aliter respondere. ideo si potest respondere quoniam arguere nisi conveniat secum per terminos específicos. et ideo per hoc genus obligatio non potest aliquis obligari ab arguente. quod neque modo obligatur ad illud ad quod nescit se obligari. Id cum dicit arguens obligo te ad ista tu curris. dicat respondens credo quod specie obligationis vel sit enim obligare. et non admittat aliquid antequam specificet per quam speciem obligationis vult eum obligare. Et iste est modus regularis respondendi. Aliiter tamen posset responderi sophistice admitiendo istam tu curris. cum dicit obligo te ad ista tu curris. Et cum pponitur illa tu curris. dicit respondens ad istam. Et si arguitur tu respondens ad istam. igitur concedendo. negando vel dubitando. vel alio modo. conceditur posita. et consequenter respondeatur secundum premissas ppositas. et pcedit so antecedente concedatur posita. Et negat pri-

ma pars antea pposita et secunda. Et pcedit tertia si per ordinem pponetur. et si queratur quod specie obligationis obligatur. dicat respondens quod non oportet certificare. Unde diligenter aduertatur quod quodlibet quod est una distinctiva sequens cuius quilibet pars est falsa non sequens quilibet pars est neganda propter ultimam ppositam. Et ita per oppositum de copulativa cum copulativa fuerit vera. sed repugnans cuius nulla pars est repugnans per se quilibet pars preter ultimam est concedenda. Nunc contra primam et secundam regulam simul arguitur. quod utraque istarum est polita. rex sedet. nullus rex sedet. ideo utraque istarum est admittenda cum sit utraque intellecta a te. Pono igitur tibi utraque istarum si admittatur. proponitur utraque. si conceditur. per quod conceditur duo contradictoria. quod enim sunt duo contradictoria est verum non repugnans. Sed forte dicit non admittendo. sed contra tu teneris admittere omnem ppositionem polem tibi positam sed utraque istarum est polita et posita. igitur te teneris admittere utraque istarum. Item si si admittitur utraque illarum quod altera alteri repugnat. saltem pono tibi alteram illarum. rex sedet nullus rex sedet. si admittitur ppono tibi istam rex sedet. et per quod ista est dubia et impertinens et ideo dubitanda que dubitata. proponitur nullus rex sedet. quod etiam dubitanda. quod dubitato uno contradictorio immediate pposito reliquo dubitandum est. Quibus dubitatis arguitur sic. utraque illorum dubitas. sed alterum illorum est positum. igitur positum dubitas. Sed hinc forte dicit cum ponitur altera illarum admittendo alteram illam. et cum pponitur altera illarum concedendo alteram illam. et tamen utraque illarum dubitatur cum pponitur. et ultra dicit quod nulla illarum est mihi posita. et si posueris mihi alteram illarum. tamen nullam illarum posuisti mihi. et si utraque illarum dubitauerim tamen non dubitavi mihi posita. Sed contra cedat tempus obligationis. et arguitur quod in illo tempore aliqua obligatio fuisti obligatus que fuerat. b. et arguitur sic. b. obligatione. sed b. obligatio fuit composita ex signis obligationis et obligato. igitur aliquid fuit obligatum quod fuit pars huius obligationis. et per ista aliquid fuit tibi positum. cum non fuerit alia obligatio quam positio. sic igitur aliquid istarum fuit tibi posita. sed utraque illarum dubitasti. igitur positum et a te admissum. dubi-

Obligationum

taſti in tpe obligationis. igitur male rīdiſti.
¶ Sed pro iſto ⁊ pro ſimilibus aduertendū
eſt. qd nō eſt a rīdente rīdendum admitto.
niſi poſt ſignum obligationis. ſequitur ppo
expreſſa aut terminus certam pponem ad
mittendam declarans rīdenti. vt cum ponit
tur illa. tu curris. vel cum dī pono tibi iſtam
demonſtrata certa pponē rīdētī nota. ita ē
a rīdente nō eſt reſpondendum ad aliquam
pponem niſi illud verbum ppono determi
net ppoſitionem integrā vt propono tibi iſtā
tu curris aut terminum certam pponem re
ſpondenti designantem. vt ppono hāc certa
pponē reſpondētī nota demonſtrata. quam
ſciat ipſa demonſtrari. ⁊ ideo cum dī pono ti
bi alteram illarum dī nō admittendo. quom
qz certificeris que illaz ponit. ⁊ ſi ponitur q
ſis certificatus optime q ſit iſta. q tibi ponit
admittat hoc. ⁊ iterum cū dī pono tibi alte
ram illaz. dī nō admittendo. Et ſi dī quare
dī q nō curet. Sed dicat que eſt iſta quam
vult ponere. ⁊ ſi pōit ipſe rīdens q ipſe di
cat admittatur. ⁊ rīdeatur vt prius eū ipſe
dicit pono alteram illaz. ſed cum hoc dicat q
multum placeret admittere alteram illarum
ſi tibi velit certificare quaz ponere vult qz
cōcedam q nō eſt opus certificare me. ⁊ ita
eſt obligatorie rīdendum. ¶ Cōſilī ſi dī po
no pponem polem ⁊ nulli repugnantē quā
habeo in mente mea. Et ita cū dī pono oēm
ppoſitionem polem. dī nō admittendo. qz
nulla ppoſitio eſt ſequens ad id verbum po
no ad quā debeat rīderi. verū tamen in cer
to caſu iſ nō ſequitur aliqua ppoſitio aut cer
tus terminus discretus id verbum pono. p
aliquas circumſtantias pōt rīdens admittere
vt ſi rīdens ſciat q nulla eſt ppoſitio niſi.
iſta rex ſedet ſic ſignificans. ⁊ opponēs dice
ret. pono tibi oēm pponem polem que ē in
rex nā. pōt rīdens admittere. qz ſic eſſet cer
tusquam pponem admitteret. ⁊ ſicut dī de
iſto verbo pono. ita de illo verbo ppono. vñ
qz ſis oē ſequens ex bene cōceſſo ſit pceden
dum nō tñ cū ppono oē ſequens eſt concedē
dum omne ſequens. qz ſorte multa ſequētia
ſūt nō intellecta aut de quibus nō eſt aſaduer
ſum a rīdente. Ita etiam cū pponitur altera
illarum. deus eſt. vel homo eſt aſinus. nō eſt
rīdendum. concedēdo vel negādo alterā illa

rum. cū nesciat que ppoſitio pponatur cōce
denda vel neganda. ¶ Sed ad argumētum
primū cū arguitur q vtrāqz illaz eſt admit
tenda. rex ſedet nullus rex ſedet. dī cōceden
do. ⁊ q vtrāqz illaz diuiſiue teneor admitte
re nō tñ teneor admittē ſit vtrāqz illaz mihi
poſitā. neqz plus pbat argumētū ſi tñ ponit
q oē pole ſit tibi poſitū ⁊ a te bñ admiſſū ad
mittatur. deinde pponitur rex ſedet. ⁊ cum
iſta ſit dubia ⁊ imptinens. ideo iſta eſt dubi
tanda. Et ita etiam dubitat. iſta ppoſita nul
lus rex ſedet ⁊ c. ¶ Sed contra omne pole ē
tibi poſitum ⁊ a te bene admiſſum ſed vtra
qz illaz eſt polis. igitur vtrāqz illarum eſt ti
bi poſita ⁊ a te bene admiſſa. ⁊ vtrāqz illarū
eſt tibi ppoſita. igitur vtrāqz illarū eſt a te
cōcedenda. ⁊ vtrāqz illaz dubitas. igitur ma
le rīdes. ¶ Ideo admiſſo caſu dicitur confe
quenter cōcedendo oīa ſi per ordinem ppo
natur. ⁊ cōceditur q tu male rīdes. ſi tamē
prius pponitur q male rīdes qz tu illarum
vtrāqz dubites. negandum tāqz falſus ⁊ im
ptinens. deinde negatur q vtrāqz illarum
dubites. ſi pponitur aliis conceſſis p ordinez
¶ Et ſi arguitur in priori ordine q tu nō ma
le rīdes. qz tu bene rīdes ad aliquam ppo
nem tibi poſitam. igitur tu nō male reſpon
des. negatur pñā. ¶ Item admiſſo caſu iſto
q omne poſſibile ſit tibi poſitum ⁊ a te bene
admiſſum. arguitur q añs ad impole ſimpli
citer ſit a te bene admiſſus. pñs repugnat di
ctis. ⁊ pbat pñā. qz admiſſa iſta pponitur
tibi vtrāqz illarum contradictoriāz eſt ppo
ſitio polis. qd qz verū ⁊ imptinens eſt cōce
dendum. ⁊ deinde propono tibi. vtrāqz illa
rum eſt tibi poſita ⁊ a te bene admiſſa. iſta ſe
quitur ex illis. ideo concedenda. ⁊ p pñs iſta
duo inuicem cōtradictoria ſunt a te bene ad
miſſa ⁊ ſimul ⁊ p pñs antecēdēs ad illaz co
pulatūā. rex ſedet. nullus rex ſedet. ſimplici
ter impolem eſt a te bene admiſſus. ¶ Sed
huc dicitur admittēdo q omne poſſibile ſit
tibi poſitū ⁊ a te bene admiſſum. i. q oīs pro
poſitio poſſibilis ſit tibi poſita ⁊ a te bene ad
miſſa. deinde cum proponitur q vtrāqz illa
rum duarum contradictoriāz eſt poſſibilis.
negatur tāqz repugnans. qz repugnans ē q
bene admittas duo inuicem repugnata. qd
tamen ſequitur illo conceſſo. ¶ Sed ſi ponit

Tractatus

q^d omne possibile sit tibi positū & a te admissū absq^{ue} ly bene & pponat q^d vtraq^{ue} illarū sit polis cōceditur. tanq^{ue} verū nō repugnās & q^d vtraq^{ue} istarū est a te admissa & si iſeratur itic q^d vtraq^{ue} illarū est a te cōcedenda negatur p^{ri}ma. vñ si ponitur q^d ppositio illa simplr impossibilis homo est asinus sit tibi posita & a te admissa. admittēdū est. & est pponitur q^d ista hō est asinus impolis simpliciter est a te concedēda negat. quia non valet ista hēc ppositio impolis simpliciter est tibi posita & a te admissa. igitur hēc est a te cōcedenda. quia ad hoc q^d ista foret a te concedēda. o^{mn}is q^d in isto casu foret bene admissa. q^d nō est verum. quia bonum est non multiplicare s^{ed} solvere. ¶ Sed cōtra rātionem af. pbandō q^d eadē ppositio est cōcedenda & neganda ab eodez in eodez tpe obligationis. q^d tñ repugnāt rāfioni. q^d si vnū contradictōriū est cōcedēdū reliquū est negandū. ideo si eadem ppositio esset cōcedenda & neganda. & p^{er}adictōriū esset ppositio. igit^{ur} esset pcedendū & negādū sed arguitur p^{ri}ma ponat for. istam tibi hō currit adequate significātem hōiem currere. et ponat pla. tibi istā nō hō currit adequate significātem nō hōiem currere. cōtradictōrio modo p^{ri}me. & sis tu obligatus ad ābas istas p aliquō tps. deinde pponat for. tibi istā hō currit. ista est cōcedenda. q^d posita & c. deinde pponat pla. tibi istā nō homo currit. & patet q^d est cōcedenda. p idē. idē segtur q^d eadem ppositio sit cōcedenda & neganda. q^d fuit probādū. ¶ Sed hūc forte d^{icit} q^d nō est incōueniens q^d eadē ppositio sit ab eodez in eodez tpe obligationis pcedenda & negāda. q^d illud est respectu diuerſorū obligātium. ¶ Sed cōtra ponat q^d for. teneat locū platonis & ponat sp se vtrūq^{ue}. ¶ Sed adhuc forte d^{icit} q^d nō est incōueniens. q^d est respectu for. qui locū t^{er} duo rū rādentium. deinde pponat tibi for. hēc est vera hō currit. q^d id est sequēs. ideo cōcedendū. segtur enīz homo currit & ista adequate significat hōiem currere. igitur hēc ē vera hō currit. anīz enīz est positū in casu illo. igit^{ur} & c. quo cōcessio ponat for. illā nō homo currit. q^d cōtradictōriū illi q^d p idem est cōcedenda. deinde pponat for. q^d vtraq^{ue} illarū cōtradictōriarū est vera. & p^{er} illud est sequens. q^d si cōcedit cedat tps obligationis. & arguit q^d infra tps

obligationis cōcessisti ipole simpliciter i quo cūq^{ue} tpe vel in quacūq^{ue} obligatiōe fuerit nō est cura. igit^{ur} in tpe male rādisti. ¶ Itē in tpe cōcessisti repugnās tibi posito & a te bene admissio. igit^{ur} in tpe male rādisti. p^{ri}ma. q^d tam incōueniens est cōcedere repugnās ppositū ab vno q^{ue} ab alio. cū sit idem & eodez modo repugnās. fiat aut ista forma extra tps. in cōcessisti infra aliquod tps duo p^{er}adictōria eē vera. igit^{ur} infra aliquod tps male rādisti. p^{ri}ma. q^d neq^{ue} respectu vnus neq^{ue} respectu diuerſorū pōt esse q^d duo contradictōria sint simul vera in sensu & ad sensus iā expressum. ideo d^{icit} in p^{ri}ncipio. negādo istam cōclusionē. s^{ed} q^d eadem ppo sit pcedenda & negāda ab eodez infra idem tps. & admittatur ppo ista homo currit posita p^{ri}mo mihi a for. & cum ponit sua p^{er}adictōria a pla. nō admittit. q^d repugnat posito & bene admissio. q^d nūq^{ue} repugnantia pōt simul bene stare. neq^{ue} respectu vnus neq^{ue} respectu diuerſorū. vt arguit^{ur} est. sic neq^{ue} vnq^{ue} pōt plures op^{er}iones eē vere. circa eandem materiā. nō p^{er}uibiles. vñ cū sunt plures op^{er}iones circa eādem mām nō cōuertibiles aut vnica earum est vera. aut oēs false. q^{ui}s vt sepe cōtingit multe videantur a cōtrad^{ic}tione defendibiles. q^d accidit p^{er} defectū speculationis. & eius ignorantiaz & ideo p^{er}ter rādendo nūq^{ue} d^{icit} idem rādens diuerſas op^{er}iones circa eandem mām sustinere nisi velit cōtradictōria cōcedere. pōt tñ vnā post allam grā disputationis admittere & sustinere. ¶ Sed adhuc forte arguit^{ur}. q^d eadem ppositio est concedenda & neganda ab eodem in eadē obligatione. q^d ponat tibi hēc copulatiua. hēc hō currit. est tibi posita & a te bene admissa adequate significans hōiez currere. & hēc risibile currit. adequate significans risibile currere est tibi deposita & a te admissa deinde af q^d hēc est a te cōcedenda. hōmo currit. q^d est tibi posita & a te bene admissa. & est tibi pposita. igit^{ur} est a te cōcedenda. ponat enīz cū toto casu q^d hēc sit tibi pposita. & q^d hēc sit a te neganda. arguit^{ur} q^d hēc cōsequentiā est bona homo currit. igit^{ur} risibile currit. & eius p^{ri}is est a te negandū. q^d est depositū. igit^{ur} eius anīz est a te negādū. & sic ista hō currit. est a te cōcedēda & negāda. ¶ Sed hūc d^{icit} vt p^{ri}us negando q^d eadem ppositio

Obligationum

est cōcedenda et negāda ad sensus iam dictū
et admittit ille casus. et q̄ ista. hō currit. est
a te cōcedenda. q̄ posita et bene admīssa. vt
ponit casus. ¶ Et cū arguitur q̄ illa sit negā
da. homo currit. q̄ illa p̄sa est bona. homo
currit. igitur rīsbile currit. et p̄s eius est ne
gandū. igitur et eius aīis est negandū. negat
aīis. s. q̄ p̄s sit negandū. ¶ Et cū arguitur
q̄ illud est depositum et admīssus. igitur negā
dū. negatur p̄sa. sed illa p̄sa est bona. hec rī
sibile currit ē tibi deposita et a te bene admī
sa. igitur est negāda. sed eius aīis est repugnās
in illo casu. ideo et c. ¶ Sed adhuc forte argui
tur q̄ eadē p̄p̄ sit cōcedenda et negāda ad
sensum iam dictū ab eodē in eodē tpe. q̄ aliq̄
copulatiua est neganda. cuius quelibet pars
est concedenda ab eodem in eodē tpe. igitur
et c. p̄ p̄sa. et arguitur aīis. q̄ ponat tibi se
denti illa. oīs homo currit. deinde pponatur
tibi ista. tu curris. quia negata. q̄ falsa et imp
nens. pponatur illa. tu es homo. et p̄ q̄ ista
est vera nō repugnans bene admīssio. igitur
est concedenda. p̄ p̄sa. et arguitur tūc sic illa
copulatiua est negāda oīs homo currit. tu es
homo. q̄ ipsa est aīis ad p̄p̄nem bene ne
gātam. igitur negāda. et vtraq̄ eius pars ē cō
cedenda. igitur et c. ¶ Ideo forte dī in princī
p̄o negādo illā p̄siam aliqua copulatiua ē ne
ganda cuius vtraq̄ pars est cōcedenda. igitur
eadē p̄p̄ est cōcedenda et negāda. q̄ dicit
q̄ ille due oīs homo currit. et tu es homo nō
repugnāt illi. tu nō curris. nisi copulet. ideo
cū copulatur negat copulatiua. s. oīs homo
currit et tu es hō. q̄ est copulatiua repugnās
¶ Sed cōtra. q̄ tūc posita et bñ admīssa ista
oīs homo currit. pponat illa homo nō cur
rit. ¶ Et arguitur q̄ ista est cōcedenda. q̄ il
la est vera nō repugnans bene admīssio. igitur
est cōcedenda. p̄ p̄sa et aīis. q̄ iste p̄posi
tiones nō repugnant nisi sint copulate. s. iste
nō sūt copulate. vt pono. igitur neutra alteri re
pugnat. p̄ p̄sa et maior ē et rīsiōne. ¶ Sed
huic forte dī q̄ iste due bene repugnāt. s. nō
copulent aut sine copulate. ¶ Sed p̄tra. igitur
p̄ idē iste tres repugnant oīs homo currit. tu
es homo. tu non curris. aut salūm stat istas
tres repugnare sic significando. s. nō sint co
pulate. q̄ repugnat positoni. Item si p̄po
sitiones nō repugnāt nisi sint copulate. bñ ad

missa illa oīs homo currit. proponitur ista tu
es nō currens. que q̄ vera. nō repugnās. cō
cedenda est. quia cōcessa arguit. tu es nō cur
rēs. igitur homo est nō currens. igitur homo non
currit. q̄ est oppositū positi. ¶ Ideo si ne
gatur ista tu es nō currens. pponitur illa. tu
es currens. q̄ neganda est. q̄ falsa nō sequēs
deinde pponitur tu es hō. et ista est cōcedē
da ex rīsiōne. Et tūc sequitur q̄ nō de quolibz
termino singulari. p aliquo supponēte simpli
citer sumpto predicat alterū cōtradictoriū
in cōplexo. q̄ vtraq̄ ista. negat tu es cur
rens. tu es non currens concessio q̄ tu es ho
mo. ¶ Item ponatur tibi sedenti omne ens
est for. deinde proponatur. tu es for. quia ne
gata. q̄ falsa nō sequēs. vt pono. pponit ista
tu es sedens. patet q̄ ista est vera non repu
gnans. et per consequens concedēda. quia cō
cessa arguit sic. tu es sedēs. igitur aliquod se
dens non est for. quod est oppositum positi.
si negatur consequentia. ponatur oppositum
consequentis cum antecedente. et stabunt ista
simul. tu es sedens et omne sedens est for. et
vltra. igitur tu es for. patet sillogismus in q̄r
ta figura. et antecedens est concedendum. q̄
ista est negata. tu es sedens. igitur aliquod se
dens non est for. igitur oportet concedere co
pulatiuam compositam ex antecedente et op
posito consequens et c. Illud nūc dī admittendo
casum. et quando proponitur. tu es sedens.
negatur tanq̄ repugnans posito et opposito
bene negati. et s. sequatur ex obligatione tali
non tamen est concedenda. q̄ ad sequens vlt
repugnans obligationi non est pertinenter re
spondendum immo obligato. ¶ Item pona
tur q̄ for. non obligato proponatur illa. deus
est. quam ipse concedat. et proponatur plato
nī eadem quam neget necessariam male re
spondendo. et cicero dubitet illam male etiā
respondendo. quo posito proponitur illa. tu
respondes sicut ille illorum qui male respon
det demonstrando per ly illorum for. et pla
tonem et ciceronem. et non respondeat aliq̄
illorum nisi ad istam et modo predicto. si con
cedis illam tu concedis falsum. non sequens
igitur tu male respondes. posito q̄ tu non re
spondeas ad aliquam p̄p̄nem nisi ad istam
quam nūc tibi propono. Item si tu respon
des sicut iste illoz qui male rīdet et ille illo

Tractatus

rum qui male rñdet. respondet negative. igitur tu respondes negative. voco enim hic unū ita respondere sicut aliis qñ vterq; rñdet affirmative. aut negative. et si dubitas illaz tu rñdes sicut iste illoz qui male rñdet. et cice- ro etiā dubitat illā male rñdendo. igitur tu respondes sicut ille illoz q male rñdet. illa pñā est bona et c. et añs est cōcedendū. igitur et añs Si negas istā et rñdes negative et iste illoz q male rñdet. rñdet negative. igitur tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. ¶ Sed pro isto dī q ad propositionem propositam est rñdendum sñ qualitatem illius mensure pro qua proponitur. nisi alia fuerit conventio inter opponentem et respondentem huic repugnans aut nisi repugnet ei quod est obligatum. Ex quo sequitur q non valet consequentia ista. hec propositio est vera et impertinens tibi. pposita. igitur hec est a te concedenda. ut si tibi tacenti proponatur illa tu loqueris. duz tu neges eam tu bene respondes. et illa est vera et impertinēs tunc. sed nō negas illā p tempore p quo rñdes. Ita etiam nō sequit tu cōcedis falsum nō obligatus. igitur tu male respondes. sed bene sequit. tu concedis falsum non obligatus p tempore pro quo pponit igitur male rñdes. Et ita intelligant quedaz ex dictis. Ex quibus pñ rñsio ad casū. admissio enim casu negat illa ppositio tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. tanq; falsa. p tpe. p quo proponebat nō sequens. Et capit hic iste terminus ita rñdere p similitudine rñsionis in concessione. negatione vel dubitatione et c. De virtute enim sermonis qualiter rñdet sñ. taliter et plato rñdet ad istā deus est. Et qñ vterq; arguitur. tu negas illā. igitur tu rñdes negative. et iste illoz qui male rñdet. rñdet negative. igitur tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. negat añs tanq; repugnās. Et si pponitur. tu rñdes ad istā et nō rñdes affirmative neq; dubitative neq; alia rñsione nisi negative igitur et c. negatur añs. ¶ Et si querit qua rñsione rñdes non certificet. donec fiat sequens p ordinē pponēdi. ¶ Et ex hoc pñ rñsio ad tales ppositiones etiaz extra tps cū pponantur. tu negas ppositionē quā tibi ppono. illa enim negāda est. et qñ tu negas si pponit tu negas istam tibi ppositā concedit. q; facta est vera p tpe. platonis. ¶ Sed forte arguit p

bādo q nō p tpe p quo pponit ppositio est rñdendum ad eā sñ sui qualitatē. q; ex illo sequit q sñ. et plato rñdent ad eandē ppositionē. vnus concedendo. alter alio mō rñdendo in eodē sensu. extra tempus obligationis. et tñ vterq; nō male respondet ad istam ppositionem. Item sequitur q sñ. concedit. a ppositionem et pla. concedit contradictoriū a. vterq; bene respondente et non obligato. ¶ Item sequitur q sñ. concedit et negat eandem ppositionē nō male rñdendo. q; ponatur q sñ. eadē propositio pponat a diuersis sed vnus ante aliū proponat eā sic q sit falsa qñ vnus proponit. et vera qñ alter pponit. ¶ Itē pōt sñ. ponere a ppositionē platonis et p horam aut saltem p tempus notabile potest plato differre rñsionē. et interea forte propositio proposita est facta impossibilis. et tñc sequitur q sñ. bene responder concedēdo impossibile. que oīa predictis vidētur repugnare. ¶ Item proponatur hec sñ. tacenti et nō obligato. tu negabis vel dubitas propositio. nem quam tibi propono. si sñ. negat eaz tñc ista propositio pro tempore pulationis fuit vera. igitur concedenda. si concedenda. tñc ista fuit falsa. igitur neganda. si dubitat. tunc ista fuit vera pro tempore pulationis. igitur concedendam. ¶ Sed pro his dicitur q conclusiones ante dicte non sunt impossibiles tñc ad diuersa tempora referantur. ¶ Item hī certa regula poni non pōt nisi sñ q oppositens et respondens continentur cum pro eadem mensura non possit respondens respondere bene respondēdo pro qua proponit opponens. q; ante responderet q; intelligeret illud ad qd respondens erat. sed d hoc postea dicitur. ¶ Ad vltimum infra dicendum est. ¶ Item si ponatur q ad nihil sis obligatus deinde proponitur tu es obligatus si conceditur. Contra nulla spē obligationis es obligatus igitur non es obligatus. pñ consequentia et antecedens. q; ad nihil es obligatus. Itē hec est impertinens. tu es obligatus. que extra tempus esset neganda. igitur nunc est neganda. ¶ Sed huic breuiter dicitur admissio casu concedendo istam. tu es obligatus. et negatur ista consequentia. ad nihil es obligatus igitur nulla spē obligatōis es obligatus. q; stat q ista ppositio ad quam sis obligatus nō sit

Obligationibus

aliquid sed aliqua. ¶ Secunda etiam forma non valet. quia per obligationem facta est ista vera. tu es obligatus. que extra tempus erat falsa. ¶ Item ponatur quod nulla propositio sit. deinde proponitur omne positum et bene admissum. propositum est concedendum. si proceditur. igitur aliqua propositio est si negatur ista tu negas regulam. igitur male respondes. si procedit totum inferatur quod aliqua propositio est. quia bene sequitur tu negas regulam. igitur aliquid propositio est cum omnis regula sit propositio.

¶ Ideo forte dicitur negando animas. ¶ Sed tunc forte queritur quare negatur animas. Cui si dicatur. quia repugnat arguitur animas sic. quia bene sequitur id repugnat. igitur illud est. ¶ Vel si forte dicitur quod tu negas ipsum. quia tibi placet negare ipsum. igitur ipsum est. ¶ Item cedat tempus obligationis negata ista. omne positum et bene admissum est concedendum. ¶ Et arguitur. infra tempus negasti regulam. igitur male. ¶ Ideo dicitur admissio posita negando quod omne positum et bene admissum propositum est concedendum. ¶ Et cum arguitur tu negas regulam. igitur male respondes negatur animas. ¶ Et cum queritur quare negatur dicitur quod nulla propositio negatur neque regula negatur quia repugnans neque negatur. quia placet negare.

¶ Et cum arguitur ulterius cedat tempus obligationis. ¶ Et arguitur quod in tempore negasti regulam igitur male respondisti. dicitur negando animas. quia illa regula erat contingens repugnans posito. Unde generaliter nulla regula hic posita est concedenda. quia positum bene admissum repugnat ei. ¶ Item pono tibi sedenti ista. omnis homo currit deinde propono. tu sedes. si negatur. Contra tu negas sequens. igitur male respondes. quia bene sequitur pono tibi sedenti ista tu es homo. igitur tu sedes. ¶ Item in eodem casu proponitur hec tu curris non est sequens. neque repugnans. sed impræsumens qua concessa proponitur ista. tu es homo. qua concessa. quia vera non repugnans. proponitur. tu curris si negatur cedat tempus. et arguitur quod in tempore male respondisti. quia negasti sequens ex bene admissum et concessum. Si igitur conceditur ista. tu curris proponitur. hec tu curris non est sequens. neque repugnans. sed impræsumens. Si negatur. negatur a te concessum. igitur male. Si conceditur ista propositio est bona. omnis homo currit. tu es homo. igitur tu curris. et significat ex compositione suorum terminorum. igitur illa. tu curris sequitur ex illis. igitur est sequens. Sed pro his dicitur admissio posita

negando istam. tu sedes. et negatur ista propositio. ista est sequens. igitur est a te concedenda. omnis enim propositio de virtute sermonis est sequens ex aliquo saltem in casu in ipsa sequens sit in. polis. respondens. non. non obligatur ad concedendum aliquod falsum. nisi sequens ex bene admissum et bene concessum. et neque obligatur respondens ad obligationem. sed obligatur ad obligatum per obligationem. Et per hoc est concedendum de virtute sermonis quod nulla propositio est impræsumens. quia omnis propositio est præsumens saltem sibi ipsi. quia sequens ad se ipsam. Et ideo cum proponitur in illo casu quod hec non est sequens tu curris. neganda est. sed proceditur quod ipsa est impræsumens admissio et adhuc non est sequens ex aliquo concessum. neque ex aliquibus concessis. Et ultra si per ordinem fortinetur argumentum. conceditur ista. tu es homo. et ite conceditur quod ista. tu curris non est sequens ex aliquibus concessis. neque ex aliquo concessum. et conceditur quod ista propositio est bona. scilicet omnis homo currit. tu es homo. igitur tu curris. et quod iste due sunt concedende. omnis homo currit. tu es homo. et negatur quod ista sequatur ex illis. scilicet tu curris. quia dicitur forte. quod iste non significant ex compositione suorum terminorum. Et brevit per respondeatur secundum ordinem semper stando in ultima repugnante ipsam negando. Item ponatur quod omnis homo qui est albus currat. et nullus istorum poterit currere. et per ly illos in ista propositione nullus istorum poterit currere adeque significare quod nullus istorum poterit currere demonstratur omnes homines qui sunt albi. quo admissum proponitur nullus istorum poterit currere. et illud est concedendum. quia sequens ex copulatione latina que est casus. deinde proponitur aliquis istorum poterit currere demonstratis omnibus hiis qui sunt albi per ly illos. Si conceditur contra. quia concedis repugnans. quia contradictorium concessum. Si negatur. contra aliqui homines albi currunt sunt igitur fortis. et plures albi. qui currunt. igitur aliquis istorum poterit currere illis albis. demonstratis. Item si nullus istorum poterit currere. et per ly illos in ista propositione significante adequante quod nullus istorum poterit currere sunt demonstrati homines qui sunt albi. igitur ista est vera nullus istorum poterit currere. per cuius prem sunt demonstrati homines albi. Et tunc arguitur sic. nullus homo demonstratus per ly illos in ista propositione poterit currere. sed omnis homo albus est demonstratus per ly illos in ista propositione. igitur nul-

Tractatus

luo homo albus potest currere. et alia ex parte.
 alius homo albus potest currere. quia omnes homines
 albi currunt igitur ex casu sequitur contradictio. et
 arguitur alius. scilicet quod nullus homo demonstra-
 tus per ly illos in ista propositione potest currere. quia nul-
 lus homo per quo verificatur ista propositio potest cur-
 rere. sed omnis homo albus est homo per quo ve-
 rificatur ista propositio. ex quo per ly illos demon-
 stratur omnes homines. qui sunt albi. igitur nullus ho-
 mo albus demonstratur per ly illos potest cur-
 rere. Ideo forte dicitur in principio negando casum.
¶ Sed contra iste casus est politis omnis homo qui
 est albus currit. et forte. et plato. non possunt currere
 et per ly illos in ista propositione nullus istorum potest
 currere. adequate significante quod nullus istorum
 potest currere. demonstratur omnes homines qui sunt
 albi. Et ex isto casu sequitur ille primus. igitur
 primus est politis. et forte. et aristoteles. quia forte. et
 plato. existens hodie omnibus hominibus albis pro-
 crastina die illis non existens. est hodie iste ca-
 sus politis. **¶** Sed arguitur quod iste sequitur ex
 illo. quia bene sequitur. omnis homo qui est albus cur-
 rit. et forte. et plato. non possunt currere et per
 ly illos demonstratur omnes homines qui sunt albi
 in ista propositione. nullus istorum potest currere ade-
 quate sic significante. igitur omnis homo qui est albus
 currit. et nullus istorum potest currere. et per ly il-
 lorum in ista propositione nullus istorum potest
 currere. demonstratur omnes homines qui sunt albi
 tenet forte. quia prima pars politis sequitur ex pri-
 ma antis. et secunda ex secunda. et tertia ex tertia.
¶ Et sic aristoteles. quod iste casus est politis. scilicet quod tantum
 forte. demonstratur. et tamen hoc est forte. et hoc non est
 forte. quia sequitur tamen forte. demonstratur. et forte. est forte.
 et plato. non est forte. igitur tamen forte. demonstratur
 et hoc est forte. et hoc non est forte. tenet forte. et pri-
 ma pars politis sequitur ex prima antis. secunda ex
 secunda. et tertia ex tertia. tamen verum est quod ly iste ca-
 sus sit politis. tamen non potest esse verum. sicut quis
 illa propositio sit politis. hoc non demonstratur.
 demonstrato adam. tamen ipsa non potest esse vera
 sic significando. Ideo in principio dicitur ad
 argumentum per ordinem ut patet ex pre-
 dictis.

Questio. certificatio. peti-
 tio. dubitatio.
 q. suppositio. non sunt species distincte a
 positioe. Aduertendum est preterea
 quod obligatur ridentem ad ridentem

dum per hoc verbum certifico. seu per hoc com-
 plexum sit verum. vel sit dubium. aut non sit dubi-
 um. vel sit scitum. et ridentem vel obligatus per
 istam notam certifico. aut sit verum. sicut obliga-
 tus per illud signum pono in hoc quod ubi fiat ob-
 ligatio per illud signum pono. cedit obligatio fa-
 cta per illud signum certifico. si obligatum repu-
 gnat obligato quod est sic visitatum ex beneplaci-
 to disputatum. ex eo quod sepe vult opponens
 obligare ad falsum sustinendum ridentem ut
 videat qualiter sciat se a contradictione desen-
 dere sicut posito et bene admissio quod forte. cur-
 rat non est hec concedenda. hec vera forte. currit
 ita obligato ridente per certificationem sic dicen-
 do sit verum quod forte. currat non est hec concedenda
 primo loco proposita hec est vera forte. currit.
¶ Solemus et certificationem facere per verba
 adiectiva et functionum preceptiui modi. sicut di-
 cendo cedat tempus obligationis cedat a te ista
 homo est asinus. Ideo si veritatem iste non
 sunt distincte species obligationis. dubitat
 a te ista rex sedet. peto te concedere ista homo
 est asinus. sed continetur sub certificatione vel
 positioe. quapropter si obligetur ridentem sic
 dubitet a te deum esse. eo admissio. concedit per
 positum. scilicet quod tu dubites deum esse. quod positum
 deinde si proponitur deus est. conceditur et ne-
 gatur quod tu concedas. Et capit hic dubitare per
 dubie ridentem. si enim dubitare per dubie ri-
 dere est species distincta obligationis. sic co-
 cedere. negare. credere. essent species distin-
 cte obligationis. ut cum dicitur. concedat a te forte.
 esse credas papam esse romae. negat deum esse
 quod non est verum. Ita et dicitur quod dicendo peto
 quod concedas hominem esse asinum. non plus est di-
 cere quam concedas. neque aliter ridentem est ab
 obligato per hunc modum peto quod concedas ho-
 minem esse asinum quam ab obligato. isto modo
 concedas hominem esse asinum. aut sit verum quod co-
 cedas hominem esse asinum. Et sicut predicti mo-
 di obligandi continentur sub certificatione vel po-
 sitione. ita modus obligandi per ly suppono
 aut presuppono continetur sub positione. Unde
 suppositio vel presuppositio est positio de qua
 hic intendimus. Unde per istam notam presuppo-
 no solemus obligare ridentem ad sustinen-
 dum suppositum. non solum tanquam verum. sed fre-
 quenter tanquam necessarium. Et frequenter re-
 putamus nos non esse obligatos ad illud sup-

De obligationibus

positū. qz concederemus extra tps tanqz necessarium. et cedit etiā in pntia suppositionis quolibet alia positio vel certificatio p qua ponitur repugnās suppositio. et hoc modo supponendi sepe vsi sumus superius.

Sed forte contra iam dicta arguitur peto te cōcedere q nullus deus est. deinde ppono deus est. si cōcedis tu cōcedis cōtradictoriū obligati affirmatine sustinēdi. igit male. ¶ Itē pponat nullus deus. si negat. cedat tps obligatōis. Et affic in tpe tu fecisti cōtra petittum. igit male fecisti. p3 pna et arguitur ahs. qz petitus fuit te cōcedere nullū deum esse. et negasti nullū deum esse. igit male rñdisti. Si conceditur i tpe obligationis nullū deum esse. arguit sic in tempore cōcessisti impossibile simpliciter p obligatum possibile. igitur et. nō enim debz respondens in disputatione ita ighaus verbis opponentis assentire q cōcedat impole simpliciter. Itē cōcessa ista. nullus deus ē. pponit illa homo est asinus. et p3 q illa est sequēs ex cōcesso. igitur cōcedenda. et ita qdlibet aliud sequēs ad illā esset cōcedendum. et qz ois ppositio de mundo esset sequens ad itam formatā pna. igitur ois ppositio esset cōcedenda cōcessa illa nullus deus est et p consequens repugnans concessio esset concedendum.

Ideo dicitur admissio posito cōcedendo illā deus est et ista nō est oppositū obligati. qz obligatus est totū illud tu cōcedis illā nullū deū ē. Sz ad iam formatā cū af qz in tpe male rñdisti qz tu fecisti cōtra petittū. Dicit negando. qz nō feci cōtra petittū. qz nō cōcessi repugnās positio. neqz negavi sequēs ex eo. neqz aliqd hmoi ¶ Et sicut rñsum est ad illud obligatū ita respondētū est si obliget p istū modū. dubites a te ista deus est. deinde pponit ista deus est si cōcedis. Cōtra tu cōcedis qd habes dubitare. igit male rñdisti. ¶ Item tu fuisti obligatus ad dubitādū istā. et nō dubitasti. igitur male rñdisti. et pna. qz si tu fuisti obligatus ad dubitādū istā. tu tenebaris dubitare quā pcessisti. igit male. ¶ Itē cedat tps obligationis. et af. vt prius. qz positū fuit q dubitares istā deus est. et tu nō dubitasti. igit male rñdisti. Ideo forte dī dubitando illā deus

est sicut argumēta petūt. quā dubitata pponitur nullus deus est. si negat et suum cōtradictoriū est. propositum. igitur suum cōtradictoriū est cōcedendū. et tu dubitas. igit male. ¶ Itē dubitato vno pcontradictoriū reliquūz imediate propositum in eodez tēpore obligationis est dubitandum. Ideo forte dubitasti. nullus deus ē. Sed ptra. qz ista hō ē asinus nō esset neganda. qz ista consequētia est bona. nullus deus est. igitur homo est asinus denotata et. et ahs est dubitandum a te. igit consequens nō est a te negādū. ¶ Et ita arguitur q nullū aliud impossibile simpliciter sibi ppositum est negādū a te inferendo ipsū ex ista nullus deus ē. Sz forte dī q nō valet pna ista. qz nō arguitur de pna formali.

¶ Sed hec rñsio nō valet. qz neq in se ē vera. neq tollit argumētum aliquātulum mutatis terminis obligati. dubites enim a te ista copulatiua tu es. et tu nō es. cōtradictionem formaliter includens. ex qua quilibet ppositio est apta formaliter sequi sic significando. et tunc patet q ista consequētia est formalis tu es. et tu non es. igitur homo est asinus. et ahs ē a te dubitādū. igit pna si est a te negādū. Itē cedat tps obligatōis. et arguit q in tpe dubitasti impole simpliciter scitū ē tale. igitur male rñdisti. Ideo dicitur in principio admittendo positum. ¶ Et cū pponitur deus est. cōceditur. deinde cum proponitur. tu concedis deum esse. conceditur. qz verum nō repugnās. et si iserē q tu male rñdes. cōcedit tā pna qz pna. et negat illa pna si fiat tu dubitas deū esse. igit tu nō cōcedis deus ē. Et cū arguit q infra tps male rñdisti. qz tu fuisti obligatus ad dubitādū istā. deus ē. et tu nō dubitasti illā. igit et. rñdetur negando ahs qz tu fuisti obligatus ad dubitādū istam qz tu fuisti obligatus ad pcedendū istā. tu dubitas deū esse. Itē si obligatio fiat p tales modos loquēdi. currat for. disputet pla. arguitur aliqua est obligatio que non est obligatio. cedat enim omne tempus obligationis. per qd est. aut fuit obligatus. aliquis quo admissio arguitur q tu es obligatus. et nō es obligatus. sequitur enim q tu non es obligatus. quia cessit omne tempus obligationis per quod est vel fuit obligatus aliquis. igitur tu nō es obligatus. et sequitur quod es obliga-

Tractatus

tus. q: sequitur. omne tps obligationis cedit
igitur omne tps obligationis est cedens. et vl
tra sequit q: de tps obligationis est. igitur ali
quis est obligatus. et maxime tu q: admisisti
lluc d: q: ista obligatio cedit ex cōuenientia
facta. aut presupposita inter opponentē. et rī
dentem. ideo respondeatur. ibi si in exigentiā
habite significationis istius termini cedat iter
eos. Itē presupponat q: qlibet pna dendiata
a ly. si vel ergo significans ex cōpositione su
orū terminorū. cuius antecedens est impossi
bile per accidens est bona. Itē q: ois conse
quētia cuius pns est necessariū sit bona. quo
admissio. sit rei veritas q: nūq: rīdisti ad istā
celum mouet. deinde ponatur ista. tu rīdisti
ad istam celū mouetur. si cōcedis. conceditur
contradictoriū positi. igitur male. si negatur.
Contra. tu negas sequens ex tibi posito. et a
te bene admissio. igitur male rīdes. p: pna. et
arguitur antecedens. q: ista pna est bona. tu
nō rīdisti ad istā celum mouet. igitur rīdi
sti ad istam celū mouetur. q: tam antecede
s est impossibile p accis. q: pns necessariū. te
net pna. vel cedat tps obligationis. et arguit
q: in tpe negasti sequens ex tibi posito. et be
ne admissio. igitur male rīdisti. ¶ Sed huic
d: negando istā pnam. tu negasti sequens ex
tibi posito et a te bñ admissio. igitur male rīdi
sti. sed bene sequitur. tu negasti in tpe sequens
ex tibi posito. et a te bene admissio in pna for
mali. igitur male rīdisti. ¶ Sed contra hoc
arguitur. q: ex isto sequitur q: ois ppositio im
possibilis p accidens est admittenda. et sequi
tur tunc q: concedendū est q: adā pōt esse. et
q: adā nō fuit. et q: ad preteritū sit potentia.
Sed huic forte dicis negādo istā vltimā con
sequentiā. negādū tñ est in tempore q: ista sit i
possibilis. tu rīdisti ad istam celum mouetur
immo concedendum est q: illa est vera. tu rīdi
sti ad istam saltem concessio in tpe obligatiōis
q: ista est sic significās. immo negādū est q:
tu concedas impossibile. Itē ponat q: si rex
sedet. tu scias regem sedere. et si nullus rex se
det. tu scias nullū regē sedere. deinde pponit
ista rex sedet. q: dubitata q: est impertinens.
quā extra tēpus dubitares. nō facta alia mu
tatione pponit nullus rex sedet. quā et dubi
rata pponit. tu scis regē sedere. vel tu scis nul
lū regem sedere. quā concessa q: sequitur ex

casu. ppono tu scis q: rex sedet. quā negata
q: falsa est non sequens pponitur. tu scis q:
nullus rex sedet. quā cōcessa. q: sequens ex cō
cessu cū opposito bñ negati arguit. q: tu scis
nullū regē sedere. et est tibi dubiū nullū regē
sedere. quod est impossibile. Itē dicis in princi
pio negādo casū. q: ponit casus et cōditiona
lis impossibilis. et ita negat casus temporali
ter positus. si ponat q: qñcūq: rex sedet scias
regē sedere. et qñcūq: nullus rex sedet scias
nullū regē sedere. q: a tēporali. cuius vtrūq:
verbū est affirmatiū sequit categorica. taz
de pmo vbo q: de sedo. et ex illi casu manife
ste sequit cōtradictio. Et ita dicis d: aliis. Itē
pono tibi istā. tu es obligatus donec pponit
tibi aliquod negādū. quā posita et bene ad
missa pponitur. tu es obligatus. quā conces
sa proponitur tu es hō. quā concessa pponi
tur iter. tu es obligatus. Si negat. Contra. q:
ista est cōcedēda. q: tu es obligatus donec p
ponit tibi aliquod negādū. sed adhuc nō est
ppositum aliqd negādū. igitur adhuc tu es
obligatus. Itē tu es obligatus. donec pponi
tur tibi aliqd negādū. igitur tu es obligatus
et pna a temporali ad alterā eius partē. dein
de pponitur. tu nō es hō. quā negata. pponi
tur iter. tu es obligatus. si negat et prius cō
cessisti. igitur male. si cōceditur. Contra rācio
tu nō es obligatus q: cito pponitur aliqd ne
gādum. sed pponitur aliqd negādum. igit
tur iā tu nō es obligatus. pna est concedēda
et antecedens est cōcedendū. igitur et pns. qd
est oppositū cōcessi. igitur et. Idem fiat argu
mentū si ponatur q: tu scis obligatus q: diu
non pponitur tibi aliquod negādū. aut q: diu
non est ppositum aliqd negādū. Itē ad ar
gumentum rīdetur concedēdo totū vsq: ad
illā tu nō es homo que negatur. et cōceditur
q: tu es obligatus. et euz arguitur. ita cito tu
nō es obligatus quācito proponit tibi aliqd
negādū. sed iā pponit tibi aliquod negādū.
igitur iā tu nō es obligatus. Huic d: q: hoc cō
sequens bene stat cū illo ante. s. q: iā nō es obli
gatus. et tñ tu es obligatus. sed de hoc nō est
cura. ideo negat minor. s. q: iā pponitur ali
quod negādum. et hoc admissa illa cathego
rica temporali. Sed si ponatur q: tu sis obli
gatus q: diu pponetur tibi aliquod negādū.
et nō sis obligatus q: diu nō proponetur

Obligationum

tibi aliqd negandū. Dicit q casus est impos-
sibilis. sed si velit opponens respondētē obli-
gare nō ponendū totā illam propositionē rex
sedet. donec proponitur tibi aliqd negandū
sed ponat sibi illam. & certificet ridentem q
sit rei veritas q ipse sit obligatus ad illam. do-
nec proponatur sibi aliquod negandū. vel nō
proponatur sibi aliquod negandū. vel qd diu
sine vsquequo &c. videat ridens quō debe-
at intelligere illum terminum donec. & illud
verbū pō. pono. qz optima regula ridentis
est non ridere ad aliquid. nisi optime noue-
rit terminorū vires. ¶ Item ponatur hec co-
pulatiua. tu es papa. & rex sedet. vel tu curris
deinde proponitur rex sedet. qua dubitata. qz
impertinens est. proponitur nullus rex sedet
qua dubitata. proponitur vtraqz illarum est
dubitanda a te. qua concessa. qz vera nō re-
pugnans. proponitur nulla illarum est conce-
denda. qua concessa proponitur. tu curris. &
p3 q ista est falsa & non sequens. & ideo ne-
ganda. deinde proponitur. rex sedet. que si
dubitatur. Cōtra tu dubitas. sequens ex vna
parte positi cum opposito bene negati. igitur
male respondes. Ideo si conceditur illa ppo-
nitur. tu concedis illā. qua concessa proponit
tu non male respondes. quo iterum concessio
proponitur illa est concedenda. & p3 q illa ē
sequens. & sic eadem ppositio est conceden-
da & nō concedenda. ¶ Itē cedat tps obliga-
tionis in tpe obligationis concessisti & dubita-
sti eandem propositionem. igitur male rīdisti.
Itē in eodē casu pponitur. hec est a te cōcedē-
da papa currit. si conceditur. cōcedit falsum
nō sequens. si negat. pponitur tu nō es papa
vel papa currit. qua concessa. qz vera nō re-
pugnans. arguit sic. tu nō es papa vī papa cur-
rit. & tu es papa. igitur papa currit. illa pna est
bona &c. & aī s cōcedēdū. igitur & pns. & pns
ē illa ppo. papa currit. igitur illa ppo. papa cur-
rit. ē a te cōcedēda. Jō dō in principio admissio
casu dubitando illas propositiones rex sedet
nullus rex sedet cū pponunt. & dō q vtrāqz
illarū est dubitanda. & cū pponit. tu curris ne-
gatur. & cōcedit. itē q rex sedet. & cū ppo-
nitur. tu concedis illā. cōcedit & negatur q nō
male rīdeam. qz negatur q illa sit conceden-
da. ¶ Et si arguitur q illa sit sequens ex vna
parte tibi positi cū opposito bñ negati. igitur

illa est a te concedenda. Dī de virtute sermo-
nis q illa pna nō valz. sicut nec ista valet. hec
sequit ex pte tibi positi & admissi. igitur hec est
a te cōcedēda. sicut posita tibi ista. nullus hō
est asinus. hec hō est rudibilis. seqt ex parte
positi. & tū nō est cōcedenda. Sed qz illud nō
est ad ppositū. iō negat illud aī s. f. qz illud
seqtur ex parte tibi positi. & a te bñ admissi
cū opposito bñ negati. ¶ Et si arguit q seq-
tur ex illis. & illa sunt pars admissi. & opposi-
tū bñ negati. igitur &c. cōcessa prima pte vlti-
ma negatur. si p illū ordinē pponat. In hac
eniz arte. maxie hec regula seruāda est. qz ad
nullā ppositionē rīdeat cōcedēdo aut negā-
do. nisi ipa pponat. & cū sit pna neget vel cō-
cedat. & nō dicat ad aī s. vī ad partes aī s
vel ad pns. nisi sī ordinem pponēdi. Et ad
aliā formā cū arguit q in tpe eādē ppositio-
nē concessisti & dubitasti. igitur male rīdisti.
Dī negando pns. sed bene seqtur infra tps
eādē propositionē concessisti & dubitasti. ita se-
habendā ad cōcedendū & dubitandū qñ cō-
cessisti. sicut qñ dubitasti. igitur male rīdisti.
Et si arguitur cōtra oēs rīssiones sunt rezo-
quende ad idē instans. Dī q illud est ipossi-
bile. nō. n. due rīssiones possunt fieri ab eodē
in eodē instanti. imo nulla rīssio. Sed vex est
q concessa & opposita bene negatoz debent
esse talia. qz copulatiua ex illis cōposita sit pos-
sibilis sicut a principio dictū est. Et cū pponi-
tur vterius in illo casu. hec est cōcedenda pa-
pa currit. negatur illa. & conceditur illa dis-
iunctiua pposita. tu nō es papa. vel papa cur-
rit. qz est vera nō repugnans. qz vna eius ps
est vera scita esse talis. & pster conceditur q
papa currit tanqz sequens ex concessio. & pri-
ma parte positi. qz seqtur. tu nō es papa vel
papa currit. sed tu es papa. igitur papa cur-
rit. ista pna est bona. qz arguitur ad dis-
iunctiua cū destructione vnus partis sup alteram
pte eius. & cū vterius arguit q illa pna est
bona scita ē talis &c. illud cōcedit. & cōcedit
q prima pars antecedentis est cōcessa. & cō-
cedenda & negatur q secunda sit conceden-
da tanqz repugnans. Et est hic aduertendū
q sicut in illo casu conceditur illa falsa. papa
currit. qz sequens sī illū modū pponendū
ita etiā quocunqz casu contingente falso. & bñ
admissio sī istā spēm fieri potest q quectiqz

Tractatus

propositio falsa contingens cōcedatur bene
rīdendo a rīdente. dīfīngendo illā cū oppo-
sīto illi? falsi admīssī. vť posīta ⁊ admīssa ista
falsa. tu curris. faciā concedere pñter q tu es
papa proponendo tibi istā tu nō curris vť tu
es papa que q: vera nō tibi repugnans con-
cedenda est. qua concessa arguitur sic. tu non
curris vel tu es papa. sed tu curris. igitur tu
es papa. ⁊ sic de alijs.

De Anis

q tñ aliqua exempla specialiter po-
nemus de impositione. ⁊ accipi-
amus primo q iposīto de qua
hic intendimus est obligatio qua instituitur
terminus vel oīo ad significādū qd vel que
vel quomodo prius nō significabat. que im-
positio maxime cōuenit terminis vocalibus
aut scriptis. manentibus etiā conuenire pōt
qui tunc sunt equiuoci cum iponuntur. q: ab
solui nō possunt ab eo qd naturaliter signifi-
cant. ⁊ in hoc refert inter vocalia aut scripta
ex vna parte ⁊ mētalīa ex altera. q: vocalia
⁊ scripta absolui possunt simpliciter ab im-
ponente ab eorū significatione priorī. mētalīa
vero nō. ¶ Itē accipiendū quod quotiens-
cunq: iponitur ad significādū terminus q
ante nō significabat aliqd. pp cuius imposi-
tionē fit propositio vera q nō ante erat ppo-
sīto. cōcedenda est simplr illa propositio. nō
q: sequens. sed q: vera. ⁊ i hoc oēs disputā-
tes conuenire o:z. aliter. n. nulla esset propositio
vocalis cōcedenda vel scripta. q: si est cō-
cedēda nō est pcedenda nisi q: ipositor impo-
sūt terminos ad significādū. p quorū impo-
sitionē facit sunt ppositiones vere. nec aliqz
esset fillogisimus. aut pñia vocalis vel scripta
concedenda. nisi fuisset casus de ipositione sa-
ctus. Sed ptra illud forte arguit. q ex illo se-
quitur q oīs hō est obligatus. ⁊ cūq: homi-
ni est facta iposīto. aut psuppositū p quā cō-
cedit ppōnes vocales aut scriptas. ¶ Itē ar-
guīt q nullus terminus vnqz fuit iposīt? ad
significādū a primo ipositore. q: nullus fuit
terminus primus ab eo iposītus. nec eē po-
tuit. igit ⁊ ē. pñia. ⁊ arguit aīis. q: si aliqz
fuit primus terminus ponamus q fuerit iste
terminus hō. tñ sit for. gfa argumētū q fuit
primus ipositor. ⁊ imposuit illum terminum

ad significādū nō solū sibi. sed alteri. tñ oportet
tuit q p ppositionē vocalē. vel scriptā. tñ ex-
pñneret q iste terminus sic eē significatū?
⁊ si sic aliq fuit ppositō vocalis anteqz ille ter-
minus sic significaret. Sz p his formis tā sit
pradictū est. De vocibus aut vel scriptis q
ante nō significabāt. ⁊ nup iponuntur ad di-
serere significādū intelligat. q si ista vox for.
iponeret ad hūc hōez mere substantīaliter. ⁊
discrete significādū. q hō ante fuit p magnū
tēs. tñ pcedendū est q iste hō ē. for. posito
q illa vox nec aliū significet. nec ante significa-
uerit. ⁊ pcedit q iste hō fuit for. et tā anteqz
īpe vocaret for. ⁊ fuisset for. lz nūqz īpe fuisset
vocalis for. ⁊ sciebas istū hōez esse for.
qn īpe nō vocabat for. nec aliquis hō potuit
vnqz esse for. nisi iste hō. Et si qrat. q: cōce-
dit q ille ē for. ⁊ nō est buff. vť pla. vť hūmōi
Dī q iste terminus for. mō mibi significat
istū hōez. ⁊ ista est mō mibi ppositio. iste ē
for. ⁊ nō ista. iste est buff. pp ipositionē cōce-
dēdo q iste ē for. nego tñ q iste sit for. pp
imponē. sicut q: vocat for. cōcedo q iste est
for. sed nō pcedo q iste est for. q: vocat for.
⁊ q: nō vocat buff. vel plato. id nō pcedo q
sit buff. vel plato. posito aut q p torum istuz
diē iste terminus for. ita istū hōez significabit
q nullū aliū. sed eras iponet ad significādū
aliū hōez. est adhuc pcedendū q ille scōus
nō pōt esse for. nec poterit esse for. neq: vnqz
erit for. ita q ille scōus est for. q: adhuc puer-
tunt ⁊ cōuertent p totā istā diē. iste ppōnes
ille scōus poterit esse for. ⁊ ille scōus poterit esse
iste hō. eras tñ facta ista scōa ipōne cōcedā il-
lā iste esse for. illū tñ nūqz pcedā esse for. ⁊ il-
le terminus for. eras nō significabit istuz esse
for. demōstrato illo scōo. sed tamē cōcedam
eras illā nō male rīdēdo ista significat q iste
est for. q: tunc ille termin? alī significabit
nunc significet. posito aut q aliqz aliū fue-
rit vocatus for. aut q nūc de pñti vocet for.
cōcedendū ē q vterqz illoz est for. ⁊ vterqz
istoz fuit for. illis duobus demōstratis. ⁊ vl-
tra q ille terminus for. nō est terminus di-
seretus sed cōis. q: supponit confuse tñ i ista
vterqz illoz est for. si enim itaret discrete se-
queretur q for. esset vterqz istoz cū alijs ve-
ris. ¶ Et si contra arguitur. q ille terminus
for. est equiuocus in illa ppositione. vterqz

De obligationibus

illo est for. igitur illa non est propositio. Adhuc dicitur quod hic non petitur illa difficultas. id transcat per naturam. n. gra argumenti quod uniuoce significet illos duos et stat quod intendimus. ¶ Cum vero imponunt termini quod ex grammatica solent autem tenentur significare ad significandum aliter quod prius. respondere solent quodam in tempore obligationis sicut extra ad propositionem cuius termini variantur significationem. ut illa homo est asinus. significante adequate deum esse in tempore proposita negant. quod extra tempus etiam negarent ut dicitur. Sed isti tamen dicuntur. quod eorum quodam negant illam in tempore. et concedunt quod illa est concedenda. quod necessaria. Alii autem negant illam. et dicitur quod est neganda. et refert iter inter eos extra tempus. quod cum arguit prius quod negasti necessarium. igitur male respondisti. primi negant asinus. et dicitur quod illa non erat necessaria. sed ipsi fuerunt obligati ad concedendum quod illa esset necessaria. Et quod autem reliqui negant propter in fra tempus obligationis. tu negasti necessarium simpliciter igitur male respondisti. Sed contra primam illorum rationem arguitur. quod negata ista in tempore. homo est asinus. cedat tempus obligationis. ¶ Et arguitur sic. tu negasti illam quod in tempore obligationis erat necessaria simpliciter igitur male respondisti. per pro. et arguitur asinus. quod illa erat necessaria. quod in tempore significauit principaliter deum esse. igitur in tempore fuit necessaria. patet pro et arguitur asinus. quod illa fuit imposita ad significandum deum esse principaliter. igitur eius impositio fuit facta per quam significauit principaliter deum esse. Item impositio illius fuit facta per quam significauit principaliter deum esse. igitur illa variavit significationem. cum ante significauerit hominem esse asinum. et ultra variatio significationis facta fuit. et non nisi ad significandum deum esse principaliter. igitur illa principaliter significauit deum esse primum asinus arguitur quod tu fuisti obligatus per impositionem illius. igitur impositio illius fuit facta. ¶ Item in illa ratione data ponatur quod respondebis ad illam homo est asinus. Deinde arguitur quod alterumque respondebis ad illam homo est asinus ut tu male respondebis. quod vel concedes illam. vel tu negabis vel dubitabis. sed siue sic siue sic tu male respondebis ad illam igitur alterumque tu respondebis ad illam tu male respondebis ad illam. et sic aliquid esset propositio ad quam non posses bene respondere infra tempus que tamen est facta a te esse necessaria. ¶ Item per idem data illa re-

sponsione posita et admissa illa tu es obligatus cedente tempore obligationis. negandum esset quod tu fuisti obligatus. propter hoc est falsum manifeste. quod ego posui tibi illam. et tu bene admisisti eam. igitur tu fuisti obligatus. propter hoc patet. quod illa tu fuisti obligatus sequebatur ex illa admissione. sicut quod illa significauit sequebatur ex illa ipso ubi autem non sequitur obligatum ex obligatione vel admissione. non sic est. id non sequitur ego posui quod fortiter currebat. igitur fortiter currebat. ¶ Item per idem data illa ratione sequitur quod ille terminus homo non significaret hominem. quod si prius impositio posita erit non tamen sequitur quod significauit. vel si per eius impositionem factam de illo termino homo procederet est quod iste est homo. Considera imponas tu autem ego. et non erit causa quod ex ipso illa. ille terminus homo si significauit hominem quod ex ipso mea vel tua posset significare asinum. aliter termini vocales vel scripti non essent ad placitum significatiui. sed non est plus in istis sermonibus morandum. ¶ Contra secundam rationem arguitur sic. quod ex illa sequitur quod asinus ad contradictoria procedendum non male respondendo. ¶ Item quod repugnans bene concessio est procedendum Item quod non est possibile sciri esse possibile et intellectum non repugnans cum petitis per signa positionis admitti et admittendum. Item quod in pro bona et for mali denotata et significata et. propter hoc est negandum et asinus non est procedendum. et per propter hoc non est sequens ex bene concessio propositum in tempore est procedendum. Item per idem in hac arte non sunt sustinende. quod tota intentio est per rationem instruere respondere. Sed quod iste sequitur ex illa ratione arguitur. quod ponatur quod hec homo est asinus fiat necessaria adequate significans deum esse peruenibiliter. cum illa dens est. cum propositum illa infra tempus homo est asinus negatur. quod negata propositum suum contradictorium perponendo negationem totam. si non homo est asinus. fit enim illa sua contradictoria non homo est asinus. patet quod hec copulativa est procedenda secundum illos deus est et non homo est asinus. quod extra tempus procederet. et tamen ipsa est asinus ad illam duo contradictoria deus est. et nullus deus est. ¶ Ex isto sequitur secunda conclusio. proposita autem et concessa ista deus est concedenda est adhuc illa. non homo est asinus ex responsione. que tamen repugnat sibi. igitur repugnans bene concessio est concedendum. Tertia etiam conclusio sequitur. quia stante illo casu hec est possibile homo est asinus. scita esse talis et.

Tractatus

et tamen illa non est admittenda. si petatur ad
mitti per signa positionis. quod si admittitur illa
homo est asinus cum toto casu. pono igitur ti-
bi illam. homo est asinus cum toto casu. et pro-
pono eadem qua negata. arguitur quod illa est con-
cedenda. quod illa est posita et bene admissa. et
si sic igitur non eodem modo respondendum est ex-
tra tempus obligationis et intra. quod extra tempus ne-
garetur. et tamen in tempore conceditur vel cedat tempus ob-
ligationis. Et arguitur quod infra tempus illa fuit con-
cedenda. quod posita et bene admissa. et extra tem-
pus est neganda. igitur responsio nulla. Alie
etiam due conclusiones sequuntur. quod illa est
consequentia simpliciter bona infra tempus
deus est. igitur homo est asinus denominata
a ly si et c. et antecedens est concedendum et con-
sequens negandum. Item quod non eodem modo
respondendum est intra tempus et extra ad propo-
nendam impositam arguitur sic. quod ponatur quod ista
homo est asinus. sit ad placitum significatio
sicut una propositio greca. sic quod non significat ti-
bi latine. et sit propositio. nec tu intelligas gre-
cum. dato illo proponitur illa. homo est asinus
si conceditur aut dubitatur peccatur secundum illam
responsionem. si negatur cedat tempus obligatio-
nis. et arguitur quod in tempore negasti. propositionem
quam non intellexisti. igitur male respondisti. patet
prima. et arguitur antecedens. quod ista significa-
uit solum grece in tempore ut habet concedere
illa responsio et concedit. Ideo sequitur
tertia responsio respondens ad propones secundum quod il-
le sibi significat vel non significant. unde sicut
facta impositione istius vocis bub. vel huius
vocis sor. sit nomen singulare istius hominis
certo homine demonstrato. conceditur quod iste
homo est bub. aut sor. non quia ista sequatur ex
illa impositione. sed quia est vera et imperti-
nens. ita etiam posito quod iste terminus homo
significet unum asinum conceditur quod asinus
est homo. non quia ista asinus est homo se-
quatur. sed quod est vera. unde iste consequens
non valent. tu vocaris sor. igitur tu es sor. ca-
piendo illud terminum sor. mere substantialiter.
iste deus est et homo est asinus convertitur
sed deus est. igitur homo est asinus. quod ante-
cedens nunc forte est possibile et consequens
impossibile. Et addo generaliter ad istam re-
sponsionem quod si consequentia sit bona et for-
malis denominata a ly si et c. et antecedens est

concedendum prima etiam est concedendum.
Item quod ad propositionem impertinentem
concessis. aut negatis. ut eorum oppositis respon-
dendum est secundum sui qualitatem. et intelligatur
ut dictum est supra. Quibus acceptis. pono
quod omne nesciens se esse a. sit a. deinde propo-
no tu es homo. quo concessio quod verum non
repugnans proponitur tu es a. si negas. Con-
tra. omne nesciens se esse a. est a. tu nescis te esse
a. igitur tu es a. si negatur minor. Contra stet
oppositum. s. tu scis te esse a. igitur tu es a.
Ideo forte dicitur negando illam consequen-
tiam. quod minor est negativa. et per hoc non est
forma in darii. Sed contra. quod sequitur tu
nescis te esse a. igitur tu es nesciens te esse a. tenet
consequentia. quod illud est participium alienius
verbi et non nisi huius verbi nescio. igitur et c.
Item tenet consequentia ista. sicut hec tu
non curris. igitur tu es non currens tenendo
ly non infinite ita quod illud sit unum verbum
infinitum non curris. Item tenet consequen-
tia illa. consequentia sicut hec ego volo curre-
re. igitur ego sum volens currere. et tenet con-
sequentia ultima ex tertio ethicorum. nec illa
contradiciunt tu scis te esse hominem. et tu ne-
scis te esse hominem. tenendo ly non infinite
sicut iste non contradiciunt. tu curris. et tu non
curris tenendo ly non infinite. qua vtrique illa-
rum est in affirmativa. Item illa responsio
non tollit argumentum. quod si fiat illa forma omne
nesciens se esse a. est a. tu es nesciens te esse a.
igitur tu es a. si negatur minor. contra tu es
homo. igitur es nesciens te esse a. et antecedens
est concessum. igitur et c. In principio igitur
dicitur quod casus non est admittendus. quia ad
huc non intelligitur quid significet ly a. sed tamen
gratia disputationis volo admittere casum illud
et volo admisisse. nisi argumenta petant tales
difficultatem. deinde cum proponitur. tu es ho-
mo conceditur. et consequenter conceditur quod
tu es a. si tamen primo proponatur. quod tu es a.
negatur. et negatur postea quod tu scis homo.
Sed forte contra illam rationem arguitur. quod
nunc concedenda est illa in casu illo. s. tu es a.
quod cedat tempus. et arguitur quod infra tempus concessisti pro-
positionem quam non sciisti esse veram. et quam non
intellexisti. igitur male respondisti. prima et argui-
tur assens. quod predicatum huius quam concessisti
mihi tibi significabat infra tempus. quod nec boiem

Obligationum

nec a finis. nec aliqd aliud apprehēdebas p illū terminū. **¶** S3 huic forte dī q iste terminus. a. significauit tibi aliqd. 7 in nihil tibi significauit 7 apprehēdebas p. a. aliqd. 7 nihil p. a. apprehēdebas. Sed cōtra p idē p hoc picipiū grecū on. tu apphēdis aliqd. 7 nihil p ipz apprehēdis. 7 sic qz alter terminus grecus pari rōne significat tibi aliqd 7 nihil tibi significat. posito q de istis terminis aduertat q si pcedat pcedēdū est et q tu sis multū sapiens 7 nescis te esse sapiētē. Jō dī ad argumentū q ille casus nō fuit admittendus. sicut pbat argumentū. 7 fuit excusatio facta in principio q volebā admississe casum illū. nisi argumenta petāt difficultatē d intellectōne. a. **¶** Jic ponat q predicatū i ista ois hō ē aīal supponat determinate. cuiusqz alterius termini manente significatōe. pter hoc q ly ois nō pfundat p̄dicatū confuse tm̄. 7 significet illa ppositio ex cōpōne suoz terminoz. deinde pponat illa. ois hō est aīal. q si cōcedit arguit sic. ois hō est aīal. 7 ista sunt oīa aīalia demonstrans oībus aīalibz. igit ois hō est illud aīal. vel ois hō est illud aīal. 7 sic de alijs p̄his est falsum. 7 illa p̄ha est bona. q ly aīal supponit determinate. in quo hez descendē ad oīa sua supposita cū debito medio diuisiue. igit aīal est falsum. 7 nō p scda pte. igitur p prima pte. **¶** Vel breuius arguit. concessio pmo illā i tpe obligatōis cedat tps obligatōis. Et arguit in tpe cōcessio illā falsā nō sequentem. igit male r̄ndisti. Jō si primo negatur ista. ois hō est aīal. arguitur sic. iste hō est aīal. 7 iste hō est aīal. 7 sic de singulis 7 isti sunt oēs hoīes. igitur ois hō est aīal. illa p̄ha p̄ a singularibus ad suā vniuersalez est debito medio. 7 aīal est vez. igitur 7 p̄his Jic hō est aīal. 7 nihil est hō non aīal. igitur omnis hō est aīal. p̄ha p̄ a copulatiua exponente ad suā expositā. 7 aīal est vez. igitur 7 p̄his. 7 nō est repugnās qd negas. ergo male r̄ndes. Jdco dī in principio q̄i ponitur illa ois hō est aīal. negando illā. 7 negat ista p̄ha. iste hō est aīal. 7 iste hō est aīal. 7 sic de singulis. 7 isti sunt oēs hoīes. igitur ois hō ē aīal. nec illa regula a singularibus ad suā vniuersalē valet p̄ha est vniuersalis. 7 vnus de casibus in quibus fallit est q̄i predicatū supponit cōter nō cōfuse. 7 si querat que vni-

uersalis sequitur ex illis singularibus cūz illō debito medio. Dī q illa questio est multum imp̄nens. dicitur tñ q multe sunt vniuersales que sequitur ex illis singularibus cum illo medio. qz ex illis singularibus sequitur q ois hō est ens. 7 q ois hō est substantia. 7 q ois hō sit ip̄emet. Et sicut dictum est de ista. ois homo est aīal in casu illo. ita dicendū est de ista aliquis homo ē aīal. 7 quilibet homo est ille. posito q ly ille supponat determinate unde scda eius pars copulatiue est falsa. 7 tñ quelibet singularis illius vniuersalis est vera qz quelibet singularis illius diuisim capta est vera cū prima parte. 7 sequitur bene. quelibet singularis illius diuisim capta est vera. igitur quelibet singularis istius est vera. Jic si quelibet singularis illius diuisim capta est vera. habeat igitur illa vniuersalis quilibet hō est ille. supposita tria 7 tres singulares puta a. b. c. tunc. a. est vera cum prima parte diuisim. 7 b. vera cum prima parte diuisim. 7 c. est vera. cum prima parte diuisim. sed q̄tuor vera diuisim capta. vel quecunqz non cōponunt copulatiua falsam significantes ex compositione illoz. qz verum nunqz repugnat vero. igitur illa copulatiua facta ex illis singularibus cum prima parte erit vera. pmo enim q ita significant ille singulares dum sunt coniuncte cum illa particulari sicut significabant cum illa. alr enim iam non essent vel ante non fuissent singulares illius. Et sicut dictum est de illa copulatiua aliquis homo est. 7 quilibet homo est ille. ita dicendum est de illa aliquid est. 7 nihil ē illud. dato q ly illud supponat determinate. 7 tunc sequitur q illa est falsa p̄o secūda parte. neqz scda pars sequitur ex singularibus. quaz quelibet ē vera cū prima parte. Sed ad secūda formam dī negando illā p̄ham. hō est aīal. 7 nihil est hō nō aīal. igit ois hō est aīal. 7 negat q illa sit copulatiua exponens illā. Et si q̄ratur q sit copulatiua exponens illā. Dicit q illa pōt poni per hunc modū. hō est aīal. 7 nihil est aīal quin illud sit ois hō igitur ois hō est aīal **¶** Et si itez arguitur q ista vocalis sit vera. ois hō est aīal. qz mentalis cui illa subordinatur est vera. igitur ista est vera. qz ista mentalis est vera. ois hō est aīal cui subordinatur ista. Dicitur q illa vocalis nō subordinatur

Tractatus

illi. sed isti aīal oīs hō ē. intelligendo tñ ly aīal
 a parte predicatī. et ly hō a pte subi. ¶ Item
 ponat q̄ predicatū illius. nullus hō est aīal.
 stet determinate. cuiusq̄ alterius termini si-
 gnificatione remanente et illa ppōne signifi-
 cāte ex cōpōne suoz terminoz. deinde ppo-
 nit nullus hō est aīal. si negas. negas vtz nō
 repugnās. igit̄ male rñdes. hec pñā pz. et ar-
 guis aīas. qz bñ sequit̄. nullus hō est illud aīal
 vel nullus hō est illud aīal. et illa sunt oīa aīa-
 lia. igit̄ nullus hō est aīal. pñā pz a descensu
 termini ad eius ascensum. Itē illa significat
 oīno sicut illa aīal nullus hō est. sed hec est ve-
 ra. igit̄ et illa. Itē forte cōcedis illa. nullus hō
 est aīal. Sz ptra. aliqs hō est aīal. igit̄ nō nul-
 lus hō est aīal. t3 pñā ab vno eqpollēti ad ali-
 ud. qz ly aliqs. et nō nullus equivalent. Item
 cōtraria illius est vera. s. quilibet hō est aīal.
 igit̄ illa nō est vera nullus hō ē animal vel
 sequitur q̄ duo ptra sunt vera. Itē si nul-
 lus hō est aīal. igit̄ aliquis hō non est aīal. t3
 pñā ab vniuersali ad particulare et ex alia pte
 qlibet hō est aīal. igit̄ cōtradictio. Itē si ali-
 quis hō nō est aīal. igit̄ nō qlibet hō est aīal
 t3 pñā ab equipollēti ad aliud. Sz pro isto dī
 admisso casu pcedendo illā nullus hō est aīal
 et cū arguit̄ q̄ aliqs hō est aīal. igit̄ nō nul-
 lus hō est aīal. Dī negando pñāz. ¶ Et cūz
 arguit̄ q̄ illa est bona. qz est ab vno eqpol-
 lenti ad reliquū. Dī q̄ ly aliqs. et nō npl-
 lus nō equipollent. nisi vtriusq̄ termini re-
 maneant vis sua. sed nō remanet vtr usqz ter-
 mini vis sua. qz vis istius termini nullus est
 distribuere terminū cōez supponentē rectuz
 ab eodē verbo. sequente in eadē categorica.
 sed non sic est in illo casu. igit̄ et. Et p hoc
 etiā dī q̄ iste nō ptradicit. aliqs hō est aīal
 et nullus hō ē aīal. dato illo casu. sed ista nul-
 lus hō est aīal. nō nullus hō est aīal. nec iste
 sunt cōtrarie. nullus hō est aīal. quilibet hō
 est aīal. sed iste nullus hō est aīal. et quilibet hō
 omne aīal est. et negat illa pñā. nullus hō est
 aīal. igit̄ aliquis hō nō est aīal. sed sequit̄ so-
 lū ex illa data illius termini significatione q̄
 aliquis hō aliqd aīal nō est. Et sicut dictū est
 de istis. ita dicendū est de istis relatiuis. Si
 ponat q̄ in scda pte illius aliquod aīal est. et
 nullus hō est id. ly id supponat cōiter nō di-
 stribuere. q̄ ille nō ptradicit aliquis hō ē

id. et nullus hō est id. cū vtraqz sit vera. dato
 q̄ in vtraqz supponat determinate. qz illa si-
 gnificatione data ille puerunt aliquid est. et
 nullus hō est illud et aliquid est. et id nullus
 hō est. Unde credendū est q̄ nō pōt bene cō-
 tradictoriū vnus propositionis categorice
 signari. nisi terminus in vno eoz cōiter et di-
 functiue vel disunctiue supponens in alio co-
 pulatiue supponat. neqz valet pñā illa retēta
 illa significatione et relatione illius termini id
 at quis hō est illud seu id. igit̄ nō nullus hō
 est id. Sed de hoc amplius dictū est. Itē po-
 nat q̄ subm in ista. aliqs hō est quilibet hō
 supponat cōfise tñ. manente cuiusq̄ alterius
 termini significatione et significante illa pro-
 positione ex cōpositione suoz terminoz et. Deinde
 pponit illa. aliquis hō est quilibet hō.
 et si negat arguit̄ sic. qz hō aliqs hō ē. igit̄
 aliquis hō quilibet hō est. pñā pz. qz ille cō-
 uertuntur cū oīs termini eaz cōuertant̄. et p
 eisdē et eodē mō supponant. Itē forte dī con-
 cedendo illā. ¶ Sed cōtra nō aliquis hō est
 qlibet hō. qz nec ille hō est qz hō. nec ille. et
 sic de singulis. et isti sunt oīs hoies. igit̄ nō
 aliquis hō est qlibet hō. qd est oppositū con-
 cessis. pñā pz. Itē si aliquis hō est quilibet hō
 igit̄ aliquod aīal est quilibet hō. pñā pz ptra-
 dictoriū pñāz repugnat aīal. Itā. n. repu-
 gnant aliquis hō est qlibet hō. et nullū aīal ē
 qlibet hō. Itē si aliquis hō est qlibet hō. et
 isti sunt oīs hoies. igit̄ ille vel ille. et sic de
 alijs est quilibet hō. pñā pz. qz ille terminus
 hō supponitur. cōfise tñ in illa. aliquis hō ē
 quilibet hō p positū. et sequit̄ iste vel ille hō
 et sic de alijs est. quilibet hō. igit̄ istud vel illud
 aīal. et sic de alijs est quilibet hō. quo dato se-
 quit̄. q̄ aliquod aīal est qlibet hō tanq̄ ab in-
 feriori ad suū superius. pñā falsum vt prius.
 Itē dī in principio admittendo casum. et ne-
 go illā propositionē aliqs hō est qlibet hō. et
 negat ista pñā quilibet hō aliqs hō ē. igit̄
 aliquis hō est qlibet hō. Unde t3 in ista aī-
 qs hō est qlibet hō. ly hō supponat pñā tñ
 tñ qz ex ipa sequitur falsum. vt q̄ hō est oīs
 hō. ideo est neganda. ita etiā hec est neganda
 semp hō oīs hō est. qz ex illa sequitur q̄ ali-
 qñ hō. oīs hō est. et hec est concedēda semp
 oīs hō. hō est. q̄ uis termini pro eisdē et co-
 dē modo supponant. et terminū vnus cōre-

Obligationum

pondentis cū terminis alterius cōuertatur. Et p hoc p3. a. 7. b. propositiones esse similes quantitatis 7 qualitatis. 7 suba 7 predicata 7 copulas conuerti. 7 p eisdē 7 eodē modo supponere. 7 significata esse cōuertibilia illarū propositionū significantiū. ex cōpositione illorū terminorū adequate. 7 vnā esse necessariā 7 aliā impossibilitē. Ultra. n. illa oīa requirit oīno similis ordo terminorū. Ad aliā etiā formā dī negando. sicut nō sequitur promitto tibi istū vel istū denariū tibi pmitto. Itē ponat q iste puerat. de? est. nullus de? ē vnā illarū significatē pmarie. sicut solet significare pmarie. puta q deus est vel q nullus de? est. deinde proponitur deus est. q concessa. qz vera nō repugnans proponitur nullus deus est. Si cōceditur cōtra illa est impitens q extra tps negaret. igitur 7 nunc est nega- da. p3 pñā. 7 arguitur aīis. qz nō sequitur illa cōuertunt de? est. 7 nullus deus est. sed de? est. igitur nullus deus est. qz extra tps illa cōsequētia nō erat bona. qz aīis fuisset possibile 7 pñs impossibile. 7 casus nō facit ad pñāz igitur 7 nunc nō est bona. ¶ Itē forte dī q illa pñā nō est bona. Cōtra pñā sequit ex secūda parte aīis. igit illa pñā est bona. p3 pñā. 7 aīis arguit. qz ille cōuertunt deus est. 7 nullus deus est. Itē ex tibi dubio illa duo nō cōuertuntur. igit illa nō est a te concedēda. nullus deus est. p3 pñā 7 arguit aīis. qz ex tibi dubio tu admisisti impossibile. qz forte demonstrant. iste due mētales. deus est. nullus de? est. qz inuicē pueri nō pñt. Item vnā illarū ppositionū est affirmatiua. 7 alia negatiua. igitur ille nō puerit. p3 pñā 7 maior. sed mīnor arguit. qz illa. nullus deus est. est vnā ppositio cuius verbū principale negat. igit illa est negatiua. Itē dī i principio admittēdo casus 7 pcedit illa. deus est. deinde pcedit illa nullus deus est. 7 si variaretur ordo pponēdi negaretur vtrūqz. ¶ Et ad formā cū arguitur. dī negando illa dī forma. sed negatur eius aīis. illa. n. nō est ipinēs. sed sequens ex pcesso. 7 pcedit q illa ē bona pñā. ille cōuertunt de? est. 7 nullus deus est. sed deus est igitur nullus deus est. qz iā ver est q pñs ē necessariū. Et cū arguit q nō. qz ante casus illa pñā nō valebat. sed casus non facit consequentiā. igitur sequit q 7 nunc illa conse-

quentia non valet. dicitur q sic. 7. pcepne casus de impositione qualis est iste. ¶ Ad aliā formā dicitur q apud illum qui poneret etiā q mentalia ultra id quod naturaliter significant possunt ad placitum significare. q casus non est impossibilis. sed apud illum qui poneret q mentales non possunt ad placitum significare. ultra id qd naturaliter significant. debet respondens certificari que ppositiones demonstrantur per ly iste. ¶ Ad aliā formā dicitur negando consequentiā. scilicet principalis copula istius propositionis est negata. igitur ista ē negatiua. sic etiam pars istius propositionis nullus deus est esset negatiua. sed bene sequitur ista est propositio cathegorica 7 principalis copula huius negatur per signum qd est pars istius. 7 ista adequate significat ex cōpositione terminorū. igitur ista est negatiua. qd est negandum in illo casu concessio antecedente illius consequentiē. ¶ Item ponatur q buff. sit dictio bisyllaba. si negatur casus. contra possibile est. qz bub sit dictio monosyllaba. igitur possibile est qz bub sit dictio bisyllaba. patet consequentiā. quia non stat contradictoriū consequentis cum antecedente. vel cedat tempus obligationis. 7 arguitur q in tempore negasti. qd non intellexisti. igitur male respondisti. quia in tempore non fuit ista propositio. bub. est dictio bisyllaba. cuz id qd ponitur pro subo illius verbi est. nō fit. nec erat ps oīonis. igit si reddebat suppositū illi verbo est. alr. n. nō posset dari vox li terata. qz nō cēt ps oīonis. qz si proferatur babu ad hnc. i. pars oīonis vt segt ex rñsione. qz statī ista ē ppo babu ē vox bisyllaba. Itē dī i principio nō admittēdo casus donec sciat rñdēs qd illa vox bub. debeat sibi significare. 7 ita dī aīis. ¶ Itē ponatur q omne aīis alicui? psequētie. 7 oppositum consequentis eiusdem. sine similia. 7 omne consequens. 7 oppositū antecedentis eiusdem. sine similia. 7 sint gratia argumētū. iste due pñtē hō est. igitur risibile est nō hō est. igit nullū risibile est. 7 significēt ille ex cōpositione suorū terminorū. deinde pponit hō ē. quo pcesso pponit nullū risibile ē. si pcedit cedat tps. 7 arguit. tu pcessisti repugnās concessio in tpe. igitur male respondisti. ¶ Itē proponitur hec est vera hō est. qz pces-

Tractatus

sa q: vera nō repugnans pponit̃ hec est vera. nullū risibile est. qua cōcessa tūc sic. hec est vera homo est. et hec est vera nullū risibile ē et iste adequate significat̃ s̃m primarias significationes. igit̃ homo est et nullū risibile est. Et si forte negat̃ illa ppō homo est. pponit̃ illa est falsa. qua cōcessa pponit̃ hec est falsa nullū risibile est. qbus concessis pponit̃. be sunt vere risibile est. nō homo est. q cōtradictum pmissis. qua cōcessa arguit̃ sic. iste sunt vere risibile est. nō hō est adequate et primarie significat̃es et. igit̃ risibile est et non hō est. Ideo dī in principio admissio casu cōcedendo illā hō est cū pponit̃. et negat̃ illa nullū risibile est. et cū pponit̃ illa est vera hō est. cōceditur. et cōceditur q illa est falsa nullū risibile ē et cū arguitur illa est vera hō est. que est añs igit̃ et pñs eius est verum. s. risibile est. et vltra arguitur oēs añs alicuius pñe et opposituz pñtis eiusdē sunt similia. sed iste homo est et nullūm risibile est. sūt añs et opposituz pñtis eiusdem pñtie. igitur ista sunt similia. sed illa est vera homo est. igitur et illa nullū risibile ē et ex alia pte illa est vera risibile est. igitur duo cōtradictoria sunt simul vera. Ideo huic dī negando illā pñam. sed oportet minorem sic sumi. Ille due sunt vere hō est. et nullū risibile est. et illa adequate significant q homo est et nullū risibile est. igit̃ homo est et nullū risibile est. sed negat̃ q ista sit pñaria significatio tanq̃ repugnans. si tñ in casu illo adderet q pñe pñe eēt adequate significantes ex cōpositione suoz terminoz et q illa homo adequate significaret hōiem esse et illa nullū risibile est adequate significaret nullum risibile esse. negandus est casus.

De depositione.

Ed nunc dica mus

q li
cū depositio est obligatio q obligatur rīdens ad neganduz sibi depositam ppōnem. et quodlibet añs ad illam. Ex descriptione p3. primo q deposita. et bñ admissa aliqua disunctiua. et pposita aliqua eius pte principali ipsa ē neganda. deposita tñ copulatiua. et bene admissa nō continue quelibet eius pars est negāda De qua primo depono tibi illam. alique propositiones nō sūt vere. et significet illa adeq̃

te q aliq̃ ppōnes n̄ sunt vere. deinde ppono illā alique ppōnes nō sunt vere. qua negata q: deposita. pponitur oēs propositiones non sunt vere d̄ uisue sumēdo. qua cōcessa. q: cōtradictorium depositi. pponitur etiā quelibet ppositio est vera. qua cōcessa. tanq̃ sequente q: bene sequitur. oēs propositiones sunt vere d̄ uisue. igitur quelibet ppositio est vera. Et arguit̃ sic vltra. quelibet ppositio est vera. et illa est ppō. alique propositiones nō sunt vere igitur illa est vera. et vltra illa est vera. et illa adequate significat q alique propositiones non sunt vere. igitur alique propositiones nō sunt vere. et ex alia pte oēs propositiones sunt vere igitur cōtradictio. Ideo dī in principio non admittendo casuz repugnat. n. q oēs propositiones sint vere diuisim. et q illa. alique propositiones nō sunt vere adequate significet q alique propositiones nō sunt vere. Verūta men nō valet pñā illa. oēs propositiones sūt vere collectivē sumēdo. igit̃ quelibet ppositio est vera. q: stat q oēs propositiones sūt vere collectivē. et q aliqua sit implis. et q oēs sint false collectivē sumēdo. et q aliqua sit necessaria. ut posito q iste sint oēs ppōnes collectivē. deus est nullus hō est asinus. sic primarie significantes. tñc q: ille ambe sunt vere. et ille sunt oēs ppōnes collectivē. igitur oēs propositiones collectivē sunt vere. et tñ aliqua est impossibilis puta ps illius. s. illa homo est asinus. que est ps illius nullus homo est asinus. Et si ex illo añ. q illa ppō. nullus hō ē asinus ē ppositio necessaria et implis cōcedit̃ de copulato extremo. Sed forte arguit̃ remonēdo illā pñculā. s. q ista. alique ppōnes nō sūt vere adequate significet q alique ppōnes nō sūt vere. et deponat̃ simpliciter ista. alique ppōnes nō sunt vere. et sit a. ppō vna. quecumq̃ sit nō curo. que significet principaliter q aliq̃ ppōnes nō sunt vere. Et añ sic. a. ppō est vera. et a. ppō significat adequate q alique propositiones nō sūt vere. igit̃ alique ppōnes n̄ sunt vere. et pbatur q. a. est verū. sicut prius arguebat̃ de illa. alique ppōnes nō sūt vere q: quelibet ppō est vera. Sed huic dī negādo istum s̃m casum. sicut pmissi. Sed forte cōtra añ. deponēdo illam. alique ppōnes nō sūt vere et ponēdo illā oēs ppōnes sūt vere diuisive. que est p̄tradictoria prime adeq̃

De depositione

significans. sic. f. q. oēs ppositiones sūt vere
Sed huic dī adhuc nō admittēdo istuz casū
q. est implit. ¶ Item depono tibi q. pposi-
tiones tā ad inuicē repugnātes. q. que nō sūt
repugnātes. nō sunt filēs. et q. illa ppositio
aliqua ppositio est sibi filis significet adeq̃
te q. aliqua ppositio est sibi similis. Deinde
propono oēs ppositiones sunt similes diuisi-
ue. que q. cōtradictoria depositi cōcedenda ē
Deinde pponitur quelibet ppositio cuiuslibet
propositioni est similis. que q. sequens est et
cōcedēda. Deinde pponit. oēs ppositiones
sunt false. si negat. Contra oēs ppositiones
sunt similes. et alique ppōnes sunt repugnā-
tes. igit oēs ppositiones sunt false. et tenet cō-
sequētia illa. q. verū nō repugnat vero. De-
inde proponit. alique ppositiones nō sūt fal-
se. si negat. Contra aliqua ppositio est vera
igitur alique ppositiones non sunt false di-
uisim. patz pñā et arguitur aīis. q. hec propō
est vera. aliqua ppositio est sibi similis. q. ali-
qua ppō est sibi similis. et ista adequate signi-
ficat q. aliqua ppō est sibi similis. igitur ista ē
vera. Ideo dicit in principio nō admittēdo
casum. Ideo quo est notandū q. cum depo-
nitur aliqua ppō pro faciliōi responsiōe ha-
benda. imaginē rīdēns q. sibi ponat cōtra-
dictorium depositi. nec aduertat ad aliud. nisi
ad ppositiones quā imaginatur esse sibi posi-
tam. Ideo imaginādum est cū deponit illa
q. ppositiones. tam inuicem repugnantes q.
nō repugnantes nō sunt filēs. et ponit q. hec
aliqua ppositio ē sibi similis. adequate signifi-
cet q. aliqua ppō est sibi filis q. hec copulati-
ua ponatur omnes ppositiones tam inuicē
repugnantes. q. nō repugnantes sunt inuicē
similes. et hec ppositio. aliqua ppositio est
sibi similis. significet adequate q. aliqua ppō
est sibi filis. et pz q. illa copulatiua est im-
possibilis. q. ex prima parte sequitur q. oēs
ppositiones sunt false. q. bene sequitur oēs
ppositiones sunt similes. et alique inuicē re-
pugnant. igitur omnes propōnes sunt false et
ex alia parte sequitur q. aliqua ppō est ve-
ra. igitur alique propōnes non sunt false. et
antecedens illius consequentie sequitur ex ca-
su. ideo ex illo casu sequitur contradictio. ideo
non est admittendus. ¶ Sed forte non ponē-
do secundam particulam deponitur illa soluz

tam ppositiones inuicem repugnantes. q.
non repugnantes non sunt similes. quo ad-
misso proponitur deus est. que si conceditur
arguitur sic. tā cōcedis istaz. et ista ē falsa. nec
est sequens. igitur male et c. ¶ Sed forte dici-
tur concedendo primam partem antecedētis
propositam. Deinde proponitur secunda. q.
si negatur arguitur sic. illa est ppositio et nō
est falsa. igitur est vera. igitur alique propō-
nes non sunt false. et ex alia parte omnes pro-
positiones sunt false. vt sequitur ex contradi-
ctorio depositi. igitur contradictio. ¶ Item
etiam arguitur si forte negatur q. illa non est
sequens. Si forte dicitur q. illa est sequēs
q. necessaria. ideo dicitur admissio illo secūdo ca-
su concedendo illā deus est. Et cum proponi-
tur. tu concedis illaz et illa est falsa nō sequēs
igitur male respōdes. cōceditur pñā. neq. di-
catur ad aīis neq. ad aliquam eius partem
nisi fm q. pponunt. ppōnes per ordinem.
q. si primo pponitur prima pars aīis cōce-
ditur. et conceditur etiam scda scdo loco pro-
posita. Deinde si postponatur pñis negetur
ipsum quo negato. negetur alia pars antece-
dentis. et conceditur q. illa est sequens nō ta-
men q. necessaria. q. hoc repugnat. et conce-
dendū ē q. est falsa tanq. sequens. ¶ Item
depono q. alique ppōnes tres vel quattuor
non sint dissimiles. quo admissio proponitur
omnes tres aut quattuor ppositiones sunt
dissimiles. quo concessio. q. oppositum depo-
siti arguitur. sic omnes tres vel quattuor p-
positiones diuisim sunt dissimiles. sed. a. b. c.
.d. sūt quattuor ppositiones gratia argumē-
ti. igitur. a. b. c. d. sunt dissimiles ppositiones
Et appello dissimiles ppositiones quartū
vna est vera. et alia non est vera. Similes ve-
ro quarum vtraq. est vera vel vtraq. est fal-
sa consequens aut est impossibile. q. vel oēs
ille sunt vere vel omnes ille sunt false. vt due
sunt vere. et due false. vel tres false et vna ve-
ra. vel e contra. Sed siue sic siue sic. sequitur
q. non oēs ppositiones sūt dissimiles in illo
casu. immo in nullo casu non plures q. due
possunt esse ppositiones dissimiles ad inui-
cem. sic q. quelibet cuiuslibet alteri sit dissimilis
Ideo dicitur in principio nō admittēdo ca-
sum. Admittatur tamen casus remota illa p-
ticula tres vel quattuor. Deinde proponat

Tractatus

ille inuicem contradicunt. rex sedet. nullus rex sedet. deus est. nullus deus est. si conceditur tunc sequitur qd alique nō sunt dissimiles. qz sequitur qd illarum due sunt false. ⁊ due vere. si negatur pponitur alique illarum quattuor contradicunt. si conceditur adhuc sequitur qd alique ppositiones non sunt dissimiles si negatur pponitur ille due contradicunt deus est. nullus deus est. Si conceditur arguitur sic. qd tres ppositiones sūt. qz illa deus est. ⁊ nullus deus est. ⁊ iterum illa deus est. que est pars illius. nullus deus est. ⁊ per pns alique ppositiones nō sunt dissimiles. qz bene sequit tres ppositiones sunt. igitur alique ppositiones non sunt dissimiles. ¶ Item in illo casu concessio qd ille contradicunt. deus est. nullus deus est. pponitur. tu es obligatus ad istam alique ppositiones non sunt dissimiles. ¶ Si conceditur arguitur qd tres ppositiones sunt ⁊ per consequens alique ppositiones nō sūt dissimiles. ideo dicet admissio casu concedendo qd ille contradicunt. deus est. nullus deus est. ¶ Et cum arguitur qd tres ppositiones sunt qd illa deus est. ⁊ illa nullus deus est. ⁊ et illa deus est. que est pars eius est propositio. negatur qd pars eius sit propositio tanqz repugnans. Et si pponeret in illo casu. hec est vera iste contradicunt deus est. nullus deus est negatur tanqz repugnans. Et si proponatur hec est oio. ille contradicunt deus est ⁊ nullus deus est. pceditur. ⁊ negatur qd sit propositio tanqz repugnans. ¶ Et tūc ad aliud argumentū cum proponitur. concessio qd ille contradicunt deus est. nullus deus est. qd tu es obligatus ad illam alique ppositiones non sunt dissimiles negatur tanqz repugnans concessis ⁊c.

¶ Explicunt obligationes.

¶ Incipiunt insolubilia.

In difficultatibus

ppōnūz quas insolubiles vocāt dixerūt alique qd ois ppositio insolubilis significat se esse verā. ⁊ se esse falsam. Ois enim ppositio cathegorica significat se esse veram. qz ois ppositio cathegorica significat idem esse vel non esse. p quo supponit subm ⁊ predicatūz. ⁊ esse idem vel non esse idem pro quo supponit subm ⁊ predicatūm est ppōnem affirmatiuāz. vel nega-

tiuam esse veram. igitur ois ppositio affirmatiua vel negatiua cathegorica significat se esse verā. vt dicūt. ⁊ qz ois ppō insolubilis significat. id ois ppō insolubilis significat se esse verā. ⁊ se esse falsā. Itē addūt qd ppō vā est qd qditerūqz significat ita ē. ⁊ falsa ē qd nō qditerūqz significat ita est. Et ppō impolis est que nō qualiterūqz significat. ita pōt esse. Et possibilis est que qditerūqz significat. ita pōt esse ⁊ similiter de necessaria ⁊c. ¶ Sed cōtra istā positionem arguitur. capiendo vnum qd ipi psupponūt. s. qd dando p̄dictio:um ppositionis insolubilis pponenda ē negatio aduersarialis negatiue tēta. aut p̄posita auferenda. quo accepto ex ista positione sequitur primo qd ppositio nō polis contradicunt contingenti. ¶ Item qd ois ppositio insolubilis implicat contradictionem. ¶ Itē qd ista ppositio mere negatiua. nō aliqua ppositio est. implicat contradictionem. ¶ Item qd due subcontrarie sunt simul false. ⁊ p pns duo p̄traria vera in terminis simplicibus. ¶ Item ⁊ qnto qd duo contradictoria sunt simul falsa. ¶ Itē conclusiones sunt impossibiles. quas tñ arguitur ex illa positione sequi. qz capiat ista ppositio. aliqua propō est vera que est p̄tingens. vt notum est. ⁊ qz se verificat. ideo sua p̄dictoria que est ista. nō aliqua ppositio est vera se falsificat. ⁊ per consequens significat nō aliquam ppositionem esse veram. ⁊ hanc esse ipsamet demonstrata. ⁊ non sic pōt esse. igitur ipsa est ppositio que nō qualiterūqz significat potest ita esse. igitur ipsa est impossibilis. tener p̄sequentia ex datis ab illa positione. ⁊ ista contradicunt illi contingenti aliqua ppositio est vera. igitur aliqua ppositio possibilis contradicunt p̄tingenti. qd fuit pbandum. Ex illo sequitur secunda conclusio. s. qd omnis ppositio insolubilis implicat contradictionem. implicat enim qd non aliqua propō est vera ⁊ qd hec sit vera. vnde datis illis modis loquendi sequitur qd ista consequentia sit bona non aliqua ppositio est vera. igitur non aliqua ppositio ē vera ⁊ ista est vera. illa demonstrata. qz cuius anis sit impole vt probatum est nō stat oppositum p̄ntis istius p̄ntie cū ante eiusdes. ⁊ qz ex p̄ntis istius p̄ntie sequit p̄dictio. ideo ex ante illo qd est mere negatiuū sequitur illa contradictio. ⁊ p pns ex illa mere negatiua non

De insolubilibus

aliqua p^o est vera. sequitur illa affirmatiua. s. n^o aliqua p^o est vera. & hec est vera ipsa met demonstrata. ¶ Item arguitur quarta conclusio. q^o capiatur iste due subcontrarie. aliqua p^o p^oicularis negatiua est vera & aliqua p^o p^oicularis negatiua n^o est vera. & n^o sit alia p^opositio p^oicularis ab aliqua istaz vel eius p^ote & t^uc p^o q^o v^otraq^o illarum est falsa. prima enim est falsa. q^o significat q^o aliqua p^o p^oicularis est vera. & sec^oda similiter cum ista negatiua se falsificet. ¶ Quo dato sequitur etiā q^o duo cōtraria sunt simul vera. & sequitur aliud p^obandum q^o duo p^oradictoria sunt simul falsa. s. ista ois p^o p^oicularis negatiua est vera. & aliqua p^opositio p^oicularis negatiua n^o est vera. ¶ Itē arguit ista vltima cōclusio signatis illis duobus p^oradictorijs mentalibus. p^oradictorium. a. p^opositionis est verum & non contradictorium. a. p^opositionis est verum. & sit. a. ista affirmatiua. & p^o q^o a. est falsum. q^o a. n^o posset esse verum. & etiā illa est falsa q^o se falsificat. s. ista n^o contradictorium. a. p^opositionis est verum. & sit ista. b. q^o si. b. est verum. & b. est contradictoriū. a. igitur contradictorium. a. est verum. & ex alia parte non contradictorium. a. est verum igitur &c. ¶ Item si non contradictorium. a. est verum. igitur nullum contradictorium. a. est verum tenet consequentia ab vno equipolenti ad aliud. & sequitur nullum contradictorium. a. est verum. & b. est contradictorium. a. igitur. b. non est verum. ¶ Item si non cōtradictorium. a. est verum nullum verum est contradictorium. a. tenet consequentia a conuersa ad conuertentē. Et arguitur sic ex cōsequente. nullum verum est contradictorium. a. & b. est contradictorium. a. igitur. b. non ē verum. tenet p^oia in festino. ¶ Itē data ista positione segtur q^o iste n^o p^oradictū. ois p^o est falsa. & n^o ois p^o est falsa. q^o ista. ois p^opositio est falsa significat oē p^o p^oneq^o esse falsam. & hanc esse veraz demonstrata illamet. ista aut n^o ois p^o est falsa significat n^o oē p^o p^oneq^o esse falsam. & hanc esse veram ipsa met demonstrata. sed iste copulatiue n^o contradictorie significant ois p^opositio est falsa. & hec est vera ista vniuersali affirmatiua demonstrata. & non ois p^opositio est falsa. & hec ē vera p^oiculari ista negatiua demonstrata. & iste

due copulatiue significant ois sicut iste due & thegonice. igitur iste due n^o p^oradictorie significant. ¶ Item ista positione data q^o ois p^opositio ponit aliquid. q^o ois p^opositio ponit se esse veram. quod sequi patet aduertenti oia verba illius positionis. p^ois t^uc est falsum. q^o nec principaliter. nec consequentue. ois p^opositio significat se ipsam esse veram. ¶ Item desert p^oides ille super quibus fundatur op^ois n^o sunt bone. quia qualitercūq^o significat ista homo est asinus. est sicut omne quod potuit etiam fuit. & omne quod potuit intelligi est. & fauendo etiam eorum intentioni que non est bona. non qualitercūq^o significat ista adaz fuit est. sicut non qualitercūq^o significat ista antichristus erit. est sed qualitercūq^o significat erit & ita est dicendum de istis negatiuis chymera n^o est. antichristus n^o fuit. tragelaphus seu hircoceruus non potest esse. & sic de aliis. ¶ Itē ex ista positione sequitur q^o non si omnis p^opositio p^oicularis est falsa. aliqua p^opositio p^oicularis est falsa. vbi t^uc arguitur ab vniuersali ad suam p^oicularem que oia. quia non sunt vera. ideo relinquenda. Acceperunt autem alii in ista materia p^omo q^o p^opositio insolubilis est p^opositio de qua fit mentio in aliquo certo casu. que si in eodem casu precise significet sicut eius termini cōter pretendunt sequitur se esse veram & se esse falsaz. Casus autem de insolubili est casus in quo fit mentio de aliqua p^opositione. que si in eodez casu significet precise sicut termini pretendunt sequitur se esse veram. & se esse falsam. Quibus datis posuerunt regulas. Et p^omo q^o si ponatur casus de insolubili. & non ponitur q^o liter istud debeat significare respondendum est ois. sicut extra tempus fuisset responsum. vt posito q^o sor. dicat istam sor. dicit falsum & nullam aliam non posito alio. ista est dubitanda. scilicet sor. dicit falsum. si autem ponatur q^o insolubile significet precise sicut termini p^otendunt casus est relictendus. & non admittendus. sed si ponitur q^o insolubile significet sicut termini pretendunt non ponendo precise. cedendum est insolubile tanquam sequens. & negandum est q^o sit verum si proponitur esse verum que tria posita sunt de p^opositionibus categorice significantibus. Si autem ponatur p^opositio insolubi-

Tractatus

lis ad significandum copulatiue. est videndus
si contradictoriū s'm partis copulatiue stat cū
casu. & si sic est casus admittendus. & si nō. est
reiciendus casus. vt si ponat q' sor. dicat istā
sor. dicit falsum. adequate significantē sortem
dicere falsum & sortē loqui. q' ista nō stat si
mul sor. dicit falsum. & sor. nō loquitur. id nō ē
admittendus casus. si aut ponatur q' ista sor.
dicit falsum significet precise sortē dicere fal-
sum. & sor. currere admittendus est casus. &
ista ppositio est cōcedenda. & negandū est q'
ipā sit vera. ¶ Ultimo si ponatur insolubile
significare disiunctiue dicit ista ppositio q' si op-
positū disiuncti pōt stare cū casu negandus
est casus. vt si ponatur q' hec ppositio falsus
est sit quelibet ppositio adequate significans
q' falsum est. aut q' nullus deus est. casus nō
est admittendus. sed si ponat q' ista. falsum
est. sit ois ppositio adeq'te significans q' fal-
sum est. vel q' deus est admittendus est ca-
sus & neganda est ista. falsum est. cū pponit
& cōcedendū est q' sit vera. ¶ S3 cōtra istas
duas descriptiones arguitur. q' illis datis se-
quitur q' nulla ppositio est insolubilis sine ca-
su. p'is est falsum. q' stat nullo casu pposito q'
ista sor. dicit falsum dicat a sorte. & nulla alia
q' nō sit eius pars. & ista significet sortē dice-
re falsum. & nō precise platoni. Arguit enim
q' ista est insolubilis. q' illa tunc significat. si
eius significaret si positum esset q' sor. diceret
istā & nullā aliā significantē q' sor. dicit falsus
nō precise platoni. nō cōsideret. n. aliquis de
ista nisi plato. & sequitur tunc q' nullo casu stā-
te foret ista ppositio insolubilis. & sic stat q'
aliqua sit ppositio insolubilis de qua nulla
sit mentio in aliquo casu. Itē ista mētalis nul-
lo casu stante est ppositio insolubilis. s. ois
ppositio est falsa. p3 q' sit ppositio insolubilis
q' vel ista significat precise q' ois ppositio
v'is ē falsa. vel ista significat q' ois ppō ē fal-
sa. & nō precise. & semp ē insolubilis. ¶ Sed
forte dī q' illa mētalis nec significat precise q'
ois ppō est falsa nec q' ois ppō ē falsa nō pre-
cise. ¶ S3 cōtra ista est ppō mētalis. igit ipā
nō pōt abiolui a sua naturali significatiōe pri-
maria. q' i3 poneretur q' termini mentales
ad placitū significant. nō tñ sic possunt signifi-
ficare q' relinquāt suā primariā significatio-
nē. q' similitudo naturalis q'drati in mēte tua

nūq' est similitudo trianguli. aut circuli v' cō-
tra. ¶ Cōtra secundā regulā istius positiōis
etiā arguitur. q' ista data. sequitur primo q'
aliqua est ppositio categorica vera. q' non
pōt habere contradictoriū ipā sic adequate si-
gnificante sicut ipā significat. ¶ Itē q' nulla p-
positio insolubilis significat principaliter ali-
quo mō ex primaria sua significatiōe. ¶ Itē
q' a. & b. sunt propositiones. a. vera & b. fal-
sa. & per solā distantiam. b. definit. a. esse p-
positio. & tunc sequitur q' stat in casu q' tale
cōplexū falsus ē in mēte sor. nō sit ppō q' cō-
clones sunt falsae. ¶ S3 arguit p'mo sic. q' po-
nat q' ista sit i mēte sortis. aliq' ppositio non
est falsa. adequate significans q' aliq' ppositio
nō est falsa. & sic ista ppō est vera. & huic nō
pōt assignari contradictoriū sic significanti. q'
si sic. tunc contradictoriū eius esset propo-
sitiō contradictoriū modo significans. s. ois p-
positio est falsa. significans adequate q' om-
nis ppō ē falsa & tunc corrumpatur prima il-
la sola remanente mentali. s. omnis propo-
sitiō est falsa. & sequitur q' ista est insolubilis. &
cum ista mentalis non possit plus. nec minus
significare q' prius & sit naturalis intentio. &
propositio illa est insolubilis. igitur aliqua p-
positio insolubilis significat precise sicut eius
termini p'cedūt. q' repugnat regale. ¶ Se-
cunda conclusio arguitur. q' cum hec men-
talis. hoc est falsum se ipā demonstrata s'm
posicionem non significet principaliter q' hoc
est falsum. quia ipā foret vera vt sequitur ex
posicione. nec potest assignari qualiter hec p'p-
cipaliter significet. q' nec deum. esse. neq' te
esse &c. Tamen hec primo non soluit diffi-
cultatem insolubilitatis. sed nouam & imper-
tinentem insolubilitatem difficultatem ponit.
ponit enim p'positiones significare & nescit
qualiter. q' ipemet obligans nescit qualiter p-
posiciones sibi significant. Alia conclusio ei-
am sequitur. q' ponatur q' ista sit in mēte
sor. falsum est. per quam sor. principaliter ap-
prehendat qd falsum est. & nō sit alia propo-
sitiō falsa in rerum natura. nisi ista. homo est
asinus. de qua tu solum consideres nesciente
sor. & tunc ponatur q' tu destrues istam fal-
sam. & patet q' ista falsum est in mēte sor. nō
manet plus ppositio. quia si maneret ppō
suo cum sor. per istam non apprehendat ali-

De insolubilibus

ter q̄ ante apprehendebat. vt pōd. sequitur
q̄ aliqua ppositio insolubilis significaret pre
cise sicut eius termini p̄tendūt. ideo sequitur
q̄ ista nō remanet p̄pō. vel saltē segtur q̄ tu
eris rome. et istā p̄pōnem destruens. faciēs
sor. exitem in anglia aliter intelligere p̄ illam
falsum est q̄ ante intelligebat per eādē. Ista
ppositio in vno miranda videtur. q̄ cum in
uentas insolubilium difficultates debeat sol
nere illis relictis notās facit nec ipsamet scit
vtrum insolubilia faciat impossibilia vel con
tingentia. ¶ Item ista regula data segtur q̄
in mēte est ppositio plures. et q̄ termini mē
tales sunt equoci equocantes. qd̄ tñ sepe ne
gauit istius opinionis inuentor. ¶ Cōtra autē
tertiā regulā istius opinionis s̄m q̄ ipse re
spondet ad insolubilia cathegorice sic arguit
q̄ ponat q̄ sor. dicat istā. falsum dī. et nō p
seratur ab aliquo alia ppositio. nisi ista aut ei?
pars. que significet falsum dici. nō tñ precise
sicut illi positioni placet. et sit. c. cōtradictoriū
istius falsum dī. que ḡa argumēti sit ista nō
falsum dī. deinde pponit ista falsum dī. et cō
ceditur s̄m istam positionem. et vltra pponi
tur ista. hec est falsa. que ē cōceditur s̄m istaz
positionem. ¶ Sed contra. q̄ segtur hec pro
positio falsum dī principaliter significat deus
esse. igitur ista p̄pō est necessaria. p̄na est bo
na scita eē talis et c. et añs est a te dubitandū.
igitur p̄ns eius nō est a te negandū. patz p̄na
s̄m istam positionem. et añs cū toto casu est
dubitandū. igit̄ p̄ns nō est a te negādū. Itē
ista ppositio est impolis simpliciter. igit̄ ista
nō est a te cōcedenda. ista p̄na est bona. et añs
est a te dubitādū. igit̄ p̄ns nō est a te negādū
ista oia sunt vera p̄ hoc. q̄ est tibi dubius an
cū toto casu ista. falsū est. significet principalit̄
deū esse vel hoīem esse asinū. ¶ Et si forte ar
guitur cōtra p̄ argumētum istius positionis
q̄ ista est cōcedenda falsum dī. q̄ sequēs. q̄
bene sequit̄. sor. dicat istā falsū dī q̄ significat
falsum dici. et nulla ppositio dī nisi ista v̄ ei?
ps falsum dī. igitur falsum dī. R̄ndet q̄ il
lud argumētū mouens istā opinionē nihil est
sicut nō segtur hec est vera. homo currit. q̄ si
gnificat sor. currere. igit̄ sor. currit. q̄ ista po
sitio nō curat inter has quo ad ppositū suū
falsum dī. falsum dici significat. et significat
falsum dici. ¶ Item cōtra tertiā et scōdam re

gulā arguitur simul. ponēdo q̄ sor. dicat istaz
et nullā aliā. sor. dicat falsum. que nō sit eius ps
et significet illa sicut termini p̄tendūt et nō
precise. deinde capiat̄ hec copulatiua deus ē.
et hec copulatiua est falsa. que est insolubilis
si ponatur q̄ ipsa significet. sicut ei? termini
p̄tendūt. et nō precise. ponatur igit̄ q̄ ista
significet sor. dicere falsum precise. qd̄ est pos
sibile. vt notū est. et segtur q̄ tunc ista propo
est insolubilis. et est vera et cōcedenda et pre
cise cathegorice significans. et q̄ ista sit ppositio
insolubilis pz. q̄ est ppositio de q̄ sit mē
tio in aliquo certo casu que si cū toto casu si
gnificaret precise. sicut eius termini p̄tendunt
segtur se esse verā et illam esse falsam. v̄ po
natur loco istius deus est. et fiat argumētum
¶ Cōtra quartā regulā af. q̄ ponatur q̄
sor. dicat istā sor. dicat falsū adequate significā
tem q̄ sor. dicat falsum. et tu curris. et nō dī
cat aliā q̄ nō sit ps istius. quo posito pponit̄
ista sor. dicat falsum. qua cōcessa s̄m istam po
sitionē arguit̄ sic. sor. dicat falsum. igit̄ sor. dī
cat falsum et tu curris. p̄na pz. q̄ arguitur ab
vno cōuertibili ad reliquum. et añs est cōce
dendum. igitur et p̄ns. et tunc vltra sor. dicat
falsum et tu curris. igit̄ tu curris tenet p̄na
iterū. et añs est concedendū. igitur et p̄ns igit̄
tur coplatum est cōcedendum. cū oppositū
stat cum casu q̄ repugnat regule siue positio
ni. Itē ponat̄ q̄ hec p̄pō. hec p̄pō precise. ca
thegorice significans nō est vera. significet p
cise q̄ hec ppositio est cathegorice significās
et q̄ tu non differs a te. et sit. b. ista ppositio.
tūc. b. significat copulatiue. et. b. est vera. igit̄
insolubile significans copulatiue est verū. et
cōcedendū est esse verū. igit̄ et c. pz p̄na et añs
est notū. q̄. b. precise significat q̄ ista p̄pō ca
thegorice significans nō est vera. et q̄ tu non
differs a te. igit̄. b. ppositio est vera. et in isto
casu arguitur q̄ casus de insolubili est admit
tendus. quādo insolubile imponitur ad signi
ficandum copulatiue q̄uis oppositum copu
lati non possit stare cum casu. et arguitur q̄
insolubile est verum. quorum vtrunq̄ oppo
situm dicit positio. ¶ Item contra vltimā
regulam istius positionis arguitur. q̄ pona
tur hec omnis ppositio ē falsa precise signi
ficet. q̄ ois ppositio est falsa. vel deus ē. quo
admissō pponitur ista ois p̄pō est falsa. que

Tractatus

si negatur ut dicit positio. Contra. qz sequitur deus est. igitur ois ppositio est falsa vel deus est pna pz. qz sequitur deus est. igitur ois ppositio est falsa vel deus est. et ans est cedendum igitur et pns. et ultra dicitur qz ois ppositio est falsa ab vno convertibilium ad reliquum et ans est cedendum. igitur et pns. et pns est insolubile disjunctive significans. igitur insolubile disjunctive significans est cedendum. ¶ Item ponatur qz ista ppositio hec ppositio disjunctive significans est falsa. precise significet qz hec ppositio disjunctive significans est falsa ut deus est. et pz qz iste casus est pns et ista disjunctiva est cedenda tanqz sequens. aut saltem est cedendum qz illa sit falsa. qd positioni repugnat. ¶ Dixerunt alii in hac materia qz pars ppositionis no supponit p tota ppositione cuius est pars. nec p convertibili nec pro contradictorio neqz p convertibili cuz contradictorio istius. Et qz ex isto supposito hec positio ponebat rrsionem ad aliqua insolubilia. Arguit contra. qz sequitur qz no valet hoc argumentum. ois ppositio particularis est falsa. igitur aliqua ppositio particularis est falsa. qz in casu ans est verum. et pns falsum. ponatur enim qz nulla sit ppositio particularis nisi illa que est pns. et patet qz ans est verum. qz ans no plus significat sine ponit fm istam positionem nisi qz ois ppositio particularis est falsa. que no est illa vniuersalis vel secum convertibilis. vel eius contradictoria. vel convertibilis cuz eius contradictoria. et hoc est verum pns aut est falsus. qz significat qz aliqua ppositio particularis que no est illud pns particulare est falsa. ¶ Sed huic dicitur forte qz no solu pars no pot supponere p toto cuius est ps aut convertibilis et c. sed generaliter no pot supponere pro ante neqz p ante ad illud. Et ut vno verbo apprehendam. pars no pot supponere p toto cuius est pars. neqz p ante ad totum cuius est pars. ¶ Sed contra ista rrsionem ar. qz capiat illa ppositio tu differs a te significans adequate te differre a te et pponitur. hec est falsa tu differs a te patz qz hoc est verum. quo cesso patz. qz ista pna est bona tu differs a te. igitur ista est falsa tu differs a te. Tunc sic ista pna est bona et pns eius est verum cuius pars supponit p ante. qz subm eius. igitur ps pns supponit p ante eius. ¶ Item in ista ppo-

ois ppositio est falsa subm supponit p omni supposito eius. qz suppositio est statio termini in oione p supposito vel suppositis p quo vel p quibus transit vis termini a quo hz vt supponat. sed iste terminus ppositio hz vt supponat ab isto verbo est. cuius vis transibit in istu terminu indifferent no plus p vno supposito pnti istius termini qz p alio. igitur indifferenter p quolibet eius supposito supponit. Item ista est pp. ista pp est falsa se demonstrata. qz est oro congrua. vt pz ex grammatica pfecta et indicativa et c. qz si des. statim concluditur qz ista est ppositio falsa et ultra concluditur qz subm eius p aliquo supponit ¶ Item hec pp falsu e principaliter significat falsum esse. igitur et c.

Quoniam voca

bulox equivoatio decipit intellectum oprandum esset sine nominibus posse doceri. sed cu id fieri no possit prudente est cuz aliquid sis dicturus p posse te liberius expedias. et sic te a confusione eorum absolvas. Et ergo cum verum omne ens significet. put e terminus pme intentionis vel impositionis. et hoc modo ois ens est verum. et nullum falsum seu fictu. et hoc modo ois ppositio est vera ppositio et no ficta. Ideo de hoc in presenti non curam. Sed dicemus qz duobus modis ppositio pot dici vera. vno modo quando verificatur non propter supposita suorum terminorum quoz suppositorum ipsa vel alia ppositio est suppositum. s. qz ppositio vera no reddat vera ex eo qz pars eius supponat p ipsamet nec p pertinente ad ipsam. sicut hec deus. Et isto modo ille ppositiones que sunt p terminis pme intentionis vel impositionis sunt proprie et simpliciter vere vel false. quoniam ppositio ex sua etimologia et pmonis virtute significat idem qz pro alio positio. et hoc modo maior ps est vera vel falsa. Alio modo dicitur ppositio esse vera quando verificatur pro se vel pro pertinente. et isto modo hec ppositio est vera. hoc est verum seipsa demonstrata. no simpliciter. sed fm qd. sed est falsa pro modo. qz non verificatur. nisi pro supposito sue partis cuius ipsa est suppositum. sicut ista homo est asinus. vel ista disjunctiva est falsi

De insolubilibus

demonstrata per subin tota illa disunctina.
Sed contra istam positionem forte arguitur. quia ex illa sequitur qd ex vero sequitur falsum. quia hec consequentia est bona. hoc est falsum. igitur hoc est falsum. demonstrando utrobique consequens. et eius ans est verum. qd ans principaliter significat qd hoc est falsus. pste demonstrato. et hoc est falsum. qd se significat et qd pns no sit verum af. qd si pns sit verum et ans adequate significat qd hoc est falsum. demonstrato se ipso. igitur hoc est falsum. et tamen ans est verum. igitur ex vero sequitur falsum. **I**tem ista positione data sequitur qd duo contradictoria sunt simul falsa. qd illa est falsa. hoc est falsus. seipsa demonstrata. et ista etiam est falsa. hoc non est falsus vel no hoc est falsum. non est cura eadem demonstrata. quia sequitur. hoc non est falsum. vel non hoc est falsum. igitur nullum falsum est hoc. consequens est falsum. qd aliquod falsum est hoc. igitur duo inuicem contradictoria sunt simul falsa. **I**tem sequitur etiam qd duo contradictoria se sit vera. qd ista si sit va hoc est verum non hoc est verum. utrobique demonstrando illam negatiuam. qd ista negatiua vel est vera vel est falsa. si vera et suum contradictorium significat adequate qd hoc est verum illa negatiua demonstrata. igitur suus contradictorium etiam est verum. si ista est falsa hoc no est verum. et suum contradictorium est. igitur suum contradictorium est verum. si hoc est verum. ista negatiua demonstrata. igitur ista negatiua est vera. et per consequens duo contradictoria sunt simul vera. **I**tem capiuntur ista duo contradictoria. hec ppositio est necessaria. hec ppositio no est necessaria. vl no hec ppositio est necessaria. si placet demonstrando negatiua ista utrobique. **E**t arguit qd ppositio necessaria contradicit ptingenti. aut ptingens impossibile. qd hec ppositio hec no est necessaria. aut no hec est necessaria. aut est necessaria. aut contingens. no necessaria. qd illud esset contradictio. nec impossibile. quia contradictorium suum esset necessarium. qd adequate significat qd hec est necessaria. ista negatiua demonstrata. sequitur igitur cum ista sit ppositio qd ista sit contingens et suum peradictorium tr est impossibile. Uel fiat argumentum de illis. hec ppositio est necessaria adeq

te significans qd hec ppositio est necessaria. et hec ppositio non est necessaria adequate significans qd hec ppositio non est necessaria. et sequitur qd predictum est. data illa positione. **I**tem ista positione data sequitur qd verum est falsum. qd ista hoc est falsus. seipsa demonstrata est vera fin vnum illoz membroz. et est falsa fin aliud. vl pz intelligenti positione. **I**tem ista positione data sequitur qd ex pste contingenti sequitur impole. qd hec pna est bona. f. hec pna est bona sic significando. igitur hoc est afm? demonstrando p subin antis ipsamet pnaz. et isti us pntie ans est contingens. et pns impole. igitur et. qd ans sit contingens af. qd illud ans non est imple sic significando. qd si illud ans esset impole illa pna esset bona sic significando et ans solam sic significat. f. qd ista pna est bona. igitur ans est verum. et no necessarium. igitur contingens. et tr consequens est falsum et impossibile. igitur et. **S**ed pro istis intellegendum est qd iste terminus verum est terminus equiuocus. et iste ppositiones omnes sunt ppositiones plures. hoc est verum. no hoc est verum. et sic de aliis. **E**t ideo cu pponitur no hoc est verum. hoc est falsum. no est fin vnicam rrsionem rrsidendum. sed est respondendum qd hoc est falsum. fin primum membrum diuisionis posite et verum fin aliud. **E**t ita dicitur de suis contradictoriis non hoc est falsum. hoc est verum. negando qd hoc est verum primo modo diuisionis posite et concedendo qd hoc est falsum primo modo. **S**ed contra. forte arguit. qd aliqua est definitio pponis vere. et quecuqz detur repugnans dictis. igitur et. **I**tem aliquis est terminus mentalis. cui subordinatur. iste terminus verum. igitur non est equiuocus. **I**tem pponitur hec mentalis. non hoc est verum. **E**t qd terminus mentalis no est equiuocus. igitur rrsio nulla. **I**tem hec responsio non soluit argumentum factum de illa ppositione. non ista ppositio est necessaria. adequate significante sic demonstrata illa. non hec ppositio est necessaria. igitur responsio nulla. **S**ed di vt prius qd iste terminus verus tripliciter capi pot et dupliciter quo ad ppositum. et fin illam descriptionem diligenter aduertens respondet ad illa argumenta. **S**ed contra istam positionem arguit forius. ponendo qd ois q

Tractatus

dicti vix ptransibit pontem. et ois qui dicit
falsus non ptransibit pontem. et q for. dicat ista
et nullam aliam que non sit pars eius. s. ego non
ptransibo pontem. sic significant. Et querit
vtrū for. ptransibit pontem aut nō. si nō per
transibit. et for. dicit ista sic adequate signifi-
cant. igitur for. dicit vix. sed ois qui dicit ve-
rum ptransibit pontem. igitur et. Iō forte dī
in principio q for. ptransibit pontem. Et
tunc arguitur sic. for ptransibit pontem. et ois
qui ptransibit pontem dicit vix. igitur for. di-
cit vix. et solū dicit q for. nō ptransibit pōtē
igitur for. nō ptransibit pontem. Item ponat
q talis sit cōuentio inter for. et platōnē q si
for. doceat filium platōnis debeat a platōne
habere centū. si filius platōnis vincet. primā
questionem quā vnq habebit. et vltra pona-
tur q interea labatur tps quousqz ipe sit do-
ctus. et for. requirente pecuniā habeat questi-
onē cū filio pla. et nō habuerit iste filius vnq
aliā questionem. Et querit an for. debeat
habere istā pecuniā vel nō. Si sic igitur ipse
pder primā qōnem. et p oīs for. non dī ha-
bere istā pecuniā. Ideo forte in principio di-
citur q for. non dī habere istā pecuniā.
Et arguitur tunc sic for. nō dī habere istā
pecuniā ex ista lite. et hoc est solus ex eo q di-
scipulus suus vicit istā qōnem. et ista est pri-
ma questio. igitur iste vicit primā questionē
et si sic. igitur for. dī habere istā pecuniā.
Item ponatur q for. habeat duos seruos
et vtrūqz manumittat sub ista conditione. q
si vnus eorū qui dī ire per viā obuiabit libe-
ro. iste sit seruus et alter si obuiabit seruo sit
liber et vadant ambo. et gfa argumenti obui-
ent sibi ipsis solis. Et queritur vtrum ambo
sint liberi vel ambo serui. vel vnus seruus et
alter liber. Et p q quocunqz dato sequitur
illam esse seruū et esse libez. Ideo dicitur in
principio negando oēs istos casus. primus. n.
est impossibilis. vt clarum est. secundus etiā
et similes sunt impossibiles. qz in eis claudunt
conditionales impossibiles. Iō si ponatur ta-
lis casus q for. precipiat platōni q plato nō
obediat sibi. Et queritur vtrum plato seruet
preceptū et obediat sibi vel non. si obediat si-
bi et ipe precipit q nō obediat sibi. igitur nō
obedit sibi. si nō obedit sibi. et precepit sibi q
nō obediat. igitur obedit sibi. Dicitur q illud

nō est preceptum. neqz est possibile q iste sic
precipiat. neqz valet hoc argumentum for. p-
fert istā ego precipio q nō obediat mibi ade-
quate sic significantem. igitur fortes precipit
platōni q non obediat sibi. et.

Explicit tractatus insolubilium et p oīs
tota logica magistri Petri mantuani.

Incipit subtilissimus tractatus eiusdem
instanti.

Icemus primo natura
liter loquētes
q sola forma fin se et quālibet
sui partem pōt incipere et desi-
nere esse. Adateria enim prima est ingentia
et incorruptibilis. et nō plus est fuit vel erit
de materia prima in re natura qz nunc sit.
vel minus fin tū veritatem materia aliqñ d
finit esse. vt in consecratione. plus aut vel mi-
nus aliqñ est de forma tā substantiali qz acci-
dentali. Sed hoc propositū nō destruit. Ex
quo sequitur q si aliquod ens naturale inci-
pit vel desinit esse. ipz incipit vel desinit esse
pp eius formā substantialē que incipit vel de-
finit esse. Item accipitur q forma substan-
tialis naturaliter nō pot stare in materia sine
dispositione vel dispositionibus ipam in ma-
teria conseruantibus. p q nō pōt esse q sit
ignis sine aliquo gradu caliditatis vel siccita-
tis. Item petitur q agens naturale velocius
agit in partē propinquā qz in partē remo-
tam. dum passus fuerit vniforme a principio
actionis ceteris paribus. Item petitur q ma-
teria prima saltē inferior nō stat sine forma sub-
stantiali sibi inherente. Ex quibz sequitur q
quelibet forma substantialis inaiati producē-
di successiue generabitur. saltē quo ad partes
quantitatuas. quod arguitur. capto a igne
vniformi in omnibus suis dispositionibus. p
quas eius forma in materia cōseruatur. et ap-
proximetur agens q agat cōsumendo illas
dispositiones p quas forma illius ignis in ma-
teria cōseruatur. que gfa argumentū sint. c. d
et seqz ex tertia suppone. q pus cōsumet. c.
d. ad non gradū in parte magis propinqua
qz in parte magis remota. et cum forma illi
ignis nō possit stare sine aliquo gradu illius
dispositionis sibi cōuenientis. inducendo di-
spōsitiones contrarias sequit q prius cōsumi-
petur forma propinqua agenti qz remota. et

De instanti

quacunque parte data illius forme prius cor-
rumpitur medietas. propinquo q̄ remotior.
et q̄ materia nō pōt stare sine forma substan-
tiali. sequitur q̄ nulla erit prima pars forme
sequentis primo producta. et per consequens si-
cut ista forma successiue corrumpetur sic alia se-
quens successiue generabitur. ¶ Sed forte
dicitur hinc q̄ argumentū non procedit aut pro-
bat vniuersaliter. q̄ passum pōt esse ita dif-
forme in resistentia q̄ agens ager eque velo-
citer et cū equali instrumento ad partem pro-
pinquā et remotā. ¶ Sed admissio isto ad-
huc pcedit argumentū. q̄ si passus sit ita dif-
forme resistentis q̄ ipm nō sit vni forme in q̄li-
tate vel q̄litalibus in quas agit utud alterans
adhuc sequitur q̄ id passum nō est fin se to-
tū difforme resistentis. non enim ita ageret id
agens in partem remotā et magis p̄pinquā
cū sit melius applicatū p̄tibus propinquis
bus et minus dispositū p̄ conseruatione for-
me ad vnū punctū q̄ ad aliud. nec inter aliq̄
duo puncta p̄ totū est eque dispositus. igitur
prius incipiet forma corrum̄pi ad vnū punctū
q̄ ad aliud. et ita sequens induci. ¶ Itē si il-
la regula nō sit vera. sicut oppositū. et dō dare
minimū ignē. qui si detur iste corrumpetur per
diuisionē. et sequitur q̄ p̄tes naturales illi ignis
stabilit sine forma. cū nec mixtū nec elemen-
tū possit stare sub tā modica quantitate p̄ se.
¶ Ex quo seq̄t q̄ si aliqd̄ cōpositū inaiatus
generabitur ipm successiue generabit p̄. q̄
tā cito precise generabitur q̄ cito eius forma
et precise tunc. igit̄ si forma alicuius cōpositi
generabitur successiue etiā illud cōpositū ge-
nerabitur successiue. Et ita etiā dī q̄ quelibz
forma substantialis alicuius inaiati q̄ aliq̄ cor-
rumpetur successiue corrumpet ita q̄ prius vna
p̄ q̄ alia corrumpet. Ex quo seq̄t q̄ si aliqd̄
cōpositū substantiale inaiatū corrumpet ip̄ suc-
cessiue corrumpetur. Ex quibz p̄ q̄ nō est pos-
sibile q̄ aliqd̄ erit primū instans alicuius ignis
generandi. aut terre. aut aeris. et sic de alijs
inaiatis. nec aliqd̄ pōt esse vltimū instans ali-
cuius talis corrumpēdi. q̄ nulla erit prima for-
ma generata. nec aliq̄ erit vltima q̄ corrumpē-
tur. Ex quo sequitur q̄ qlibet forma vegeta-
tiua extensa generanda vel corrumpenda suc-
cessiue generabitur aut corrumpetur. p̄ q̄ aliq̄
forma vegetatiua extensa successiue genera-

bitur. Et eadē est rō de vna et de qlibet. igit̄
tur et p̄. p̄. et minor. sed maior arguit̄. q̄
ponatur q̄ ex. a. inaiato debeat generari plā-
ta. sic. f. q̄ materia. a. inaiati erit materia plā-
te. Et arguit̄ sic. precise sicut corrumpetur for-
ma subalis. a. inaiati ita generabit̄ forma sub-
stantialis plante. sed successiue corrumpetur
forma substantialis. a. inaiati. ex predictis igit̄
tur successiue produceretur forma substantialis
plante generande. p̄. p̄. et maior arguit̄. q̄
nec materia stabit sine forma substantiali. nec
simul erunt iste due forme in eadē materia.
q̄ ad generationē vnius sequitur corruptio al-
terius si precedens extensa fuerit. ¶ Ex qui-
bus p̄ q̄ nō est dare primū instans vel vlti-
mū forme generande aut corrumpēde. Et se-
quitur vltra q̄ qlibet forma sensitiua extensa
producenda aut corrumpenda successiue gene-
rabit̄ aut corrumpetur. p̄ istud. q̄ capiat se-
men. ex quo gr̄a exēpli dō generari asinus.
Et arguitur sic. precise sicut corrumpetur for-
ma istius seminis ita generabitur forma sen-
sitiua asini. sed successiue corrumpetur forma
dati seminis vt sequitur ex secunda supposi-
tione. q̄ ipm est inaiatū. igitur successiue ge-
nerabitur forma asini generandi. p̄. p̄. et ma-
ior vt prius. ¶ Sed forma dī ad minore q̄
datum semen est aiatū. Sed istud nihil est.
q̄ si illud semen est aiatū. igitur aliq̄ gene-
rabitur. Et fiat argumentū de illo inaiato ex
quo generabatur illud semen siue ipm pona-
tur aiatū. aia sensitiua siue vegetatiua. ¶ Itē
q̄ istud semen nō sit aiatum pōt argui. quia
ipm est supfluitas alimentī. nullum aut ali-
mentū imediate est aiatū vel viuens. ¶ Itē
multe aie cōt in boie. qd̄ pcedere nō placet.
¶ Ex q̄ p̄clusionē p̄ q̄ nō dabit̄ primū in-
stans nec vltimū asini generandi aut corrumpē-
di. p̄. etiā q̄ infinite paruus asinus aliq̄ erit
generatus ex semine. q̄ infinite modica for-
ma asini aliq̄ erit producta in ista materia.
sed q̄ cito erit forma asini in ista materia ita
cito erit aliq̄ asinus. igit̄ infinite prius erit
aliq̄ asin⁹ ex dato semine generatus. ¶ Ex
quibz vltra p̄cluditur q̄ nulla ē minima ma-
teria de cuius potētia pōt educi forma asini
neq̄ sub maiori quantitate at minori pōt sta-
re forma asini q̄ generari. ¶ Et si forte p̄ra
arguitur. q̄ oīum natura constantū certus ē

Tractatus

terminus magnitudinis augmenti et decre-
menti. ut dicit Aristoteles. secundo de anima. igitur et.
¶ Itē est dare animam carnē. ut patet primo phy-
sicorum. igitur et. ¶ Ad primum quod animata per-
fecta et perfecte organizzata non stant sub quocumque
modica quantitate nec sub quocumque magna.
¶ Pro secundo dicitur quod nulla est simpliciter mini-
ma caro. sed bene aliqua est minima potens
resistere dato medio corruptibili absque sui cor-
ruptione. Ex quibus concluditur quod non est dare
minimum formale aut materiale carnis ignis
aut alterius. ¶ Ad quod postea additur quod que-
libet materia. quā anima intellectiva informabit. quā-
vis non informat. ipsam successive informabit. et
si aliquas informat forma humana quā aliquis
non informat per prius unā partē istius ma-
terie. desinet informare quā alia. quā conclusio sic
probat. quod sicut corruptetur precedens forma
in semine aut in aliquo alio. ita precise anima hu-
mana inducenda in istā materiam istius seminis in-
ducetur aut producet. sed successive corrupetur
talis forma precedens ut est ostensum per
dicta. igitur anima humana quālibet materiam quā in-
formabit quāvis non informat successive infor-
mabit. Itē si aliquā materiam secundum se et quodlibet
sui incipiet subito informare anima humana. Sit
ergo exempli quod materiam pedalis quā adhuc non sit di-
sposta per susceptionem huius forme quā erit. a.
et sit. b. forma istius materie seminis pedalis
que non est adhuc disposita quantitate secundum quanti-
tatem. et ponatur quod caliditas ut quattuor sit mi-
nima uniformis cum qua potest introduci forma
humana. et sit minima cum qua non potest sta-
re forma istius seminis. Et arguitur sic. ista
materia aut disponetur ab agente intrinseco
aut ab agente extrinseco. si ab agente extrin-
seco cum alterans istā materiam secundum caliditatem
velocius agat in partem propinquā quam in re-
motā. sequitur quod prius erit gradus ut quat-
tuor in parte propinqua quam in parte remota
ab agente inductus. sed cito erit adeque in
aliqua parte gradus ut quattuor. tam cito erit
corrupta forma illius seminis in eadē parte
quod cum illa non potest stare ut positum est. igitur prius
corruptetur forma illius seminis in parte propin-
qua quam in parte remota. sed sicut ista corrup-
ta ita inducet formā humanā. igitur prius in-
ducetur forma humana in aliquā parte illius ma-
terie quam in tota materia. cuius oppositum admis-

sum est. Si autem ponatur ista materiam disponi ab in-
trinseco agente ad susceptionem illius forme. vel
igitur ista materia disponetur uniformiter per
totū aut difformiter sic quod una pars intensior
remissior intendat. Si secundo modo adhuc se-
quitur ut prius. quod prius intensior citius agat in
partē propinquā quam in parte remota igitur pri-
us inducet gradū ut quattuor in parte sibi pro-
pinquā quam in remota. et per prius prius corrupetur
forma illius seminis in data parte diffor-
mi in parte propinqua quam in remota. seu in parte
propinquiori quam in remotiori. et sicut ista corrup-
ta ita alia inducet. igitur et. Si vero ponatur
ut ista materia esse uniformē. et ab intrinse-
co uniformiter alterari. adhuc sequitur opposi-
tū. quod non est possibile naturaliter aliquid ab in-
trinseco alterari. quoniam agens extrinsecū effecti-
ue concurrat. igitur cum agens extrinsecū plus ad-
iuuat in una parte quam in alia prius introducetur
gradus ut quattuor in una parte quam in alia. et
ista forma naturaliter corruptetur. igitur prius
corruptetur forma seminis in una parte quam in alia.
et sic prius alia inducet. igitur et. Et sic genera-
liter potest argui de omni forma corruptenda.
¶ Secunda pars conclusionis etiam deducitur
quod forma cadaueris subito generaret. si forma
humana foret. et quodlibet scilicet materiam defini-
nat informare. imo sequitur quod forma cadaue-
ris subito crearet. Itē anima humana desinet in-
formare materiam per inductiones ab extrinseco pro-
ductas. igitur successive desinet informare. tenet
prima ex dictis. quod est dare minimā inductionem
cum quā non potest in materia permanere. ¶ Itē agens na-
turale tardius corrumpet remotū quam propin-
quū. igitur et. Ex quod conclusione sequitur quod nullum
dabitur primum instans in quo erit generatus
aliquis homo ex prius dato semine. ¶ Itē ex co-
nclusionē sequitur quod nullus aīe humane per creati-
onē producente dabitur primum instans posito quod
non prius producat quod ipsa materiam informabit. Et
si forte arguitur. quod non immediate post datū in-
stans hec anima producat. quod si immediate post a-
gē exēpli producat. igitur immediate post a. instans
in aliquo instanti producat. prius falsum. et prima
arguitur. quod ipsa subito producat. negat utraq;
prima. ipsa. n. sic subito producat quod nullū tempus erit
aut instans antequam producat. si cut in alia materia si
gnato simplici graui. quod non mutetur in vacuo.
sed immediate post hoc mutabitur. quod graue

De instanti

neq; p̄ps neq; p̄ instans mutabitur.

Ed cum nō sit dare p̄ri
mū n̄tans in
quo est forma ignis in data mā
pducta plante. hoīs. aut aīni ⁊
p̄r neq; p̄mū instās hominis
bonis plāte vel ignis ⁊c. Scire oī etā nūq̄
alienius aut nullius forme plāte hoīs aut al
terius pducende sit p̄mū instās assignandū
fui esse aut vltimū i quo nō. Et ex illo pate
bit an hoīs bonis plāte aut ignis sit dare p̄ri
mū. ¶ Pro q̄ mā p̄mo accipit q̄ si aliq̄ agen
tia agant p̄ equale t̄ps a p̄portionibus equa
lib⁹ ⁊ aptitudinib⁹ ad agēdū neut⁹ cor⁹ ma
iorē pducet effectū q̄ aliud p̄ idē t̄ps. Itē q̄
p̄ oīs motus vniformes ⁊ eq̄ veloces in quo
uis p̄dicamento in eq̄l t̄pe pducunt eq̄les ef
fectus. hoc p̄ p̄ distinctionem motus vnifor
mis. Itē q̄ si aliquod agens pducet aliquem
effectū. ille effectus erit. p̄ quia terminus se
quens verbus sequitur naturā verbi. Item
si a agens pducet. b. effectum. b. effectus p
ducetur. igitur qd̄ pducetur erit. b. effectus.
Et quo sequitur q̄ b. effectus erit. igitur a
p̄mo ad vltimū si aliq̄ agens pducet aliq̄
effectū ille effectus erit. ¶ Quibus adiungit
q̄ nihil qd̄ pducetur prius pducetur q̄ ipm
erit pductum. qd̄ arguitur. q̄ nihil qd̄ subi
to pducetur prius pducetur q̄ ipm erit p
ductum. nec aliquid qd̄ successiue pducetur
prius pducetur q̄ ipm erit pductum qd̄ ar
guitur. q̄ ponatur ḡra exempli q̄ a. q̄ntitas
pedalis acquireretur a sor. in hora futura que
hora erit. c. terminata ad. b. instans. Et argui
tur sic. a. quantitas pducetur in. c. hora ante
b. ⁊ in. c. hora adequate erit producta. igitur
non prius pducetur. a. quantitas q̄ erit p
ducta. p̄ p̄ia. ⁊ maior. s̄ minor arguitur sic
q̄ si a. quantitas pducetur ex tertia supposi
tione. a. quantitas erit. ⁊ nō erit in. b. instanti
neq; aliquid eius. nec post. igitur erit ante. b.
instans. p̄ p̄ia. ⁊ ponatur aīns cū toto casu.
⁊ ex p̄te sequitur q̄ a. ante. b. erit producta
qd̄ fuit pbandū. ¶ Forte dī nō admittendo
in casu q̄ a. quantitas nō erit in. b. dī. n. forte
q̄ si aliquid pducetur oī q̄ ipm erit in fine
postq̄ pducet. ¶ S̄ p̄tra id arguit. ponat
q̄ a. quantitas aut a forma pedalter extēsa ge
nerabit in sor. in hora. ⁊ duz gnatur secunda

medietas p̄ma corrupat. tūc p̄ q̄ ista quāti
tas generabit seu pducet. ⁊ tū nō erit postq̄
pducet. vel ponat q̄ q̄n generabitur secun
da pars p̄portionalis corrupat p̄ma. ⁊ q̄n
generabitur tertia corrupatur secunda. ⁊
sic vltra. ⁊ tunc p̄ q̄ ista quantitas generabi
tur. ⁊ tū nō erit generata postq̄ generabit.
¶ Itē de motu locali ponat q̄ sor. moueat
localiter ab. a. puncto ad. b. ab eo pedaliter
distantem. ⁊ cū pertransibit secundā partem
p̄portionalē corrupatur p̄ma pertransita. ⁊
cū pertransibit tertiā corrupatur se
cunda. ⁊ sic vltra. ⁊ patet q̄ sor. pertransibit
pedalē distantia in hora ⁊ tū nō manebit in fine
hore pertransita. ¶ Sed forte p̄ his om
nibus dicitur q̄ sor. nō acquireret istam peda
lem distantiam aut quantitates posito q̄ ita
sit q̄ corrupet p̄ partes ante partem. sicut
successiue generabit. neq; sor. p̄transibit istaz
pedales distantia. q̄ ipa nō manebit in fine.
Sed cōtra istā r̄sionem arguitur. q̄ ponat
tur in casu de platone consimiliter sicut posi
tum est per omnia de sor. preter hoc q̄ quā
titas acquisita a platone remanebit in fine au
gmentationis. Et arguitur sic. sor. ⁊ plato p̄
totam istam horam augmentabitur ab eq̄li
proportionē ⁊ actitudine ad augmentationē
vniformiter ⁊ eque velociter vt pono. igitur
sor. ⁊ plato acquirerent equales quātitates in
data hora. ¶ Item sor. augebitur p̄ totam
istā horā vniformiter. aut localiter mouebit
igit p̄cise tū acqret i scda medietate q̄tū in
p̄ma. p̄ p̄ia p̄ scdaz supponē. sed i p̄ma ac
qret semipedalē q̄titate aut p̄transibit semipe
dale spaciū. igit i toia hora acqret pedalē q̄ti
tate seu pedalē spaciū p̄transibit. Itē ista r̄sio
ne data seq̄t q̄ nullū successiū erit. p̄ p̄ia
diligēt calculati. ¶ Itē ad p̄clusionē sic argu
itur. q̄ si sortes augebitur in hora adequate
vniformiter tunc motus augmentationis quo
augebitur adequate erit in ista hora i qua au
gebitur. ⁊ iste totalis motus erit ista totalis
quantitas quā acqret. igitur ista totalis quan
titas quam acquireret erit in ista hora patet cō
sequentiā ⁊ minor arguitur. quia ista quant
tas erit illud per quod formaliter sort. auge
bit quia erit actus augmentabilis secundum
quod augmentabile. igitur ista quātitas erit
ista augmentatio tenet consequentiā a diffi

Tractatus

nitione ad diffinitum, vel si ista augmentatio
erit aliquid distinctum a quantitate que acquiritur
cui iste motus producatur adaequare in hora
et iste motus non erit in fine hore, igitur aliquid
tam cito erit productum quam cito producat, et
eodem ratione quodlibet successive producentium
igitur etc. ¶ Ex quibus sequitur quod utrobique
et respectu sortis et respectu platonis erit assi-
gnare maximam quantitatem quam aliquis illorum
acquiret et habebit. ¶ Item ponatur quod a. et
b. sint duo pedalia non colorata et quod per to-
tam. c. horam alterabuntur uniformiter et eque-
li velocitate per equales partes sui. a. d. e. agen-
tibus, et ponatur et quod si utrumque illorum maneret
cum aliis positis haberent albedines ut quat-
tuor, sed in fine hore sit primus non esse. e. age-
tis et patet in isto casu quod albedo producta. a.
d. que erit ut quattuor non erit in fine hore in
aliqua proportionem intensior quam albedo produ-
cta ab. e. aut igitur iste latitudines erunt uni-
formes, aut diffformes, si uniformes in nulla
proportionem una altera maior erit, quod tunc si re-
mansisset. e. cum aliis partibus acquisisset. e.
illum excessum subito, quod est impossibile.
¶ Et idem arguitur si ponatur diffformes si-
ue ponatur correspondere gradui medio, et per
consequens exclusivum terminari, siue ponatur
correspondere gradibus intensissimis earum
et per prius inclusivum terminari, ponatur igitur
vltra quod simul designat cum. e. suum passum
b. esse ita quod idem instans utriusque sit primum
non esse. ¶ Et sequitur quod data albedo in eodem
passo aut alio non prius producat quam erit pro-
ducta, nec prius acquiratur quam habebitur, et ca-
sus totus est possibilis intelligenti, igitur etc.
¶ Item igitur quod ex parte predicamenti qualitatis non
prius producat aliquid quam ipsum erit produ-
ctum, nec ex parte predicamenti quantitatis ne-
que ex parte predicamenti ubi. Et quod generaliter omne
successivum ita cito erit productum sicut produ-
citur. ¶ Item dato quod res successive acquirenda
prius acquiratur quam ipsa erit, sequitur in casu fore
possibile quod a mobile mouetur velocius. b. et
in nulla proportionem a. mouetur velocius. b.
¶ Item quod a. alterans per totam istam horam al-
terabit suum passum, et nunquam erit ita quod aliqua
est maxima velocitas qua alteratur suum pas-
sum, quod ponatur quod a. alterans. b. passum in-
tendat motum suum, qui sit finis caliditate quo

usque habebit proportionem duplicem supra. b.
propter acquisitionem instrumenti puta calidi-
tatis, et signetur primum instans in quo habet
caliditatem et instans cum quo habeat proportio-
nem duplicem cum aliis paribus super. b. passum
et sit illa. c. caliditas. Et arguitur quod nulla est ma-
xima velocitas qua id alterans agit per tunc.
¶ Item quod a. non agit finem proportionem quam tunc habet
super. b. passum suum, quod si agit finem istam ca-
liditatem, sequitur quod ista caliditas successive
agit et per prius prius agebat, quia quicquid
agit successive prius agebat, sicut quicquid mo-
uetur prius mouebatur, et nulla maior propor-
tio infra duplicem est maxima qua agit. Ideo
sequitur quod nulla est maxima velocitas qua
agit. Et sicut arguitur de hoc instanti, ita etiam
arguitur de quolibet, quod nunquam erit, ita quod ali-
quid intendens motum suum agit ab aliqua
proportionem, sic quod neque a maiori neque a minori
adequate, et per prius nunquam erit ita quod aliqua
sit maxima velocitas qua aliquid intendens mo-
tum suum agit. ¶ Et tunc sequitur alia conclusio
sibi illata, scilicet quod a. agit velocius. b. et in nulla
proportionem velocius. Signato enim primo
instanti in quo primo est proportio dupla ma-
xime potentie. a. agentis supra. b. passum, qui
tamen non est maxima qua agit, signetur aliud
b. quod per idem tempus agat uniformiter, et
sequitur quod b. agit velocius. a. et in nulla pro-
portionem velocius. a. quod super hoc fundatur,
quod quicquid agit successive prius agebat.
¶ Item sequitur quod motum difformiter non
posset inspicere moneri uniformiter aliquo gra-
du uniformi intensiori quam sit motus quo iam
mouetur, quod si sic ponatur quod aliquid intendat
motum suum per intensiorem sue potentie
quousque moueatur. d. gradu quo. d. gradu
mouetur postea uniformiter, et arguitur
quod hoc non potest esse, quod vel dabitur primum instans in
quo mouebitur. d. gradu aut ultimum in quo non
mouebitur. d. gradu, non primum instans in quo
mouebitur. d. gradu, quod tunc non ager maxima
proportionem a qua potest agere, quod illa potentia age-
re quam prius non egisset, nec dabitur ultimum in
quo non, quod tunc in illo instanti nulla foret maxima
velocitas qua ageret, Item tunc verum esset quod
illud intendit motum suum nec per tempus
neque per instans, et quod illud mouebatur velo-
cius quam iam moueatur, et in nulla proportionem

De instanti

velotius. ¶ Ex q^o acceptis p^o p^omo posse
esse q^o aliquod successue producedū erit. q^o
in nullo instanti erit. p^o q^o stat q^o aliqua quan-
titas aut q^olitas adequate generabitur in ho-
ra q^o erit in ista hora adeq^ote. et in nullo instanti
eius intrinseco nec post. ¶ Ex quo p^o ultra
q^o multe res erūt q^o nō sunt et postea nō erūt
quaz nulla incipit nec incipiet esse. et nec desi-
nit nec desinet esse. q^o v^o est de oibus suc-
cessue produendis q^o nō manebunt postq^o
producentur. et erunt producta. Et q^o aliq^o
aial successue p^oduceretur possibile ē q^o aliq^o
aial erit. q^o nō est. quod nō incipit neq^o inci-
piet esse. ¶ Sili nō cuiuslibet ignis plante.
asini produendi et dabitur primū instans
aut vltimū instans. ¶ Ex quibus p^o illas re-
gulas nō ē veras. q^o si aliquid producentur
p^o motū cuius nō erit dare primū instās erit
dare vltimū instans in quo nō. et econtra si
aliqua producentur in esse p^o motū cuius non
erit dare vltimū instans in quo nō erit dare
primū instans in quo sic. nec de desitione ve-
rum est. q^o si aliqua res erit q^o postea nō erit.
et ipsius non erit dare vltimū instans in quo
erit. erit dare primū instans in quo non erit.
neq^o est v^o q^o si aliqua res erit que postea
non erit. et illius nō erit dare primū instans
in quo non erit. erit dare vltimū instans in
quo sic. q^o multe erunt res que nō sunt et po-
stea nō erunt. et tū nec incipiunt neq^o incipiet
nec desinunt neq^o desinent. v^o p^o de quanti-
tate et qualitate successue generandis. et etiaz
successue conuendendis. Et si forte arguitur
contra istā responsionē. q^o ois res produen-
da p^o motū habebit esse post istum motū. et
nō prius. igitur post motū incipiet ēē. ¶ Itē
q^ocuq^o re p^oducenda data signet totū tps p^o
quod ista res erit. et totū p^o quod ista res non
erit. et seq^o q^o in instanti medio illa incipiet ēē.
Et signatō maximo tpe p^o q^o ipa erit in eius
fine ipa desinet esse. q^o in eius fine vel ipa erit
et nō immediate post erit vel in illo instanti nō
erit. et immediate ante illud instans fuit. et siue
sic siue sic sequitur q^o illa res desinet esse. Sz
ad primū dī. si negando q^o ois res p^oduceda
p^o motū habebit esse post illū motū et nō ante
sed ois res q^o p^oducet in esse p^o aliquē motum
adeq^oū habebit esse cū illo motu p^o quē habe-
bit et p^oducet. ¶ Ad fin argumentū et terti-

um dī q^o nullū erit maximum tps p^o q^o illa
quantitas. aut q^olitas erit de q^o p^odicta sunt
vera. ¶ Sz p^o materia tenende sunt iste p^oclusi-
ones. et est regula prima. q^o si aliqua res erit
in aliquo instanti aīata vel maīata. simplex vel
cōposita. q^o nō est in aliquo instanti ipa incipit
vel incipiet esse. sic q^o aliquod erit primū istas
esse sui. aut vltimū in quo nō. et de tali re q^o
cunq^o nō erit dare primū instās. i quo sic erit
dare vltimū instans in quo nō. et econtra. Si
militer de primo nō esse et vltimo esse. q^o si
aliq^o res erit in aliquo instanti. q^o postea nō erit
aliquod erit primū instans in quo ista res nō
erit. aut vltimū instās in quo erit. et vbi nō sit
dare primū instās i quo nō erit. erit dare vlti-
mū instās in quo erit et econtra. ¶ Et si ar-
guat cōtra predicta. q^o illis datis segtur q^o ali-
qd erit ante primū instās sui esse. et q^o aliqd i-
cipiet esse postq^o fuerit. ¶ Itē q^o for. p^o totam
istā horā augebit. et nō diminuet in aliq^o par-
te illi^o hore. et tū in nullo instanti illius hore erit
maior q^o an istud instās fuerit. ¶ Sz ad istā
pp^o primū dī q^o nihil erit in aliquo instanti an
primū instans sui esse. sed bñ aliqd erit ante
primū instās sui esse. Et p^o sedō dī ipz conce-
dendo intelligendo ly incipit q^olir in p^ocedentib^o
bus est oīsum. ¶ Sz iā specialius dī q^o cu-
i^olibet forme extēse p^oducedē i aliquo instanti
erit dare primū instās in quo ipa erit ita in-
telligendo q^o in illo instanti erit. et nō immediate
an illud instās in aliquo instanti priori erit. et hoc
ē v^o rā dī forma substantiali q^o accidentalī. ¶ Ex
quo seq^o q^o cuiuslibet cōpositū habituri formaz
extēsez in aliquo instanti erit dare primū instās
in quo erit. p^o hoc. q^o oē tale cōpositū p^oduce-
tur in esse p^o motū in cuius fine habebit esse.
de tali. n. cōposito loquimur q^o manebit post
eius p^oductionē. et tūc oē tale cōpositū hēbit
ēē in instanti termināre talē motū totalē p^o quē
producet et nō an in aliquo instanti. igit^o et.
Sed de cōpositis habituris formā inextēsez
vltimā vt sunt aīalia rōnalia dicat. q^o nullius
hoīs dabit primū instās i quo erit. sed cuiuslibet
hoīs q^o aliq^o incipiet esse dabit vltimū i quo
nō erit. Ex q^o seq^o q^o q^olibet hō q^o incipiet ēē
an incipiet ēē q^o incipiet esse hō. saltē si vnica
forma sūalis ponat in hoīe. Et cā est. q^o nullū
us forme humane dabit primū instans. sed
vltimū i quo nō. sz nūq^o erit. ita q^o aliq^o hō

Tractatus

incipit eē. nec vnq̄s erit ita q̄ aīa būana creat. q̄ neq̄ p tps. neq̄ p instās creat. q̄ si aliq̄s erit ita q̄ aliq̄s hō incipit eē. sit grā exēpli q̄ i b. instāi sortes incipit eē. Et arguit q̄ n. q̄ vel in hoc instāi sortes est. et tūc seq̄ q̄ nō incipit eē demonstrēdo aīas sortis et materiam. et iste numerus ē sortes. Igit̄ et. nec est vēr q̄ sortes nō ē. et imēdiate post hoc erit. q̄ nūlus erit hō primo pductus ex dato semine. et ita de oī ente reali. Et vt in genere cōprehen dā. dī q̄ cuiusq̄ rei alterius ab hōie. aut ab eius forma incipientis esse dat̄ primū instās. Itē signet̄ nimia caliditas saltē vniformis cū q̄ nō pōt stare forma dati seminis. Et arguit sic. aut ista materia est vniformis. aut diffor mis fm caliditatē. si vniformis. cū agēs agat velocius in pte ppinquā q̄ in remotā. seq̄tur q̄ q̄cunq̄ pte data ppingoi agenti in istā ci tius inducet̄ minima caliditas cū q̄ nō pōt stare q̄ in remotiori. si aut passus istud diffor mie fuerit. aut erit sic difforme q̄ agens agat vniformiter in illud. et eque velociter agat in partē remotā sicut in pte ppinq̄. et hoc nō pōt ptingere nisi in pte remotiori sit minor resistentia. q̄ in ppinquiori. et p pns minor pparietas. et p pns plus est de simili in pte remotā q̄ in ppinq̄. et in pte distāiori maior caliditas est. Igit̄ seq̄tur q̄ citius ad extremū remotius illius passi p quod vniformit̄ agat erit minima caliditas cū qua nō poterit stare forma illius passi. q̄ in ppingoi pte. et q̄ nūllū erit primū instans. in quo erit minima ca liditas cū q̄ nō pōt stare forma passi ad aliq̄d punctū intrinsecū eiusdē. id nūllū erit primū instās. in quo erit aliq̄ forma substantialis se quens introducta in māz istius passi. Et est notandū q̄ si agens agat eque velociter i remotū sicut in ppinquū. et econtra nulla ps erit vniformis in resistentia. q̄ agens ageret velocius in pte ppinquā q̄ remotā pp ineli orē applicationē agentis ad illā. si aut passum fuerit difforme sic q̄ cōtingeret agens velo cius agere in pte remotā q̄ in ppinquā. signe tū ps ista in quā velocissime agat. pp mino rē resistentiā. et pp plus esse de fili in ista pte vel si placet rīdenti signet̄ ps in quā tardissi me nō agat. et seq̄tur q̄ cum illa sit difformis adhuc nō dabit̄ primū instans. in quo fuerit forma sequēs introducta. Sed forte cōtra

arguitur pbādo q̄ in aliquo casu ē dare cer tā māz p quā fm se. et quodlibet sui eā pri mo est introducta forma subalis. q̄ ponatur q̄ passus sit ita difforme q̄ sicut agens incipit et agere in datū passus serius ageret ad vnū punctū q̄ ad aliū. ita maiorē ppositionē hēat ad agendū ad punctū ad quē ageret tardius vbi passus eēt vniforme q̄ ad aliū. et seq̄ q̄ in fine dati tps p qd̄ ager erit vniforme sub minima caliditate ubi q̄ nō poterit stare for ma signati passi. et p pns dabit̄ primū istas in quo aliq̄ certa forma est pducta sic q̄ nihil eius prefuit. Itē ponat̄ q̄ pportionaliter sicut aliq̄ punctus est remotior ab agēte. ita agens ad illū habeat maiorē pportionē. q̄ ad illū sit minor resistentia. Et arguit. q̄ agens pōt facere q̄ in fine illud passus sit vniforme ponat̄. n. q̄ sit vniforme sub minima calidi tate sub q̄ nō pōt stare et seq̄ intentū. Item ad introductionē forme pducende. nō requir̄ passus illud esse vniforme. Igit̄ pbatio pclusio nis nulla. Itē possibile est semē alterari sit ab intrinseco et extrinseco. Igit̄ possibile est q̄ si alteret̄ cōcurrentib⁹ simul agere extrinseco. et intrinseco q̄ aliquod erit primū instans in quo erit ista mā dī posita p totū p susceptōe forme. pbat̄ pns. q̄ possibile est agens intrin secū fore ita difforme ad agendū q̄ pcurrēte extrinseco oēs partes passi erunt eque cito dī spositē fm forme pducende. et gētiā. Sed ad prima duo dī simul negando vtrūq̄ ca sum. q̄ nūis. n. posset eē q̄ passum sit ita diffor me q̄ agens agat in istud vniformiter vel et alteret̄ illud velocius i parte remotā q̄ in p te ppinq̄. vt pōt pcedi. nō tñ est possibile q̄ proportionabiliter sicut aliq̄ pūctus dati pas si plus distat ab agente. ita ad eundē punctū agens habeat maiorē pportionē ad agendū q̄ vel nullā pportionē haberet ad punctum imēdiatū vel ad quēlibet pūctū intrinsecū in finitā pportionē haberet. et p pns cū ad quē libet punctū intrinsecū p certū tps ageret et nō tñ in vno instāi quēlibet effectū infinitū produceret. qd̄ nō ē possibile. et q̄ nullā pro portionē hēat ad pūctū imēdiatū repugnat casui. q̄ ponit q̄ in fine passus totū sit vnifor me factū ab illo alterate. Et p idē secūndus ca sus est impossibilis. Et si ponat̄ casus i bis ter minis q̄ alterans habeat grā exēpli pportio

De instanti

nē qdrupla ad punctū mediātū & duplas ad punctū immediātū. & sic de alijs. sic q. vniformiter. adhuc casus ille nihil pbat. q. cuius pueniet actio ad partē propinquire q. remotiorē.

Ed pro rex definitione accipiendū est primo. q. cuiuslibet sbe aīate vel in aīate vel qūlatis desinentis esse dabit vltimū instās sic intelligēdo q. in dato instātī data res est. & nō immediate post illud instās in aliquo instātī illa res erit q. claz ē. q. aliter ps cēt suū totū. ¶ Itē scdo volumus q. ad variationē siue corruptiōē ptis alicuius forme seqt variatio seu corruptio illius totalis forme. sic q. nō plus remaneat. ista forma totalis. ¶ Itē tertio accipit q. desinēte forma alicuius cōpositi esse definit ipz cōpositū. ē. sic q. variata forma alicuius cōpositi variat totale cōpositū. ex qb? seqt q. variata pte forme sbalis. vel ipa forma subali variat totū cōpositū. ¶ Itē quarto accipit q. variata pte materie variat tota materia. v. prius patuit. ¶ Itē quinto q. variata mā alicuius cōpositi habētis formā extensam variat illud cōpositū. cuius est mā. Ex qb? seqt q. variata pte materie aut tota mā habente formā subalē extensaz variat totum illud cōpositū. ¶ Et si cōtra arguit. q. nihil corruptiōē ad corruptionē ptis eius. q. si sic sequitur q. qdā sufficit corrūpere pte sufficit corrūpere totū. pns falsum. q. maioris potentie est totū q. eius pars. igit regit maior potētia ad corrūpendū totū q. eius partē. Di q. maioris potentie est totū q. eius ps p se tñ q. ps inuat a toto q. illud totū sufficit inuare. ideo nō regit maior pportio. aut potētia ad corrūpendū totū q. pte put inexistit totū. ¶ Ex quibus sequitur primo q. cuiuslibet cōpositi naturalis habentis formā extensam desinentis esse datur vltimum instans. patet ista conclusio. quia quolibet tale non potest desinere esse. nisi propter desinentiaz forme substantialis eius. sed cuiuslibz forme substantialis desinentis esse datur vltimum instans. igitur &c. ¶ Vel sic arguitur. quodlibet tale cōpositum iam cito & precise tunc desinet esse q. cito & qñ desinet esse eius forma

sed quilibet forma alicuius talis cōpositi desinens esse sic desinit esse q. est aliquod eius vltimum instans. q. ipa est res inaiata. igitur cuiuslibet cōpositi naturalis habentis formā extensam desinentē esse datur vltimum instans. Et q. nullus hō desinit esse posito q. vnica aīa sit in homine & indiuisibilis concludit generaliter q. cuiuslibet rei desinentis esse datur vltimum instans. Que conclusio sic arguitur cuiuslibet rei inanimatae datur vltimum instans. sed quilibet res desinens esse est res inanimata. aut desinens esse propter desinētiōem esse rei inanimatae. igitur sequitur q. cuiuslibet rei desinentis esse datur vltimum instans. Si tamen ponantur respectus & relationes a suis fundamentis differre. ille due regule non sunt ita generales per totam materiam. Sz ad predicamentum substantie saltem. & qualitas regule se extendunt. v. si ista propositio. tu moueris que sit falsa incipiat esse vera tunc veritatis illius est dare vltimum instās in quo non est. si datur q. veritas illius propositionis immediate. post hoc differt ab illa propositione. & sic est de illa tu fuisti. que sit falsa. & incipiat esse vera. Et ita est dicendum de multis alijs. Si tamen ponatur decem predicamenta esse decem genera differentia. Et quia hoc ibi disputare non debet videatur discretum ingenium per hanc materiam transcurram qua vellet via transire. & fm exigentiam se prepararet in hac materia responsurum.

Ed incidit dubi

um vtrum pars animalis sit animal. ¶ Pro cuius declaratione accipitur primo q. omnia composita naturalia habentia formas vltimas eiusdem speciei specialissime sunt eiusdez speciei specialissime. patet quia naturaliter forme substantiales eiusdem speciei distribui nō possunt in materijs diuersarum specierum. ideo tota composita sunt eiusdem speciei specialissime. ¶ Item composita naturalia ponuntur in specie per formas eorum vltimas. igitur si forme sunt eiusdem speciei specialissime etia & cōposita. Itē accipiat q. nulle due sube non inuicē comunicātes i spē sunt equa

Tractatus

lis pfectionis essentialis. Et quelibet due sic
cōicantes ad invicē in spē sunt equalis pfectio
nis cēntialis. Quibus adhuc adiungit qd iste
terminus hō. put est de pōcamēro sube est
finit⁹ absolut⁹. et spēs spālissima. Et qd⁹ se
gtur primo qd quodlibet mēbr⁹ aialis cū quo
libet mēbro eiusdē aialis est eiusdē spēi spālif
sime subalis. p³ primo de hōitibus formā ex
tensaz. q³ quodlibet tale aial h³ formā ultimā
extensaz p totū cui⁹ quelibz ps ē eiusdē spēi
cū ipa tota. q³ ipa forma extensa tā subalis q³
accēntialis est hōgenea. igit p primā supponēz
quodlibz mēbr⁹ alicuius aialis est eiusdē spēi
cū quolibet mēbro eiusdē. et pbat aī. s. q³ i
quolibz aiali est vna forma extēsa p totū et vl
tima. q³ alr nō foret qūttas cōtinua. cū tū oē
aial sit corpus sicut ps arida ligni nō cōtinua
tur cū pte virente ligni. ¶ Datet ēr ista conclusio
d aialibus formā ultimā inextēsam hōitibus
et indivisibiles q³ in oibus talibus qdlibz mē
brū h³ formā ultimāz eiusdem spēi. sen can
dem numero cum altero mēbro eiusdem
aialis. et iō. os. caro. nervi et c. si eiusdē speciei
specialissime in homine qūis a spiritu et san
guine. et a quolibet alio humore specificē dif
ferāt. q³ nullus istorū cōvertit⁹. aut assimilāt⁹
sube alit⁹. Itē segtur qd quolibet ps qūttativa
aialis est eiusdē spēi spālissime cū ipso aiali. q³
quolibet talis ps qūttativa habet formā vl
timā subalez eiusdē spēi cū toto cōposito. q³
qūttet ps h³ candē formā numero ultimā cū
toto. aut h³ formā extēsz. sicut et suū totū. q³
est hōgenea. igit et c. Et qbus seq³ qd qūttet
ps qūttativa alicuius cōpositi nālis est eiusdē
pfectionis cēntialis cū suo toto. p³ ista pñā ad
iuvātē fa supponē. ¶ Itē dato opposito cō
clusionis segtur qd foret pōtē aliqd trāsire de
spēi i spēs sbales. ipō nō corrupto cū ps bonis
possit esse bos. qūis ponatur qd nō sit bos.
Quibus datis segtur qd ps bonis est hō. et ps
bonis est bos. q³ qūttet ps qūttativa bonis est
eiusdem spēi spālissime cū toto hōie. sed non
continet. nisi sub tali spēi spālissima subali hō
git qūttet ps qūttativa cōtinet sub illo termi
no hō cū significet p eīdem atq³ ēr sub reali
specie cōtinet si qua sit. ¶ Itē si ps qūttativa
bonis nō sit hō. cum ipsa sit alicuius spēi spe
cialissime subalis. q³ qūquid est saltz pūulare
in genere aliquo ējn aliqua spēi spālissima eius

dem et est aliqd individū istū. segtur qd est
alicuius alterius spēi sbalis quā humane. et
p pñā cōposita hōita formas eiusdē spēi spe
cialissime specificē differūt. qd est pñā primā
suppositionē. Itē dato opposito cōclusionis seg
tur qd est dare spēs sbales nō cōicantes pfe
ctionis cōlis cēntialis ut ps bonis et bos. qd
est pñā sam supponē. Itē cōcedit⁹ qd ps
bonis est hō capiēdo illū terminū hō mēre sb
stāntialis p cōposito ex mā et aia intellectiva.
nō. n. plus q³ hoc cōplexum cōpositū ex mā
et aia intellectiva significat. verūtū talia solet
vulgus spnere. de quo nō est cura. Est. n. dif
ficile cū vulgo nālia leg. capit. n. modo loquē
di tū et nō subāltter. Qūttet igit cōpositūz
nāle est hōgeneū. q³ qdlibet cōpositū nāle su
mit eādē denoiationēz fm spēm spālissimāz
quā sumit sua ps. q³ qdlibet tale cōpositū est
eiusdē spēi spālissime cū qūttet sui pte. et ideo
oīs hō est qd hōgeneū. h³ fm aliā denoiatio
nes sit etherogeneū. et nō solū oē corpus est
hōgeneū. sed qūttet forma extēsa. et quelz mā
Et breuiter res qūttet corporea est hōgenea
et ipsa est eiusdē spēi spālissime cū qūttet sui p
te qūttativa. ¶ Et si pñā arguit⁹. q³ etheroge
neū est illud. cuius nō quelibet ps est eiusde
denoiationis cū suo toto cuius est ps. Et hō
geneū est illud cuius qūttet ps est eiusdem de
noiationis sū cū suo toto. igit ipōtē est qd hō
geneū sit etherogeneū. Dicūt qd hōgeneū est
illud cuius qūttet ps qūttativa est simul. aut
eiusdē denoiationis cum suo toto. Et ethero
geneū est illud cuius qūttet ps qūttativa est dī
uerse denoiationis cū suo toto. Et q³ ptes qū
ttative bonis hōt dīverfas denoiationes a suo
toto. q³ alia caro. alia sanguis. alia nervus. et
hōmō. et alias denoiationes a suo toto sumūt
et hec denoiationes sūt accēntales. ideo ēr ethe
rogeneū. hōt ēr eandē denoiationē substantiāle
cū suo toto. ideo hō est hōgeneū et etheroge
neū. qd melius ps intelligētī vocabula greca
a qbus derivate sunt iste dictiones hōgeneū
et etherogeneū. ¶ Sed pñā arguit⁹. q³ si pes
bonis est hō. igit pes bonis est aial risibile rōa
le. pñā saltz. q³ nec pōt pes ridere. nec rōci
nari. Dicūt capiēdo illos terminos rōale et
risibile p passione bonis et dīa. cōcedēdo pñā
et negādo pñāz illā. s. qd pes bonis nō est rōa
lis. aut risibilis. q³ nō pōt ridere. aut rōcina

De instanti

ri. sic. n. capiti illi termini soli significat quod
potentia puta aiam ex sui natura risus. et ronis p
ductiva. huiusmodi autem quod huius aiam ex na
turi p se vel p accens huiusmodi. pductiva. qd di
co pp ptes equi huiusmodi formas piales. vii h
compositum fuerit sic dispositum qd non possit ri
dere non minus remanet naturalis anime potentia
quodvis auferat naturalis actus ex defectu alterius
requisiti. puta instri. aut alterius. quodvis coce
dat qd ps aialis sit aial. n. h. tñ pceditur qd qli
bet ps for. sit for. habito qd iste terminus for.
sit terminus discretus. qd si aliqua ps for. sit
for. sit illa. b. ps qtitativa. ¶ Et af sic for. est
pedal. sit. n. ita gra exēpli. et for. ē. b. ps igf. b
ps qtitativa est pedal. pñs falsi. qd tñc ps
esset equalis toti cuius est ps. et tenet pñā ex
positioe. qd for. est terminus discretus. vt po
nit. ¶ Sed ptra pdicta forte arguit. qd si ad
variationē pñs forme subālis sequitur variatio
totius compositi naturalis sequitur qd nullum compositi
tū inaiatū pōt augeri nec diminui. Distingue
do augmentatōne et diminutionē ptra rarefa
ctionē. aut odensationē. qd nullū tale pōt dimi
nui qñ aliqua eius ps corrupat. aut auferat.
sed corrupta vel ablata pte nō plus diminuit
qd nō plus est datū totū. Item dato igne se
mipedali q sit. b. arguit qd p. ignis nō potest
augeri deducta rarefactione. qd si sit pole ad
dat. gra exempli alter semipedalis ignis q sit
c. et tñc sequitur qd si. b. ignis pōt augeri. q. b.
ignis est factus pedal. q sit. a. igitur. a. ignis
est. c. et. b. et tñ. b. est medietas ista. qd id qd
erat ante augmentatōne iam est medietas. a.
et iam. b. nō est nisi qd prius erat. igitur totū ē
sua medietas. Itē si sit pole qd aliquis ignis di
minuat ponat qd pedal. ignis sit i. onēte a quo
paulatim auferantur pñcile donec medietas. a
erit ablata et in occidēte posita. et sequitur tunc
qd qua rōne. a. est in onēte eadē rōe est in occi
dente. Ideo forte pcedit conclusio ad quam
deducit qd nullus inanimatus pōt augeri vñ
diminui h. multa inaiata pñt rarefieri vel co
dēfari. ¶ Sed ptra. qd illo dato sequitur qd nul
lum inaiatum pōt hñe aiam ptes qd iam ha
beat. qd dato opposito sequitur qd possit augeri
Ideo pcedit conclusio deducta. ¶ Sed ptra
qd isto dato sequitur qd nulla plāta pōt augeri
aut diminui. qd ablata pte aut corrupta nō re
manet eadē plāta. sed qñ cito incipit auferri seu

corrūpi aliqua ps forme plante definit eē for
ma date plāte et pñs definit esse plāta tota
igit ipse nō incipit diminui qd si ipsa diminue
ret ipsa maneret p tps. ¶ Et cōsistit af qd ipa
nō pōt augeri. qd nō hñe pōt aliā ptem qd iā
hñ. qd nulla forma. aut mā pōt hñe aliāz par
tē qd iāz hñeat. qd resultās ex addito et pñstē
te nō est pñstēns. forte dñ huic qd hec plāta
manet eadē numero. qd maior et principalior
eius pars manet. et hoc sufficit ad hoc qd ma
neat eadē numero. ¶ Sed ptra ponat qd. a.
planta incipiat diminui si sit pole sic qd incipiat
aliqua ps eius corrūpi. ¶ Et af qd ista planta
nō incipit diminui. nec vñqz diminuet. et per
nullū tps post hoc hec manebit eadēz nume
ro. qd p nullū tps post hoc manebit. igitur et.
pbat. a. illa plāta definit esse. igitur p nullū
tps post hoc ipsa manebit. pñā et a. pñs pro
bat. qd iam definit esse forma illius plante. et
taz cito definit esse compositū. aut corpus nā
le qd cito definit esse aia eius. aut forma subā
lis. qd forma est que dat esse rei. et pñs eā
in esse. igitur iam definit esse ista planta. pñā
et minor. sed arguit maior qd incipit aliqz ps
illius forme que est res inanimata nō esse. sed
qd cito incipit aliqua ps alicuius forme rei in
animate nō esse tā cito ipsa res incipit nō esse
quā corruptionē partis rei inanimate sequi
tur corruptio totius. igitur incipit iam totalis
forma illius nō esse et pñs istud totale compo
situm qd est ista plāta definit esse. Ideo cō
ceditur forte totum sicut est concedendum.

¶ Contra. qd tñc nullum animatum anima
sensitiva extēsa posset augeri. aut diminui. pñ
eodem argumento. qd qñ cito pars forme ex
tēse definit eē ita cito definit eē ista forma tota
lis et ipz compositū cui? est forma. Itē et pcedi
tur illud tanqz sequēs. qd nulla posset assigna
ri ratio. quare inanimate res non possent au
geri quin per eandem habentia formas extē
sas vegetativas aut sensitivas non possent au
geri. et quecunqz ratio esset ad probandum
brutum posse augeri posset et ad eē. proban
dum istam plantam augeri. et quecunqz ra
tio detur. pñmilia argumenta possent addu
ci pro vegetabilibus et plantis. ¶ Sed ptra
id arguitur. qd sequitur ex illo qd nulla planta
neqz aliqd aial hñs formam extēsam pos
set habere aiam partem qd iam habet. et tñc

Tractatus

requiritur quod nullum tale animal possit nutriri nec aliqua planta. quod si nutritio esset ipsa esset conuersio nutrimenti. aut alimenti in substantiam rei alie. sed nullum animal habens formam extensam potest habere aliam partem quam ipsa habeat. igitur nullum nutrimentum potest esse eius pars.

¶ Item illo dato sequitur quod nullum tale animal habens formam extensam potest alterari. nec localiter moveri. quod non manet per tempus. quod continue fit in tali resolutio multarum partium etc. ¶ Item huius oppositum ponit aristoteles. in primo de generatione ubi ponit augmentationem esse possibilem. et animata augeri posse. Sed ex ista responsione sequitur quod augmentatio non fit possibilis saltem in datis animalibus. ideo etc.

¶ Ad primum dicitur concedendo conclusio nes. scilicet quod nulla res potest aliam partem quam ipsa habeat habere. Et ultra dicitur quod nutritio si est conuersio nutrimenti in substantiam aliam. si aliquid conuertitur in substantiam aliam nihil conuertitur. nisi materia prima nutrimenti. quod substantialis forma nutrimenti corrumpitur ideo si aliquid nutritur isto modo capto termino ex sola materia prima nutritur. et non ex aliqua forma substantiali. aut accidentali. quod substantialis forma corrumpitur. et nullum accidentis est. aut esse potest pars alicuius substantie tum quod in materia illius nutrimenti non potest esse pars illius materie quam modo habet id quod ponitur nutriri. sed si nutritio est ipsa est assimilatio partis materialis nutrimenti cum inductione forme substantialis istius speciei. cuius est forma substantialis plante. aut animalis quod per illum modum concedimus alii. Sed cum ultra concluditur quod non esset possibile aliquid animal alterari. aut localiter moveri negatur consequentia. et ad probationem. quod continue fit resolutio ab animali. dicitur quod istud non sequitur. stat enim animatum vivere et non aliter. sicut in primo instanti. in quo est generatum animal in quo instanti non nutritur illud nec resoluitur. sed admittatur cum casu quod continue fiat resolutio. ab aliqua parte illius animalis post primum instans esse eius. et sequitur quod continue aliquod animal desinit esse sed ex hoc non sequitur quin multa animalia maneat per tempus. quod multe partes animalis manent que etiam sunt animalia. sed enim admittatur quod continue in aliqua parte animalis fiat resolutio aut in

cipiat fieri. non tamen admittitur quod in qualibet parte. quod tunc istud animal finem se et qualibet sui partem quantitativam desinere esse. sequitur enim cuiuslibet partis quantitativae istius incipit aliqua pars corrumpi. igitur. nulla quantitativa pars huius immediate post hoc erit. Et iterum sequitur cuiuslibet partis istius incipit aliqua pars diminui. igitur nulla pars immediate post hoc erit. Similiter cuiuslibet partis istius incipit aliqua pars augeri. igitur hoc incipit esse infinitum. sed de rarefactione et condensatione nullum tale argumentum valet. ¶ Et si arguitur quod a quolibet parte illius animalis fiat resolutio quod in qualibet parte calor naturalis agit in humidum radica e. igitur a quolibet parte eius resoluitur de ipso humido. Dicitur negando premissam. quod non quilibet calefactio est sufficiens datam partem corrumpere. sed si debeat consumi pars data propter dispositionem calorem oportet quod inducatur in istam partem minima caliditas cum qua stare non potest forma substantialis date partis que caliditas non subito producit a calefaciente intrinseco aut extrinseco in istam partem agente. ideo proceditur quod possit localiter et qualitativum moveri. sed nihil habens formam extensam potest augeri nec aliquis est verus motus in predicamento quantitativum nisi rarefactio aut condensatio. per additionem enim partis non augetur aliquid. aut per diminutionem diminuitur. quia non manet idem per tempus in diminutione. et sic diminui non potest. aut augeri ut patet advertenti. Sed aristoteles. primo de generatione posuit animata posse proprie augeri et inanimata non posse. vulgi auribus alitudo. quia bene percipitur quod ex additione semipedalis terre ad bipedalem terram deducto alio motu non est illa terra maior. sed resulat unum maius ex illa semipedali terra et illa bipedali. et non augetur procedens terra nec sequens. nec aggregatum ex his. se in animali non fit ita perceptibilis additio. quia paulatim. et quia sit additio per intus susceptionem nutrimenti in partes formales. quia nutrimentum iuxta ponitur partibus non porosis. et ab eis assimilatur nec preexistentes particule crescunt nisi rarefaciendo. Ideo finem rei veritatem licet hic non sit ita perceptibilis additio sicut alia. tamen talia animata anima extensa non augetur. sicut nec inanimata. et quaecumque ratio

De instanti

facit ad probandum qd ista animata augentur potest facere etiam qd inanimata augentur. Et sicut respondetur pro vna parte sic p alia vt patet calculanti materiam. ¶ Sed contra illud forte arguitur sic. quia ex illo sequitur qd nullum animatum anima inextensa potest augeri aut diminui. et per consequens nihil potest augeri vel diminui. quia nec animatum nec inanimatum. Sed forte dicitur concedendo. ¶ Pro quo clarius videndo notare debes nūqd idēpitas forme sufficiat ad idēpitate compositi. cum autem non possit pars materie in habentibus formam extensam variari. quin secum varietur et forma. de illo non expedit dubitare qd variata parte materie variatur compositum. et e contra. et modo considerasti variata parte forme et c.

Abiūmergo in

cidit. vtrum remanente eadē forma in composito vnicam habente formam indissolubilem. et variata materia addendo vel diminuendo sit aggregatum resultans aut remanens illud inter quod ante erat. ¶ Et arguitur qd non. quia hoc dato sequitur qd pes sortis esset caput eius et similiter qd sor. esset quilibet pars quantitativa sortis. quia materia non variat idēpitatez numeralem. igitur cum quilibet pars quantitativa sortis habeat eandem formam substantialem ultimam cum quilibet alia parte quantitativa et etiam cum sorte sequitur qd quilibet pars quantitativa sortis est eadem cum quilibet parte quantitativa eiusdem. et sequitur qd sor. ē quilibet pars quantitativa eiusdē. ¶ Itē isto dato sequitur qd foret possibile qd sortes ē plato. et qd sor. differt a platone consequens est impossibile. et arguitur illa consequentia. quia ponatur qd deus animaz sortis infundat i. b. materiam pedalem quam materiam ista anima informet. et sit sortes homo habens istaz materiam et istam animam. ponatur etiaz qd deus eandem animam infundat in. c. materia bipedali quod possibile est. sicut possibile est qd eadem anima numero sit in pede et in capite et sit homo compositus ex. c. materia et ista anima plato. et arguitur qd plato est sor. quia pla. habet eandem animam numero quam h3 sor. et materia nō variat idēpitatez numeralem.

igitur plato est sor. et pedale bipedale. ¶ Et arguitur qd sor. differt a platone. qd ponatur qd sor. currat. et plato sedeat et sequitur intentum. ¶ Itē pōt definire esse sor. remanente platone. igitur sor. nō est plato. ¶ Itē si sor. est pla. sequitur qd quilibet pars sortis ē pars platonis et e contra. Aliter si sor. h3 aliquas partes quas nō h3 plato aut e contra sortes nō est plato. qd bene sequitur sortes habet. b. partem et pla. nō igitur et c. et sequitur sortes habet. b. partem et sortes est plato. igitur plato habet. b. partem et sic de aliis. ¶ Itē isto dato sequitur qd iste terminus sortes sit accidens seu terminus accidentalis. consequens falsum vt supponitur ponatur enī qd iste terminus sor. sit terminus substantialis et singularis et arguitur p̄ia. qd ponatur qd sor. sit bipedalis cuius vna medietas sit. a. et diminuat̄ do. nec. a. sit sor. et arguitur sic. iste terminus sortes predicatur successiue vere negative et affirmative de termino singulari supponente pro sorte. et preter subiecti corruptionem. ga vtraz istarum erit vera preter subiecti corruptionē. hoc est sortes. hoc nō est sortes demonstrato. a. igitur iste terminus accidentalis. p3 p̄ia per diffinitionem termini accidentalis. Et sicut arguitur de illo termino sortes. ita d oibus aliis terminis substantialibus cōsibus et discretis pōt argui. ¶ Itē arguitur qd illa contradictoria. hoc est sortes. hoc nō est sortes. que sint mentalia demonstrato sor. p certum tempus erunt vera. qd enī sint contradictoria. p3 subiecta enī conuertuntur cum predicatis. cū idē demonstrēt vt pono. et si alia requisita et nō significabūt aliter ille p̄pō. nel p totū tps dādū. igitur p̄tinue sit et erit p̄tra dictoria. et vtraz erit vā cū alia. Cōtinue enī erit ita qd hoc est sor. demonstrato sor. et ista p̄pō. erit sic significās hoc ē sor. igitur p̄tinue pro ista mētura erit ista p̄pō vā. hoc ē sor. igitur ista erit p̄tūc vera. sed ista cōuertit̄ cū illa in mente posita. igitur aliud cōtradictoriū erit verū pro eadē mētura. ¶ Et qd hec p̄uertat̄ cū illa affirmative ponat. n. qd diminuat̄ sor. quousqz reddatur vera ista. hoc nō est sor. Et arguit̄ qd nūc in nūc p̄uertant̄ s̄m posita et eodē modo penitus significant. sicut ante significabant. sed ante conuertebantur. igitur et nunc conuertuntur. ¶ Itē isto dato sequitur qd sor. erit pe-

Tractatus

dalis in .a. instanti & q̄ pro eadē instanti erit maior q̄s pedalis. q̄ ponatur q̄ sortes sit bipedalis & diminuat̄ quousq̄ sit pedalis. sic tñ q̄ in .a. instanti sit maior pedali. Et arguit̄ q̄ sortes erit pedalis in .a. instanti. q̄ sortes erit hoc pedale in .a. instanti demonstrato illo pedali quod remanebit sortes. igitur sortes erit pedalis in .a. instanti. p̄ p̄ia. & arguitur ass. q̄ qd̄ erit hoc pedale in .a. instanti erit sortes. igitur sortes erit hoc pedale in .a. instanti. p̄ p̄ia a conuersa ad conuertentem. ¶ Et si forte dicitur q̄ hoc est sua puerit̄ qd̄ erit hoc pedale in .a. instanti erit hoc pedale in .a. instanti. ¶ Contra q̄ tunc ista non posset conuerti in vnā verā albū erit nigrū in .a. instanti. q̄ tunc sua conuertens esset illa. qd̄ erit nigrū in .a. instanti erit album in .a. instanti. ¶ Itē ista responsio non tollit argumentum. q̄ ad hoc illa est vera. qd̄ erit hoc pedale in .a. instanti erit sortes in .a. instanti. q̄ for. erit for. i .a. instanti. & for. erit aliquid quod erit hoc pedale i .a. instanti. igitur aliquid quod erit hoc pedale in .a. instanti erit sortes in .a. instanti. Et ex casu sequitur q̄ for. erit maior quam pedalis in .a. instanti. ¶ Itē .a. est pedale. & immediatē post instans qd̄ est p̄is erit bipedalis. & tñ nunq̄ augebitur. sed q̄cūq̄ .a. erit .a. diminuet̄. p̄ q̄ .a. immediatē post hoc erit sortes in casu posito. q̄ sortes immediatē post hoc erit sortes & c. ¶ Et tñ sequitur etiā q̄ .a. incipit esse for. q̄ in instanti quod est p̄is .a. non est sortes & immediatē post instans qd̄ est p̄is .a. erit sortes. & tñ p̄ magnum tps̄ post hoc erit etiā ita q̄ .a. incipit esse for. & p̄ia ex cō verificatione eius qd̄ est incipere. ¶ Et p̄ idē cōcludi pōt q̄ sortes p̄ totā istā horā erit albus & tñ p̄ eandē horā erit summe niger. ¶ Itē sequitur q̄ p̄ eandē horā sortes calefiet p̄ quā totā frigeſcit. posito q̄ vna pars calefiet p̄ totā istā horā & alia eq̄lūter frigeſcit. & q̄ vtraq̄ illaz̄ medietatū aliq̄s erit sortes. ¶ Item sequitur possibile fore q̄ pars sortis est maior sorte. ¶ Itē ponatur q̄ separetur manus sortis a sorte remanente aīa intellectiua in ista manu sicut erat q̄n erat cōiuncta. quod possibile est supernaturali potētie cui sicut puenit facere q̄ vna aīa intellectiua sit in q̄libet parte quantitatiua sortis ita cōuenit sibi facere q̄ eadē aīa sit in manu separata vel saltem in illo

quod erat manus for. & eque bene pōt deus facere vtrūq̄. Quō dato sequitur q̄ duo homines sunt separati quoz̄ quibz̄ est for. & sequitur q̄ for. est illa manus. Et for. nō est illa manus vel salteſt illud qd̄ erat illa manus & nō est illud qd̄ erat illa manus. p̄ p̄ia intelligēti. & tñ for. ē terminus discretus. ¶ Itē sequitur q̄ quelibet pars quantitatiua for. differt a for. & tñ nulla pōt differre a for. q̄ q̄s pōt esse for. ¶ Itē ponat̄ q̄ .a. aīa. & .b. & .c. materia fuerint for. & .b. materia defuerit eē grā exēpli. & for. remanserit. a. & .c. Et arguitur sic. hoc fuit for. qd̄ iā nō est for. demonstrato .a. & .b. & .c. & hoc fuit aliquid. igitur aliquid fuit for. q̄ iā nō est for. p̄ p̄ia. & etiā maior q̄ ista nō fuit for. demonstrando tria quoz̄ vnū iā definit esse. Et tunc arguitur sic aliquid fuit for. q̄ iā nō est for. & nihil nisi aīa. igitur aīa fuit for. q̄ iā nō est for. & nullum aīa nisi hō igitur aliq̄s hō fuit for. qui iā nō est for. & nullus hō nisi for. igitur for. fuit for. q̄ iā non est for. p̄is falsum. q̄ tunc sequitur q̄ for. fuit for. & ip̄e non est for. qd̄ est falsum. q̄ for. fuit for. & ille est for. ¶ Itē tñ for. qui fuit for. fuit for. igitur nō for. q̄ nō fuit for. fuit for. ¶ Itē isto dato sequitur q̄ aliquid p̄ totā istā horā diminuet̄ & p̄ eadē horā augebit̄. ponēdo q̄ for. sit bipedalis cuius .a. sit vnū pedale qd̄ remanebit for. facta diminutione. & incipiat augeri. a pedale. nō tñ tñ augendo quantum deperdet for. & sequitur q̄ .a. erit minus q̄ .c. q̄ ip̄m augebitur. & sequitur q̄ .a. nō erit minus q̄ est q̄ ip̄m continue diminuet̄ q̄ for. continue diminuet̄. vt pono & for. erit .a. igitur & c.

Oppositum tñ arguit̄ sic vulgariter. q̄ si variata parte materie variat̄ cōpositū naturale sequitur q̄ nullus est terminus discretus aut q̄ for. nō manebit for. p̄ tps̄. nec plato manebit plato. & sic de alijs. & tunc accederet deceptio hominibus in cōmutationibus & distributionibus bonoz̄ & maloz̄. ¶ Item q̄ multi fuerunt dii quoz̄ quibz̄ ab altero differebat. & q̄ deus pōt incipere esse aut desinere esse saltem per potentiam sui puta per definitionē partis eius aut p̄ inceptionem.

Ad dubium igitur dicitur accipiendo q̄ ad variationem partis materie sequi

De instanti

tur variatio totius materie. Secundo quod ad variationem materie totius sequitur variatio totius compositi. Ex quibus sequitur quod variata parte materie aut totali materia sequitur variatio totius compositi naturalis. Ex quibus acceptis eorum precedentibus sequitur generaliter quod nulla substantia potest habere aliam partem quam iam habet. et per idem nullus accidens nec aliquid aliud potest habere aliam partem quam iam habet sicut dictum est. ideo nec forma nec aliquid aliud potest augeri. Si enim quis absque tedio aspererit. videbit quod tam bene sustineri poterit quod tam inaninata augeri quam animata. et tam bene ad rationes potest responderi quam sustineri. et responderi potest ad rationes perantes quod forma. et alia animata habentia formas extensas potest augeri. imo ut vere loquar hoc potest tam male sustineri quam illud. et tamen contra aristoteli. est quod tam animata anima extensa si augeantur quam habentia animam inextensam. quod et in homine creditur aristoteli. aliquam aliam formam in se habentem extensas. nec posuisset quod in quo liber homine esset una anima indivisibilis inherens perpetua. et eterna. sed posuisset unicum intellectum in tota specie. quod per colligendo diversa dicta in diversis locis. quod aristoteli. creditur nihil habere principium quod non sit habiturum finem nec aliquid habiturum finem quod non habuerit principium. ut per primo celi. Terminus autem de anima posuit intellectum humanum non corruptibile. et in secundo de anima dicit. Se paratur autem hoc ab hoc tanquam perpetuum a corruptibile. ubi forma sensitiva comparat ad intellectum eternam. et per animam non habere principium. igitur non poneret intellectum humanum nisi intellectum quem posuisset formam appropriatam toti speciei humane. ut colligi potest secundo et tertio de anima. ubi dicit. Relinquitur igitur potentia que nullius corporis est actus. ideo non posuisset ultimam potentiam in homine fore creatam. quod nihil finem esse sit ex nihilo. ut per primo physico. Nec dicitur ultimam potentiam fore animam in homine sed intellectum. unde omnis anima est actus corporis. ut per ex diffinitione eius secundo de anima. nec multiplicasset homini potentias cum in una tali possit spiritus conservari. Et hanc fuisse intentionem aristoteli. colligitur ex variis passibus ab eo dictis. Et si attente per eius volumina aspereris hoc totum credidit aueris tertio de anima commento vigesimo primo. Ideo per placere aristoteli. non

est ponendum animata habentia formam extensam inherentes posse augeri. quod et ista non est intentio aristoteli. imo aristoteli. creditur ultra intellectum appropriatum esse formam extensam in homine. cum materia inferior non sit sine forma substantiali inherente et negasset aristoteli. quod anima remaneret post mortem que nec esset inherens nec appropriata in illis saltem libris qui ad latios pervenerunt. sicut negasset spiritus malignos quos vulgus detractores vel temerarios vel diabolos appellat. aristoteli. enim per magna parte quicquid nescivit negavit imo nec de anima humana nec de homine quo ad augeri vel diminui verbis suis credendum est. sicut nec de forma credimus. ¶ Sed ad primum argumentum negat prima. aliquid enim est terminus discretus ut ly forma. vel plato. qui est positus ad significandum hominem. qui est compositus gratia augmenti ex a. materia et b. forma. et stat quod forma. erit forma. per tempus. quod qua ratione est possibile per tempus quod in aliqua parte non fiat resolutio possibile est eadem ratione quod in toto homine non fiat resolutio per tempus aliquod. ¶ Item stat hominem egrum non nutrir. et plantam etiam non nutrir. tam quo ad se quam quo ad partes. quod stat plantam esse in magno frigore et nec crescere nec resolui. igitur per illud stat istud quod iam premissum est. Et eorum arguitur quod esset deceptio in commutationibus et distributionibus bonorum et malorum. quod non puniret qui peccasset nec premiaret qui meruisset. Dicitur quod finem institutionem commutativam vel distributivam aut finem catholicam veritatem spectandam est ad animam. quod omnis actio composita pervenit ab illa et non ad materiam a qua nihil pervenit. Ideo si anima cum b. materia peccavit et tunc erat fortes iste homo qui erat compositus ex illa materia et ex illa forma. non oportet quod ista anima puniatur cum ista materia sed sufficit quod ista anima cum qua materia puniatur. ¶ Item et catholica veritas non fundatur in materia. cum enim deus filius tres naturas in se continet. scilicet. verbum. animam. et materiam. stat quod ille numerus qui est illa tria designat esse. sicut stat quod numerus qui est deus et hoc instans designat esse et incipiat esse. Ideo possibile est quod spiritus sit per materiam lelem et finem quod homo designat esse. Talis autem disputatio non est dicenda apud vulgum quod non potest subtilitates que sunt ultra consuetudinem specularem. Si vero non stent ista conclusiones illatas antea oppositum saltem procedere quam intellectus non bene

Tractatus

cognoscit. Si vero considerat istas hic cōces-
sus pōtiones optime intelligit. Et pōter rīdē
do ad casus pōles se aptet ad istos &c.

Ad adhuc ori-

blum. Ut sit dare primū in-
stās in quo for. erit scīēs vtuosus
aut sanus. posito q for. debeat
transmutari de ignorātia in scīaz. & de vicio i
virtutē. Et de egritudine in sanitatē. Et af
primo q non. Et af sic. Si for. aliquā ppō-
nem incipiat scire. aliqd erit vltimū instās in
quo nō sciet illā. qz quicunqz for. sciet aliquaz
ppōnē sub aliquo gradu certe itēfōis sciet il-
lam. sed oēm ppōnem quā for. sciet sub ali-
quo gradu certe intensiōis prius sciuit sub
gradu remissiori. igitur nullū erit primum in
stās in quo sciet illā ppōnem. & for. incipiet
scire illā ppōnez. igit aliqd erit vltimū instās
in quo nō sciet illā. Itē ista nō ē vera plato
mouet. & tam nō est dare nisi vltimū instās
in quo nō erit vā. igit nō est dare nisi vltimū
in quo non erit scita. & si aliquando erit scita
in aliquo instanti cum iam non sit scita. igit
tur &c.

Oppositum

ti af. qz aliqua est
ppō q nō pōt in-
cipe ēē vā nisi erit aliqd istās i quo prius erit
vā vt p3 de ista ppōne. hoc istās ē. igit alien-
ius talis pōtigit dare pīmū instās i quo sit scita
¶ Pro cuius dubii solutione primo accipit
qz oīs qualitas ē gradualis. p3 qz oīs q̄litas ē
apta q̄tū est de se subiectū suū terminatū in
tensūz reddere. & nulla est in infinitū remissio
Nulla. n. pōt esse remissio infinita. Itē si
aliqua nō sit gradualis sit ista mētalis noticia
.a. Sed ptra. qz. a. noticia mētalis est gradua-
lis. Aliqs. n. aliqū magis aliqū minus credit
eādē ppōnez. & q rōe vna ē itēfibil eadē rōe
q̄libet mētalis. & q facit p vna fac p vtraqz
& scīēs ita rīdebit p vna sicut p alia. ¶ Se-
cūdo accipiat q nulla actio nātis pōt ēē istāta
nea. p3 q̄tātē ordīe nāe nō pōt agēs appo-
rimari passio nisi successiue & nō sic qz p instā-
ti agat. ¶ Tercio accipit q latitudines ptra-
rio: nō pīmo: sicut est albedis. nigredinis
credulitatis. hesitat oīs. si necessario mutuo se
expellūt. Stat enīz albedinem generari absqz
corruptione nigredinis. & remissam credulitā-

tem absqz formidine aliqua. p3 qz stat remis-
sam cōsiderationem esse sup aliquo vero cre-
dito remisse absqz formidine aliq & cōtrarii
cōsideratione. ¶ Quarto accipit q scia ē ha-
bitus vel assensus vī sine formidine. Et opinio
ē hitus vī assensus verus cū formidine. Er-
ror est assensus falsus siue sit cū formidine si-
ue sine formidine. Er quo segtur q aliqs er-
ror erit scia & ecōtra aliqua scia erit error. p3
posito q remanēte assensu. a. ppōnis incipi-
at. a. ppō ēē falsa. ¶ Et ita ē pcedēdū est q
scia erit opinio. & opinio error. & ecōtra. p3 qz
iam aliqs assensus verus q est sine formidine
pōt admisceri cū aliquo gradu hesitatis s3
quē modum cōcedendū est q aliqua scia infi-
nities erit error. & ecōtra. & infinites for.
incipiet scire datam ppōnem & desinet scire
eandē. ¶ Er qbus acceptis segtur primo q
nō est dare primū instans aut vltimū instans
alicuius noticie sensitine. puta visionis. tactu-
onis. & huiū. qz oīs talis qualitas est gradua-
lis per primā suppositionem. & nulla talis po-
test subito acquiri p scdam. igit nullus ē pri-
mus gradus visionis aut vitimū. ¶ Er quo
segtur vltra q oīs noticia sensitina sit ex peri-
stenti cognitione sensitina. ¶ Item segtur q
nullus est primus cōceptus in mēte generat
qz quocūqz dato prius fuit cōceptus seu noti-
cia incōplexa remissio. ¶ Itē segtur q ē da-
re vltimū instans nō esse opinionis foris vel
platonis & pīmū nō esse. posito q scia desi-
nat esse p admixtionez hesitationis vt posito
q for. credat firmiter celū moueri & p aliqs
evidentias ad oppositū factas generez formi-
do in mēte for. ita q for. nō credat tam firmi-
ter qz modo credit. sed cū hesitatōe. & tūc p3
ppositū. ¶ Unū est additēdū q tripliciter pōt
aliqs transmutari de sciētē i nō sciētē. & ecōtra
¶ Pōt. n. aliqs errare & habere assensūz falsū
de ppōne cōtingenti. que eo sic credente inci-
piat esse vera. & tūc datur primū vel vltimū
affirmatiue vel negat ne. tā quo ad definitionē
qz quo ad inceptiōē sūm qz ppō de q est assē-
sus incipit vel desinit esse vera. Et ita est de
transmutatione ab errante in sciētē manente
assensu re pmutata. ¶ Pōt ēē aliqs transmutari
de nō sciētē in sciētē. & de sciētē in nō sciē-
tē p remissione ptraui admixti cū assensu. vt
posito q for. opinet celū moueri. & credat se

De instanti

lū moneri cū hesitatione ⁊ remittat illa hesi-
tatio vsq; ad nō gradū. remanere assensu. ⁊
p3 tūc qd erit dare primū instās in quo iste as-
sensus erit scia ⁊ in quo forerit sciens. ⁊ idēz
instans erit primū nō esse opinionis fort. qd
erit primū instans istius scie. Nunq; enīz isto
modo dat primū vel vltimū signate opinio-
nis. cū nō datur primū vel vltimū hesitationis
cōmixte. Idōt ēt aliquis trāsmutari a nō sciē-
te in scientem absq; signate rei mutatione v/
hesitationis remissione. Idōt. n. aliq; nullam
habere credulitatē de. b. ppōne vera ⁊ inci-
pere a nō gradu credere. ppōne. p. aliquā cui
dentia incipitē a nō gradu. mouere ipsū ad
assensum. b. ppōnis. Et isto mō nō erit assi-
gnare primū instans in quo for. erit. sciēs. b.
ppōnem. sed vltimū in quo nō. Nec p illum
modū est dare primū instans in quo. ppō sci-
tur nec vltimū in quo scit. ppō quo ad defi-
nitionē. Ex quo p3 q nō oē primū instās i quo
scitur premisse v/ asis alius pñe denoiate
a ly fi. vel igit ⁊ c. scite esse bone est primū in-
stans in quo scit pclusio eiusdē pñe. qz pñ
git nullum fore primū instans in quo scitur
premissa sicut terito modo. Et ēt pñgit ali-
qd esse primū instans in quo scitur pmissa
vt p3 scdo modo. Et nullū est primū instās i
quo scitur pclusio. qz nulla forte est euidētia
ad ptem pñariā respectu pclusionis in princi-
pio sed respectu pñissay aliqua est euidētia
ad ptes pñariā. Item pole satis est hoc in
pñtis dyalecticis. qz pole est q pñtia sit scita
esse bona ⁊ asis sit scitū. ⁊ pñs nō scitū ab eo
dem. Qd pōt multipliciter cōtingere. vel qz
asis sit intellectū ⁊ pñs nō. vt posito q asis sit
latinum. pñs vero grecū. ⁊ credas istā pñaz
esse bonā sicut qlibet nostrum credit multas
ppōnes grecas aut pñtias fore bonas. ⁊ ipa-
rum nullam intelligit. vel qz forte creditur q
ex vero sequat falsum. Et tūc stat q data cō-
sequētia sit scita esse bona ab illo a quo antee-
dens est scitū ⁊ pñs nescitū. qz putat ipsuz
esse falsum. Itē pōt esse q asis sit scituz ⁊
pñtia sit scita esse bona ⁊ repugnet pñs sciri. si
cut est verum de tali ois ppōitio scita ē affir-
matiaua. igitur nulla ppōitio scita est negati-
ua. ⁊ de tali hoc nō scit. igit hoc nō scitur de
monstrando vtrobiq; pñs. pñs enīz sciri nō
pōt qñis vez sit. vñ est aliq. ppōitio vera q

a nullo sciri pōt. sicut ista hec ppōitio nō scit
eadem demonstrata. imo aliqua est ppōitio
q uam tu potes scire. ⁊ deus nō potest scire il-
lam. vt ista hec nō scitur a deo ipa demōstra-
ta. Sed contra istud q sensus exterior non
immutat integre prius a suo toto per se qz a
sua parte arguitur. qz ex illo sequitur q sen-
sus exterior nō prius sentit totum p se qz par-
tem p se cuius est pars. pñs falsum. qz posito
aut signato instanti in quo for. incipiat p se vi-
dere. a. totum sequitur q in eodēz instanti in-
cipiat videre per se aliquam partem totius. ⁊
si sic sequitur q immediate post illud videbit. a
esse diuisibile in duas partes aut plures. ⁊
per pñs immediate post illud instans vide-
bit vtrāq; illarum medietatū p se. tenet pñia
qz nō p aliquid videri diuisibile nisi saltē videat
diuisibile in duas medietates aut i ptes equa-
les suis medietatibus. Et ex illo concluditur
q si videt medietatem p se. videt medietates
medietatis. ⁊ sic vltra. ⁊ per pñs quamlibet
ptem qñtatiuā illius p se videbit. qd est im-
possibile. Sed huic dī q nullus sensus ex-
terior pñit aliquid per se. i. put distinguit
ab alio. qz sensus exterior non ponit pñentiā
nec differentia iter aliq. Sz sensus cōis est
ponens dīam inter res diuersas ⁊ pñentiā
Et si fiat argumētū de sensu cōi vtruz prius
sentiat totū per se qz eius partē. dicat q sic. Is
nō prius imutetur a toto qz a parte. Et si ar-
guitur q respectu sensus cōis aliquid apparet
nō diuisibile. dī q pñs nō est incōueniēs. licet
difficilis esset experētia. tñ hoc argumētuz va-
let sentit totū per se. igit sentit aliqua ei? ps
per se. put ps eius. ⁊ ex pte sensus exterioris
qui nō pñit nisi singulare est verū q sensus
exterior nō sentit prius totum p se imutare
qz ei? ptem imutātes. alr. n. aliqd foret min
sensatū ⁊ ēt sensibile qd p se imutaret. sensuz
a ppōitione cōlitatis. ideo incipēs sentire to-
tū p se incipit sentire ptem p se sicut nihil pōt
prius incipere esse qz fuisse. Sed pro con-
ceptuum ordine siteruz scias q intellectus pri-
us concepit rem conceptu singulari incom-
plexo vago confuso. ⁊ non circumstantia-
to. quia aliter esset processus in infinitum in
cognitionibus vel conceptibus. Exinde vero
eandē cōceptu trāscēdente. ⁊ p ordinē descen-
dit. ⁊ vltimo eā cōcipit cōceptu singulari de

Tractatus

terminato. nec aliter intelligendus est. Arist. primo physicoz & primo posteriorz cum suis equivocationibz de vli & singulari. qz p rario mō vti illis terminis in dictis locis sine verba intelligant de toto integrali & eius pte. siue d toto vli & ei² pte siue d minus vniuersali in eadem linea. qz prius intelligimus rē sub conceptu magis vniuersali qz minus vniuersali. ¶ Qd tñ illud qd supradictū est sit vez f. qz latitudo hesitationis & credulitatis non mutuo se expellunt. arguitur. qz possibile est for. assentire per. b. c. euidētiā huic propositioni celi mouetur. q sit. a. & habere. d. euidētiā in cōtrarium. nō tñ ita fortem sicut. b. vel. c. Quo dato for. opinatur celum moueri ponatur igitur qz incipiat. d. euidētiā remitti & hesitatio ab ea producta corūpi. & for. diuertatur & obliuiscatur. d. euidētiā remanētibus. c. & b. euidētijs non intensis. ¶ Qd onatur enim qz for. non firmiter aduertat. sed potius remittatur in consideratione. & sequitur qz remittatur hesitatio non remissa credulitate. Ex quo pz qz nō oīs credulitas sine hesitatione est scientia que non est pars alicuius alterius. ¶ Itē possibile est for. oppinari celum moueri per. b. c. euidētiā & per. d. ad aliam partem oppositam. & qz incipiat fortes remitti in aduertentia donec erit totaliter oblitus. & patet qz simul remitteretur credulitas cum hesitatione. aliter enim for. nō posset remitti in aduertentia aut hesitatione vsqz ad nō gradum. sicut igitur intensa credulitas remittitur ita & hesitatio. & e contra. ¶ Itēz pōt incipere generari albedo absqz hoc qz incipiat corūpi nigredo. vt pz in mixto ex elementis immediate generato. igitur & c. Sed pro ordine sensationum & intellectionū habendo intelligendum est qz si for. non sentiat nec intelligat qui aliqui sentiet & intelliget incomplexe & complere affirmatiue & negatiue assentiet & dissentiet prius per tps sentiet qz intelliget. qz oīs noticia exterior. puta auditio. visio & c. successiue generabitur. & aliqui tam modica sensatio erit generata qz ipa nō sufficiet multiplicare species suas ab organo sensus exterioris vsqz ad organū sensus interioris. aliter tota sensatio foret infinite potentie si quelibet pars eius per se ad tantam distantiam sufficeret multiplicare species suas. idco si for. nec

sentit nec intelligit & sentiet & intelliget prius per tempus sentiet qz intelliget. & prius sentiet incomplexe qz complere. qz prius per sensum exteriorē qz per sensum interiorē. s3 sensus exterior non percipit complere affirmatiue vel negatiue. qz sensus exterior non percipit nisi fin qz imminatur a sensibili exteriori. sed nullum est sensibile exterior aptūz natum generare in organo exteriori actum cōponendi aut diuidenti. igitur & c. prius etiam for. intelligit incomplexe qz complere. & prius affirmatiue qz negatiue. & prius assentiet qz dissentiet. qz propositio si qua primo erit concepta a forte erit affirmatiua de hoc verbo ē secundo adiacente ab eo credita absqz alia cuius dētiā. aliter enim esset processus in infinitū in euidētijs. sed intellectus nulli propositio ni affirmatiue vel negatiue dissentiet. nisi propter aliquam euidētiā vel propter aliqz euidētiā ad vnam vel ad vtrāqz partē cōprehensas inequales. ¶ Et consimiliter dicendum est de transmutatione de virtuoso in vitiōsum desitione. Ex quo pz qz nulla res succēssiuā pōt incipere esse nec aliqua desinere esse quam ponitur distingui a permanente. nullum enim tempus immediate post hoc erit nec aliquod immediate ante hoc fuit. nec ē possibile qz aliquo velociter vel tarde incipiat aut desinat aliquid moueri. qz si sit possibile qz incipiat esse aliquis motus. & incipiat aliquid in infinitum tarde moueri. hec oīa patient per hoc. qz quocunqz successiue futuro signato nulla erit prima pars eius. ¶ S3 forte contra istud superius dictum arguitur. si qz si moueri. est rē alr se habere qz prius & c. Et arguitur sic. ponatur aīam for. ad sciam alterari. & for. ab alijs motibz quiescere. & sequitur qz for. fin se & quālibet sui partē qz tatiuam alteratur. data ista diffinitione. quia quelibet pars quantitatiua for. aliter se bz qz prius per tps. aut saltem sic se habebit p signatum tps. qz quelibet ps quantitatiua for. continue habebit aliquid de qualitate qd prius non habuit. ¶ S3 forte dī in isto casu qz aīa for. nō alterat in manu aut in pede. s3 solū in corde. Sed p rā aīa in pede recipit sciaz & continue recipiet p tps. igitur alteratur & alterabitur p tps in pede. igitur pes continue aliter se habebit formaliter. qz quicqd in

Dei instanti

deret parti inheret toti adequate vel nō adē-
cuate. et tñ iste pes nō mouetur. ¶ Sed for-
te dī in isto casu q̄ quilibet pars quantitati-
ua for. mouetur. Sed contra per idē vtrāq;
manus mouetur si vna eius ps localiter mo-
uetur. et si aliqua pars quantitativa for. lo-
caliter mouetur quilibet eius pars mouet.
¶ Sed forte dī negando pñam. Dī enī for-
te q̄ quis aīa moueatur in vna manu quie-
scit tamen in alia. Sed contra. q̄ illa anima
nihil potest recipere in aliqua parte. quantita-
tiua quā id in qualibet recipiat in qua fuerit
ideo si motus localis sit subiectine in anima
existente in vna manu. idē est subieci in pe-
de. igitur non sequitur ibi cum ipsa ibi altere-
tur. Qd si conceditur arguitur motus loca-
lis est in pede aut alteratio. igitur pes moue-
tur. ¶ Itē quocūq; motu mouet pars ali-
cuius mouet totū cuius est ps. id eodē motu
mouet pes quo mouet ps eius. Item si aīa
mouet in pede motu locali. igit. aīa mutat lo-
cū in pede vel vbi pñs falsū. Itē signet. mix-
tū nunc generatū qd nūc. an hoc fuerit. cui?
materia nūc al. erat. et immediate an hoc altere-
rabat. et sequitur qd illud mixtū nūc pñs mo-
uet. q̄ in eo est indēis. q̄ medietas fuit. ps
eius mouet. pñs pñs mātis igit. illud mixtū
mouet. qd an nō mouebat. pñs q̄ an si erat
igit. moueri nō ē aliter se hñe q̄ pñs. ¶ Itē
motus a tps nō differunt a rebus pmanen-
tibus. id ē. q̄ si sic seq̄ q̄ aliq̄ ē mot? qui
nō ē successiuus pñs falsus et ar. pñs. de mo-
tu signato p certo istū vniformi quo ad sub-
diffinitū mouet quo ad tps. et seq̄ q̄ qd
liber qd mouet localit. hñ in se accēs infinitū
pñs quia motu aliquo fñ se et qd hñ fñ moue-
tur oē qd est in eo. igit. mouet. motus in eo
extēs. Itē seq̄ q̄ extēs ē subieci in nō extēs
so et indiuisibil. q̄ motus localis ē subieci in
aīa. ¶ Itē dī ad primū limitādo illā deseri-
ptiōē. et dī q̄ si moueri eēt. ipm eēt rē aliter
se habere intrinsece formali per tps q̄ pñs
fñ se vel saltē fñ aliqd sui partē put. est ps
illius. et tñ pcedunt illē cōclusiones. et in ali-
qua pte quantitativa for. aīa for. mouetur ipa
mouetur in q̄z eius parte. q̄ iste mot? suc-
cessiue reperit vbiq; illa est. et in q̄cūq;
parte illa sit eīa est qd hñ eius accēs imo mo-
ta aīa in aliq̄ parte i nulla pte q̄cat. et moue-

tur ipsa motu localiter et motu alterationis
in pede hñ nō localiter forte mouet. Itē nūc ē
eius ps. et id nō requiritur q̄ mutet sitū in pe-
de. id pñs q̄ nō sequitur motus localis est in
isto cōposito. igitur hoc cōpositū mouet lo-
caliter et nō quocūq; motu mouetur aliqua
pars alicuius cōpositū mouetur ipm cōposi-
tū. q̄ forte cōpositū nō mouet. Et p hoc pñs
rñsio ad illud qd arguit. de mixto. Admissio
n. casu gñā argumētū pcedit q̄ istud nō mo-
uetur. et tñ plusq; eius mediū mouet vel sal-
tē mediū posito q̄ illud mixtū habeat formā
extensam. tñ fñ rei veritatē nō est possibile
q̄ hoc mixtū sic sit q̄ nō prius fuerit natura-
liter loquendo. Itē signato aliquo certo mix-
to qd nunc pñs sit. conceditur q̄ istud mo-
uetur et ante mouebat. ipm. n. ante fuit hñ nō
p tempus nec p instans. et nō sequitur. nunc
primū hoc mixtum est. igitur nō ante hoc fu-
it. sed sequitur q̄ nō immediate ante instās qd
est pñs in aliquo instanti priori fuit. et conce-
ditur qd aliqd generandū erit ante primū
instans esse fuit et incipiet eē postq; fuit. et erit
postq; desinet esse ad istū intellectum termi-
ni. ¶ Ad aliud q̄ tps et motus nō differunt
a rebus permanentibus. dicitur q̄ motus lo-
calis quilibet differt a re que mouebitur et si-
militer tempus. et tunc non sequuntur cōclu-
siones ille. q̄ motus localis nec mouetur nec
moueri pōt. cum in motum debeat esse idē
sub vtroq; terminū. nec pro aliquo instanti ē
extēsus aliquis motus adequate per aliqd
subiectum.

Ad adhuc oritur du-
biū. nū
quid aliqua distantia predicamē-
talis possit nāliter incipere acqri-
vel haberi. sic q̄ fñ se et qd libz
fuit vel eius des. pñs aut vltimū in quo nō
verbi gñā. nūq; aliqua albedo. aut aliqua
quantitas. aut aliqd spaciū possit natura-
liter incipere ptransiri aut acquiri. et argui-
tur q̄ sic. q̄ ponatur q̄ sint duo corpora be-
ne terā polita et nō porosa pfecte plana se tā-
gentia. q̄ eque distāter incipiant eleuari. et sit
a. aer circumdās ista duo corpora. et b. sit di-
stātia q̄ est a. circūferentia vsq; ad centrū pu-
ta semidiametris alicuius istoz corporoz. Et ar-
guat sic. b. spaciū incipit ptransiri ab a. aere.

Tractatus

igitur et per prima et alia arguitur. quod si a. aer non tangit punctum medium alicuius istorum corporum. et immediate post hoc tangit illud. igitur a. aer immediate post hoc pertransibit totum semidiametrum alicuius istorum corporum. ¶ Vel sic arguitur de applicatione. distent. n. ista corpora dura quadrata. puta. c. d. p. pedalem distantiam. que etiam eam distanter applicantur et sequitur quod in illo instanti in quo primo se tangent desinet tota diametrum pertransiri ab aere circumstante. igitur pariter aliquod talis diametri potest incipere pertransiri ab aere circumstante. ¶ Sed forte dicitur quod non est possibile quod duo corpora dura veniant ad contactum. et sic quod nec ista. ¶ Sed contra descendat versus illud super aliud. et sequitur quod aliquis generat super illo tangendo illud. aut sequitur quod a portione minoris inaequalitatis fiet actio aut prohibito talis actionis. Aer. n. qui ponitur medius non est in finitum resistens dividendi. ¶ Itaque ponatur opacum semipedale iuxta lumen nolum pedale. et stare luminoso. crescat illud opacum quousque fiat maius luminoso. et sit a. immobile in cono umbræ in principio. et continue moveatur secundum quod distabit plus conus umbræ. Stet. n. continue in fine umbræ. et sit contra argumentum nunc. c. instans in quo sunt equalia et sequitur quod spatium infinitum immediate post hoc pertransibit. Signetur. n. maxima umbra que est pro isto instanti. aut per hoc instans que est columnaris et finita. Et arguitur prima per propositionem perspectivam quod opacum luminoso minus umbram efficere pyramidalem. eadem columnarem maius vero everfas pyramidem infinitam. Et per illud conceditur etiam quod aliquod lumen secundum se incipit generari aut corrumperetur si eam fiat mutatio ad equalitatem. ¶ Itaque augeatur contra argumentum a. pedale sic quod in prima per proportionem hore ad duplum. in secunda ad quadruplum. et sic ultra. et per quod in fine date hore. a. magnam quantitatem desinet accipere. et incipiet hore. quod immediate ante finem hore infinitam quantitatem per tunc habebit. in nullo instanti ante saltem corpoream. Et si contra fiat mutatio magnam et infinitam incipiet deperdere.

Propositum

¶ tunc arguitur. quod omnino quod potest naturaliter produci tunc successive potest produci productione naturali. Cuiusmodi. n. naturalis transmutatio omnis natura est principium et non mutationis in

stantanee. ¶ Sed ad primum dicitur premittendo primo quod quicquid pertransit partem alicuius pertransit totum cuius est pars. et quicquid velocitate moveatur pars alicuius quod moveatur localiter tanta velocitate moveatur totum cuius est pars. ¶ Et si forte dicitur quod ista accepta repugnant ante dictis quod nihil moveatur. quod nec ipsi nec motus esse assignatum est supra. Dicitur quod est fugere difficultatem argumenta. n. non petunt istam difficultatem verum tempus sit. sed ponunt illud contra argumentum ut illa difficultas quam exigunt ostendatur facilius. Verum si oio contrarietatem videtur et non sit ista admittere ponatur. de futuro aut de preterito et veniet tandem ad illud ad quod intendimus pervenire. Quibus positis conceditur dubium. scilicet quod aliqua distantia potest incipere accipere. et conceditur in dato casu quod aer circumstantis subito pertransibit istud spatium. sic intelligendo quod nullum tempus vel instans erit post hoc antequam pertransibit datum semidiametrum. Et quoniam a. aer circumstantis immediate post hoc pertransibit istum semidiametrum. nullus tamen aer per se et quilibet sui immediate post hoc pertransibit. sed immediate post hoc. infinita velocitate movebitur aliqua pars et etiam totalis aer circumstantis. quod quacumque velocitate movebitur pars alicuius quod movebitur tanta velocitate movebitur ipsum totum. ¶ Sed forte contra illud arguitur. quod illo dato sequitur quod ab agente finito. et proportionem finita perveniret velocitas infinita et contra. possumus. n. imaginari de non virtuoso in virtuosum aliquem transmutari per intentionem dispositionis repugnantis dato vi. ut dato quod fortes intemperatis debeat transmutari ad temperantiam per successivam deperditionem illius virtutis. et per successivam acquisitionem dispositionis repugnantis per quam disponatur appetitus sensitivus vel intellectus ad perfectam temperantiam. et patet quod si fuerit facta talis transmutatio erit dare primum instans in quo fortes erit virtuosus. quod erit dare primum instans in quo non erit aliquid de ista dispositione virtuti repugnante. quod diu. n. dispositioni virtuose est admixta dispositio contraria apta inclinare appetitum de se in malum non est ista dispositio virtuosus. sed continentia aut perversa aut humilis. ut videri potest septimo ethicorum. Alio modo potest fieri transmutatio non de virtuoso in virtuosum absque deperditione alicuius dispositionis repugnantis

De instanti

as virtutis ut posito qd for. la nulla mala dis-
 pōne habeat in appetitu sensitivo vel intelle-
 ctivo. et incipiat p bonā pñtudinē et bonas
 operationes generari vna dispō virtutiosa in
 appetitu sensitivo vel intellectivo foris. Et se-
 quitur qd nō est dare primū instans in quo
 erit generata virtus. qd quicunq; erit bona di-
 spōitio sine dispōne cōtraria rectificās appe-
 titū ad recte intelligendū vel eligendū est in
 eodem appetitu virtus. Ito igitur modo
 nō dat primū nec vltimū instans virtutis in
 for. sed primo modo dat vtrūq;. ¶ Sed cō-
 tra illud forte arguit. qd oīs virtus est de dif-
 ficili mobilis. igit nō infinite remissa est aliq;
 virtus cui? oppositū sequitur ex dictis. ¶ Ite
 sequitur qd possibile foret virtuosum ēē virtu-
 sum. qd for. mō dicto pōt fieri tēperatus per
 depōitionē intēperantie vel dispōitis repu-
 gnantis. ponat igit qd ita fiat remanente for.
 pusillāmo. et seqe grā exēpli. qd i. a. istāterit
 for. virtuosus. qd erit tēperatus. et pñā a spē
 ad genus. et in eodē instāti for. erit pusillā-
 mus igit virtuosus. pñā p3 vt prius. ¶ Sed
 ad primū dī qd oīs virtus est de facili mobi-
 lis. qd omne finite difficile est facile. nō p istas
 differentias facile et difficile non differunt ba-
 bitus et dispositio. Et conceditur illo modo
 qd in infinitū remissa dispositio ē virtus. et ta-
 men quelibet virtus est de difficili mobilis.
 Uerumtamen si alr capiat ille terminus vir-
 tus vt significet dispositionē nō cōmixtā re-
 pugnantī dispositioni rectificatiuā appetitus
 sub certo gradu intensam et firmam vel vl-
 tra certū gradū. tunc dabitur primū instans
 in quo sic vel vltimū in quo non. fm variā
 terminī significationē. si enī dispositio sine cō-
 trario intensa vltra. c. gradum quecumq; sit il-
 la sit virtus et non aliqua sub. c. gradu nec ci-
 tra tunc dabit vltimū instās in quo non erit
 virtuosus. Si vero nominet virtus disposi-
 tio sine contrario suo sub. c. et vltra. c. et non
 citra dabitur primum vel vltimū instans.
 ¶ Sed primus modus ē acutior. qd quelibz
 pars virtutis est virtus. iste aut est sensibilior.
 et isto modo virtus est de difficili mobilis se-
 sibiliter. et isto modo dispositio differt ab ha-
 bitu sic capto termino. ¶ Sed ad secundum
 dicat qd sine pñtadictione cōcedendū est vir-
 tuosum ēē virtuosū. nec isti terminī pñtarte op-

ponuntur virtus et vitiū. qd mediū nō oppo-
 nitur extremis pñtarte. qd pñtaria sūt que sub
 eodē genere posita a se inuicē maxime distāt
 sed mediū nō maxime distāt ab extremis. s;
 quodlibet vitiū alicui vitiō est cōtrariū. vt ti-
 miditas est cōtraria audacie iter que duo ex-
 trema vitiōsa est mediū virtus que est forti-
 tudo. Sed hec materia nō est presentis specu-
 latōis. ¶ Et si itez arguit pñtā. qd impossibile
 est qd album vel nigrū naturaliter sit pñticeū
 vel alurgū. igitur per idē nō pōt esse qd virtu-
 osum sit vitiōsū. dicat qd nō valet consequen-
 tia. qd albedo et nigredo sunt species specia-
 lissime. et etiā rubedo. et nō quilibet color est
 mediū inter duo ppria extrema sicut quelibet
 virtus. Sed de sanitate et egritudine scito
 primo quas res significant. Capiatur igitur
 ille terminus sanitas prout significat idē qd
 dispositio corporis viuētis a qua operatio na-
 turalis puenit vel est apta prouenire nō lesa
 Egritudo autē est dispositio corporis viuē-
 tis a qua operatio lesa puenit. et qd nullū est
 dare primū instās lesionis. qd nulla est mini-
 ma lesio. iō dat vltimū nō esse egritudinis et
 vltimū instans est sanitatis. et primū est citus
 posito qd transiūtet ab ergo in sanū. sed si i-
 ciperet ēē aīal alr esset. qd vero nulla sit mini-
 ma lesio. patet qd vel ista foret lesio in cōplexi-
 onibus aut in numero vel in vnitāte vel incō-
 tinuitate. nō incōplexionibus nec etiā in alijs
 vt patet. ¶ Uerumtamen egritudinem alr dif-
 finit medicus dicens. qd egritudo est disposi-
 tio a qua operatio prouenit vel est apta pro-
 uenire sensibilibz lesa. et ponit neutralitatem
 esse dispōne a qd puenit operatio insensibilibz
 lesa. et tūc dī vt prius qd est dare primū et vl-
 timū instans sanitatis. sed dat primū nō esse
 neutralitatis. et vltimū esse. qd datur vltimū
 nō esse egritudinis quo ad inceptiōē quam
 immediate antecessit neutralitas. Sed econtra
 egritudinis datur primū nō esse. qd datur vl-
 timū tā sanitatis qd neutralitatis. Sed cōtra
 istud forte arguit. qd dato illo seqe qd sanum
 sit egrū et egritudo sit sanitas. ¶ Ite seqe qd
 aliq; sit remississima sanitas. et etiā seqe qd lati-
 tudo sanitatis terminet inclusue in extremo
 remissioni. pñs falsū. et arguit pñā. quia ali-
 qs est remississimus gradus sanitatis. et ille
 gradus non est in latitudine neutralitatis aut

Tractatus

egritudinis. igitur est in latitudine sanitatis. igitur latitudo sanitatis illum includit & nullum remissore. **S**ed ad primum procedit quod sanus in completionem est egrum in numero vel stat sic esse. Pro aliis stude.

Anquid autem

res successiva incipiat vel desinat esse. Dicemus accipientes primo quod si tempus est ipsum est quantitas continua. Secundo quod si tempus est quilibet pars tempus est. & omnes partes alicuius tempus sunt tamen collectivae quod diuisive. & nulla est que non sit. nec alique sunt que non sunt. quod si aliqua vel alique partes sunt tunc aliqua vel alique sunt. & nulla vel nulle sunt. quoniam illa vel ille sunt. igitur quilibet pars tempus est & etiam omnes partes tempus sunt. **T**ertio accipit quod si motus est ipsum est aliqua rem aliter se habere quam prius formaliter & intrinsece per tempus. **E**x quibus sequitur quod nihil potest in instanti moveri. nec motus potest esse in instanti. quod intelligimus indivisibile. quod sequitur hoc motus in instanti. igitur hoc habet se formaliter & intrinsece per tempus aliter quam prius in instanti. **E**x eodem patet istas praedictas non valere. fortes se habet aliter quam prius. igitur fortis movetur. fortes immediate post instans quod est praesens movebitur & immediate ante instans quod est praesens movebatur. igitur fortis movetur. patet positum quod fortis non moveatur localiter. & quod immediate ante instans quod praesens movebatur localiter. **Q**uibus assumptis est concludendum quod si tempus est puta hora nulla pars eius definit esse. quia si aliquod tempus est. sit. a. hora in cuius medio sumus. & fuerit lapsa medietas. b. & erit medietas. a. c. & tunc si. a. hora sit. & b. non sit. tunc aliquid est compositum ex aliquibus quorum nullum est aut neutrum quia. a. est. b. c. collectivae. & nec. b. est nec. c. e. **E**t sequitur quod quando erit tempus tam diu aliqua eius pars erit. data positione. quo dato sequitur quod nihil erit prius altero. nec aliquid fuit altero prius. **I**tem sequitur quod quicquid unquam erit erit immediate post hoc. ita quod ipsius est. & sequitur tunc quod nihil incipit esse nec de finit esse. **I**tem & quicquid fuit per infinitum tempus fuit. & quicquid erit per infinitum tem-

pus erit. que omnia sunt impossibilia. **I**tem si aliquod tempus sit ut. a. hora nulla eius pars definit esse. quia si. a. hora sit. sumus ut prius in medio instanti. & si nulla pars eius definit esse. igitur tunc adhuc. b. est. consequentia patet. per illam positionem. concedit enim consequens. similiter concedit quod. b. est & quod. c. est. **S**ed contra istam positionem sic arguitur. quia ex illa sequitur talia argumenta valere. a. fuit. igitur. a. est. ponit enim quod si aliquid fuit ipsius est. & similiter si aliquid erit. **E**x quibus sequitur quod si aliqua propositio erit vera illa est vera. & si aliqua fuit vera ipsa est iam vera. **E**x quibus sequitur quod si antichristus erit ipse fuit. & si adam fuit ipse erit non potest enim poni antecedens alicuius talium consequentiarum verum & consequens falsum. **I**tem sequitur quod necessarium contradicit necessario aut contingens impossibile quia ex positione sequitur quod necessarium sit contingens. **I**tem sequitur quod antichristus contingenter est. & necessario est. quia utraque pars illius copulative est vera. sine obligatione. igitur est concedenda in hac materia. & antecedens sequitur ex assumptis. ideo concluditur quod de tempore aut de motu quos solemus res successivas ponere finem rei veritatem nihil habemus praeter instans. & sic intelligendo quidam ex antiquis philosophis intellexerunt. **I**deo secundum rei veritatem nihil habemus de preterito nec de futuro. ubi tamen materia difficultatem non exigit de esse temporis concedimus quod motus est & tempus. propter brevisloquium & conceptus nostros facilius exprimere. & secundum istum modum vulgarem locuti sunt multi de tempore. quorum auctoritates sunt intelligende & retorquende ad verbum de preterito aut de futuro. **E**t ulterius dicitur quod quodlibet successivum erit in mensura sibi. **I**deo conceditur quod per quodlibet instanti intrinseco ceterum incipit moveri & desinit moveri. & ita consequenter respondetur ad hanc dubitationem sicut ostensum est supra de rerum inceptio & consequens falsum. **E**t arguitur consequentia. quia signa tota toto motu quo movebatur aer iter ista corpora gratis argumentum erit horalis. **A**rguitur quod iste motus erit infinite velox. quod latitudo huius motus terminabit ad gradum infinitum. & si exclusi-

De instanti

ne. igitur inclusive. paret consequētia. et minor:
quod latitudo motus positine continetur derata non
terminatur exclusive versus gradū summū
ut ostenditur infra. ¶ Item si datus aer per-
transibit illud spacium aut instantanee aut suc-
cessive. non primo modo nec secundo modo
quod tunc velocitas infinita foret successiva. et du-
raret per tempus et solū spacium finitum per-
ficeretur per eā. et tunc sequitur quod latitudo fi-
ni ita motus et latitudo infinita per equale tē-
pus durantes eidem gradui correspondere
possunt. ¶ Item huius oppositum dicunt Ari-
sto. et anaxagoras. in secundo de anima. ¶ Sed
ad primum dicitur procedendo quod ab agente finito et
latitudine proportionis finita pueniet ista velo-
citas infinita. Infinita tamen modicā resisten-
tiā habebit aliquis pars aeris ad mouendū. et erit
resistentia in illo motu duplici dicitur eā. primo quod
illa duo corpora immediate post hoc per infinitū
modicū distabunt. id non erit aer tā tenuis. et
paruus quod immediate post hoc finitum se et quod li-
bet sui posset ingredi. id cuiuslibet aeri imedia-
te post hoc erit resistentia extrinseca. Aer eti-
am de se appetit eē continuus. et una pars alteri
resistit. et pars precedens resistit sequenti. et quod
nulla erit prima quod mouebitur finitum se. et quod
libet sui. id quod libet mouebitur eū sua resistentia
Et est imaginandū in ista materia sicut in ta-
li casu in quo ponit quod esset pedale spacium di-
uisum in partes proportionales proportionē du-
pla. Et ad primum punctū prime partis pro-
portionalis essent infinita mobilia quorum primum
inciperet moueri aliquantulum velociter. et secundum
in duplo velocius. et sic ultra. et ponat quod pri-
mū mobile motu suo pertransibit. a spacium vni
formiter in medietate hore. et sequitur quod quod
libet istorum mobiliū ipse transibit istud spacium
posito quod primum pertransibit in prima parte pro-
portionali. et secundum in secunda. et tertium in
tertia. et sic ultra. id quodlibet aliorum pertransibit
id spacium et in infinitū modico tpe pertransi-
bit aliquod istorum id spacium. nullū tamen istorum mobi-
liū mouebitur infinita velocitate. Et si omnes iste
velocitates essent inuicē complicate facerent la-
titudinē infinitā intensiue. Et si e contra in ho-
ra sequente diuisa in partes proportionales
minoribus terminatis versus non incipiant or-
dine permutato ita quod id quod fuit primum esset vl-
timū. et secundum in pertransiendo eēt penul-

timū. et sic ultra immediate post hoc erit per-
transitum hoc spacium. sed a nullo mobili erit per-
transitum hoc spacium. ita penitus imaginan-
dum est de aere exsistere inter duo corpora pe-
dalter distantia quorum vni dicitur eā distanter
descendere ad contactū alterius. Diuiso. n.
illo aere medio in partes proportionales. mi-
noribus versus corpus quiescēs inferius ter-
minatis et exeundo cedit prima pars condē-
psando forte sequentem. et secunda gra argumenti
ti pertransiendo distantiam vsque alteraz fini-
se et quodlibet sui. et conformiter tertia. et sic
ultra. et sequitur quod infinite velociter mouebi-
tur aliquis aer aliquis in exeundo finitum se et quod
libet sui. et e contra fiet. si ista corpora eleuabū-
tur eque distante ut positū est de alijs mobi-
libus infinitis. Et per hoc dicitur ad aliud argu-
mentū quod potest fieri de aere et de aqua quod dra-
tis. et bene planis quod debeant diuidi transuer-
saliter per aliquod diuidēs planū quod sit supradicta diuidet
et separet. b. medietatez aeris. a. c. medietate
deductis alijs motibus a diuisione ista. vltimo co-
sequentibus ad istā. p. 3. n. in illo casu quod dabitur
primum in quo distabit. b. aer. a. c. Et erit illud
instans in quo erit finitum supradicta inter. b. et c. et
in illo casu erit concedendū quod infinita veloci-
tate vel velocitate infinita saltē mouebitur tā
c. q. d. Et sicut hic erit dare primum instans in
quo istud spacium erit pertransitū ita in priori
casu. s. in eleuatione vni corporis ab alio da-
bitur vltimū in quo non erit istud spacium per-
transitū. quod non prius pertransibit pars quod to-
tū. Et sicut ita est ratiō de aere intercepto
inter duo corpora dura applicata eque distan-
tia ita dicendū est de parte ignis aut aque aut
gutte quod aliquis in infinitū siccabitur aut subtrahi-
abitur et in elementū conuertetur. Et ita dicitur
de graui mutato in vacuo quod non dabitur pri-
mū instans in quo mutatur graue simplex ad
mixtum casu gra argumenti. sed vltimū in quo
nō. quod nunquam in aliquo instanti mutabitur ali-
quid in vacuo et non datur primum instans in
quo mutatum in vacuo est in termino ad quē
quāvis etiā successiue moueret graue sue na-
ture dimissum in casu et mixtum successiue mo-
ueret. ¶ Sed forte contra hoc arguitur. quod se-
quitur quod aliqua erit velocitas infinita ad eā
in hora. quod concedendū est sed non per quālibet
partē illius hore. ¶ Sed adhuc concluditur

Tractatus

q̄ aliqua referit q̄ nec p̄ r̄ps nec p̄ instās erit
nec etiā p̄manens nec successiva. q̄ mutatio
q̄ mutabit̄ gr̄ue in vacuo. et in nullo in
stanti erit. postq̄ nō dabit̄ primū instans in
quo illud mutabit̄. et illud nec mutabit̄ per
ips̄ nec p̄ instans. ¶ Jō dī de virtute serm̄
nis cōcedendo istud. Sed forte adhuc argui
tur q̄ corpus duz nō pōt applicari duro sic
q̄ ip̄m tangat utroq̄ manēte duro et appli
cando ip̄a p̄ modū iā dictū. q̄ si sic seq̄t q̄ so
ret possibile p̄fecte sphericū tāgere planū. p̄ns
falsum. q̄ vel tāgeret punctualiter aut sup̄fi
cialiter. aut corporaliter. nō ultimo mō. quia
eēt penetratio corpōz p̄ se exīstūm. nec scōdo
mō. q̄ illud sphericū nō foret p̄fecte sphericū.
nā si utroq̄ existente altero p̄fecte spherico al
tero p̄fecte plano foret p̄tactus sup̄ficialis ab
eodē centro punctuali ad circūferentiā nō fo
rent oēs linee eq̄les. p̄ns est impossibile. vel tri
angulus rectilineus haberet tres angulos in
equales duobus rectis. q̄d est contra tertiaz
regulā primi euclidis. p̄z p̄na. de tribus line
is ductis a dato centro illius sup̄ficiēi sphericē
ad tria puncta partis contacte. s. ad punctum
mediū et ad puncta extrema illius quarum
media foret minor. q̄ maior angulo opponi
tur maius latus. Et si iste tres linee conce
duntur equales sequitur secunda pars. quia
causabūt angulos rectos super plano. ¶ Et
arguitur q̄ nō tangit ip̄m in puncto. q̄. a.
sphericū distat. a. b. plano. igitur. a. sphericū nō
tangit. b. planū. p̄z p̄na. et arguitur aīns. quia
quelibet pars. a. sphericē distat. a. b. plano igit
tur. et c. arguitur aīns q̄ inter quālibet partē
a. sphericē et b. plani cadit aliqua distantia. igit
tur et c. ¶ Item si aliqua pars a. sphericē tan
git. b. planū sequitur q̄ immediata erit aliqua
pars a. sphericē in. b. plano. igitur aliqua pars
est sine medio inter. a. et b. consequens falsūz
q̄ quilibet est cum medio. ¶ Vel sic argui
tur. et breui⁹ si. a. tangit. b. igitur. a. et b. sunt
immediata. p̄ns falsum. q̄. a. et b. sunt cū ma
gno medio mediata. ¶ Itē ponat̄ ad imagi
nationē q̄ gescēte aere q̄ iā est circa. a. speri
cū. et b. planū sū se. et q̄dlibz sui desinat a. speri
cū eē. Tūc arguit̄ sic. Aler iste aut est p̄fora
tus sū istā p̄tē aut nō. si nō sit p̄foratus. seq̄
tur q̄ nō tangebāt. a. sphericā. b. planū. q̄ aer
est cōtinuus sū istā partē. si nulla. n. pars ē

diuisa ab alia. si autē sit p̄foratus tūc lātēra di
stant. et p̄ p̄ns. a. sup̄ficialiter tangebāt. b. q̄d
ē impossibile. ¶ Itē ponat̄ q̄ datū sphericū au
geat ip̄o tū manente p̄fecte spherico cum alijs
ibi positis. ¶ Et arguitur tūc sic. Circūse
rentia maiorē circuli minus curuat̄ q̄ circūse
rentia minoris circuli. et minus distat a re
cto. tūc arguitur sic i infinitū modicū distat
aliq̄s punctus a sphericē ab aliquo puncto. b.
plani. et a. datū sphericū immediate post hoc
augebitur. igit̄ immediate post hoc tanget. a.
plus q̄ in vno puncto. vel minore ē illud spe
ricū. Et arguit̄ q̄ nō immediate post hoc tan
get. q̄ tanget minus q̄ iā tangat. ¶ Sed p̄
istis intelligendū est q̄ nullū corpus potest
tangere aliud corpus sū se et q̄dlibet sui. nī
si penetretur ab isto corpore vel sit pars isti⁹
corpōis. vñ q̄lz ps date forme tangit̄. a. mā
q̄ illa forma penetrat. q̄dlibz etiā corp⁹ quālz
p̄tē quātitatīnā sui tāgit. et iō i corp⁹ quoz
vñ ē totāl̄ extra aliud nō ē. possibilis talis
tactus corpore⁹. tū ē possibilis tactus sup̄fici
alis vel p̄tctualis sic intelligēdo q̄ ē possibile
vñ corpus eē alteri immediatū sū aliquā su
p̄ficiē. ita q̄ sup̄ficies vnus alteri sup̄ficiēi cō
tignat̄ sū planūz. tactus etiā p̄tctualis est
possibilis quorūscūq̄z duo corp⁹a aut sup
ficies due sic appropinquant. ita q̄ punctus
vnus sine medio ē ad punctū alterius salte⁹
exīstib⁹ ambobus i plano. vñ loquēdo de ta
ctu nālī vt distinguit̄ p̄tra tāgere q̄ ē sentire.
Ad hoc q̄ duo corp⁹a se tāgāt sufficit q̄ in
ter p̄tctū vñ. et aliq̄ue p̄tctū alterius nō sit
interceptibile aliq̄d mediū nō mutato aliquo
i stoz vel q̄ nulla sit minima linea aut distan
tia p̄ quā distat adeq̄te ps vñ. a p̄tē alteri⁹.
¶ Capiendo autē tāgere p̄ sentire possibile ē
q̄ organū tactus tāgat obiectū ab eo distās.
¶ Et q̄bus p̄z. q̄. a. in casu posito tangit. b.
et tangit totum. b. et tamen nullam partem
sū se et q̄dlibz sui tangit. nec aliquam super
ficiem. tangit. q̄ illud non requiritur ad hoc
q̄. a. tangat. b. tangit tamen. a. magnam par
tem superficialem. b. et magnam partem. b.
q̄ quicquid tangit partem alienius tangit to
tum cuius est pars. Sicut qui videt partē ali
cuius rei videt totam illam rem cuius est ps
tamen. a. tangit. b. solum in puncto adequa
te. ¶ Et per hoc dicitur ad secundū negādo

De instanti

istam pñam inter quālibet partē. a. & b. ca-
dit aliq̄ distantia. igit̄. a. distat a. b. Sicut in-
ter sortē tangentem manū platonis. & plato-
nez cadit multus aer. & tñ for. tangit platonē
q̄uis multa distantia sit inter sortē & platonē
Ideo negatur etiam ista pñā. aliqua pars. a.
tāgit. b. igitur aliqua pars. a. est immediata. b.
seu sine medio ad. b. Iste sequitur eētra. a.
est immediatum. b. igitur. a. tangit. b. vi posito
q̄. a. & b. p̄ ymaginationem forent in vacuo
nō se tangentia. tunc esset verum q̄. a. est im-
mediatū. b. q̄ tñ nec tangit nec ab eo distat.
nec forent. tunc. a. & b. contigua. q̄ oīa tā cō-
tigua q̄ continua inuicem se tangunt. q̄uis
nō eētra. oīa se tangentia sint cōtigua vel
continua. q̄ aliqua puncta possent esse ime-
diata. & se tangentia s̄m veritatem vocabulū.
q̄uis nō sit possibile q̄ sint contigua vel con-
tinua. q̄. continua vel contigua sunt quorū vl-
tima sunt vnum vel simul. Et per hoc dī ad
aliud admissō casu q̄ aer nō remanet perfo-
ratus. sed in infinitum subtilis versus pun-
ctū tractus terminatus vsq̄ ad nō gradū p̄
funditatis vsus pñctū illū. Et hoc sufficit ad
hoc q̄ illa corpora tetigissent se. ¶ Ad aliam
formā negat ista pñā. p̄ q̄tūcūq̄ remissum
motū posset aliq̄ punctus. a. tangere aliq̄
punctū. b. quē nō tā tangit. & immediate post
hoc. a. spericū augebit motu quo puncta q̄
sunt versus cōr. cū sicut p̄pinq̄iora. igitur
immediate post hoc. a. tanget in multis pñ-
ctis. b. Sicut etiā non seq̄. In quocūq̄ mo-
dico tpe p̄ infinite remissū motū pōt aliq̄ p̄
proportionalis hui⁹ p̄mū p̄rāsire. & immedi-
ate post instās qd ē pñs mouebit aliq̄ mo-
bile sup̄ aliq̄ p̄te p̄portionali vniformiter i cō-
tinuū & directū. igit̄ immediate post hoc istās
qd ē pñs aliq̄ mobile p̄transibit aliq̄ partē
proportionalēz dati spaciū. sicut posito q̄ sup̄
prima p̄te p̄portionali incipiat moueri aliq̄
mobile aliq̄līr velociter. & sup̄ scda aliud mo-
bile in duplo tardius. & sic in infinitū est añs
vex & pñs falsus. hoc etiā p̄z i alio casu. vñ si
sit a. pedale. cui⁹ prima ps p̄portionalis sit al-
ba. scda nigra. tertia alba. & sic vltra. & pona-
tur. b. p̄tāges ab extremo pñū minoꝝ. p̄ce-
dendū ē q̄. b. tangit. a. nūllā tñ p̄tez albā. nec
nigrā tangit. Quis tñ oppositū cēt si corpus
posset tāgere aliq̄ p̄tes adeq̄te alicuius cor-

poris p̄ se existis. Et q̄uis poneret p̄tinam
p̄te p̄portionalē rarefieri vsus. b. cōdēfando
sequētes q̄escente extrema sup̄ficie grā argu-
mētū q̄lz istā p̄tū foret p̄pingor. b. q̄ laz sit.
sed nulla immediata. id nō seq̄ in infinitū mo-
dicū distat aliq̄ ps alba. a. b. & immediate post
hoc erit q̄libet ps alba p̄pingor. q̄ sit tā. igit̄
immediate post instans qd est pñs. b. tāget ali-
quā p̄te albā ipsius. a. Dī igit̄ q̄ q̄uis id spe-
ricū augeret i infinitū si fieri possit. nunq̄ tñ
a. tanget istud planum. nisi in puncto adeq̄te
q̄uis nō possit manere spericū ip̄o facto infi-
nito. Et n. cōtradictio q̄ aliq̄ figura corpo-
rea vel sup̄ficialis. vt sphaera vel circulus aut
triangulus & hui⁹ sit infinita. q̄ oīs figura
termino vel terminis claudit̄. Sic etiā si spe-
ra diminuet̄ in infinitū nunq̄ tāget plus vel
minus q̄ punctū. adeq̄te. ¶ Verū tñ q̄uis
aliq̄ distantia localis possit s̄m se & quodlibet
sui incipere p̄transiri nō tñ est sic p̄cedendūz
de lumine. aut quātitate in illis casib⁹. vñ nō
est vex q̄ augeat vmbra in infinitū post. q̄
ymbra nō ē nisi lumē remissūz & diminutūz
vt dī primo p̄spectiue. ¶ Verū tñ si lumino-
sum p̄tus egisset p̄ spaciū infinitū nō infinite
intēfuz opacū sibi p̄iuctū faceret vmbra infini-
tā. i. p̄ infinitū spaciū radios incidentes im-
pediret. Et ita intelligenda est illa p̄positio p̄
spectiua. ¶ Idēo alio dī q̄ in illo casu nullāz
quātitatē s̄m se & qdlibet sui incipit istud pe-
dale habere vel acquirere. ¶ Sed forte cōtra
illud qd in rñsione presupponit̄ arguit̄. i. q̄
opacū iuxta luminosū positū efficiat vmbra
post se ip̄ediendo radios incidentes. q̄ capta-
tur luminosum pedale. cui⁹ sit iuxta positum
opacū cubicū minus & augeat illud lumino-
sū in prima parte p̄portionali ad duplū ver-
sus sursum ad colūnarē figuram. & in secun-
da parte p̄portionali ad quadruplū. & sic vl-
tra. & sequit̄ q̄ i fine date bore nulla erit vin-
bra post illud corpus cubicū. q̄ infinite pro-
pinqua illi corpori opaco ex illa parte q̄ poni-
tur esse vmbra multiplicabitur radius incidē-
ter. q̄ sicut ps erit remotior. ita multiplica-
bit radius p̄pinquius incidenter. ¶ Idēo sequit̄
q̄ nulla vmbra in fine date bore erit post il-
lud opacū. ¶ Itē stat q̄ luminosum sit ita
modice potentie q̄ ip̄m nō sufficiat multipli-
care lumen post opacum infinite enī mo-

dice potētie pōt esse lūminosum. igit̃ illa pōlu
 sio nō est generalit̃ vera. ¶ Sed p̃ isto dicē
 q̃ h̃ istud lūminosū. sit infinite longū nō tñ
 sequit̃ q̃ quelibet ps multiplicet radiū incidē
 tē vsq̃ ppe istud corpus opacū. q̃ forsan ali
 que ptes sūt tam modice potētie q̃ ad tantā
 distantiā nequeat radios multiplicare nec p̃
 esse q̃ quelibet ps agat ad tantā distantiā nisi
 ponat̃ q̃ quelibet ps sit potētie infinite ⁊ ha
 beat in se lucē infinitā in potentia. Et si pona
 tur illud admitit̃ g̃ra argumētū. ⁊ pceditur
 q̃ post illud opacū nulla est vmbra. q̃ vmbra
 ē lūmē reflexū ⁊ remissū. ibi aut̃ nō fo
 ret lūmē remissū. sed infinite intensum ab in
 finitis p̃tibus infinite potētie multiplicatū. p
 positio aut̃ ista q̃ opacū iuxta positū lūminio
 so vmbra modo dicto efficit̃. est vera de lu
 minoso finite potētie p totū. ¶ Et si p̃tra
 illud arguit̃ sic. pōt esse q̃ aliqd̃ tale infinite
 potētie esset solum finite intensum. igit̃ pōt
 esse q̃ tale lūmen multiplicatum ab eo sit so
 lum finite intensū. igit̃ cū nullus sit radius
 simul cū alio p̃pēdiculariter incidēs ad aliqd̃
 punctū istius corporis. aliter enī parallele cō
 currēt. erit pōt q̃ post illud cubicū rema
 neat totale lūmen in aliqua pte remissum ⁊
 reflexū. ⁊ p̃ p̃tibus ibi remaneat vmbra ⁊
 hoc totū est. q̃ illud agens nō agit vltra gra
 dum p̃p̃riū. Sed huic dī q̃ si lūminosum
 infinite potētie p totū sit in medio suscepti
 uo lūminis cū aliis p̃tibus post illud opacū
 nulla erit vmbra. sed erit lūmen intensum infi
 nite. ¶ Et cū arguitur q̃ nō. q̃ nō agere vltra
 gradū p̃p̃riū. Dicē q̃ agens multipliciter
 pōt agere vltra gradū p̃p̃riū. vel q̃ agit ac
 tione reflexa sicut in p̃posito. Vel q̃ agit q̃
 litatem sp̃e differentem. sicut est generatione
 sūmī coloris siue saporis generati a primis q̃
 litatibus remissis. Et in p̃posito ē est verū
 q̃ agit q̃ litatē sp̃e differentē a qualitate agēte
 q̃ lux specificē differt a lūmine. tota tñ cā tā
 te intensiōis est reflexio in illo casu. ¶ Item
 aliqd̃ pōt agere vltra gradū p̃p̃riū istius q̃
 litatis quā h̃ ⁊ vniuocē puta q̃ aliqd̃ est vl
 tra suā p̃p̃riā nām. sicut est de aqua calefacta
 reducēte se ad frigiditatē ⁊ in sibi similit̃ agē
 te. ⁊ sicut ē hic. ita d̃ multis aliis. Ad aliā fo
 mā dī negando p̃sonem. p̃supponit̃. n. lu
 minosum includere opacū intra sp̃am actiui

tatis sue. ¶ Ad aristō. ⁊ auero. dī primo q̃
 experimētū illud de lapidibus cōp̃licatis in
 aqua positis nō pbat. q̃ lapides illi p̃nt esse
 humidī multiplici rōne. ¶ Primo forte. q̃ illi
 lapides nō sūt inuicē bene cōp̃licati. Et da
 to ē q̃ essent bene cōp̃licati stat ipsos eē hu
 midos nō solum ad ptem cōtactam sed et ad
 ptes centrales. Sicut. n. corpus pōt calefieri
 ad ptes cētrales sine eius scissione ⁊ aeris me
 diatione. ita cōtingit hic humiditatē generari
 ad ptes intrinsecas cum humiditas eque be
 ne agat sp̃ualiter sicut aliqua alia qualitas.
 ¶ Et cū arguitur auctoritate aueroys q̃ da
 ret vacuū. aut motus in instātū. Dī q̃ neu
 trū sequitur. sed bene verū est q̃ aer circūstās
 velocitate infinita mouebit̃ sicut prius osten
 debatur. Et sic nūc de ista materia sufficiat.

¶ Explicit logica subtilissimi logici magistrī
 Petri mantuanī accuratissime emēdata per
 eruditū artū doctore mag̃m Joānem ma
 riam Adapellum Vincētūm.

¶ Illu stris philosophi ⁊ medici Appollina
 ris Ostredi cremonēsis de primo ⁊ vltimo ī
 stanti in defensionē cōis opiniōis aduersus
 Petrum Adantuanum feliciter incipit.

Capitulum

Genus natu

raliter ⁊c. ¶ Primo mag̃ notan
 ter dic̃t nālīter loquētes. q̃ sup
 nālī ⁊ p potētiā diuinaz pōset

mā s̃m se ⁊ q̃libet sui creari. sicut ē in crea
 tione mūdi dens creauit s̃l mūdi māz ⁊ ei⁹
 formā sbales. Dic̃t et̃ s̃m se ⁊ q̃libet sui. q̃
 h̃ cōpositū incipiat vl̃ desinat eē s̃m se totūz
 cathegorematicē nō tñ desinit eē s̃m q̃libet
 sui. q̃ nō desinit eē s̃m eius māz. cū mā nul
 lo mō desinat eē. ¶ Pōt igit̃ argui sup̃pō sic
 oē qd̃ est. aut est mā aut forma subalis vl̃ ac
 cidētalis aut cōpositū ex mā ⁊ forma substā
 tiali. sed mā nō pōt nālī incipere vl̃ desinare
 esse cū sit nālīter eterna ingenita ⁊ incorrupti
 bilis. Et p̃ idē nullū cōpositū pōt s̃m q̃libz
 sui incipere vel desinare esse. pp̃ eius materiā
 sequit̃ igit̃ q̃ sola forma est b̃mōi q̃ pōt ⁊c.
 ¶ Argui tñ alias q̃ aliqua mā pōt desinare
 esse s̃m se ⁊ q̃libet sui. Ut sit. a. mā aque in

quā successiue introducit forma ignis. et pñr
successiue corrupet forma aque aut desinet eē
nā q̄ cito in aliqua pre erit forma ignis et in
alia forma aque nō amplius erit. a. mā. q̄ si
sic. g. a. mā erit mā vna. et p pñs pñua qd
repugnat casui. eo q̄ forme erūt discontinue
lō et mā p idē af. q̄ s̄ qdlibet sui desinet esse
q̄ si aliqua ps remanebit sit. b. et sequitur ex
casu q̄ prius forma ignis introducee in pte
ppinquā. b. q̄ remota. et p pñs aliqñ in aliq
pte. b. erit forma ignis. et in alia forma. aque
et tñc fiat argumētū vt prius. Et p idē ar
gueret q̄ ipsa ēt fm se et qdlibet sui inciper
esse. incipet enīz esse in fine gñatōis totius for
me ignis. et sic de q̄libet pre arguetur.

¶ Rñderet pcedēdo q̄ argumētū pbat s̄
hoc nō est ptra intētiōez magfī. q̄ vult qd
mā nō pōt desinere esse fm se et qdlibz sui.
sic vt nihil eius remaneat post eius desitiōē
nec sic incipere esse fm se et qdlibz sui vt nihil
eius fuerit añ eius inceptiōē aut pñuz suay.

¶ Cōsidera pñmū eius correlariū. si aliqd
ens nāle incipit vel desinit esse hoc est q̄ ei
forma vel incipit desinit esse. ¶ Pño notant
loqur pditionali. nā fm eū multa s̄ hñdōi
q̄ nō incipiūt nec desinūt esse sicut bō. vt in
fra apparebit. ¶ Sēdo p ens nāle intelligit
cōpositū ex mā et forma et sic forma subalis
vel accidentalis nō erit ens nāle. aliqñ falsum
ēēt dictū fūz. q̄ forma nō incipit eē eo q̄ sua
forma incipiat esse. Veritas aut correlariū p̄
postq̄ mā nō pōt incipere vel desinere esse.

¶ Alias tñ argui ptra correlariū. q̄ for. aliqñ
desinet esse et tñ eius forma subalis nūq̄ de
sinet esse. tenendo aīam intellectiā a mā pos
se separi et ppetuo pmanere. ¶ Rñdi q̄ d̄
limitari correlariū. q̄ si aliqd ens nāle desinit
esse. hoc est q̄ eius forma desinit esse. aut sal
tem separatur a mā. Et hec rñsio est vera. sed
nō ad mētem eius. ¶ Alter rñdi q̄ for. non
desinit esse nec desinet. et hoc colligitur ex
verbis eius infra. eo q̄ ille binarius ex. a. mā
et b. forma for. nūq̄ desinet eē. et ille binari
est for. ergo et c. ¶ Nec rñsio est ad mentem
eius. q̄ aut ille binarius non desinit nec desi
net esse. p̄ postq̄ tam. a. materia q̄. b. aīa p
petue erunt. ¶ Argui tñ alias ptra rñsiōē il
lā et pbabam q̄ for. desinit esse. Simul in p̄
mo nō esse. b. forme in. a. mā vel eius parte.

ita vt nunc. pñmo nāllā ptem a materie ifor
mat. sed immediate ante hoc in aliquo instanti
informabat aliquā et arguitur sic for. in instā
ti pñti nō est. et immediate ante hoc fuit in ali
quo instanti. q̄ ille binarius immediate añ hoc
fuit in aliquo instanti. ergo for. desinit esse.

¶ Argui etiā alias q̄ est pole for. incipere et
Sit nunc vltimū nō esse. b. forma in aliq par
te a materie. et sequitur q̄ for. incipit esse. pba
tur. q̄ for. i instāti pñti nō est et immediate post
istās pñs erit i aliquo instāti. ergo for. icipit eē
maior p̄. et minor. pbatur. q̄ ille binarius i
mediate. post hoc erit. demfatis a. materia
et b. forma. et ille biarius erit for. ergo et c. pñā
p̄ fm eum. et assumptū est notum in casu.

¶ Vel posset argui vt prius. hoc incipit esse.
ergo for. incipit esse. a. cōuertibili ad cōuert
bile. et assumptū af. vt prius. ¶ Cōsidera se
cūdam suppositionem cōtra quā argui alias
supposito q̄ dentur minima nālla. et q̄ ex. b.
aqua generet. a. ignis. et q̄ sum mus gradus
caliditatis et siccitatis aliqñ erit introductus
aliqua certa parte materie mīor. minimo na
turali anteq̄ in ista sit forma subalis ignis qd
satis pole videt. aut saltem dispōnes q̄litati
ue sufficientes inducere formā ignis et abice
re formā aque erūt in illa parte. et patet q̄ in
illa parte nō erit forma ignis. s̄ forma aque
cum materia non possit stare sine forma. Et
tñ in illa parte nō est dispositio cōueniens for
me aque. ¶ Hoc est argumētum. Angeli i suo
de maxima et minima materia. ¶ Dixi huic
argumēto alias pñmo q̄ fm. Ad. nō admitt
itur dari minima nālla imo manifeste infra
tenebit oppositū. ¶ Dixi sēdo q̄ illo admissō
augmentū pbat vt etiā concedit angelus. sed
correlariū est limitādum de forma substan
tiali tota que nō est ps alterius. ¶ Cōsidera
tertiā supponēz qd agēs naturale veloci⁹ et c.

¶ Argui alias de luminoso agente luminis
latitudinem vniformiter difformem a gradu
vt octo vsq̄ ad non gradum p pedalem di
stātiā. et duplex eius potētia ita vt candez
latitudinē agat p bipedalem distātiā. l̄ in
gradu nō intendatur nec remittat. et sequit
q̄ vbi erat nō gradus. pducet d nouo lumē
vt. l̄. ad nullū tñ punctū citra pducet lumē
vt. l̄. imo vt p̄ in tractatu de luminosis de
nouo pducet latitudinē vniformiter difformē

a nō gradu in extremo aeris tangente lumi-
nosum ad gradū. vt. iiii. in puncto predicto.
¶ Alias dixit Ugo. qd cetera non sunt paria
eo qd in toto illo pedali puncta remotiora sūt
vt sic magis apta lumen recipere ab illo lumi-
noso qd p̄p̄inquoia. est igitur disparitas ex p-
te dispositionis passi. ¶ Cōsidera illā suppo-
nem. materia saltem inferior nō possit sta- e
sine forma subali sibi inherente &c. Dicit sal-
tem inferior pp corpus celeste qd pōt aliquo
modo dici materia. & tñ s̄m Auer. nō hz for-
mam inherente. hz cōcedi possit qd hz formas
assistentē v3 intellam. ¶ Cōsidera illā suppo-
nem circa correlariū qd p̄ncipalr in erf. illō. n.
nō appet mibi necessariū hz sit v̄t plurimū ve-
rum. ¶ Et hoc alias declarau in duobus ca-
sibus. primo de agente intrinseco. vt si sit aqua
vniiformiter calefacta & ab int. infeco reduce-
tur ad p̄stīmā frigiditātē. & forma aque s̄l cū
frigiditate eius virtuali sit eq̄lter potens vbi
q3 aliis pibus. & eius caliditas p totū eq̄lis
resistentie. & sit ex pte mediū p̄tinentis pari-
tas. p3 qd vniiformiter p totum frigeſcet. & sic
vniiformiter p totum acqret dispositiones fa-
ciētes p forma aque. ¶ Alius casus solet po-
ni cōter de duobus luminosis intensis vt oc-
to quoz vtrūq3 sufficiat agere latitudinē vni-
formiter difforme2 luminis a gradu vt octo
v3q3 ad nō gradū p distātiā pedale. & po-
nant hec duo in duabus extremitatibus vni-
us mediū pedal. vniiformis. & luminis ab vtro
q3 receptiui. & tūc p3 qd si ex duob⁹ luminib⁹
ab illis agentibus in eodē puncto inductis fi-
at vnum lumē in quolibet p̄fecto illius mediū
erit equalis gradus luminis & p p̄s in quo-
libet pducet eq̄lis gradus caliditatis. Si at
nō fiat vniū. saltez in quolibet p̄fecto erit equa-
liter de multitudine luminis nāliter calidita-
tis pductum. & p p̄s in quolibet p̄fecto equa-
lis gradus caliditatis pducet. Et p idē si d3
forma ignis mediāte illa caliditate induci tam-
cito inducet in ptem remotāz sicut p̄p̄inquā
¶ Alius casus est imaginādo passum. a. esse
in se vniiformis q̄tatis. sed difformis resisten-
tie taliter. vt h3 rōne p̄p̄ingatis maioris de-
beret velocius agere in a. q3 in b. tñ. b. sit tā-
te minoris resistentie qd oibus compensatis
agat eque velociter in b. sicut a. & s̄l r de oī-
bus aliis punctis. d3 tūc p3 qd p̄tinue erunt

in oibus punctis passi p̄siles dispōnes facien-
tes pro forma inducēda. & per p̄s eque cito
forma inducet in ptez remotā sicut p̄p̄inquā
¶ Apparet mibi qd argumēta p̄bent verita-
tē adhuc nō tenēdo minima nālia. q3 tenēdo
illa nō ē dubiū qd forma minimi nālis in q̄l3
ptem s̄l inducit. Sed correlariū est vt pluri-
mum v̄t q̄s sup verū. rarissime enīz aut for-
te nunq3 sic reperit de facto euenire sicut i ca-
sibus illis ponit. ¶ Ad argumēta sua. Ad p-
mum dī sicut dicit r̄sio ibi posita. Ad repli-
cationē cōtra r̄sionem dī negando p̄nam. i
mo potius ex illo asite appet cōcludēdum nī
si forte littera sit corrupta. ¶ Ad s̄m dī qd in
casibus meis si p̄suppono dari minima natu-
ralia. nec dico dari minimū ignem tñ q3 illud
est p̄babile. & v̄t de mēte Ari. ideo descen-
tur. Et p̄r dī qd dato minimo igne & ip̄o dī
v̄t in duas medietates statim cōuerteretur
in nām p̄tinentis. & p̄r subī o in quālibet p-
tem sue m̄ae acqret forma subālis sitis for-
me mediū cōtinētis & subito acqret dīpositio-
nes faciētes p illa forma. Videt ibi velle nī
littera sit corrupta qd nullam elin possit stare
sub tā modica q̄titate sicut ignis culus oppo-
situm apparet rōnabile eo qd sicut elemētuz
nāliter est dēsius. ita naturalr v̄t posse per se
stare sub minori q̄titate. & sicut elemēta i to-
to vniuerso sibi determinant minorē mole-
quo ad totā eoz molē. ita ē nāliter sibi limi-
tant minorē q̄titatez. & sub minori stare pos-
sunt p se. ¶ Ex his infero cōtra. Ad. qd cor-
relaria sequētia de forma inaiati generāda vel
cōrūpēda & p̄r de inaiato generando vel
cōrūpēdo sic p̄ditionaliter posita nō sunt ve-
ra. sed absolute posita sunt vera p maiori p-
te v̄t quasi semp. ¶ Idē ē dī de sequētib⁹
correlariis quo ad aiām vegetatiuā siue aiāz
plante. sūt enīz vt plurimū vera absolute po-
sita. sed cōditionaliter nō. q3 cōditionalis ve-
ra est p̄positio necessaria. ¶ Vnde tamen cū
Ad. ibi incidenter dicit qd ad generationē vni-
us forme sequitur corruptio alterius si prece-
dens extensa erit. hoc forte dicit qd preter in-
ductionē anime in materia hominis sit indu-
ctio forme particularis vt forme subst. nālis
carnis ossis & similiū. & tñ precedēs nō cōrū-
pitur. Sed idē diceret aliquis dicendū videt
de forma asini. s. aiā. & formis inēbrozū eius

particularibus. Vel melius hoc dic. ppter generationem forme cadaveris ex homine. nō enī oportet aīam intellectiāā preexistēte conspici sed sufficit eā a materia separari. ¶ De aliis conelari s quo ad aīam sensitiāā conelarium prīmū ē vey. vey plurimū. et hoc supposito vt supposit q nō dēnt mīnima naturalia. ¶ Per idē scdm est vt plurimū vey. tertiū aut esset vey apud ipsū. sed penes aliā opinionez oīo falsū. Considera tñ cū dicit q forma aīni nō pōt sub maiori vel minori quātitate stare qz generari. lz de minori videat vey nō tenēdo mīnima naturalia. nō tñ sic vī de maiori. nō enī verisimile ē sub tanta qātitate posse formā aīni generari sub quanta stare pōt in fine sue adolescentie. ¶ Considera vterius cōclusionē quā ponit de aīa intellectiāā. ipsa enī nō ē necessaria vt in similibus pōtici lz vey plurimū et quasi semp vera. Et ad pbatōnē sīr dicitur q solum est vey plurimū vera vt in pcedentibus dictū est. ¶ Ad aliā pbatōnē cōsidera cū ponit casū q. a. sit maxima caliditas cū qua nō pōt introduci forma humana et mīnima cūq nō pōt stare forma dati seminis. nō ē possibile illud qz tūc qsi in aliquo puncto esset a. caliditas. in illo nō esset forma humana nec forma dati seminis preexistētis. et sic cēt materia sine forma. ¶ Forte littera est corrupta et vbi dicit et mīnima et c. d. dicere. vī. et sic correrit in libro meo. ¶ Sed vterius ad vīm argumenti cōcedit esse possibile q in certa pte materie fm se et quodlibet sui incipiat subito induci aīa humana. et consequēter q gradus caliditatis. vt. līii. incipit induci in quālibz partem illius materie. et negatur consequentia. agens est ppinquus vni parti qz alteri. ergo velocius agit in propinquam. qz oppositum consequentis cum antecedente est possibile vt satis declaratum est supra. Et cum arguitur de actione ab intrinseco. Dicitur q potest hoc fieri siue materia illa sit vniformis siue difformis. dū modo concurrentibus agēte intrinseco et extrinseco simul. taliter contingat q in eodem instanti erit introductus gradus caliditatis vt quattuor in quemlibet punctum illius partis. quod satis videtur possibile ex superius dictis. Et per idē patet ad secundam partem cōclusionis q lz vey plurimū sic contingat non tamen est vniuersaliter ve-

ra aut necessaria. Et consequenter possibile est aut contingit. lz rarissime vt in certaz partem materie subito inducatur forma cadaveris. et negatur vterius pīa cūz insert quod iūc forma cadaveris crearet. non enī pducet nisi in materia presupposita. Vera autē creatio est cum nō solum forma fm se et qd libet sui in certa materia producit. sed vterius requiritur illam pducere sine materia aut materia eius subito pducere. p hoc patet sequentia conelaria. nō enī sunt necessaria. sed solū vey plurimum contingentia. vt satis patet ex predictis. Dicit autem notanter posito q nō prius. creetur qz materia informet. propter quosdam theologos tenentes animam humanam per instans prius creari qz materia informare. Et per idē ad vltimum conelarium in fine capituli dicitur nō ēē necessariū. lz p maiori parte verum. Cap. 2

Intra scdm capi

tulum videlicet. Scire oportet et c. considera diligenter. Et primo suppositiones. ¶ Prima nāq suppositio et secunda sunt limitate penes cōmunem opīnionē. presertim bentyberī vt infra dicitur in responsionibus ad argumenta sua. ¶ Negat itaqz pmo illud qd primo concludit ex premillis siue conclusio siue conelarium fuerit vel vltima suppositio videlicet q nihil quod producet prius producet qz erit productum. Et consequenter dicitur q res permanens successiue producenda sicut quantitas vel qūitas permanēs prius producet qz erit producta. quia in fine temporis sue productionis habebit primum esse productum. sed in toto tempore ante finem producet. ¶ Ad rationes in oppositum dicitur sicut illic. ¶ Respondetur q vbi quantitas pedalis gratia exempli que deberet a se. acquiri in hora non remanebit in fine. nec aliquid eius. quantitas pedalis non producet nec acquiritur. sed quelibet minor producet. ¶ Similiter dicitur ad alios casus. posito q quando producet secunda medietas illius quantitatis corūpetur prima. aut quando producet secunda pars proportionalis corūpetur prima. et secunda corūpetur qz pducet tta. et sic i finitū. ¶ Et eodē mō da-

e de p^{er}trāsitione spaciij. In oib^{us}. n. illis cau
 fib^{us}. vt illic d^{icitur} nō acquiratur illa quantitas
 nec illud totū spaciū p^{er}transibit. vt dicitur. **H**ē
 tisber in sophisinate illo. ois homo qui est al
 bus currit. Et p^{er}ter cōcederetur q^{uod} quelib^{et}
 pars proportionalis. a. q^{uod} titatis s^{ed} hāc dione
 acq^{ui}ret. et tū. a. quātitas nō acq^{ui}retur. Sed in
 primo casu d^{icitur} q^{uod} prima medietas acquiratur
 scdā autem nō. **A**d replicationē in opposi
 tum admissō casu de sor. et platone d^{icitur} negan
 do illam p^{er}nam sor. et plato p^{er} totaz illā horā
 angebuntur ab equali proportionē et aptitu
 dine ad agendum et vniformiter et eque ve
 lociter. ergo sor. et pla. equales quātitates ac
 quirent. fundatur enim argumentum sup
 suppositione prima que d^{icitur} sic limitari. Si ali
 qua agentia agent per equale tempus a pro
 portionibus et aptitudinibus ad agēdū equa
 libus ceteris paribus neutrum eor^{um} maiore
 producat effectū q^{uam} reliquū. sed in pposito ce
 tera nō sūt paria. cū quantitas sor. nō rema
 nebit in fine et quantitas platonis sic. Simili
 ter dicitur si plato remaneret et sor. nō. **U**el
 pōt limitari sic. neutriū illo^{rum} in aliqua pporti
 one maiore effectū pducet q^{uam} reliquū impedi
 mento deducto. et sic erit in pposito nostro.
 Quis enim plato maiore quantitatē acquirat
 q^{uam} sor. q^{uod} acquirat pedale. sor. vero nō s^{ed} quā
 libet minore pedali. in nulla tū ppositione ma
 iore acq^{ui}ret plato q^{uam} sor. **D**ico notanter de
 ducto impedimēto. q^{uod} vbi. a. mobile mouere
 tur eque velociter sicut. b. in hora. sed. a. per
 se moueatur versus oīs. et p^{er} accūs versus
 occidens. sicut de eo q^{uod} mouet in navi p^{er}tra
 mora. ptingeret. b. p^{er}transire maius spaciū
 q^{uod}. a. p^{er}pter impedimētū q^{uod} accidit. a. et nō
 b. **S**ecurius ē tamen limitare cū ly ceteris
 paribus. **P**er idē rīdetur ad secundā re
 plicationē negādo illā p^{er}nam sor. per totam il
 lam horā mouebit vniformiter et eque velo
 citer. ergo tū p^{er}trāsibit in secūda medietate
 sicut in prima. fundat enī sup secūda sup
 positione que d^{icitur} sic limitari. per oīs motus
 vniformes et eque veloces. s. eiusdem speciei
 in equali tempore ceteris paribus equales ac
 quirentur effectus. hic autē cetera non sūt pa
 ria. **A**ut sic limitabit equales pducenē vt
 sunt apti p^{er}duci effectus. et sic est v^{er}o in ppo
 sito. s. enī nō equales effectus acquirantur a
 sor. et platōe. tū sūt apti acquiri p^{er} illos mot^{us}

et acq^{ui}rerent quocūq^{ue} alio deducto. **A**d ali
 am vero rōnem dicitur negādo cōsequentiam
 q^{uod} tūc nullū successiū erit vel pducet. aliud
 enī dicendū ē de re successiua. aliud de re per
 manēte quīs enī res p^{er}manēs successiue p^{er}du
 catur. ad esse tū sui requirit illā eē simul s^{ed} in
 quamlibet sui par. ē in aliquo instanti. et p^{er} cō
 sequens idē requiritur ad hoc q^{uod} acquiratur
 vel erit acquisita. nō sic autem de re successi
 ua cuius partes continue de sui natura corū
 pūtur et alie continue generātur. quare ratio
 nō p^{er}cludit. **A**d aliā replicationē rīdet q^{uod}
 illa pedalis quātitas nō erit motus augmen
 tationis. q^{uod} nunq^{uam} est nec erit actus augmen
 tabilis inq^{ui}antū augmentabile. q^{uod} nunq^{uam} erit
 et p^{er} p^{er}is nulla erit totalis quātitas q^{uod} acq^{ui}retur
 p^{er} totā horā. q^{uod} nulla erit maxima q^{uod} sic. sed pe
 dalis erit minima q^{uod} nō. vt dicitur. **H**entis. loco
 allegato. Sed p^{er}cedit q^{uod} p^{er} quolz instāti hore
 quātitas q^{uod} tūc erit. erit augmentatio. Et p^{er} h^{ic}
 d^{icitur} q^{uod} accipiēdo motū p^{er} motū s^{ed} in māz nul
 lus motus adeq^{ue}te erit in illa hora. Sed acci
 piendo motū p^{er} motū s^{ed} in formā iuxta mo
 dū loquendi. **A**uer. tertio phisicor^{um}. d^{icitur} q^{uod} ali
 qs motus adeq^{ue}te durabit p^{er} horā. et illi non
 corūdebit aliqs terminus adeq^{ue}te. sed infi
 niti termini corūdebut tanq^{uam} adeq^{ue}te infini
 taz partū illius motus. et p^{er}ter nulla quāti
 tas erit iste motus. sed ille motus est vel erit
 de predicamento passionis. et nullus talis est
 quantitas. **E**t cū arguitur q^{uod} salte^z ille mo
 tus distinctus a qualibet quātitate et qui ade
 quate durabit p^{er} horam non prius produ
 cet q^{uod} erit productum. concederem. Et cū
 arguitur q^{uod} similiter dicendum est de quali
 bet re alia successiue producenda. negatur cō
 sequentia et similitudo. Aliud enim est de re
 successiua. aliud de re permanente successiue
 producenda vt prius dicebatur. **A**d aliam
 replicationem cum arguitur de. a. et. b. pas
 sis non coloratis et. d. e. agentibus. quocūq^{ue}. d.
 remaneat in fine hore. e. vero non. Dicitur
 q^{uod} siue ille acquisitiones albedinum erunt
 vniformes siue difformes q^{uod} albedo taz. a. q^{uod}
 b. remanebit in fine hore. et respectu vtrūq^{ue}
 eadem vel similis erit maxima albedo in fi
 ne hore quam vtrūq^{ue} illorum habebit. licet
 enim de eo quod recipit albedinem deice
 ret. si nō remanet q^{uod} nulla erit maxima et.
 non tamen inuenio cum sic dicere de agen^{tibus}

te. nec rōnabiliter dicere posset. stantibus enī
a. b. in fine hōre respectu vtriusq; est verum
dicere i. a. ē vna albedo totalis & similiter in
b. Et p̄ter dī q̄ illa albedo in. b. p̄ducit ab
e. agente in tota illa hōre & in fine erit p̄du-
cta. p̄ tunc tñ a nullo agente habebit esse pro-
ductum. q̄ i. p̄ducti requirat p̄sentiā agentis
tñ p̄ducta esse nō necessario requirat p̄sentiā agē-
tis. ¶ Sed cū vltērius ponitur q̄. b. passum
simul cū. e. agente desinet esse. p̄ter dī q̄ in
fine nō erit aliqua albedo totalis acq̄sita ma-
xime tenendo q̄ ad desitiones cōpositi & ei⁹
variationē sequatur desitio & variatio accidē-
tium. & sic nulla totalis albedo adequate ac-
quiretur in hōre. nec aliqua erit tēal adeq̄te
acq̄sita i. fine hōre. & hoc respectu. e. agētis &
b. passi. sed respectu. d. & a. aliqua talis ade-
quate erit in hōre. ¶ Ad aliam replicationē
negatur vtracq; conclusio & cōceditur in casu
ab eo posito. q̄ cum taliter erit intensa calidi-
tas. a. vt habet p̄portionē duplam supra. b.
q̄ pro tunc ager. a. in. b. a. p̄portionē dupla
& p̄ter tunc illa erit maxima p̄portio. s̄m
quā ager. & velocitas ab ea pueniēs. erit ma-
xima &c. Et si illa caliditas erit vt. iiii. gratta
exēpli p̄cedit q̄. c. caliditas vt. iiii. p̄ tūc ager
Et cum inferitur ergo ante hoc agebat. nega-
tur p̄sentiā. nec est regula aliqua q̄ quicq̄ suc-
cessiue agit prius agebat. Et negatur vltēri⁹
illa similitudo & p̄sentiā. omne q̄d mouet. prius
mouebatur ergo. Dico. n. q̄ i. de aliquo agē-
te successiue verificet. p̄sertim de agēte p̄ci-
pali. q̄ cum sit actio successiua prius aliquo
agente fiebat actio. nō tñ sic oī esse de agente
instāli. nunc aut caliditas est agens instāle.
ignis aut gratta exēpli. vel eius forma est
agēs principale. & iō in casu p̄dicto sequit̄ q̄
ante datū instās aliq̄d agens prius agebat in
b. videt̄ a. vel simile. sed hoc nō sequitur de ca-
liditate. Ex quo p̄z nō p̄bāt p̄mā p̄lōnē
d. enī in casu illo nō agit velocius a. imo agit
eque velociter & a p̄portionē dupla. ¶ Et
eodem p̄z ad sequentē p̄lōnē que negat̄
& p̄ter dī q̄ cum. a. incipiet moueri veloci-
tate. d. v. vt q̄ttuor gratta exēpli poterit con-
tinuare motum suū s̄m illū gradū veloci-
tas. & p̄ter dabit p̄mū instans. in quo mo-
uebit̄ velocitate. d. & dabit̄ maximā p̄portio-
nem maximā velocitas qua p̄ tunc mouebitur.

¶ Possēt etiam aliq̄s cauillare p̄tra. Ad. q̄
vult q̄. c. caliditas nō prius fuit imo s̄m cū
prius fuit in tpe. i. in nullo instāti prius. Ad.
p̄cederet. & iō p̄tra alios conat̄ cōcludere q̄
ic. fuit ante illud instans. sicut ante illud p̄du-
cebatur. ¶ Ego vero replicō cōtra r̄siones
illas. & pono agens principale intēdi in po-
tētia. aut nō esse p̄tūe idem. vt si successiue
forma ignis generet̄. & sicut successiue gene-
rat̄. ita successiue agat. & s̄m q̄ p̄tūe ē plus
de forma ignis. ita ē maioris potētie ad agē-
dū i. b. & finis nūc in medio instāti. i. quo se-
ma ignis que p̄ tūc repitur h̄z p̄portionē du-
plā ad. b. & parz tūc q̄ illa forma p̄ tunc nō
aget aliter prius egisset. hoc aut̄ est falsum. q̄
nō prius fuit. ¶ Ex quo infero. p̄portionem
duplā nō esse maximā. neq̄ aliam minorem
duplam. quare &c. nisi vellentus dicere sicut.
Ad. infra q̄ imo prius fuit. i. in nullo instāti
prius. ¶ Videt̄ mibi tenendo r̄siones cōez
tādē dicēdū q̄ ē de agēte p̄cipali. nō oī q̄
agit prius agebat. sed bene seq̄t̄ q̄ vel ip̄m
vel aliq̄d eius prius agebat. & tunc esset vey
¶ Cōsidera vltērius qualiter p̄bāda est se-
quens p̄lō. s̄. q̄intenderet motum suū. & tñ
nec per tps. nec p̄ instans intenderet motum
suū. ¶ Credo q̄ velit hoc modo p̄bare. si
simus in illo instāti esset verum dicere. a. in
tēdi motum suū & nō per tps. q̄ tūc instās
duraret p̄ tps. nec per instans. q̄ tunc in illo
instāti hēret aliquem gradū motus quem
prius nō hēbat. q̄d tñ est manifeste falsū vt
ex p̄dictis p̄z. ¶ Nunc aut̄ p̄z r̄sio ex dēis
q̄ cōcedendum est q̄. a. in illo instāti h̄z ali-
quem gradum motus gratta exēpli vt q̄t-
tuor quē prius nō hēbat & ille gradus est nu-
per acq̄situs. ¶ Et p̄ idem p̄z ad aliam p̄lō-
nē q̄. a. velocius mouebit̄ q̄ nūc. & in nulla
p̄portionē velocius. q̄ debet sic p̄bāt. p̄mo
mouebitur velocius. eo q̄ intendet eius mo-
tum cōtinue. & in nulla p̄portionē velocius.
eo q̄ imēdiatē post hoc mouebitur velocita-
te. vt q̄ttuor nunc aut̄ mouet̄ qualibet instā-
tuor nulla est p̄portio. ¶ Diceret̄. n. q̄
nūc mouetur velocitate vt. iiii. sicut quilibet
infra quattuor mouebit̄. arguētum. igitur
super falso fundatur. ¶ Aliter dicēdo s̄m
Ad. p̄batur conclusio. q̄ imēdiatē post hoc
mouebitur velocius q̄ nunc. eo q̄ nunc nou

mouebitur. vt. iiii. sed immediate post sic. qua-
 re immediate post hoc intēdet motū. et nō p in-
 stans tñ vt p3. q: instās immediatē instanti
 Nec p tps. q: in toto tpe sequēti mouebitur
 vniſormiter. vt. iiii. et Et p idem pbatur fa-
 cōclusio. Adodo p3 ex dictis fundamentum
 eius deficere. ¶ Cōsiderādum preterea cir-
 ca conclusiones que sequūtur fm eū q̄s vide-
 tur sibi sufficiēter ex dictis pbasse. q̄uis enī
 fm eius opīonem pcederent. tñ nō oīo s3
 cōem opīonem. ¶ Uide tñ primā que. q:
 particularis est de virtute sermonis. et fm
 cōem opīonē cōcederet l3 nō ad intellectu
 eius. Dicit enī aliqd successiue pducendū
 erit qd in nullo instanti erit. hoc. n. verum ē
 de tempore. et motu que sunt res successiue
 nō tñ verum est fm cōem opīonem de re
 permanente successiue pducenda. puta quā-
 tūte qualitate. et. de quibus ipse intelligit.
 ¶ Correlaria vero sequentia qualiter verifi-
 cari debent fm eum satis liquet. ideo hic iō
 extēdo calamum. ¶ Considera tñ cōclusiōes
 quas postea dicit tenendas. q: prima videt
 contra ipsum in sequētibz. qd dicit q: for.
 nunq̄ incipit esse. eo q: ille binarius nō inci-
 pīt esse. demonstratis mā et aīa intellectiua
 for. ¶ Similiter q: idem binarius nunq̄ de-
 finet esse. for. nunq̄ desinet esse. et tñ for. erit
 in aliquo instanti. q nunc nō est in aliquo in-
 stanti. ¶ Cōsidera postea rñsiones ad pēo-
 nes quas adducit ptra se pbationes earum
 ¶ Prima pbat faciliē. q: si for. erit in fine
 hore et in nullo instāti ante finem hore finis
 hore erit primū esse sui. et tñ for. erit in tota
 ora ante finem hore. ergo et. ¶ Et p idem
 arguit q: incipiet esse postq̄ fuerit. q: in fine
 hore incipiet esse. eo q: tunc erit. et nō imedia-
 te ante in aliquo instanti erit. et tñ prius erit
 videlicet immediate ante finem hore. ergo inci-
 pīt esse postq̄ fuerit. ¶ Tertiū vō sic pbat
 augeat for. vsq̄ ad finem hore et sit in instāti
 medio pedalis. tunc arguitur q: in instāti me-
 dio nō erit maior q̄ ante. q: in instanti medio
 nō erit maior q̄ pedalis. et immediate ante erit
 pedalis. ergo. ¶ Ad prima duo. Ad. rñdet
 l3 breuiter et succinte. Ad tertiz vero nō ap-
 paret rñsio. sed mihi videt cōcedendū esse
 tertiū fm eū. sicut et duo precedentia. ¶ Cō-
 sidera vltimus q: dicit de rōnalibus. dicit. n.

q: nullius hoīs dabitur primū. sed cuiuslibet
 hominis qui aliqd incipiet esse dabitur vlti-
 mus qd nō. Adagiter nō se declarat. ¶ S3
 primū sic pbatur. Si datur primū esse for.
 sit. ergo for. nunc primo in. a. instāti. et argui-
 tur sic. for. prius fuit in aliquo instanti. ergo a
 instans. nō est primum esse ipsius. assumptū
 pbatur sic. Iste binarius ante hoc fuit in ali-
 quo instāti. et iste binarius est for. vel fuit for.
 ergo for. fuit aī hoc in aliquo instanti assum-
 ptum p3. eo q: hec anima anteq̄ informaret
 hanc mān for. prius informabat ptem. et p
 p̄s prius fuit. et hec materia ē fuit p̄s in ali-
 quo instanti. ergo ille binarius. ¶ Secundū
 pbat q: postq̄ hec anima p ptem ante p̄e
 introducet in hanc māz dabit vltimū in quo
 nō erit in aliqua pte materie et per p̄s dabi-
 tur vltimum nō esse huius anime. q̄is enī
 incipiet induci hec anima in aliquam ptem ma-
 terie. tunc hec aīa nō erit. sed immediate post
 erit in aliquo instanti. ergo et ideo erit vltimū
 nō esse for. Si enim for. dicat aggregatū ex
 a. forma et b. materia. tunc in illo instanti ille
 binarius non erit. q: tunc hec anima nō erit
 et immediate p̄ illud iste binarius erit i aliquo
 instanti. ergo tunc erit vltimum non esse illi
 binarii. Et per ideo erit vltimū nō ēē for. eo
 q: for. tūc nō erit. et immediate post illd for. erit
 in aliquo instanti. q: ille binarius. immediate
 post erit in aliquo instanti et ille binarius erit
 for. ergo et. ¶ Cōtra hec duo af. Et primo
 contra primum. sit ita q: for. dicat aggregatū
 ex. a. materia et b. anima intellectiua. et tūc se-
 quitur q: dabitur primū instās in quo. b. for.
 in a. adequate informabit. a. materiam et sit il-
 lud. c. et arguo tunc q: c. erit primū esse for.
 q: i. c. instāti for. erit et for. nō immediate ante
 illud instans erit in aliquo instanti. ergo. Uel
 melius sic cum erimus i. c. tūc erit verum
 q: c. erit primū. eo q: est in. c. et for. imedia-
 te ante hoc nō fuit in aliquo instanti. ergo te-
 net p̄a per modū exponēdi suū. et aīa pbat
 tur supponēdo nō dari ampliationem ut ipse
 vult. q: si nō sit vera. detur oppositū. s. for. i
 mediate ante hoc fuit in aliquo instāti. modo
 hec est falsa q: significat q: aliqd qd fuit for.
 immediate ante hoc fuit in aliquo instāti. et hec
 videt falsa. q: nō alibi ante hoc fuit for. ¶ Item
 si esset vera hoc maxime videret p illas re-

soluentes. Ille binarius immediate an hoc sit in aliquo instanti. et ille binarius fuit sor. ergo modo per minorem non esset vera eo quod nunquam an hoc fuit sor. ¶ Possent ipse dicere cavillando quod immo ante hoc fuit. fuit et immediate ante hoc fuit. fuit in tempore. sed in nullo adequate et in nullo instanti ante hoc fuerit et sic procedendum erit quod ille binarius fuit sor. ¶ Aliiter quidam dicunt argumento meo quod ex illis resolutivis solum sequitur quod incipit sortes esse aut incipit esse sor. sed non sequitur quod sortes incipit esse. ¶ Deinde arguitur contra secundum quod si in fundamentum suum si nunc incipit. b. anima introduci per prem an prem. a. materie et in fine hore adequate informabit. b. magis in causam seque quod quolibet instanti huius hore an. c. erit ultimus non esse sor. quod non est rationabile. et per batur anima. quod dato instanti medio in isto non erit sor. et immediate post sor. erit in aliquo instanti eo quod iste binarius ex. a. et b. immediate post erit in aliquo instanti. ergo sor. immediate post illud erit in aliquo instanti. Et sicut arguitur de uno instanti an. c. ita videtur arguendum de quolibet alio. ¶ Illud non posset ipse dicere quod in isto instanti medio non erit sor. tamen sor. erit in illo instanti medio. et per prius prima exponens esset falsa. quod ly sor. dicitur procedere. Ad autem sor. erit in illo instanti medio per. quod ille binarius erit in illo instanti. et ille binarius erit sor. ergo Et tunc prius concederet quod sor. per magnum tempus erit antequam erit sor. ¶ Sed contra rationem ad hoc arguitur. sit ita quod nunc distemus per unam horam a principio illius hore in quo incipit. b. anima introduci in aliquam partem materie. et sit illud. c. et tunc finem eum. c. erit ultimus non esse sor. et consequenter in. c. instanti sor. incipit et esse. ¶ Sed arguitur quod non. quod si sic hoc maxime foret per eius exponens sor. i. c. non erit sed immediate post. c. erit in aliquo instanti. modo prima est falsa. quod ille binarius erit in. c. hoc est manifeste falsum. finem eum. ideo nihil probans. ¶ Arguitur tamen adhuc contra. quia saltem sequitur quod quocumque instanti dato huius hore an. c. ipsum erit ultimus non esse sor. quod cum erimus in instanti medio erit verum dicere. sor. non est in instanti presenti. et immediate post hoc sor. erit in aliquo instanti. eo quod ille binarius immediate post hoc erit in aliquo instanti. ideo tunc erit verum dicere. hoc

esse ultimum in esse sor. Et sicut arguitur de isto. ita de quolibet et alio. Non igitur potest evitari quin concedendum sit quod quocumque dato tali quando ipsum erit. erit verum dicere hoc est ultimus non esse sor. ¶ Nunc autem pro veritate dicenda dicam ea que mihi apparerent. ¶ Primo si tenemus quod ad identitatem compositi naturalis sufficit identitas forme consequenter pono duas conclusiones. ¶ Prima. Si anima intellectiva sor. incipiat subito induci in certam partem materie sicut est possibile. ut prius ostendi. tunc dabitur primum esse sor. sicut dabitur primum instans illius anime in materia. quecumque sit illa. ¶ Secunda conclusio. si anima sor. per partem ante partem introductur. tunc sicut non dabitur primum instans anime sort. in materia. sed ultimum quod non ita dabitur ultimum non esse sor. et non primum esse ipsius. Si vero tenemus opinionem magistri quod ad identitatem sor. requiritur hec materia. et hec forma consequenter dicentur due conclusiones. ¶ Prima conclusio. Si anima intellectiva incipiat subito induci in certam partem materie dabitur primum esse sor. vel alterius requirentis formam. et illam materiam ad esse sui. ¶ Secunda conclusio. Si per partem ante partem inducetur anima intellectiva in materiam. et ad esse sor. requiratur. a. materia generalis argumeti. tunc cito erit extensa hec anima in intellectiva in. a. materia adequate. tam cito erit sor. et per consequens cum dabitur primum instans. in quo. b. anima erit in. a. materia extensa adequate. ideo dabitur primum esse sor. ¶ Ad rationem autem suam in oppositum quam elicere possumus ex verbis suis. sed non in isto loco cum arguitur quod sor. erit in aliquo instanti ante illud instans. quod ille binarius erit in aliquo instanti an illud instans. et ille binarius erit sor. ergo. Respondetur negando consequentiam nec est syllogismus expositivus. ut alias dixi in tertio de anima. ¶ Sed contra. hec responsio non tollit argumentum. eo quod tantum connotatur ly sor. sicut ly ille binarius. ita namque significat compositum ex hac materia. et ex hac forma sicut ille binarius. quia ratio non habet colorem quam posui in tertio de anima sequendo opinionem communem. ¶ Illud non posset dici quod saltem est illa diversitas. quod ly sor. est

notat hanc materiam. et hanc formam simul
 unctas. sed non ly ille binarius. ¶ Sequendo
 aut opinione eodem quod ad esse for. sufficit
 idēitas forme. tunc ly ille binarius est magis
 cōnotatiuus. ut ibi dixi. ¶ Considera ulterius
 circa correlata sequentia. concedit enim quod
 libet hō qui incipiet esse prius incipiet esse. quā
 incipiet esse hō. ¶ Redo quod hoc modo verifica-
 ri velit. si for. gra argumētū quod incipiet esse. ad
 cuius esse requiritur. a. materia simul cū. b.
 forma. et sequitur tunc quod for. nunquā incipiet
 esse hō. nisi quā. b. forma erit adequate in a.
 materia. sed prius incipiet esse. ergo assum-
 ptum probatur. quod in eo instanti. in quo aia i-
 cipiet introduci in aliquā partē. a. for. incipiet
 esse. Arguendo sic. ille binarius incipiet esse.
 et ille binarius erit for. ergo. ¶ Sed apparet
 mihi multiplex deficere fundamentum eius.
 ¶ Primo. quod cum non datur ampliatio fin-
 eum in ista for. incipit esse ly for. solū suppo-
 nit per eo quod incipit esse. modo nihil incipit esse
 for. in casu isto. ¶ Secundo sicut cōceditur i
 casu illo quod for. incipiet esse. ita cōcedendū vī
 quod tunc incipiet esse hō. quod tunc non erit hō
 mo. sed immediate post erit hō. quod ille bi-
 narius immediate post erit hō. et ille bina-
 rius erit for. ergo. ¶ Item non valet ille mo-
 dus arguendi. ut prius dixi. ille binarius inci-
 pit esse. et ille binarius est vel erit for. ergo. sed
 solum sequitur quod aliquod aggregatum quod
 erit for. incipiet esse. ¶ Item illud videtur cō-
 tradicere fundamento priori quo probatur
 cor. predictum. scilicet si aliquis hō incipit
 et esse prius incipiet esse et. ideo non sequitur
 nullus erit prius hō productus ex da-
 to semine. ergo et. patet enim ex predictis cō-
 sequentiā non valere. ¶ Considera post hoc
 argumentum quod adducit ad probandum quod
 non dabitur prius instans introductionis
 anime intellectue. et consequenter non dabi-
 tur prius hō productus. admissio enim
 quod a. sit minima caliditas cum qua non potest
 stare forma dati seminis. consequenter ad ar-
 gumentum dicitur quod hoc contingere potest
 ut datur prius esse for. et prius est ani-
 me eius in materia ut superius probatum ē
 esse possibile. et hoc siue caliditas illius mate-
 rie sit vniū. mis siue diffō. mis. Et consequē-
 ter quod si sit vniū. mis verum est ut plurimū

quod tunc agens ageret velocius in partes pro-
 pinquā quā remotā. non tamen necessario. imo pot-
 eque velociter agere in omnē partem. ut su-
 pradictū est. ¶ Cū autē dicit ulterius quod si pas-
 sum sit diffō. mis. tunc aut erit sic diffō. mis. quod
 ager eque velociter in partem propinquā et re-
 motā. et dicit hoc non esse possibile. ¶ Dico quod
 si erit diffō. mis in caliditate et debeat in oēs
 partes eius eque cito inducere aīaz intellectiua
 dicit etiam in oēs partes eius eque cito inducere a
 caliditatē. et hoc non potest esse nisi velocius age-
 ret in illas partes in quibus est minus de calidi-
 tate. quod esse potest per in illis minus resistere sed
 frigiditatē. et ibi minus ē de multitudine for-
 me resistētis. ¶ Et ulterius quod verū est si de-
 beret agere eque velociter in partē propinquā et
 remotā dicit remotā ē minoris resistentie. sed
 ex hoc non sequitur quod ibi plus dicit de fili sine d
 caliditate. et prius min⁹ d frigiditate ut ipse in-
 nuat. Staret. n. i remota parte plus ē de frigi-
 ditate gradualis. et ē minoris resistentie. Non
 ergo sequitur illa conclusio quā peludit. videlicet a
 liditas prius erit ad extremū remotius illi
 passi quā in parte propinquā. nisi suppositis illis
 quod ipse supponit. videlicet quod agens vniū. mis
 agat quo ad partes materie et in parte remotā
 et sit intensior caliditas. ¶ Et aliam est etiam quod
 nullū erit prius instans. in quo erit a. caliditas
 ad aliquē punctū intrinsecū passi. nisi suppo-
 sitis illis quod dixi. et ulterius quod nulla pars passi
 sit vniū. mis. ¶ Cū autē dicit ulterius quod si fu-
 erit taliter diffō. mis quod velocius agat i remo-
 tū quā in propinquū. Dico hoc ē possibile per
 minorem esse resistentiā in parte remotā. et prius
 admittitur dari partē in quā velocissime agit
 scilicet quo ad extremum eius. et hoc erit
 propter minorem resistentiā. vnde cumque
 hoc proueniat. non tamen oportet ibi ē plus
 de simili. i. caliditatem gradualiter intensiorē
 neque etiam plus esse de multitudine calidita-
 tis. Ad id enim alijs causis. sit. vna quali-
 tas minus resistens quam ratione minoris
 multitudinis. imaginor igitur agens tales ha-
 bere proportionēs ad omnia puncta et taliter
 ad ea diffō. mis agere quod in eodem instanti
 erit omnib⁹ eis introducta a caliditas. et hoc
 erit remissiori existente caliditate in parte re-
 motiori quam in parte propinquiori post
 quam continue velocius agat ad puncta re-

motiora q̄ ppingo: a. tunc. n. in cōli tpe intē
 fio: inducet in remotū q̄ in ppinguū. iō nō
 sequitur illud qd vltimate concludit. videlz
 nullū erit primū instās in quo forma sequēs
 erit introducta. ¶ Considera vterius circa ar
 gumenta q̄ adducit ptra se et solutiones eius
 verū. n. dicit. nō addendo casus primū et se/
 cundū. q: tunc aut agens nullā haberet pro
 positionē ad punctū immediatū. et aut ad quēli
 bet punctū intrinsecū h̄et infinitā. sed nega/
 tio illorū casuū nō obstat qn possibile sit age
 re in certā partē materie simul fmi se. et qdli
 bet sui inducere. a. caliditatē ḡa exēpli. et cō
 sequenter eq̄ cito p totū inducere formā. Ca
 sus autē q̄ ponit in replicatione ptra orōnē su
 am est possibilis. et probat intē. R̄sio autē
 sua nihil est. cū dicit q̄ hoc nihil pbat. eo q̄
 adhuc citius pueniet actio ad partē pping
 o: q̄. h̄a sit tñ adhuc stat tales h̄e pro
 positiones ad puncta intrinseca q̄ eque cito
 inducet. a. gradū caliditatis in oīa illa. et eq̄
 cito formā ad oīa illa introducet. ¶ Ad tertiu
 nō r̄idet. q: v̄z probat q̄ argumentū suū
 maxime pbat de passo vniiformi siue vnifor
 mis resistētie. sed de passo diffōrmi ptingit
 intentū. ¶ Ad quartū nō r̄idet. q: pbat v̄z
 est enim possibile taliter agens extrinsecū ve
 locius agere in ppinguū. et intrinsecū taliter
 agere velocius in remotum. q̄ illa duo simul
 eque cito inducent. a. gradū caliditatis p to
 tū et p̄ter formā substantiālē. ¶ Cū autem
 in vltimo notabili dicit q̄ si agens agat velo
 cius. aut eque velociter in remotū. tunc mi
 nus est de qualitate in remoto. non appa
 ret mihi necessarium. potest enim esse eque
 gradualiter. licet minoris resistētie in parte
 remota. Item posset esse equaliter de multi
 tudine forme licet merito alterius circūstan
 tie min⁹ resisteret in pte remota. Ca. 3.

Ed pro rerum

s definitionibus et. Considera pri
 mo suppositiones eius. In pri
 ma in libro meo loquitur solum
 de re inanimata. in alijs libris reperit tam de
 aīatis q̄ de ināiatis. Et si loqueret vniuer
 saliter nō esset vniuer saliter verum. sicut de
 for. desinente esse posito q̄ ad eius esse suffi
 ciat sola forma in materia. nisi forte vellet seq

suā fantasiā q̄ nullus hō desinit esse. Ideo
 forte dicit in lra cuiuslibet sube desinentis: et
 et. verū tñ diceret ipe q̄ ad esse for. regitur
 esse hūius forme in hac materia. ¶ Ultima
 eius suppositio nō tenet fm cōem opinionē
 v̄z variata tota materia variat cōpositū cu
 ius est materia. idē. n. for. eadez aīa manente
 pōt cū diuersis totalibus materiis mane
 re. ¶ Considera r̄sionē eius. Ad argūmen
 tū cōtra ipm cū arguit q̄ tunc q̄cquid sufficit
 corūpere pte alicuius cōpositi sufficeret cor
 rūpere totū. licet r̄sio sua vera sit. tñ alia faci
 lior r̄sio dari pōt et magis vt puto. pposito
 conueniens. v̄z concedendo q̄ q̄cqd sufficit
 corūpere partē alicuius totius sufficit corū
 pere illud totū cathegorematicē. nō tñ sinca
 thetica vt sufficiat corūpere q̄libet eius par
 tē. Et p̄ter d̄ q̄ nō regitur maior potētia
 vel proportio ad corūpendū totū cathegore
 maticē q̄ partē l̄z regatur maior ad corūm
 pendū totum sinca the. et ex consequenti non
 maioris difficultatis est corūpere totū cath
 gorematicē q̄ partes. Sed forte sequitur ipe
 opinionem calculatoris de reactione. qui vult
 passum debilius agente nō sufficere alijs pa
 ribus in aliqua parte agentis corūpere qua
 litatem contrariā. ¶ Cū in correlario se
 quente appellat animā rem inanimatā. Di
 cit enim quālibet formā substantiālē desinen
 tem esse rem inanimatā. ¶ Considera dum
 fecit exceptionem sue conclusionis ponendo
 relationes differre a suis fundamentis. non
 loquitur consequenter. debet enim probare
 q̄ veritatis illius. tu moueris. non datur vl
 timū in sui desitione. sed potius primū q̄ nō
 vt est rei veritas. Ipe autē dicit q̄ eius veri
 tatis nō dat primū sed vltimū q̄ nō. et hoc
 est v̄z. et hoc est quo ad eius inceptionē q̄re
 non nō ad propositum iogē. Ca. 4.

Ed incidit

s aīalis et. ¶ Circa suppositiones
 q̄s ibi ponit q̄ prima fronte ve
 re apparent. videatur in solutio
 ne argumentorū suorū an limitande sint et q̄li
 ter. ¶ Considera primū correlariū euz infert
 q̄ q̄libet membrū alicuius aīalis est eiusdē
 speciei cū quolibet mēbro eiusdē. hoc enim
 nō foret verū tenēdo in aīali ore formas par

riculares mēbroꝝ p̄ter aīaz. Tunc. n. p̄ter
dicimus q̄ ossis eq̄ & carnis eiusdē nō ē for-
ma vltimata eiusdē speciei. Alterius. n. spe-
ciei est forma particularis carnis. & alterius
forma ossis. & ite sunt vltimate forme. ¶ Et
idē v̄ dicendū ad aliud q̄d infer̄ vltērius d̄
hoīe q̄uis. n. in q̄libet pte quātitatina huius
hoīs sit eadē aīa numero. tñ p̄ter illā in di-
uerfis in ībris diuerse sunt forme particula-
res & ille sunt vltime. ¶ Per idē p̄ sequēs
conclariū nō esse v̄ez q̄ quēlibet pars quā-
titatina alicuius aīalis & illud aīal sunt eiusdē
speciei. hāc vltimata forma totius aīalis ē aīa
sed vltimata forma partis nō est aīa sed for-
ma particularis. ¶ Si tñ fieret instantia d̄ ag-
gregato ex carne & nervo vel capite manu &
similibus. D̄ q̄ caput nō est vere vnū per
vnā formā sed aggregatū ex partibus diuer-
sarū speciez q̄ tñ inuicē p̄tinuantur p̄ formā
vnā totius. q̄ omnib̄ illis partibus est cōis.
¶ Ad igitur oꝝ vltērius concedere vt ip̄e cō-
cedit q̄ totū & sue partes sunt eiusdē speciei
essēntialis. ¶ Ad argumentū autē cū vl-
terius infer̄ q̄ foret possibile aliquid transi-
re de specie in spēm aliā ip̄o nō corrupto. cō-
ceditur q̄ pars bouis pōt fieri bos q̄ tñ non
est bos. tñ illa pars nullus erat determinate
speciei. sed erat aggregatū quoddā ex pluri-
bus diuersarū speciez inuicē p̄tinuatū p̄ vnā
formā vt p̄ d̄cebat. ¶ Et si arguit q̄ ca-
put grā exēplū ē vnū ens p̄tinuū p̄ vnā formā
& p̄ oīs indiuiduū vnū & p̄ oīs sub vna sp̄e
tñ cōtentū de p̄dicamēto s̄be. q̄re nō est ag-
gregatū. ex indiuiduis pluriū sp̄ez. ¶ Pre-
terea querendū esset q̄ species esset illa sub q̄
est. R̄ndet negando p̄iam primā. q̄uis. n.
partes eius cōtinuent p̄ aīaz. sunt postea for-
me particulares rōe q̄rū cū sint specie distin-
cte nō est totū vnū indiuiduū. sed plura inui-
cē cōtinuata & aggregata. ¶ Aliter posset q̄s
dicere q̄ caput est vnū indiuiduū. sub deter-
minata specie capitis. & illud indiuiduū ē ag-
gregatū ex pluribus indiuiduis diuersarū
speciez q̄ adinuicē p̄tinuat p̄ vnā formā eis
cōez l̄z nulli illorū vltimata. ¶ Cō autē vltēri-
us infer̄ q̄d quēlibet pars quātitatina hoīs
est hō. & quēlibet pars bouis est bos. p̄ ex
p̄dictis illud nō esse p̄cedendū s̄m opposi-
tā opinionē. & p̄ter negat q̄ quēlibet pars ho-

minis & hō sint eiusdē speciei. tenendo supe-
rius dicta. Hoc autē dico sequendū cōez op̄i-
nionē. & cū hoc tenendo in mēbris hoīs for-
me distinctas formas particulares quib̄ in-
uicē distinguunt. ¶ Ad agis tñ alias credidit
& alio nō apparente magis credo hūc ma-
gistro. & p̄ter teneo partē aīalis esse eiusdē
speciei cū toto isto aīali. ¶ Sequendo autem
opinionē cōem. vt modo sūstēti. r̄ideo vl-
terius ad aliā p̄firmationē cū arguit q̄ tunc
pars hoīs esset indiuiduū alterius speciei ab
hoīe. D̄ si loqueris de parte simplicī ip̄a est
alterius speciei ab hoīe vt caro nervus &c. &
conceditur q̄ illius partis & totius eadē est
forma sp̄e. sed vnus vltimata. alterius non.
Aīa. n. tota est vltimata hominī & nō vltima-
ta carni. est totaliter hoīs totius & particula-
ris carnis. forma vero carnis est vltimata
carni. sed nō toti hominī. & est adequata car-
ni. sed nō toti hominī. sed est forma totius ho-
minis partialit̄. & hoc mō nō inconuenit di-
uerfa indiuidua specie hīc easdē formas sp̄e
vltimata vni & alteri nō. vnt adequata. & al-
teri nō. Si vero loqueris de parte etheroge-
nea vt capite & filib̄ p̄ ex p̄dictis illā nō ē
indiuiduū vnū sub vna determinata sp̄e solū ē
p̄cedendū sed aggregatū &c. vt p̄us d̄ez est.
¶ Ad illud autē q̄d vltimo inducit. v̄z dato
opposito sequeretur duas species differen-
tes. aut duo indiuidua illarū specierum diffe-
rentiū & nō cōmunicantiū esse equalis per-
fectionis essēntialis. Ad p̄bat ip̄e cōclusi-
onē. Sed pōt sic probari. pars bouis & bos
aut pars hominis & homo sunt diuersarū
speciez. & tñ eiusdē p̄fectionis cūz maxima
vniūsq̄ perfectio sit aīa que in homine. & in
parte ipsius est eadem numero. & in boue &
parte ipsius est eiusdē speciei. ¶ Quare mi-
hi app̄z saluo meliori iudicio cōcedendā ē
cōclusionē. Illaz repugnat loquēdo de indi-
uiduis diuersarū specierum quorū vnū est p̄
alterius. & quibus l̄z maxima eorū perfectio
sit eadem forma numero vel specie. tamen
vni illorū est vltimata alteri nō. vni est ade-
quata alteri vero non. Considera vltērius cū
infer̄ opinionē. s̄uā. vera. n. dicit s̄m illaz cū
magis assentio vt p̄ius dixi. licet putem op-
positum defendi posse vt hīc p̄ius defendi.
¶ Considera quare ponit illaz particulā. q̄d

dico ppter partes equi habentes formas par-
 tiales. & hoc dicit in rñsione ad illud argumē-
 tum qd pes hominis esset risibilis & rñnalis.
Considera vltre ius ea que dicit de augeri
 & diminui. dum arguit contra se conceden-
 do conclusionem quam intendit. Ille con-
 clusiones videntur concedende supposito qd
 nihil vere augeatur. nisi illud quod recipit ali-
 quā partem de nouo per intus susceptionem
 alimenti. non est enim idem a principio vsqz
 ad finem i. l. quod recipit motum augmenti
 quare &c. **P**ossunt tamen duo esse modi
 loquendi vel tres ei oppositi. **P**rimus est
 tenendo qd ad idēitatem compositi sufficiat
 idēitas forme. et non requiratur idēti-
 tas materie. consequenter diceretur qd saltem
 homo potest vere augeri. quia manet idem
 homo cum eadez anima a principio augmē-
 ti. vel diminutionis vsqz ad finem. i. l. fiat ma-
 terie variatio. **P**ossimus secundo sequi
 modum Ugonis. quem tenet in questione se
 parata de augmento videlicet. primo suppo-
 nendo sicut prius ad idēitates compositi suf-
 ficere idēitatem forme. secundo qd eadez for-
 ma numero extensa potest aliquādo esse ma-
 ior. & aliquādo minor sū maiorē. aut mi-
 nozem materie extensionem. & sic cum diuer-
 sis materiebus semper est eadem formeque
 dum in homine. sed in omnibus alijs ani-
 matis. & consequenter neduz homo vere au-
 getur. sed oia animata postqz post aduentuz
 noue partis eadem manet forma numero. &
 ppter manent eadē partes formales. vt dici-
 tur primo de generatione. Dicit etiam qd in
 trāsmutatione nutrimenti sit materierum si-
 mul penetratio & vtraqz simul eandem for-
 mā numero informat sine additōe noue for-
 mę. **T**ertius modus loquendi pōt ēē iste
 supponendo qd verā augmentatio. i. l. presu-
 ponat additionē ptis ad partē mediātē alimē-
 to. nō tñ requir ad hoc vt aliqd vere augea-
 tur ipm esse cōpositū ex parte preexistēti & de
 nouo additā. sed sufficit ipm extendi ad ma-
 iores dimēnsiones. cōcurrente cū hoc additōe
 noue ptis aīate ad ptē aīatā. qd vel prius
 fuerit. vel nup fiat. Et tunc pster diceretur
 qd ps pexistens si extēdat ad maiores dimē-
 siones vere auget. Sifr ps de nouo additā
 ad maiores dimēnsiones extensa vere auget.

Idē etiā de toto est possibile. nā possibile ēē
 tñ aīal stat p certū tps. vbi gfa p horā i quo
 nulla fiat actualis pterfio nutrimenti & i sub-
 stātiā aīti i. l. fiat pparatio & totū aīal sū se &
 quālibet sui ptē extendi sū oēs dīamētz ad
 maiores dimēnsiones. & p pps vere augeri.
Et pōt teneri sū hunc modū sū cū ma-
 gistro ad variationē materie variari cōposi-
 tū. & sū hunc modū ita saluabit de habentis
 bus aīaz extensaz sicut de hoīe. sicut etiā pe-
 nes sū modū de vtroqz saluabit de dimi-
 nutione. **E**adē snia ponēda vī sū oēs hos
 modos. **P**enes primū pz qd de hoīe salte z
 teueret. i. l. nō de alijs vere diminui cū ma-
 neat ptnue eadē aīa. **P**enes sū de vtroqz
 verificat. cū sū illū ita. pīgat aīaz extensaz
 eandē numero cōdēfari ad pōdēfationē corpo-
 ris sicut cōtingit eā magis extēdi. **P**enes ter-
 tiū modū diceret qd possibile est aīal p tps
 manere a quo nulla fiat resolutio. & a fortior
 possibile est de parte. si enim a quālibet par-
 te cōtinue fieret resolutio subito totū fieret qd
 quantū. Quo supposito possibile est partē tñ
 de nouo additā qd preexistēte vere diminui
 vt in tpe senectutis si fiat cōtractio aīcū par-
 tis sine resolutione. Idē etiā de toto posito p
 horā nihil resolui. & tñ totū pīrabi. tunc enī
 aīal vere diminui p ptractionē &c. & manz
 idē cōpositū cū eadē forma & eadē materie
 p horā. Et penes hunc tertū modū tenet
 pōt sauendo magistro ad idēitatem cōpositi i
 regri idēitatem materie. **A**d illud aut qd po-
 stea magister pcludit qd nihil pōt hīe aīa p-
 tē qd hī manēs idē numero. illud pcedit sū
 cōm opinionē. d e forma. de materia. d qñ-
 tate. de qūitate. de cōposito vero hīte formā
 extensaz etiā pcederet sū cōez opinionē. Sū
 sū. v. nō pcederet i opinionē prius recitata.
 De habente aut formā inextensaz nō cōcede-
 ret sū cōez opinionē. neqz sū. v. sed apud
 magistrū istū tenentē idēitatem materie requir
 illud pcederet. magister aut pīus facit men-
 tionē de ināīatis. de illis aut minor ē difficul-
 tas. Aris. aut & ceteri pcedit sola aīata vere
 augeri. eo qd augmentatio pīus supponit
 aduētū nutrimenti. qd nō reperit in rebus in-
 aīatis. sed bñ pīrare fieri. **I**āō etiā pīr dimi-
 nui diminutione oppnita augmentationi p
 pīe sumpte. i. l. possit condensari. **E**t alias

ego dixi q̄ rarefactio ⁊ cōdēsatio sunt verius
dicende motus q̄ augmētatio ⁊ dīminutio/
aiatorū de q̄bus loquitur. Aris. eo q̄ in rarefa/
ctiōe ⁊ cōdēsatione manet. idē mobile a prin/
cipio ad finem. Cū autē ulterius magis arguit
cōtra q̄dam ratiōnē q̄ est Adarsī. primo de
generatiōe q̄ planta manet eadē numero i
augmētatione v̄l dīminutiōe eo q̄ manet ps
principalior. Dici potest q̄ augmētū pbat
q̄ nō manet in dīminutiōe plāte eadē forma
nec eadē plāta nūero idēitate stricte sūpta tñ
idēitate large sūpta manet idē v̄tero. Et
vidē dīstictōes magis loco al. ⁊ pōt p̄t tāq̄
ali? mod? loquēdi ad dictā difficultatē. Cō/
sidera ulterius cū magis cōcedit ar. s̄ cū q̄ ac/
cipiēdo nutritiōnē vt cōiter accipit p cōuer/
sione nutritiōis ⁊c. nō est possibile aliqd̄ nu/
triri. Oppositū enīz bulius teneret s̄m alios
C̄p̄mo penes cōm opinionē saltē cōce/
deret de hoīe. manēte enīz eadē aīa intelle/
ctiua numero succedētibz p̄sibus mālībus
manet idē expositū. ⁊ sic p̄ ipsā idē for. ve/
re nutrit. De aliis autē aiatis ab hoīe v̄ con/
cedēdū qd̄ magister pbat nisi reducāmur
ad opinionē Adarsī. C̄p̄ Penes autē modū
s̄m. s̄. Ugo. diceret de oībz aiatis ipsa ve/
re nutriri ⁊ q̄ planta vel asinus est idē nu/
mero a principio nutritiōis vsq̄ ad finē cūz
maneat eadē forma infor: mās priore ⁊ seque/
tem l̄z sub alia ⁊ alia extensione. C̄p̄ Penes
tertū modū adherentē p̄ pte magistro ⁊ te/
nentē q̄ ad idēitatē cōpositi regraf idēitatis
māe cōcederet qd̄ magis cōcedit. C̄p̄ Penes
autē Adarsī. p̄z nō ē cōcedēdū qd̄ magister
cōcedit. q̄ in fine nutritiōis aiati manet idēz
numero large l̄z nō stricte. hec diceret sufficē
ad mētē Aris. Quo autē ad illd̄ qd̄ dicit q̄
nihil pōt h̄re aliā p̄tē q̄ h̄at iā pus dictū est
C̄p̄ Considera ulterius quo ad illū modū arguē/
di quē fac: q̄ si nutritio ēēt pueris ⁊c. tūc aīa
tñ ex sola mā p̄ma nueriret. q̄ sola mā p̄ia
puerit ⁊c. Itā nō s̄m illos modos loquēdi
v̄z. sed s̄m veritatem segtur. dicimus. n. cibū
cōuerit in chylū. ⁊ chylū in sanguinē. ⁊ sic de
aliis l̄z sola mā remaneat ⁊ noua generet for/
ma. Cōuerit nāq̄ subālī de quo intēdimus
nō dicē verū motū. ita vt oporteat idē ppositū
manere vsq̄ in finē. sed dicit corruptionē cō/
positi cū inductione noue forme in eius mate

ria. sicut etiam concedimus aere in aqua cō/
uerri ⁊ econtra. C̄p̄ Considera ulterius modū
illum quem ponit. q̄ si nutritio est aliquid
ipsa est assimilatio p̄tis materialis nutritimen/
ti cū inductione forme subālīs eiusdēz speciei
⁊c. loquitur cōditionaliter q̄: nō cōcedit mo/
tum esse de presenti. sed de futuro vel preteri/
to tñ. C̄p̄ Considera tñ. nam s̄m illum modū
querā ab eo quid est illud qd̄ vere nutritur.
Itā pōt s̄m eū dici neq̄ concedi de animali
neq̄ de parte eius preexistente mālī nec for/
mali nec forma nec materia eius. Restat igitur
vt illud concedatur de nutrimento v̄l de
materia ipsius sicut ipse videtur velle conce/
dere. sed hoc est derisorium nutritimentūz nu/
triri. aut materiam eius primam. nec hoc ver/
bis nec intentioni Aris. est consonum. quare
melius est v̄l modo loquēdi comuni ⁊
trāsire vt prius dicebatur. C̄p̄ Considera ulte/
rius cum dicit negando q̄ continue sit resolu/
tio ab animali. ⁊ per hoc se restringit ad pri/
mum instans animalis. tunc enim non resolu/
uitur. quia tunc daretur primum esse resolu/
tionis. ⁊ hoc credo esse fundamentum eius.
sed iudicio meo non oportebat se sic restrin/
gere. quia certe verisimile est per aliquod tē/
pus. licz paruum manere posse aliquod ani/
mal sine resolutione alicuius partis. licet calor
naturalis per idē tempus continue calefa/
ceret ⁊ subiliaret. Admissō autem gratia ar/
gumentū q̄ ab aliqua parte animati continue
fiet resolutio. tunc recurratur ad vias prius
recitatas vel ad viam magistrī sicut respon/
denti placuerit. C̄p̄ Dudum autēz sciūsti qua/
liter sequitur q̄ si a qualibet parte animalis
fieret vel inciperet fieri resolutio. tūc nulla ps
remaneret ⁊c. quia si dicas q̄ aliqua pars re/
maneat que sit ⁊ sequitur q̄ quelibet pars
eius que prius fuit est. aliter non remaneret
⁊ per consequens non est ab ea resoluta ali/
qua pars. C̄p̄ Considera tamen illos modos
arguēdi quos dicit valere. inter quos vlti/
mus videtur non valere. Uidet̄ enim quilibet
p̄tis incipit aliqua ps augeri. ergo totū incipit
esse infinitum. hec enim p̄ia v̄ valde dubia
ymaginor: enim totaliter aliquid augeri p̄ ad/
ditionem vt aliquod totum toti addat ⁊ me/
dietas medietati ⁊ q̄rta pars quarte parti ⁊
sic in infinitum siue hoc fiat cum penetratio

ne partū. vt iudicio meo oꝝ ymaginari. siue
sine penetratione ꝛc. qꝛe cōsidera qꝛiter ve-
rificarē intendit dictū sū. ¶ Cōsidera ver-
ba sequētia q̄ declarant qd̄ prius dixisti qꝛ p
tꝑs pōt manere idē aīal. lꝫ calor ꝑtinue agat
subtiliādo ꝛc. qꝛe vt ipe dicit. idē aīal nume-
ro pōt p tꝑus alterari. aut localiter moueri.
Et vltēius dicit id qd̄ alias dixisti qꝛ nullus
est verus motus in predicamēto quantitatis
nisi rarefactio ꝛ pdesatio. ¶ Vnde postea qd̄
dicit ad aris. ꝛ verba eius increpatua. tu scis
quid dici oꝝ tenendo oppositū. Ca. 5.

Abium igitur

Incidit vꝛꝫ manēte eadē forma ī
composito ꝛc. ¶ Si volumus
defensare opīonē cōꝛ rīden-
dū est ad argumenta magistri lꝫ difficile sit.
alias dixi qꝛ loquendo siue capiendo termi-
nos mere substantialiter verior apparet mi-
bi opīo magistri. ¶ Ad primū igitur nega-
tur ꝑꝛa qꝛ pes for. esset caput eius. ꝛ sic d̄ eiꝫ
qualꝫ parte. cuius rō est. qꝛ ille terminus pes
nō solū dicit hanc aīaz intellectiua cū hac ma-
teria. sed etiā particulares formas carnis ner-
ui ossis ꝛc. cōponentiū tꝑꝫ. est etiā terminus
cōnotatiuus significans talē pīalmationē vi-
delicet figurā ꝛc. ꝛ talē numeꝫ partū talis
vel talis. Caput autē dicit aliā figuratiōē ꝛ re-
liqꝫ. Et lꝫ nō esset cōnotatiuus alicuius acci-
dētis tñ cōnotat aut substantialiter significat
predictas formas substantiales particulares
que alie sunt ꝛ alie numero in pede ꝛ capite
ꝛ alijs partibus. ꝛ sic vna pars non erit alia
vt ipe inducit. ¶ Cōtra tñ illā rōnē posset in-
stari. ¶ Primo qꝛ signo solū aggregatū ex
materia totius pedis for. ꝛ aīa eius preter-
missis alijs formis particularibus. ꝛ tunc pꝫ
qꝛ hec substantialiter est for. cū in eo nō sit ni-
si forma for. ꝛ materia. ꝛ nō ē ibi alia forma
substantialis. ꝛ sic de qualibet alia arguitur
quare quelibet pars for. esset for. ꝛ quelibet
esset quelibet. ¶ Itē quero in q̄ specie sit pes
substantialiter acceptus siue hec pars substā-
tialiter accepta. ꝛ non vī esse in aliqꝫ. non. n.
in specie humana. qꝛ tunc esset hō. nec in spē
nerui. qꝛ tunc esset neruus. ꝛ p idē nec in spe-
cie carnis aut ossis. ꝛ sic aliqꝫ sba vere vna ꝛ
cōtinua nō repon. res in aliqua siue specie

lissima. ¶ Forte d̄ qꝛ pes nō est sba vere vna
sed aggregatū ex pluribus. Cōtra. qꝛ partes
eius vere ꝑtinuant. ergo est vna sba ꝑtinua.
¶ Ad hoc est difficile rīdere iudicio meo. tñ
vt mihi apparet p nunc. Ad primū d̄ qꝛ ag-
gregatū ex materia totius pedis for. ꝛ aīa in-
tellectiua eius nō est for. nec hō ad hoc. qꝛ
esset hō regreretur aīaz intellectiua eē vltima
tā formā illius aggregati. sed hoc nō est ve-
rū. aīa. n. intellectiua est vltimata forma soliꝫ
totius cōpositi. Illiꝫ vero aggregati ples sūt
vltimate forme suaz partū. vt vna ē vltima
tā nerui. alia ossis. sed nulla ē vltimata totiꝫ.
¶ Sꝫ ꝑtra demōstrato illo aggregato vt pī-
us. hoc est sba aīata sensitua. ergo est aīal p
diffōnē aīalis. ꝛ nullū nisi hō. ergo est hō. ꝛ
nullus nisi for. ergo est for. D̄ negando pī-
mā ꝑꝛaꝫ. sed dꝫ argui sic. hoc est sba aīata
sensitua p aīaz exsistē vltimatiū eius actū. er-
go ꝛc. sed aīis est falsuz. vt dictū est. ¶ Et si
d̄ qꝛ tūc ly aīal ēē terminus cōnotatiuus ꝛ
accidētis. qꝛ tūc diffiniret p extrinseca. nega-
tur ꝑꝛa. cū. n. d̄ p aīaz exsistē actū eius vlti-
mū. oēs illi termini aut sunt de predicamēto
sbe. sicut ly aīal. aut trāscendētes essentielles
sicut ly actus. ¶ Cōtra itēꝫ instat. si nulla ēē
in for. forma substantialis pꝛeꝫ aīam istud ag-
gregatū foret hō. ꝛ ꝑster for. sed nūc nō mi-
nus est hō qꝛ tūc. ergo. ¶ Probabilr d̄ ne-
gādo mīorē. eo qꝛ tūc illa mā nō h̄et formā
vltimā vī istas formas vltimatas qꝫ nūc hꝫ
¶ Alij vero dicerēt negādo maiore cū illud
aggregatū nō sit p se seorsū exsistē. ¶ Sꝫ hec
rītio tūc incidit ī illud incōueniēs. qꝛ terminꝫ
mere subalis aliqd extrinsecū ꝑnotatet. ꝛ per
idē ēē ps aqꝫ quantitatiua nō ēē aqꝫ nec ps ac-
ris ēē aer. ꝛ sic d̄ singulis. ¶ Ad scđꝫ d̄ pe-
dē nō ēē ī aliqꝫ determinata spē sube p se. qꝛ si
est vere ꝛ simplr ꝑtinuū. lꝫ. n. sit quoddā cō-
tinuū ꝑtinitate materie ꝛ ꝑtinitate forme nō
vltimate. nō tñ continuitate forme vltimate.
forma. n. sbalis nerui nō ꝑtinuat forme car-
nis aut ossis nec ecōtra. ꝛ ꝑster diceret illud
aggregatū ēē ī pīdicamēto sube p reductio-
nē aut p accis rōnē pūi suaz. ¶ Cōtra. si-
gno aggregatū ex mā nerui for. ꝛ aīa eiꝫ in-
tellectiua. tūc illud est vere cōtinuū. ꝛ ē sba
ergo ī aliqꝫ specie. ꝛ nō vī nisi in spē humana
ꝛ sic adhuc stat difficultas argumenti. ¶ Ad

hoc probabiliter rñdetur qd lz illud sit vere pti
 unū nō tñ p aliqd qd sit vltima forma eius.
 Est. n. vere ptiunū p formā nerui simul cūz
 aia intellectiua. sed aia intellectiua nō est eius
 vltimata formā nec forma nerui est forma il
 lius aggregati. ¶ Et si arguat vt prius qd ter
 minus mere fbalis eēt cōnotatiuus. rñdeat
 vt prius. ¶ Ad fm eius principale apparet
 mihi difficillimū satisfacere. et illud inter ce
 tera mihi magis pñadet eius opinionē esse
 veriorē. neqz video modū aliquē bñ securūz
 rñdendū ad ipz. lz Albertus pñs et qdā ali
 decerēt qd ex ipsoibili se qd lz. cū igit sit i
 psoibile eadē aiaz numero fil eē in diuerfis
 materiēb? totāb? lz de? hoc facere possit.
 nō icōuenit ex hoc seq for. eē platonē. et tñ
 for. differre a platonē. ¶ Uec tñ rñsio mul
 tis appet ignara. lz. n. hoc eēt nātr ipsoibile
 nō tñ apud deū ē ipsoibile. imo neqz hoc na
 turalr repugnat aut iplicat ptradictionē. Sz
 ex ipsoibili nātr et psoibili supnātr neqz im
 plicat ptradictionē nō dñ seq ipsoibile ipli
 cas ptradictionē puta for. esse platonē. et for.
 simul currere et sedere. et currere et nō cur
 rere. et sic de alijs. sed hec sequent data posi
 tiōe. et illo casu admisso. qd rñsio nulla. ¶ Pre
 terea illud nō foret ipsoibile. imo nātr psoi
 bile. vt statim hic infra dicet ¶ Ad hñ tñ oc
 currit hic modus rñdendū qd illo casu admis
 so. neqz aggregatū ex prima mā et illa aia est
 for. neqz aggregatū ex secunda. cū illa aia est
 for. sed aggregatū ex ambab? materiēb? cū
 eadē aia ē for. sicut a fili qñ dñ aliqz hō dñ no
 uo pducti pus cor pducit et pñr alia mēbra
 pñr nēpalia. añz alia sint pducta vel aīata. dñ
 mēte Aut. xxi. tertij ca. de generatione embri
 onis. Cū igitur cor fuerit aīatū et cerebz. alia
 vō mēbra nō. tñc cor et cerebz cū sint in lo
 eis inuicē dñfātib? nō inuicē pñnuant neqz
 ptes intermedie pñnuant cū eis. cū nōdum
 sint aīate. et pñter dicendū erit neqz cor esse
 for. nec cerebz sed aggregatū ex his. ¶ Ex
 hoc naturali pz rñē Alberti paruifore min?
 rōnabile. ¶ Sz ptra rñsionē arguitur si bec
 aia intellectiua sit prius adēqz te in. a. mā pe
 dali. tñc hoc ē for. demonstrato composito ex
 viroqz. sed vbi postea infundit deus eandem
 aiaz in. b. māz bipedalē. tñc hoc nō minus ē
 for. qz prius postqz in hoc cōposito nō est la

eta variatio. ergo rñsio nulla. Dicere? pñter
 negā lo minore eo qd bec aia erat prius for
 ma adēqz huius materie. nūc aut nō. ¶ Sz
 bec rñsio vñ incidere in illā rñsionē dñ p se exi
 stere. qz. s. regrat cōpositū subale p se existe
 re si dñ esse in predicamēto sube. ¶ Itē con
 tra instat. qz demonstrato illo aggregato hoc
 est suba aīata sensitiua p se for. suz existens p
 aiaz tanqz formā illius cōpositi vltimata. er
 go est aia. et pñter est hō. et pñter nō ali? qz
 for. quare rñsio nulla ad hanc replicationem
 cōtra rñsionē. ¶ Ad aliud cum arguit qd ille
 terminus for. foret accidentalis negatur pñā
 lz hoc nullū sit supsoibile. posset enī ad bñ
 placitū ipōni de nouo taliter vt esset cōnota
 tiuus. ¶ Defendēdo aut qd sit mere subalis
 rñdet negando illā pñāz. iste terminus for.
 successiue predicat affirmatiue et negatiue dñ
 termino singulari supponere p for. sine cor
 ruptione suoi. ergo et. q. n. bec aliqñ sit ve
 ra demonstrata pte for. et aliqñ falsa. for. ma
 nēre nō accidit. qz ly for. sit connotatiuus. sed
 hoc est. qz ly hoc cōnotat certā māz cū certa
 forma. sed ly for. sine materie cōnotationē si
 gnificat for. Si enī ly hoc ita sumeret me
 re subalr et sine cōnotationē sicut ly for. semp
 for. manente bec foret vera hoc est for. ¶ Ad
 illā negat illā cōclusio qd bec contradictoria
 hoc est for. hoc nō ē for. p totā illā horā erit
 vera. vbi vtrobiqz demonstrat ps for. que ali
 qñ erit for. vt magister supponit. et pñter per
 totā hanc horam affirmatiua erit falsa. ¶ Ad
 argumentū in oppositū negat qd illa hoc est
 for. pñter cū illa hoc est for. demonstrato
 for. p totā illā horā. neqz etiam nūc cōverti
 tit et pñter qñ in fine hore ablata vna parte
 sol si remanebit bec pars. vez erit qd hoc est
 for. demonstrato aggregato qd prius erat ps
 for. Sed negat qd ille tunc conuertetur. hoc
 est for. et hoc est for. in quarum vna demon
 stratur predictam aggregatum. et in alia for.
 mere substantialiter. ¶ Et si arguatur qd sic
 quia suba cōuertunt et ē. sūt paria ergo. ¶ Ne
 gatur maior. ¶ Contra. quia significant om
 nino idem. et eodem modo. ¶ Negatur mi
 nor. pñmum enim hoc significat for. conno
 tando materias certā. fm autē mere subalr
 ipz significat nullā talē māz cōnotādo. Aut
 dñ qd nō significat omnino idem. qz ly hoc si

significat certā materiā. et nō ly hoc mediate
 tñ et p idē nō demonstrant oīo idē. ¶ Ad aliā
 rōnē negat illa pclusio for. erit pedale i. a. in
 stāti. et tñ erit maior q̄ pedalis in a. instāti.
 ¶ Ad argumētū admissō casu q̄ for. sit bipe
 dalis. et diminuat p ablationē partis donec
 erit pedalis. ita tñ q̄ in a. instāti erit maior
 q̄ pedalis. negat tūc illa for. i. a. instāti erit pe
 dale. et si illa for. in a. instāti erit hoc peda
 le. et pñr negat illa pñā aliqd qd erit pedale
 in a. instāti erit for. ergo et. Itaqz hoc argui
 tur a puerente ad suā puerfāz puerfōe sim
 plici. ¶ Et posset vno in dō dici sicut illa rñsio
 ibi posita q̄ sua puerfēs est illa. aliqd qd erit
 pedale in a. instāti erit for. in a. instāti. ¶ Ad
 rōnē primā i oppositū cū at q̄ illa nō posset
 pueri in verā sicut nec illa. albū erit nigrū i a
 instāti. Negat pñā. dico. n. q̄ vtrāqz i verā
 cōuerit pōt. Si. n. ita foret q̄ in a. instāti for.
 eēt talit̄ diminutus vt remaneret solū hoc pe
 dale. tūc cōuerfā et cōuerfēs eēt vere. Illa
 vō albū erit nigrū in a. instāti sufficiēter con
 uertit p istā. qd erit nigrū in a. instāti aliqd
 do erit a. bñ vel ē albū. et nō oīz dicere erit al
 bū in a. instāti. Cui? rō diuersitatis ē. q̄ ly al
 bū ē termin⁹ cōnotatiuus et accīdētis. ly for.
 aut nō. ¶ Ad aliā rōnē cū arguit q̄ adhuc il
 la est vā. aliqd qd erit pedale in a. instāti erit
 for. in a. instāti. q̄ for. erit for. in a. instāti. et
 for. aliqn̄ erit aliqd qd erit pedale in a. instā
 ti. ergo et. Consequētē dici posset negando
 pñāz. s̄ dz assumi illa minor. et for. in a. instā
 ti erit aliqd qd erit pedale in a. instāti. et hec
 ē falsa vt p̄z. Itōra tñ q̄ s̄z l̄dētis. in sopbi
 mate p̄io. nō incōueniret illas s̄l' esse vās i
 casu p̄edcō for. erit pedale in a. instāti. et for.
 in a. instāti erit maior q̄ pedalis. qm̄ ista di
 ctio in a. instāti nō determinat vñ exp̄sum
 s̄m cū. sed aliud iplicitū in p̄pōne prima. vt
 sit sensus q̄ for. aliqn̄ erit aliqd qd erit peda
 le in a. instāti. et p̄z illā fore vām. negaret tñ il
 lā copulatiuā for. in a. instāti erit pedale. et in
 a. instāti erit maior q̄ pedalis. ¶ Alr ad prin
 cipale dici pōt negādo vt pñ' illā eē cōuertē
 te suā. Et si querat q̄ est ista sua cōuertens.
 Dici pōt p̄mo q̄ nō quelz p̄cularis vel in
 definita pōt simplr cōueri in p̄pōnē. s̄. con
 ueribile cū ea. et maxie si fuerit cū tñm̄s ac

cidētalib⁹ et cū tali determinatiōe q̄lis ē illa
 Dici pōt fo q̄ in puerfēte subm̄ dz eē ita me
 re subaliter sūptuz sicut ly for. et si tale subm̄
 sumeret eēt cōuertēs falsa vbi. s̄. ly aliqd so
 lū supponeret et vificari deberet p re subalt
 formalit̄ accepta nullā cōnotādo māz. ¶ Alr
 pōt tertio dici ad p̄cipale q̄ illa ē sua cōuer
 tens quā magis dicit. v̄z. aliqd qd erit pedale
 in a. instāti erit for. et illa ē vā. s̄z nō legē ex il
 lo cōuerfā eē vām. Nec sp̄ oīz si vna cōuertē
 tū cōuerfione simplici sit vā q̄ altera sit vā.
 et possime in talib⁹ tñm̄s cōnotatiuis vt p̄i
 us. ¶ Cōueniētior rñsio ē q̄ ly in a. instāti de
 terminat vñ exp̄ssū et nō ly pedale. cū nō
 sit vñ. neqz vñ iplicitū. q̄ nulla rō cogit
 subintelligi. Et pñr idē est dicere for. erit hoc
 pedale in a. instāti. et for. in a. instāti erit hoc
 pedale. et cōuertēs est h̄mōi. qd in a. instāti
 erit pedale in a. instāti erit for. et hec ē falsa. et
 nō seq̄ for. in a. instāti erit for. et for. erit hoc
 pedale. ergo et. cā supradcā. ¶ Ad aliā rōnē
 negat illa p̄clb. a. ē pedale et immediate post
 hoc erit bipedale et tñ a nūqz augebit. s̄z po
 ti⁹ diminuet. Et in casu suo q̄ a. ps pedal' a
 liqn̄ erit for. qm̄ illa ps erit ablata. negat q̄ a
 immediate post hoc erit bipedalis. et negat illa
 pñā for. imediate post hoc erit bipedalis. et
 for. erit a. ergo et. p̄p̄t er cām superi⁹ dcāz.
 cū ly a. sit cōnotatiu⁹ certe materie. nō autēz
 ly for. sed solū seq̄ q̄ aliqd qd aliqn̄ erit
 a. imediate post hoc erit bipedale. ¶ Ad ali
 ud cū vlt̄. us infertur q̄ a. incipit esse for. et
 p idē per totā hanc horam erit ita q̄ a in
 cipit eē for. negatur cōclusio. et cōsequētē ne
 gatur q̄ a. imediate post hoc erit for. Et si
 arguatur sic for. imediate post hoc erit for. et
 for. aliqdādo erit a. ergo et. negatur pñā p
 p̄t cām sepe dcām. et ideo nō oportet cōce
 dere q̄ per totam illam horam erit ita et.
 ¶ Ad aliam cōclusionem q̄ for. pertorā istā
 horam erit albus. et tamē p totam istā horāz
 erit sū me niger. Dī negando cōclusionem.
 ¶ Modus autē vificandi istam cōclusionēz
 eēt iste q̄ for. sit alb⁹ ap̄edñio. et sic remane
 bit p totā istā horā. et a. ps eius sit sum me ni
 gra. et post illā horā for. talit̄ diminuet q̄ nō
 remanebit nisi a. s̄z i illo casu p̄cedit q̄ for.
 p totam illā horam erit alb⁹. et negat illa for.

p totā illā horā erit sūme niger. ¶ Et sic arguatur vt tacite vī arguere. q: a p totā istam horā erit sūme nigrū & for. erit a. ergo &c.

¶ Dī pīo negādo pīaz. pp cām sepe dictā l3 solū seqt aliqd vī aliqd qd aliqn erit for. p totā istā horā sūme nigrū. ¶ Dico scdo q l3 in aliis terminis pbaret pēdo. nō tñ in istis l3 enī forte pbaret q for. imēdiate post hoc erit nigrū in neutro genere. nō tñ sequeretur q for. imēdiate post hoc erit niger in masculī no genere. & hoc pp aliam. & aliā adiacentiā vnus adiectiui & alterius. & iō l3 forte ex illo aīte sequeret q for. imēdiate post hoc erit sūme nigrū. adhuc tñ nō seqtur q imēdiate p hoc erit sūme niger. ¶ Ad aliā pēlonem p rīssio ex pcedentibus. negat enī in casu suo for. q p totā illā horā calefiat & p eādē frigeat & nisi ponat aliud ī casu nisi q vna medietas p illā horā calefiat & alia frigeat. & vtraqz medietas al qñ erit for. adhuc nō bētur q illaz pīū sit pcedēda. neqz ēt casus ille est bī pōlis. nisi forte hoc mō ptingeret. q vna medietas resolveret altera manēte p tps. Deīde medietas resoluta pūertatū in nutrīnēto q postea sūmat a for. & cōuertat in sbam suaz deīde in pcessu resoluat scda medietas q remanserat & remaneat pīma. isto casu ymaginari possumus verificari ea suz suuz. Ad o in pposito si poneret q vtraqz remanente p horā illā altera illaz calefiat & altera equaliter frigeat. tūc neqz for. p illā horā calefiat neqz frigeat. sed calefiat & frigeat copulatis & colectione. Si vere poneret q p totā illā horam altera medietas calefiat multo plus qz altera frigeat ita vt calefactio plus sufficiat denoiare qz frigesactio. tūc in casu illo pcederet pīma ps & negaret scda vī ecōuerso si ecōtra poneret. ¶ Et si arguit q for. frigeat p illā horā qz. b. medietas p illā horā frigeat & b pars erit for. ergo ¶ Et sic. hoc frigeat p illā horā & hoc erit for. ergo &c. ¶ Negat pītia. & cā est sepe pīus dicta. ēt aliā cā est negatiōis simillī pīarnz vt qdam dicūt q ēt in pcedētibus adduci possent. qz. f. ly hoc nō est terminus discretus. sed cōis potens successiue de pluribus numero diffictis vī affirmari putare for. & re q nō ē for. Sic. n. nō v3 bec pīa al bī currit & albi ē for. ergo for. currit. ¶ Nec est sylus expositiuius. Ita nec valēt pēdite

pīte. nec sūt sillogismi expositiui. ¶ Ad aliā pēlonem q pars for. est maior for. negatur pēdo. nec scio in quo casu verificari pōt. aut velt ipse verificare pēlonē illā nisi forte ymaginādo q. a. ps for. aliqn alia resoluta erit for. deīde. a. augeat taliter vt erit maior qz erit for. qñ. a. erit ps eius. Si in illo casu nō pbatur pēdo. neqz pbat ex illo q for. erit maior for. q: si sic foret p ei? resoluētes. f. a. erit maior for. & a. erit for. ergo &c. Cui argumento diceret q l3 ille modus arguendi. sit duplici de cā fallax. vt pīus est dictū. tñ maior ē neganda. nō. n. a. erit maior for. qñ erit ps eius vt p3. imo tūc erit minor for. neqz qñ erit for. qz tūc erit qñ for. siue sibimet vt p3. ¶ Non curauit aīte magī pbare pēlonez. qz forte vī debet ei nō multū pcedere. ¶ Ad casuz qui ponit p alia pēlone sequēti q separata māu for. a toto residuo remaneat aīa intellectiua in vtroqz. dī adinittendo casum de potentia su pīatī. quo admissō negat illa pēdo. duo sunt hoīes. quoz vterqz est for. imo tūc aggregatū ex vtroqz est for. sicut pīus dictū fuit qñ aīa for. in pductione eius fuit in corde. & cerebro nōdum aliis pīibus aīatis. Et sicut pīus dicebat vbi deus infundat eādē aīam intellectuā in duabus materiis totalibus. a. b. Ex quo pīr p3 illā esse negādā for. est illa man? aut est illud qd erat illa manus. ¶ Et cōtra hāc rīssionē possent adduci replicationes que adducte sūt ad casus pēdictos & dari rīssiones ibi pōite. Vide igitur &c. ¶ Ad aliā pēlonez rīdet negando de vīute fīmonis scdas ptez imo aliqua pōt differre a for. v3. g. digitus. bec. n. qz tūcunqz for. dīminuat. aut resoluat nō pōt p se manere cū aīa intellectiua. & iō si pōt esse for. qñare potest cōcedi q potest differre a for. & potest differre ab eo q potest ēē for. ¶ Neqz ex hoc sequitur q possit differre a seipso. vt ipse tacite innuit. eo quod ipsa nō pōt esse for. ¶ Si cōcedendū vī q aliq ps for. differt a for. & tñ nō pōt differre a for. f. illa ps que potest remanere p se & esse for. Si. n. dīceres q illa pōt differre a for. seqtur q pōt differre ab eo qd pōt esse for. & vltra cū illa possit esse for. seqtur q possit differre a se ipsa. qd est impōtē. & patent ille pīe intelligenti logicam. ¶ Vterūqz mutādo ppositū. pōt pcedi pēdo quā magister ponit vīr

v3. Nulla p̄t differre a for. et hoc in certo ca-
 su ubi p̄ductū esset solū cor. for. et relique par-
 tes nōdum essent aīate. tūc. n. q̄cunq; parte
 data q̄titatīna for. illa pōt esse for. q; pōt; cor
 illud et eius ptes successīue resolui. aliis p̄tib;
 nō p̄ductis taliter vt q̄cūq; pte data illa pos-
 set p se seorsum remanere arguendo sic. Si
 aliqua nō possit esse for. sit. a. Cōtra. P̄pono
 q; successīue resoluat cor. donec remanebit a.
 pars p se aliis resolutis et patet q; a. erit for.
 et p̄r pōt esse for. In illo igitur casu v̄r cōce-
 denda esse p̄sonem de virtute sermonis. cū
 ly for. a pte post supponit p omni eo qd pōt
 esse for. v̄tute huius verbi potest. et suppo-
 nit distributīue mobiliter virtute dīly differ-
 re. Alius tñ subtilis loicns posset oppositū
 dicere. et p̄r in quocūq; casu negare p̄sonē
 imo quelibet ps for. pōt differre a for. Et
 si arguat vt prius q; si. a. pōt differre a for.
 ergo potest differre ab eo qd pōt esse for. et
 p̄r a seipsa. negat p̄na. eo q; p̄rariū est ordi-
 ni debito et nature terminor. vt termin⁹ sin-
 gularis resoluiatur in cōez. et terminus nō di-
 strībūiblis resoluiat i nō distribūibile. ly for.
 aut est terminus singularis et nō discret⁹ et
 nō distribūibilis. s; ly qd pōt esse for. est ter-
 minus cōis et distribūibil. Et nō hūc mo-
 dū loquendi in logica. q; ad alia multa p̄fice-
 re pōt et puto ipsum meliorē opposito modo
 Ad penultimā p̄sonem r̄ndet negando il-
 lam. for. q; fuit for. iam nō est for. vt argumē-
 ta p̄bant in oppositum et concedetur q; hoc
 aggregatum ex. a. b. c. p̄tib; fuit for. qd iaz
 nō est for. et cōceditur q; illud nō fuit nisi aīal
 lz oppositum sit pōtē puta si aliqñ totū illud
 aggregatū fuisset ps for. Et vltērius negat il-
 la p̄na cū infert q; aliqñ aīal fuit for. qd iam
 nō est for. Et rō est. q; ly aīal ē terminus me-
 re subālis. nībil cōnotans accidentale. neq; ali-
 quā mām aut p̄tem eius. sed ly aliqd verifi-
 carī pōt in p̄posito p aliquo aggregatō con-
 notante certā mām. et ptes eius. Q̄f sicut pri-
 us dicebat de mō arguēdi resolutōis q; in
 talibus terminis nō v3. sic in p̄posito dicen-
 dū est. Ad vltimā p̄sonē r̄ndet negādo
 eā. s. for. p totam illā horā augebī et p eandē
 dīminuet. et in casu suo negat p̄ma ps. et cō-
 cedit scda. Ad rōnem in oppositū negat
 illa p̄na quā ipse tacite innuit. a. per totā istaz

horā augebī et aliqñ erit for. ergo rē. et hoc
 rōe vel rōnibus superius dictis. Et p̄ idēz
 patet ad illud qd pōstea arguit. vidēz. a. ps
 erit maior q̄ est et nō erit maior q̄ est p̄ma
 est cōcedēda. scda neganda. Ad rōnem in
 oppositū. for. nō erit maior q̄ est. et for. erit
 a. ergo rē. negatur p̄stia ratione p̄ma supe-
 rius dicta. Etia alia est cā. q; ly maior dīner-
 sam habet adiacētiam in antecedēte et in cō-
 sequente. cū in consequēte adiaceat ad ly. a.
 pars. in antecedente ad ly for. Ex illo enī an-
 tedēte. lz cōcludere q; a. pars nō erit sortis
 maior q̄ nūc sit. Et sic p3 solutas esse oēs rō-
 nes magistri cōtra opīnionem communem.
 Deo gr̄tias qui mīhi lumen intellectus do-
 nauit.

Oppositum tamen arguit. Vt
 deīncōuenientia q̄
 contra se adducit. Sed modo deducit. P̄di-
 mo q; for. nō manebit for. p tempus et pla-
 rē. hoc deducitur supposito q; a for. cōtinua
 fiat resolutio. tunc enim nō manebit per tem-
 pus eadem aīa cū oīo materia eadem. et p
 p̄r neq; idem for. aut si dicas manere for.
 tunc ly for. esset terminus cōis et nō discre-
 tus q; successīue de pluribus. verificabī af-
 firmatiue. et sic dicitur de aliis terminis q; di-
 screti ponuntur. Secūdo adducit q; fieret
 error in distributionibus bonor et malorū
 eo q; lz for. hodie fecisset aliquod opus meri-
 toriū aut maleficiū et cras premiaret aut
 puniretur nō ess; idēz for. q; illud fecit aut cō-
 misit et qui premiabitur aut puniet. et hoc p
 pter cōtinuā resolutionē in eo factam. Terc-
 tio adducit q; plures sunt dī. q; dato xpo q
 dicit aggregatum ex diuinitate anima intel-
 lectiua et materia eius. tunc aggregatū ex me-
 dietate materie anima eius intellectiua et diui-
 nitate esset alius deus q̄ totus christus pro-
 pter materie alietatem. Et sic dicam de aliis
 partibus materie immo sequeretur q; infini-
 ti essent dī hoc modo imaginationis quorū
 alter ab altero differt. propter materie alietate-
 tem. Quarto adducit q; deus possit incipe-
 re esse et desinere esse. q; vbi a christo resol-
 uatur. a. pars materie. tunc aggregatum ex
 a. materia et diuinitate et anima intellectiua
 desinet esse et per p̄sequens talis deus defini-
 esse. Et per idē aliquis deus incipiet esse. pro

pter acquisitionem noue materie in christo p
viam immutationis. sicut etiam in sorte noue
homo incipit esse per acquisitionem noue ma
terie per viam nutrimenti. ¶ Considera ulterius
ratiōem suam ad dubium. ¶ Positio sua
verior mihi apparet loquēdo de idēitate nu
merali stricte sumpta. tñ hic sigillatim cōside
ra que dicit. ¶ Primo suppositiones sue ve
re sunt fin eum. ¶ Ulterius insert qd nihil
pōt habere aliam prem qd iam h3. de hoc su
perius est satis dictū. ¶ Secūdo insert. qd nī
hil pōt augeri. de hoc etiam superius ē satis
dictum. ¶ Qd autem dicit esse de intentione
Arist. considera et vult iste magister Arist.
tertio de anima sentire illud quod commen
tator Aver. ei imponit de vnico intellectu in
omnibus hominibus cuius tamen opposi
tum sensisti in tertio de anima. ¶ Imponit et
sibi qd credit oē habens principium habere
finem et contra. cuius tamen oppositum te
nemus de aīa intellectiva de angelis et c. Et
alii expositores. vt brūs Thomas oppo
do vt exposuit octavo phisicorum. et tertio de
celo. ¶ Considera ulterius ratiōes ad argu
menta que adducit contra se. ¶ Responsio
enim ad primum est valde conueniens. ¶ Si
nūlter ad secundam de distributione premio
rum et pena. um. ¶ Ad tertium vero. et ad
quartum qd plures essent dī et c. non distincte
et ordinate responderet. sed dat aliqualem ma
teriam respondendi. ¶ Diceretur ergo ad p
imum apparere meo. negando quod plures
sunt dī. et consequenter qd totus christus est
vnius deus et aggregatum ex immediate ma
terie cum eadem anima intellectiva et diuini
tate est idem deus numero. et sic de aliis eo
qd h3 varietas materie variet idēitatē nume
ralē. quo ad naturā creatā humanā. nō tamē
quo ad naturā diuinā que ē eternalit. penitus
imālis. et pñr negat. vt ipse negare vñ qd de
us incipiat vel desinat ēē. vñ fm hāc opinionē
pcederet qd in xpō sunt plures hoies partia
les cōpositi ex aīa eius intellectiva et pte mae
nō tñ plures dī. vt prius dictū. ¶ Similiter
pcederet qd facta resolutōe mae in xpō qd ali
quis hō desinit ēē. et sñr aliquis hō incipit ēē
per nouā acquisitionē mae per viā nutritionis.
et ille numerus trinarus desinit ēē per desin
tione materie que ē eius vnitas. et xpūs vt hō

desinit ēē. ex hoc tñ nō sequit qd aliquis deus
incipiat vel desinat ēē. qd semp idē est deus cu3
quacūqz mā vel pte materie xpī. Un sicut de
us admixtus fuit materie xpī. siue diuinitas
puncta spūit sue materie. ita potuit cōiūgi cū q
cūqz mā alit hoīs. et tñ pcessū fuisse qd hoc
ē de demonstrato xpō. et hoc ē de alio de
monstrato. et tñ sēp idē fuisse deus. Cap. 6.

Ed adhuc ^{onē dubi}
^{um et c.}

¶ Considera prio. in hoc dubi3
supponē primā. qd oīs qualitas
est gradualis. Videt enī prima
frōte modus suus pbādī extraneus. qd quel
bet ē apto reddere subiectū suū eriminatū fi
nite intēti. et nulla ē infinite remissio eo qd nul
la remissio ē infinita. qd nulla remissio sit infini
ta p3. qd oppositū ipicat ptradictionē. si. n. ali
qua qualitas ē infinita remissio. aut infinite re
missa sequit qd est aliquāte remisse. et p pñs
aliquāte intēti. et p pñs nō infinite remissa.
¶ Considera tñ si reperiri possit aliqua quali
tas que nō sit gradualis. aut intētibilis et re
missibilis. sicut forte de qualitatibus intelligē
tiar alig crederēt. ¶ Considera postea scđam
supponē qd nulla actio nālis pōt ēē instantā
nea. huius enī oppositū tenuisti. fo de aīa de
pductione luminis. et de visione. aut de pdu
ctiōe visōis et sñibus. Itē h3 de sñibus non
ēēt vñ que sñt cū reuerētia saltē p accūs. tñ
de actiōe itellectuali. nō vñ necessariū ipsā fie
ri successine. sed videt qd cōngat subito fieri
¶ Tenendo igitur oppositum p3 ad argumē
tum eius in oppositū. negādū ēē aīis qd non
potest agēs subito appropimari passio. ¶ Co
sidera tertiā supponē que vera vñ fm omnes
de albedine enī et nigredine videt notandum
in multis casibus. ¶ Et primo vbi ex elemē
tis debeat immediate generari aliqd mixtur3 al
bum. Non enim oportet in productione. aut
intensionē albedinis in illo mixto aliquez gra
dum nigredinis producti. cum plus in elemē
tis illis non fuerit nigredo. nec alius color.
¶ Item quia multotiens ex colore medio sic
albedo vel nigredo. vbi non oportet gradus
albedinis aut nigredinis consumi. quia cum
colore illo medio non necessario est albedo vñ
nigredo. et sic de aliis imaginari possumus. et
in casibus multis de credulitate etiam. et be.

fitatione verum satis apparet q magister di
 cit. licet quidam videatur oppositum tenere.
 ¶ Considera in quarta suppositioe cu magi
 ster dicit q opio ē assensus verus cū formidie
 hoc enim non apparet esse vniuersaliter ve
 rum. nam opinio. ita potest esse circa falsum
 vt patet de mente Aristo. secundo de anima
 ⁊ secundo posteriorum. ⁊ ex communi mo
 do loquendi. contingit enim aliquem opina
 ri solem esse minorem terra ⁊ tunc eius opi
 nio est assensus falsus. ¶ Considera corola
 ria que postea insert q aliquis error erit scie
 tia ⁊ e contra. loquitur ipse de scientia com
 muniter sumpta qua sciuntur contingentia.
 Et tunc verificatur primum ponendo q te
 continue firmiter credente sox. currere aliqui
 errat aliqui si ⁊ tūc idē assensus sores currēte
 erit scientia qui non currente erit error. Et
 accipitur hic scientia non pro habitu sed pro
 actuali noticia vel assensu. ¶ Illud autē cor
 relarium q eadez scientia infinites erit error
 ⁊ e contra. ⁊ infinites sox. incipiet ⁊ desinet
 scire eandem propositionem. hoc modo ve
 rificatur. ¶ Pono horam futuram diuidi in p
 tes proportionales in infinitum ⁊ credas tū
 continue per illam horam hanc propositio
 nem pars impar hore est. ⁊ patet q infinites
 erit scientia quia infinites erit assensus verus
 ⁊ infinites error. quia infinites erit assensus
 falsus. scilicet in qualibet parte part hore. Et
 per idem patet qualiter infinites sores inci
 plet scire illam propositionem. pars impar
 hore est. scilicet in principio cuiuslibet partis
 imparis. ⁊ infinites desinet scire. scilz in prin
 cipio cuiuslibet partis paris. ¶ Considera vl
 terius alia corolaria sequentia. ¶ Primo enim
 insert q non est dare primum nec vltimum
 instans noticie sensitue putavisionis ⁊ c. eo q
 non est dare primum aut vltimum gradum
 ⁊ c. Oppositum enim probabiliter posuisti se
 cundo de anima. ¶ Donamus enim speciem
 coloris in oculo successive intēdi per succes
 suam intensioez coloris. ⁊ non sufficiat que
 libet species coloris quantificqz remissa cau
 sare visionem. sed sufficiat gratia exempli.
 species vt duo ⁊ nulla remissior. tunc igitur
 quando erit in oculo species vt duo. visio p
 ducetur. ⁊ erit minima visio que esse potest
 erit tamen gradualis ⁊ per consequens con

cedetur contra suppositionem eius secundas
 aliquam actionem naturalem fore instantia
 neam. ⁊ per idē si remittatur species in oculo
 existens intensa vt. iiii. donec per totū oculo
 perueniret ad gradum vt duo. tunc da
 bitur vltimum visionis. si vterius remittet
 eo q tunc erit visio alius stantibus conditio
 nibus. ⁊ immediate post non erit aliqua visio
 cum nō possit visio produci cum remissore
 specie q vt duo. ¶ Tenet etia alteram ptez
 quā magister tenet. ⁊ verisimilior apparet. ⁊
 pñr qz non sit danda remississima species co
 loris que sufficit ad visionē causandam. sed i
 ntensissima que non gratia exempli. vt duo ⁊
 tunc nō daretur minima visio. sed infinte nō
 remissa esse posset aliqua visio. ⁊ pñter non
 daretur primus gradus visionis acquisitus
 nec vltimus deperditus. ⁊ pñr nec primum
 instans visionis nec vltimū. ¶ Nota tñ q sē
 per huius visionis daretur primū ⁊ similiē
 vltimū. ⁊ entz aliquis gradus huius visionis
 prius fuerit productus. nunqz tñ fuit hec vi
 sio nisi qñ habuit oēs partes eius graduales
 simul. sed dabitur primū instans in quo ha
 bebūt oēs partes graduales eius simul. ergo
 ⁊ cetera. ⁊ q cito incipiet aliquis gradus
 huius visionis deperdi tam cito hec visio de
 sinet esse. ideo in sui deperditione dabitur vl
 timum. ¶ Cum autem vterius insert q oīs
 noticia sensitua sit experēti notitia sensitua.
 v3. tāqz ex pte eius gradualis. verum eēt sim
 suam opinionem. tenendo tñ oppositum tūc
 oppositum diceretur vt p3. Et tenuitidem q
 tenet ipse in questionibus posteriorū. ¶ Cū
 etiam vterius insert q non dabitur primus
 conceptus primo productus. adhuc verisimi
 lius teneri potest oppositum q de sensatione
 Conceptus enim mentales magis producti
 tur sine resistantia. q sensationes. ⁊ cum hoc
 sunt indivisibiles extēsiue quilibet autem
 sensatio est diuisibilis extēsiue. Similiter vbi
 in mente sox. sit species coloris vel sube vel al
 terius sufficiens causare conceptum aut no
 titiam mentalem. sed non causat propter in
 advertentiam. tunc quam cito sores incipiet
 advertere causabitur conceptus mentalis. ⁊
 sic erit primus ⁊ primo conceptus pductus.
 Et idem argumētū de sensatione fieri posset.
 ¶ Secundum tñ aliam opinionē diceret q

Alia adneſtentia acgreſ p parte añ parte lz in
tpe modico. ⁊ ſic viſio vel pceptus p partes
añ parte acgreſ. ¶ Cōſidera vterius corola
riū ſequens cū toto notabili ſuo. ea nāq que
ibi dicit vera videntur. Si tñ aliq teneret q
nō qlibet aſſenſus qñcunq remiſſus etiā ſi
ne ſomidine ſufficit dici ſcīa. ſed ad minus re
grit q ſit tate intenſionis ſicut veriſile appa
ret. tunc dareſ primū ſcīa. ⁊ ſit vltimū qñ
eſſet aſſenſus tñ intenſus. ⁊ añ non vel poſt
nō. Itē in caſu aliquo aliq latitudo aſſenſus
poſſet ſubito acgrī. ⁊ ſubito depdī poſtq ac
grit ſine reſiſtentia. iō ſatis poſſibile. vñ. tunc
etiā dareſ primū quo ad inceptiōē ⁊ vlti
mū quo ad deſiñiōē. ¶ Cōſidera poſtea q
magiſter dicit pinentia ad logicā de pñ ſcī
ta eſſe bona cuius añs ſit ſcītū ⁊ pñs non. ⁊
alia q ibi dicit q vera ſatis apparent. ¶ Cōſi
dera poſtea q magiſter dicit cōtra ſe in argu
mento. ⁊ rñſiōē ad illud argumentū qd tā
git difficultatē quā ponit lñentys. in ſophi
mate illo. Nēutrū oculū hñdo. ea nāq que
magiſter dic ſatis vera ⁊ veriſilia ſunt. tñ cō
cedi poſſet ſenſum exteriorē aliqd diſtincte cō
prehendere ⁊ aliqd pſuſe lz magiſter oppo
ſitū dicat. Nec ſeq. aliquis diſtincte cōpre
hendit. ergo componit vel diuidit. ſi. n. viſus
for. videat duos hoies quoz vtrūqz p ſe cō
prehendat ita vt vnus nō iuuat ad cōprehen
ſiōē alterius ⁊ apprehendat hoc tanqz hoc
ſine illo. ⁊ ecōtra illud tanqz illud ⁊ nō hoc.
tunc vtrūqz diſtincte cōprehendit. ¶ Juxta
quē modū poſſet pcedi vt bentys. dicit loco
allegato. q viſus for. grā exēpli prius videbit
totū qdratū p ſe diſtinguēdo a quolibet alio
qz pceptiet partē p ſe diſtincte cōprehendēdo
a quolibet alio. Et pñter poſſet pcedi q in ca
ſu lñentys. de approximatione viſibilis da
biſ de facto primū inſtans in quo. a. viſibile
a viſu diſtincte cōprehendit. ⁊ idē erit vlti
mū in quo nulla pars diſtincte cōprehendit
lz magiſter videat. ſentire oppoſitū. ¶ Uñ. n.
velle q aliquid erit vltimum inſtans in quo
viſibile nō erit diſtincte cōprehendit a viſu
cū nō deſ minima ſenſatio neqz minimū ſen
ſatū aut minimū ſenſibile. Et mihi vñ cum
lñentys. q licet nō dareſ minimū qd diſtin
cte cōprehendi poſſet neqz primū in quo poſ
ſet. tñ dareſ minimū qd absolute incipiet vi

deri p ſe ⁊ primū inſtans in quo diſtincte vi
debit. ⁊ hoc ſuppoſito q nō deſ neqz dari
poſſint optime circumſtantie. ¶ Si dato oppo
ſito q optime dari poſſint. qz inō repugnat.
dicereſ nō ſolū dari primū in actu aut mini
mū in actu. ſed primū qd pōt. ⁊ minimum
quod poſſet.

De ordine pceptuū ⁊c.

¶ Cōſidera quid poſtea dicit magiſter d or
dine cōceptuū. Nā in qñib⁹ de aīa ⁊ poſte
rior. notatū ordinē q apparet valde cōueni
ens. q ſicut ſenſus exterior primo apprehen
dit indiuiduū in cōcreto. verbi grā. hoc albū
ita etiā intellectus prius apprehendit. ⁊ pñſ
talis pceptus prius eſt in intellectu. ⁊ pñter
diſtinguendo ſubſtantia ab accidente aut ab
ſtrahendo vnū ab alio prius abſtrahit cōce
ptū magis vniuerſalem. ⁊ p conſequens mi
nus vniuerſalem donec ad ſpecialiſſima de
ueniat. aut ſaltem intellectus de natura ſui ſic
aptus eſt facere procedendo faciliōr modo
ſue cognitionis. ¶ Uide que locis predictis
ſcripta ſunt per ordinē. ¶ Dicit etiā Ariſto.
cum equiuocationibus proceſſiſſe primo po
ſterior ⁊ primo phyſicorum. tñ concordauit
alias vtrūqz textū ſine equiuocis. ⁊ ideo illuc
pcurrere. ¶ Cōſidera vterius cū ipſe conat
probare q credulitas ⁊ heſitatio circa eādē
rem non neceſſario ſe mutuo expellant. lz ve
rum ſit dictum ſuum vputo. tamen vt plu
rimū vputo accidit q intenſio credulitatis ē
cauſa remiſſionis heſitationis quando de ea
dem re habētur heſitatio ⁊ credulitas. ⁊ ecō
tra intenſio heſitationis eſt cauſa remiſſionis
credulitatis. vbi enim de eadem re habeatur
credulitas ⁊ heſitatio ⁊ non fiat obliuio. nec
inaduerſentia. nec deperdatur aliqua euiden
tia ad aliquam partem. ſed intendatur. cre
dulitas. hoc eſt quia magis intellectus adbe
ret vñ parti. ⁊ conſequenter alteri minus
manentibus predictis. ⁊ conſequenter remit
tetur heſitatio. Similiter e contra ſi intendi
tur heſitatio. hoc eſt quia intellectus magis
adheret oppoſite parti quam prius. ſue hoc
ſit per adiunctam euidentiā. ſue qualiter
cunqz alr. ⁊ pñſ alteri parti minus adbe
ret ſtātū predictis. qz remitteſ credulitas.
¶ Cōſidera vterius cū magiſter ipſe pōt plu

res regulas. Quāz prima est vt colligitur ex
verbis eius qd si for. nihil sentiat nec intelligat
et aliqui sentiet et intelliget. prius p tps sentiet
qd intelliget. hec regula nō vī necessaria. et in
certo casu nō vera. si. n. loquamur de hoīe q
nūqz aliud intellexerit sicut in infantia nō re-
pugnare vī qd statim cū infans aliqd primo
senserit sine mora tps ē aliqd intelligat post
qd intellectio catur sine resistentia. Si loqua-
mur de hoīe adulto adhuc fortius nō vī ve-
ra. hoīe enīz aut dormiēte aut d nullo penit?
cōsiderāte nec p sensum aduertēte ptingit ip-
suz imēdiate moueri ad intelligēdū p species
reseruatās p nouam aduertētā vel cōsidera-
tionem nulla precedēte sensatione. aut simul
cū noua sensatione. et sic tūc nō prius p tēpus
sentiet qd intelliget. cōsideret tūc qd in eodē
hoīe prius nā ē sentire qd intelligere. et vtplu-
rimū verū est qd. Ad. dicit presertim de incip-
iente de nouo sentire d quid apparere meo
loquif. Ad. Uerū enīz est qd ille prius tpe
sentiat qd intelliget salte vtplurimum. **S**e-
cūda regula est. Si for. nihil sentit incōplere
nec cōplere et aliqui aliquid sentiet tā cōplere
qd incōplere prius sentiet incōplere qd. si. pri?
sentiet sensu exteriori qd interiori. **I**terū hec
regula pōt habere instātiā. qz possibile est
pducta de nouo specie albedinis tā in sensu
exteriori qd interiori de se sufficēte causare se
sationem nullā pducī sensationez defectu spi-
rituum. aut debite aduertentie. deinde supue-
niente simul debita aduertētia vtrōbz sic
satis possibile est. aut vtrōbz simul occurrē-
te sufficēte q̄tate spirituum vt satis possibi-
le est fiat sensatio in sensu tā interiori qd exteri-
ori. et p3 qd simul fieri poterit. Itē si loqmur
de hoīe nō incipiente sentire de nouo possibi-
le est for. nihil exterius sentiente nec interius
reseruatā esse spēm in sensu interiori a q̄ po-
stea moueat for. ad sentiēdū interius lz nihil
exterius sentiat. **A**d agister tūc vt credo in-
telligit de hoīe de nouo incipiente et c. **C**on-
cedendūz tūc puto qd quasi semp de nouo de
bens sentire sicut infans prius tpe sentit sensu
exteriori qd interiori et p p̄s prius incōplere
qd cōplere. et qd tēp quilibet sentiens d nouo
prius natura sentit sensu exteriori. neqz inte-
riori. comprehendere posset nisi comprehen-
deret vel comprehendisset exteriori. et per

p̄s prius tā incōplere qd cōplere. q̄uls etiā
sensus interiori nō minus incōplere qd cōple-
re cōprehēdere pōt. lz oppositū supicialiter
videat velle magister. **T**ertia regula ē ista
Si for. aliqd intelligit incōplere et cōplere. et
nūc nihil itelligit prius intelligit incōplere qd cō-
plere. et vī sp velle qd prius tpe. Iterū hec vī
des hīe instātiā. Si. n. loquamur de infā-
te verū est vtplurimum. et quasi semp qd in-
cipiens intelligere prius tpe intelligit incōple-
re. et vīter verū est qd prius natura. nō tūc vī
illa pditionalis necessaria cum cōtingere pos-
set oppositū. aut saltem non repugnat simul
for. incipere intelligere deum et deū esse. Si
loquamur de adulto. p3 qd simul tempore p̄
incipere for. intelligere cōplere et incōplere p
spēs reseruatās vt ipso surgente a sōno. imo
staret qd prius cōplere intelligit qd solum in-
cōplere. intelligere tūc incōplere semp est pri-
us natura et tāqz cā presupposita ab intellige-
re cōplere. **Q**uarta regula. Si for. nihil in-
telligat affirmatiue nec negatiue et aliqui aliqd
intelligit tam affirmatiue qd negatiue. prius
tpe intelligit affirmatiue qd negatiue. **I**te-
rum regula nō est cōditionaliter vera. stat. n.
for. iam adultū dormire et actu p tūc nihil in-
telligere. deinde ipso surgēte a somno p spēs
interius reseruatās prius itelligere se nō dor-
mire. aut aliquid aliud negatiue anteqz aliud
affirmatiue intelligat. ergo nō prius p tēpus
affirmatiue. **F**orte dicie qd intelligit de in-
fante nup intelligēte. aut qd regula sic intelli-
gitur. si for. nihil intelligat nec vnqz aliquid in-
tellexit affirmatiue vel negatiue et c. **S**ed
adhuc isto modo intelligendo vī dubia regu-
la. qz nō vī repugnare qd cū for. incipiat d no-
uo intelligere cōplere simul incipiet intelli-
gere affirmatiue et negatiue verbi gratia vbi
prius intellexisset incōplere matrē et patrem
eius p species in eo reseruatās poterit simul
incipere intelligere hoc esse hoc. vtrōbz ma-
trem demonstrando. et hoc demonstrata ma-
tre nō esse hoc demonstrato patre. **N**ec vi-
deo vllam repugnātiā huius casus. **C**ō-
cedendū tūc mibi appet qd sic est vtplurimūz
qd homo incipiens de nouo intelligere prius
tempore intelligit affirmatiue tanqz aliqd qd
est intellectui facilius et naturalius. Et vlti-
us qd affirmatiue intelligere est in eo prius na

tura. & nunq̃ aliquid negative intelligeret. nisi intelligat affirmative vel p̃. us affirmative intellexerit. ¶ Quia regula. Si so: nihil credit. neq̃z discredet. & aliqui aliquid credit & aliquid discredet prius tempore credit q̃z discredet. Nec est h̃z instātia. ¶ Primo de homine adulto surgere nup̃ de sono & icipere. p̃. p̃. nes refuatas discredere se dormire. ¶ Forte d̃. q̃ intelligit de eo q̃ actu nil. Alitelligit nec vñ q̃ aliquid intellexerit vt denotat eius verba in p̃batione regule sue. ¶ Adhuc regula haberet dubiū staret enī in mente so: debētis de nouo intelligere iam esse formatas has duas propositiones. hoc est hoc vtrūq̃z demonstrando m̃sem. & hoc demonstrato patre. ē hoc demonstrata m̃se. quāsi neuter p̃. crederet nec discredidit. sed nūc incipiat alter ad herere & alteri discredere. nō enī videt aliquid esse repugnātiā ita cōtingere. quare si mul tpe credit & discredet. & nō prius tempore credit. ¶ Concedit tamē vltimum ita euenire vt magister dicit. & q̃ credere est natura prius q̃z discredere. & intellectus nālius est ad q̃d facilius inclinā. neq̃z intellectus vnq̃z aliquid discredet. nisi vñ actu aliquid crederet vel prius aliquid credidisset. Cōsidera diligenter super his.

Et consimiliter dicendū est de transitu de vicioso. &c.

¶ Cōsidera diligenter que dicit de virtute & vicio. qualiter vno modo dicitur primum affirmative. sed alio modo datur negatiue. & videtur satis vera que magister ibi dicit. tamen iste modus secundus quem ponit de virtute. q̃ non glibet habitus rectificans appetitum &c. q̃tūcūq̃ remissus est denomināndus virtus. sed requiritur q̃ sit ad minus sub determinato gradu vel vltra aut q̃ sit vltra datum gradū. ¶ Et vltimus cōsidera dū cōcedit viciosum esse virtuosum. Vide q̃: forte alii dicerent q̃ ad denotandū hominem virtuosum nō sufficit vna virtus. sed oēs simul in eodē reguntur. Itē dicit q̃ melius nō repugnat extremis. hoc nō videtur verū. sicut enim timiditas repugnat audacie que sunt extrema ita fortitudo vtriusque extremo repugnat licet minus q̃ extremus extremus. ¶ Similiter sicut auaricia repugnat pro-

digalitati. ita liberalitas vtriusque extremo repugnat licet minus quam extrema inter se &c.

Sed de sanitate & egritudine &c.

¶ Cōsidera que ibi dicit que multū p̃formia sūt his que cōter scribunt in medicina & p̃sertim a iacobo qualiter transendo de egritudine in neutralitatē dabitur primum nō esse egritudinis & p̃lequēter primum esse neutralitatis. & tunc erit maxima dispositio que ē neutralitas & p̃ster transeundo de neutralitate i sanitatē dabitur primum instans sanitatis. & idem erit primum nō esse neutralitatis. q̃z non datur minima neutralitas sed bene dabilis ē minima sanitas. Si autē ecōtra fiat transitus de sanitate in neutralitatem dabitur vltimum sanitatis & idem erit vltimum nō esse neutralitatis. Et si p̃ster fiet transitus de neutralitate in egritudine dabitur vltimum neutralitatis & idem erit vltimum nō esse egritudinis. Causas autem horum satis intelligit prius in medicina & scripsi alias in notatis medicine. Tamen considera postea q̃z non respondet ad argumenta scōdo adducta contra seipsum nisi forte ad primum & adhuc valde diminuere. ¶ Ad scōm cōceditur q̃ dabilis est remississima sanitas siue remississimus gradus sanitatis. ille qui immediatur latitudini neutralitatis & cōsequenter q̃ latitudo sanitatis terminatur inclusive in extremo eius remissionis. ¶ Ad primum vero dicit q̃ sanum in cōplexione est egrum in numero. Ex hoc tamē nō se declarat an concedere velut absolute sanum esse egrum h̃z prima fronte videatur q̃ sic. ¶ Medici tñ oēs aduersantur. non concedentes corpus absolute esse sanū nisi sit in omnes naturas sanum & pro impossibili habent q̃ idem absente sit sanū & egrum. accipiendo egritudinem pro dispositione p̃ter naturam. Si tñ volumus absolute etiā logicē respondere nō esset forte malus modus loquēdi oppositus. puta q̃ so: sit sanus habens complexionem de se sanam vel aptā esse &c. & est eger habens complexionem egrā. Dicere enim possumus q̃ sanum & egrum sunt genera. & sanum in cōplexione vel egrum. Similiter sanū in cōplexione vel egrum sunt species. ideo legit so: est in cōplexione sanū ergo

sanus. et est in cōplexione eger. ergo eger. nec tales termini sunt diminutivi ut cōter medi ei dicunt dicentes. qd ibi arguit a fin qd ad simpliciter. ¶ Sed adhuc magis verissimile vel rōnabile apper qd bona cōplexio absolute dicat sanitas siue sit bone cōplexioni plun eta siue male. ¶ Et eodē modo bona cōpositio est absolute sanitas siue bone cōplexiōi plun eta siue si. Et hoc vñ sentire. ¶ Dicitur cōmētator. et de hoc scripsi in annotatis medici ne. l3. Ja. et alii moderni sentiant oppositum quo p̄cesso p̄r cōcedendū vñ for. simul esse sanuz et egrū. qd a cōplexione sana que est absolute sanitas d3 dici sanus. et a cōplexione q̄ est absolute egritudo d3 dici eger. ¶ Adnet te itaqz super his.

Capitulum.

7

¶ Anquid autem

res successiva et c. ¶ Cōsidera q̄ magister in hoc capto dicit adducēs p̄fecto argumenta fortia. ad pbandum nullū successivū esse. ¶ Cōsidera igit p̄mo que dicit circa primā sup̄pōnem que absolute vera vñ de virtute sermonis. s. quilibet p̄s t̄p̄s est. et oēs partes t̄p̄s sunt siue collectivē siue divisivē. ¶ Cōsidera et hāz sup̄pōnez. s. si moveri est ipsū est aliter se habere q̄ prius intrinsece et formaliter p̄ tēpus Si nāqz p̄ illa v̄ba denotet illd totū se h̄re aliter et c. eē diffinitionē mot⁹ aut moveri ut pri ma frōte denotare verba vident. tūc nō vident vera. ¶ P̄mo. qd sone existente albo et platone nigro si fiat plato albus acqritur nova similitudo for. et p̄ illā for. se h̄z aliter intrinsece et formaliter q̄ prius et per t̄p̄s. et tñ for. nō movet. Itē faba ascendente et occurrēte molarī descendenti in instāti cōtactus nō movetur faba. qd tūc simul moneret motu sursum et motu deorsus. et cōtrarij motus cōtinuarent. et tñ se h̄z aliter q̄ prius intrinsece et formaliter. ¶ Videt tñ magi in quodā corollario sequenti nō p̄ fuisse illa verba diffinitive. sed solū consecutivē. ut. s. for. movet. ergo se h̄z aliter q̄ prius intrinsece et c. ¶ Sed adhuc hoc haberet instantiam de for. moto versus unam differentiam positionis. et for.

lus mundus. scilicet celum et centrum et reliqua moverentur versus eandem differentiam equali velocitate. tunc enim forti non acquireretur aliquod vbi. et per consequēs nō se aliter haberet intrinsece et formaliter quā prius. et tamen moveretur. Diceretur autēz huic argumento. aut qd illa consequentia solū tenet ex ordine naturali. aut qd intelligitur consequens sic qd ipsū se habet aliter et c. vel merito motus est aptum se aliter habere ¶ Contra tamen primam responsionem. posset instari de for. moto in navi que moveatur ad contra. iam differentiam positionis equali velocitate ad cuius motū etiam moveretur for. per accidens. tunc enim esset in eodē aspectu ad celum et centrum. et p̄ p̄s in eodē vbi. et per p̄s nō se aliter haberet et c. et tamen for. moveret. Appz igitur secūda responsio securior. ¶ Verū tamen salvando dictū magistrī discetur qd vigor verborū suorum in hoc p̄stitit qd si for. movetur de presenti tunc per tempus se h̄z formaliter aliter q̄ prius. et qd hoc est impolē ut ipse dicit. qd tunc motus de presenti esset p̄ tempus et per p̄s t̄as motus q̄ tempus esset in presenti instāti. qd est impolē. Ideo reputat ipse fore impossibīle de presenti for. vel aliud mobile moveri.

¶ Cōsidera ulterius cum insert corollariz qd nōbīl potest in instanti moveri nec aliquis motus potest esse in instanti s̄m opinionem communem. quidam concedunt hoc de virtute sermonis qd for. non potest moveri in instanti. tamen hec est concedenda for. moveri et non sequitur for. moveri ergo in instanti presenti moveri. sed bene sequitur ergo movetur in instanti presenti vel in tempore. ¶ Negatur autem ab eis for. moveri in instanti. quia per illam denotatur instans eē mensuram adequatam motus. Et quidam ulterius concedunt illam in instanti presenti for. moveri. sed non sequitur ulterius a parte post qd for. movetur in instanti. Quidam autem audaces vtrāqz concesserunt dicentes qd per illam for. movetur in instanti. aut motus est in instanti. non denotatur instans esse mensurā adequatam motus. sed sufficit qd sit adeq̄ta mēsurā alienius idmissiblis motus puta alle? mutati eē ipsi? ¶ Cōsidera vñ

certus aliud correlariū cū insert illas pñas illud
 nō valere for. se h3 aliter q3 prius. ergo mo-
 uet for. immediate an hoc mouebat. et ime-
 diate post hoc mouebat. ergo mouet. Verū
 est q3 ille pñe nō valēt. sed nō ea cā q3 ipse pu-
 tat. nā ipse vult pñs esse ipossibile. q3 se q3 pre-
 sentialiter motū ēē. qd reputat p ipossibili.
 ¶ Hora tñ dñ. pbat intentū ponit directe in
 casu q3 intendit probare nisi lra sit corrupta.
 ¶ Ego vero dico illas nō valere in qbusdaz
 casib3. Verbi grā in casu de faba ascedēte et
 postea descendēte. siue occurrat ei molaris vlt
 qliteretq3. Sz post3 dici q3 pñia hec val3 for.
 se h3 alie q3 prius. et immediate post hoc se ha-
 bebit alr q3 nūc. et hoc intrinsece et formalit
 quocūq3 impedimēto deducto. ergo for. mo-
 uet. ¶ Der idē alia pñia t3 cū illa pñcula quo-
 cūq3 impedimēto deducto. Vel sic for. imedia-
 te an hoc mouebat. et immediate post hoc mo-
 uebit eadē spē spālissima motus. ergo. ¶ Cō-
 sidera vltēri3 correlariū qd insert ptra cōem
 opinionē tenēt q3 tps pñtialr est. Et pñdera
 oia argumēta sequētia ptra cōez opinionēz.
 ¶ Pro q3 sustinēda rñdebo ad singula argu-
 mēta. ¶ Primo igit cū insert q3 nulla pars
 tps definit ēē. Negat pñia. ad pbatōnē. sit
 a. hora pñs cui3 medietas. b. preterit et alia
 q3 sit. c. sit futura. tñc pñr dñ q3. b. nūc definit
 ēē. q3 nūc nō est. et immediate an hoc fuit. Et
 cū arguit q3 nō. q3 tñc pari rōne. c. nō ē. Lūz
 igit. a. sit adequate cōpositū ex. b. c. sequit
 q3 aliqd qd est adeqte cōponit ex his q3 non
 sunt. ¶ Rñdēf cōcedēdo pclusionē. nec hoc
 incōuenit de reb3 successiuis. ¶ Et si arguit
 illā esse falsam de vltute sermonis. a. cōpo-
 nit ex. b. c. q3 ly. b. c. supponit respectu huius
 verbi cōponit solū p eo qd est. q3 se q3. b.
 et c. sunt. ¶ Dñ pñr sin cōez opinionē q3 ly
 cōponit est verbiū ampliatiūz dās supposi-
 tiōnē p eo qd est vel fuit vel erit. ¶ Ad aliaz
 rōnē cū arguit q3 tunc nūc erit vel fuit alte-
 ro prius. negat pñia. et sic pclusionē illā nō p-
 bat. ¶ Sz dicere possumus pbatōnē ex di-
 ctis eius prefertim in ca. eius de incipit et de
 finit. q3 si for. erit prius q3 plato. sit ita q3 per
 annū erit prius q3 plato. Lōtra arguitur sic.
 ita cito erit plato sicut for. erit. ergo for. non
 erit prius et. assumptum probatur. q3 plato
 erit in hoc tempore demonstrato toto tēpore

futuro eo q3 erit in aliqua parte ipsius. et hoc
 tempus erit ita cito sicut for. erit. eo q3 aliqua
 pars eius erit ita cito sicut for. erit. et q3 cito
 erit aliqua pars tēpōis illud tempus erit. er-
 go et. Vel arguo sic. tunc plato erit. et tunc
 erit ita cito sicut for. erit. ergo et. ¶ Huc re-
 spondetur negando vtrāq3 cōsequētiā. nec
 ille modus arguendi est sillogismus exposto-
 rius. fallacia enī in hoc cōsistit. q3 illi termi-
 niata cito resoluitur ac si essent vnus termi-
 nus cōmunis resoluibilis. q3 tñ nō est verum
 imo ex modo significatiōis sue repugnat eis
 equiualeere nomini recto vel obliquo. Itē in
 alio fallacia consistit. q3 in sillogismo exposto-
 rio cum resoluitur terminus obliquus. aut
 equiualeens obliquo debet minor sumi in re-
 cto. aut in equiualeenti termino recto sicut si
 resoluitur hec propositio hominē tu vides.
 sic resoluitur. hunc tu vides. et hoc est homo
 ergo et. ¶ Itē si resoluitur illa. aliquando tu
 eris. sic resoluitur in hoc instanti vel tempore
 tu eris. et hoc erit aliquādo vbi ly aliquando
 teneatur in recto. et est sensus q3 hoc instans
 erit aliquod tēpus vel instans. ergo et. et nō
 intelligatur minor: cui3 predicato obliquo. ita
 vt sit sensus. hoc instans erit in aliquo tempo-
 re vel instanti. Ideo nō sequeretur in. a. ho-
 ra futura tu eris. et a. hora erit. b. instans. er-
 go in. b. tu eris. posito q3 tu eris post. b. et nō
 in. b. nec ante. et sit. b. intrinsecū. a. hore. Si-
 cut etiā nō sequitur. hunc equum tu vides. et
 hic equus est sortis. ergo sortē tu vides. In p-
 posito igit cum arguitur sic. tñc plato erit. et
 tunc erit ita cito sicut for. erit. Si illi termini
 ita cito equiualerent alicui termino recto in
 minori propositione cōsequētia valeret. sed
 predicti termini nulli termino categorico eg-
 ualent recto. nec obliquo. et si alicui equiua-
 rent potius equiualerent obliquo. qm in re-
 cto illa significaret. q3 hoc tempus erit aliqua-
 res demonstrata. ita cito sicut for. erit qd fal-
 sum est. vt patet. Et vltimate dico q3 si ali-
 qua cōclusio sequitur ex illo antecedente. aut
 talibus pmissis est illa in aliquo tpe qd erit
 ita cito sicut for. erit plato erit. ¶ Ad aliaz cō-
 clusionem cum inferitur. q3 quicquid vnquā
 fuit immediate ante hoc fuit. etiā q3 qd vnq3
 erit immediate post hoc erit. semp demonstra-
 to instanti pñt. Negat pclusio. ¶ Ad pbatō-

ones qua tñ hic nō adducit. rñdet̃ puta si sic argueret̃ si conclusio nō sit vera. sit igit̃ q̃ anti p̃ps erit. ⁊ nō tñ immediate post hoc erit. S3 cōtra in hoc tpe anti p̃ps erit demonstrato to to tpe futuro. ⁊ hoc tps immediate post hoc erit. eo qd̃ immediate post hoc aliqua pars ei⁹ erit. ergo anti p̃ps immediate post hoc erit.

¶ Dī negando p̃nam. Sili negaretur sumi lis de preterito arguendo sic. in hoc tpe Adaz fuit demonstrato toto tempore preterito. ⁊ hoc tps immediate añ hoc fuit. ergo adā im mediate ante hoc fuit. cuius cā est oīo similis precedenti. primo q: ly immediate post hoc p batur tanq̃ terminus resoluibilis. cū tñ non sit resoluibilis. sed potius exponibilis vt p3. Alia cā est. q: ly immediate post hoc esset re soluibilis. tunc minor. vt p̃ius dictum est de beret sumi in recto. videlz illa hoc tps immedi ate post hoc erit. Adodo hoc est falsum. naz ly immediate non resoluitur in terminū cathe gorematicū. ⁊ si in aliquem resolveretur potius resolveret̃ in obliquū. Si. n. resolu/ retur in rectum esset sensus q̃ hoc tempus erit aliqua res dicta immediate post hoc. qd̃ ē derisorium. Si igitur aliqua conclusio seque retur ex illis premissis erit illa. in aliquo tem pore qd̃ immediate post erit anti p̃ps erit ppor tionabiliter. dī de illa de preterito. adam im mediate añ hoc fuit. **¶** Ad aliā conclusionem q̃ nihil incipiet aut desinet esse. negatur illa conclusio. Eius probatio pender ex precedenti bus arguendo sic. si aliqd̃ incipiet esse sit igit̃ for. qui in. a. instanti incipiet esse. aut igit̃ in a instanti erit ⁊ nō immediate ante. a. aut in. a. n̄ erit. sed immediate post. primū est falsum. im mo si for. erit in. a. immediate añ. a. erit. eo q̃ tunc erit demonstrato toto tpe futuro. ⁊ tunc immediate añ. a. erit. ergo for. immediate ante. a. erit. Si dī scdo mō arguit̃ q̃ in. a. for. erit. q: tunc for. erit. vt prius. ⁊ tunc siue hoc tps erit in. a. ergo qd̃. Dī ad vtrūq̃ negādo cō sequenā. primo nō valet p̃ cās dictas. ⁊ si d3 aliq̃ conclusio inferri o3 q̃ sit illa. in aliquo tpe qd̃ immediate añ. a. erit anti p̃ps erit. **¶** Vel posset aliq̃ dicere ⁊ in idē redit q̃ ad hoc q̃ p̃na valeat o3 sic arguere. in hoc tpe for. ade q̃te erit. ⁊ hoc tps immediate ante. a. erit. ergo qd̃. sed maior est falsa. Et sili dici possz in cō sequenjs p̃dictis. **¶** Scda p̃na etiā nō valet

p̃ cās predictas. cū. n. dī in minori hoc tps erit in. a. illa prepositio. in. cū suo ablatiuo n̄ pōt in recto resolui. imo nec i terminū cathe gorematicū. sed si sumat̃ hoc predicatū. hoc tps erit tps in. a. tunc recte inferet̃ illa cōclu sio in aliquo tempe qd̃ erit in. a. anti p̃ps erit. **¶** Ad aliā cōclusionē rñdet̃ negādo illā vi delz. qd̃ fuit p̃ infinitū tps fuit. aut qd̃ erit p̃ infinitū tps erit. eo q̃ illa dictio per. dī sribuit terminū sequentē. denotat igit̃ q̃ qd̃ erit p̃ infinitū tps quāz partē erit. ⁊ hoc ē falsuz vt p3. **¶** Locedie tñ q̃ qd̃ erit in finito tpe erit. supposita eternitate mundi. q: qd̃ erit in tpe infinito ⁊ erit in tempe finito quātoctiqz. **¶** Ad aliā cū arguit̃ q̃ si tps sit nulla pars desinet esse. negat̃ conclusio. Ad agf aut̃ vt iponere aduersario q̃ illa sit pcedēda dicit. n. q̃ fin positionē pcedēda est q̃. b. p̃s preterita est. ⁊. c. pars futura est. Et forte q̃ dā erant suo tpe illud concedentes vt ip̃e vī die in ca. de incipit. **¶** Ego aut̃ dicerē illā ne gando. nec video viā illud pbandi nisi f̄ ne illam quā prius posuerat videlicet q̃. b. non desinit esse. q: tunc aliqd̃ qd̃ est cum ponere tur ex his que non sunt. hoc autem nō inconti nent in rebus successiuis vt prius erat dictū aut pōt esse illa. q: si. b. desinit esse. hoc erit i medio instanti hore. sed arguitur q̃ erit i me dio instanti hore. ergo tunc nō desinit esse. Al sumptū arguitur. q: tūc. b. erit demonstrata tota hora. ⁊ tē erit in medio instanti eo q̃ qd̃ libet tps h3 ēē in quol3 suo indivisibili siue in stanti. ergo. b. erit in medio instanti. **¶** Unde ic autem rñdetur negando p̃naz. cā prius di cta. predicatum enim illius minoribus sumi tur in obliquo. ⁊ si sumatur minor hoc mo do tunc erit aliqd̃ ens vel tps in medio instā ti. tunc licebit inferre istā conclusionem in ali quo ente vel tpe qd̃ erit in medio instāti erit b. **¶** Ad alias conclusiones sequentes. negan tur oēs. q: fundantur super concessio a q̃bus dam. **¶** Negatur igitur q̃ si aliquid erit ip̃sum est. ⁊ si aliquid fuit ip̃m est. ⁊ p̃ter negatur q̃ si anti p̃ps erit ip̃e est. ⁊ si adam fuit adam est. Et p̃ter negatur q̃ si aliqua proposi tio erit vera ip̃a est vera. ⁊ si aliqua fuit vera ip̃a est vera. Et consequenter negat̃ q̃ ne cessarium contradicat necessario que proba retur ab eo sic ponendo q̃ illa. deus est. que

p

nunc est necessaria aliqui erit impossibilis si-
gnificando. s. huiusmodi esse asinus. et tunc p3 q
si erit impossibilis nunc est impossibilis. et p pns
nunc p tradit necessario. et tñ nunc est necessa-
ria. p3 q illa pñ a nō valet erit impossibilis. igitur
est impossibilis. et ita erit necessaria. igitur est
necessaria. ¶ A simili probaret q ptingens
cōtradicit impossibili. ponendo q illa. tu cur-
ris. aliqui erit necessaria significando deū esse
Et similiter negatur illa conclusio. antipus cō-
tingenter et necessario erit. Itaqz vlla pōt eē
via ad illud pbandū. Itō pcludit q de tpe et
motu etc. ¶ Considera que dicit in positione
sua que p babilis ē. et pñr fm positionē suā
ibi loquitur et pcedit quedā. ¶ Quā igitur cōce-
dit q celū incipit et desinit moueri. hoc mo-
do verificat. celū in instāti presenti nō moue-
tur. et immediate ante instās pñs mouebat. er-
go desinit moueri. Similiter celū in instāti p-
senti nō mouebat. et immediate post instās p-
sens mouebat. ergo incipit moueri. q aut ce-
lū nō moueat in instāti pñti. p3 q2 dato op-
posito sequeret q motus est in instāti. hoc
aut fm eū est impossibile. ¶ Sed aliqz posset
arguere ptra ipsū per ipsūmet. assumēdo. n.
cās veritatis illorū verborū incipit et desinit
p negationē de pñti eo mō quo assignat i ca.
de incipit. ille eēt false. sed a enī exponēs hui-
p positionis. celū incipit moueri. est illa. ime-
diate post hoc celum mouebitur in aliquo in-
stanti. et huius. celū desinit moueri. est illa. ce-
lū ime liate ante hoc mouebat in aliquo in-
stanti et vtraqz illarū est falsa fm eū. quare ille
nō sunt pcedende. Et hoc maxime fm eum
posset dicere q quod ad exponētes de incipit et
desinit loquitur fm cōiter loquētes. ¶ Accedit
vltius q nulla res successiva incipit vel desi-
nit eē p fundamētū suū. q2 si nō det q a. mo-
tus vel tps desinat eē. cū igitur hoc eē nō p po-
sitionē de pñti erit p remotiōez. et tūc opor-
tet q immediate aī istās pñs a. fuit. s. hoc ē fal-
sū. q2 a. motus vel tps nō fuit nisi in mēsurā sibi
equali. sed nullus pōt eē motus successiuus q
immediate ante hoc fuerit tanqz in mēsurā sibi
equali vt satis patet. Itō dico de tempore. p
idē. a. nō incipit eē. q2 si sic. hoc eēt. q2 a. ime-
diate post hoc erit. hoc aut est falsum per idē

fundamētū. ¶ Nos aut diceremus. s. op-
tionē cōem q imo. a. motus pteritus imedi-
ate aī hoc fuit. et tūc nō est. is desinit eē. Itē
est verū q a. nō habebit eē nisi in mēsurā eē
li. imo semp habebit eē qñcunqz pars ei2 ha-
bebit esse. se immediate aī hoc aliqua pars ei2
fuit ergo etc. Et per idē a. motus futurus in-
cipit esse. et immediate post hoc erit. Itē o3
q si erit solū erit in mēsurā sibi eēli. imo erit i
omni mēsurā in q erit pars eius. sed imedia-
te post hoc erit aliqz pars eius. ergo etc. Itē
dico de tpe pcedēdo q est possibile. a. tps ici
pere vel desinere eē. ¶ Dicit etiā vltius q
nō est possibile q aliqd aliquante velociter vt
tarde incipiat moueri. pōt fm eū pbari q2 d-
tur oppositū. v. g. q2 for. aliquante velociter
vel tarde incipiat vel desinat moueri. tunc se-
quitur q aliquanta velocitas vel tarditas mo-
tus incipit eē. p3 pñs. q2 ly aliquatū velociter
vel tarde supponit determinate. et vltra. cum
velocitas aut tarditas motus nō sit nisi mo-
tus. sequit q aliquis motus incipit vel desi-
nit eē. et hoc est inēduens apud eū. ¶ Nos
autem diceremus oppositum et concedere-
mus consequens vltimum tanquam verum
est necessarium. quod tamen ipse habet pro
inconuenienti. concedit tamen ipse q incipit
aliquis motus esse. et possibile est quod ali-
quid incipiat infinite tarde moueri. et hoc sa-
tis p3 apud oēs. ¶ Dicit vltius q quocūqz
q2 successiuo signato q erit nulla erit pma ps
elus. quedam littera dicit. nulla erit pars ei-
us. Si dicit pma littera est clara etiam apd
alios. Si dicit absolute. pars eius hoc modo
verificatur secundum eum. quia datur oppo-
situm q a. erit pars b. quero si b. erit quan-
do a. erit. vel non. Si sic. sequitur q eadem
erit mensura equalis vtriqz. vt patet. patet
consequentia. quia nullum successiuum erit
nisi in mensura sibi equali. Ex quo vltius
inferitur q a. erit equalē. b. et pars quantita-
rina equalis toti. Et si dicitur q non tunc nō
erit pars b. sequitur a. erit pars. b. in. c. tem-
pore. ergo. b. erit in. c. tempore cum ly pars
restringat ly. b. ad dandū p eodē tpe. Itē idē
lum enī diceretur q aliqd erit pars alterius
quando totū nō erit. ¶ Nos aut diceremus

q̄ immo. a. erit pars. b. et hoc quando. b. erit
 gratia exēpli medietas hōre erit quādo hōra
 erit. sed negatur consequenter q̄ tam. a. q̄
 b. non habebūt eē nisi in mensura sibi adeq̄
 ta. imo. b. habebit esse in qualibet eius parte
 ¶ Considera ulterius argumenta que addu
 cit contra illā descriptionem. Ad oueri est ali
 quid se habere aliter q̄ prius intrinsece et for
 maliter. et solutiones ad illa argumenta. Et
 ulterius vide qualiter ad illa argumenta dice
 retur fin cōem opinionē. ¶ Ad primū put
 nunc mihi occurrit respondebo. q̄ ubi ani
 ma for. alteret ad scientiā. tūc aia nō alterat
 in corde nec in pede nec in manu vel i alia pte
 sed aia in toto cathogorematicē alterat. U
 dent. n. ille ppositiones. Aia alterat in corde
 vel in pede et similes denotare quādā exten
 sionē aie in tali pte aut appropriationē illi par
 ti. sed aia non appropriatur parti sed toti. etiā
 est indiuisibilis vt pz. Conceditur tamen q̄
 aia existens in pede alteratur ad scientiam.
 Similiter existens in manu et in corde altera
 tur. sed ex hoc nō sequitur q̄ alteratur in pe
 de aut in manu aut in corde. Ideo dicit qui
 dam q̄ in manu alteratur. sed non alteratur
 in manu. Et isti habent intellectum predictū
 videlicet in manu alteratur. i. in manu existēs
 alteratur. Secundū tñ veritatem iste sunt cō
 uertibiles. in manu alteratur. et alteratur in
 manu. ¶ Possumus secundo concedere q̄
 aia for. nō i qualibz eius parte quantitatiua al
 terat ad scientiam. s. in capite pede manu et c. s. i
 in aliqua determinata parte. s. in qua fantas
 mata fundantur subiectiue sibi ad scientiam de
 seruiciū videlz in cerebro aut corde vel vtro
 qz. Et eodē modo si aia for. alteretur ad sen
 sationē in determinata parte et nō alia altera
 tur. vt si ad visionē in oculo alteratur. et si ad
 auditionē in aure alterat. et si ad extimatio
 nē vel imaginationē in cerebro. et sic de alijs
 ¶ Et cū arguit cōtra. qz aia in pede recipit
 scientiam et hoc per tempus. ergo et c. Di negā
 do assumptū. vel forte melius pñam. sed so
 lū recipit scientiam in cerebro vel corde. sed pcedi
 tur q̄ aia existens in pede recipit scientiam. Nec
 tñ rñsio nō vī secuta. qz in pede est aliqua q̄
 litas que prius non fuit in eo. et per conse
 quens est in eo recepta. quare pes illam re
 cepit et per consequens ad illam alterabatur

quare anima in pede ad illam alterabatur
 ¶ Item vt ipse arguit. pes se habet aliter
 quā prius. intrinsece et formaliter. ergo et c.
 ¶ Posset probabiliter dici negando pñam
 penultimā et hoc est qz pes solū recipit p ac
 cidens et p modū sequele pp aiam existentē
 eandē numero in toto. q̄ cū in toto p se recipi
 at scientiam. aut vt separata recipiat. aut recipiat
 p se in determinata parte. s. cerebro vel cor
 de pñter in pede recipit. cū etiā in pede exi
 stat ibi talis scientia informata. Sed ex hoc nō
 ulterius sequitur q̄ pes vel aia in pede alte
 rabatur ad illā. ¶ Possumus dicere tertio
 concedendo q̄ in qualibet parte quantitati
 ua for. aia eius alterabatur ad scientiam et hoc p
 accidens et p modū sequele. aut in aliqua p
 se. et in aliqua per accidens fin aliquos. s. ex
 hoc nō sequitur illā partē. puta pedē vel ma
 num vel cor. vel cerebrum alterari ad illam.
 et hoc propter eā dictam. ¶ Item qz scien
 tia et similes aie passionēs intellectiue nō sunt
 apte p se recipi in organo aliquo extēso neqz
 aliqua talium partiu de natura sui est apta
 recipere per se aliquod huiusmodi accidenti
 um vt pz. ¶ Possumus et quarto concede
 re. q̄ aia tam in pede q̄ in manu et vniuersa
 liter in qualibet parte quantitatiua recipit sci
 entiam ipā per se. quolibet autem pars per
 accidens et per modum sequele. et consequē
 ter q̄ in manu pede et c. alteratur vel potest
 alterari ad scientiam. non tamen concedendū
 est ex illa q̄ pes vel manus aut sciat aut intel
 ligat. quia ille sunt denominationes que solū
 anime et toti composito attribuitur. ¶ De
 sensatione autem dicemus verbi gratia visi
 one q̄ anima for. non recipit illam nec al
 teratur ad illam nisi in oculo et non in quali
 bet parte. et consequenter q̄ nulla alia pars
 recipit visionem nec ad illā alteratur. ¶ Cū
 autem Adagister ulterius arguit q̄ pari ra
 tione si vna manus moueatur motu locali et
 reliqua localiter mouetur. et sic de residuis
 partibus. Dicitur negando consequentiam
 et similitudinem. immo mota vna manu et
 alia quiescente dicendum est q̄ nec illa ma
 nus localiter mouetur. nec anima localiter
 mouetur in illa manu. Causa vero diuersita
 tis ē. qz scientia est q̄litas spūalis et indiuisibilis
 que p se primo recipitur in aia. In parte ve

ro nō accipit nisi per accidens & per modum
sequele. quare huiusmodi accidentia denota-
re possunt saltem per accidens partes in qui-
bus recipiuntur per modum sequele vt ma-
nus pedes &c. Ad id autem localis & alii mo-
tus proprie sumpti per se recipiuntur in cōposito &
in pte quantitativa p se recipi possunt in aīa
aut recipiunt nec recipi possunt nec p se nec
per accidens. imo nec ē forma extensa ipsum
recipit sicut nec forma parietis h3 in se albedi-
nem totaliter nec partialiter. dicant alii vt si-
bi placet. Ideo nō oportet si vna manus mo-
uet aliam moueri motu locali aut alio motu p-
prie sumpto. Cum igitur arguitur sic. aīa for-
tis nō aliquid recipere in vna pte quā istud re-
cipiat in qualibet alia. ergo si motus localis ē
subiectiue in aīa existente in vna manu est et
subiectiue in aīa exīte in pede vltima manu
quare pes vel alia manus recipit illum. Di-
citur adhuc de virtute sermonis concedendo
pīam primam. sed pīs eius est vna conditio
nalis que nō ponit in esse. adhuc enim non
probatur aīa eius. videt3 motus localis reci-
pit vlt est subiectiue in aīa for. in vna eius ma-
nu. imo illud est negandū sicut & pīs vt pri-
us est dictus. ¶ Ad aliud cū af. quocūq; mo-
tu mouet ps mouet totū &c. Dicunt illud nō
esse vlt vey de qualibet pte & quolibet toto.
sed est vey de toto pposito. Si nāq; aīa for.
aut alia eius pars moueret aliquo alio motu
pprie vel iproprie sūpto. for. etiā moueretur
illo motu. si ēt aliqua ps q̄titatiua man? mo-
ueret aliquo motu. manus illo motu moue-
retur. sed non sic o3 de parte qualitatiua siue
subali. & de toto qd nō est p se exīs sed pars
alterius. sicut in pposito cōtingit. ¶ Itē il' d
est vey qñ sit ps que mouet vel est apta mo-
ueri illo motu p se & hīs illum motum in se
subiue. modo aīa for. nō est apta moueri per
se localiter. nec h3 nec hīe pōt in se subiectiue
motu locale. ¶ Ex his p3 q nō o3 dicere ea
que magister dicit d motu locali. ¶ Primo
cū dicit q si aīa for. mouet motu locali in ali-
qua pte. mouet et eodē motu in qualibet ei-
p te. hoc est enim manifeste falsum. imo mo-
ta manu & pede geseente. nō mouet aīa i pe-
de motu locali. ¶ Fundamētum autē suū ad
hoc pbandum facilius deficiet. Cōceditur. n.
q omne accidens existens in aīa for. in manu

est etiam in aīa for. in pede. modo motus lo-
calis nō est in aīa for. subiectiue. neq; in ma-
nu neq; in pede. vt prius est dictū. Et l3 gīa
cōplacendi socio pcederet q ille motus est
subiectiue in aīa ptialiter & per accidēs. tunc
nō ēt verū q si est in ea in vna pte est in ea
in qualibet pte. Unde tūc motus localis i ca-
su nostro nō esset in aīa in pede. l3 possit cōce-
di q esset in anima existente in pede. ¶ Ad o3
etiā cōcedere q aīa mouet motu locali in ali-
qua parte & tñ illa pars geseit. Unde pcedit
q pes quiescit in casu nostro. & negat q aīa
mouetur motu locali in pede. l3 cōcedendū
sit q aīa existens in pede locali motu. mouet
& localiter mouetur. Videtur autē ipse facere
dīam inter illas ppōnes. mouet localiter &
mouetur motu locali. q ad vñ illaz vult seg-
q mutet situm in pede. ad aliā autem non.
¶ Similiter non oportet pcedere q motus
localis est in aliquo cōposito. & tñ cōposi-
tum illud non mouetur illo motu. saltem in
casu nostro. q in illo casu non est verū q mo-
tus localis sit in pede. nec etiam est in anima
in pede siue prout est pars pedis. imo nullo
modo est in aīa vt prius dictum est. & si in ea
esset inesset partialiter & per accidens. & tunc
nō oporteret q sit esset in pede. ¶ Illud. at
qd vltio adduxit q nō omni motu quo mo-
uet ps alicui? totius mouet totū. est vey. vt
prius dixi loquēdo de quolibet toto & quali-
bet pte indīter. l3 oppositū sit verū de toto
per se existente & pte q̄titatiua. siue de parte
apta moueri per se & hāte motum in se sub-
iectiue. lic3 hoc adhuc habeat instantiam vt
videbitur in solutione sequentis argumenti.
¶ Ad aliam rōnem de mīto tunc primo p-
ducto rñdet primo magister fm cōem opi-
nem & melius q illud nō mouet lic3 aliqua
ps eius q̄titatiua moueatur. sed nō rñdet ad
argumētum in oppositū cū arguitur q mo-
tus localis est in eo & q pars eius nālis mo-
uetur. quare illud etiā mouetur. ¶ Dicit po-
test dupliciter. ¶ Uno modo tenendo q mo-
tus localis est principaliter in cōposito. & q
variatur ad variationem cōpositi lic3 ea-
dem materia maneat. diceretur tūc negando
q motus localis sit i toto adēte l3 in multis
eius pibus q̄titatiuis sit motus localis & bre-
uiter in quibet pte q pus pducta fuit. Sīr

nō est motus adquare in tota eius materia
sed in multis eius partibus. sed illud totum
nunc incipit moveri per remotionem de
presenti. Si vero teneretur altera opinio q
motus est principaliter subiective in mate-
ria. & q varietur ad solam materie varie-
tate & manente eadē materia cōposito varia-
to manet idē motus. tūc pcederet q motus
est in toto cōposito. & q pars eius materia-
lis mouet. videlicet tota eius materia. pars et-
iam quantitativa eius mouet. & tū illud nō mo-
uet. Sed seqt ex istis premissis q ipm aut
mouet aut incipit moveri. Hoc tū vltimū
haberet instantiā vbi inciperet aliq ps eius
corrupti. q: tunc illud nō immediate post hoc
esset. ideo nō immediate post hoc moueret
Ideo licet illud sit contingens. nō tū necessari-
um in casu nostro q illud incipiat moveri.

Ex his igit apparet illā limitationē supe-
rius positā habere instantiā quo ad illā ppo-
sitionē. Ad ora aliqua parte mouet totū cu-
ius est pars. oportet igit aliā limitationem
adducere vbi. s. illud cōpositū immediate ante
pns instans fuerit. & immediate post instans
pns erit. Et dubiū est positū q. a. mixtū
cōtinuet postea motū locale p horā & in fine
horē incipiat resolui aliq pars alijs manenti-
bus & motis nūqd in fine. a. mouebit. Idez
diceret d. for. a quo ptnue p horā fiat resolu-
tio & ptnue moueat supponendo q motus
principaliter bz esse in materia. Possit di-
ci pnter ad predicta q in fine nō mouebit. s. in
in quolibet instanti ante finē mouebit. & hoc
est q: nō immediate post finē mouebitur neq
erit. Aliiter etiā possumus dicere ad princi-
pale tenendo semp opinionē sedāz q. a. mo-
uet. neqz oz q oē q mouet immediate an hoc
mouebat. Sitr nō oz q oē q mouet ime-
diate post hoc mouebit. sed illud esset verus
vbi illud immediate ante hoc fuerit. & imedia-
te post hoc erit. aut q illud est vox de princi-
pali subiecto motus videlicet d materia prima
d secundario. aut vt cōposito illud nō oz. Et
vltius q omne iud quod mouet aut ipz
aut aliqua sui pars immediate ante hoc moue-
batur. & immediate post hoc mouebit. Aut di-
ci pōt q itelligit de mobili quod primo mo-
uet. idest s. se & quābet eius partē. Ad a-
gister aut postea ingredit aliā fantasiā dans

aliā solutionē fm opinionem eius. Qd om-
ne generandū successine cuius erit dare pa-
mū instans erit in tpe ante primam esse sui.

Ibi nāq conceditur q. a. mixtū immedia-
te ante hoc fuit. s. in nullo instāti an hoc. & ime-
diate an hoc mouebatur. Et ibi pcedit q ali-
quod generandum incipiet esse postq fuerit
que conclusio hoc modo declarari pōt s. z eū
q: in fine horē grā exempli. a. mixtum erit &
nō immediate. ante in aliquo instanti erit. ergo
tunc incipiet esse. & nō ante finem horē erit s. in
nullo tpe adequate. ergo prius erit qz incipi-
et esse. & per pns incipiet esse postq fuerit.

Ueritatem vltimate concedit vna conclu-
sionem q valde dubia est. neqz video vllum
modum ipam pbandi. videlicet. Aliquid erit
postqz definiet esse. quia si ita sit dicatur q. a.
erit postqz definiet esse. aut igitur hoc verifi-
cabitur p remotionem aut p positionē d pre-
senti. Non primo modo. repugnat. n. q. a. to-
taliter definat esse vt in. c. instanti nō erit. & q
immediate post. c. erit. q: tunc corruptum redi-
ret. Nec secundo modo. q: tunc oportet q i
c. instanti erit. & nō immediate post in aliquo
instanti erit. & tū immediate post. c. erit. s. in
tpe. Et hoc apparet ridiculū dicere cum
res aliqua corripitur etiā per positionē d
presenti ipa erit post sui corruptionem sine di-
catur q erit in tpe sine in instanti. Considera
igitur an habeat alium modum probādi pre-
dictam conclusionem. Ad vltimā rationē
principalem magister negat. & bene q mo-
tus & tempus non differant. a rebus perma-
nentibus. Verum non ridet complete ad ar-
gumentum in contrarium cum arguitur. er-
go primo q aliquis est motus qui nō est suc-
cessiuus. negatur pna. Ad probationem dicit
magister q pz de certo motu vniuersali. quo
ad subz qd difforniter mouetur quo ad tem-
pus. Credo q hoc modo magister occul-
te deducere velit. Sit. a. mobile qd continue
per horam futuram intendat motum suum
tū dum mouetur continue omnes eius par-
tes equali velocitate moueant. & finis nūc
in medio instāti motus & signetur motus ex-
tensus in. a. qui sit. b. & sequitur q ille motus
nūqz ante hoc fuit. cuz eniz ille motus. nūc
sit intensus vt quattuor: gratia exempli & nū-
qz ante sic fuit intensus sequitur q ille motus

nūq̃ añ hoc fuit. Item quia intensio fit p ad
 ditionem partis ad partem vtraz remanen
 te. quare motus ille qui nunc est nō ante hoc
 fuit. patet consequentia cum a continue inten
 derit motū suū. ⁊ p pñs a nō est motus suc
 cessiuus. q̃ tunc prius fuisset. ¶ Rñder sal
 no meliori iudicio q̃ i illo casu ille motus fu
 it prius. Supposito idē esse mobile cōtinue.
 Et negatur illa pñs. Ille motus nūc est intē
 sus vt quattuor. ⁊ nūq̃ ante fuit sic intensus
 ergo nunq̃ ante fuit. Lōcedit. n. q̃ idē mor
 numero pōt esse aliqñ intensior ⁊ aliqñ re
 missior. sicut idē esse pōt velocior ⁊ aliqñ tar
 dior s̃m q̃ plus p ipm. aut minus acquirit
 de effectū in tpe equali. De equalitate vero
 ⁊ caliditate vel albedine secus diceret. ¶ Non
 enīz pōt eadem qualitas numero esse aliqñ
 intensior ⁊ aliqñ remissior. sed p̃tinue est alia
 ⁊ alia qualitas vbi subm intendatur in illa.
 ¶ Ad. n. motus est res absoluta q̃ acquiritur
 p motū sicut qualitas. ¶ Der hoc p̃ ad scōaz
 dicitur enīz q̃ intensio qualitatis fit per ad
 ditionem partis ad partem vtraz remanen
 te. non sic autem de motu. imo idēz nume
 ro ē p̃mo remissior ⁊ postea intensior. ¶ S̃z
 hīc esset bonū dubiū. q̃: dato. b. motu inten
 so vt quattuor in eo est assignare partes gra
 duales ab inuicē differentes s̃ ū s̃m intensi
 onē. ⁊ nō s̃m extensionēz subī vel temporis.
 Signentur igit̃ due medietates vt duo que
 sint. c. d. ⁊ q̃ro nūquid veraq̃ illaz ante hoc
 fuit vel nō. Si sic sequit̃ q̃ ante hoc cōpone
 batur intensiue ex duabus medietatibus vt
 duo. ⁊ p pñs ante hoc fuit intensus vt quat
 tuor qd̃ repugnāt casui. Si d̃r q̃ nō. Sit igit̃
 tur q̃. c. ante hoc fuit. sed nō. d. ⁊ tunc sequi
 tur q̃. b. ante hoc nō fuit postq̃ aliqua eius
 pars ante hoc nō fuit. ¶ Considera bñ Bre
 uiter dicitur q̃ vtraz medietas ante hoc fu
 it. Et negatur vterius pñs cū inferitur. Qd̃
 ante hoc cōponebat̃ ille motus ex duab̃ me
 dietatibus. vt duo. q̃ illa medietas q̃ nūc est
 intensa vt. ij. nunq̃ ante hoc fuit vt duo. sed
 ip̃amet numero fuit aliqñ vt vnū. ⁊ cōtinue
 ante hoc remissior q̃ vt duo. ¶ Ad aliā autē
 rōnē q̃ in subo aliquo finito esset accidēs infi
 nitū. siue vt vult ip̃e dicere infinita acciden
 tia vtputa infiniti motus. eo q̃ aliquo subo mo
 to mouetur dē accidens qd̃ est in eo. ⁊ p pñs

a. mouet̃ motus in eo existens. ⁊ hoc medi
 ante alio motu. ⁊ pari rōne de alio motu di
 cendū erit. ⁊ sic erit p̃cessus in infinitū in mo
 tibus. ⁊ p pñs cū ex oībus illis fiat vnū erit
 motus infinitus ⁊ accēs vnū infinitū. ¶ Ad
 hoc rñder negando pñam primā. Ad p̃bati
 onē negatur q̃ motus moueat̃. ⁊ p̃nter q̃
 omne accidens subī motū. aut mobilis moue
 atur. sed illud est vey de accidentibus absolu
 tis. ⁊ nō respectiuis qualis ē motus. ¶ Nec
 rñso h̃z dubiū. ¶ Ad in aliq̃ uo vbi est ille mo
 tus in quo prius nō fuit. ergo mutauit vbi. ⁊
 p pñs p se vel p accidens mouet̃. aut ē mo
 tus. ¶ Considera qd̃ de hoc sic dīcēdū. ¶ Ali
 ter posset dici concedendo q̃ motus mouet̃
 p accide. sed nō mediāte alio motu. s̃z mo
 uetur p se ita q̃. b. motus est p se cā vt cōti
 nue aliud vbi. ⁊ aliud p accidens acgrat. ⁊ p
 pñs est cā q̃ ip̃emet p accide. moueatur. ⁊
 sic nō oportet cedere motū aliū eē quo mo
 uet̃. b. nec in motibus esse pro. effuz in infini
 tū nec accidens aliqd̃ fore infinitū. ¶ Ad aliā
 conclusionē q̃ motus diuisibilis esset subiectū
 ue in indiuisibili ⁊ in extenso. licet in alio p̃po
 sito cōcesserim conclusionem vt p̃z ex his q̃
 secundo de aīa dixi. tñ in p̃posito negatur cō
 clusio. dī. n. motū localem non esse quocūq̃
 modo subiectiue in aīa vt in p̃cedētibz sa
 tis est dictū. ¶ Addit autē postea magister.
 q̃ motus nō mouet̃. nec moueri pōt. q̃: mo
 bile manet idē sub vtroq̃ termino. ⁊ supple
 nō sic de motu apparet. Et addit vterius q̃
 nec p aliquo instanti est extensus adequate p
 subm aliquod. ¶ Nec tñ duo habent dubiū
 p̃mo p̃mū. q̃: par apparet q̃ motus saltem
 p accidens mutet̃ vbi vt prius dicebat̃. Se
 cundū ē app̃et mirabile. nā possibile ē subm
 aliquod quo ad oēs eius p̃tes moueri. ⁊ tñ
 motus erit extensus adēq̃e p ip̃m vt in ip̃o.
 ¶ Considera qūo velit verificare dictū. sinz
 ⁊ nūqd̃ in aīdēo casu. aut absolute intendat
 verificare. forte vult verificare p hoc. q̃: s̃m
 cū in p̃cedētibz in nullo instanti ē aliq̃ motus.
 iō nec p aliquo instanti ē aliq̃ motus adēq̃e
 extensus p alqd̃ subiectū. La. 8.

Ad incidit dubiū ⁊c.
 Considera
 primo suppositionem. primam
 f. quicquid pertransit pars per

transit totum cuius est pars. Et quacumque velocitate mouetur pars mouetur et totum. hoc enim posset habere instantia facta in ea. precedenti probando. si est possibile parte aliquam moueri et totum non moueatur. Ideo si volumus illud tenere limitetur hec suppositio. ut in precedenti ea limitabatur. Considera ulterius rationem ad dubium. et ea que ibi dicit que oia vera videntur et concordant cum his que dixisti secundo de aia in hac difficultate. et vi hic completius dicere quam illic dixisti. Considera ulterius rationem ad illam difficultatem. Ad tunc a proportionem finita proueneret velocitas infinita. hanc registi secundo de aia. in argumento de applicatione corporum. et illic habes alium modum respondendi. videlicet quod cum aer qui expellitur non moueatur nisi ad motum lapidis descendens. lapis autem descendens finitam habet proportionem supra resistantiam. tunc non inuenit quod consecutivum ab illa proportionem finita infinita velocitas proueneret. nulla tamen erit velocitas infinita. Sicut nulla erit pars que adequate et sine quolibet sui moueatur infinite velociter. quauis ergo ab illa propositione finita motus lapidis et velocitas eius finita solui proueniat quod ille motus primo et principaliter prouenit ex illa propositione. tamen ex consequenti non inconuenit aerem infinita velocitate moueri. Quauis ergo hec ratio colore habeat in casu de applicatione corporum ad inuicem. non tamen habet locum in casu de elevatione. tunc enim aer qui ingreditur ad centrum illorum corporum non mouebit violenter per impulsione facta ab illo sed a seipso. mouebitur naturaliter ne detur vacuum. et tamen infinita velocitate immediate post hoc mouebit. et agens erit finitum cum resistantia finita. et per hanc a proportionem finita proueniet motus primo intentus principaliter ab illa proueniens velocitatis infinite. Illa igitur ratio hic non haberet locum. Ut de igitur rationem. Ad. qui dicit quod illa infinita velocitas proueniret ab agente finito cum latitudine. tamen proportionum infinita eo quod infinite modicam resistantiam habebit aliqui ille aer. Considera tamen qualiter verum est quod infinite modicam resistantiam habet. Postea vero declarat quod ille aer habebit resistantiam extrinsecam ex parte illorum duorum corporum.

rum. et interinsecam ex parte partium aeris sibi inuicem resistantium. per diuisionem earum et propter precedentem resistere sequenti. Sed ex hoc vi contradicere precedenti dicto. nam vi quod non infinite modica erit resistantia intrinseca. imo non minor tanta. gratia exempli. ut. i. etiam immediate post hoc infinite modica pars et infinite modice potentie pars aliqua aeris mouebitur. quare potius dicendum esset quod infinite modica erit aliqui proportio quam quod infinite magna erit. Et si vellet dicere quod infinite modica erit resistantia intrinseca. quod immediate post hoc infinite modicus aer precedens resistet sequenti. Ita et immediate post hoc infinite modice potentie aer mouebitur ad centrum. eo quod infinite modicus et. ut prius dictum est. Ideo ex hoc non concluderet quod immediate post hoc infinite magna erit proportio aeris moti ad resistantiam suam. Considera igitur bene ac diligenter solutiones huius difficultatis. Dicit potest quod aer ille acquirit certum gradum potentie a natura etiam communi ad vitandum vacuum. et prout cum infinita modica aliqui erit resistantia. infinita erit proportio et. Considera illa exempla que adducit convenientia ad propositum. et videntur satis vera que dicit. ut illud exemplum de infinitis mobilibus positis in primo puncto. a spaciis et. Item aliud exemplum de diuidente. a. corpus sine superficie. eius. ita ut diuidens cum superficie incipiat diuidere. et sic continue diuidat sic. verbi gratia. ut est securus. i. quo casu concedit quod tam. b. quam. c. mouebitur infinite velocitate. quod potest sic declarari. Sit nunc diuidens mediate applicatum superficiem. a. corporis et sit illa superficies digitalis quantitas ipsius diuidentis. et signetur duo puncta in. a. contacta ab illa superficie diuidentis distantia solum per se in digitale quantitate et incipiat nunc diuidens diuidere. et sequitur quod illa duo puncta immediate post hoc distabunt ad minus per digitale quantitate. scilicet per tantam quantam est superficies diuidentis. ergo immediate post hoc pertransibunt ad minus semidigitale spacium. et sicut arguitur de hoc. ita de quolibet alio est arguendum. Sic etiam patet de ligno diuiso cum securi notabilem habente superficie occurrente ligno. sed verum est quod

postea dicit. et videtur dubium quod si conceditur quod aliqua velocitas infinita erit adequate in hora non tamen erit per quamlibet partem illius hore. illa namque duo manifeste repugnare videntur. nam in qualibet parte hore verificabitur hoc modo predicto aliqua duo puncta subito transire vel esse pertransita certam distantiam ut prius dicebatur. Nisi forte renerti velit ad opinionem suam. Quod ille motus vel ista velocitas que adequate mensurabitur hora non erit in aliqua parte hore quod motus non erit nisi in mensura sibi adequate. **I**tem dicit quod dabitur primum instans in quo b. c. distabit inter se. Illud in quo primum erit complete divisum. hoc videtur dubium de virtute sermonis. nam quod erit semisfacta divisio aliquae partem b. et c. mutice distabunt. quod aliquid medium interponetur inter illas partes et per prius inter b. et c. et per prius b. et c. erunt mediata. quod tunc in medio instanti distabunt et non solum in fine divisionis. Idem potest dupliciter responderi. Primo absolute defendendo. Ad concedendum quod inter c. et b. erit in dato instanti aliquid distantia. sed ex hoc non sequitur quod distabunt. bene autem concludi potest quod b. et c. vel tunc simpliciter distabunt. vel secundum quod. et hoc concedetur per secundam partem. Ex quo si ulterius se quis quod absolute distabunt. Aliter dici potest quod in medio tunc distabunt absolute. et negaretur quod b. c. sint imediata. et tamen se tangunt. imo sunt mediata. quod habent aliquid medium inter se situm. conceditur tamen quod erunt secundum quod imediata. puta secundum partes se tangentes. Magister autem intelligit quod erit dare primum instans in quo complete distabunt. et illud ei edit esse sine divisionis ut puto. **N**ota tamen circa prius dictum quod si concedatur quod velocitas infinita erit adequate in hora. non tamen sic intelligitur quod in aliquo instanti erit illa velocitas finita. imo in nullo instanti erit. et secundum eam opinionem de motu. eo quod in nullo instanti elongabuntur partes immediate ab invicem. sed immediate post quodcumque instans erit infinita velocitas aliquarum partium que per illo instanti erunt immediate. et forte hoc intellexit. Ad quod dicit quod non per quamlibet partem hore erit velocitas infinita. **C**onsidera postea alia que sequuntur. et que dicit de mutato subito in vacuo que omnia vera sunt et pulchra. **C**onsidera postea circa illud dubium de spherico tangente planum. Primo consideranda argumenta que subtilia sunt. et vide modum deducendi suam conclusionem. quod si sphericum tangeret planum sicut superficialiter. tunc vel a centro circumli ad circumferentiam linee duce essent inequales. vel triangulus rectilineus haberet duos angulos rectos. describendo figuram. sicut hic in margine. Si. n. sphericum tangeret planum secundum totam superficiem comprehensam inter illas duas lineas extremas. tunc linea media foret minor aliis duabus extremis. et sic habebit prima pars conclusionis. Vel si sit equalis cum illa cadens super planum diametraliter causet angulum rectum tunc constituto triangulo ex linea media cum altera extrema. et alia tertia linea in superficie plani ille triangulus habebit duos angulos quorum uterque est rectus videlicet illi qui cadunt a linea media. **A**lterum quod cadit ab altera linea extrema. Cum enim ille linee sint equales eis debent in triangulo opponi anguli equales. quod maior maior opponitur. et minor minor. et equalia equalia ut per primo geometrie. Cum igitur angulus cadens a linea media sit rectus. et opponatur linee extreme. sequitur quod angulus cadens a linea extrema et oppositus linee medie sit rectus. quod fuit deducendum. **C**onsidera postea in ratione. ubi dicit quod non est possibile quod aliquid tangat ab alio secundum quamlibet eius partem. ibi. n. videtur velle quod materia et forma extensa sit corpus. et sequitur modum Alberti per quem sic arguit. Ad id autem et forma extensa est longa lata et profunda. ergo est corpus. **E**go autem aliter dixi oppositum. et quod illa prima non valet. sed bene valet sic arguendo. Ad id autem forma est per se longa lata et profunda. ergo est corpus. sed aliter est falsum. imo materia et forma solus per accidens est longa lata et profunda. **I**bi et dicit quod forma. scilicet extensa tangit materiam et contra secundum quamlibet eius partem. hoc autem non apparet proprie dictum. quod se tangentia debet habere aliquid quo modo distinctione situm. hoc autem non apparet ibi. ideo oportet ipsum dicere quod hoc non oportet. **I**tem consideranda bene si dictum eius est probabile. **D**icit et ibi. Ad. quod si contactus corporeus secundum quamlibet partem et c. non sit possibile. est tamen possibile contra. et c. ut superficialis. aut punctualis. De lineali vero nulla ibi facit mentionem. et tamen talis est possibile. ut. scilicet. quod duo corpora. aut due superficies solus se tangant secundum lineas. **I**dem prius de duabus superficialibus. ut si duo trianguli superficiales equales sibi iuxta ponantur ut latus unius immediatè lateri alterius. Similiter per secundam de duobus corporibus. ut si duo corpora triangulata sic invicem applicentur.

tur qd solum se tãgant fm lineas terminãtes
 eorũ superficies. ⁊ que sũt latera triangularitas
 illoꝝ corpõꝝ. ¶ Dissert dicit qd lz nõ fecerit me-
 tionem de cõtractu lineali. tñ dedit intelligere
 p contactũ superficiales pũctualẽ. ¶ Cõsidera
 ulterius qñ magis. In rñsione argumẽtorũ
 dicit hãc pñam nõ valere. Inter. a. spicũ ⁊
 b. planũ cadit aliqua distantia. ergo. a. distat
 a. b. hoc. n. cõcordat cũ vna rñsione data hic
 superius defendendo magistrũ in casu de
 diuidente fm superficies. ¶ Sed tñc videndũ
 erit qñ pñam nõ valet. ⁊ qd requiritur ad hoc qd
 aliqua distent. ¶ Credo qd ipse diceret qd re-
 quiritur qd inter ea fm se ⁊ quilibz sui interpo-
 natur aliquod medium. siue aliqua distantia.
 Sed vt puto hoc est voluntarie dictum. Si
 qd. n. tenere velit scõdam rñsionem positã lo-
 co dicto credo qd nõ esset minus. imo magis
 rñnalis ⁊ facilliter se defenderet ab argumẽ-
 tis in oppositum. ¶ Ad igit fm illã rñsionem
 incõueniret qd. a. spericũ tãgit. b. ⁊ tñ distat. a
 b. ⁊ a. ⁊ b. sunt mediata p aliquã distantia p
 quã distat. Tene tu quã vis. ¶ Cõsidera vltẽ-
 rius qñ dicit qd illa pñam nõ valz. a. ⁊ b. sunt i
 mediata. ergo se tangunt. vt si. a. ⁊ b. pone-
 retur in vacuo nõ tñ se tangẽtia. ymaginatur
 eni. ¶ Inter. a. ⁊ b. nihil interponi. sed non
 capit intellectus dari vacuũ. in quo nihil sit ⁊
 qd ibi ponat. a. ⁊ b. nõ se tangẽtia. si eni nõ
 se tangũt oꝝ ibi imaginari quandã dimẽsionẽ
 aut linealẽ aut superficialem. aut corpoream posi-
 tam inter illa. Itẽ in quocũqz vacuo intellecto
 contigit ymaginari tã. a. qz. b. ibi moueri suc-
 cessine. aut subito mutari. sed hoc ymaginari
 nõ possumus nisi ymaginata distantia pñasi-
 ta ab illo mobili. quare necessarium est yma-
 ginari distantia ymaginato vacuo. ⁊ per pñas
 inter. a. ⁊ b. nõ se tangẽtia interponet aliqũ
 distantia. si nõ naturalis. sal. em. mathemati-
 ca. ⁊ per pñas nõ erũt imediata. ¶ Ad ibi ap-
 paret saluo meliori iudicio argumẽtũ pba-
 re verũ. sed cõsidera quid diceret defendẽdo
 ipsum. ¶ Cõsidera ulterius cũ dicit qd si. a.
 spericũ conumpet aliis manentibus. tñc aer
 circũstans nõ esset perforatus. sed infinitum
 subtilis versus punctũ contactus. ¶ Quidam
 ex hoc concludere conantur qd fm eum infi-
 nite raritas possit esse aliquis aer. Sed mihi
 apparet qd hoc concludi non possit ex verbis

eius. ¶ Primo cũ loquantur pditionaliter. Se-
 cũdo licet pcederet hoc ad ymaginationẽ nõ
 eẽt peccatũ. maxime cũ argumẽta nõ petant
 hãc difficultatẽ. Tercio qd nõ sequit aer ver-
 sus punctũ cõtractus in infinitũ subtiliãdo p-
 cedit. ergo ẽ infinite raritatis. imo stat qd per
 totũ sit equaliter rarus. ⁊ tñ sic subtiliãdo p-
 cedit. ⁊ verba sua sequentia declarãt hoc to-
 tũ qñ dicit terminat. n. ad nõ gradu pñfundi-
 tatis vsus punctũ illũ. ¶ Vult i. x. qd subtilitas
 nõ sit nisi pua pñfinitas. sicut ẽt cõst loquimur
 cũ igitur infinite pue pñfinitas sit vel eẽt ali-
 qua pars illius aeris versus punctũ illũ. i. o in-
 finite subtilis eẽt aliqua huiusmodi pars.

¶ Cõsidera ulterius solutionẽ alterius ar-
 gumẽti de motu spici qui ouenies ẽ. Et pñr
 aduerte duo pulchra ⁊ subtilia exẽpla que ibi
 ponit. ⁊ ea que ibi dicit valde subtilia ⁊ vera
 sunt. ¶ In eo autẽ qd dicit de lumine ⁊ vni-
 bra credo lram cõiter repiri corruptaz. ⁊ sic
 reperi in tribus libris. Sed iudicio meo hec
 est fñia. ¶ Primo dicit loquẽdo de virtute ser-
 monis ptra pñspecuos qd opacũ finitũ oppo-
 sitũ luminoso finitũ nõ facit vmbra infinitam
 lz sit eo maius. qd vmbra nõ ẽ nisi lumẽ remis-
 sũ. modo non facit lumẽ remissũ in infinitum
 etiam dato qd vmbra foret priuatio luminis.
 aut impedimẽtũ radiorũ incidentium. ta-
 men talis priuatio. aut impedimẽtũ nõ eẽt
 infinitum. eo qd luminosum nõ pũt multiplici-
 care lumen infinitũ. ¶ Nihil autẽ dicit alterum
 priuare vel impedire ab effectu quem illd al-
 terum pducere nõ potest. hoc nõ dicit ipse.

¶ Postea vero videtur dicere qd si lumino-
 sũ prius egisset per spaciũ infinitũ ⁊ oppone-
 retur sibi opacũ qd sufficeret causare vmbra
 idest impedire radios incidẽtes per infinitum
 spaciũ radios incidentes impediret. Si e im-
 sufficeret impedire ad. a. punctũ. a fortiori ad
 quẽlibet vltra. a. ⁊ sic per spaciũ infinitum
 Et ad hunc intellectum verificaretur ipsum
 causare vmbra infinitam. ¶ Ad aliũ ca-
 sum est eius responsio conueniens. ¶ Sz for-
 e ptra illud quod in responsione illa presu-
 ponitur. ¶ Cõsidera bene totam responsi-
 ne quam magister ponit ad illum casum qd ita-
 te opaco iuxta posito luminoso augeatur illd
 luminosũ in prima pte. ppositã ad duplũ
 in secunda ad quadruplũ ⁊ sic in infinitũ.

Quarta ratio est satis vera. Sed postea dicit. Nec potest esse quod quilibet pars agat ad tantam distantiam. nisi quilibet pars sit potentie infinite et habeat in se lucem infinitam. Hoc dupliciter non videtur verum. Primo quod posset esse quod quilibet pars saltem finita esset potentie solius finite. et tunc sufficeret multiplicare ad tantas distantias videlicet usque ad iuxta extremitatem opaci. ponendo. scilicet quod sicut finis pedale illius luminosi est gratia exempli in duplo remotius ab opaco quam primum. ita sit primo in duplo maioris potentie ad agendum. Et sicut tertius est in triplo remotius. ita sit in triplo maioris potentie. et sic in infinitum. Et per quod quodlibet tale pedale sufficiat agere lumen usque ad iuxta extremitatem opaci et tunc nullum illorum est potentie infinite. immo solum finite. **E**go hic dicere dupliciter. Uno modo argumentum probare veritatem. Sed pro magistro diceret ipsius de sciendo si iam fuisse diminuta. sed debet dicere. Nisi quilibet pars infinita sit infinite potentie et hoc verum esset in casu predicto. sed enim quodlibet pedale. a. luminosi sit potentie finite tunc quilibet pars ex infinitis pedibus composita est infinite potentie. **A**lter absolute tenere possumus si iam ut stat. Et per hoc dicemus in casu predicto quod quodlibet pedale est infinite potentie. Unde licet quodlibet per se quo ad potentiam essentialiter sit finite potentie. tunc quodlibet iunctum cum aliis aggregando simul potentiam essentialiter et in augmentum quod recipit ab aliis est infinite potentie. et ideo argumentum non procedit. **S**ecundo non videtur illud dictum verum. quod bene posset esse quod quodlibet pedale. a. in casu nostro multiplicaret lumen usque ad opacum. sed nullum illorum haberet lucem infinitam. Et puto quod intelligat infinitas in multitudine. ubi. scilicet finis pedale in duplo plus haberet quam primum. et tertium in triplo plus. et sic in infinitum. Nec potest hic considerari sicut ad precedentem. quod licet illo modo concederet quodlibet pedale esse potentie infinite essentialiter et accidentaliter simul non tamen dicendum est aliquod illorum pedalius habere in se lucem infinitam. eo quod neque essentialiter neque accidentaliter unum illorum habet in se lumen alterius pedalis. alioquin idem accidens esset in pluribus subiectis ab invicem distinctis. Si vero intellexisset lucem infinitam intensivam. quod non puto adhuc videretur magis

falsum. nam adhuc videtur possibile quodlibet partem illius esse infinite potentie. quod infinitam multitudinem luminis contineret. et quod ad infinitum spacium sufficeret lumen multiplicare sed non habeat lucem infinite intensum. potest enim luminosum augeri in potentia sed in gradu luminis non augeatur ut satis patet in materia de luminosis. Ad hoc apparet a contrario probare veritatem. Et primo pro magistro dico quod non intelligit lucem infinitam intensivam sed infinitam in multitudine. Secundo quod litera dicere debet. Nisi si quilibet pars infinita ponatur esse infinite potentie et habere in se lucem infinitam. Aliqui tamen sunt libri qui non habent illam secundam partem. Et habeat in se lucem infinitam. Considera bene. **C**onsidera ulterius cum magister dicit quod admissio illo casu et c. illud opacum nullam causaret umbram. quod umbra non est nisi lumen reflexum et remissum. ibi autem nullum foret lumen remissum. sed infinite intensum vel ab infinitis partibus infinite potentie multiplicatum. **F**orte melius esset dicere quod umbra est privatio radiorum incidentium in aliquo medio cum privata radiorum reflexorum in illo. Nam ex modo loquendi magistri ubi sol aliquod medium illuminaret nullo interposito opaco ibi umbra causaretur. Ubi. n. sol aliquam partem terre illuminet sine interpositione opaci. adhuc in illo medio preter radios incidentes multiplicabatur reflexi a partibus aeris circumstantibus. Ubi enim est incidens radius per maiorem partem est reflexus. sed non e contra. et per hoc ibi caretur umbra nullo opaco interposito. quod videtur irrationabile. **C**redo oportebit supplere dictum magistri ipsius de sciendo. umbra non est nisi lumen reflexum et remissum siue privata radiorum incidentium. Aut dicemus quod illud dictum non fuit positum a magistro per modum definitionis. sed quod ita absolute est verum quod umbra realiter est tale lumen. Verumtamen iste terminus umbra aliquid ultra connotat quod requiritur poni in eius definitione. **S**i placet definire umbras ut prius dixi quod est privatio radiorum incidentium et c. eo modo quo solet de somno dissimulatio mihi apparet valde rationabile. **C**um autem dicit ulterius quod illud lumen foret infinite intensum certe ut prius dixi non oportet etiam sed luminosum esset infinite potentie. Alia tamen ver-

ba disjuncte posita supplet hunc defectum cum dicit vel ab infinitis partibus infinite potentie multiplicatum. quasi magister perpenderet primam partem non fore necessariam. Unde tamen verba sequentia in solutione unius argumenti que absolute illud affirmant.

Contra igitur arguitur &c.

¶ Considera in hoc argumento cum dicitur quod luminosum non multiplicaret in casu illo radius aliquem perpendiculariter incidentem ad opacum alterius parallele deurreret inique quod sequitur quod aliter parallele &c. Credo saluo meliori intellectu hoc modo intelligendum est quod linea perpendicularis cadens super punctum extremum luminosi et linea perpendicularis cadens super opacum cum sit posita in eodem medio recto luminosum et opacum sunt sibi invicem parallele. cum igitur ante eodem puncto facto luminosi a quo dicitur duci lineam perpendicularem ad opacum ducatur etiam linea perpendicularis ad ultimum punctum luminosi si sita. In tali medio sequitur quod ille due linee concurrunt in eodem puncto luminosi. ergo &c. ¶ Considera si meliori modo verificari potest in quibusdam tamen libris illa littera non reperitur aliter parallele concurrerent. ¶ Considera ulterius in solutione argumenti in qua absolute conceditur quod si luminosum infinite potentie in medio luminis suscipit &c. totum lumen ab eo productum est infinite intensum. ¶ Hoc tamen non apparet rationabile ut prius dixi. Item quia dato tali luminoso columnaris figure ad puncta sibi immediata non producit intensum lumen quia habeat in seipso. sed lumen in eo est finite intensum ut ponitur. et ipsamet concedit in responsione quando concedit ipsam agere ultra gradum prius. ergo ad puncta immediata solum finite intensum lumen producit sed ad puncta remota remissius producit quod ad immediata. ergo ad nullum punctum producit lumen infinitum intensum. ¶ Item non videtur verum fundamentum suum. Quod lumen illud infinite intensum provenit ex reflexione. quia illo dato contingeret etiam luminosum finitum et finite potentie agere lumen intensum quod habeat in se ipso tam ad puncta remota quia ad im-

mediata. consequens non apparet bene rationabile. et patet consequentia postquam illud luminosum gratia exempli non habet in se nisi lumen intensum vbi quatuor. et in principio se pedale. vbi crescat in infinitum. sicut ponitur aliquando producit ad idem punctum lumen in duplo intensum quam nunc secundum eum et aliquando in quadruplo intensum. et per consequens aliquando intensum quod habeat in se ipso. ¶ Item licet concederet ei quod lux finite intensa producere posset qualitatem alterius speciei vel lumen sub intensiori gradu finito quod ipsa sit. et per consequens ageret ultra gradum proprium. non tamen verisimile appareret lucem finite intensam posse producere lumen infinite intensum. ¶ Itaque sicut duo luminosa ab invicem distincta agentia in idem punctum non producant unum lumen ex illis duobus compositum secundum veriore opinionem. sed aggregatum quoddam maius multitudinis luminis ita in proposito hoc omnes partes illius luminosi infinite producerent quoddam aggregatum ex lumine infinite multitudinis. cum ex illis non fiat unum. non ex hoc produceretur lumen intensum. ¶ Considera super his licet bene quod mihi apparet verisimilius oppositum et ut magister tenet. licet ad hoc ultimum non est facile respondere. dicendo quod non est simile de duobus luminosis separatis et de partibus illius luminosi. quia ex illis partibus sit verum unum. et ex lucibus omnium illarum sit una lux. et ex luminibus omnium illarum sit unum lumen. et sic consequenter ex effectibus productis ex omnibus illis sit unus effectus. et sic ex luminibus omnibus productis ab illis in eodem puncto sit unum lumen non sic autem est de duobus luminosis separatis. ¶ Si velis partem oppositam tenere vide qualiter differant multitudo luminis et eius intensio. quia si non differant forte magister verum diceret. quod sicut ab illo luminoso infinito ad idem punctum produceret lumen infinite multitudinis sic produceret lumen infinite intensio nis. ¶ Adverte ulterius illos tres modos aliquid agendi ultra gradum prius quod videntur satis veri et subtiles. Cetera sunt satis nota. ¶ Et sic finem impono huic laudabili operi. Ad laudem Omnipotentis dei. Beatissime eius matris virginis Marie. Apostolorum eius. martirum et confessorum. Angelorum et omnium

ntie celestis prophetarum et patriarcharum beatorumque Sebastiani, bonifortii, rochi, Bernar-
dini, syri, Augustini, Thome de aquino, De-
tri martiris, et Nicholai de tollentino. Be-
ate Catherine Lucie et Appollonie et omnium
sanctarum dei. Et hoc tpe inualde est pestilentie
in ciuitate Napie. a qua defensus sum cum to-
ta familia mea. Et ob hanc defensionem infir-
tas habeo grās omnipotenti deo et omnibus san-
ctis eius. Amen. vigesimo octavo iunij. 1482.

Veritur

positionis sit bona qua comuni-
ter dicitur quod suppositio est acceptio
termini in propositione pro ali-
quo vel pro aliquibus et cetera. Et arguitur affirma-
tione auctoritate communis modi loquendi et quasi
omnium doctorum illas diffinitiones admittenti-
um tanquam bonas. Negatiue arguitur illis dif-
finitionibus datis sequitur quolibet terminus
cathegorematicum in propositione positum
supponere. Nihil est falsum. cum secundum rei ve-
ritatem non supponit subiectum huius chymera
est. et per hoc arguitur. nam in qualibet propositione
quolibet terminus cathegorematicus accipitur
vel est aptus accipi pro aliquo vel pro aliqui-
bus sicut subiectum huius chymera est. accipitur
hoc est intelligitur pro chymera dato quod non sit
chymera. Item sequeretur quolibet ter-
minum supponentem supponere indifferen-
ter pro quolibet suo supposito tam imagina-
bili quam reali. et sic de singulis. nihil est falsum. cum
communiter dicatur subiectum huius. homo est.
non supponere nisi pro personis. et per hoc argu-
itur. cum ly homo indifferenter intelligatur
vel accipiat pro homine preterito futuro
vel imaginabili sicut pro personis eodem modo
quo extra propositionem. Ideo sequitur con-
clusio non posito alio in diffinitione. scilicet suppositio
est acceptio et cetera. Propterea alij ponunt
secundam diffinitionem. scilicet suppositio est statio
termini in oratione preteritum pro supposito vel sup-
positis pro quo vel quibus transit in ipsum vis
verbi. a quo habet ut supponat. Et per istam
periculosa pro supposito vel suppositis et cetera. ut sa-
tisfacere illa diffinitio argumentis superius
factis. huius. n. propositionis. chymera est. non
supponit subiectum cum vis illius verbi est. non
transcat in ipsum pro eius supposito vel suppositis

et cetera. nulla chymera est. Si ly huius homo est.
ly homo solus pro personis supponit. quia vis verbi
non transit in ipsum nisi pro personis. Contra
ista diffinitionem arguitur. Nam sequitur subiectum hu-
ius supponere. Isti sunt. demonstrato sor. et
ada. Si sor. et ada sunt. nihil contra dicitur ab inuen-
tore illius diffinitionis negaret et arguit per hoc
quia vis illius verbi est. transit in ipsum pro aliquo
supposito. scilicet pro sor. Confirmatur. quia sequitur
ly albus supponeret in hac albus est. dato quod nul-
lus albus esset. nihil manifeste falsum. et per hoc per
ad hoc vis ubi transiret in aliquid eius signifi-
catum. scilicet male reputa subiectum. Item secundo ex illa
diffinitione sequitur quod vel subiectum huius chymera in-
telligitur. non supponit. vel subiectum huius homo
currit. posito quod nullus homo currat. sed quod
aliquis homo sit. consequens pro utraque pre-
negaret contra ab inuenitore illius diffinitionis
et assumptum per hoc. quia autem pro vim ubi intelligit
actum. vel ipsum verbi. Si ipsum. igitur non supponit
huius subiectum chymera intelligitur sicut nec in
illa chymera est. Si vero intelligit actum ubi. tunc se-
quitur secunda per conclusionem supposito. n. quod nullus
homo currat. sed quod aliquis homo sit non transit actus
huius ubi currit in hoc subiectum homo dicendo homo cur-
rit. Sed forte diceret quod dato quod non transcat
actu non transcat denotat vel potest. Contra tunc
inferret subiectum huius supponere chymera currit.
Antiphras currit. quia utrobique denotat actus
huius ubi currit. transcat in subiectum. Sed forte
prederet aliquis quod subiectum huius homo currit. non sup-
ponit posito quod nullus homo currat. quia solus pro
currentibus supponere debet respectu illius ubi.
Contra ex hoc primo inferret aliquis duas esse
propositiones omnino peritibiles per se exites quibus
vni subiectum supponit. alterius vero non. hoc ne-
garet contra. Et patet per hoc in his duabus. homo
currit. homo est currens. supposito quod nullus
homo currat. quia in prima per rationem non sup-
ponit ly homo. in secunda sic cum solum ca-
piat suppositionem ab illo verbo est. Item
inferret aliquam esse vniuersalem affirma-
tiam falsam cuius tamen predicatum vere
affirmatur de quolibet pro quo distribuitur
subiectum. conclusio negatur contra. Et arguitur
illa sic. ponatur quod aliquis homo currat. et al-
ter quiescat. tunc sequitur hanc esse falsam. omnis
homo currit. et tamen illud predicatum cur-
rens vere affirmatur de quolibet pro quo di-

tribuitur ly homo. qz de quolibet currente
hoie verificatur et solum p hoie currente di
tribuitur. ergo et. p3 p3a cum maior. et mi
nor arguitur solum pro hoie currente suppo
nit. igitur solum pro homine currente distri
buitur. p3a conceditur tam fm illam opinio
nem q3 dicitur. et ass ponit illa responsio.

Item ex diffinitione inferitur terminus ex
tra pponem supponere consequens est falsu
et arguitur p3a. Capiatur hec oratio. Intelli
gens hoiem. videtur q ly hoiem supponit
cum sit terminus in oratione conexus in cu
lus multa supposita transit vis illius partici
pii intelligens. **I**tem illa diffinitio petit pri
cipium. cu diffinitur idem p idem. q dicit vis
termini a quo habet vt supponat. **I**tem ex
illa diffinitione cõcluditur aliquem terminus
complexu nõ supponere cuius tñ vtraq ps
supponit. p3is videtur falsum. et p3a af. ponit
q nihil videat for. sed tñ aliquod videat. et for.
sit tunc huius pponis hõ est videns for. to
tum predicatũ nõ supponit. qz nihil est videns
for. et tñ ly videns supponit. qz aliqs est videns
et similiter ly for. qz for. est. **I**tem af. In
bac ppositione. asinus hois erit ponendo q
ly hõ et asinus sint. sed nullus sit hois asinus
Item sequitur aliqd cõplexus supponere
cuius tñ neutra pars supponit. p3o est falsa
qz vñ suppones complexi resultare ex suppo
sitionibus prium sicut et significationem et af
cõclusio sic. Sit. a. medietas hore p3tis. b. ar
futura. Tunc vñ q subiectum huius collecti
ue sumptum. f. a. et b. que sunt hora suppo
nat. qz vñ affirmatiua vera. et tñ neutra pars
supponit. qz nec. a. est. nec. b. est. **I**tem af. in
bac tu ens nõ chymera. posito q solum ens
infinitum sit ly nõ ens. et ly chymera ab eodẽ
neget et ab eodem distribui denotet. et hoc
maxime pcedit cõtra ponentes terminũ infi
nitũ solum distribuere terminũ cõem sequẽ
tem. p3. n. q ly nõ ens non supponit. neq ly
chymera. Sed q totum pplexum supponit
af. hec. n. e. y. a. tu es si ens. chymera. et p p3is
illud p3dicamentũ respectu huius verbi e affir
mati supponit. ass af. qm si hec nõ esset ve
ra. hoc maxime esset q: ly chymera stare af
firmatiue et negatiue supponere denotat et di
stribuit. et p p3is sequeret ex illa chymera eẽ.
Sed contra. Ex hac rñsione pcluditur ali

quem terminum a signo negatiuo distribui.
et tñ ab eo nõ negari p3o implicat. cu distri
butio in termino negatiuo sit actus negatione
posterior et ab illa dependeat. vt h3 videri h3
gramaticos speculatiuos. et p p3is signũ ne
gatiuũ distribuere nõ p3t alium terminũ nisi
eĩde neget. p3o pbatur. In hac. n. p3one
tu es nõ ens asinus. ly asinus distribuit a ly
nõ ens q nõ distribuit nisi rõne negationis vt
modi significandi negatiui quẽ h3 glibet ter
minus infinitus. et tñ ab eodem nõ negat. ne
qz supponit fm illã rñsionez. **I**te ponatur ly
chymera. vt ponebat regi a ly ens vñ nõ ens
et ab eo supponem cape si supponit. et tñ po
terit haberi illa fuga q stet vel denotet sup
ponere affirmatiue respectu verbi affirmati
ui sicut dicit illa rñsio. **I**deo sequitur p3o prin
cipalis. Eadem conclusio vñ sequi in his ter
minis. **I**n hac qõne p3mo notadum e sup
positionem alr a logico et alr a gramatico cõ
siderari et diuersimode diffiniri. **G**rama
ticus enim p3iderat supponem vt est quedaz
dependẽtia vel terminatio suppositi ad ver
bum in cõpatione ad predicatũ fm debitas
ppositiones ad inuicem. fm quã acceptionez
cõcedũt gramatici tñ subim supponere. et si
predicatũ. Cõcedunt et tam terminũ sineathe
gorematicũ qz cathegorematicũ supponere. et
sitr terminũ chathegorematicũ. cui nõ con
det suppositũ fm vim verbi. In hac. n. Ois
chymera est. supponit ly ois chymera mei
to dependẽtie vel terminationis quã h3 re
ctus casus cu verbo psonali fm debitas pro
portiones. Et fm hanc acceptionẽ signa non
variant suppositionẽ. neqz modũ supponendi
qz nõ variat talem terminationẽ neqz modũ
terminationis. **A** logico vero cõsiderat p
q3to denotat p3dicatũ alicuius pponis attri
bui subo vel ab eo remoueri. p illo vñ illo sup
posito fm exigentiã verbi vel p3icipi. **S**e
cũdo notadũ q logicus necessitatẽ habuit cõ
siderandi supponem ex hoc. Cũ. n. tota inten
tio logici sit ad sillogisumum et maxime ad for
mam sillogismi necesse fuit eũ cõsiderare il
lud sine quo haberi nõ p3t debitũ fundamẽ
tũ forme sillogismi. Illud autẽ est suppositio.
Illa fundamentũ primi modi prime figure
a quo oēs alii eiusdẽ figure. et aliaz fundamẽ
tum et originem capiunt. vt h3 videri p3mo

pilo: est quicquid aliquid predicatum. ut a. vere
 predicatur de b. et b. de c. q. a. vere predicatur de
 c. In tali autem fundamento non denotatur a. attri-
 bui vel predicari de b. et b. de c. p. eorum quoli-
 bet significato. sed solum secundum exigentiam ubi al-
 i. n. non posset assignari causa. quod illa non esset debita
 forma syllogistica. ois homo est animal. Adhuc fuit homo
 ergo adhuc est animal. nisi quod non debite tenet. neque
 descendit per fundamentum prime figure. eo quod
 non denotatur animal attribui illi subiecto per quolibet si-
 gnificato absolute. sed per quolibet proprii. Id ne-
 cesse fuit logicis considerare suppositionem. **¶** Et
 ex hoc concluditur inferri verius loquendo ter-
 minum non supponere nisi in oratione perfecta. scilicet pro-
 positione. **¶** Tercio est notandum quod licet multis
 modis distinguatur significatum vel suppositum
 male contra formale. In proposito tamen vocari potest
 significatum formale significatum adequate signi-
 ficatum considerans sicut ly albus significat substantiam
 et albedinem. et albedo contra vocatur significatum
 formale respectu subiecti. quod forma denominatur.
 sed in proposito vocatur substantia significatum for-
 male secundum quod alba. quod ut sic adequate significatio
 consideratur. Substantia vero et albedo per se vocatur ma-
 teria sicut per respectum totius materia dicitur. et totum for-
 ma. Sicut huius complexi forma. et adhuc vocare
 aut suppositum formale aggregatum ex forma. et
 adhuc. sed utraque pars per se male. Sicut huius ter-
 minus homo forma. non est significatum formale putat
 forma. vel animal sed putat est homo. **¶** His notatis sit
 prima conclusio. Non ois acceptio termini in pro-
 positione per aliquo vel per aliquibus est supposi-
 tio. Ista pars per argumenta prius facta. Accipit
 enim ly chimera totaliter. per aliquo vel per aliq-
 uibus in illa chimera est. sicut in illa chimera
 intelligitur. et tamen non supponit. **¶** Secunda conclusio
 Non ois statio termini in oratione conexi per sup-
 positum vel suppositis per quo vel quibus transit
 in ipsum vis ubi vel participii a quo habet ut sup-
 ponat est suppositum. illa conclusio pars per rationes an-
 dictas cum non supponit subiectum huius
 ad am et forma. sunt. et tamen vis verbi transit in aliquid
 suppositum. scilicet in forma. **¶** Tertia conclusio. Suppo-
 sitione est transitus verbi vel participii in ter-
 minum categorematicum in propositione positum
 per suppositum formale ad quod extendi denotatur
 actus eiusdem ubi vel participii. illa conclusio pars per
 antedicta. Et ideo supponit subiectum huius chy-
 mera intelligitur. non respectu terminis propriis. neque

actus illius vel scilicet quod stat quod chimera actu non in-
 telligatur. sed quod ly intelligitur transit in ipsum
 per supposito ad quod extendi denotatur actus. scilicet
 ad chimera imaginabilem. vel intelligibilem
 Sicut positum quod quilibet homo gessat supponit subiectum
 huius. homo currit cum illud verbum currit tra-
 seat in ipsum per supposito formale ad quod exten-
 di denotatur. scilicet ad hominem. quod pars. quod ponatur ois
 ille particula preter illam per supposito formale. dicitur
 enim formale per argumentum factum. licet enim in
 hac forma. et adhuc sunt. et in hac. albus erit. verbum
 transeat in subiectum per supposito materiale. non tamen per for-
 mali. scilicet adequate significationi consideranti.
¶ Quarta conclusio. licet aliquis terminus categorema-
 ticus in propositione positus non supponat. qui-
 libet tamen supponere denotatur. Prima pars patet
 secunda est clara est ex precedentibus cum semper ver-
 tus verbi denotatur ipsum transire in quolibet ter-
 minum categorematicum per aliquo supposito
 et c. sine ista terminus sit totale extremum vel pars
¶ Sed contra predictam diffinitionem arguitur illa
 diffinitio data concludit subiectum eius non suppone-
 re. lignum currit. dato quod lignum sit prius falsum
 imo per quolibet ligno proprii supponit. et patet
 prius. quoniam actus huius verbi currit. non deno-
 tat extendi ad aliquid eius suppositum. cum li-
 gnus non aptus sit currere. **¶** Item sequeretur subiectum
 huius homo currit. non supponere per hominem transita-
 to pedes vel quocumque indispotito ad curre-
 dum quod exempli gratia sit forma. prius falsum cum suppo-
 nit per quolibet hominem proprii. et prius arguitur. quoniam si
 denotatur actus illius verbi extendi ad forma. cum
 non possit currere. ideo sequitur conclusio. **¶** Item con-
 tra eandem adducitur due conclusiones superius
 argute. scilicet aliquid complexum non supponere cuius tamen
 utraque pars supponit. et aliud complexum sup-
 ponere cuius neutra pars supponit. et arguitur
 ut superius. **¶** Item ex eadem diffinitione concludi-
 tur. quod si fuerit aliquis terminus categorema-
 ticus non supponens in propositione affirmativa in qua
 nulla ponitur negatio. illa erit falsa. prius arguitur
 esse falsum. et prius probatur. quoniam ad propositionem af-
 firmativam esse veram requiritur predicatum at-
 tribui subiecto mediante virtute verbi principalis.
 Hoc autem non potest esse nisi virtus verbi in ipsum
 transeat. ideo sequitur conclusio. Quod autem conclusio sit
 falsa patet in ista tunc est homo vel chimera. cum
 illa sit vera et tamen ly chimera. est terminus ca-
 tategorematicus non supponens. **¶** Item illa dif-

finitio nō haberet pcedere. q̄ si terminus in
 vno contradictoriō supponit. in altero sup-
 ponit qm̄ in contradictoriō idē est verbū. ⁊ idē
 terminus categorēmaticus. alī nō cēt cō-
 tradictoriā. ergo sicut in vno cōtradictoriō
 trāsīt verbū in illū terminū p supposito ⁊ c.
 ita ⁊ in reliquo. p̄ia nota intelligēti māz ⁊ affi-
 cedens similiter. Qd̄ p̄ia sit falsū aī. Capīat
 ille due. nulla chymera est. ⁊ tu intell̄gis q̄
 chymera est. In ista negatiua ly chymera n̄
 supponit vt p̄z. ⁊ tñ in sua contradictoriā suppo-
 nitur que est ps huius totalis. tu intelligis q̄
 chymera est. cuz ly chymera. in ista ppōne
 affirmatiua vera capiat supponēz ab illo ver-
 bo est nō simpliciter. sed put cōiur̄gitur cuz
 hoc verbo intelligis. Item infer̄ suba harū
 oīs hō est vnus homo. Quilibet hō est vn⁹
 homo. equaliter supponēz. p̄cō arguit. qm̄
 vtrōbīqz est idē verbū. s. ly est. ⁊ idē subie-
 ctū. s. ly homo. cum ergo formaliter suppo-
 a verbo vel p̄cipio dependeat. sequit̄ ly hō
 vtrōbīqz p̄cise p̄ eisdem supponere. qd̄ ar-
 guit sic. Si pro aliis supponeret ly homo in
 illa. oīs homo erit. q̄ in hac. quilibet hō cur-
 rit. hoc maxime esset ppter signa diuersorū
 generum. que tales supponēs darent vel au-
 ferrent. Sed contra hoc arguitur. Supposi-
 tio cōtēntialiter depēdet a verbo vel p̄cipio.
 sic q̄ referuato eodem verbo vel participio
 manet eadem suppo sp̄e ⁊ manente eodem
 termino categorēmatico accipiente supponē
 remanet eadem suppo numero. ergo signa
 nō hnt variare. nec auferre eandem suppo-
 nem. ⁊ p̄ p̄ia ly homo p̄ eisdem supponit in
 illis duabus. sed arguit p̄cō esse falsa. Quia
 tunc sequeretur illas cōuerti. qd̄ tñ est falsū
 cum vna sit vera. ⁊ reliqua falsa. Et p̄z p̄ia
 q̄ cetera sunt paria. Ad hoc r̄s̄detur. Ad
 p̄mū negetur cōclusio. ⁊ dicitur q̄ actus il-
 lus verbi erit denotat̄ extendi ad aliq̄d lignū
 dato q̄ nullum lignum sit aptum currere. q̄
 talis denotatio est ex parte verbi. Et p̄ idē
 r̄s̄detur ad scōz. Quoniam nec valet illa p̄ia
 nō est pōtē for. currere. ergo act⁹ illius ver-
 bi currit n̄ denotat̄ extendi ad for. Et ideo ly
 hō pro for. supponit sicut p̄ quolibet alio p̄e-
 senti. Ad aliud d̄ pcedendo p̄cōnes. sc̄da
 tñ nō conceditur p̄p̄ sc̄daz cōfirmationez. sed

alias videbitur illa mā de termino infinito.
 Ad argumentum in oppositum significatio
 totius resultat ex significationibus partiu⁹ er-
 go ⁊ suppositio negetur p̄ia ⁊ similitudo. ⁊
 patet per instantiam adductam. Ad aliud
 dicitur negando p̄cōnem vt pbat instantia.
 ⁊ argumentum in oppositum nō concludit
 vt patet per inst. antiam. Ad aliud d̄ simi-
 liter negando p̄cōnem. vt probat instantia.
 ⁊ argumentū in oppositum. Et ad argumē-
 tum dicit q̄ cōcludit de cōtradictoriis per se
 existentibus quoz termini categorēmatici
 ab eodē verbo quo ad supponēz dependēt
 sed in illa. Tu intelligis q̄ chymera ē. ly chy-
 mera quo ad supponēz nō tñ dependet ab
 illo verbo est. sed p̄ncipaliter ab illo verbo
 intelligis. cū totum illud cōplexum q̄ chyme-
 ra est. ab eodem depēdeat ⁊ regatur. illi⁹ ve-
 ro per se existētis nulla chymera est ly chy-
 mera solum ab illo verbo est dependet. Itē
 non concludit argumentum. Ad vltimū
 neget p̄ia. Id̄o quo notāda i suppositio-
 ne duo sunt. vnum formale. ⁊ alteruz mate-
 riale. formale enim est verbum. vel virtus
 eius que extenditur ad supposita huius vel
 illius differentie temporis ⁊ c. Materiale ve-
 ro est terminus categorēmaticus. secundū
 ergo q̄ variatur virtus verbi est alia suppo-
 sitio specie. Sicut dicendo. homo est. ⁊ ho-
 mo fuit. sunt diuerse supponēs specie fm̄ ve-
 ro q̄ variat materiale sit alia suppositio nu-
 mero. Ille enim sunt diuerse numero ⁊ non
 specie. Asinus est. ⁊ homo est. Alia vero que
 sunt in suppositione sunt accidentalia que nec
 variant eam specie neqz numero. sicut termi-
 num supponere pro illo vel illo supposito.
 Ad argumentum ergo concedetur eādē
 esse suppositionez in his duabus. Omnis ho-
 mo currit. ⁊ quilibet homo currit. cum vtrō-
 bīqz sit idē verbum ⁊ idē subiectum. q̄
 non variatur ille terminus homo. Et cum
 concluditur ergo pro eisdem supponunt. ne-
 getur consequentia. licet enim signa non auf-
 ferre vel variare possunt essentialiter suppo-
 sitionem numero vel specie. tamen accidenta-
 liter variare possunt. sc̄z. enim existente. hu-
 ius propositionis homo currit subiectū sup-
 ponit pro for. ⁊ ipso corrupto. nō p̄ ipso sup-

ponit. et tñ remanet eadē suppositio tā nūme
ro q̄ specie. sicut ly quilibet. facere pōt suppositi
tionē solū pro masculis. nō tñ pp hoc variat
essentialiter suppositio. sed solū accidentaliter. Ac
cidentalē enim est tali supponi q̄ pro mascu
lis vel semellis supponat.

Veritur

q dabitur scdo. Utrū
positio materialis. Et arguitur
affirmative. q̄ si nō esset dabilis
sequeret q̄ esset processus in in
finitū in denotationibus ter minor. pñs falsū
et arguitur pñs. nā si ly hō nō posset suppo
nere p se et significare se et sibi files. sicut in
bac hō est nomen. tunc oppoteret impone
re illi vnū nomen qd illud significaret. et pro
illo supponere posset. et itē illi aliud nomen
eadē rōne. et sic in infinitū pcederet. Itē
infertur pñs ipositorē nō potuisse impone
re aliqd nomen ad aliqd significandum pñs
absurdum. et p3 pñs. qm nō potuisset ipone
re nisi p talē modū loquendi vel simile signi
ficet illa vox hō boiem in quo mō loquendi
vī oz suppositione materiali. In opposi
tū arguit data suppositione materiali pcludi
tur. a. et b. esse duos terminos oīo pueritibi
les et sinonimos quorū vnus supponere pōt
materialiter. alter vero nō. cōclusio nō vī ve
ra. cū nō appareat aliqua cā diuersitatis. sed
conclusio arguitur. Lapiant isti duo termini
vox et vox. quorū. a. sit in voce. b. sit i scripto
tunc. b. supponere pōt materialiter. vt cōter
pceditur. q̄ aut. a. nō possit arguit. nā si pos
sit sit ergo in hac. vox est nomen cōtra sup
ponendo pro se supponit p eo qd fuit impo
situs ad significandū. ergo psonaliter suppo
nit. ergo nō materialiter. p3 pñs p cōe dictū
et assis p3. qm fuit impositus ad significandū
quālibet vocē. et p pñs se. cū sit terminus vo
calis. Itē infertur quēlibet terminū mate
rialiter supponentem esse equiuocū. pñs nō
conceditur. pñs probatur. qm quilibet termi
nus siue cathegorematicus siue sincathego
maticus habuit ab impositore modum signi
ficandi per quem stare posset significatiue in
propositione. Et cū hoc h3 aliū modum si
gnificandi se. et quālibet sibi similem. sū op
nionem. ergo diuersa significat diuersis rōni
bus. ergo est equiuocus. et p3 pñs p diffini

tionem termini equiuoci. Item illa opinio
haberet concedere terminū materialiter sup
ponentem subordinari termino mentali per
sonaliter supponenti. et similiter propositio
nes in quibus ponuntur. pñs videtur impli
care. nulla enim propositio vocalis vel scri
pta subordinari dicitur alicui mēali nisi mo
di eius significandi ex quibus aggregatur. et
similiter totales eius modi sint omnino confi
miles modis intelligendi mentalis et ab eis
immediate accepti. sed conclusio arguitur. hu
ius enim vocalis homo est nomen subiectū
materialiter supponit. et istius mentalis ho
mo est nomen cui illa subordinatur subiectū
personaliter supponit. q̄ si supponeret mate
rialiter. tunc posset abstrahi a significatione
principali. qd est impossibile de termino mē
tali. et p3 pñs. Quia tunc dicimus terminū
supponere materialiter qm mutatur vel ab
strahitur a significatione qua significatiue te
netur et significat se et sibi similes. Itē in
fertur quēlibet terminū materialiter sup
ponentem esse secunde intentionis vel impo
sitionis. nam quilibet terminus materialiter
supponens significat se et sibi similes ea ratio
ne qua vterius signa sunt. ideo est secunde
intentionis vel impositionis. p3 pñs. per dif
finitionem termini. secunde intentionis vel im
positionis. Itē ex eadē opinione concluditur
aliqd esse subiectū propositionis qd nō ē al
cuius partis oīonis. pñs impossibile. qm ali
ter nō esset ppositio et conclusio arguit. Sic
q̄ in hac ppositione hō est nomen subiectū
materialiter supponit. sed arguitur q̄ nō sit
nōmē. de quo maxime vī. Quia nō est termi
nus cōis. neq3 discretus. q̄ nō est species. de
quo maxie vī nō enī est spēs ad for. et pla
tonē et ē. sicut ly hō psonaliter sumptus. neq3
ad alia indiuidua. vt p3. Et forte aliq3 rīde
ret q̄ est spēs ad illos terminos hō vocales
mentales et scriptos. Contra tunc sequit
conclusio ista q̄ idem terminus est per se in
diuersis predicamentis. et per se in diuersis
generibus eiusdem predicamenti. conclusio
negatur apud intelligentem materiam. sed il
la arguitur. ly homo significat aliqua indiui
dua que sunt sube. et aliqua que sunt qualita
tes. ergo per se reponit in predicamēto sube
et q̄litas. p3 pñs. cū eq̄ pñs et p eadē modū

oia illa significet. sed arguitur aia significat. n.
terminos scriptos qd cōter ponunt eē sube.
et vocales et mentales qd ponunt esse q̄litates.

Et etiā arguitur qd sit p se in diuersis generi
bus q̄litas. s. in habitu vel dispōne. vel passi
one vel passibili q̄litate significat. n. tanq̄ sua

p se s. diuidua terminos mētales qd sunt in gene
re habitus vel dispōnis. et vocales qd sunt in
passione vel passibili q̄litate.

Item ex eade
rōne sequit illa p̄lo. vni et eūdē terminu

eē spēs et indiuiduū ad semetip̄s cōclū

falsa et absurda. et arguitur sic. itā ill

hō eadē rōne significat se et sibi

rōne est spēs ad sibi siles

cōclūsiō. **F**orte his

p̄ne p̄clūsiōni hūc r

vocales significare

scriptos. **C**ōt

Aliquā p̄pōnē

alicui mētali

Ita voc

pōt. ma

gnific

voc

tiō

a

n

t

gnificat hōiez vt est au

rialiter. vel p̄sonali

supponere mō

hōiez. qd p

nomē h

sup

Tractatus

nisi merito significa
p3 cum quilibet terminus categoriarius
mentalis supponere possit personaliter. & nō
merito alterius significationis. ut argutum ē
7c. ¶ Sexto notandum qd tam sibi ponētes
vniuersalia q̄ sibi negantes termini diuersi
mode in predicamentis reponuntur. ponē-
tes enim vniuersalia sicut ordināt predicamē-
ta rerū. ita & terminorū sibi correspondē-
tes & vocant ea predicamēta signorū. Un-
de substantia ponitur generatū. ita ter-
minus significans substantiā ea ratione qua
generatū in predicamento
omniū est genus subal-
terius ipso ea ratione
quod animal. Et sicut
homo. ita terminus
homo est spēs
correspondens
ut ly hō. &
indivisi-
bilis.

De instanti

nerentur. sicut isti termini species genus differencia. & sic de similibus. Unde iste terminus species equaliter significat quantibet specielem cuiuslibet predicamenti. nō ergo magis in vno reponi deberet q̄ in altero. neq; magis in vno per se q̄ in altero per accidens. vñ econuerso. Ideo merito vocatur circūiens p̄dicamēta. Et isti termini habent aliquos infra se nō minus communes sicut ly species habet illū terminū homo & illū terminū asinus &c. similiter ille terminus. terminus circūit predicamenta signorum cum equaliter significet quēlibet terminū cuiuslibet predicamenti. ¶ Sed aliquis diceret. non ne sicut li albū ponitur in aliquo predicamento per accidens ratione connotationis. ita possunt poni illi termini differentia species &c. ¶ Dicitur q̄ nō. & causa diuersitatis est. quoniam ly album & cōsimiles cōcrete significant aliquid cōnotatue illud tamen q̄ significant. & illud qd connotant nō sunt equaliter significati. s̄ sunt illa diuersorū p̄dicamētōrū sicut ly albū alia ratione sub̄as. alia rōe albedinem significat. ideo q̄ significat immediate rem in aliquo p̄nto positam. cōnotādo tamē aliqd extrinsecum per accidēs reponitur in eodem s. sube. & per accidens. vel fm alios per se in p̄nto qualitatis. nō sic autem est de illo termino species & cōsimilibus. qm̄ abstracte & nō cōcrete equaliter & nō diuersis rationibus immediate significat signum rei posite in predicamento in quātum est signum. sicut illos terminos homo asinus. & sic de singulis. nō in quātū sunt tales res. sed in quātum sunt signa rerum. Ex quibus inferitur quēlibet terminū secunde intētionis vel impositionis similiter vocari circūeuntes p̄dicamēta vel predicamētum. sicut ly nomē equaliter & abstracte immediate significās nomina in quātum signa sunt & nullius in quātum res determinat. Ex quibus cōcludit ly homo & ly asinus significātes se & sibi similes in quātum signa sunt & alios similes vocari circūeuntes p̄dicamēta. Idē tamē vidētur extra nea a presenti materia & maiori declaratione indigent. sed ne aliqui concludere apparentes concludant. ideo posita fuerunt aliqua p̄ aliquā declaratione. ¶ Libris notans sit prima conclusio. ¶ Licet dabilis sit suppositio

materialis. non tñ necessaria est ad exprimēdū cōceptum mentis necessitatis absolute. ¶ Prima p̄s cōclusionis huius p̄ duas rōnes adductas p̄. p̄. & p̄ rōnes grāmaticorū que nō tñ eius politatein. imo necessitatē p̄bare vident. que nūc nō adducuntur grā breuitatis sed a pars p̄. p̄. n. exprimi p̄ceptus mentis s̄ nō ita habiliter nō ponendo terminū materialiter supponere. nā dicēdo iste terminus hō est spēs. possumus disponere q̄ ly homo nō se teneat ex pte sub̄i sed sit quedam interpositio p̄ferendo istā vocem grā notificatōis sicut si dicerē sic. illa vox quā statim p̄feram est nomē. deinde paulo post hoc modo p̄feram homo. Sed verū est q̄ habiliter exprimi mus mentis p̄ceptum aliqui vtendo suppositione māli. sicut in hac. homo ē nomē. ¶ Secunda conclusio. nullus terminus mentalis supponere potest materialiter. Ista conclusio p̄. ex predictis. cum terminus mentalis supponere possit merito quarte significatōis. s. que est p̄ceptus adequatus rei. Sed merito illius supponit p̄sonaliter igit māli ter supponere nō p̄. p̄. q̄ nō est p̄te merito oīo eiusdē significationis eundem terminū supponere posse materialiter & p̄sonaliter. Confirmatur eadem conclusio. tunc enī dicitur aliquem terminū supponere materialiter qm̄ abstrahit a significatione p̄maria ad se significādū & sibi similes. hoc aut nō ē possibile in mēte. vt p̄. Confirmat qm̄ si sit possibile seq̄t aliquas esse duas p̄pōnes mētales sinonimas quorū vnus subm māli ter supponit alterius p̄sonaliter. p̄ns inconueniens. & p̄na arguit. Nā sit q̄ in hac mēta. hō ē nomē. cui subordinat vocalis illi filis sub̄ māli ter supponit. iponat ergo vnū nomē cōe oībus talib⁹ terminis hō significās eos ea rōne q̄ ly hō. & sit. a. & seq̄t q̄ i illa. a. ē nomē sub̄ p̄sonaliter supponit. cū retineat ibi significationē habitam ab imposito. tunc capiantur ille due in mente. homo est nomen. & a. est nomen. & ille due in voce illis subordinate. Homo est nomen. & a. est nomē. tunc in mēte illud subm materialiter supponit. vt conceditur. & illud sub̄ ectum. a. p̄sonaliter. vt patet & ille propositiones sunt sinonime. ergo conclusio vera. consequentia nota cum maior. minor arguitur. subiecta sunt sinonima.

ma. & cetera sunt paria. ergo &c. p3 pñā cum
 minor. & maiorē pbo. qz subā vocaliū sunt
 finonima. cū subā vocaliū subordinant sibi
 mentalium. ergo &c. p3 pñā & minor. ponit
 in casu. & maior. p3. qm significant eadem &
 eadem rōne. ¶ Tertia conclusio quilibet termi
 nus vocalis vel scriptus supponere pōt mā
 liter. Ista pōt argui ex p̄dictis. Tūc. n. di
 cimus terminū māliter supponere cū suppo
 nit merito significationē q se significat & sibi
 similes inq̄tū signa sūt dep̄dita significatione
 p̄m̄aria. sed quilibet terminus vocalis v̄l scri
 ptus est h̄m̄oi. ergo &c. pñā nō. cū maior ex
 p̄dictis. cū nō p̄ aliā significationē supponit
 terminus mālr. & minor. af. qz si esset aliquis
 vocalis v̄l scriptus q p̄ hoc supponere non
 posset māliter maxime ēēt terminus semet
 impositus ad significādū. sicut ly vox i voce.
 ¶ Sed af q mālr supponere possit. qm̄ euz
 dī vox est nomē. ly vox supponēs p se & si
 bi sibi nō retinet significationē habitā a p̄
 mo impositore. & p pñā nō personaliter sup
 ponit. p3 pñā & arguitur añs. a p̄mo. n. im
 positore habuit vt significaret vocē ea rōne q
 vox. & sic quālibz vocē significaret. hāc autē
 significationē hic nō retinet. cū solū significet
 tales terminos vox. & nō illas voces hō aīal
 & sic de similibz. significat ēt al q̄ que nō ipo
 situs fuit ad significādū. s. illos terminos mēta
 les vox vel scriptos. ergo nō eādē rōnez si
 gnificandi retinet. & sic māliter supponit. qd
 fuit arguēdū. ¶ Sed cōtra p̄lōnem arguit
 ly vox inq̄tūm p se supponit nō māliter sup
 ponit. igit nec a simili inq̄tūm p sibi similibz
 supponit. pñā nota. & arguit añs. qm̄ inq̄tū
 p se supponit p eo q fuit impositus ad signi
 ficandū supponit. ergo &c. p3 pñā p cōe di
 ctum añs p3. cū fuerit impositus ad significā
 dū quālibet vocē. ¶ Itē p̄tra eandē arguit
 imponat aliqz terminus de nouo ad signifi
 cādum se & similes vel solū se. sicut ly hō se
 ipsum demonstrās. & sequit q talis nō pōt
 supponere māliter. cū p se supponēdo & sibi
 similibus solū supponit p eo qd fuit imposi
 tus ad significādum & habitaz ex impōne re
 tineat significationē. ¶ Ad p̄mū pñā negat
 qm̄ l3 p se supponēdo supponat p eo q iposi
 tus fuit ad significādum. non tamen merito
 eiusde significationis qua impositus fuit ad

se significandum. per illā enī significationem
 significabat se rōne cōi inquantū vox. nō autē
 ratione cōi significat se inquantum tale signū
 vox. Ad sēd in euz dicitur imponitur & ē. que
 ratur an velit illū terminū significare in
 quantum res est. sicut ly homo semet demō
 strans adequatē. & tūc dicitur q non merito
 significationis illius supponit materialiter. s3
 merito huius qua se significat vt signū. sicut
 dicendo ly homo est nomen. Tūc bene qz
 cōiter additur q ly hō se ipsum demonstrat &
 se ipsum significaret. & tunc stat difficultas ar
 gumentū. nam in ista ly hō est. nomen. sup
 ponit ly homo pro eodem precise & eodem
 modo. qm̄ fuit impositus. vt p3. Itēqz di
 cēt de terminis obstat cū cōiter admittitur.
 probatur tamen cum ratione. q addi debe
 at. Si vō velit ipsum se significare vt signū.
 hoc esse non pōt. nisi eadem vox prius impo
 nitur ali d significare. qz aliter ēēt circulatio
 & ideo non probatur ipsum non posse suppone
 re materialiter. ¶ Quarta conclusio. l3 quili
 bet terminus vocalis vel scriptus potēs sup
 ponere personaliter possit supponere mate
 rialiter. aliquis tamen materialiter suppone
 re potest. & non personaliter retentā eius p̄
 maria significatione. p̄ma pars p3 ex p̄ce
 denti conclusione. & secūda probatur. qm̄ ly
 omnis & cetera sineatbe goremata materiali
 ter supponere possunt vt dicendo. omnis est
 signum. non autem personaliter. vt patet in
 tuenti. ¶ Quinta conclusio. diuisio suppositi
 onis in materiale & personale nō est in spe
 cies suppositiōis essentielles. sed accidentales. Ista
 conclusio sic probatur. Ab eo qd in aliquo ē
 formale sumuntur ip̄s & differentie. sed for
 male in suppositione est vis verbi transiens
 in suppositū terminū ergo eius species ab il
 lis sumuntur. Diuidit ergo essentialiter sup
 positio in suppositiones p̄ntis. & p̄teriti. &
 futuri. & sic de alijs & sic p3 conclusio. ¶ Ad
 argumenta in oppositūm respōdetur. ¶ Ad
 p̄mū dicitur concedendo conclusionē ēē
 possibilem. non tū ibidem probatur. dicitur
 enim q huius subm vox est nomen materi
 aliter supponit. & ad argumentum in oppo
 situm patet solutio ex dictis. Sed si capiat
 terminus mentalis secum sinonimus conce
 ditur conclusio. Sed contra saltū arguitur

a. & b. esse vocales sinonimas & a. mālī sup
ponere. & b. psonaliter. sicut agebat prius
in istis duabus. Hō ē est nomē. & a. est nomē
ipōnēdo. a. significare oēs terminos tales hō
rōne cōi q̄ talia signa sunt. Si id sit ver. tunc
arguit cōtra. q̄ secūda p̄clusio apparēter nō
haberet evidētiā. pōt. n. aliq̄s pcedere i mēte
sicut tu pcedis in voce. id ē exister & non ap/
parēter argumētū pcluderet. adhuc illud ma/
le. q̄ nulla similitudo mētalis pōt se intellectu
rep̄stare vt pbari v̄ ex libro de aīa. Hō nul/
lus terminus mētalis poterit p se suppone/
re. Et vide q̄ p idē. ita videt. dicendū de
termino demonstratio vocali de quo dubi/
tas in margine ista. Et vide q̄ p̄mitter ita
erit de pte demonstratōe totū. vt in insolubili/
bus. Hōc est falsū. & sic de silib⁹ rīdet cō/
cedēdo. hoc tñ dictis nō repugnat. qm̄ ly. a.
dato q̄ nō mālī supponit tñ pōt. sicut hic ly
a. est nomē. ¶ Ad scđz negatur p̄clusio. & dī/
veritilius loquēdo q̄ cū ly hō supponit ma/
terialit. nō amplius retinet significatiōē pri/
maria. & nō est idē terminus q̄ prius erit. l̄z
sit eadē vox. vel scriptū idē. ¶ Sz p̄tra tunc
seq̄ret nō ēē possibile predicatū secūde intēti/
onis distrabere aliq̄e terminū ad supponē/
mālē. q̄ sit q̄ ly nomē distrabat ly hō. p̄tra
distrabit illū. ergo trahit ip̄s ab vna significa/
tione in aliā. ergo idē termin⁹ h̄z plures sup/
positiones. quod ip̄s possibile ē & negādū. ¶ Rñ
det q̄ argumētū de virtute sermonis pbat
veritatē. sed admittit. ille modus loquēdi nī
si argumēta illā difficultatē nō requirāt. & ita
semp cū alijs h̄z cōnētiā cū modo loquē/
di dūmodo argumēta pposita illā difficulta/
tē nō petāt. Sed cōis modus loquēdi vnum
terminū distrabere aliū. hoc ē distrabere vo/
cē vel scriptū ab vna significatiōe ad aliāz.
¶ Ad tertiū conceditur cōclusio. vt pbat cō/
clusio secūda. ¶ Ad quartū concedit cō/
clusio vt argumentum probat. ¶ Sed p̄tra
ex hoc arguitur esse p̄cessus in infinitū in
terminis supponentibus materialiter. prius re/
putatur impossibile. & p̄ia arguitur. Nam
sit q̄ subiectū huius p̄positionis. homo est
nomen significet subm̄ huius homo currit
vt signum. & oportebit iterum assignare alte/
rum terminū significantem illud subz huius
homo est nomen. & alterum significantē alte

rum. & sic in infinitū. ¶ Rñ detur negando
conclusionē. & ad argumētū dicitur. Et nō
requiritur assignare tertium terminū. ¶ Do/
tes enim adducere tot terminos quot vis.
quotquot adducas equaliter semet & alios
oēs significat sicut alij. & sic nō inducitur aliq̄
necessitas tertium assignandi. ¶ Ad quartū
negatur conclusio. Et ad primum argumen/
tum dicitur q̄ ly homo est terminus cōmu/
nis. Et cum dicitur nō est species ergo non
est terminus cōmunis. negatur cōsequentiā
q̄ considerari pōt tanq̄ res. aut tanq̄ signū
eiusdem termini. Si primo modo. & sic est
indivīdūm qualitatis vel sube. si enī sit vox
sic est indivīdūm qualitatis si sit scriptū sic
est indivīdūm sube. vt cōmuniter ponitur. si
autem vt signum. sic non est in aliquo p̄dicti/
camento. sed circūit omne predicamentum
sube. cum sit terminus secūde impositionis
vt declaratum est supra. vel si inveniatur ali/
us modus per accidens reducendi ad p̄dicti/
camentum. poterit reduci ad predicamentū
sube. tanq̄ signum signū eiusdem predicamē/
ti. quoniam licet significet aliquos terminos
qui realiter sunt qualitates. non tamen signi/
ficat eos vt qualitates. sed vt signa rerum de
predicamento sube mediate. vel immediate.
¶ Vel si loquantur large de specie. vocando
quēlibet terminum non supremum speciem
concedi posset ly homo esse speciem ad illos
terminos homo. & solum in predicamento
sube. modo quo dictum est. Sed tunc opor/
teret concedere. idem indivīdūm & species
respectu subiet. vt significatum & vt signum
sicut subm̄ huius mentalis qualitas est ens.
vt signum est genus ad semet. & indivīdūm
vt significatum. ¶ Ad secundam confirma/
tionem negatur prima consequentiā. licet. n.
non habeat significatiōes ex impositione da/
tam habet tamen aliā acquisitam ex cōmu/
ni modo loquēdi per quam significat se &
sibi similes vt signa sunt. & per illum modū
significandi in nomine reponitur. vt patet ex
p̄dictis. Ad tertiā confirmationem nege/
tur prima conclusio. & causa est. q̄ prius signi/
ficabat se significatiōe naturali. q̄ quēlibet
res se significat. & ille modus non sufficiebat
ip̄m facere nomen esse. vt dicebatur supra.
nunc autem. significat se vt signum. Et per u

nam modum significandi est nomen. Uterum
antecedens est falsus, qd non plus significat, qd
qd nunc significat se et sibi similes, prius autem
solum se. Unde proceditur, qd aliquis termi-
nus materialiter sumptus pro se et sibi simili
supponit, ut in hac hō est nomen, aliquis so-
lum pro se, ut in hac, hoc hō est nomen, p ly
hoc demonstrando subim huius. Aliquis so-
la pro sibi simili, ut in hac, hoc hō est nomen
demonstrando mentale sibi similem. Ad
ultimum argumentū valde sophistici rōde-
tur, qd homo est nomen significans hoīez ut
personaliter sumitur, et ad argumentū, ergo
sub huius propositionis personaliter suppo-
nit, negetur pñā. Et filii negetur conclusio, vn-
de non sequitur inquantum personaliter su-
mitur significat homines ergo ille homo est
nomen, vel et sic de singulis, consimiles enī
modi arguendi sunt valde deceptorij.

Meritur

tertio. Utrūq
bene diuida-
tur suppositio psonalis vel ma-
terialis in cōmunem et discretā.

Et arguitur, primo affirmati-
ue ex omnibus auctoritatibus, pñ etiam ex alio.
nam soli termino cathegorematico attribuitur
suppositio, sed cathegorematicus sufficiens
ter diuiditur in cōmunem et discretū, ergo
et suppositio taz psonalis qd materialis suf-
ficiēter diuideretur in cōmunem et discre-
tam, patet consequentia, et totum antecedens
similiter. Ad alteram partem, scilicet oppositā
af, subim huius for, erit personaliter suppo-
nit, et tñ nec cōmuniter nec discrete, ergo cō-
clusio falsa, patet consequentia cuz maiori, po-
nitur enim qd for, sit, et minor arguitur, non
enim cōmuniter supponit, ut omnes conce-
dunt. Qd non discrete arguitur, quoniam vel
ly for, subordinatur huic qd vocatur for, vel
simile fori, vel tale quale est for, vel subordi-
natur huic, Ille hō cum his vel istis circum-
stantijs, aut illi termino mere subali, hic vel
ille hō for, demonstrato. Si primo nō tunc
nō discrete supponeret, scilicet determinate, et sic
sequeretur for, diu fuisse, et for, et tñ incipere
et desinere esse fore, sequeretur etiā fore possi-
bile hoīez esse afinit. Et sequeretur nullā eē
terminū mere substantiāle, que oīs falsa sunt.
Si dicat secūdo modo, tūc sequeretur duo

pñora inconuenientia, vñ nullum esse termi-
nū mere substantiāle Et for, diu fuisse et fore
et tñ incipere esse for, et desinere esse for, cū sit
possibile ipm incipere hīc has vel illas circū-
stantias, accidentales vel desinere. Si dicat
tertio, tunc sequit vñ partem oīdīs subor-
dinari alteri, vñ nomen pñominī, pñis repnta-
tur impossibile apud grāmaticū, et pñā cuz
ly for, sit nomen et terminus demonstratiuus
sit pñomē, et sic inserit ly for, nō discrete sup-
ponere, qd nō vñ q significacione. Itē huius
propositionis, Ille hō currit for, demonstra-
to, subim nō cōiter supponit, nec discrete, er-
go et pñ maior, et minor huius hō currit,
supponit scilicet cōiter, sed adueniente signo de-
monstratiuo nō tollit eius suppositio nec min-
tatur, ergo nūc nō discrete supponit, pñā
cū maiori, et minor arguit, qm signa nō dāt
nec variant suppositionē termino, cum sup-
positio essentialiter a verbo et a participio de-
pendeat, et sic argumentum, habet euiden-
tiam contra tenentes suba harum equaliter
supponere, omnis homo currit, Et quilibet
homo currit. Itē sub huius istis hoīes cur-
runt, demonstrando for, et pñomē, nō discrete
nec cōiter supponit, ergo et pñā nota et ma-
ior pñ, qm pro pluribus supponit, et minor ar-
guitur si cōiter supponeret, hoc esset merito
alicuius significacionis cōis, sed nullā signifi-
cationem cōem hz, sed discretā merito ter-
mini demonstratiui, ergo nō cōiter supponit.
Itē subim huius oīs hō qui est for, currit,
neq discrete, neq cōiter supponit, ergo et pñā
nota, et maior patz, qm stat distributiue,
minor arguitur qm totū id cōnexum nō nisi
pro vno supponere pōt, i. pro for, ergo cōiter
supponē si pñā pñ, et totū afis. Itē sub hz
istis, tal hō currit for, demonstrato, nō cōiter
nec discrete supponit, ergo pñā, et afis af:
nō, n. discrete supponit, qm p plib vificari
et supponē pñ. Qd nō cōiter af, qm subijcit
terminū cōis determinat signo demonstrati-
uo, ergo discrete supponit, ergo si cōis. Et for-
re aliq dicēt negādo pñāz, qd hz determinat si-
gno demonstratiuo, si tñ ē signū discretū, sed
cōe. Contra hāc rñsionē af qd dīc aliq eē p-
pñōnē verā de subo demonstratiuo cui tñ pñā
catū nō p re demonstrata verificat, scilicet de re nō
demonstrata, conclusio vñ ipōis, qd si non ver-

fficat de re demonstrata cū terminus demon-
 stratiuus nō nisi ex demonstratiōe significet.
 nō verificat d re significata p subm. & sic nō
 esset vera. qd alteri parti repugnat. Sed ar-
 guis pclusio sic. ponat. platonē similem forti
 currere. & for. gescere. tunc for. demonstrato
 hec est vera. talis hō currit p platone. & non
 pro for. ergo sequitur cōc usio. ¶ Itē subz isti
 us. isti hoies sunt hō. nō cōiter supponit. vt
 arguebatur supra. nō etiā discrete. qz si sic.
 hoc esset. qm supponeret fm significatiōez
 acceptam a proprijs rōnibus istoz. & tunc se-
 queretur hanc esse verā sic arguendo ille est
 hō. & ille est hō. ergo isti sunt hō. patz pñā. &
 tñ videtur consequens impossib. esse. quia
 tunc sequeretur qz duo homines essent vnus
 homo. ¶ Sed hūc forte aliquis diceret con-
 cedendo vtrāqz esse verā. cum includat ly &
 tentum diuisione qd confundit ly homo. Et
 diceret illa responsio qz in hac. duo homines
 sunt homo. ly homines determinate suppo-
 nens habet aliquas singulares tentas diuisi-
 ne & aliquas collectivē. & ideo licet ille in qui-
 bus ly isti tenetur collectivē. sint falsē. ille tñ
 vere sunt in quibus tenetur diuisione. & vteri-
 us concedit vtrāqz istarum. isti differunt ab
 hominibus. & isti differunt a seipis. demon-
 strato for. & platone. ¶ Sed contra responsi-
 onem arguitur. Et illa inferitur qz aliqui ho-
 mines sunt hō q non sunt hō. pñs impossibi-
 le. & arguit pñā. Aliq hoies sunt hō & illi nō
 sunt hō. ergo &c. p3 pñā. & añs arguit. Isti
 sunt hō demonstratis for. & platone. & illinet
 nō sunt hō. ergo &c. pñā vera pñā ps añs
 pcedit a sic rōdente tenendo ly isti diuisione.
 ¶ Secdo arguit. qz isti nō sunt hō & isti sunt
 illinet. ergo &c. pñā patz a resolventibus ad
 resolutā. fm. n. illā rñsionē includit in termi-
 no pluralis numeri ly & stans collectivē & di-
 uisione. & p pñs p veritate illius indefinite ne-
 gatiue sufficit veritas vnus singularis. & an-
 tecedens p3 tenendo ly isti collectivē. ¶ Itēz
 arguitur hanc esse falsāz duo hoies sunt hō.
 Supponendo primo qz qlibet propositio in-
 definita vera & affirmatiua resoluibilis p ve-
 ritate sui requirit duae resolūtes veras. hoc
 p3 ex cōi mō loquendi. secundo qz in resoluē-
 tibus pluralis numeri terminus demonstrati-
 uus debeat eodē modo stare vtrobiqz. s. col-

lectiue vel diuisione. patet qm nō essent debi-
 ter resoluentes. aliter istis suppositis assignent
 due resoluentes illius. pñs essent ergo iste. &
 isti sunt hoies. & isti sunt duo hoies. tunc er-
 go qñt vtrūqz ly isti vtrobiqz stent collectivē. &
 tñ prima ē falsa. vel vtrobiqz diuisione. & tñ
 scda est falsa. seqt. n. tenendo diuisione. isti sūt
 duo hoies. ergo iste est duo hoies. & iste. &
 ista pñā ē bona s3 illā rñsionē. & cōiter loquē-
 tes illā vident pcedere. & sic pcludit qñoch
 qz illam esse falsam duo hoies sunt homo.
 ¶ Item ex eadem rñsione concluditur for.
 differre a seipo. qz sequit isti differūt a seipis
 ergo for. differt a seipo. añs conceditur ab il-
 la rñsione. & pñā t3 fm cōm opiniōe de re
 latius cū d natura relatiui recipioci sit refer-
 re idē in se. ¶ Itē principaliter. ad qñsionē ar-
 guis. predicatū huius. oīs hō est for. vel pla-
 to vel cicero. nō cōiter supponit. qm nulla
 eius pars cōiter supponit. nō etiā discrete.
 qm p plurib3 supponit. ¶ Itē nulla supposi-
 tiōe discreta supponit. sed plurib3. ergo nō
 discrete supponit. ¶ Sed forte aliq nega-
 ret hanc vltimā pñam. & cōcederet añs. qm
 ex oibus illis supponib3 discretis nō fit vna
 suppositio. ¶ Sed contra vnitatis suppositi-
 onis dependet ex vnitae verbi vel participij
 & termini cathegorematici capietis suppositi-
 onē. t3 sūt vñ verbi. vel vñ participij &
 vnus terminus saluz pñsione. ergo ē vna
 eius suppositio. ergo aliq suppositiōe suppo-
 nit. qd ab illa rñsione negat. ¶ Itē ad qñez
 arguit. subz hui3 vides for. currit. vel asinus
 for. currit nō supponit cōiter. cū vna ps di-
 screte supponat. nec discrete. cū vna ps cōit
 supponat. Et idē arguit de subo huius. iste
 asinus hois currit. ¶ Sed forte aliq diceret
 pcedendo. qz nec cōiter nec discrete suppo-
 nit. sed cōiter & discrete collectivē. ¶ Sed cō-
 tra sequitur aliquem terminum distributiue
 supponere. & tamen non cōmunit. conse-
 quens impossibile. Et arguitur cōsequentia
 i hac. omnis asinus for. currit. posito qd for.
 habeat plures asinos. patet qz subiectum il-
 lius vniuersalis distribuitur mobiliter & sup-
 ponit. & tñ non cōiter fm illā rñsionē. ¶ Itē
 ly asinus for. vel videns for. merito siue signi-
 ficatiōis cōis pro pluribus supponere pōt.
 ergo cōiter supponit. Itē i hac iste asin3 ho-

minis currit. totū illud cōplexū virtute signi-
ficationis terminū demonstratiuū nō nisi vni
cōpetere pōt. ergo tñ discrete supponit patz
pna. ⁊ negat antecedens.

In hac qōne. Primo est
notandum q nō ē
dicēdū terminū discrete suppo-
nere. qz tñ p vno supponat. ne
qz cōiter. qz p pluribus. prima
ps pz. posito. n. q nō sit hō nisi for. subm hu-
ius hō est tñ p for. supponit. vt apud oēs cō-
ceditur. scda pars ē pz. qm in hac. isti hoīes
sūt subz discrete supponit. ⁊ nō cō. ter. vt ifra
declarabit. ¶ Secdo est notādū. nō sufficien-
ter argui terminū discrete supponere. vñ ter-
minū supponere esse discretū. nisi qz nō nisi pro
vno supponere possit respectu eiusdē verbi
qm dicendo senit ē. vñ instans est. ly senit. vel
instans nō nisi p vno supponere pōt respec-
tu huius verbi est. ⁊ tñ cōmuniter suppo-
nit. vt oēs cōcedūt. ¶ Tercio est notādū q
sufficienter aī supponem esse discretū. qz ter-
minus supponit merito significationis discre-
te. s. accepte a ppietatibus singularibz. ⁊ cōi-
ter qz merito cōis. l. de appet qm nō dī sup-
posito discreta nisi respectu terminū discreti
⁊ nō dī terminū discretū nisi respectu signi-
ficationis discrete. ergo ⁊ c. pz pna. ⁊ filr to-
tum aī ⁊ eodē mō dicat de suppone cōi q
nō dicimus aliquā esse talē nisi respectu signi-
ficationis cōis. ¶ Quarto notādū q oīs illa
vocaret significatio discreta que accepta ē tñ
a ppietatibus picularibus vnus vel plu-
rum. vñ l. ly isti hoīes i plurali numero ha-
beat modū plura significandi. ea tñ discrete
significat p rōnes eoz particulares. ¶ Quinto
notādū aliquē terminū ex vnica imposi-
tione simplici habere significatiōē discretam
sicut ly for. aliquē vero nō ex vnica. sed ex mul-
tis ad discretā determinatibus. sicut hoc cō-
plexū hō qui est for. ⁊ sic de pñlibz. ¶ Se-
xto notādū q aliqd esse vñ subm vñ vnus
predicatū pōt esse tripliciter. vt hz videri cir-
ca expositiones ppheticas. vñ mō vnus
simpliciter. sicut hic hō est aīal. scdo mō vnus
dependentia sicut asinus for. currit. dato enī
q sit cōplexū. tñ vna pz p dependentiā ab al-
tera dependet. tertio cōiunctione sicut dicen-
dum ē. vel hō currit. aut homo ⁊ asinus

currit. sunt enim vñ subm p ealem cōiuncti-
onem. ⁊ aut vñ. ¶ His notatis sit prima con-
clusio. Aliqs terminus discrete supponēs p
pluribus. imo supponit p infinitis. Ita con-
clusio pz ex pñctis. istius enim subm illa pñ-
cta sunt demonstratis infinitis punctis in. a.
linea discrete supponit merito significationis
discrete. ⁊ tñ p infinitis supponit. vt pz intue-
ti. Scda conclusio ē. hec. aliquod est subz q. p
positiōis vñ p hoc signū oīs qd tñ discrete
supponit illa conclusio aī. huius. n. pponis oīs
homo q est for. currit totū cōplexum. discre-
te supponit ppter significationem discretam
ex multis cōplexā. ⁊ tñ est subm vñ ⁊ c.
¶ Cōtra istam cōclusionē deducit eundē ter-
minum stare discrete ⁊ distributue. pñs im-
possibile. qz sequitur aī. nam subm illius vñ
discrete supponit. p rñsonem datam. ⁊ qz di-
tributue supponat pz. qz sub eo l. copulati-
ue descendere merito illius signū omnis. ¶ Re-
sponder negando pñctiōes. Et dicit q nō
distribuit totum cōplexum. sed solum ly ho-
mo. totū. n. cōplexum hz modū discretū cui
distributio repugnat. vñ pceduntur iste pñ-
ctiōes. ¶ Prima aliqs terminus cōis solus
distribuit a signo vñ nullo alio signo pñden-
te vñ impedire. ⁊ tñ immobiliter supponit. pz
qz si hō solū distribuit a ly oīs. ⁊ tñ immobiliter
supponit. nō enī sub eo l. descendere p se. s.
sub illo cōplexo hō q est for. ¶ Scda pñctiō.
Aliqd cōplexum mobiliter copulatiue sup-
ponit p signū vñ. qd nō distributue suppo-
nit imo discrete. pz de illo cōplexo homo q ē
for. ¶ Tercia pñctiō. Aliqs terminus cōiter sup-
ponit q tñ nō nisi p vno supponit. nec suppo-
nit pz de subo huius senit. vñ instans est.
¶ Quarta pñctiō. diuīsiō supponis mālīs ⁊ p-
sonalis in cōem ⁊ discretā sufficiens est conclusio
pz p rōnes ad ptem affirmatiuam. ¶ Ad ar-
gumēta in oppositū rōdet. ¶ Ad primū dī
q ly for. discrete supponit. ⁊ ad argumentū.
negat illa diuīsiō. sed dī q subordinat cōce-
ptui discreto nō demonstratiuo accepto a p-
pietate particulari que est illud indiuiduum
⁊ ille conceptus est nomen. Et ista rñsiō val-
ad aliquas difficultates in materia de scire
dubitare. ¶ Ad secundum. dicitur subm dis-
crete supponere. ⁊ ad argumentum con-
dic signū demonstratiuū nō variari cōiuncti-

ter supponem. sed accidentaliter ut declaratum est
superius quodone prima. Ad tertium dicitur quod ly hoies
discrete supponit. et ad argumentum per pluribus
supponit. ergo et negetur prima sic patet ex dictis.
Ad quartum dicitur quod totum illud complexum stat
discrete. et negetur quod totum distribuat. sed solus
ly ho ut patet ex dictis. Ad quintum dicitur subum il
lius coter supponere. et ad argumentum nege
tur quod determinet signo demonstrativo. dicitur
enim quod ly talis non est demonstrativus. sed in se in
cludit ex coter modo loquendi terminum demon
strativum. ut talis ho currit. i. talis ho quilibet est
iste currit. modo patet totum illud coter supponere.
sicut etiam dicitur de relativo. quod appellatur diversita
tis quod non est relativum. sed ex coter modo loquendi
relativum includit. ut ho currit et alter dispu
tat. i. alter ab illo quod currit disputat. Ad sex
tum conceditur quod in hac. isti hoies sunt ho subum
discrete supponit et negetur illa esse vera. et sicut
illa duo hoies sunt ho. et negetur ista prima. ille
est ho. et ille est ho. ergo isti sunt ho. ubique. n.
ly ho stat determinate. et dato quod ly et divisi
ne tentum confunderet non tamen per hoc sicut confun
deret terminus pluralis numeri vel materi
alis. Iamque exponatur aliquis talis terminus per
notam copulativam. non tamen illa in significatione sua
includit. Ad aliud dicitur totum illud predicatum
for. vel pla. vel cicero discrete supponere. et
vna discreta suppositione supponere. sicut. n.
ex omnibus illis terminis singularibus fit vnum par
tium conjunctione. Ita fit vna suppositio coniu
ctione ex omnibus illis discretis suppositionibus.
Ad ultimum dicitur illud complexum asinus for. ut
videtur for. coter supponere. eo quod ly vna per
coter. et alia discrete supponat. tamen ex illis sup
positionibus fit vna coter ratione significationis
totius complexi. Et per oppositum. dicatur de hoc
complexo. iste asinus hoies currit. quod discrete
supponit. cum ex duabus significationibus illo
rum simplicium fiet vna significatio discreta.

Veritur

quarto. Ut
bri dividatur
suppositio coter inconfusa deter
minata et distributiva. Et distri
butiva in mobile et in immobile.
et sicut per se. Ad partem affirmativam est coter
opinio omnium loquentium in hac materia. Ad
negativam arguitur. Iamque ex illa divisione simul
cum divisione partium inferretur eundem terminum
distributive determinate et confuse suppo

nere. prius videtur absurdum. et arguitur prius. In hac
conditionali. si omnis ho currit. omnis ho mouetur.
Iamque ly ho distributive supponit in comparatione
ad totam illam omnis ho currit. in comparatione
ad suam indefinitam determinate. et ad additionem
le confuse. et coter concedit. Iamque forte rati
onem procedendo conclusionem. Contra hanc rati
onem. primo deducitur eundem terminum coter
discrete supponere. prius videtur repugnare. sicut
repugnat significatio coter et discreta. sed con
clusio patet. Iamque huius subum. ille ho currit. coter
supponit in comparatione ad partem eius. i.
indefinitam. et in comparatione ad totam discrete
iuxta rationem. Iamque ex eadem deducitur eundem
terminum mobiliter et mobiliter supponere
prius implicat et arguitur prius. In hac. n. non omnis
ho currit. ly ho in comparatione ad totam si mo
biliter copulative supponit. quod due distribu
tiones cum limitant. et in comparatione ad vnum
saltem depra negatione mobiliter copulative sup
ponit. ut procedit ratio. Et idem arguitur. de subo
huius. necessario omnis ho est animal. Iamque infer
tur eundem terminum materialiter et personaliter
supponere sic dicendo. ho est nomen. ly ho in respec
tu ad totam materialiter. et ad partem personaliter
supponit. i. illa ho est. Iamque nota additionali
non dependet suppositio. sed a verbo. ut superius
tactum est. ergo nec per se. patet prima. quod per se est
species suppositionis. et per prius in conditionali
predicta non supponit ly ho per se. Iamque per
firmat quod in predicta additionali ly ho non deter
minate supponit. quoniam ly in parte per se separata
determinate supponeret. non tamen videtur sufficere
posse concludi quod in illa parte sic supponat cum al
teri coniungitur totam actu constituendo. Iamque ex ea
dem ratione inferri posset alicuius indefinite af
firmative subz et predicatum distributive sup
ponere sicut in parte huius. Nullus ho est
animal. et alicuius subum distributive et predica
tum per se tamen. ut in parte huius omnis ho est animal
et alicuius subum per se et predicatum distributi
ue. sicut hic. tantum homo est animal. Secundo
ad questionem arguitur terminus ali
quis non stat determinate sub quo tamen
licet descendere disunctive. ergo et c. conse
quentia videtur bona per coter definitionem supposi
tionis determinate. et assensu patet. quod in hac omnis
ho currit. sub ly ho ly descendere disunctive
ut patet. Iamque forte ratiocineret aliquis quod diffini
q 5

intelligit. s. Illa suppo merito cuius
sufficiat descendere lz est determinata.
s. b. ly hō in vniuersali nō tñ disunctiue
descendere. lz ergo rē. **C**ōtra hāc rñsionē
primo deducit subz butus. hō est. nō de-
terminare supponere. pñs vī falsum. 7 pñā
arguit. qm̄ sub ly hō nō tñ disunctiue de-
scendere lz imo 7 copulatiue. qm̄ bñ sequit
hō est. 7 isti sunt oēs hoies. agit iste hō est. 7
iste 7 sic de singulis. **I**tem pcludit subz bu-
tus nō distributiue supponere. oīs hō cur-
rit. pñs manifeste negandū. 7 pñā arguitur.
Sub ly hō merito illius suppositionis nō tñ
copulatiue descendere lz. imo etiā disunctiue
ergo rē. 7 pñā a fili. qm̄ sicut dī suppositio
determinata. qz merito illius tñ disunctiue
descendere lz. ita dī dici distributiua. qz tñ co-
pulatiue descendere lz merito eius. **I**tem
suba hāz. deus est. finitās est. senex est. deter-
minate supponunt. 7 tñ nō sub eis descende-
re lz ad sua supposita qm̄ nō hñt plura sup-
posita nec hñe pñt. **I**tem aliqs terminus cō-
fise supponit sub quo tñ disunctiue nō descen-
dere lz ergo rē. pñā p3 p cōem disūonem. 7
añs arguit. Qm̄ in hac ppositiōe for. differt
ab omni hoie nō disūcti descendere lz sub ly
hoie. 7 tamen pñse supponit vt ponunt aliq.
Item hūic forte rñderet. qz lz nō disūcti tñ co-
pulati descendere lz. 7 hoc sufficit ad hoc q
fit suppositio pñsa. **C**ōtra rñsionē arguit
In hac pñōne. hoc lignū differt ab oi ligno.
ly ligno fm̄ rñsionē pñse supponit. 7 q non
liceat copulati. neqz disūcti descēdē arguit.
Item si disūcti. qm̄ hec ē falsa. hoc lignū
quouis demonstrato dñt ab hoc vel ab hoc. 7
sic de singulis. imo hoc lignū est hoc vel hoc
rē. 7 nō copulati. qz ponat nō ē aliud lignū
in rex natura pter hoc 7 partes suas. tñc p3
añs ē vey p exponētes suas. qm̄ hoc lignū
nō est oī lignū. qz nō est sua medietas. 7 tñ
hoc est falsū. hoc lignū dñt ab hoc 7 ab hoc
7 sic de singulis de copulato extremo. imo
d hoc 7 hoc collectiue numerādo oēs ei⁹ par-
tes. **I**tem arguit ptra diuisionē distributiue
vel cōfise mobilē 7 imobilē. Dī. n. imobi-
lis distributiua. qz nō descēdē lz. sed si licet
copulatiue descēdē. 7 sili pñsa imobilis
qz nō descēdē lz. lz si licet disūcti descēdē.
Cōtra arguo. **P**rimo de virtute sermo-

nis. qz tñc seqt q in hac. necessario oīs hō ē
aial. ly hō staret pñse tñ. 7 in hac. necessa-
rio hō ē. ly hō staret distributiue. qm̄ sub se
cūdo liceret disūcti descēdē remoto ipedi-
mēto. 7 sub primo copulatiue. **S**ecūdo ar-
guis ad intensionē. qz iste seqret q subm bu-
tus. **N**ecessario hō est aial determinate im-
mobilitate supponere. pñs nō pcedit 7 patet
pñā. dī. n. si liceret descēdē hoc ē si remo-
ueret tale ipedimētū sicut ly necessario lice-
ret copulatiue descēdē. sicut in hac neces-
sario oīs hō est aial. 7 cōsili si remoueretur
ly necessario distributiue descēdē liceret i-
pedita. ppositione sub ly hō merito determi-
nate suppo. oīs ergo rē. **I**tem cōcludi posset
q subm butus nō oīs hō currit. distributi-
ue imobilitate supponit. pñs est cōtra loquē-
tes in hac materia. cū dicat ip3 stare deter-
minate merito duoy signoy q imediate ca-
dunt supra eū. sicut etiā determinate suppo-
nit in hac pñculari sibi equalēti. aliqs hō nō
currit. 7 pñā arguit. qm̄ si liceret descēdē
hoc est remoto ipedimēto. s. negatione lz co-
pulatiue descēdē vt p3 intūcti. **I**tem in
his tu incipis esse oīs hō. possibile est te esse
oīm hoiez. tu intelligis oēs hoiem. ly hō vel
hoiem supponit distributiue imobilitate. 7 tñ
remoto ipedimento nō descēdē. aliquo
descensu. qz residuū nō remaneret pñō. er-
go rē. **I**n illa qōne sit hec pma conclusio.
Sub quo unqz termino lz copulatiue descē-
dere sub eodē disūctiue 7 disūcti descēdē
lz illa pñō p3 p cōes regulas. qm̄ ex copula-
tiua seqt disūctiua ex eisdē cathegoricis cō-
posita. etiā sili. ppositio de disūcto extremo.
Secūda cōclusio. Sub aliquo termino disū-
ctiue descēdē lz sub quo nō disūcti. nec co-
pulati. Et sub aliquo disunctim sub quo nec
disunctim nec copulati. Et sub aliquo licz
descēdē copulati sub quo nō disuncti-
ue nec disunctim intelligendo semper in com-
paratione ad eandem propositionē. Isti⁹ cō-
clusionis prima pars patet ex precedentibus
qm̄ i hac. hoc lignū differt ab oi ligno. lz dis-
iunctiue descēdē sub illo termino ligno. vt dī
se p3. 7 nō disūcti. nec copulati. vt pbatum
est supra. secunda pars patet p istaz. Oīs hō
est aial. qm̄ sub ly aial lz disūcti descendere
7 nō copulati nec disūctiue. vt dī se p3. tertia

pars arguit ponat for. et platonē trahere na-
 uis q̄ nullus p se trahē possz. tē sub hac. Iſti
 p se trahūt naniū l3 copulatiū descendere et
 nō diffinitue nec diffinitū vt patz intelligent
¶ Tercia p̄clo. Notificatio supponis deter-
 minate distributue v̄l cōfusa p descenduz ter-
 mini nō est p cēntalia sed a signo sūpra. Ita
 cōclusio p3. qm̄ tales denotationes cōpetunt
 supponi p cōparationē ad apprehensionē intelle-
 ctus. tūc. n. vocatur determinata qm̄ virtute
 illius intellectus est apprehensiuus termini p
 aliquo determinate p quo denotat suppone-
 re in cōparatione ad residuū ppōnis. distribu-
 tiua qm̄ p quolibz. cōfusa qm̄ nec p quolibet
 nec p aliquo determinate. **¶** Quarta est sp
 descendus signū sufficiens. vt videbitur infra.
¶ Quarta p̄clo. p̄supposito descenduz termi-
 ni esse signo sufficienti nō dici d3 suppo distrib-
 butiua mobilis. qz merito ei9 copulatiue. aut
 tñ copulatiue. sed qz primo copulatiue de-
 scendere l3. prima pars huius p̄clonis p3 ex
 p̄cedentibus. qm̄ sub hac. hō est. l3 copulatiue
 descendere. et sub hac. oīs hō est. diffinitue
 merito eius supponis. in virtute. n. cuiuscun-
 qz est inferre copulatiua. est et inferre diffini-
 tiua. scda ps p3 qz l3 sub illa. oīs hō currit.
 liceat diffinitue descendere nō tñ primo l3 se-
 cūdario. et l3 sub hac. hō est. liceat copulatiue
 descendere nō tñ primo sed p accidēs. Et sili-
 ter p oīa p̄portionalr dicat de cōfusa mobilis
 et determinata. **¶** Quinta p̄clo. l3 supponis
 cōis diuisio in determinatā et c. sit p acciden-
 talia est tñ sufficiens. prima ps p3. qm̄ suppo
 talis denotat p signū extrinsecus adueniens
 cōfundens v̄l diffinitue. vel p defectū talis
 ergo et c. scda ps et p3 discurrēti p oēm sup-
 positionem cōem. **¶** Ad argumēta. Ad pri-
 mum posset dici negādo p̄clonem. et tūc di-
 ceret qz in hac cōditionali. Si oīs hō currit.
 oīs hō mouet. l3 hō tñ distributue suppo-
 nit. et nō cōfusa. qz termin9 nō accipit modū
 supponēdi in cōparatione ad ypothetica. nec
 determinate. qz terminus nō accipit suppo-
 nem actualē. nec modū supponēdi nisi in re-
 spectu ad totales cathogorica. **¶** Aliē rīderi
 p̄cedēdo p̄clonē. Et ad argumēta i oppo-
 siti rīdet cōcedēdo primā p̄clonē. et nō p
 p̄terea seq̄r eīdē h̄se p se significatiōē cōem
 et discretā. qm̄ l3 hō tñ cōem habz p se. et l3

iste hō discretā. **¶** Ad faz rīdet illi
 cōis iplicatē contradictionē. et nō v3 be-
 p̄patōe ad istā. si oīs hō currit. l3 hō
 lic supponit. g. mobilr supponit. At. n.
 qd ad simplr. Neget tñ illud aīis. et nō se.
 in cōparatione ad illā supponit immobiliter co-
 pulatiue. Igit in cōparatione ad illā immobilē
 supponit. qz mobiliter diffinitue supponit i
 cōparatione ad eādem. **¶** Ad tertiā sili-ter dī
 negādo. qm̄ nō est posse esse eūdē terminum
 mālīter et psonalīter supponētē. qz tūc habe-
 ret duas principales significaciones vt decla-
 ratū est supra. et dī qz in hac partiali. l3 domo
 est mālīter supponit l3 hō dato qz in sibi sili-
 p se exīte psonalīter supponat. **¶** Ad aliū dī
 negādo p̄clonē. qm̄ l3 terminus non accipiat
 supponem nisi a verbo tñ accipere pōt con-
 fusionē vel distributōz a nota cōditōali. imo
 modū supponēdi nō accipit a verbo vel par-
 ticipio sed a signo. **¶** Ad aliud negat p̄clonē. ita
 enim suppositio attribui pōt termino in ppō-
 ne que est ps alterius sicut in totali. **¶** Ad v̄l
 tūm rīdetur cōcedendo oēs cōclusiones tā
 qz possibiles. **¶** Ad scdm̄ principale p3 eē re-
 spōsū ex sup̄ adictis. Dī. n. terminus deter-
 minate supponere qz merito illius supponis
 primo diffinitue descendere l3 sub eodem.
¶ Ad tertiū dī qz l3 isti finit instās deus et
 senī nō possint habere nisi vnū suppositū nō
 p̄pterea impeditur motus arguēdi quē fieri
 l3 merito suppositionis termini. s. descendēdo
 hoc enim argumentum v3 oīs senī currit et
 iste sunt omnes senices. ergo illa currit et ista
 et sic de singulis. et sili-ter descendendo sub il-
 la senī currit diffinitue. **¶** Ad aliud primo
 dī aliqū terminuz stare cōfusa. sub quo nul-
 lo mō l3 descendere. sicut hic. necessario hō ē
 aīal. **¶** Sed ad materiā argumenti negatur
 aīis pro minor. Dicī. n. cōiter qz l3 hō. stat
 determinate. qz duo signa distributua imedi-
 ata cadunt supra eū. Sed vt infra videbitur
 nec determinate nec cōfusa supponit l3 primo
 diffinitue descendere liceat sub eodē. **¶** Ad
 vltimum rīdetur qz illo modo nō dici debet
 cōfusa. immobilis nec distributua. sed duz ali-
 quis terminus distribuit ab aliquo signo et
 merito alterius nō sub eo primo copulatiue
 descendere liceat dī distributua immobilis.
 Licet forte alio descendū descendī posset. Et

habilitur dicitur confusa immobili.

Veritur quin^{to}.

q. Utrū terminus sequens vlt pcedens aliū distribuere possit vel confundere aut eū impedire a distributione. ¶ Ad ptem affirmatiuā sunt cōiter loquētes i hac m^a. ¶ Ad negatiuā af. p^o sic. Nullū signū agit modū significandi in aliū. ergo ipsū nō distribuit nec confundit p^o nota est. q. distribuere vel confundere aliqd nō est nisi in ipsum agere nouum p^oticulare^z modū significandi. et a^o vlt notū. q. qlibet terminus illud et eodē modo significat itra p^opō nem qd significat extra nō variata impōne. ¶ Cōfirmat. sup^opō tū a verbo depēdet vlt a p^otipio sic positū ē supra. igit et distributio vel p^ofusio q^o eius sunt spēs. et p^o p^ois nō a signo salte sicut cōiter ponit. ¶ Item af. ex pte affirmatiua. infert aut q^o ab exponētibus ad expositam p^oia nō valet. aut q^o aliqua vltis est v^a et cuiuslibet supposito sabi cōsidet vna singularis. et tū multe sunt singulares false. p^oclusio falsa p^o vtraq^z pte. et p^oia af. Nam i hac vlti cuiuslibet hoīs asinus currit. aut distribuitur ab illo signo cuiuslibet totū cōplexū aut tū ly hoīs. Si p^omo modo. ponat tūc quēlibet asinū hoīs currere et tū for. nō b^ore ali^o quē asinū. tūc m^aifeste sequit scd^a ps. illa. n. vltis est vera vt patz ex casu. et illa singularis falsa istius hoīs asinus currit. dem^afato for. Si scd^o mō. tūc in casu supposito exponētes illius vltis sunt v^e. f. alicuius hoīs asinus currit. et nihil est hoīs asinus qn illō currat. et tū exposita est falsa. qm infert hāc falsā. qlibz hō est ens cuius asinus currit. si ly hoīs solū distribuā. ¶ Itē ad idē arguit. Si signū aliqd distribuere possz maxime foret negatio vlt terminus negationē includēs sicut terminus infinitus et p^ouatiuus. vt qdam dicūt. Sed af q^o nō. q. tūc sequeretur q^o for. est iniustus et tū nō est iniustus hō. p^ois iplicat. et arguit p^oia ponat for. esse iniustū et arguit scd^a ps p^oclōnis. q. si nō pcedat oppositū. et arguit sic for. est iniustus hō plato ē hō. ergo for. est iniustus plato p^oia videt tenere a termino itante distributue mobiliter cum debito medio ad sua supposita. et p^ois impossibile. er-

go et a^ois. quod si concedatur. arguitur illam esse veram. sic for. nō est iustus homo et est aptus natus ēē iustus homo. ergo et c. p^oitia patet a cōuertibili ad p^ouertibile. et antecedēs ex casu. Illūc aliquis forte respondet concedendo cōsequens nec sequitur for. esse plato/ nez. q. ly plato stat negatiue. ratione negationis incluse in termino p^ouatiuo. ¶ Sed p^otra tūc infertur quālibet istarum esse verā for. est iniustus deus. for. est iustus asinus et est i iusta capra. p^ois absurdum. et patet p^oitia si mul rōne concedit enīz hanc. for. est iniustus plato. p^opter hoc argumentum for. non est iustus p^olo. et for. est aptus natus esse iustus ergo est iniustus plato. et similiter arguendo sequitur. for. non est iustus deus vel asinus et est aptus natus esse iustus. ergo et c. cōsequētia tenet a simili. et antecedens patet. Et p^oportionaliter per omnia arguitur. de termino infinito. ¶ Item isti termini. differt et aliō non distribuūt absolutos supra quos immediate cadunt. ergo a simili nec aliud signum consequentia videtur tenere a sufficienti similitudine. et antecedens arguitur. quoniam dato opposito sequeretur q^o tu differres ab asino. et tamē non differres. nec differeres ab asino. et per consequens incipis differre ab asino. sequitur enim tu differes ab asino. brunellus erit asinus. ergo tu differes a brunello. cōsequens est falsum. posito q^o brunellus generabitur postq^z eris corruptus. et sic arguitur de p^oterito. tu differeres ab asino. brunellus erat asinus. ergo tu differeres a brunello. Et eadem conclusio probatur p^oo quolibet instanti p^oterito et futuro. ¶ Item sequitur q^o tu differes ab asino et tū nō potes differre ab asino. sequitur enīz. Tu potes differre ab asino. brunellus pōt esse asinus. ergo potes differre a brunello. cōsequens falsum. q. non poteris durare vsq^z ad illud tempus in quo generabitur brunellus. vt pono. Illūc aliq^z respondere concedēdo conclusionē. ¶ Sed contra. supponatur eundem effectum numero posse prodnci in diuersis instantibus sicut videtur tenere magister philosophorum. tūc tu potes differre a brunello. dato enīz q^o non generabit brunellus in tpe i quo eris poteris tū i eodē generari ex supposito. ¶ Item sequitur has esse impōles. tu eris aliud ab asino

Tu eris videns oēm boiem. q: ly asino & ly
boies stāt distributue p quolz suo supposito
futuro. ¶ Et p idē bas ēē ipōles aliud a cur
rēte currat aliud a currēte pōt currere. seqē. n.
aliud a currēte currēt. g^o aliud ab illo qd currēt
currēt. Aliud a corrente pōt currere. ergo ali
ud ab illo qd pōt currere pōt currere. & ita
sequeret q idē currēt. & pōt esse aliud a se.
¶ Quinto principaliter af. dictio cōditionalis
nō cōfundit. ergo nec aliud signum. p̄ia p̄a
sufficiēti similitudine. aīis af. qm̄ sub cōditiona
li nō h̄ descendere disunctim nec copulativim. er
gō &c. p̄ia p̄a maxime sūm ponentes q sub
cōditionali disunctim h̄ descendere. & aīis
est notū nō. n. sequit si homo currit alis cur
rit. sed hec alia sunt oīa. ergo si hō currit. hoc
vel hoc aīal currit. aīis. n. est copulativa vera
& conclusio p̄ditionalis impositis. & p̄ aīis nec
copulativim descendere h̄. ¶ Sexto af nullum
signū immobilitare distributionez terminū. qm̄
ly incipit. hoc facere nō pōt. ergo nec aliud si
gnū. p̄ia nota a sufficiēti similitudine. & aīis
af. qm̄ dato opposito sequerēt q incipit oīs
asinus currere. & definit oīs asinus currere
& tñ nullus asinus incipit vel definit currere.
Itē q incipit scire oēm ppōnem. & tñ nō in
cipit scire aliquam nec aliquam incipit scire.
¶ Pro p̄mo ponat q p̄tinue aī hoc fue
rint tñ tres asini currētes & currāt & currēt.
sed nūc de nono generet alius asinus nō cur
rēs. & imēdiate post hoc corūpat. tūc. p̄a q
nūc nō currit oīs asinus. & imēdiate post hoc
currēt oīs asinus. Et imēdiate ante hoc cur
rebat oīs asinus & tñ nullus incipit v̄l definit
currere. ¶ Pro sēda cōclusionē ponat q cō
tinue fuerint tñ q̄tuor ppōnes quaz tres
sciueris. q̄ta vero falsa nūc definat esse per
remotionē de presenti. tūc p̄a cōclusio intueti
¶ Unde forte rīdetur cōcedendo p̄clusiones
¶ Sed p̄tra arguit. & maxime p̄tra p̄imaz.
qm̄ si illa est vera. hoc p̄tingit sūm r̄sionē. q:
ly incipit cōfundit nomē rectū a p̄te a te. p̄as
falsum. q: tūc sequerēt a pari h̄c esse veraz
a te dēt oīs homo sicut hec. tu dēs ab oī boie
Item sequerēt has p̄as nō valere. denariū
p̄mittit tibi aliq̄s homo. ergo denariū aliq̄s
homo tibi p̄mittit. Chymerā intelligit aliq̄s
homo. ergo chymerā aliq̄s homo intelligit
den. n. esse significat aliq̄ p̄p̄. ergo den. n. ēē

aliqua p̄positio significat. p̄as negandum. &
p̄a p̄ia a fili. qm̄ sicut ly incipit cōfundit imo
biliter nō in sequente rectum a p̄te ante sic &
notata verba. ¶ Septimo af ly necessario &
ceteri termini modales nō immobilitant. ergo
&c. p̄ia nō. & aīis af. q: si dicat q in hac. ne
cessario oīs hō est aīal. ly necessario impedi
at descensū illius terminū homo. Contra ista
p̄ia valet. necessario omnis homo ē animal
& isti sunt oīs boies. ergo iste hō & iste sic de
singulis est aīal. ergo ly necessario nō impedit
descensum. p̄ia p̄a. q: impedire est p̄hibe
re aliqd qd sine illo fieri posset. sed remoto ly
necessario tñ descendere ad singulares illius
oīs hō est aīal. ad quas nūc descendere h̄ cuz
debito medio. ¶ Octavo af. nullū signum se
quens impedire vel p̄funder e terminū p̄ceden
tē. qm̄ si ēē p̄ole. maxime foret sic cōiter dī
tu hac differens ab ente nō est ens. qd illa ne
gatio sequens cōfundat ly ente. Sed p̄tra q̄
tuz distributue mobiliter supponit subim bu
ius. oīs hō currit tā distributue supponit ly
ente. ac differēs ab ente ē ens. Sed negatio
sequens ly hō nō immobilitat neq̄ p̄fudit sic
in hac oīs homo nō currit. ergo nec impeditur
vel confunditur ly ente a negatione sequente
p̄a p̄ia. & sūr totum aīis intelligenti. Cōfir
mat q: tūc sequerēt negationē sequentem ha
bere vim distribuēdi terminū p̄cedentē. p̄as
nemo cōcederet. & p̄ia af. q: h̄ aliq̄ signa se
quentia vel p̄cedentia immobilitēt terminū
distributum. nullum tñ h̄ vim mutandi sup
positionem distributivā in cōfusam vel deter
minatā nisi haberet vim distribuēdi eūdez
terminū vt cōiter ponitur. sed ista negatio se
quens mutat supponem distributivā de ly
ente in cōfusam. ergo sequit cōclusio. p̄ia cla
ra est. & maior. ex cōi modo loquendi. & mi
nor. p̄a. q: sub ly ente tñ disunctim descende
re h̄ cū nō disunctive nec copulative.

In hac questione. ¶ Pro
gabit q̄stū. sēdo pp quoddā argumētū in
vestigabitur quō distribuāt ps v̄l totū hoc
cōplexum qd est subim huius. cuiuslibz boīs
asinus currit. & in silibus. tertio quō ly inci
pit cōfundat vel immobilitāt terminū. & sūr
ly pōt & terminū cōcernentes actum mentis.
¶ Quantum ad p̄imum. ¶ Pro p̄mo notandā

qd aliquē terminū alium distribuere dupli-
 citer pōt intelligi. Aut qd in eum agat modū
 significandi qd distributio vocat. qd distribuere
 vñ importare quādam actionem. et hoc modo
 non intelligimus cōter. quilibet. n. terminus
 nūcū vocatū vel scriptū oīo eundē modū
 significandi generalē et spāles pōte habz intra
 ppōnem et extra nō variata eius impositōe
 si sit vocalis vel scriptus. Aliter pōt intelligi
 sic qd virtute illius actus distributivi intellectus
 sit apprehensivus terminū cōis sigillatim circa
 qdlibet eius suppositum distribuendo. et
 isto modo cōter intelligitur. nō. n. apprehen-
 ditur terminus cōmunis distributivē virtute
 alicuius sui modi significandi. sed virtute si-
 gnificandi actus distributivi ipsū determinā-
 ntis et interdū sibi adiacētis. Et pportio-
 nabiliter dicatur de cōfusione. Secundo no-
 tandū qd distributio et cōfusio nō sunt essen-
 tialiter supponēs. sed tñ modi. vñ accidentia
 supponū. vt declaratur est supra. Ex quo
 inferitur qd cōfusio vel distributio ab alio qd
 a verbo accipi pōt. imo nō a verbo depen-
 dent. sed tñ a signo determinanti. ¶ Tercio
 p̄supponitur quilibet terminū habere oīo
 eandem significationē et modū significandi i-
 tra ppōnem quam extra non facta impositi-
 one nova si sit vocalis vel scriptus. Istud sup-
 positum p̄. qd aliter nō essent idem terminū
 et eiusdē p̄is oīonis intra ppōnem et extra.
 ¶ Istis notatis sit p̄ma cōclusio. Aliq̄s ter-
 minus alii distribuere pōt. p̄clusio a. Aliq̄s
 terminū h̄z modū significandi distributivū ab
 impositore habitū p̄ quem determinare pōt
 terminū cōem. ergo et c. p̄ma videt nota ex p̄-
 mo notabili. et antecedens clarum de se. Ista
 enim singula oīs nullus et glubet et similia vñ
 tra modum cōtialē p̄ quē sunt nota. et acci-
 dentalē p̄ modū adiacētis habuerit alii mo-
 dum multiplicantiā vel distributis his mo-
 dis posteriorē et p̄ illū modū determina-
 re pōt terminū cōem p̄ suis suppositis.
 ¶ Secūda cōclusio. Aliq̄s terminus distribui-
 tur. qui tñ nō supponit. Ista p̄lo arguit sub-
 lectū huius oīs chymera est distribuit et tñ
 nō supponit p̄ma nō. et maior. et minor. argui-
 tur. In hac oīs chymera est ly. oīs h̄z oīo
 eundem modū significandi sicut in hac. Oīs
 chymera intelligitur et eundem terminū p̄ci-

se determinat. sed in scdā distribuitur ly chy-
 mera. ergo et in p̄ma p̄ma nō. qd distributio
 tñ a modo significandi terminū distributivū
 depēdet. et nō a verbo. vt declaratum est. et
 maior p̄. ex p̄supposito. et minor cōis cōcedi-
 tur qd in hac oīs chymera intelligitur. ly chy-
 mera distribuitur supponit respectu huius
 verbi intelligitur. ¶ Tercia cōclusio. Nullus
 terminus alii distribuens eidem remanēs i-
 mediatas a distributione impediri pōt p̄ ali-
 um p̄cedentem vel sequentē. p̄lo arguitur.
 ¶ Itā si nō vera. dicatur. vt cōmuniter dicitur
 qd in hac nō oīs hō currit. ly oīs impedit a
 negatione ne distribuat ly homo. Contra a. f.
 Eandem vim et eundē modū h̄z p̄cise. ly
 oīs p̄posita negatione et ipsa remota. ergo
 negatio eius officium vel modū significandi
 nō impedit. ergo sicut distribuit ablata nega-
 tione sic et eadē apposita. p̄. p̄ma. et a. f. ar-
 guit. ly oīs omnino eidem actui subordinat
 siue p̄ponatur negatio. vel nō et similiter to-
 tum hoc cōplexum. Oīs homo. ergo eadē
 vim h̄z et modū significandi. p̄. p̄ma. et a. f.
 ex p̄supposito. ¶ Quic alq̄s nō intelligens
 mām rīderet negando ultimā p̄mam. Ne-
 gatio nō impedit modū significandi. ergo si
 eut distribuit et c. ¶ Sed hec rīsis nō est di-
 gna argumēto. Rīdiculum. n. est dicere al-
 quod terminū in constructione debite ordina-
 tum h̄re modū alteri adiacētis. et nō alte-
 ri adiacere. sic et p̄e mōz distributis et nō
 distribuere. ¶ Itā. n. ē ly oīs actus distributivus
 in mente nisi p̄ eū intellectus distribuat siue
 p̄cedat negatio vel non. ¶ Quarta cōclusio
 Terminus alium distribuens impediri pōt
 ab eadem distributione dum non remaneat
 ei imediatas. conclusio p̄. Nam dicendo tu
 differs ab hōie. ly homine stat distributivē et
 adueniente ly omni impedit dicendo. Tu dif-
 fers ab omni homine. Non enim distribuit
 nisi ab illo signo omni. qd differs emittit vim
 suam supra cōplexum. et non tñ supra ly
 homine. ¶ Ex qua correlarie inferitur. a. di-
 stribuere. b. et adueniente. c. a impediri a di-
 stributione supra. b. et tñ. b. remanere distri-
 butum. patet correlarium ex conclusione.
 ¶ Contra conclusionē arguitur. Ex secūda
 concluditur terminū extra orationem vel
 propositionem distribui. p̄is falsum. qd ter-

minus nō supponit nisi in oratione. ergo nō distribuitur. et consequentia arguitur. Capia-
tur hec oratio. omnis homo. ly omnis habet
eādem vim quam haberet in oratione perfe-
cta. ergo sicut in hac. omnis homo est distri-
bueret ly homo sibi adiacendo. sic et in hac i-
pfecta omnis homo. ¶ Item sequeretur ter-
minum distributum distribui p quolibet sup-
posito suo inagiuabili in quacūq; ppositio-
ne existat. consequens falsum. q; tunc termi-
nus p pluribus distribueretur q; suppone-
retur sicut in hac. Ois homo est. et pñ ar-
guitur. Eqliter distribuitur ly hō in his ois
nibus. ois hō ē. et ois hō. sed in hac imper-
fecta. ois homo p quolibet inagiuabili hōse
distribuit. ergo et in alia. pñ nō. maior ar-
guitur. Distributio nō a verbo dependet. s; a
signo. sed ly ois vtrōq; eādē vim h; et
vtrōq; adiacet ly homo. ergo et. minor
declarat. ly ois distribuit ly homo nō per ali-
quam diā temporis limitatā. ergo et.
p; consequentia. q; non videt qua cā magis
distribuit p presenti q; preterito futuro vel
inaginabili vel e contra. ¶ Item ex tertia cō-
clusionē concluditur eundem terminū cōm
distributue supponere in duobus ptradicto-
ris pñs contra cōe dictum. et pñ p; qm i
his duob; ois hō currit. et nō ois hō currit
ly omnis vtrōq; supponit distributue iux-
ta illam cōclusionem. Qd si concedatur. ar-
guitur. illud esse falsum. In hac equivalenti.
Aliquis homo non currit determinate sup-
ponit ergo et in hac. Non omnis homo cur-
rit consequentia patet. q; de equivalentibus
idem est iudiciū. et antecedens de se est notū.
¶ Itē ex tertia cōclusionē pcludit. q; nō qd
mobilitat i mobilitatuz. i mobilitat mobilita-
tum consequens contra cōmunem regulam
patet consequentia ex supradictis. ¶ Ad hoc
respondet. Ad primum conceditur cōclusio
et ad argumentum in oppositum. terminus
non supponit nisi in ppositione. ergo nec di-
stribuitur. neget pñ. qm vt dictū est. suppo-
sio a verbo principalr depēdet. distributio
vō a signo sed bñ seget terminus nō nisi i ppo-
ne supponit. g; nō nisi in ppoē distributue
supponit. Ad fm pceditur conclusio. et ad ar-
gumentum in oppositum conceditur eē pos-
sibile terminum p pluribus distribui q; sup

ponere nō tamē p pluribus distributue sup-
ponere. ¶ Ad tertium similiter cōceditur cō-
clusio. et conceditur q; vtrōq; supponit di-
stributue mobilitat. In prima tñ mobilitat
copulatiue et in negativa mobilitat disiuncti-
ue. Et ad argumentum in oppositum dī ne-
gando pñam. de equivalentibus. n. idem est
iudiciū quo ad esse verum vel falsum. sed
in aliis multis disconueniunt. cōueniunt tñ in
hoc q; vtrōq; sub ly homo disiunctiue de-
scendere h; et hoc est q; volunt dicere com-
muniter loquētes in hac mā. Nō ois homo
currit supponit determinate. i. q; sub eo merito
duorū signorū. h; primo descendere descēsu
quo primo descendit merito suppositiōis de-
terminatē. ¶ Ad qrtū q; ista regula plus ha-
bet veritatis absolute vt verba sonāt q; fm i-
tentum sibi dari solitum. Dicitur enī cōter
illatū regulam sic debere intelligi. Si duo si-
gna distributua cadāt supra eundem termi-
num sic q; vt siq; per se haberet vim distri-
buendi eundem se inuicem impediūt. Et faci-
unt stare illam determinate vel cōfise. Istud
aut nō est verum. signum enim supra eū ca-
dēs ppinquius eū distribueret. nec impedit
a precedente. vt declaratum est. ¶ Ideo pro
hac mā sit prima distinctio. Aliquem terminū
aliū mobilitare est copulatiue disiunctiue
disiunctiue vel copulatiue mobilitare Ad ob-
litare. n. aliquem terminū non est nisi q; vir-
tute illius signi aliquo descēsu primo descen-
di possit sub ppositione in qua ponit ad su p-
posita termini cōis. Unde descēsus primo
competit ppositioni. et secundo termino
cathegorematico virtute tamen signi ipsius de-
terminantis. Talis autem descēsus. vel sit
per copulatiuam sicut sub hac. omnis homo
currit. vel per disiunctiua sicut sub hac. Ali-
quis homo currit. vt pro ppositione de di-
functo extremo sicut hic tantum animal est
homo. ¶ Tertia distinctio. Aliquem termi-
num mobilitare aliū copulatiue est duplici-
ter scilicet per se. et partialiter. Per se cū vir-
tute eius sub illo termino per se accepto me-
dio pñati ad sua supposita copulatiue descē-
dere h; sicut hic. ois hō currit. Partialr vō
qm nō p se mobilitat. s; totū cuius ē ps. vt h
omnis homo albus currit. potest. n. pcedi q;
ly hō copulatiue mobilitat supponit partiali

ter. q: sub hoc toto hō albus descendere licet
copulative cuius ly hō est pars. Et de copu
lative mobilitate p se accepta cōiter logici
loquūtur. ¶ Sit ergo conclusio prima. Absolu
te loquēdo. nullus terminus sup aliā cadens
reperiens ipz mobilitatē in ppositione ipm
mobilitat illa conclusio arguitur. Nullus ter
minus cōis ē absolute imobilitatus nisi. quē
determinat dīctio modalis vel incipit et cōsi
miles. Sed adueniēte signo distributio eā
bene imobilitat. et c. ergo et c. p3 pñā. maior
arguit dū. n. huic. homo currit addit illud si
gnū. oīs nō reperit ipm absolute imobilitatē
sed tñ copulative. soli ergo termini imobili
ter absolute supponunt q determinant a di
ctionib' dictis. et minor principalis p3. Om
nia enim illa signa q confundunt terminū im
mobilitat etia imobilitant ipm. quocunq de
scensu si distribuatur. sicut patere pōt per oīa
discurrenti. ¶ Secūda conclusio. Multa si
gna habent vim imobilitandi que nō habēt
vim mobilitandi. imo aliqua dīctio imobilitat
terminū a primo descensu. et tñ neqz habz
vim cōfundendi. neqz distribuēdi. prima ps
cōclusionis nota est. Itā ly necessario et ter
mini spectantes ad actum mentis et similes
imobilitant. et nō aliquo descensu mobilitant
vt patere potest intuenti. secūda pars arguit
sub hac enim oīs hō currit. descendere h ad
supposita eius illius termini homo. et adue
niente ly albus. vt omnis homo albus cur
rit. ipedit cum a primo descensu. et tñ neqz cō
fundit. neqz distribuit vt p3 intēti. ¶ Tertia
cōclusio. si duo signa distributiva cadant sup
aliquē terminū cōez quoz vtrūqz eundē co
pulative p se mobilitaret faciūt eū stare non
mobilitat copulative. Itā cōclusio p3 intuenti
et discurrenti. Et hoc est qd cōiter itelligi d3
p illā regulā. Quicqd mobilitat et c. Et notā
ter d3 Quoz vtrūqz eundē mobilitaret copu
lative per se. pp terminos partialiter mobi
litaros. D3 etia q imobilitat copulative. qm
nō absolute imobilitat. sub hac. n. nō oīs hō
currit. h3 disunctive descendere sicut sub ista.
aliquis hō nō currit. ¶ Predicta tñ conclusio. itelli
gat qm ad descensuz formale. sic q illa duo
signa ipediūt argumētū esse formale. qd eēt
merito vnus illoz. vnde bene seqt. Itā oīs
hō est. et isti sunt oīs hoīs. ergo nec iste hō

est. nec iste. et sic de singulis. Seqt. n. forma
liter nō oīs hō est. ergo aliquis hō nō est. et se
quitur. aliquis homo nō est. ergo nullus hō
est. et vltra. ergo nec isti hō est. nec iste est. nō
ergo illa duo signa absolute ipediūt descen
sum. sed tñ ipediunt argumētum nō est
bonum. p quā formā prius tenebat descendē
do sub hac. oīs hō currit. vel sub hac. nō hō
currit. ¶ Sed cōtra regulā sic intellectā argu
itur. predicatū huius. tñ hō est omne aīal. dī
tributivē et mobilitat copulative supponit. et
tñ supra ipz cadunt duo signa. et c. sicut ly tñ
et c. ergo regula falsa. pñā nota cum minori
et maior arguitur. hec consequentia valz. tan
tum hō est omne aīal. ergo homo est om
ne aīal. ab exponentibus ad expositā. que tñ
si valeret nisi ly aīal staret distributivē et mo
biliter copulative in aīte sicut in pñte. ¶ Cō
firmatur secundo. in hac ppositione. quilibet
asinus cuiuslibet hoīs currit. supponit ly hoīs
vt prius. et tñ cadunt supra ipm duo signa. s.
ly quilibet et cuiuslibet. ergo et c. p3 pñā. et mi
nor. et maior arguitur vt prius. qm ista pñā
valet. quibet asinus cuiuslibet hoīs currit. er
go asinus cuiuslibet hoīs currit que nō vale
ret nisi ly hoīs staret distributivē i aīte. sicut
in consequente. ¶ Item confirmatur tertio
in hac. omne aliū ab asino currit. ly asino sup
ponit. vt prius. et tamen cadūt duo signa et c.
sicut ly omne. et ly aliud. ergo et c. consequen
tia nota. et antecedens arguit. vt prius. ¶ Cō
firmatur quarto. predicatū huius. tantum
homo nō est animal. supponit vt prius. et ta
men determinatur p ly tñ. et non. ergo. et c.
pñā nō. et aīal vt prius p3. ¶ Ad hoc forte re
spondetur cōcedendo q illa regula nō vni
uersaliter t3. qm dīctio exclusiva. nō ipedit
signū vniuersale. nec signū vniuersale aliud
quodcunq signū sequens. nec dīctio exclusi
ua negationē sequentē. Et per hoc p3 rīd3
ad argumenta. q: oīa vix probāt. ¶ S3 cō
tra responsionē arguitur. ¶ Primo q: dato q
argumenta vix cōcluderent. nō tñ est cōtra
regulā. et maxime secundū et tertium. Itā
in ista quibet asinus cuiuslibz hominis currit
si ly quibet p se esset nō mobilitaret illū termi
nū hoīs. vt dicendo quibet asinus hominis
currit. sed totū complexū. q: sub ly hominis
per se nō h3 copulative descendere. sed sub cō

plero. Similiter in hac. oē aliud ab asino currit. ly oē p se nedū vīz nō hz mobilitadi. imo nec distribuendi ly asino cū sibi adiacere non possit. ¶ Itē af qz p dicitū terminū nō distribuitur supponit vel saltz nō mobilitate. qm hoc argumētū valet. qlibet asinus cuiuslibet hoīs currit. et for. est hō. ergo quilibet asinus for. currit. Itā ponat brunellū q sit solus asinus cuiuslibet hoīs currere. si sit pole. et tñ for. hōe asinū nō currētem. tūc pz pñam nō vale re. Et p idē nō segtur oē videns oēm hoīem currit. et for. est hō. ergo oē videns for. currit posito. n. qd plato videat oēm hoīem. et cur rat. et for. et solū se videat. et nō currat. ē aīs verū. et pñs falsum. ¶ Itē nō segtur oē aial aliud ab asino currit. brunellus est asinus. ergo oē aial aliud a brunello currit posito. n. qz oē al. preter asinum currat. et sint multi asini simul cū brunello est aīs vey et pñs falsum. ¶ Itē nō segtur tñ hō nō est albus. sed brunellus est albus ergo tñ hō nō est brunellus posito. n. qd hō ens pter hoīem sit albus et sit leo et brunellus. est aīs vey et pñs falsum. et idē af in oībus cōsiliis. ¶ Alr rñdet ad argumēta. ¶ Ad primū dī pcedendo qz ly al. stat distribuitur ut pbatū est supra nō tñ mobilitate. ut argumēta pbat. Et ad pfirmationē pcedit pñā. et negat qz non valeret nisi staret mobilis in ante sicut i pñte. ¶ Ad hz rñdet negādo sil qz ly hoīs stat distribuitur nō mobilitate copulatie p se. Et ad argumētū i op positi rñdet ut prius. ¶ Ad tertū et qrtum dī silr. Et ad argumētū i oppositi ut prius

Quantum Ad hz pncipale. Sciē dū qz circa illā mām dīversū sē modū loquēdi. Quidā. n. dñt qz sbz est totū pplexū et totū distribuit. sicut ē totū cōplexū est suppositū. et nō solū ly hoīs vly asinus. Alii vō dñt qz illa est distinguēda sūm duplicē sensuz. ¶ Idōt. n. pñō significare qz qlibet hō est aliqd. cuius asinus currit. et tūc solū ly hoīs subicit et distribuit. ¶ Cōtra has opimones. af. Et pñmo ptra primā. ly cuius hz nō determinare pōt hūc terminū asinus p. modū alteri adiacētis mediate nec imedia te. ergo ipsuz nō determinare pōt p. modū distribuētis. igit ipz nō distribuit. pz pñā. qz in signo vly negatiuo modus distribuētis in segtur modū adiacētis. et aīs de se est notūz

Itā hz interdū signū vly affirmatiuū deter minare possit rectū sil cū obliquo. tāqz ei de terminationē. ut qlibet asinus hoīs currit nō tñ signū obliquū hoc facere pōt. neqz enī de terminaret rectū pncipalr. neqz tāqz alteri de terminationē. ¶ Itē ex illo modo loquēdi infert aliqd terminū discrete supponētes di stribui. pñs falsū et ipole. et af pñā. nā hui? pñōis. cuiuslibz hoīs brunellus currit. totū cōplexū distribuit sūm illā opimōnē. et qz discrete supponat. pz cū vtute significatiōis discrete tñ vni ppetere possit. ¶ Itē ex illa opimōne pcludit. Aliquā vlem esse vām cuius tñ multe sūt singulares false. 2^a nō pcedit. et af pñā ponat quēlz asinū hoīs currere. et tñ sint multi hoīs qz nō hēant asinū. tūc pz hāc vlem esse verā. cuiuslibz hoīs asinus currit qz pñertit cū hac vā. qlibet asinus hoīs currit. vtrōbz. n. distribuit totū cōplexū. Et qz multe sint singulares false patz. sicut istius hoīs asinus currit. et sic de singulis demāus hoībuz nō hōitibus asinū. Hūc argumento forte rñdet qz singulares nō sūt ille assignate sed sūt ille in qbus demātur hō hōis asinum

¶ Cōtra. aut singulares sūt sūt prius assignate. vly tales. iste asinus hoīs currit. et sic de singulis. vly tales. istius hoīs iste asinus currit. et sic de singulis demāto hoīe hōis asinū. Si dicat pñmo modo. adhuc stat argumētū. Si scdo modo sequeret tūc qz singulares illarū vnīuersalium puerterentur. quilibet asinus hominis currit. et cuiuslibet asinus hominis currit. quod tamen negat ab inuētoze huius opimōis. ¶ Itē nō cēnt singulares in qbus demāret hō hōis asinū. sed tñ asinus demāret. Si tertio mō segtur. qz ab vly ad singulares nō valet argumētū cū debito medio. staret. n. vlem hāc esse verā existente falsa ista singulari. istius hoīs iste asinus currit. ponendo qz iste asinus transmutet. ¶ Cōfir mat ptra eādē opimōnē arguēdo qz aliquisuppositū et subm nō pdicat idē. cū eius. iudamēto repugnat. hui? n. sili. Ab oī hoīe vly for. plū est hō. ergo et. pñtur ly hoī minori et per pñs in maiori subicit ly hoīe. qd tñ ē oppositum. ¶ Aliter ergo rñdet in hac mām qz rei veritas est qz totū pplexū est subm. tñ solūz pñma ps distribuit. ¶ Idama ps pz. qm cuius ibi ponatur expresse pdicatum qd est ly cur

rā et totum complexum antecedit verbum et
 ab ipso regit a parte ante relinquitur ipsū esse
 totū subm. scda vero ex rōibus adductis eli-
 citur. Idē est iudiciū de hac et pñibus. Ois
 pñō vel eius cōtradictoria est vera. Itaz to-
 tum disunctum cōcedit cē subm et solū pñi-
 mam prem distribuit. **C**ōtra scdam prem
 huius pñōis af. ille cōuertuntur cuiuslibz ho-
 minis asinus currit. et quibet asinus hoīs cur-
 rit. in quartā scda distribuit totū pplexū. er-
 go et in prima. pñā saltim de mā in his ter-
 minis. aīs af. et raria earum cōuertunt. er-
 go et ille cōuertuntur pñā nō. et aīs pñ. cum
 ille pueritur nullus hoīs asinus currit. et
 nullus asinus hoīs currit. cū vtrobiqz datur
 totum cōplexum. et cetera sint paria. **C**on-
 firmat scdo. cōtradictoria cōuertuntur ergo
 et ille. pñā nō. et assumptum af. Itā ille cōuer-
 tunt alicuius hoīs asinus nō currit. et asinus
 alicuius hoīs nō currit eo q subā pueritur
 et eodē modo supponit. ceteris paribus.
Et per idē af. q subalterne eaz pueritur
Item predicatū huius exclusiue tñi currēs
 est hoīs asinus supponit distributiue q cor-
 rīdet illi vñ. igitur et subm vñ distributiue
 supponit. pñā tenet p cōm regulam. et aīs
 nectū p vtraz pre. **I**te cōfirmat q vñ
 cōuertat. ille exclusiue cōuertunt tñi currēs
 est hoīs asinus. et tñi currēs est asinus hoīs.
 igit et vñ sibi cōfīdētes. pñā vera. et aīs
 af. q pñā vñ cōuertat. eodē modo supponit
 ceteris pñibus et exponētes puerunt. vt pñ in-
 tuenti. ergo et c. **C**ōfirmatur idē. exponētes
 earū cōuertunt. ergo et ille expōite. aīs ar-
 guitur. qz vtraz bz has exponētes alicuius
 hoīs asinus currit. et nihil est hoīs asinus qñ
 illud currat. **I**tem singulares cōuertuntur
 ergo et vñ pñā nō. et aīs af. qz mutuo infe-
 rūt. vt pñ intuenti. **A**d hoc rīdetur. ad pñ
 mū cū af. q illa cōuertatur. eo q cōtraria cō-
 uertitur. negatur pñā. sicut ista cōuertuntur
 nullus homo aibus est et nullus homo est

albus. Et tñ affirmatiue cōtrarie nō conuer-
 tunt. s. oīs homo albus est. Et oīs homo est
 albus. **A**d scdm negat aīs. **A**d argu-
 mentū in oppositum cū af. subā cōuertunt
 et eodem modo supponit. ergo cōuertuntur
 negatur pñā. qz ordo illoz terminoz quo ad
 pñationem illoz maxime facit ad diuersitatē
 illarum pñositionum. cum illa hoīs asinus
 nō currit. sit resoluibilis rōe illius obliq. fave-
 ro rōe totius cōplexi. Dicit tñ q illa alicui
 hominis asinus nō currit. non cōtradicit pre-
 dicte vñ. sed hoc. licet hoīs nullus asinus
 currit nisi ly asinus stet distributiue. Et ad cō-
 firmationē dicit negatō pñā qñ hec puer-
 tuntur homo albus est et homo est albus. nō
 tñ vñ eaz. vt pñ. **A**d aliud cū af. pñā
 exclusiue stare distributiue que cōrīdet vñ
 negatur scda pars aīs. sed hoc sibi cōfīdet
 tñ. aliquid cui asinus currit ē hō. **A**d aliud
 negatur pñā. qñ nulla illarū exclusiue cor-
 rīdet predicte vñ. et cōceditur aīs vt argu-
 mentum pbat. **A**d aliud negat aīs. nam
 scda exponēs pñā vñ. est illa. Et nihil est
 homo qñ illius asinus currat. **A**d vñ
 negatur pñā. sicut posito q oīs homo sit al-
 bus singlēs. hāz vñ cōuertunt. s. oīs ho-
 mo aibus est. et oīs homo est albus. cū cete-
 ris pñiculis. et tñ vñ nō cōuertunt. vt patz
 aīs etiam manifeste est falsum. cum in singu-
 laribus illius. cuiuslibz hoīs asinus currit. tā-
 tum hoīs demonstrarentur. in scda vero tñ
 aīui hoīm. **Q**uantum ad tertium pñā
 cipale aduertendum primo.

ExPLICIT scriptum de instāti Illustris pñi
 losophi et medici magri Apollinaris Ostre-
 di cum suppositionibus eiusdem accuratis-
 sime emendatum per extimū Artium do-
 ctorem magistrum Joannem Adariaz Ad-
 pellum Vincentinum Impressum Venetiis
 per Symonem als beuilaqua Napiesi.
 1492 die primo decembris.

Registrum

a
Prima alba
Uiri
matice igitur
immediate

b
cat & magis
nere negationem
vel sedebit
rat. tunc

c
sunt populus
singularis
Primo
consequens

d
secreta in quantum
dale istius
homo pñs
est idem

stans quod
erit ante
prius contra
& q illa

f
Ina verum
siones sicut
debet cōtrahere
etiam sunt

g
Non est
tum per
est vel non
loquendi

b
indigens ad
est bona
stratur demonstrato
pugnata.

i
ergo tu
num qui
est animal
assensus sit

l
bene intellectis
nomen
igitur credis
in hac

l
tibi aliquid
illorum est
nec asinum
spondentis cum

m
quacunque parte
neq per
velocius
nem quadruplam

n
erect parti
tis virtuti
ue igitur
istam pñam

o
motiora q̄
dico ppter
ne partium
gnificat certum

p
onem quantum
q̄ immo
non est
transit totum

q
omnia illa
neretur sicut
a. & b. esse
rificatur de
ter suppositionem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. F.6.3 (III)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. F.6.3 (III)

Lethes fluvius est oblivionis & dicitur απο της ληθης. ab oblivione
& sicut erore anime nostre sui obliuiscetur & sola in corpore vita esse putat.
Flegeson flumen est estuatis flammis rapidum & dicitur απο του φλεγονος
quod est ardeo. & sicut ardore in corpore & cupiditate.

Cocytus palus est luctiferi plena & dicitur απο του κοκυτου. gemo
& sicut quod homines in luctu lacrimasque copellit.

Styx palus & dicitur απο του στυγος. timeo. id est dicitur απο του στυγος. timor.
morsu trahitque. & sicut quod animas mergit in carcerem.

de suppositione

A. subiecto & dicitur pre con-terminare debet

E. subiecto nec non pre confusa distributione

I. parti sub pre simul stant determinate

O. ne stat sub de pre confusa distributione

Affirmans ut negans quod signum

quod & gradus cum parat atque superius

Et differ aliud. item non de eodem idemque

Mobilitate confidit confuse distributione

Excludens existens reduplicatque metis

Actu concernit aduersusque numeri

Termini sequenti ostendit mobilitate terminum

Sed in composito modalis terminus atque

incipit & desinit. primum de deo nec non

ostendit nota rationis & divisionis
quia ostendit confuse immobilitate

